Philippus de Pera

Disputacio contra Grecor~

Liber in quo continentur disputationes contra errores grecorum, incipiens a tracta-
mento religiosi et ... contra illos gre-
ge disputat

Licet multi zelo fidei excitati contra errores eorum qui solo
nomine vocantur christiani, re vera autem christi ovile deserentes
lupos in eorum perniciem in dispersione sequentes, ut ad ma-
tredeant veritatis ac iusta voce unitam fiat unum
ovile et unus pastor. Alia via viri valentes aliorum
librari morsibus, multa scripta reliquerunt maxime contra grecorum
errores de quorum poculo venenoso omnes pene in fide sunt
heretice et scismatice nationes. Qui quia primi et ceteros alios docere presumunt,
non domini vel locum tenentes discipuli, magistri efficiuntur erroris et sequentes ducunt in
foveam in qua prius cadunt et presertim de processione spiritus sancti a filio quam non confitentur
sed potius negant. Credunt enim scribentes contra hunc errorem eorum principaliter in hoc con-
sistere, cum tamen sit quesita occasio nova nequitie indagantes intimius cuius quod preten-
dunt. Lateat occulta infirmitas qua laborant et fatigantur. Ego autem iam per xxv
annos conversatus grecis disputans et tractans et totum esse eos meum impendens studium
et conatum adiuti periculum domino in eorum cordibus aperte late vidi illa palliata infir-
mitas tolli procedebat ex qua dignoscitur a principio habuisse originem ut in fine huius
opusculi clare patebit. Videlicet a quibus et qualiter iste error incepit, et augmentum habuit
et quibus occasionibus innotuit inter eos. Cum ita propter considerans periculosos morbos ad per-
claram deductos notitiam, purgari posse facilius et sanari, preposui curam ipsum
venenosum morbum interius latentem ostendere patefaciendum ut illa contagiosa pestis ra-
dicitus evellatur ac inde procedens vesania, sed mota continuatur destruatur. Apposte-
ma siquidem de quo loquitur quod hereticorum omnium animos a principio ecclesie occupavit ut dum
ad libitum voluntatis omnia agere dicere sic fieret et imperiis principibus potestates et successoribus eius scilicet ro-
manorum pontificum anichilet aut saltem in aliquo diminuat potestatem. Aliter non.

valentes suas heses longe lateq; diffunde. Sz sicut dt. bissim' leo ppa. Si quis
ecce ptatem teptat infringe, famendo cupiditatibz suis, et id q accepit ance-
sibz no segido, ntli se sbditum legi, ntlis institutonis dnice credit ctis ptinere.
Et iterz ide leo. Illius quid denegando nllo modo pnt dinie dignitate. Sz
inflati supbie spu, semetipos i infm demergunt. et h faticetes, ipam aptcaz sedem
ut dt bis gelasius ppa. sl' medicinalia suggentem, supbam uocare arrogantiq; et
ptendunt, iq eos qgis obsuatioibz ad salutaria uocant. dicat q sit ipi nuncupadi.
Sz hit hoc qualitas infirmantiu ut accuset medicos eis salutaria pmantes,
ipi at psiliu in no obsuant. ubi aut medici supbie psistat et pugnet ipa uitar
spe indicat. h. Gelasius. Ideo q p modulo meo pntra spm ipoz rebellionis pestife de
creu queda ad illud ppositu notabilia pgregare ut q originalia illa ex quibus
excepta sunt i prptu hre no potit, ex isto ad mini accipiat q efficatia fore
pspexerit ad ecce utillitatem. Et ut intentu pstante dno ualidi pcludat in
ope, in tento, incipe intendo afirmda to religionis fidei. Sz euangelica uoce, iq ueri
tatis ore petro. x. in tris uicario dei inuenitur ac pmissa. ac exinde p singlos eide
succesores. romanos pontifices, usq ad dionem dampnulaz pstantinopolitane eccle. a suo
capite. s. sede aptca deduce intendo p ordine, seruati onsiue q mo. vbo docuerit et ex
sci omis, maxie ecce orientalis in quib ipi gliantur. et q deuote, dce sce sedis pontifi
cibus obedientes in oibz extiterit. insup. et quo omis et singli. qualiscuq; rebelles
euisde sedis, tamq scismatici et hetici a done toti eccie occidentalis et orientalis q.
vna ee dz ut hactenus fuit, sit repulsi. Ex h reua clarescet qnta sit obstinato et
q gnus ipoz pnities, qui ronibz cedere non pnt, ex' sctoz acqesce ptempnut,
veritati crede non acquiescunt. Sz eoz uestigia in omnibus imitant, quoz ab or
rent nome, et cucit sine refugiat. Sn reluctent, quoz ronibz innitunt, et a
se mnis no decliant, eoz nece e ut noie censeant. ut bis leo dt. asito in eoru
transit psortiu, quoz secut est exo. Erugant q tuce et se releuet q doctores
h mori lac gustet q cibu solidu tamq eis indigestibile recitunt. n no eleta
doceri sollicitent, qui ee debebat mgri vitat. legat Sibolu et itelligat
in q fidi pncipa ptient. litter ala crede vna scam catholicaz et apposticaz eccliam.
e expssim de qua ecca aptca p dei salois iudicia psident ee dcm. vna est mqt co
luba mea. vna e immaclata mea. vna e psius catholica et aptca eccia sac. sca. q ab
oi lep hesu, et heticoz et resis et psortio i maclata et mda ab cico, ab eo q
cam s' sponsa elegit pssuat. h qdem sca ecca e sedes romana, q ab oi labe i fidelitas

oioda vgo. pssia in eu pmanebit. cui omis ut infra pbit testimoniu phibent.
que et sedes aptca sp ab omibus singlarit uocabat et est. Qua ppt lectorem be-
niuolu et prudente, pmo dnim peto q si forte aliq legerit q e in uice adusai
fuit oppinat, in imputet et mei pui intellect sii et intellectus caritate sincera
subiciat, ac p omissis indulgeat. si uo largiente dno ex h pdesse potero aliqbz,
pcipue gaudebo. Sin aut, qz n suffice pt aduisanti optinatia vitati, util ee non
valuero, mete reuolues illud dom pos dni pmittentem. Qui aud me no pfun
det. q opant in me no peccabut. et qui elucidat me vita etiam hebunt,
de ipi pollicitatiue spo misicordie pmiari.,

Nisi em scia diuit inspiata, ul ab ecca approbata, i hac
pncipr intentoe dinoscitur ee pstituta, ut omem heresim
aduisum dei sciam se extollente, destrue, at medificatoiz
pp vitatem pfirme, ul demu eande si ptaminata fuerit,
ad rectitudis scita, debeat reuocare. hui d edificatois doctrix est
caritas et ingra, iq ppioz saluti vtils psulens, i d hortatur
iubet et pcipit ut integra fidei ueritas exclusis erroribz singlis elucescat.
Qua ppter attendens dim orientaliu uesania, maxie grecoz q lz ab hiis
omis scia ortu et augmentum huerit, in tm modno tempre reducti st, ut pmis
elemtis fidei doceant. et pluli m rom cape no valentes, auctibus sctoz q sunt
pma fidei elemeta paulatim adducto deceant. Ideo h in eisde aduertens
segis eoz infirmitatez ac ppam insufficitiam h opusclm inchoaui et sic deo auxi-
liante deducam ut q tot auctibz sctoz ad cognoscedam ueritatem duci no ualet,
no dico solu ut het luc. xvi. si qs ex mortuus surrexerit no credent. Sz etia
si ipe xps p seipm ueniret, no crederent.

Ps loquens discipulis suis, i comi mlta eis pmisit et dixit ut e i. ast
xix. vos qui secuti estis me et c. Et it eunter docete omis gentes et c.
tam inueniunt quedam singlr solo petro dixisse, iq auctem iurisdictois et
regis s alios i portare uident. q nlli alioz dixit. Inueniunt tam xps dixisse
pet. quoz pmi hetur. ast xvi. c. interrogatis xps discipulos suos que dicut hoies et c
Et ego dico t qz tu es petrus. et s hanc petra edificabo eccam meam et porte
inferi no pualet. adu. ea. et t. da. cla. reg. ce. et qdcq; sol. s. t. erit sol.
et mce. et qcq; ligaueris sup tram erit li. et in celis. Sedm hit luc. V. vbi
dt aut dns pet. Si mo ecce sathanas expetiuit vos ut cribraret sicut tritic.
ego aut rogaui pte ut no deficiat fides tua. et tu alit conuersus, pfirma fict

tuos. h[ec] duo ident[ur] ee p[ro]missio defuto. No dn pt ee. Cu ipe saluator e[ss]et
corporalit[er] ad huc [cum] discipulis suis ipe p se ip[su]m [con]suabat eos ut ide testato sal
uator testat[ur]. Jo. 17. Cu eet[ur] ee[m] [cum] eis ego [con]suabam eos i noie tuo quos
dedisti m[ihi]. [et] nemo ex eis piit [et]c[etera]. Et in alio loco Jo. 10. Ego su[m] pastor
bon[us]. Cu[m] q[ui] dni. ipe q[ui] est su[m]m[us] pastor p se ip[su]m oues suas custodiebat
et pascebat n[on] erat [necesse] ut aliu[m] instituet. S[ed] v[er]o cessit, i[de]o ident[ur] h[ec] x[risti] d[icta]
v[er]ba ad petru[m] defuto loq[ui]. Cu[m] a[utem] recessiss[et] ab eis corporalit[er] licet ad
huc nondu[m] ascendiss[et] in celu[m] ia[m] et ab eis recessit ut ide testat[ur] luc. 20.
h[ec] sunt v[er]ba que locut[us] sum uobis cu[m] ad h[uc] ee[m] vobiscu[m]. Ideo [necesse] fuit
ut aliq[ue]m instituet sup eos. ne oues suas q[ua]s suo sanguine redemerat i[n] desto
h[uius] m[un]di ut pote [et] int[er] lupos absq[ue] pastore dimitteret, ut no[n] solu[m] in visi
bilit[er] eos [con]suaret [et] pasc[er]et sic ipe testat[ur] m[at]t[hei] ult[imo]. Ecce e[go] uobiscu[m] su[m]
o[mn]ibus dieb[us] us[que] ad [con]sumato[n]em secli. s[ed] et ali[os] uisibilit[er] pasc[er]et sic leg[itur] hac-
tenus p[ro]p[ter] iudeo[rum] fecisse, na[m] cu[m] ipe p[ri]ncip[u]e eo[rum] ductor [et] rector e[ss]et ut h[abetur]
deut[eronomio]. xxxii. sicut aq[ui]la p[ro]uocans ad uolandu[m] pullos suos [et] sup eos uo-
litans, expandit alas suas [et] assu[m]psit eos ac portau[it] in humeris suis. dns sol[us]
dux e[ius] fuit [et]c[etera]. vis[ibi]l[it]er tn visib[ilite]r uidebat eos duce[re] que[m] ipe sup eos ad h[oc] [con]stit[uerat].
Et i[de]o post[quam] resurrex[it] a mortuis, no[n] iam defuto[rum]. S[ed] de p[rese]nti, pet[rum] xp[istu]s
alloq[uitur]. [et] e[st] tt[er]tiu[m] v[er]bu[m] q[uo]d xp[istu]s dix[it] pet[ro] sig[ni]ficans iurisdictio[n]em seu auctor[itatem]
sup alios. ut h[abetur] Jo. ult. Dix[it] simo[n]i pet[ro]. Ih[esu]s. Symon iohis diligis me plus
his. d[icit] ei et d[omi]ne tu scis. q[uia] amo te. d[icit] ei pasce agnos meos. Dicit ei
iter[um]. symon iohis diligis me. Ait illi. Tu scis d[omi]ne q[uia] amo te. Dicit ei.
pasce agnos meos. Dicit ei iter[um]. Symon iohis amas me. Contristatus
e[st] pet[rus] q[uia] dix[it] ei t[er]tio amas me. et d[icit] ei. D[omi]ne tu o[mn]ia scis. tu scis q[uia] amo
te. Dicit ei pasce oues meas. In q[ui]b[us] uerbis no[n] iam defuto[rum] aliq[ui]d p[ro]mittit
S[ed] p[rese]ncialit[er] instituit. [et] illa que de futo ei p[ro]miserat. s[cilicet] de tradico[n]e clau
ium seu de [con]firmac[i]o[n]e simul [con]firmau[it] et tradid[it]. n[on] q[uo]d dicat xp[istu]m penitu-
isse q[uod] pet[ro] p[ro]miserat claues reg[ni] celo[rum] cu[m] post mod[um] no[n] inueniat dedisse
q[uo]d absurdum e[st] dice[re], s[ed] q[uo]d p[ro]miserat cu[m] ei pastore simul instituit et claues
et potestatem ei tradidit. Et nondu[m] q[ua]m cu[m] multip[lici]t[er] [et] uariis noib[us] q[uo]d p[re]sut
aliis noient[ur]. [et] et q[ui] p[re]sunt. tn nullo alio noie n[isi] noie pastoris et
ouiu[m] noiant[ur]. Quia pastoris offitiu[m] e[st] solu[m] pasce[re] oues. [et] duce[re] ad
loca virentia. S[ed] et a lupis custodire [et] deffende[re] [et] p[ro]uidere sua ab
eis nu[m]q[uam] s[u]btrahe[re] ut xp[istu]s testat[ur] in eu[angeli]o. Jo. x[ᵒ]. bonus pastor a[n]i[m]a[m]

sua[m] ponit p[ro] ouibus suis, m[er]cenari[us] aut[em] [et] q[ui] no[n] est pastor, uidet lupu[m] ueniente[m]
[et] fugit. Ex p[ar]te aut[em] oviu[m] [et] [com]moda obedi[enti]a [et] s[u]biecto ee d[ebe]t sic [con]dicio[n]e aliqua.
s[ed] quida[m] eo[rum] no[n] [con]sidantes que d[e] s[e] [con]dicu[n]t, nu[m]q[uam] si male nob[is] i[m]p[er]auit et do-
cuit obedire debem[us] ul[terius] ei assentire, sicut oues quo[cum]q[ue] eos duxerit pastor uidet[ur].
Considare d[ebe]t q[uod] s[e]c[un]do obicit cui est ista p[ro]missio ul[terius] instituc[i]o. no[n] quide[m] hominis,
s[ed] illi[us] q[ui] tetigit puer[um] citharista et p[s]halmista fecit, pastore[m] uellicante[m] sicco
moros in deserto et p[ro]phetam instituit puer[um], etia[m] nondu[m] sciente[m] loq[ui] [et] dedit ei p[otes]tatem
sup[er] o[mn]es [et] regna, ut euelleret et destrueret [et] disp[er]d[er]et [et] dissiparet edificaret et
plantaret. cui [et] dix[it]. Ne timeas a facie eo[rum], q[uia] ego tecu[m] su[m] ut eruam te.
Quod manifestissi[m]e in ap[osto]lis. h[oc] ide[m] apparuit, max[ime] in b[ea]to pet[ro], q[ue]m pastore[m] o[mn]iu[m]
instituit. q[ui] piscato[r] [et] indoct[us] existens tanta[m] ei sufficientia[m] [con]tullit, ut nullus ei
par inueniret[ur] [et] nullu[m] timet, q[ui] paulo an[te] ad uoce[m] ancille ip[su]m negauat. S[ed]
dicat hic, soli b[ea]to pet[ro] [con]lat[a] e[st] [et] n[on] a[l]ii[s] eius successo[ri]b[us] i[n] s[ede] e[st], nu[m]q[uam] redundat —
c[u]lpa si ecc[lesi]a errat [et] nulla qui pet[rus] oues suas [com]misit. [et] cu[m] sciret ip[su]m mori
turu[m] q[ui] ei no[n] solu[m] morte[m] s[ed] [et] g[e]n[us] mortis p[re]dixit cu[m] post talle[m] p[ro]missionem
addidit ut Jo. testat[ur] ibide[m] dicens. Dixit ih[esu]s pet[ro] seq[ue]re me. Quod clare ap
pet quia ipe pet[rus] [et] alii discipuli de seq[ue]la mortis intellexerunt. Vn[de] se[quitur] q[uod] ul[terius] xp[istu]s
sua[m] ecc[lesi]a[m] totalit[er] dereliq[ui]t, ex q[uo] b[ea]t[us] pet[rus] mortu[us] est, sicut sinagoga[m] hacten[us], q[uo]d
e[st] impo[ssibi]le cu[m] ipe dix[it] dicat m[at]t[hei] ultimo. Ecce e[go] vobiscu[m] sum usq[ue] ad [con]suma-
tione[m] secli. ul[terius] ipe oues suas abs[que] pastore no[n] dimisit. [et] ut ita loq[ua]r plus i[n]di-
gueret pastore ul[terius] rectore post ap[osto]los q[ua]m t[em]p[o]r[e] ap[osto]lo[rum]. S[ed] i[n] r[ati]one erro[rum] insurgent[ium]
que maior p[er]secuto fuit ecc[lesi]e [et] p[er]iculosior q[ua]m intrinseca [et] mag[is] deceptibil[is]. q[uo]d
manifestissime appet legenti cronicas. Ergo cu[m] i[m]potentia ex p[ar]te p[ro]mittentis
no[n] ponit[ur] max[ime] cu[m] no[n] sit abreuiata man[us] do[mini]. ut no[n] possit p[ro]uide[re] insufuc[ientiam]
q[ua]m pollicit[us] e[st] pet[ro]. dicens p[ro] te rogaui pet[re] ut no[n] deficiat fides tua. [et] tu ali[quando]
[con]uers[us] [con]firma fr[atr]es tuos. Ergo sic[ut] i[lli] dem[um] ita successorib[us] dem[um] est, q[ui] ipi
pet[ro], ut infra patebit clari[us]. S[ed] q[uia] ergo p[ro]missio stat. ecce e[go] uobiscu[m] su[m] usq[ue]
ad [con]sumato[n]em secli. [et] ipi p[re]cepit [con]firmare fr[atr]es suos. Et i[m]po[tentia] ex p[ar]te p[ro]mittentis
no[n] ponit[ur] [et] infalibilis e[st] p[ro]missio ut pote ab ipa ueritate plata, sic illum
q[ue]m in loco pet[ri] poneret no[n] possit uelle posse [et] scire [con]cede[re] ut fr[atr]es possi[n]t [con]firma[re]
usq[ue] ad [con]sumato[n]em secli, q[ui] sit suffi[cien]s [con]firmare fidem in cordib[us] fr[atru]m. male a[utem]
potuit a[li]q[uo] m[odo] infide[lis] [con]firma[re] ipe errat q[ui] si tal[is] infatuatus fuit i[n] q[uo] saliet. Q[uo]d dem[um]
[et] p[er] dec[ursum] t[em]p[o]r[u]m p[er]m[ansit] q[ui] [et] p[er]iculo[rum] [con]ualuit ac p[ro]tectauit firmat[ur] ut i[nfra] patebit

q[uia] no[n] solu[m] r[ati]one p[er]secutoris tirano[rum] q[ue] plus ebulliuit q[ua]m t[em]p[o]r[e] ap[osto]lo[rum]

clavium per totum. Nunc ad propositum redeamus. Nondum quod orientales vocati christiani
et maxime greci negant primatum ecclesie romane sub quodam exemplo in falsa suppositione
fundato. Dicunt enim quod dominus papa non habet commissionem ecclesie simpliciter sed conditionalem cum
aliis similiter patriarchis et ostendunt parabola vel figura tali. Dicunt enim quod fuit quidam pater
qui habuit multos filios. et iste moriens condidit testamentum et posuit filiis quandam regulam
quam servaret sub maledictione sua. Mortuo patre post multum temporis filius maior vo-
luit contraire mandato patris. Alii autem fratres non consenserunt maiori ut contrairet ordina-
tionibus patris quia eorum incurreret maledictionem patris. nunquam non maior. Ex hoc volunt
invenire quod christus qui est pater omnium habuit filios scilicet apostolos. quorum formam tenent quinque patri-
arche. primus scilicet romanus qui est maior constantinopolitanus alexandrinus anthi-
ocenus et jerosolimitanus. Unde frater maior scilicet romanus regulam patris transgrediens ubi
dixit loquens de spiritu sancto. Jo. 16. spiritus veritatis qui a patre procedit. ipse autem addidit et a filio
quod alii fratres non tenent cum sequi contra regulam patris. Sic immutabiliter tenere sicut ipse
ordinavit. Que suppositio manifeste contradicit veritati ut nullus christianus possit aliquo
modo concipere veritatem istius exempli. nam ut supra allegatum est. sive de traditione clavium
sive de confirmatione fidei sive de commissione ovium simpliciter petro verba christi esse dicta sine
aliqua additione. et etiam ipsi apostoli petro commissi sunt nisi quis neget quod apostoli non fuerint oves christi.
quod est valde absurdum cum ipse dicat loquens de apostolis percutiam pastorem et dispergentur
oves gregis mt. 26. Tamen non obstante hoc quod tanta claritas predicti exempli manifeste
appareat ita innituntur dicto exemplo quod obedientiam ecclesie romane subterfugiant arbitran-
tes se bene facere. Quanta autem cecitas sit contra istud exemplum irrationabile dicendo firmiter
contra ad hereses dicendas magis apparebit ut nullus excusationis locus eisdem relinquatur
sed apertis oculis in infernum cadent in quem clausis prius incurrebant. Et sic incipiens
a beato petro principe apostolorum cui primo commisse sunt oves successive per alios suos pon-
tifices procedens usque ad ultimam divisionem ecclesie orientalis intendo procedere ut su-
pra promisi. Quod autem beatus petrus verba christi sic intellexerit ut supra dictum est quod sibi
fuerunt commisse oves spiritualiter et non aliter et per consequens suis successoribus sine aliqua conditione
posita equali auctoritate sicut ipsi petro. patet per beatum clementem successorem petri. Qui scri-
bens jacobo ierosolimorum episcopo sic dicit. Notum tibi facio quod simon petrus qui vere fidei merito
et integritate predicationis obtentu fundamentum esse meruit ecclesie defunctus est et post
pauca. Ipsis autem diebus quibus vite finem imminere presensit in conventu fratrum
positus apprehensa manu mea repente consurgens in auribus totius ecclesie hec protulit verba.
Audite me fratres et conservi mei quoniam ut doctus sum ab eo qui misit me magistro meo
christo dies mortis mee instat. Clementem hunc episcopum vobis ordino cui soli mee

predicationis et doctrine cathedram trado etc. et post pauca propter quod ipsi trado a domino
mihi traditam potestatem ligandi et solvendi ut de omnibus quibuscumque decreverit in terris
et hoc decretum sit et in celis. ligabit enim quod oportet ligari et solvet quod expedit sol-
vi. Ipsum quoque audite scientes quod quicumque contristaverit doctorem veritatis peccat in christum
et patrem omnium exacerbat deum propter quod et vita carebit. Ipsum autem qui preest ceteris
oportet medici vicem agere et non fere bestie furore commoveri. et post multa addit propter quod
o clemens tanquam qui preesse omnibus te noveris singulos ut potes iuva et singulos releva
qui singulorum onus et sollicitudinem portas. Unde et ego nunc tibi hanc tamen in ur-
gentis dispensationem scio quod accipio gratiam magis quam prestO. ego certo confidens et forti-
ferens et quia laboris tui meritum recipies cum ad portum quietis incolumem hanc
provexeris navem. Ubi incedes et primus pro omnium salute suscipiens. si hic pro omnium
incolumitate vigilaveris. Itaque si te multi ex fratribus propter rigorem iustitie odio ha-
buerint ex hoc quidem non lederis sed huius odii amor te consolabitur dei. Et certa finem
hic tibi karissime frater jacobe ab ore sancti petri libenter accepi tibique ut optabas in summam
studium ut servari omnia in mandatis perciperes. Item in alia epistola ad eundem de sacratis
vestibus que incipit. Clemens romane ecclesie presul jacobo karissimo ierosolimorum episcopo. Qui
sicut a beato petro apostolorum omnium principe accepimus qui claves regni celestis accepit qualiter
tenere debemus de sacramentis que geruntur in sanctis te ex ordine nos decet instruere
etc. Item epistola iiij. et habetur Cau. xij. q. j. Dilectissimis fratribus et condiscipulis
ierosolimitanis cum karissimo fratre jacobo coepiscopo habitantibus. Clemens episcopus. Communis
vita est omnibus necessaria fratres maxime hiis qui irreprehensibiliter deo militare cupiunt
etc. et post multa doctrine et exempla apostolorum obedire percipimus quia hii qui eorum mandata
postponunt non solum dei sed et hominum extorres fiunt etc. Primo notandum
quod licet liber in unde iste epistole extracte sunt scilicet Itinerarium beati petri sit apocrifum non
tamen omnia que ibidem continentur sunt apocrifa cum in decreto quedam que continentur in Itinerario
allegentur. Quid autem dicere essent isti si petrus nulli suam potestatem commisisset unde facere
posset quod successores petri eandem potestatem haberent sicut et ipse. Unde in prima beati clementis
commisit petrus beato clementi et eius successoribus ut in sequentibus magis patebit quod per totum
vel oportet dicere quod post beatum clementem nullus habuit auctoritatem quod est absurdissimum
et contra fidem. Et per dicta sanctorum et aliorum generalium et particularium magis apparebit. Secundo
sciendum quod iste epistole beati clementis ad jacobum in greco habentur et recipiuntur ab
eisdem ideo magis duxi necessarium hic eas inserere. Si autem hoc esset quod adversarii dicunt
quod omnes apostoli erant equales ut expresse primum ponebant non esset necessarium quod petrus oves christi
sibi commissas clementi committeret cum aliqui apostoli essent adhuc superstites. ut patet de

Jacobo in eplis clemetis. Sz Jacobus ul' alij apli curam egissent. Si autem
ptendat si q inueit in quidam istorijs q Jacob9 pmortuus erat peto quid
dicit de Johe euangesta q fere xxx annis vixit p petrum pz ho manifeste quia
pet9 passus e sub nerone cui successit vespasianus. vespasiano titus filius ei. post
titu uo domician9 fr titi. hec q sub isto domiciano bs Johes duct9 roma infer-
uetis olei doliu missus fuit. et p ab eode i pathmos isula in exiliu missus
apochalipsim scripsit. Deni p morte domicia(n)i reuocat9 de exilio venit ephesu
ubi euangeliu scripsit et post ea multis sup vixit annis. Nerua a imperator succes-
sit domiciano cui successit traianus, cui9 tpibus bs Johes mortu9 est, et cle-
mens i chersona i mare submissus fuit ligata anchora ad collu e9. Vn post clemete q
Johes sup vixit et clemeti si q ptendant q no saltem no pnt negare q super
vixit peto. et si no fuiss genis q pet9 clemeti ul' alti commisisset oues xpi
cu ditos xpi discipl(is) cui et uicem commendauat, si oues suas sicut peto ita
et Johi xps commisiss. Si q ad hoc ptendunt q xps oibus discipulis aplis oues
suas commisit tn pet9 clemeti quando suu intereat oues eo commissas, et alijs aplis
ad huc uiuentibz commendau. male opiant de ceteris aplis q eis commissas oues
nulli committent, cu de nullo aplo repiat q post morte sua alic uices suas
delegaret, ni de peto ut illoz pn. ferm exo staret. Vn legim q apli multos
epos ordiauerut p diusa loca. Sic paulus thymoteu in ephesu, titu in creta.
Andreas i bisancio stachi q nc constantinopol. dr. Symo et Judas i babiloe
q secu venerat de Judea. et sic de alijs. tn nullus ut dcm e post morte sua
alic uices suas delegauit et pstit nullus aploz fundauit aliq ecc(lesi)az q esset
pmas seu patriarchat9 q ipi dicit ee fcos ni pet9 qui pmus anthiathena
fundau et marcus discipls e9 allexandrina missus abo peto. honor aut
discipli redudat i mgrm, et missi i mittente cui auctate fcm e q fit. Si
aut ad huc oppont ptendentes q Jacob9 fundau. eccaz ierlimoz q e patriar-
chat9 et andreas apls eccaz constantinopolitana. Dicend e. ille q a pncipo
tpe bi pet9 eccia ierlitana no erat patriarchat9 sz solu metropol. primates
ei seu patriarchat9 p9 romanu no erant ni eccia allexandrina et antiochena
ut pz p btm anacletu ppam i mete secutem btm clemente. et i actis qalij
pmi. nc eps ierlimoz fuit pmas ni p quingentos annos pt morte xpi.
|| Nota q aut q cu eccie ierlitane datu fuit Jus pmat9 seu patriarchatus

p qcilia sic actu fuit saluo tn Jure ecce Cesariensis. ubi p petrum fuerat
corneli9 centurio ordiatus. indignu iudicates ut cuiqz alti sbiceret q
abto peto imete fuat institut9. De ecca uo constantinopolitana minus dd. cum
bts andreas ut pz in istorijs grecoz veniss bisantiu i' de fidem pdicas
fundauit eccaz epm instituens eis noie stachi. deind recedes inde versus ori-
ente fundauit eccam sinopien i ponto. deinde uadens versus aqlone fundat
eccam vesperense et ulti pgrediens uuit ad alanos post reuersus ad achaiam
i ciuitate patras passus est, et eo videret q eccia sinopis ul' vespensis plus esset
pmas qm bisantina, qz delicta ista fundauit illas sic pet9 dimissa anthiochia
fundauit roma que tenuit pmatu ul' potius eccia patracesis, ubi bts adreas
psumat9 est. Et sic eccia bisantina q erat i parte ubi constantinopol. edificata est
erat epat9 p trecentos anos et ulti erat suffragane9 ecce eracliensis. quo
go eccia bisantia abo andrea fundata i sollepnis fuit ut sbiceret ecce eracliensi,
q a nullo aploz le ee fundata. et in signu hui9 de pulegio hz metropolita era-
cliensis psecrare patriarcham constantinopolitanu oia ista greci pcedut facta est
aut post h metropolis postqm edificata fuit a constantino et noua roma appllata
seu constantinopol ut fere oms hystorie de hoc locunt. nc huit Jus patriarchat9
vsqz ad tpa Justiniani imperatoris et licet p9 atemptatu fuit hoc et p qcilia et
fauore imperatoris nuqm tn eccia roma qsensit. ut hetur clare i eplis leonis ppe ad im-
patorem marcianu et plcheriam augusta et anatoliu eiusde ciuitatis epm q h in
qcilio calcedonen uidet attemptasse. inqbus eplis leo ppa dure redarguit eu qz
hoc attemptauat. to. patebit infra in eplis leois ppe. h et magis pz. qa i qcilio
niceno fiat mentio de pma sede q e roma. et de 2a sede s. allexandrina. de 3a
sede s. antiocena nullam alliam eccaz qmerat cu eis in ordine. Sz de eccia ierlitana
et ephsina dr eas honorabiles ee no addens quartu ul' quintu locu hntes. sz de eccia
constantinopolitana nullam mentoem facit cu ciuitas constantinopolitana iam eet edificata. totu
patebit i. Vn est go q emli uitatis glam ponentes sede constantinopolitana int
quqz sedes eqlis potatis cu roma quia ptate a. p. no huit ut satis pbatu e supius.
no ab aplis. no ab qcilio pmo licet i qcilio 2o q fuit celebratu constantinopol. et
i quarto q hituz fuit i calcedoe hoc atteptatu fuit. vicarijs dni ppe qdicentibz
post mod ppa anullante hoc ordinatoz. Vn eps h no est sortita effcm ut pz l totuz
clare in eplis leonis ppe infra. na i qcilio pmo cui auctate maius non est +

licet in aliquibus quilibet maior numerus inveniatur ut testatur Leo papa in epistolis suis. Rogo
lectorem quod prolixitate verborum non gravetur si que videntur superflua. tamen superflua non sunt quia
quod ago principaliter quia supra promisi paulatim manuducendo eos ad agnitionem veritatis deducere
ut excusatio in nullo loci habeat. Et hec dicta sufficiant. nunc ad propositum redeamus.

Post beatum Clementem beatus Anacletus romane ecclesie sedem tenuit annis xi mensibus
duobus diebus x. hic fuit natione grecus de civitate Heraclea provincie Tracie
hic a beato Petro apostolo ut testatur presbyter ordinatus sub persecutione Traiani passus est iii kal.
may. hic ut legitur in registro romanorum pontificum unde traxi magnam partem eorum que
hic allegantur, scribens omnibus episcopis et cunctis fidelibus sic ait. Anacletus servus Iesu
Christi in sede apostolica divino prelatus episcopis omnibus et ceteris cunctis fidelibus qui coequalem nobis-
cum sortiti sunt fidem. gratia vobis et pax ac consolatio multiplicetur a domino in secula.
Benedictus deus et pater domini nostri Iesu Christi qui secundum magnam misericordiam suam etc. et post multa in
fine dicit. Omnis enim oppressus libere sacerdotum si voluerit appellet iudicium et a nullo prohibe-
atur sed ab his fulciatur et liberetur etc. et post pauca. Et si difficiliores orte fuerint
questiones aut episcoporum vel maiorum iudicia aut maiores cause fuerint, ad sedem apostolicam si ap-
pellatum fuerit referantur. quoniam sic apostoli statuerunt iussione salvatoris ut maiores
et difficiliores questiones semper ad sedem apostolicam referantur. super quam Christus universam construxit
ecclesiam dicente domino ad beatum Petrum principem apostolorum. Tu es Petrus et super hanc petram
edificabo ecclesiam meam et porte inferi non prevalebunt adversus eam. et tibi dabo claves regni celorum et quod-
cumque ligaveris super terram erit ligatum et quodcumque solveris super terram erit solutum in celis. Idem Anacletus
papa in alia epistola extra de eodem libro de patriarchis et primatibus ac reliquis episcopis que
epistola sic incipit. Anacletus servus Iesu Christi in sede apostolica a domino constitutus et a sancto Petro
apostolorum principe presbyter ordinatus, omnibus episcopis et reliquis Christi sacerdotibus salutem. Benedictus
deus et pater domini nostri Iesu Christi qui benedixit vos in omni benedictione spirituali in celestibus
in Christo etc. et post pauca de episcopis sic ait. Episcoporum vero ordo unus est. licet sint illi
qui primas civitates tenent, qui et in quibusdam locis patriarche non sunt qui vocantur.
illi autem qui in metropoli a beato Petro ordinante domino et a predecessore nostro sancto Clemente
seu a nobis constituti sunt non omnes primates seu patriarche esse possunt. Sed illi qui prefatas
et pristinis temporibus primatum tenuere patriarcharum seu primatum nomine fruantur. Reliqui
vero metropoles alii episcoporum aut metropolitanorum et non patriarcharum aut primatum
Et post utantur nominibus. et post pauca. Hec vero sacrosancta romana et apostolica ecclesia non ab apostolis sed ab
ipso domino salvatore nostro primatum obtinuit sicut ipse beato Petro apostolo dixit. Tu es Petrus

et super hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non prevalebunt adversus eam. et tibi dabo claves regni
celorum et quodcumque solveris super terram erit solutum et in celis. Adhibita est etiam societas in eadem romana ur-
be beatissimi apostoli Pauli vasis electionis qui uno die unoque tempore gloriosa morte cum Petro
sub principe Nerone agonizans coronatus est et ambo sanctam romanam ecclesiam consecraverunt
aliisque urbibus in universo mundo sua presentia atque veneranda triumpho pretulerunt. Et
licet pro omnibus apostolis dei omnium sanctorum fundatur oratio hiis tamen verbis Paulus beatissimus apostolus
romanis proprio chirographo pollicetur dicens. Testis enim est mihi deus cui servio in spiritu
meo in evangelio filii sui quod sine intermissione memoriam vestri facio semper in
orationibus meis. Prima ergo sedes est celesti beneficio romane ecclesie quam ut memoratum
est beatissimi Petrus et Paulus suo martirio consecraverunt. Secunda sedes est apud Alexandriam
ubi Petri nomine a Marco discipulo et evangelista consecrata est. quia ipse in Egipto
primum verbum veritatis directus a Petro predicavit et gloriosum suscepit martirium cui vene-
rabilis successit Abilius. Tertia vero sedes apud Antiochiam eidem ubi Petri habetur honorabilis
quia illic priusquam Romam veniret habitavit et Ignatium episcopum constituit. et illic primum nomen Christia-
norum novelle gentis exortum est. Reliquis vero ut predictum est in quodam tomo plipites
uitates epistole nobis conscriptas direximus. Inde namque et ubi apostoli inter se statuerunt
ut episcopi singularum fierent gentium quos inter eos primus esset et cuius ad quem potior cura sol-
licitudinis pertineret. nam et inter apostolos quedam fuit discretio et licet omnes essent apostoli Pe-
tro tamen a domino est concessum et ipsi inter se id ipsum voluerunt ut reliquis omnibus preesset apostolis
et caput teneret apostolatus. Qui et eandem formam suis successoribus et suis episcopis tenen-
dam tradiderunt. et post pauca. si que vero cause alie difficiliores inter vos orte fuerint ad
huius sancte sedis apostolice eas quasi ad caput deferte ut apostolico terminentur iudicio quia sic dominum
velle et ab eo ita statutum esse iam dictas testimoniis declaratur. Hec vero apostolica sedes cardo
et caput omnium ecclesiarum a domino et non ab alio constituta est et sicut cardine ostium regitur sic huius sancte
sedis auctoritate omnes ecclesie domino disponente reguntur. Idem Anacletus in alia epistola
et habetur distinctione xxi.

In novo testamento post Christum dominum a Petro cepit sacerdotalis ordo quia ipsi
primo pontificatus in ecclesia Christi datus est dicente domino ad eum. Tu es Petrus et
super hanc petram edificabo ecclesiam meam. et porte inferi non prevalebunt adver-
sus eam. et tibi dabo claves regni celorum. hic primum ligandi solvendique potestatem accepit a domino primusque
ad fidem populum virtute sue predicationis adduxit etc. Idem Anacletus et habetur
distinctione c. xxxiiij.

Provincie multe ante Christi adventum tempore sunt divise maxima ex parte et

post ab aplis et bto clemente successore nro ipa divisio renovata est et in capi-
te omn provinciarum ut dudum primates legum erant seculi ac prima iudiciaria potestas ad
quos q' p querel civitates commorabant qui eis necesse erat qui ad aulam imperatorum
vel regum confugere non poterant vel quibus permissum non erat confugiebant pro oppres-
sionibus vel in iusticiis et ipsos appellabant quotiens opus erat sic in lege eorum
preceptum erat. In ipsis vero civitatibus vel locis nostros patriarchas vel primates qui
una forma tenent licet diverse sint legem humane et ecce posuit et esse iusserunt ad quos
epi si necesse fuit confugerent eos qui appellarent et ipsi primatum nomine fruerentur.
Reliqui vero metropolitanas civitates que minores iudices habebant licet maiores comiti-
bus essent haberent metropolitanos suos qui predictis iuste primatibus obedirent sicut
et legibus seculi olim erat ordinatum qui non primatum sed metropolitanorum aut archie-
piscoporum nomine fruantur.

Ex verbis beati anacleti habetur primo quod sedes romana plenitudinem potestatis ut
beatus petrus habet et ad eum referri debent omnes difficiliores questiones et per
eum debent terminari et ab eo ad nullum debet appellari et hoc factum est iubente
domino ut ipse testatur. Habetur etiam quod tempore apostolorum ordinati fuerunt duo primates seu pa-
triarche scilicet alexandrinus et anthiochenus quos ambos beatus petrus instituit ut hiterum est
super metropolitanum vero ut testatur non solum ab eo petro. Sed etiam ab eo clemente et ab
ipso anacleto ut patet ordinati sunt. Unde ex hoc patet quod eadem auctoritas super predictis sit
successoribus sicut et in petro et per consequens in aliis. Item sedes aut patriarchas non nominat
constantinopolitanam in quo ipsi gloriantur quod habeat iura universalis ecclesie. Unde aut sint
isti qui qui fratres constituti ad non videat et requirant.

Item nota quod beatus anacletus qui scribit non dicit hoc ab aliis se audisse vel in
aliqua scripta hoc legisse vel aliqua consuetudine antiqua in ecclesia invenisse
quod a principio ab aliquo pontifice usurpata fuisset et per scripta. Sed dicit id a-
b simili ab eo habere potuit. Et sequitur vel ipsum anacletum mentitum fuisse vel
beatum petrum quod iussione domini hoc fecit se statuisse. Sed talia de sanctis aplis vel primis
fundatoribus ecclesie sancte dei ymaginari in mane sacrilegium est et hoc ipsum in dominum sal-
vatorem redundat qui est ipa veritas prima ut tales adiutores haberent in fundatione ecclesie
sue quod est impossibile. Ergo primum stat scilicet quod romana ecclesia habet plenitudinem potestatis ut sonat
verba christi ad petrum et petri ad clementem et clementis ad jacobum fratrem domini et beati
anacleti ad omnes fideles. Quod autem sit impossibile aliter se habere ex alio patet quia ut ipse

anacletus testatur ab ipso petro apostolo fuit sacerdos ordinatus postquam hic successit clementi
in pontificatum et credendum est sibi ipse et multi alii superstites erant qui viderunt
beatum petrum et verba eius audierunt. quod si beatus anacletus finxisset hoc se habuisse ab eo
petro et divulgasset per totum mundum esset mendacium cum multi possent scire hoc non
fuisse ita maxime cum deus non indigeat mendatio nostro ut pro eo loquamur dolos ut
dicit Job. Nec mirum si hic de tali vicario christi et gloriosso martire cogitet in talis. cum
tamen de eodem dicatur et est commune vulgare inter eos quia eum propter rasuram barbe latinos
multum abhorrant. et inveniunt quod beatus anacletus primus ordinavit quod clerici non nutrient
comam nec barbam cuius hoc ordinationis allegant fingentes historiam nefandissimam.
et de quo quidem non expriaro talia fingere miserimi sunt. quam fictionem melius iudico tacere quam
et vertendo dicere. Si autem mundus consentiunt veritati procedamus ad alia testimonia cum tamen manus
istorum testimoniis esse non possunt cum ipsi immediatius hoc venit ab eo petro. Ad maiorem declarationem
et manifestationem in actis primi concilii qui de verbo ad verbum scriptum invenies que continentur
in epistola beati anacleti.

Post anacletum tenuit pontificatum ecclesie romane beatus Euaristus hic siler natus
fuit grecus. sedit autem annis x. mensibus vii. diebus ii. qui et passus est sub traia-
no principe xxxii. otob. et sepultus iuxta corpus beati petri. hic scribens epis
affrice in hec verba ait. Dilectissimis fratribus universis affrice regionis epis Euaristus.
consulentibus nobis fratres karissimi quid de eis his que in verbis continebant scriptis visum
esset vel quid docilis vos persuaderet optantes ut retulistis nris instrui documentis. siquidem
dilecto vera norma secuta prudentium ad sedem apostolicam referre maluit qui ad capud quid
de rebus dubiis custodire possit usurpatores presumunt et cetera. Epistola eiusdem Epis et
clero per egiptum qui subsunt ecclesie alexandrine.

Euaristus urbis rome epus omnibus per egiptum domino conglutinatis fratribus salutem. Divi-
nos fratres sentire oportet et agere ut sicut legimus in nobis domini esse et una anima
esse probetur. Cinnus namque sic a patribus accepimus primum esse caput et in membra sunt
et postea dicitur vir non debet adulterare uxorem suam ut dimittat ad quam sacramentum est absque in evitabili
necessitate aut apostolica vel regulari mittere. Si autem adversus episcopos aliqui querelam habuerint his
per actis inquirendum erat et auctoritate huius sancte sedis terminandum.

Post hunc tenuit pontificatum alexander papa annis vii mensibus v. diebus
ii. hic constituit aquam aspersionis cum sale benedici et in habitaculis hominum aspergi ut
infra patebit in decretis eiusdem. hic fuit natus romanus et sub adriano qui sua

cessit Traiano passus est. Hic scribens episcopis orthodoxis dixit etc. Alexander episcopus omnibus
orthodoxis per diversas provincias Christo domino famulantibus et cetera. Cogitantibus nobis metuendum
divini iudicii sanctorum hominum et post hanc vitam dominum qualiter quisque gessit acceptum quod nunc
in querelam tacere non licet. Sed nobis nobis loqui necessitas imponitur dicente domino. Ex-
alta ut tuba vocem tuam et cetera. Et post pauca dicit. Pervenit namque ad sacrarium apostolice sedis quod
non nulli sint tam stolidi quod divina precepta et apostolorum eorumque successorum statuta minime
observant. Et eos de quibus dominus ait. Qui vos tangit tangit pupillam oculi mei. Non
solum tangere minime dubitant sed et persequi non formidant. Et post pauca. Relatum est
insuper ad huius sancte apostolice sedis apicem cui summarum dispositiones causarum et omnia negotia ecclesiarum
ab ipso domino tradita sunt quasi ad caput ipso dicente principi apostolorum petro. Tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non prevalebunt adversus eam et tibi dabo claves regni celorum et quodcumque ligaveris
super terram erit ligatum et in celis et quodcumque solveris super terram erit solutum et in celis. Et post multa. Aquam
etiam cum sale conspersam populis benedicimus ut ea cuncti aspersi sanctificentur et purificentur quod omnibus
sacerdotibus faciendum mandamus. Hoc autem deridendo nuntiatum a grecis dicentibus quod isti latini aque
benedicte apponunt sal ut non hominibus statuerunt contra derisionem illorum derisio digna fit
manifeste patet. Existimantes aquam conservari sale sicut et cetera. Ecce qualibus falsis et sine aliqua
ratione existentibus ymaginationibus et fictionibus qui ecclesiam dei se eligunt errorem suum
palliantes et non tantis sanctis patribus et viris qui apostolicam ecclesiam fundaverunt et eam proprio
sanguine consecraverunt dictis et decretis credunt et consentiunt. Sed insanorum et pravorum vobis
aures suas comodantes sic eludunt ut dicatur de eis illud apostoli. A veritate quidem auditum
advertent ad fabulas autem convertentur.

Alexandro successit beatus sixtus primus hic fuit natione romanus et tenuit pon-
tificatum annis x mensibus tribus diebus xxi. Hic constituit ut in missa diceretur
Sanctus sanctus sanctus et cetera. Hic etiam sub adriano principe passus est in loco ubi dominus ap-
paruit petro et dixit ei petrus domine quo vadis. Et sepultus est iuxta corpus sancti petri. Hic scribens
universis ecclesiis dicit sic.

Sixtus universalis et apostolice ecclesie episcopus omnibus episcopis in domino salutem. Cognoscat
vestra sapientia karissimi fratres quod in sacra apostolica sede et cetera. Et post pauca. Si quis vestrum
pulsatus fuerit aliqua adversitate licenter hanc sanctam et apostolicam sedem appellet
et ad eam quasi ad caput refugium habeant ne innocens dampnetur et ecclesia sua detrimentum
patiatur. Si autem causa evenerit eamque appellare minime ausus fuerit evocatus tamen ab hac
sancta sede fuerit non remaneat venire sed confestim ut ei nuntiatum fuerit venire festinet ut
causas per quibus vocatus est prudenter disponat aut si necesse fuerit aliquis corrigendus cum his

8

quos hic primos invenit corrigat ad ecclesiam tamen suam non prius revertatur quam litteris apostolicis
vel formaliter et plene instructus ac purgatus fuerit ut cognoscat unicuique sui questionem suam
ac aliorum causa discussa fuerit quatenus eam absque aliqua ambiguitate nuntiare et predicare omnibus
possit. Ab hac enim sancta sede a sanctis apostolis tueri defendi et liberari episcopi iussi sunt ut sicut
eorum dispositione ordinante domino primitus sunt constituti huius sancte sedis cui dispositioni causarum cause
et iudicia servavit protectione et futuris temporibus sint ab omnibus persistantibus. Sicut hi ubi unde cul-
pantur. Hii qui aliter contra fratres egerint quam huius sedis rectoribus placere cognoverunt. Hijs
taliter consideratis et cum reliquis episcopis decretis tamquam omnium gerens curam prepositus sedis pro-
prie apicem decrevimus ut nemo pontificum aliquem suis rebus spoliatum episcopum aut sede pul-
sum excommunicare aut iudicare presumat quia non est privilegium quo spoliari possit aut nu-
dari. Si quis autem aliter agere presumpserit sciat censuram huius sedis cum omnibus membris suis
se non declinaturum et sic egerit ita recipiet si bonum bonum si contrarie contrarie scilicet pessime
pessime quia dignus est mercenarius mercede sua. Nos fratres nullum perdere volumus sed ipse se
perdit qui pie considerata auctoritatem et apostolorum et huius sancte sedis decreta violavit.

Post beatum sixtum tenuit pontificatum telesforus papa annis xi mensibus
tribus diebus xxii qui martirio coronatus est et sepultus iuxta corpus beati petri.
De isto nihil reperi hic inserendum. Post hunc tenuit pontificatum
yginus annis iiii mensibus tribus diebus iii hic fuit natione grecus de athenis qui similiter
martirio coronatus est de quo etiam nichil reperi dignum relatione

Post hunc tenuit beatus pius annis xi mensibus iiii diebus xxi. Hic martirio
coronatus et sepultus iuxta corpus beati petri. Hic scribens omnibus ecclesiis ait
omnibus ecclesiis in ea qua sumus fidei et doctrina manentibus pius apostolice sedis
archiepiscopus. Gratias agimus fratres deo quia crescit fides narratur et post aliqua. Ceterum
noscere volumus quod pascha domini die dominico annuis temporibus sit celebrandum. Istis quoque temporibus
hermes doctor fidei et scripturarum effulsit inter nos. Et licet nos eorum pascha predicta die
celebremus quidam tamen dubitabant ad corroborandos tamen animos eorum eidem hermeti
in habitu pastoris apparuit angelus et precepit ei ut pascha in die dominica ab omnibus celebra-
retur tempore suo. Unde et nos apostolica auctoritate instituimus vos eadem servare debere quia nos idem
servamus. Nec debetis accipere quoquo modo dissidere. Cavete diligenter omnes ne quis vos de-
cipiat per aliquam astrologiam vel philosophiam et inanem fallaciam secundum traditionem humanam et secundum elementa
mundi et non secundum Christum et traditionem rectam. In Christo enim habitat omnis plenitudo divinitatis cor-
poraliter ut sic in illo repleti qui est caput omnis principatus et potestatis quia hanc sanctam et apostolicam
sedem omnium ecclesiarum caput esse precepit ipse dicente principi apostolorum. Tu es et cetera ut supra. Et post
pauca. Si quis non animo proposito rectorum exorbitaverit et iussis apostolice sedis libenter tulisse

fuit infamis effectus.

[P]ost pium tenuit. Anicetus annis .x. mensibus iii. diebus .xx. hic fuit natione
sirus. et constituit ut clerici habeant coronam. et epm non consecraret nisi a tribus epis
na et apli ut ipse asserit hic passus est ut alij martirio coronatus. hic
scribens ad provincias gallie sic ait Anicetus universis gallie provincijs constitutis in dno
salt bonorum opm et spiritualium studiorum deum actore esse nulli dubium quod bonorum hominum
excitat mentes et juvat actores etc. et post pauca. Si arcieps obierit et alter or-
dinandus arciepiscopus electus fuerit oes eiusdem provincie epi ad sedem metropolitanam conveniant
ut ab omnibus ipse ordinetur. reliqui vero provinciales epi si necesse fuerit ceteris consentientibus
iussu arciepi consecrari possint. sed melius est si ipse cum omnibus eum quem dignum est elegerit et congre-
gati consecraret epm. Et licet id necessitate cogente concessum sit illud tamen quod de arciepi consecra-
tione est ac preceptum. et ut oes suffraganei eum ordinent nullatenus immutari licet quia quod
aliis prestat ab omnibus epis presit debet constitui. Si tamen aliter presumptum fuerit viribus carere
non dubium quia irrita eius sunt acta ordinatione erit etc. et post aliqua. Nulli arciepi
primates vocentur nisi illi qui primas tenent civitates quorum epos apli et eorum successores
regulariter patriarchas et primates esse constituerunt nisi aliqua gens deinceps ad fidem conversa
cum necesse sit propter multitudinem epor primatem constitui. Reliqui vero qui alias metropolitanas
sedes adepti sunt non primates sed metropolitani nominentur. Si autem aliquis metropolitanorum
inflatus fuerit et sine eius provinciali presentia vel consilio epor aut eorum aut alias causas nisi
easdem que ad suam sedem propriam pertinent agere aut eos gravare voluerit ab omnibus districte
corrigatur ne de inceps talia presumat. Si vero incorrigibilis et eius inobediens fuerit ad
hanc aplicam sedem cui omnia epor judicia terminare precepta sunt eius contumacia referatur ut
vindicta de eo fiat et ceteri timorem habeant. Si autem propter nimiam longitudinem aut
temporis importunitatem vel itineris asperitatem grave ad hanc sedem eius causam deferri non po-
terit tunc ad eius primatem causa deferatur. et penes ipsum huius sancte sedis auctoritate judicetur
et post pauca. Prohibete per universas regiones vestras clericos ne clerici iuxta aplum
comam nutriant. Sed de super capud in modum spere radant quia sicut discreti debent esse in con-
versatione ita et in tonsura et in omni habitu discreti debent apparere. Hec vobis fratres
ut petistis custodienda mittimus et custodire precipimus ut in nomine Ihesu omne genu flectatur etc.

[P]ost hunc tenuit pontificatum beatus Sother annis .ix. mensibus iii. diebus .xxi.
hic in martirio coronatus sepultus fuit in ecclesia beati petri. hic scribens omnibus provincijs
dixit. Sacratas deo feminas vel monachas vasa et sacras pallas penes vos
contingunt et incensum circa altare deferunt perlatum est ad aplicam sedem que omnia vituperatione
et reprehensione digna esse nulli recte sapientium dubium est. Quam propter per huius sancte sedis auctoritatem

omnia vobis resecare citius quam poteritis censemus et ne pestis hec latius divulgetur per omnes provin-
cias abstergi citissime mandamus.

[P]ost istum tenuit pontificatum beatus Eleutherius annis .xv. mensibus vi. diebus .v. hic
fuit natione grecus et constituit ut nulla esca a xpianis ulla electa repudiaretur
que rationabilis esset et humana. quod greci male servant sed judaizantes aliquos ex-
ceptos que prohibent in lege repudiant, hic in martirio coronatus sepultus est ad sanctum petrum. qui
scribens provincijs galliarum sic ait. Eleutherius eps universis ecclesijs per gallie provincias do-
mino militantibus in dno salutem. magna nimis misericordie dei toti ecclesie catholice multiplicata
sunt gaudia cum multos populos ad divinum servitium festinare cognovimus qua de re nam in-
dicamus nos vestrum ut escas quas quosdam vitare audivimus irrationabiliter non respuatis
cum tres legislatorem docuisse omnia que creavit deus esse bona valde et ipsa pre te
veritas ait. Non quod intrat per os coinquinat hominem sed quod exit de ore viri constat non
debere refutare escas cum eos quos deus in cibos tribuit fidelibus suis et in actibus aplorum
de inmundis escis iam legitur. Postea autem die tribus ut fatentibus domesticis et petro post
quatribus ascendit petrus ad superiora ut oraret circa horam sextam etc. Et facta est vox
quod deus purificavit tu ne immundum dixeris etc. De accusationibus autem clericorum scitis quibus consulti
sumus quia omnis eorum accusationes difficile est ad sedem aplicam deferre finitivas judicia hic
deferantur et huius sancte sedis auctoritate finiantur sic ab aplis et eorum successoribus multorum consensu
eporum iam diffinitum est.

[E]inde tenuit pontificatum Victor annis .x. mensibus duobus diebus .x. hic precepit
ut celebratum fuisse concilium apud allexandriam palestine in quo videtur ipse misit
fuisse hic fuit natione affer. in martirio coronatur et sepeltus apud sanctum petrum
hic scribens theofilo alexandrino et ceteris epis sic ait. Victor rome ac universalis ecclie
arciepiscopus theofilo arciepiscopo et cunctis fratribus in alex. dno famulantibus salutem in dno. multa
nimis gratulatione dilectissimi fratres quos manifestare sic optamus per dei graciam lumen evange-
lice claritatis et ab ecclesia iam magna parte pravorum erroris nocte depulsa. ecce
pensationis fructus crescit et augmentatio in dno Celebritatem sancte pasce die dnica agi de-
bere predecessores nostri iam statuerunt illud eandem die celebrare sollempniter mandamus
quia non decet ut membra a capite discrepent nec contraria gerant A .xiiii. ho luna primi
mensis usque ad .xxi. eiusdem mensis diem eadem celebretur festivitas etc. et post pauca
Audivimus namque apud vos vestrosque diversa judicia fieri et in certa judicare etc. Vilis ea
judicare que ad aplicam delata est sedem quia preter nostram vobis non licet diffinire auctoritatem
et eporum causas vero ita constitutum liquet a tempore aplorum et deinceps. Placuit autem accusatius

vel iudicat⁹ a cõprovincialib; in aliq̃ cã epõs liceat appellet ⁊ ad eum apostolice sedis
pontifice q̃ aut p se aut p vicarios suos detractatum negociu peroret ⁊ dum itera-
to iudicium sua agitur nullus alt in ei⁹ loco ponat ut ordinet epõs. Qm̃ q̃uis q̃ a cõprovin-
cialib; epis accusati causas pontificis scrutari liceat nõ tñ diffinire in cõsulto romano
pontifice pmissum ẽ cui bto petro aplo nõ ab aĩo q̃ ab ipo dño dcm̃ sit q̃dcũq; ligaueris
⁊ c̃ ⁊ q̃ cũq; solueris ⁊ c̃ ⁊ alibi i institutis aplicis. Si q̃s putauit se a metropolitano
grauari apud patriarcham vel pmatem diocesos vel penes vniuersalis aplice eccẽ iudicet
sede. Michi aũ ẽ fr̃es kmi talis psumptio in aplorum ⁊ suorum successorum tindos tũsg̃di
corpq; decreta molari culpant ei ut scriptũ ẽ fr̃es q̃ alt̃ cãa epõs iudicare pre-
sumit q̃ aplice sedis ppe fieri placuit. Et q̃s ẽ q̃ iudicat eu q̃ dñs sibi ⁊ huic
scẽ sedi reservari voluit iudicandu. Jt in alia epl̃a vniu̾s epis affricanis.

Uictor rõne eccẽ urbis archieps vniu̾s epis p affricã cõstitutis salut in
dño pp ei in etno cõsilio dei maiestas huãi gnis i inmutabilit pordinata re-
patio ⁊ c̃ ⁊ p⁹ pauca. Relatum ẽ ei ad sedẽ aplicam aliq̃s vrm̃ voce fr̃es
uelle ⁊ ut edant decretare ... i sacramentis discrepare ⁊ contentores ⁊ emulatores int̾
uos fi̾ aq̃b; dissentorib; nos autẽ ⁊ in hijs omnib; cõcordare ⁊ opẽ ferre uicissim
manda⁹. Nam si h̃ agẽ cito neglexitis ⁊ breuissim resarciari nõ studueritis ab aplice
sedis ⁊ toti⁹ eccẽ cõione uos pelli nõ dubitetis.

Post hunc sedit bt̃s zepherin⁹ annis xv. mensib; vij. dieb⁹ x. h̃ i martirio co-
ronat⁹ sepelit in cimiterio calixti. hic scribens fidelib; sicilie d̾ zepherin⁹
rõne urbis archieps oibus p siciliã cõstitutis i dño salt. Diuine cãa nos grãe
memores ẽẽ debem⁹ q̃ nos p dignatõis sue miãz ob h̃ ad fastigium sacerdotale puexit
ut mandatis xpi inherentes ⁊ i q̃dam sacdot ei⁹ speclatoe cõstituti phibea⁹ illicita
⁊ seq̃nda docea⁹ ⁊ p⁹ pauca. Patriarche vo ⁊ pmates accusatum discutientes epm nõ
antea pferat diffinitiua q̃ aplica fulti auctẽ aut re⁹ ipe cõfiteat aut p inocentes
regulariter examinantes cõuincat testes ⁊ ita p finis ho ei⁹ cãe ad sedẽ aplicam defferat
ut i finet. n̄ antea fimat sic ab aplis ⁊ eorum successorib; olim statutum ẽ q̃ ei⁹ auctoritate
fulciat. ad eã q̃ ab oib; maxĩe ab oppssis appellandum ẽ ⁊ cõcurrendum q̃i ad mrem ut
ei⁹ uberib; nutriat auctẽ deffendat ⁊ a suis oppssionib; releuet q2 nõ pt nec dz m̄r
obliuisci filium suũ. Judicia ei epõrum maiores q̃ eccẽ cãe a sede aplica ⁊ nõ ab alia sic
apli ⁊ sci successores eorum statuerunt cu aliis epis sunt tinninande q2 lz i alios transferat
epos bt̃o tñ petro dcm̃ ẽ q̃dcũq; ligã ⁊ c̃ ⁊ q̃dcũq; solueris ⁊ c̃ ⁊ reliq̃ p̃uilegia q̃ soli huic
scẽ sede cõcessa sunt ⁊ i statutis aplorum eorumq; successorib; ⁊ aliis q̃ pl̃i⁹ cu eis cõminatib;

hunt cãa.
Jtẽ alia ei⁹ epl̃a epis egipti.

Dilectissimis fr̄ib; p egiptum dño famulantib; zepherin⁹ rõne urbis archieps
tãta a dño h̃⁹ scẽ sedis ⁊ aplice eccẽ fundatoe ⁊ bt̃o petro aplorum pncipe ac-
cepim⁹ fiducia ut p vniu̾sali xpi sanguine redempta eccã i ppetuo labõemus
effectu ⁊ oib; dño famulantib; succurram⁹ ⁊ cunctis pie uiuentib; aplice auctẽ opẽ feram⁹
⁊ post pauca. Nunciatum ẽ ei sedi aplice p apocrisarios vros q̃sdam fr̃m vrorum eporum
vbiq; ab eccijs ⁊ ppijs sedib; pelli. suaq; eis auferri. sic ketulã ⁊ ... nudos ⁊ spoli-
atos ad iudicia uocari q̃ oi rõne caret cu cõstituta aplorum eorumq; successorum sac pcepta
i patrum ⁊ cõstitutoes legum id ipm fi̾ phibebãt ⁊ aplice sedis auctas uetet.

Post eum successit Calixt⁹ ⁊ sedit annis v. mensib; duob; dieb;. hic sub
allexandro martirizat⁹ ẽ. q⁹ cum cottidie i carcẽ fustigaretur. deum p fene-
stram pcect⁹ ẽ cui⁹ festum colit pdie id⁹ octobris. h̃ scribens bndicto epo int̾
alia dicit sic. Calixt⁹ archieps eccẽ urbis rõne. Bndicto fr̃i ⁊ coepo ⁊ oib; epis salut
in dño. Fr̃nitatis amore cõstringim⁹ ⁊ aplico modamine cõuenim ut cõsultis fr̃m q̃ nobis
dñs dederit reddeam⁹ eosq; aplice sedis auctẽ instituam⁹ ⁊ post pauca. In hoc g̃o os
nos vnanimes oz ẽẽ ut scdm aplicam doctrinã id ipm dicam⁹ oms ⁊ nõ sint i nob.
scismata. sim⁹ aut pfecti i eodẽ sensu ⁊ i eadẽ sciã i cui⁹ opis deuotoe cõfulam⁹ dilectionẽ
tua. Uõ ei decz mebra a capite dissidẽ h̃ iux. sacre scripturẽ testio. oia mebra capud
sequat̄. Nulli g̃o dubium ẽ q̃ aplica eccẽ mat̃ ẽ oium eccẽãrum cui⁹ nos regulis nullatenus
cõuenit deuiare ⁊ sic filij uenit facẽ uolutatẽ p̄tris. ... ⁊ uos voluntatẽ uestre mr̃is q̃
ẽ eccẽ cui⁹ capud ut pdcm̃ ẽ rõna existit eccẽ q̃ q̃. g̃o sic discretoe iusticie disciplina
actum fuit ratum h̃ri. nulla rõ pmittit. Jt alia ei⁹ epl̃a epis gallie.

Dilectis fr̃ib; p gallias cõstitutis vniu̾s epis. Calixt⁹ salt. Plurimorum re-
latu cõpim⁹ dilectom vram feruore spũs sci ita eccẽ gubnacla firmit̾ q̃
i petra tenẽ ⁊ regẽ ut naufragiorum detrimẽta nõ sentiat. talib; igit̾ glã
tes iudicijs rogam⁹ ne i illis ptib; q̃ statuta aplica q̃ q̃ fi̾ sinatis. h̃ ma fulti auctẽ
notiua opesate illicita phibere c̃. ⁊ p⁹ a. nullus vo pmas vel metropolitanus dio-
cesanĩ eccẽiaz vel prochiã seu aliq̃ de ei⁹ prochijs psumat excõicare nec iudicare ad nec
agẽ absq; ei⁹ cõsilio vel iudic̃. ez h̃ obsuet q̃ ab aplis ac p̄trib; ⁊ pdecessorib; nrĩs
ẽ statutum ⁊ a nob cõfirmatum ⁊ si q̃s metropolitanus epõs n̄ q̃ ad suã solumo ppriam
ptinet pochiã sine cõsilio ac volunte omniũ cõprovincialium epõrum ep aliq̃ agẽ tẽptauẽ

grad' sui periclo subiacebit. et qui egerit rectum habeat in vacuum. et post pauca. Nullus episcopus accipiat ecclesias alterius. si quando utilitatis causa mutandus non per se hoc agat sed fratribus invitantibus et auctoritate huius sancte sedis faciat. non ambitus causa sed utilitate et post multa. sed si quis lapsus quomodo fuerit non perdamus eum sed spiritu corripiamus affectu sic ait apostolus. Et si preoccupatus fuerit in aliquo delicto et cetera alter alterius onera portate. Porro sicut docet. decembris egit penitentiam et tamen in honore mansit. beatus quoque petrus amarissimas lacrimas fundens qui negans se deum peccavit sed tamen apostolus permansit et dominus per prophetam peccantibus pollicetur dicens peccator in quacumque die et cetera. Errant ergo qui putant sacerdotes post lapsum si dignam egerint penitentiam domino ministrare non posse et suis honoribus frui. si bona deinceps duxerint vitam et suum sacerdotium digne custodiant. Et ipsi qui hoc putant non solum errant sed et contra traditas ecclesie claves disputare et agere videntur de quibus dictum est quodcumque solveritis et cetera. alias non est dominus vera promissio. nos ergo indubitanter tamen dicimus sacerdotes qui reliquos fideles per dignam satisfactionem posse redire ad honorem credimus. Idem Calixtus in decretis suis omnes appellare si necesse fuerit et omnes eius fultos auxilio esse. nam ut nostis sinodum sine eius auctoritate fieri non est canonicum nec episcopus in illegitima sinodo et sua tempore apostolica vocatione congregata diffinire deponi potest. nec ulla umquam concilia rata leguntur que non sunt fulta auctoritate apostolica.

Post eum tenuit sedem beatus urbanus annis viii. mensibus xi. diebus xii. hic sub alexandro passus est de isto legitur in legenda sancte cecilie. Deinde sedit pontianus annis v. mensibus duobus. diebus duobus deportatus fuit in exilio ad insulam sardinie et ibidem martirio coronatus martirizatus fustibus. Post hunc tenuit pontificatum ciriacus annis i. mensibus xi. hic ut legitur cum xi. m. virginum colonie passus est ab hunis De isto tribus michi nobile hunc operi inserendum tempore.

Post eum tenuit sedem antheros anno i. mense i. diebus xii. hic fuit natione grecus qui sub martirio coronatur. hic scribens toletane provincie in libertate sic ait karissimis et dilectissimis fratribus beticane et toletane provincie episcopis constitutis Antherus episcopus in domino salutem et post aliqua sic ait. De mutatione quoque episcoporum de quibus sedem apostolicam consulere voluistis scitote eam communi utilitate ac necessitate fieri licere. sed non libitu cuiusque seu dominatione. Beatus petrus magister domini noster et princeps apostolorum de anthiochia utilitatis causa translatus est roma ut ibidem potius proficere possit. Eusebius quoque de quadam parva civitate apostolica auctoritate mutatus fuit alexandriam et post multa addit state itaque fratres et tenete traditiones apostolorum et apostolice sedis ut dominus noster ihesus christus et deus pater noster qui dilexit nos et dedit consolationem eternam et spem bonam in gratia exhortetur corda vestra et confirmet in omni opere

et punitione

et punitione bono et cetera.

Post hunc tenuit pontificatum beatus fabianus annis xiii. diebus xi. hic constituit ut crisma in cena domini consecraretur. Super istum descendit columba de celo directo rome episcopo consecrabatur. hic fuit temporibus filipi imperatoris qui fuit primus imperator christianus et sub decio qui primum imperatorem in fecit martirio consumatus est. hic ut habetur in legenda sua volenti imperatori philippo intellexisse pasce vigiliis et communicare restituit et donec peccata sua confiteretur et inter penitentes stare permisit. huius festum celebratur xiiii die ianuarii cum sancto sebastiano. hic scribens universis episcopis in quadam epistola dilectis orbis ubique catholice ecclesie ministris fabianus salutem in domino. Divinis preceptis et apostolicis monemur institutis ut pro cunctorum ecclesiarum statu impigris vigilemus effectibus. unde consequens est debere nos scire que apud romanam ecclesiam et latius aguntur vestram ut eius sequentes exempla eius vere filii inveniamini que vestra est mater vocata. Idem in alia epistola missa orientalibus:

Fabianus episcopus urbis rome omnibus orientalibus episcopis et cunctis fidelibus in domino salutem. Exigit dilectio vestra sedis apostolice consulta que vobis denegare non possumus nec debemus. licet et predecessores nostri multorum regionum episcopis egisse liquet. et nos qui in eadem sede domino largiente collocati sumus agere debemus fraterna caritas et obedientie debitum compellit. Curam ergo geminece sollicitudinis adhibendam ut ea que sunt ab apostolis et eorum successoribus instituta et instigante spiritu sancto ordinata nec dissimulo negligere nec aliquis presumptuose valeat perturbare et post multa similiter statuentes apostolica auctoritate iubemus ne pastorem suum oves quas ei commisse sunt nisi in fide erraverit reprehendere valeat idem fabianus hilario episcopo. Si quis iudicem suspectum habuerit et viderit se gravari licite sedem apostolicam appellet. Appellans vero non habeat afflictionem ullam aut detentionis iniuriose custodia sed liceat appellatori viciatam causam appellationis remedio sublevare. liceat et in causis criminalibus appellare nec appellantibus vox denegetur ei quoque in suppliciis sententia destinaverit.

Post eum sedit cornelius anno uno mensibus duobus diebus x. qui sub eodem decio martirio coronatur. hic scribens omnibus fidelibus sic ait karissimis ac dilectissimis sancte dei ecclesie filiis et omnibus domino recta fide famulantibus cornelius episcopus fidem caritatis et vere benivolentie que apostolorum amatores eorum corporis fidem et doctrinam tenetis decrevi vobis scribere deo actore que ex hiis que nunc temporis necessaria sunt sciri que apud nos in ecclesia romana auxiliante deo mirus apostolorum nuper acta sunt seu geruntur. Cum patrocinante altissime credo vos perpetuam gratiam sedis apostolice libenter suscipere et mandata

e' page ac de ei' pfectoib; oratudi. qr q'sq; i radice caritatis insit n' abr. te
deficiat n' afuctib; i uanescat n' amore fecundi.tas op' efficax amittat. Idem i
dia epla p. ufeto epo. // Cornelius eps rufeto epo in dno salut. dilectio tua
f. frume ut aucte sedis ap.ce tuis debe' psidtis rudere r c. et p' a. h. sut hunc
huic sce dmu. lis ecc. ap. pfunt an nos. Et p't multa. nllo ei sacdotu cui sua
alieno gmittat iudio. n' ad ap.cam sede fuit appllatum

P
ost istu tenuit pontifi.tu; bs bicaus anis ibus msib; m. dieb;.
&. iii. fuit pim in exiliu deportat' sb psecutioe ualeriai r galieni.
p't mod dino mitu ad ecc. sua radice pmiss marturu capuf ob-
truncatoe oplevit. hic scribit epis accustalib; galliarz r hispaniarz sic dicens
Dilcs frib; oib; epis ptib; accusalib; in gallijs q' hispanijs gsistentib; t
lucius epo in dno salut. lectis dilectois urc qs abti pet' apli sede p uri causa
negotij misistis libent' suscepim' r p't aliq' addit. p'. aucte fulti. ap. ca papi'
ut nllo metropoli. eps absq; cetorz oium gpuitalu epoz. q gsu instan. ali-
quoz audiat cas eoz qr irrita e' r ipe cam ptce dabit. Et p't multa d t
h. sca r ap.ca me oim eccaz p'. ecc.a q p dei omipotentis gram attamite ap.oz
traditois nuq' errasse pbat n. hereticoz puitatib; depuata s; ut in exordio
norma fidi xpiane pcepit ab actorib; suis aplorz p'. pncipib; illibata manz
sm ipius saluatoris dnam pollicitu q discipulorz suorz pncipi i suis fatus e e-
uuge. uo pet' i geno. Ecce sathan expetiuit uos ut cribraret sic triticu e.a aut
rogaui p te ut no deffitiat fides tua r tu alu gusus gfirma fres tuos. Con-
sideret g' ura excellens prudentia q' boni sit psistere in dispensatoe ub' tra-
dita r i fide bona ac ueras r emulis p'. expugnare r nuq' duitate tantus
declare. Cum dns r saluato' cui' fides e' r pub' mori no dubitauit r propo
sanguie nos redemit qui fide pet' no defectum pmisit r gfirmare fres suos
eu monuit. Et ap.ce pontificis mee expigu. pdecessores gfident' fecisse cunc-
tis est notum.

P
ost istu tenuit pontifi.tu; Stefan' anis. iiii. msib; duob;. h' tpe
Ualeriai r gallieni capt' r i templo ydoloz duct' ut sacrificaret
ipo orante deu templu corruit. Post missam celebrata in sede sua
decollat' e cui' festu celebrat. iiii. non augi. h' scribes uniusie epis e d'. Ste-
phan' sce r ap.ce ac dmu.lis ecc. epis omib; p diusas puicas gstitutis epis i dno

ptimi gaude' in dno i dno grc ei' q fides ura p bona opa e'scit magfice r di-
letat aptissime r p't a.ta dcs. In ipis uo urbib; p't x'. aduentu apli r eoz suc-
cessores patriarchas pmates posuerut ad qos epoz nego.a salua in oib; aplica
aucte r maiores eae p' ap.cam sede sut refende' r p' pauca de accusatoib; d'. sic
ult. puiac uo tinos accusandi licta no poredut. S; oiu accusatio int' puincia
audiat r gpuicalib; timinet' n' ad ap.cam sede tm fuit appllatum.

d
einde bs Syxt' tenuit potific' anis duob; msib;. x. dieb; ui. h' sub
decio cessare pass e ut legit in legen.d bti laurentij cui solempnitas
collit' octauo id. aug. h' fuit natoe grec'. q' scribes grto epo sic d'. Sixt'
eps grato epo salut letari r gaude' plimu in x'. yhu dno uro dilectois tue scrip-
ta fecerut quib; euident' ondit. Q. utuz diligis fide r q' puorz hoi.u detestatus
errore oiu heso inimis e in ypis r euuangec. dutan gua q no portoz aliq' lede'
S; ipius xpiane religiois conat' fundamta euelle'. Memor ei om me sb illi' noie
ecc. psidere cui' adno ihu x'. e glificata gfessio r cui' fides nllam ucq' fallit
S; oms heses destrui'. Intelligo a'm alt no lice' q' ut oms conat' incos ei eae
q' uniusal ecc. sal' inferat i pende' r p' pauca qua ppt' in hac sca sede dudu ant-
iqs epis gstitutu erat. r m' ad lum r cetorz auxiliu. e denuo roborant' ut
oms epi qui quibdam grauiorib; pulsant' ul criminant' cau necc fuit libe ap.cam
appllent sede ac' d ea q' ad mrem gfugiat ut ab ea sic sp fu' pie fulciantur
deffedant' r liberent'. Cui' dispoi oms maiores ecc r aplorz iudio eozq;
successorz ac canonu auctas reseruauit. qm culpant epi q' alt erga fres egerit q'
euisde' sedi ppe fr placuit. ibi placuit ut accusat' ul iudicat' a gpuicalib; i aliq
ca epo licent' appllet r adeat ap.ce sedis pontifice. Q' a' pse aut p uicarios suos
ei' retrattari nego.m pcuret r du retrattato pontifex cau sua agit n' alr' in loco eius
penat' aut ordinet' eps. qm q' qi gpuicalib; epis accusati cum pontifice scrutu
liceat no tn diffini in gsulto rono pontifice pmissu e. Cu bs pet' aplo no ab
alio q' ab ipo ut dam sit dno. quecq; ligaueris r c. r quecq; solueris et c.
It in alia epla missa ad puicias hispaie. // Dilectis frib; p hispaiarz puicias g-
stitutis Sixt' eps i dno salut. M ag' nunc mic dei toti' ecc. catho.ce mltipli.ta
sit gaudia cu eccaz stat' eo ugeat ordie q' apli eozq; successores illu statuert
r c. r p't aliq' fres qs tiore tereno i uiste dapnat' scitote a nob uiste ee re-
stitutos qb' aucte sti pet' r ap.ca oia q ets sblata sut i regime reddi pcepim'

si nō istis & nos & principes uri acolitis nrō & mēbris. Ecce separ.

p ost hunc sedit bō dionisius ānis .x. & mēsib3. tēpore sub claudio ī patore martirio coronatus ē die .xxvj. decēbr. ut scribes btō seuero epō ī q̄da epla ait. Dionisius epō seuero coepō salt. olim apicip° tanta pcepi abtō petro aplōrum pmate fiducia ut beām° auctates diuisas eccē. auxiliāte dño subuertere & q̄ nōtiui ē ap̄ca auctē corrigē & ēmdare ad h° dīne dispēsatiōis puisio grad & diuss̄ gstitutos ēē ordiēs distinctos ut reuerentiā. minores potiorib3 exhiberet & potiores minorib3 dilectione impendēnt & pt aliq̄ dt de ecclijs uō pochiās bū ap̄ca3 sede gsilē boluistis sic custodiēde p̄ coedub3 puiqā mēh mee caritatis meli° ēē uidet ī timidē q̄3 ut seq̄rs q̄d nos ī rōna ecca imp egisse cognoscitis.

p ost hunc bō felix sedit ānis .x. mēsib3 .x. h° ī sb claudio coronatus ē. hic scrib. p̄no epō dic. Carissimo ac dilectissimo p̄no coepō felix epō ī dño salt. gaudē plīm. & exultare ī dnō dilectiōis tue scripta fecerunt qb3 euidentr ondit q̄m catholi.ē diligit fide & q̄m h̄etrade testat errore ctp̄ aliq̄. Siq̄s sup qb3 crīmb3 clicum plandū credidit ī p̄uiā ī q̄ gsistit ille q̄ pulsat suas exequat actōes. n° exprimet cū accusato alibi aut longi° p̄ trahend ad iuditiū. ille uō q̄ pllat° fuit si iudicēs suspectos hūerit liceat appllare pmates Primatesq3 accusatū discutientes epm nō añ s̄mam pferant dāpnatiōis q̄ ap̄ca fiert auctē. Jt in alia epla beng° epō. Dilectissimo frī beng°. felix epō ī dño salt. suscipientes fraternitatis tue eplas q̄ inee fidi docu.tis q̄ ab alijs hebant ale q̄3 recte fidi gtinēt sacrū puit dūr dedit p̄ fraternitatis amore ... nō refutā. Sp ei dubia & maiora nego° terminū ab hac scā sede atq̄ aplōrum q̄ suis ea documtis instituerut accipe gsueuerut id tu rcē fecisti q̄ sce sedis gsilt & recētosq3 firmāri & instrui boluisti & pt mlta. H scā & ap̄ca oīm ecciārum p̄. ecce. q̄ p dei oīmpō° grā3 atmite aplice tradiciōis nūq̄ errasse pbat n̄ hereticōrum nouitatib° de p̄uata succubuit & certā de Vbo ad Vbum sic sup° in epla lucij ppē q̄ missit epis accentalibus galliārum & hispanārum usq3 ī°. q̄ fide bī petri nō defectuā pmisit & gfirmare eā frēs suos monuit q̄d ap̄cos pncipes mee coniugutat pdecessores fecisse gfidentr sp cūctis ē gguitū quōrum pusillaitas mea lz sit inij & minima p̄ suscepti tū dignatiōe iusti pedisseca cupit existere.

p ost istū tenuit pontificatū bō Euthicianū ānis .viij. mēsib .x. & dieb .iij. hic sb aureliano martirio coronat .vj. id decēbris. de isto nich repperi h° inspendu ii q̄d dr de eo q̄ tot erat dedit ad sepultura martires q̄ mau sua ccc .xlj. martires sepeliuit

p ost eū tenuit pontificat bō gaius ānis .xj. & mēsib3 .iij. h° fuit dalmatinū de gnē dioclerani aq° martirizat .x. kl maij. h° scribēs felici epō dē secū Dilectissimo frī felici epō. Gaius dicitis ad uos tue caritatis eplas plās catholice ī quisitōis sollicitudiem gratant accepi & pt pauca. h° g̃ frē. hunc ppositū tue consultatōis tota mētē tractātes te q̄3 pueste gsidim° & q̄ reglam catholice fidi eisdē studes tene uestigijs qb° eā in ap̄ca sede gg̃stas ēē fundata & q̄uis soni eōrum toto orbe diffusi vsque ad fines orbis terārum Vba eōrum distesa dilectōis tue corda x° probaui ēē fidelia. Tamē siq̄s ex hijs in eccā que tue gubnatōi deo aupice gmissa n° dū plena luce claruerit ad eūde fonte vnd illa salubris manauit limpha recurrat. & h° ē q̄ caritate debita sum° amplexi quia fiducialē d hijs bū ap̄d eos obsuata ēē dixistis ambigua. uia uolusti visione firmari. Et ī fine sic concludit. Et q̄q3 difficiles qōnes p̄ singlis puīcias exorte fuerint sp ad sede ap̄ca referant.

ost eū tenuit pontificatū bō marcelinus ānis .viij. mēsib3 .x. dieb .xxv. h° etiā sub diocletiano martirio coronat .vj. kl maij. de isto nil repperi h° inspendium

post hunc bō marcellus tenuit pontifi ānis .v. dieb .xxxj. q̄ deputatus custodie diu cū ppetua custodia longū tēpus martiriū ob maxiano .xvj. kl febrij. h° scribens epis p̄ anthiochena puīcia sic dicit

Dilectissimis frīb3 diuisis p̄ anthiochena puinc gstitis. marcellus epō sollicitudinē oīū ecciārum p̄ aplm gsferentes diue cēa nos gre memores ēē debe° & q̄ nos p̄ dignatiōnis sue miām ad h° fastigiū sacdōtale puexit ut maiestatis ei° in hēntes in quadā sacdotij specla gstituti phibeam° illicita & regida doceam°. Vn dicas p̄ bonifatiū uestri diacone litis monem° ut q̄ malle pullulat abscīdant malefacta corrigant atq3 bona secterit & prim nrōrum statuta & ecca uniter. Rogam° g° uos frēs ut nō aliud sensatis aut doceatis q̄ q̄ abtō petro & reliqs aplis & prib3 accepistis ab illo ei p° instructi estis id nō oz. uos ppter3 delinquē prem & alios seq° ipe ei caput ē toti° ecce. cui dūs ait tu es pe. & sup hac pe. edi. rec. me. & q̄dcūque ligau. & ē. & q̄dq3 solūr et c. Cuius ei sedes pmit ap̄d uos fuit q̄ pt ea iubete dño rome translata ē. cui ad minicūlante grā diuina hodierna p̄side die n° ab ei° dispōne deuiare nos oz. ad quā cūcta maiora ecca negō° diuina disponete grā iussa sūt referēda ut ab ea reglarit disponat

aq suspisse pncip^a dignoscit^r. Si u'ra anthiochena q olim pma erat romane acces
sit sedi, nlla e que ei^o no sit sbdita dictoi ad qua omo qi ad cap^d ui^s aptorz et corz
successorz sactiones epi q volue'it ul qbz nece fuit refuge eaq appllare debent
ut inde accipiat tuitionem et libatom. un accepnt i fortoez et qsecratom qd oibus
i negac queit mime e epis sz sin ulla custodia et expaiatoe ul dapnatoe aut expalliatoe
simliqz eisdem i spiritu dno qstituerit ut nlla sinod^9 fiet pet eide sedis auctez nec
ullus epo n in legiptia sinodo suo tpe ap^ca aucte quocata. dr qb' libz crimibz pulsat^9
audiat ul iudicet qz ut paulo dr i' deus e eporz iudicia et maiorz cauz nego^a
seu cuncta du^a auctate sedis ap^ce sunt agenda et finien^a et oia qpuicialia nego^a
h^9 see univsalis ecce et ap^ce sunt rctanda iudice. Si h^9 ecc^e pontifex pcipit
ne tu liceat sibi puidito rone ecc^e. cui oibz cau^s debet reuerentia custodiri relictis
h^9s sacdotib q i eade puicia dei eccie mutu dino gubnat ad alias qvolare puicias
l aliaz puiciaz eporz iuditiu expetere ul pati. Sz oibz eiusde puicie epis qgregatis
iuditiu aucte h^9 sedis innitet. qd cu n fcm e p ei^9 uicarios si dubiu e retcta
du qi i iuste actu e et reformadu et c. It in alia eius epla.
Marcell^9 see catho^ce et ap^ce urbis rome. Maxetio magro oim bonorz. Caritas
q nil cupit excepcu michl agit aspim nil qfusit. et pt mlta addit. Sinodu uo eporz
absz h^9 see sedis aucte qi qi quosda epos posse p qgregare n potest ulazit facere
nz ullu eporz q appllauerit ad ap^cam sede dapnare ang hic h^9 sma finitia pce
dat et pt a^ca loc^9 epo n i legiptia sinodo suo tpe ap^ci at elazi aucte quocata
siqbus h pulsat crimibus audiat ul iudicet. ne i nocces dapnet at pdat coroez
d ende tenuit potifi^tus bs eusebius anis duob^9 msib^9 duobz et dieb^9 xxv.
fuit natoe grec^9 et ut teti mario coror^9 hic sebit diuisit p capania
et tuscia epis. Ditteis fribz p dmusiony capania et tuscia qstitut^s.
Eusebi^9 sit. bndco dno de^9 n^s. q pmibz sua rona eccaz bi pet aptorz. pncipis sa
cdotio ditauit nbqz dia demrandaz cta uos ppt uos duisale cura nob pptez
puilegia eiusde ecce uice ceu indulsit et pt aliq Roma ei saluse rce fidi zlas
custodie et qstitut p m nllaten deuiae n pt. dni nri yhu x pr preu sna dicetis
tu es pe. et sup hanc pe. edi. ec. mea. et por. i fe. no pua. adus^s ea. et. h^o q dicta
sut rez pbat effcibz qz i sede ap^ca eo maclam sp e catho^ca suata religio et c.
p ost eu tenuit potifi^tu bs melchiades anis iii. msibz vii. dieb^9 ix. h ul
timus ouz potificu ronaz abydolatis nitteuzat na pt eu i mediate
sedit bs siluest^r q qstantinu ipatore baptizas omis succores sui xpiani
fuat lz Julian^9 nepos ipi^9 qstantini apostata aut afide tn puo de iupit tpre q^o
mortuo successit Jouinian^9 xanissi^9 et sic os succores sui fuerut xani lz mlti
eorz i mltas hesis lapsi mltos sumos potifices ul exilio dapnarut ul mrtes fece
rut ut patebit. i. hic melchiades scribes epis hispaie d^r. Dittis fribz mauritio
leocio bndicto et ceteis hispaiaz ac alijs i ptibz qsti^tis epis melchiades aptica p
cepti ubi sut ap^d Judeos et gentiles sin offensione debem nos ee h. qegs xia^9
e to ai bitute custodit et pt a^ca epos nolite iudicare ul qdempare absq h^9
sedis aucte q si fecerit izzita erut uza Judi^a et uos qdepbimi. h^o ei puilegiu
huic see sedi atpre aptorz statu e suare q illesu maz usq i hodiernu diem
epos q^o qs sibi occlos elegit. et colupis ecce ee uolu^t qbz i ligadi et solueri
dedit ptatez suo iudi^o resuauit h puileg^m bo clauigo pet^o sua uice solu mo
qmisit qd ei^9 iuste progatiu sedi successit futis heditandu ac tenendu tepibz
Q m mr bos aplos fu^t queda distcio qtatis et lz cuctorz par electio ee
bto tn pet^o qcessum e ut alijs pmmet eorz q qi ad quellam uenrent eas et int
rogatoes pudent^9 disponet. Q d dei ordiatoe tale fcm ee credim^9 ne os posti
eoz oia s uedicaret. et o si maiores cae ut eporz et potorz cure neg^ca ad
una ul pncipis aptorz pet qfluat et inde suscipiat fide Judi^o sin accepit uni
cuiqz istitutoni ne quz asuo discreparet capite. Si uo uidrit se qsq u'zin pgra
uari hanc sede appllet hu^o recurrat ut sp i stituta fu^t. qsuc^do et qe uoluntate
eis qpatiui et libent ut de^s dedrit aminicls ferem^9 n aq^o qi fics in hibeant aut
obiurgent. qui ure qsore coriois ee uolut dz mgfei ueniendi preter auxilium
qz sufficat uincuiq obiurgato que fit aplibus.
p P ost eu tenuit potificat^9 bs siluest^r. anis xxiii. mesibz x. dieb^9 xi.
lz de isto i spali mch^l in ueneri tn mlta qtinent i p^a sinodo d aucte
ecce rone q ponent infra i epla bi Jullij. et in sa ad eusebiu anthio
thenu et suos ut clare pz. i. tpe dei Jullij ppe. m^o aut pona detirmatioz pmi
qcilij depmatib^9 et priarchis Jncipiut qda acta qcilij nicem pmi.
b catilic siluest^r in urbe rona ap^ce sedis auctate augusto qstatino. qsu
lani paulini et Julliani ppt i surgetes hesis fides catho^ca exposita e ap^d
nicenam bithinie urbe qua sca et reuerendissia ecc^a rona aplectit et
venerat^r. Quppe qua ccc^ti anni xviii pdm p res mediatib victore et vicentio religiosis
sis rone sedis pbris i spante deo ad obtinuda a trij. uenctia ptulerut ina non
nlle regle q nepe sut qs memorata suscipies qfirmat ecca. Serend^s e sac ab oibz
catholicis qm sca ecc^a rona nllis sinodicis decretis e plate. lz e euuangelica uoce

dni et saluator nri primatu obtinuit. ill. dixit. Tu es petrus et sup hanc petra edi. ec
mea. et porte inferi non pualebunt ad eam et cetera. et tibi dabo claues et c. et quodcumque ligau. sup terram
erit ligatu et c. Et quodcumque solueris et c. Adhibita est etiam societas in eadem romana urbe
beatissimi pauli apli uasis electionis qui uno die et uno tempore gloriosa morte cum petro
sub principe nerone agonizans martirio coronatus est. et ambo pariter sanctam romanam ecclesiam
xpo dno consecrauerunt et c. De urbo ad urbem ut sup in eplis beati anacleti pape usque
in sua intermissione memoria uni facto sp in orombz meis. Prima ergo sedes est celes
ti benificio romane ecce. quam beatissimi apli. petrus et paulus suo martirio dedicauerunt. Secunda
autem sedes est aput anthiochia alexandria beati petri noie amarco eius discipulo ac euan
gelista consecrata est. tertia uo sedes aput anthiochia eiusdem beati petri habetur honorabilis
quia illic priusquam romam ueniret habitauit. et ignatium epm constituit. et ibi primum nomen xpianorum
nouelle gentis exortum est. Nam et uestitanus epus pertanti loci reuerentia habet honorabilis
maxime quia ibi bo jacobus qui dicebatur iustus qui et carne sm fr dni nuncupatus et apetro.
Jacobo et johe aplis ordinatus est epus. Jtaque sm antiquorum patrum diffinitionem sedes primae istius
esse non dr ne forte ab infidelibus aut idiotis sedes eius celum. terra autem scabellum pedum
eius. quam ipse est per quem omnia facta sunt et sine quo factum est nichil quia ex ipso et per ipsum et in ipso sunt
omnia ipsi gloria in secula. Aput ephesum uo bo johe aplo et euangelista multo tempore post ascensionem et
assertione in celos euangelium diuina inspiratione conscripsit et rexerit uo epo ephesini pra
cu. Jn isto autem galio primo qui fuit celebratum tempore bi siluestri pape. ut iam dictum est. dicto. et
bimeenti pbri fuit uicarij sedis aplice allexandr regebat ecce allexandrina. Eusta
tius ecce antio machar ierlitana fuit autem in galio niceno sci patres. ccc. xviij.
 Ost galiu nicenu celebratum est galiu sardicense quod inter omnia galia predicta
tum quam uidetur obtinere locum non solum quia primum fuit celebratum inter predicta
sed et quosdam spuales canones edidit putiles toti ecce. post in actis eiusdem et
ab ipsis grecis canones dici galij huius in tanta reuerentia ac si essent giialis galij. Jn illo
autem galio ut inuenitur fuerunt epi. lxx. in quo galio continentur quod ossius epus dixit quod si aliquis
epus adiudicandus fuit in aliqua causa et putat se bonam causam habere ut iterum iudicium renouetur
si uobis placet. sci petri memoria honorem sit ut scribatur uel ab hijs qui examinauerunt uel ab a
lijs epis qui in prouincia proxima morantur romano epo et si iudicauerit renouandum esse judicium
renouetur et det iudices si autem probauerit talem causam ut ea non refutentur que acta sunt
que decreuerit romanus epus confirmata erunt. si ergo oibus placet statuatur. Synodus respondit placet
Gaudentius epus dixit ad eumdem si placet huic sanctitati plena sanctitate protulisti ut cum aliquis
epus depositus fuit eorum eporum qui in uicinis morantur locis et proclamauerit agendum sibi negocium

in urbe roma. Alter epus in eadem cathedra post appellationem eius qui uidetur esse dampnatus omnino non
ordinetur nisi causa fuerit in iudicio romani epi terminata. Respondit synodus placet. Ossius epus dixit et hoc pla
cuit ut si epus accusatus fuerit et eum iudicauerint congregati epi regionis ipsius et de gradu
eiecerint eum. si qui eiectus uidetur appellauerit et confugerit ad beatissimum ecce romane epm
et uoluerit se audiri. si iustum putauerit ut renouetur examen scribere dignetur epus romanus
epis hijs qui finitimi et propinqui alteri prouincie sunt ut diligenter oia requirant et iuxta fidem
ueritatis diffiniant. Quod si hijs qui rogat causam suam iterum audiri deprecatione sua mouerit
romanum epm ut de latere suo pbros mittat erit in potestate ipsius quod uelit et quod existimet
et si decreuerit mittendos esse qui presentes cum epis iudicent ut etiam habeant auctoritatem personae illius
a quo destinati sunt erit in eius arbitrio. si uo crediderit sufficere epos prouinciales ut negocio
terminum imponant faciat quod sapientissimo consilio suo iudicauerit. Respondit Synodus placet
 cato siluestro in papatu successit bo marcus qui sedit annis duobus mensibus. octo
diebus. xx. huius festum agitur. viij. die octobris. Allexandro epo mortuo qui
erat patriarcha allexandrinus qui interfuit in primo galio post sex menses post predictum
galium eidem successit bo athanasius qui in toto orbe terrarum et sanctitate uite et sana
doctrina zelo que fidei mirabiliter effulsit nec non minus elloquentia et qui erat archipbr eccie
Allexandrine. et cum eodem sco allexandro interfuit in niceno sinodo. cum inuenimus tres sino
nes in eadem sinodo factos in sup et omnes actus sinodi predicti propria manu scripsit et coram omnibus
recitauit. ut ipse testatur in epla sequenti. Epla beati anathasij ad btm marcum papam.
Dno sco et aplico diuinis ueneran. marco sce rome et aplice sedis ac uniuersalis ecce
pape. Athanasius et uniuersi egyptiorum epi ad nos peruenisse non dubitamus quanta et qualia
ab hereticis maxime ab arrianis cottidie patimur. et pro aliquo. Nunc ergo quia ut dictum est iniqua
sce dei ecce maxime arriani a quibus cottidie expugnamur contriti et opprimimur prefata. lxx. u
sce dei ecce maxime arriani a quibus cottidie expugnamur contriti et opprimimur prefata. lxx. ii
[illegible]
eporum articuli que coram oibus recitaui et transcripsi sunt igne combusta optamus ut auctoritate
sedis auctore que est mater omni ecclarum et caput ea ad correctionem et fidelium orthodoxorum rete
tionem iterum per quam predictos legatos mereamur. quod uera fulti auctoritate utrisque partibus roborata
ti illesi a mendaciis emulis sce dei ecce et nos euadere nobisque commissos eruere ualeamus
Vere nouimus aplatus uri cor gratia sci spe in tantum esse accensum ut oibus oppressis succur
rat quanto magis nobis quibus exiguis uri tui ordis sumus et sp esse uolumus et c. Rescriptum
bi marci pape bto athanasio et ceteris epis egipti. Athanasio.
 Mo uenerabilibus fribus athanasio et uniuersis egyptiorum epis marcus sce rome
sedis aplice et uniuersalis ecce epus. Doleo fres et nimium contristor de afflictione

vera. Sz oppido ӡsoler q nō estis arūdo vēto agitati. Sz recti ī fide mīt' oēs ptel
lap' ⁊ turbinu collectatores in cessant' pducat'. De capl'oꝝ aplo'ꝝ et vero'ꝝ incem
ӡcily qb' nos int'fuisse l'zis cure fuit. significasse auris q' vna vobiscū int'fuim'
diligentoribz requisiuim' collocatoibz q' ita ut uīe testate sūt hec omem nobis or
dine exposuerūt ⁊ vram eplam p omnia uām ēe testati sūt nō ut nos ād sinist'
ura exopte arbitrem. Sz nos ⁊ nos illosq; absz ulla ipostium turbatoe vnū sēti
re optarem' ⁊ sca roma ecc'a que sp i macılata pmasit ⁊ dnō pudēte ⁊ bto aplo
pet' ope ferete i futuro maneb't. ēn ulla h'eticoꝝ isultatoe firma ⁊ imobilis
oi tpre psistet. ⁊ pt a'ca h'c sca ⁊ ap'ca mr. oim ecclesiaꝝ xp'. ecc'a q p omipotet'
di grām atramite ap'ce traditois nūqz errasse pbat'. ⁊c'. de v'bo ad v'bū ut oup'
in eplis lucij ppe ac et i eplis felicis ppe vsq; i' q' aplices pontifices mee exiguit'is
pdecessores ⁊c'. usqz i' quoꝝ si pusilla'tas mea lz sit ipar ⁊ i firma p suscepto tn dnā
digna'ne mistio pedissecā cupit existere.

Post hunc tenuit pontifi'tūz bē Julli' anno. x. mēsib' ij. hic aniqz ēēt
ppa. vidētur int'fuisse nicena ӡsilio ut ipse testat' in epla sua cui pncip'm
Audite inqt ra frēs nicena ciuit'te ӡsilio cui ⁊ ego ipe ӡsede mee cultū
decent' exhibui. bn ex h'c aliq' poterimr q' tpre istı' Jullij ipe fuit celebrā scōz
sinod' ⁊ nō tpre siluest'. q' ex supiorib' stare nō pt cū bē marc' ppa successerit
bto siluestro ⁊ bto Athanasi' scribēs eidē marco ppe ӡmeorit de ӡsilio rā fecto
ut pz in epla sup dcā bi athanasij. Ide et marc' ppa testat' ad btm athanasium
Jullı' aūt successit bto marco. hic Julli' missis i exiliu a constantio i patore q' fu
erat i pace. h' tpibus. Eusebius anthioben' cū suis ӡplicib' epis orietalib' quibz
erroꝝ arrij pl' placebat fcō ӡsilio i anthiochia citauit btm athanasiū ⁊ alios
epōs catho'cos s. paulū costantinopolitanū marcellū antire, a sclepiū gaze ⁊ lucianum
adri police. Quı renuētes ӡpere sicō n' debebat ab ipis q' ӡtumaces depoiti sunt
bē aūt ӡnathasi' athanasi' cū pdcis epis catho'cis appellauerūt ad ppam Jullium ppa
aūt v'bisqz ciuitatis. athanasi' aūt ⁊ sui ӡpuerūt tpre debito ӡquerētes d' i urijs
sibi illatis. Cuiub'. s. eusebio ⁊ suis. Julli' ppa scribit l'am increpatoriā i h' v'bo.
Venerabilibz frībus diuisis orientalibz epis. Jullı' detiuat uos fr'es alios
ecclia'sticae instruē disciplinas. ⁊ nō talib' arguē machina'tiōe. et pt mlta
michi detenue ē q' ciues ciuib' inuidē ⁊ frēs frib' insidiari aut calūp
nias facē. Talib' ei nolētes suffragari sci pres insidijs sinodū ӡgregauīt i nicena
ӡuale. uita hominūz corrigē cupit'es in ecc'a ӡmorantiū lz dudū isti'tūtoꝝ prim-

mlta cēnt q' scripta pouerūt leges qs sacros canones appellami' qbus mlta p necēā
ad statū ecce scē dei ⁊ supplemtūz coluptoꝝ ei' i. epoꝝ q' ea humiis pprijs gestat sūt
decreta ⁊ nocuita coꝝ phibita ita ut qui talia ante teptauit cū uoce aut psupsit
Siquidē cl'ici sūt appr'o gradu decidant. si vō monachi ul' laici anathenzet' quibz
arınati ep'is oepte arbitrati sum' ab oīpotente deo ispiati ut hac accensam discodie
flamā extingue ap'ca debem' aucte ⁊ nō ӡcedē eā v'lt'ius aīas depasci huiat. Q'ua pp'
vna cū oibz aplice sbiectis reglas sancim' ne quisqz de cetero p'anoꝝ audeat talia
ppetre aut epis temere noc' psumat. ⁊ pt pauca qs uidetes sci pres insidias ul
licitas altatıones v'bnaiter in dcā incend'. sinodo statuerūt ut ullo epo n' i legiptia
sinodo ⁊ suo tpre ap'ca aucte ӡuocata. sup quib'd' crimīb3 pl'at' audiat'. ⁊ iudicetur
ul' dapnet'. Si alr' psuptūz aqb'dc fuit i vanū deducat' qd egint n' int' ecc'a ullo
mō reputabitur. ipi nō p' sedis ecc'. ӡuocandoꝝ g'nalıū sinodoꝝ iura ⁊ iudi'a epoꝝ sin
gl'ari p'uilegio ebbge'cas aplisc' ⁊ canoics ӡcessā sūt institutis. qr sp maiores cāe ad se
de ap'ca mltis auctibz refferri precepta sūt n' ullo m'o p't ma'or amıori iudicari. Ipa naqz
oibz ma'or ⁊ plata ecclıis q' nō solū mō canonū ⁊ scoꝝ prim decretis. Sz ipi' saluato
ris uoce oīlz obtiuuit pncıpatū. Tu es inqns pet' ⁊c'. et por. infei. nō pualē
⁊c'. et t' dabo claues ⁊c'. et q'cūqz ligaūis ⁊c'. Porro dudū a scis aplis ⁊ coꝝ succe-
soribz i pfatis antiqs decretis fuāt statutū q' hacte'ns sca ⁊ vniusal' ap'ca tz. ecca nō
apte pt' romam roni pontifice ӡsilia celebrari n' epm dapnari. quos scāz romany ecc'as
pmatē oim eccaꝝ ēē uoluerūt. Et sic bē apl'' pet' pm' fuit oim aplo'ꝝ ita ⁊ h'c ecca
noı suo ӡsecrata. dnō instituēte pmatū ⁊ cap'd sit cetiꝝ ⁊ ad eā q'ı ad m'rem atque
apicē oms maiores ecce cāe ⁊ iudi'a epoꝝ decurrāt. eiusqz iup' teımınū sumat. sinaz
n'c ep'. romā qsq' ep'hijs debere decım potifice. qr nō ita ptiēc plibitū cuiqz suo p
prio arbit'o quibqz metropolitanis sic agē solebat liceat in ӡsulto rono pontifice
aut maiore ecce cāe detēttare aut epōs dapnare. ēn cois scē rōne sedis epi ӡsilio
ӡcordi actos queqz sum' p' zelo agen'c. disponat vnanimitqz rect' seruiat de ea que
sensit nō anob' fuiet discrepan'. Sz de eo placita pfinar' ⁊ pt pauca. Sbtraite
rogam' act' cogitatoes qz atalib' noct'tis si nō uultis ipi in uos susape ultionem
qm talione uicti q' fri fouea ppat. ⁊ nos scitote huc tipū de cetero nō ēē passuros
ut ei q' ad hanc spale sedē scām ptinet sic iudi'a epoꝝ ⁊ maiores ecce cāe ut paulo
sūı' deū ē paciam' nob' in ӡsult' inuadē absz uel stat' pıclo. Sz si qs ab hac die ⁊
de cetero epm pt' h' scē sedis sinam dapnare aut ppa pellere sede psupsit sciat se ir
recupabili ēē dapnatū ⁊ ppo carere ppetı honore coꝝqz q' absz h' scē sedis st' electi

sma ul' dapnati h' sce sedis auctē scitote p'stina accipe coronē ⁊ i ppiis restitui
sedib'. qm ⁊ p'. s. atp̄re aploꝝ huic sce sedi gesta sūt ⁊ p'tea i memorata ni
cena sinodo ppt' puoꝝ hoim i festatom ⁊ hereticoꝝ psecutom i sidiatim mali
tia facta sunt gcordit' ab oib; corroborata mg'r sing'li pudeat ne clici au
deat pp'etrare ⁊ caveat si nō ppt' deū ⁊ amore fr̄m ppt' ob pp'riū hominis
rubore siū atq; canon̄ violem saltem h' tiore ⁊ verecundia q'ppi silentio gp
mant' a putare. ō. toti' usurpatois excessu. nllus d; psumē q ō nō videntur
ēē gesta. i q° culpa nllo mō potuisset i cadē vn gsecratom honoris acci
pisse unde lege toti' obsuantie sumēre ubi apli pet' sedes q' vob' sacdotal.
mat' ē dignitatis ēēt ecctia. magr̄ romis. ūi sic nos mltū ea q vob' pie rcē
q; sūt acta letificat ita nimis ea q sūt pp'etrata gesta gtristat. qui necesse ē post
mltos talia gpimentū cū i posteris solliciti'. p'spicia ⁊ dilligēti' ptauī q'
ea q sunt ab aplis coꝝq; successorib; statuta nlla desidia negligantur nlla discreti-
one violent' nlla gtatione turbentur. Ita sic in vno corpe mlta mēbra hēm'
oia aut mēbra nō eundē actū hnt ita mlti vnū corp' sum' in xpo. singli aūt
alt' altius mēbra. Conexio aūt toti' corpis vnitatem requirit. Sz pcipue
exigit gcordiā sacdotū qb; et si dignitas cois nō ē ordo tn̄ g'nalis ē. Vn int
beatissimos aplos in silitudine honor fuit queda discretio ptatis. ⁊ cū omnīū
par ēēt ellectio vni tn̄ datū ē ceteris pemmere. De q' for' epoꝝ q'dam orta est
distinctio ⁊ mag'na ordiatoē puisum ē ne oms sibi oia vendicaret. Sz ēēnt i
singlis puicijs singli q'o'r int' fr̄es hēet p'ma. Et rursus quida metropolibus
vrbib; gstituti sollicitudine ei' suscipent ap'hore p q'os ad vna pet' sede vniu'lis
ecce g'flueret ut nich' usq' a suo capite discedet. Qui g° scit se q'busda ppositū n'
moleste ferat aliq'm ē ē platū. Sz obedientia qua exigit ipe et impedat no
lite itaq; errare filii mei dilectissi. doctrinis varijs et ēpnent nolite abduci et
mistica aploꝝ ⁊ aplicoꝝ viroꝝ canones q's heris hīis fruimini. hīis ēgdamini
hīis armamini. hīis delectamini ut facti q'si cuncta i inimicoꝝ iacula p'sistē valeatis.
Satis ei dignū ē q' q'q' ul' pontificum ul' ordinum subsequentium hanc regulam refutare q'
bi pet' sede ⁊ seq' uidat ⁊ docē. mlta ei querit ut totū corp' ecce in hac. vnū ob
suantie gcordet q' hat inde auctem h. u dno toti' ecce. posuit pncipatū unde scripta
Tu es pet'. ⁊ sr̄ hac pe. edi. ⁊ c. Notand' q' hic ponit' queda canones gcilij ni
ceni q oia aūt gcilium pdem iā p omes pontifices decta erat ut patuit i pcedentib;
sic ē i. u dicit' qm ⁊ pius atp̄re aploꝝ h. s. pcedentia huic sce sedi sūt gesta et

p'ea i memorata sinodo nicena sunt gcordit' ab oibus corroborata mag'r Ex qb'
arguit' q' sedes rōna facit canones sine gcilio h' mg'r pbabit' infra. q; q' ordinant'
in gcilijs ⁊ g'nalib; nō sūt rata n' hnt vi canonis n' obligant ii approbent' p sede ap'lica
sic gtinet' in eplis bi leois ppe ⁊ i epla gcilij quarti ad eundē leonē ppam. // Epla
eusebij anthiocheni ⁊ socioꝝ eius ad eundē Iuliū papā q' anathasiū atanasiū et
epos catholicos sup' notatos.

nō beatissimo ⁊ honorabili Iulio ap'lice sedis venerabili epo. Eusebi' theo
gen' theoder' ⁊ beritus vna cū reliqs frib; ⁊ coepis nris i antiochia
ggregatis s; ctā os rōnas ecc'ias sciui' ēē mirifica ⁊ ap'lica hēre curā ⁊ ip
ēē mirē pietatis q' q' ab oriētes ad ea pdicatores pietatis aduenisset tū optarem'
nos vobiscū gcordare ⁊ quos ag'one suspēdim' a vob suspēsos ⁊ quos i ordine
gfirmam' epoꝝ a vob ēē gfirmados. Nec nos pro loco hntes cū hiis ep'pribus
ad nos usq; dogmatizantes apli puenint n' eī nos uris resultauim'. q' uis
h' age potuisse qm nouatian' a rōna pulsus ē ecc'ia qm ut uos vulgare gsue'ne
loquamini inimicitias quit ois q' uult recedē ab alio. n' etiamē carē pt q' alti'
ep gtriti absq; ē heretica aq° gone puat' ē in gone suscipi canonis iubentib' ut
ep gcatis ab alijs. ab alijs nō suscipiat' iniūctib' illis a qb' gone puat' ēē cognoscit'
Nec solū i hiis nobis gtuelia irrogatis. Sz et in hiis q' gcilia nra dissolunt'
n' ea rata sinitis ēē sūt eī a vob mag'r. a toti' orient' epis dapnati. Athanasi'
alexandri' paul' gstantiopolita marcell' ancire asclepi' gaze lucian' qui andri
polites porteriscum b' quib; adūsarij sunt ap' nos inscripti qui p pntes h' eplē
latores oia sb certa relatioē uire nō omittim' i notescē scitatā eūb' agnitis
nob placeat mag'r machinatoib; assentire ⁊ ordiatos epos i dapnatoꝝ loco fir
mare dignatis pacē nobiscū ⁊ gonem hēre nolum'. Si uo alit' egeritis ⁊ eos
ampli' q' nob' gstitutē iudicauitis gtra celebrabim' ⁊ nobiscū deinceps n' ggre
gari n' obedire n' uobis uiceuisq; fauē nolum'. Sz p nos q' q' melius elegimus agē cura
bimus. na nlls ē in hac pte tercia pte hnt qui ignorent pdcoꝝ uolūtā seductoꝝ
ppt' eos eī sūt mlta mala pp'etrata mlta gcilia diu'sis ⁊ asp'is tpib; celebrata mlte
seditoes mlte machinatoes. mlta nob' oppbria illata ⁊ alia mlta q' enarrare lo
gū est. na si hijs gsentire elligētis tūc lig't q' nos pdē nultis ⁊ nō ut pr̄ filios fo
uē. Dicunt eī ⁊ affirmat tm̄ cūeis coꝝ q' sacdotes hos fouē nos uelle hostadas
teploꝝ sacroꝝ custodes vgīū fustratores sacroꝝ libroꝝ i cendores sacroꝝq; vasoꝝ

et ceterorum sacrorum misterium fraudatores officiorum neglectores in patrorum infideles gen-
tis et patrie proditores et inter sacerdotes maximam generantes discordias eo quod subiitur no-
cere quam scripta non inveniret in doctrina fidei posuissent. quod plura enarrare necesse est tum propter
eos nobis et cunctis regionis huius habitatoribus tanta cedes hominum sit perpetrata ut amplius
quam mille homines sint prostrati. Talibus autem fautore quod audio est quia eorum sceleribus consentire cum
hoc sacra scriptura prohibeat dicens quia non solum hii culpabiles existunt. Sed etiam qui consentiunt
facientibus. talibus enim nos obsistere totis viribus oportet ne involvamur in peccatis eorum et ex
contactu ne suscipiatur. Tales enim a vobis penitus abiciatis ne propter assiduitatem talium hominum
in firme anime et ignari propter sacrilega dissensione dispereant. itaque nos oportet in probis probe re-
sistere. quia propter si neglexerit deturbare pulsos licet quod eorum pregravatur errore. nec non ca-
ret scrupulo societatis occulte qui manifestis facinoribus desinit obviare. Decet enim
vos ad arguenda prava mala eorum linguam vestram exacuere et velut venenosos a vobis
repellere ne eorum veneno nos utique in aliquo sauciemini. Igitur sufficiunt vobis querimonie
eos illate qui delinquit vos ipsos ut ait apostolus. Si voluerimus omnia ablegatum oblatos contra
eos producere querelas maxime cum nobis sufficiat que superius dicta sunt. Nec nobis necesse
est iterum divulgare mala cum ipsa per se prodeat maxime. orientales testes de eorum malis exi-
stant. in ore enim ut scriptum est duorum vel trium testium stabit omne verbum contra mala ne
fariorum sacerdotum et populorum abbatum et monachorum in scripto et sine scripto contra eorum pravitates
cotidie nostrorum clamantium. Nos vero diu expectavimus eos per multas patiam ut uvas
facerent. Sed ipsi econtra fecerunt labruscas nos igitur decreto non oportet negligere et differre
tales ne quod absit decus eorum omnibus submittamus irrationabiliter eos episcopos ponentes. Ipsi enim
cito non corrigant ut ait apostolus secundum duritiam eorum et cor impenitens thesaurizant ire iram
in die iudicii et revelationis iusti iudicii dei qui reddet unicuique iuxta opera eius. Qui corrigendi
sunt ne per spiritualem delectationem et per mendacia et figmenta sua nobis eis assensum prebentibus
etiam perdat pessima quam per veram penitentiam consequi poterunt. Verum hec que dicta sunt solum modo at-
thanasio et sequentibus eius irrogamus. Sed et quia contra regulam egit quod nos decrevimus quia non
decreto communis concilii eorum recepit sacerdotum. Sed dimittet irrigando ecclesias fuisse in gestum
et in sede resedisse. cum dudum decretum fuisset illum a pariter non restitui debere quia depo-
situm fuisse constaret. deinde quam in eius adventu sit turbatio generata plures seditiones mote et non
solum hec per eum et propter eum sunt acta. Sed et quidam acta des athanasio seu iudicibus
dicuntur contradicta. hec et alia innumerabilia sunt ab eo eiusque sequacibus impudenter impetrata quos ex-
communicatos coloni ut audiuimus contra regulam in conciliis omnium orientalium sociasti. Precatur itaque

debite salutationis officio propter beati petri honorem in penso postulamus ut de cetero ad verba hic
venientes aures non tam facile admittatis nec a vobis excommunicatos ulterius velitis recipere ne cano-
num transgressores inveniamini. Sed magis firma caritate errantium hoc in posterum minime patiamini. Hec
subscriptio orate pro nobis apostolatum vestrum dominus eius longiore custodiat beatissime pater amen.

recedente epistolam. Eusebii anthiocheni et episcoporum orientalium de verbo ad verbum
totum ponam nichil omittens ut ostendere quo heretici a principio ecclesie conabantur mi-
nuere auctoritatem ecclesie romane et quibus rationibus hoc attemptabant easdem et rationibus modum heretici
utuntur eandem potestatem volentes constringere. Sed autem isti fuerunt heretici patet maxime per eorum dictum
in predicta epistola ubi dicunt quod athanasium et alios catholicos inter alia que posuerunt sublati aliis
voce quod non inveniuntur in fidei doctrina. Dum isti in predicta epistola non videntur velle quod dominus
papa habeat plenitudinem potestatis. Sed cuiusdam honoris inter alios episcopos ut in primo capitulo ... de ...
fratribus deinde est ut dominus hoc clare patet in principio epistole eorum ubi dicunt optaremus vos nobiscum
concordare. et quos a gone suspendimus a vobis suspensos et quos in ordine confirmamus episcoporum
a vobis confirmandos et cetera. Nullus autem catholicorum episcoporum occidentalium sive orientalium sive a-
liquis sedis apostolice scripsisse invenitur quod sic proueant qui fuerunt illi sancti cum omnes sancti episcopi iuxta ecclesie
sue dignitatem ad mortem defenderunt vellentes subiici cui non debebant et in quibus non debebant
ideo multi sancti in suis et ecclesie sue defensione appellaverunt ad romanam ecclesiam ut athanasius
et sui contra eusebium predictum et galium suum et johannes crisostomus contra theophilum alexandrinum
et galium suum. Similiter beatus flavianus appellavit contra dioscorum alexandrinum et sinodum
generalem que appellari debebat secunda ephesina. et alii ut inferius patebit cum agetur de tem-
poribus illis. Sed autem et catholici viri omnem obedientiam et subiectionem et reverentiam habuerunt
ad sedem romanam. ac si idem sanctus petrus viveret hic in ibo et suis successoribus. ostenderunt ut
maxime patebit in epistolis sanctorum et in epistolis sinodalibus. verum ut alias dictum est velint nolint
eorum nominibus sortiuntur quorum rationibus nituntur suam pravitatem palliare et regulas et acta
immutari. Rescriptum beati Julii pape contra eusebium et orientales episcopos pro athanasio et so-
ciis eius episcopis catholicis.

Julius sancte romane et apostolice ecclesie Eusebio theogeno theodoro et berico et
ceteris orientalibus episcopis. Devenerat nos adversus sanctam romanam et apostolicam ecclesiam
tumate et non ironice. loqui quem et ipse dominus in ... ... ei decenter allo-
cutus ait. tu es inquit petrus et cetera ut dominus iam sepius dictum est hic ei potestatem singulari privilegio
et adeo accesso aperire et claudere ianuas celestis regni quibus voluit. Verum si ei detrahere
quod dei ore factum est exaltata est non timuistis non mirum si fratribus irrogare iniurias

minime cessetis et cetera. Et post pauca. Quamvis propter cum omni festinatione vos omnes ad huius sancte sedis
reverentiam volo occurrere quatenus gestorum apud vos integritatem integra per vos ipsos possitis pon-
dere. Nam non dubitare vos credo Athanasium sacre legis doctorem non solum a nobis, sed a Ni-
cena synodo vere fidei cultorem esse comprobatum. qui defuncto Allexandro mirabili sene qui Arrii pro-
stravit blasfemias post quinque menses, Niceni concilii Alexandrinorum ecclesie successor presulatu ad usque
eum eiusque sectatores multa mendatia repertos et nudas valde calumpnias qui varias accusationes
componentes nobis multorum malorum eum causam et caput esse prohibuistis non solum apud Egiptum, sed etiam
apud Pallestinam et Fenicem vicinas quasque omnes scriptis vestris illum perturbatorem esse significastis.
Quare scriptis ecclesiasticam regulam vos et illos Rome declaratis ad iudicium die statuto non sub angusto
temporis spatio ut excusatio locum non inveniat litteris et apocrisariis convocavimus. Ille quidem convocatus
suscepta ad diem constitutum venire. Sed vos ne vestris mendaciis caperemini vestraque calumpnia
emundaretur venire distulistis. non hiis machinationibus solummodo contenti estis. Sed videntes oves
pastoribus desolatas lupos pro pastoribus super eas posuistis. Decebat ergo ut ad declarare venientes
convocatum qualiter de hiis et aliis presumptionibus vestris rationem redderetis Romam. quum occurreret
veritas si fictas displicet. et nullus dubitat quod iudicium noctes subterfugit quod ad modicum usque est
in noctes ut absolvatur requirit. nec suspitione caret qui aliquem calumpniis derogetur falsa dixisse cum
ad iudicium ut probet quod intulit evocatus venire distulit. Vellem etiam vos magis ad iam dicta
canonicam querere vocationem et divinis concilio redderetis rationem. cur synodum ad statum ecclesiarum
et fratrem in Anthiochia subvertendum et Niceni magni concilii destructores fecistis aut cur nobis
inconsultis episcopos in eam vocastis ad quam nec maximus ... venit nec nostra misit legatos
Canonibus etiam in Nicena synodo iubentibus non debere preter sententiam Romani pontificis ullo modo
concilia celebrari nec episcopos dampnari aut cur in predictorum loco fratrum alios adulteros posuistis
antequam penes nos aut apocrisarios nostros eorum causa canonice esset examinata finemque acciperet
legitimum. Isti ergo qui ad memoratam regulam venerunt convocatorum videntes vos apertius se subtrahere
calumpniis multa adversum vos lacrimabilia et doloribus plena retulerunt accusantes vos et
dicentes multa inportabilia a nobis esse passos. vos ergo refugientes venire illosque persolvan-
tes in vera ratione suasque calumpnias reclamantes super quibus et Egipti episcopi litteris nobis missis tes-
tantur suis falsa esse que contra Athanasium suosque sectatores machinati cunctaque arriani ...
machinata. Talibus namque figmentis liquet eos esse inculpabiles vos autem culpabi-
les qui si de vestra confideretis innocentia nullo modo ... vos causa subtraheretis vocatione que
non subito sed spatiose denuntiata est. Sed omni seducta causa absque tardatione venire et causam red-
dere festinaretis. Quibus ita gestis scripsi vobis et omnibus qui in Anthiochia contra apostolicam
canonicamque regulam nobis inconsultis fuerant congregati arguens vos primum de iniuriis litterarum

deinde cur Athanasium suosque sectatores ad dictum concilium cum vocavissetis canonibus iam
precipientibus nullus ex vobis Romanum decenti pontifici cui hec et maiora ecclesiarum negotia tam ab ipso do-
mino quam ab omnibus universorum conciliorum patribus specialiter sunt ut iam dictum est privilegio tradita. Vobis
vero refugientibus et ad concilium competens vocatis adesse nolentibus illosque in sua reclamatione
et iusta ratione persistentibus dicta itaque cognoscentes ... et illorum iusta expectantes rationem omnesque
eos in eorum gradu consentes et vestris apostolicis iussionibus obtemperantes visum est nobis ac divino
concilio vos divinis preceptis et apostolicis monitis informari quod pro omni ecclesiarum statu in perpetuo vigilare
debemus affectu si quis quisque reprehensionem usque inveniat obnoxium censere sollicitius ab ignorantie
inperitia aut presumptione revocemus. Verbis taliter consideratis et discretis tamquam omnium curam
gerentes propter sedis proprie dignitatem suscepimus eos in communionem singulisque cum suis auctoritate
huius sancte sedis ecclesias proprias reddimus eorum. quoniam hunc sancte sedi propter piorum hominum insidias
ipso domino instituente et sanctis apostolis eorumque successoribus per singula concilia roborantibus hoc specialiter
licuit licebitque domino auxiliante in perpetuum. Non quod se scit aliis preponi esse non moleste fe-
rat aliquis sibi esse prelatum. Sed obtemperantiam quam aliis requirit gratis et ipse impendit ab
qua propter increpando vos scribo quia non recte tractastis viros inculpabiles a nobis nunc
examinatos de suis ecclesiis cotidie privatum pollentes discipline in iniuria irrogantes ecclesiastice
constitutionis que in Niceni concilii nunc servatis tam inordinate agere non formidastis. Id-
circo quod dudum vocati venire renuistis. modo ad certum diem quinto kalendas novembris vos iterum de-
latis litteris missis evocamus ut coram nobis ostendamus vos iuste in eos protulisse sententiam et de ce-
tero talia non esse passuros. Est etiam in antiquis ecclesie statutis decretum ut qui aliena invadit
non exeat impunitus. Sed cum multiplicatione restituat. Unde in evangelio legitur quod si aliquem de-
fraudavi reddo quadruplum. In lege quoque scriptum est Maledictus omnis qui transgreditur terminos
proximi sui et dicet omnis populus amen. Quare miror vos tam audaces esse et tam inprudenter
egisse ut ... precepta apostolorum principis invasisse. cum et paulo superius dictum
est canonicum erat ut absque sancte sedis huius auctoritate nullus debebat aut concilia celebrare aut episcopos
ad synodum vocare vel dampnare. aut propriis pellere sedibus aut alios in eorum loco ordinare
que omnia vos temerare non timuistis. Quid ergo est aliud talis presumptio nisi quod apostolorum suorumque
successorum decreta transgredi et maledictionem super in lege comprehensam quam omnis populus uno
ore consonaque intentione per amen id est fiat confirmavit suscipere non timuistis. Nam ut reor
talibus transgressionum tumidis ne vestra proderetur falsitas examine declinastis et ad
superdictam vocationem venire distulistis. Sane notum est sicut eos confiti tunc qui
totiens evocati absque inevitabili causa venire distulerunt et purgationis se vobis non ...
vera si de vestris dictis confideretis et in facie probare non distulissetis illos in predatores

spiritu prudentes sancti patres in nicena congregatione statuerunt leges quas canones vocamus
ne facile presbiteri ab episcopis dampnarentur, et quibus non ullas sententias huiusmodi inferri iudicavimus ut tanto
rerum presumi auctoritate vestra roboraret. Episcopi autem omnes orientales seu reliquarum partium episcopi audientes
in tantam foveam non cadant, ne dampnationem apostolicis decretis percipiat. Secundum enim
hec predicti concilii niceni capitula, sicut omnes episcopi qui in quibusdam synodis pulsantur vel criminantur
quotiens necesse fuerit libere apostolicam sedem appellent et ad eam quasi ad matrem confugiant
ut ab ea sicut semper fuit pie fulciantur, defendantur et liberentur. Cuius dispositioni omnes maiores et
ecclesiasticas causas et episcoporum iudicia antiqua apostolorum successorumque suorum et canonum auctoritas reservavit.
Cum clamant episcopi qualiter erga fratres egerunt quia ipsius sedis presuli placuit pro… ut
accusatur vel iudicatur a provincialibus in aliquo causa episcopus, liceat appellare et ad eam apostolice sedis pon-
tificem qui aut per se aut per vicarios suos eius tractari negotium procuret. Et dum iterato iudi-
cio pontifex causam suam agit, nullus alius in loco eius ponatur aut ordinetur episcopus. Quia quamvis a provin-
cialibus episcopis accusati causam pontificis scrutari liceat, non tamen diffinire inconsulto romano pon-
tifice permissum est, cui beato petro apostolo non ab alio quam a domino datum est: Quecumque ligaveris etc.
et quecumque solveris etc. Si quis putaverit se a proprio metropolitano gravari, apud primatem diocese-
os aut penes universalis et apostolice ecclesie papam iudicetur. Accusatores et accusationes quas leges
seculi non admittunt et nos … submovemus. Non fiat in discussa persone in pietas (?) cum
certa sit iudicii … sententia. Nullus episcopus parrochianum alterius presumat retinere aut ordinare
absque eius voluntate vel iudicare, salva tamen in omnibus auctoritate apostolica, quia constituta est eius ordina-
tio irrita et diiudicatio quoniam censemus ut nullus alterius iudex non sui sententia teneatur, nam que-
cum ordinare non potuit, et iudicare nullatenus potuit. Si quis ergo episcopum vel actores ecclesie se
presumit habere credat negotium, non prius adeat iudices quam ad eos recurrat caritatis studio ut
familiari colloquio commoniti sanare debeant que in querimoniam deducuntur, quod si aliter egerit
communione privetur. Nemo pontificum deinceps aliquem episcopum suis spoliatum rebus aut sede pul-
sum excommunicare presumat aut iudicare, quia non est privilegium quo spoliari possit iam nudatus.
Pari tenore decrevimus non credi accusatori qui absente adversario causam suggerit, non utriusque
partis discussione nec accusatores vel testes suscipi qui non sint idonei. Placuit si accusatus
vel dampnatus episcopus appellaverit romanum pontificem id faciendum quod ipse iuste consuluerit et post aliquos
qui non alie metropolitani vel primates ecclesie sunt nisi illi qui primates erant et post … adeptus
auctoritate apostolica et synodali primatum habere meruerunt. Reliqui vero non primates sed metropolitane
vocentur eorumque episcopi non primatum sed aut metropolitanorum aut archiepiscoporum nomine fruantur. In-
fames esse censemus omnes qui suam aut fratrum prevaricantur legem aut canonicam post pontificis auctoritatem
salvo in omnibus romane ecclesie privilegio. Nullus metropolitanus absque ceterorum omnium comprovincialium episcoporum
non in instantia aliquorum audeat causas eorum quia irrite erunt et causam in synode prefecte dabit. Alias

erroribus sociatum vel alius proposito tramite recedentem aut sacris canonibus inobedientem
suscipere non possumus, nec in potentes credentes vel sororum presumi sanctionibus obtemperantes prohibi-
timus. Peregrina iudicia generali sanctione prohibemus, quia indignum est ut ab exteriori iu-
dicetur qui provinciales et a se electos debet habere iudices, salva apostolice ecclesie auctoritate. Nullus episcopus extra
suam provinciam ad iudicium vocetur, sed evocato eo canonice in loco congruo omnibus congregatis
tempore synodali ab omnibus provincialibus episcopis audiatur, qui concordem super eum canonicamque proferre
debent sententiam, quoniam si hoc in minoribus tam clericis quam laicis concessum est quanto magis episcopis servari convenit.
Ita si ipse metropolitanum aut iudices suspectos habuerit aut infensos senserit, apud prima-
tes diocesis aut apud romane sedis pontificem audiatur. Neminem de se confesso credi potest super crimine
alieno, quoniam eius ac omnis professio periculosa est et admitti adversus quemlibet non debet. Incerta nemo ponti-
ficum iudicare presumat, quia quamvis vera sint, non tamen credenda nisi manifestis indiciis probentur,
nisi que manifesto iudicio convincuntur, nisi que iudiciario ordine publicantur. Communicationes maiorum
natu per accusatores ne fiat nisi per ipsos qui crimina intendunt, si tamen digni et irreprehensibiles
apparuerint et actis docuerint prius omnes se carere suspitione ac irreprehensibilem fidem et
conversationem ducere et provincialis synodus retractaret per vicarios romani episcopi si ipse decreverit
et prius … Ille vero qui pulsatus fuerit si iudices suspectos habeat, liceat appellare primates. Ac-
cusatum distinctius episcopum non ante proferat sententiam dampnationis quam apostolica fieri auctoritate aut reum
se esse confiteatur et post aliquos. Cur scripsistis non posse cum pastori unio episcoporum restitui qui
depositus fuerat, non ita est nec regula orthodoxorum sancte ecclesie episcoporum, sed arrianorum sociorumque
vestrorum dicimus. Hec ad inventio ad predictorum episcoporum catholicorum contexta est. Nam ut nobis veracibus
relatum est, tunc antiochie per dampnationem fidei et substantialiter prolata fuisse congregati odio pre-
dicti athanasii. Hanc regulam protulistis, que nullas habet vires nec habere potuit. Cum nec ab ortho-
doxis episcopis hoc concilium actum est nec romane ecclesie legati interfuerunt canonibus iubentibus sine eius
auctoritate concilia fieri non debere nec ullum ratum esse aut erit quod ei non fuit fultum auctoritate et post
aliquos … eius congruum pessimis machinationibus iniuste depositos … eo domino operante
tum vice apostolorum principis universalis ecclesie cura commissa est providendum et auxiliante ipso
domino apostolo ne deinceps talia fiant. Cum huic sancte sedi prestata privilegia specialiter concessa
esse dinoscuntur congregandorum conciliorum et iudiciorum ac restitutionibus episcoporum quam et summis ecclesiarum negotiis
ut ab eo omnes oppressi auxilium et iniuste dampnati restitutionem sumant et alia ab episcopis nec
presumant absque illius nutu … expectant absque sua dampnatione. Non recte egistis quod predictos
fratres calumpniati estis, dicente domino non facies calumpniam proximo nec vi opprimes eum. Non
recte egistis qui predictos fratres calumpniati estis vobis in consultis concilium celebrastis eosque ad
concilium vocastis et dampnare presumpsistis canonibus ut dictum est iubentibus nichil ex hiis absque h…

sce sedis aucte debe fieri no re egisse q reglariter aut uocati ad gcilium uenire
distulisset. et pt pauca Volunt itaq dno leuiter suos tetari misso no sic facit
aut dapnari. Et sic memoratu e aut ab hac sca sede cui qmissi sut aut suo re-
fuari iudicio. et pt aliq. hijs g oibus ppensis maifestu e uos reos ee illos aut
inocetes uos re excoicatos illos uo iuste libaru pt aliq. Similiter et i ia
pfata sinodo statutu e ut dti puitiae temnos actan. licetia no pcediantur
ni ad hac fuit sede apostolica puocatu ad q omes qui uoluint libe absq ullo ipedimento
aqbus agendo qfluere debet. Et pt pauca. Similiter pfata statuit sinodus ut nullum sina
ano suo iudice data qstingat. iudices a no ee debet. ni q qs ipe qui ipotur ele
gerit. aut qs sto gsbu hec sca sedes at e pmatre aucte hui sce sedis deleca-
uerit. Ex hijs ei et alijs q ta in hac sca sede q et ab aplis eorz qs successoribz
sut multa in quibz appet q n dno suo sui asset ura n huic sce matri. et apte
cuerat ei uos uip. pfatas reglas si aliq egisset qt suu ordiem mandare
uob et expectare qd ad ura qsulta rescriberem ita n ut si crimia q que
itollanduzq qmictent ura pstelaret censura. et nich p aut ad decuerent
q qd nob place cogiusset ita ut actio pstat nulla negligentia aut psumptoe
recedentes cessit hi pssa ura aucte psuptio. Sz hec nocumeta q nuq talia
pacient ferre possum. machinata q qeuit uos prnarz sanctionz diligentes
ee custodes. Acerto naq uos cu respiat si silentio faueam erroz et i sup
i pdicta sinodo niceena statutu ut neo anathema i ura suscipiat accusatione
n. illi qui uos i sua uotur. recipe quela ul accusatione cu uos sup illos scimus
adno qstitutos no illos sup nos. et qc maioz no pt amueri iudicam ita n
colligatu q rata e ome qd magn e. et pt aliq in fine sic qcludit. Portemus
oia eorz q grauat qui ph portari i nob bis apto petrus cui uice fungimur
legatoe et oi regla i formam. qt ei qsulti aucpi. ab nc et i ppetuu tueam
ad usus. Data kl nouebris feliciano et maxiano qsulibus.

Notand q i pcedenti epla i me. an ista. s. Eusebij anthiocheni
et sociorz eorz qtinebat quodam dem. s. q ipi allegabat q. Julium
q Julius restituerat bm athanasiu et socios i sedibus ppis q fecat
q canoes q dicebat q epi depositi no pt restitui a pauciori nuo q fuerat depositi.
Ad h rndet bs Julius q h ca no e qalij catholicorz Sz ipsorz arrianorz q fece-
rat ut p libito uoluntatis posset catholicos epos depone i multitudie sua qfidētes

et catho. q erat pauci

et catho. qui erant pauci maxie i oriete no posset eos restituere n et sedes apostolica
hoc poss face q no addiderut salua i oibz apostolica sedis aucte sic sepe qtinet
i qalijs catholicorum ut. ē. bitiz ē et h minuetes ptatem ecclesie rone B ts a Julius
i sua pa epla et i scda multos canoes posit pmi qalij ad ondenda auctem sedis
apostolice q oia sut ba no solu ex h q scs Julius qsitet ita ee cu ipe bidet intfui
isse pdicto qcilio q oia uald bn pot sce. Sz i ondunt ee uia tacutnitate ipozr
ad ursariozr Qm si no ecent ba ipi silet. rudissent q pdicti canoes no fuint qci-
lij pdca cu maxie. Verisimile bideat qd multi epi orietaliu int fuint i p qcilio q
ut het supius pt Siluestru tenuit pontificatu. bs marc q tenuit potificatu. amis. y.
mibz. dibz. pt ipm Julius cu pa sinodus circa fine pontificatus bi Siluestri sit celebrata
et tpe qstanij q fauebat arrianis. Eusebiani sui fecerat istud qcilium q atha
nasiu et catholicos q no fuisset ausi tpe qstantini h attemptare. Ex hijs omibz
uidet q pui tps fluxit a nicena sinodo usq ad qgregatom pdcam ui athana
sius et sui fuint dapnati ab eusebio et suis qplicibz pstim cu uideat q i pncipio
i pij qstācij h fuit fcm antq Julius mitteret in exiliu. Quia usq ad illa tpa
no uidet q athanasius ad huc aliq psecucom fuisz passus adeo qstantio q qsta-
tius lz pdcam bm athanasiu psequere ppt fide catholicam tn simulabat q ipe atha-
nasius machinaret insidias q. imperatore et i pui et daret opam q ciuitas alle-
xandria q erat metropolis egipti rebellarz q rom impium et p qns tota egiptus. Ven
sz. q multi pdcorz epozr potuerut intee in pdco qcilio et subscpserut post h seducti
pte ul pco seu tiore qstantij postea alit tenuerut q an tenuisset. Ide Julius ppa
oibus epis p egiptu. Cum oe pcm atq crimen oblatis deo sacrificiis deleat. qd decetero
pdelictozr expiatoe dno dabz qui i ipa sacrificij oblone errat. et c. et pt ali
q illud at q. p qplemento coions intinctam tradūt eucharistia pplis n h ex euan
gelio testioniz receperut qui. aplis corpus suu et sanguine comedat. Seorsu ei panis
seorsu calicis comeatio mcozat. na intinctu pane alijs xpm pbuisse no legimus
excepto illi tm discipulo q intincta buccella magru pditore onderz no q sacmti
h institoi signaret. hec p tanto posui i loco isto no q multu faciat ad ppositu
pncipale ondendu Sz q greci corpus cu sanguine mixtu cu cocleari ppo tribuūt. q
uē nos idem no faci nos bitupant derudat et expectat. Ideo h uolui inserere
ut cogitant no solu q no sūt qsue. do ecce q p nos h face. Sz et q h fatuit irroda
bilit fatuit recq Jude pditoris tipu tenet q buccella i tincta recep cu ide ipsi.

recipiat. Ad istu Juliu papa bt̃s athanasi9 scribit quidam eplam conde9 fide
sua i q̃ eẽ . int̃serit quiqз uult saluus ẽẽ 7c̃. Scripsit aũt ea de treueri citate
almanie cũ lateret i puteo afacie gstancij pdci iperatoz q̃ ut sepe dictu ẽ fauebat
arrianis 7 psequebat catholicos. ut mag9 patebit i sequẽtib9. Et mag9 bm athanasiũ

P ost bm Juliu tenuit pontificat9 liberi9 anis . x. msibз . vij. hui9 tepre
gstanti9 nolles dissipare gciliu niceni uoluit q̃ celebraret aliud gcili
uз i arrimino infra italia in romandiola i q̃o gcilio liberi9 ppa.
videt9 int̃fuisse 7 gstanti9 imperator. Cu aut arriani ex puitia iperatoz supra
audatia ex ling9 barietate conarent catholicos decipe dicetes epis latinis ignaris
eloquio greco: q̃d crederet i xpm ul' in omo usion q̃ no intelligentes significatom
uocabli q̃ significaret p omousion fatebat se in xpm crede 7 no i omousion
cu aut sigillati h' i quereret ab ignaris 7 ta mlti ẽẽnt pati mcb s'scribe gdaз
utrusqз ling9 pitq aduertens deceptom exclamau q̃ aduertent q2 hoc dicentes
gsbali negabat q2 omousion tm nalз sic sbe ul' eide in ling9 greca q̃d illi q̃
ia p deceptone fassi erat no crede omousion libe exclamauut bmi9 sbe strз tin9 tes
credebat 7 fatebant niceni gciliu uera fide tenere q9 no ualetes equenire
eo p deceptom catholicos fauore iperatoz cepunt uelle coge ad sbscriben9 i heresim
Liberi9 ppa. cu orthodoxis epis se recedens de arimino iuit i pxim opidu 7 ibide
fide niceni gcilij firmauit dapnas omis q̃ alit sentiret de fide 7 ob h' illud opidu
ut dicut quida catholica uocat usqз in odiernu die ppt' q̃d liberi9 ppa fuit mi
sus in exiliu. Huic libio ppe bto athanasi9 7 epi egipti i sinodo allexandrie co
gregati scribut eplam talem.

D
no btĩssimo 7 honorabli sto p'ri liberio ppe. athanasi9 7 vniuisi egiptiorum
epi in vniu sinodice ap9 allexandria ggregati v'e p'nitat btĩssime
Jura pcs do̅nu sit mafesta du pdicatoibз aplicis 7 doctinis ue fidei
culta vniu'sa repleta sit tra. Per dinoz tn eruditom eloquioz uera insistenente
amonitoe exortatoria sup edificat9 orthodoxa. p9 ecc9 catholica ap9ca institutione
fundata 7 a fidelibз p'ribз firmissime roborata Et p9t aliq. Nos eni h' meditari
cupietes 7 ea q̃ a sca sede uera aplorum 7 eorum successorum pdicatoz suscepim9 7 q̃ in
nicena sinodo roborata cognouim9 pdicare 7 arrianoz blasphemias ac alioz
hereticoz repelle cupietes cottidie ab hijs psequim9 7 dapnatoi tradim9 atque
morti destinam9 7c̃. 7 p9t mlta i fine eple dicit. Cui9 rei gra vniu'l ub apo
stu gmissa ẽ ecca ut p oibз laboretis 7 auctis ope ferre no negligatis q2 diuin

forte armat9 custodit actu suu in pace sut oia q̃ possidet. Ideo tata urgente
necessitate eximo ope gpunte v'ra suma auctoritate infestos releuare oppssos ut absqз
graui dno opitulante difficltate ipi gratant oi tpre sacrificare ualeam illesi. Et h'
sbscripto. etia te fuit diuinitas p mltos annos sessione p'z p'nn. Amen.
Rescriptu liberij ppe Athanasio 7 epis egiptiorum

Illectissimo filio Athanasio 7 omnibз i vniu ggregatis 7 de trinitat fide
rec͞e sentientibз egiptiorum epis liberi9 ppa. olim ab initio tataз pcepim9 ab bto
aplo petro fiducia ut heam9 auctem p vniu'sali eccia ad cetaз deffen̅da fide
q̃ nlli liceat statutu sce ecce gmoue ad lesione rec͞e credentiu absqз sui piculo
honoris 7c̃. et p9t pauca. pdcm sti ut legimi9 diffiniu nicenu alia fide nlli lice
pferre gscribe gpone sape aut doce. nec qq̃ infide sentie q̃d hijs p'm reglis pos
sit obuiare. Qui aut p'sumpsit gpone alia fide ul' trade ad simbolu ad ma v'itis
querenti desidantibз de quacqз heresi. ul' de Judeis uel ex pagais panos se fi uolen
tibз hij si clici fuint aut epi alienari quide epos ab epatu clicos aclero si uo
monachi aut laici fuint anathemate feriri rec͞e.

P
ost pdcm gciliu arimineu i me̅te liberi9 ppa no fuit pmissus redire ro
ma. Sз i de missus i exiliu pouecauit gstanti9 imperatoz q̃ felix eligeret
i papa de q̃o s' uidebat q̃ sbscriberet 7 gsenciret uolunt sue. Sз xpe
q̃ pmisit bto petro fide ei no ẽẽ defectam 7 ipm gfire fecit ipi felici pape
tanta gstantia tribuit q̃ stati ggregans i urbe romana. xlviij epos ipm gstan
tinu imperatoze hereticu iudicau 7 dapnauit duos qз pbros eide gsentientes. ppte
q̃ i me̅te p9t annuз eiect9 de sede decollat9 ẽ cui9 festu celebrat iiij. kl. augusti. Tenuit
aut potificatum anno vno huic scribit Athanasi9 7 epi vniuisi egiptiorum thebaidoz et
libioz ggregati in sinodo alexandrino i h' uba.

D
no ter btissimo 7 honorabili sto p'ri felici sce sedis aplice vrbis rome
ppe Athanasi9 7 vniuisi egiptoz thebaidoz 7 libioz epi i sca alexandri
na sinodo dei gra ggregati. Vestro sto suggerim9 apltatu ut uri more
sollicitudine gerere dignemini nris. uram prudentissima sapiam q̃ oibus luce
clari9 manifesta e qua apostolica ura btitudo virtutibus gmota sup tribulatoe nra nos
oms ortata ẽ ad tuitoem ecce catholice 7 apostolice ecce 7 p9t aliq. Ne aliq d'hijs q̃ nobis
credite ronabilibus omibus ne abestijs capiant. io p'r btissime q2 sic ancessores
nri 7 nos aura apostolica sca sede auxiliu habuim9 7 ura nos hec cura agnouim9
pfata apostolicis 7 omaз expetim9 nris canonu decreta sede ut i de auxiliu capiam9

vel predecessores nostri ordinatores et documenta ac sublevatores receperunt. Ad eam quippe quasi ad matrem recurrimus ut eius uberibus nutriamur, quia non potest mater oblivisci infantem suum. Et vos ergo igitur nolite oblivisci nos vobis commissos, quia non levibus nos inimici impugnaverunt et cotidie facere moliuntur, et apprehendere ferris nos constringere minantur ut eorum consentiamus erroribus, quod nequaquam vobis inconsultis agere presumpsimus, canonibus quippe iubentibus absque Romano nos de maioribus causis nichil debere decernere pontifice. Ideoque ad propositum recurrentes et ad bravium recurrentes properantes vestre apostolice sedis imploramus auxilium, quia ut credimus non despiciat dominus preces cum lacrimis sibi oblatas servorum suorum. Sed ob id nos predecessores quoque vestros apostolicos presules in eorum unitate atque consentimus omniumque ecclesiarum circa curam habere precepit ut nobis succurrant nosque tueantur, cui omne episcoporum iudicium commissum est, liberare ab hostibus vestris non negligatis. Nam scimus in Nicena magna synodo trecentorum decem et octo episcoporum ab omnibus concorditer esse roboratum non debere absque Romani pontificis licentia concilia celebrari nec episcopos dampnari, licet alia que plura per Niceam ab hereticis qui nos cotidie infestant et perdere intendunt, ut facilius nos capere possint, synodica capitula sint incensa nobisque sublata. Qua de re hac inventa occasione in diffinitis omnibus canonicis et apostolicis postpositis auctoritatibus nos de propriis nobis inconsultis illicite expellunt de sedibus, quosque nobis a proprio domino apostolicaque commissa gratia invadunt gradibus privant, et omnibus prorsus legibus inimicum in efficere certant. Vos ergo ut semper nunc ut sancte sedi convenit fuit subvenire periclitantibus oppressos roborate tribulatis, manum porrigite, talia prohibete et legitime imponite ut apostolica doctrina que videtur esse cito ad victoriam iudicium valeat perducere vestram. Nos quoque apostolorum principe suffragante ab imminentibus periculis liberate, et post aliqua. Similiter apostolicis patribus est diffinitum consonantque ut si quisque episcoporum aut metropolitanus aut provinciales iudices suspectos habuerit [illegible] sanctam Romanam interpellet sedem, cui a domino potestas ligandi et solvendi specialiter est super alios provinciales concessa. Ipsa enim firmamentum a deo fixum et immobile precepit, quia ipsam formam universorum titulorum liquidissimam dominus Ihesus Christus vestram apostolicam statuit sedem. Ipsa est enim sancta vertex a quo omnes vetunt substantiam relevatur, et sic in ipso propriam et in petra id est Christo petre renovant ecclesie. Tu es enim ut divinum testatur eloquium Petrus et super fundamentum tuum ecclesie columpne id est episcopi qui ecclesiam substinere et pondus humeris portare debent sunt confirmate, tibique claves regni celorum commisit ac ligare et solvere potestatem que in terra et in celo sunt promulgavit. Tu prophanorum hereseum [illegible] et omnium infestantium depositor, tu princeps et doctor caput omnium orthodoxorum doctrine et immaculate fidei existis. Ergo ne despicias patrum tuorum pietate bonaque intentione, et sicut illi patres predecessores nostros a multis liberaverunt oppressionibus et angustiis, ita nos liberare digneris. Nam fuit semper vestre sancte et apostolice sedi licitum iniuste dampnatos vel excommunicatos potestate sua auctoritate restituere et sua cuncta eis reddere, et eos qui illos dampnaverunt

aut excommunicaverunt apostolice punire presulatus, ut et nostris anterioribus cognovimus actum temporibus. Obnixissime pater precamur ab istis blasphemiis et iactantia variorum loquiorum et insidiantium infestationes nos et fratres vestros comprovinciales predictosque Valentinum et qui ad vos quasi ad caput confugimus, ut vestri fulti auxilio liberemur, et vos nobisque commissas oves aliorum ore dentibus aduncis antequam deglutiant eripiamus. Nec enim fas est supplici apostolice sedis scripto aut etiam scripto preces oblatas despicere. Sed ut condecet et presulatus vestre sedis est, et vos et illi canonicaliter convocemur et an vos de nostris obiectoribus canonice cum omnibus probabilitatem, et sic predecessores nostri per vestros predecessores fecerunt, et sic canonica precepta sancta synodus docet constituta, et post pauca. Antiquis enim regulis censitum est ut quicquid quamvis in remotis aut in longinquo positis provinciis super episcoporum querelis aut accusationibus ageretur non prius tractandum vel accipiendum esset quam ad notitiam alme sedis vestre fuisset perductum, ut pronuntiata prolata quo firmaret vel infirmaret, ideoque sumeret normam ceterarum ecclesiarum super predicationis exordium ne pessimi accusatoribus columpne everterent ecclesie. Certum est enim eadem sancte sedi vestre in honore beatissimi Petri patrum decreta peculiarem decrevisse reverentiam dari pro rebus inquirendis ac determinandis, quas sollicite decet iusteque ab ipso presule examinata ventilare apostolico, cui sollicitudinis semper fuit et est tam mala laudare quam reprobare laudanda. Quo circa humilius appellatum vestre presulatus obsequium, ut ipse dominus precepit et sanctorum patrum decreta statuerunt, et post aliqua. Vestrum est enim manum porrigere nobisque consilium sumimus, vestrum est nos defendere atque liberare, [illegible] est a nobis auxilium petere et vestris parere iussionibus, et post pauca. Hec sancte sedis auctoritate nos cunctosque fratres informetis ut malorum hominum insidias vestra fulti auctoritate illesi domino opitulante evadere valeamus, quia non est in insidias luporum omnia providere sed pastorum. Scimus enim ut semper vestre sedis presules primo apostoli deinde successores eorum fecerunt vos omnium ecclesiarum maxime episcoporum qui oculi propter contemplationem vocantur, et post multa. Vestrum est equippe pater sanctissime canonica distinctione sollicite ecclesie adversantibus fratrum insidiatoribus obviare nec permittere novitates dici quod per vestrum venerabilium auctoritas non consulit, et post multa. Nos enim quorum maxime expectat cura oves episcopi pro parte debemus tuum incurri iudicium et non ab aliis devorari. Mitto ergo vos domini cum respicit sacerdotes si silentio fuerimus erroris, et post pauca. Vos ergo qui in summo specula gratia dei estis positi attendere eosque comprimere oportet qui in fratres seditiones et scandala excitant et cetera. Rescriptum Felicis pape ad Athanasium et reliquos episcopos Egipti et Libie et Thebaidorum.

Reverendissimis ac dilectissimis fratribus Athanasio et universis Egiptorum et Thebaidorum et Libiorum episcopis in sancta Alexandrina synodo congregatis Felix alme Romane urbis et universalis ecclesie episcopus et sancta synodus que in urbe Roma convenit in domino salutem. Sacram vestram synodicam epistolam per gratiam sancti spiritus et deo placitum conscriptam

studiu(m) u(est)re honoran(ti)e s(anc)titat(is) gr(at)a libent(er) suscepim(us) atq(ue) instant(er) n(ost)ra i(n) sinodo recita-
re p(er) singla iussim(us) (et) om(n)is intente collige(n)s u(er)ba p(er)cepim(us) (et) p(er) m(u)lta rapiam(us) ego
adiuua(n)te deo (et) s(an)c(t)o petro ap(osto)lo p(er) q(ue)m (et) ap(osto)lat(us) (et) ep(iscop)at(us) in xp(ist)o cepit exordiu(m) (et) p(er) aliq(uos)
p(ri)mates illi (et) no(n) alij sit n(isi) q(ui) in p(re)d(i)c(t)a nicena sinodo sunt (con)stituti. Reliq(ui) u(er)o q(ui) met(ro)-
poleos tene(n)t sede(m) a(rchi)ep(iscop)i uoce(n)t(ur) (et) no(n) p(ri)mates salua i(n) o(mn)ib(us) ap(osto)lice sedis dignitate q(ue)
ei ab ip(s)o d(omi)no e(st) (con)cessa (et) p(er) ea a(n)c(tori)tat(e)s p(at)rib(us) roborata (et) p(er) m(u)lta. quaq(ue) a(com)p(ro)uincialib(us)
ep(iscop)is iudic(i)aq(ue) eor(um) metropoli(ta)no p(ro)uincie sue c(un)ctis ep(iscop)or(um) liceat caritati iu(n)c(t)e (et) (con)corditer
agitare no(n) sic in p(re)d(i)c(t)a (et) p(ri)mi (con)stitutu(m) e(st) sinode licet diffinire abs(que) ro(mani) po(n)tific(is)
a(u)c(torita)te. Q(uod) si sec(us) a(li)q(ui)b(us) p(re)sumptu(m) fuit ip(s)i q(ui) h(oc) egeri(n)t sue p(re)sumptio(n)is suscipiat da(m)p(num)
(et) illi q(ui) ab eis p(ro)p(ri)am exco(mmun)icati aut da(m)pnati fuint a(uctorita)te h(uius) s(an)c(t)e sedis (et) b(ea)ti p(re)ceptio(n)is
n(ost)ri clauigeri petri p(o)t(est)ate soluant ac restituant (quia) ip(s)e ei d(omi)n(u)s ait. Q(uo)dcu(m)q(ue) solueris
sup(er) t(er)ram erit solutu(m) (et) in c(e)l(is). Q(uo)ciens ep(iscop)i se a(b) suis (com)p(ro)uincialib(us) u(e)l metropolitanis
putau(er)it p(re)grauari aut eos suspectos h(ab)uerit mox ro(m)ana(m) appellent sede(m) ad qua(m) eos
abs(que) ulla detentio(n)e aut suar(um) rer(um) ablatio(n)e lib(er)e ire liceat (et) du(m) p(re)d(i)c(t)am romana(m)
eccl(esi)a(m) in(n)oce(n)s appellau(er)it aut ab ea se audiri ep(iscopu)s poposcerit nullo eos a(u)t exco(mmun)icare a(u)t
eor(um) sedes inuadere aut eor(um) res auferre aut aliq(ui)d (contra) eu(m) inferre p(re)sumant anteq(uam)
ro(ma)nor(um) po(n)tificis a(u)c(torita)te finiat(ur). Q(uod) si al(ite)r a quoq(ue) p(re)sumptu(m) fuit inch(oatum) erit. S(ed) uiri-
bus carebit. Na(m) n(on) p(ro)p(ri)a p(re)sumim(us). S(ed) (et) ip(s)i i(n) nicena sinodo (con)stitutu(m) (et) antecessores
n(ost)ros egisse. Tu athanasi te nosti q(uo)n(iam) tu (et) paul(us) (con)stantinopoli(ta)n(us) asclepi(us) gaze (et)
lucian(us) andropolites ab orie(n)talib(us) ep(iscop)is i(n)consulto s(an)c(t)e memorie Julio p(re)decessore n(ost)ro
da(m)pnati estis (et) ad eu(m) q(u)i ad totius cap(ut) ut s(em)p(er) huic s(an)c(t)e sedi licitu(m) fuit (con)fugistis co-
gnita eor(um) nequitia (et) u(est)ra iustitia uos i(n) colonie recep(it) (et) om(n)i(u)m n(ost)r(u)m cura(m) ge-
rens p(ro)pt(er) sedis p(ro)p(ri)e dign(ita)te(m) suas singlas eccl(esi)as reddens orie(n)talib(us) s(cri)psit cul-
pans eos q(ui) no(n) rec(t)e te(m)ptasse(n)t uiros inculpabiles d(e) suis eccl(es)ijs expellere (et) (com)mu-
nicatione(m) (con)cilij nu(n)c (con)s(er)uate Eq(ui)d ad eius dic(t)e no(n) nullos (contra) me(n)t(ientes) ad e(ss)e p(re)cep(i)t ut
de talib(us) p(re)sumptionib(us) (ra)c(i)o(n)em redde(re)nt ro(mane) (et) cora(m) eis o(st)enderet iustu(m) sup(er) eos protulisse
decretu(m). Jnt(er)minat(us) e(st) t(am)e(n) firme se (con)ceps no(n) e(ss)e passuros n(isi) ab h(ui)usm(odi) p(re)sumptio(n)ib(us) cessaret
appr(e)ssis e(ss)e (con)dib(us) recessuros. Tali e(ni)m h(uius) s(an)c(t)e sedis p(ri)uile(gi)o tu (et) s(an)c(t)os tui p(ro)p(ri)as re-
cepistis eccl(esi)as cu(m) o(mn)ib(us) sibi p(er)tine(n)tibus hijs e(ni)m (et) alijs q(uam) plurimis documentis ma-
nifestu(m) e(st) nullu(m) da(m)pnari aut suis spoliari reb(us) deb(er)e ep(iscopu)m q(ui) hanc s(an)c(t)am sede(m) appel-
lau(er)it aut deffensatore(m) asciuit don(ec) iudi(catu)m de eo n(ost)re ap(osto)lice a(u)c(torita)t(is). H(ec) e(st) p(r)incipis
ap(osto)lor(um) petri agnoscat(ur). Q(uonia)m solu(m)mo(do) iste p(a)p(e) huic s(an)c(t)e sedi i(d est) ap(osto)lice h(ec) face(re) co(n)-
sit ut pote(st) qua(m) soluere ac p(ro)ib(us) p(re)stat(ur) p(r)incipis ap(osto)lor(um) credit(ur) e(st) atq(ue) pape meruit
a rege regu(m) xp(ist)o d(omi)no claues regni celor(um) (et)c(etera). Vides aut(em) imp(er)ator (con)stanti(us) (con)stan-
tia s(an)c(t)i felic(is) i(n) me(ritis) p(er) a(n)i(m)u(m) eiecit eu(m) de sede (et) reuocauit liberiu(m) p(ro)p(ri)am q(ui) rediens

de exilio no(n) tenuit (con)sta(n)tia(m) qua(m) p(ri)us h(ab)uerat s(ed) remissi(us) uixit (et) nullo ausus
arrianis resiste(re) liberi(us) tenuit pontificatu(m) sedo(m) ·v· annis · Mortuo u(er)o liberio do-
masi(us) elec(tu)s e(st) in pontifice(m).

Damasi(us) tenuit pont(ificatum) annis · xviij · mensib(us) · ij · dieb(us) · x[illegible] · Hui(us) t(em)p(or)ib(us)
celebra(ta) e(st) s(e)c(un)da s(an)c(t)a sinod(us) in (con)stantinopoli i(n) p(rese)nte theodosio mag(no)
i(n) quo (con)cilio fuit legati b(ea)ti damasi p(a)p(e) pascasi(us) ep(iscop)us lucen(sis) (et) bo-
nifatius ro(ma)ne eccl(esi)e p(res)b(ite)ri cardinales cu(m) legatio(n)e plenissima in (con)gregati fuit ·c·l·
s(an)c(t)i p(at)res inter quos fuit tymote(us) allexandrin(us) meleci(us) antiochen(us) Cirillus iero-
solitan(us) nectari(us) (con)sta(n)tinopolita(nus) q(ui) meleti(us) antiocen(us) i(n) ip(s)a sinodo uite cursu(m) finiu-
it. Jste (et) tullus Jelitanus i(n) quoda(m) tractatu suo ex p(er)sona p(ap)e allequit(ur) petru(m) sic tu cu(m)
fine (et) ego sine fine cu(m) o(mn)ibus quos i(n) loco tuo pona(m) ple(bem) (et) p(er)fec(tum) sacramento
(et) p(r)incipatu cu(m) cesseo sic sit rector // Huic damaso p(a)p(e) scribit aurelius a(rchi)ep(iscopu)s
Cartaginen(sis).

[B]eatissimo p(a)p(e) damaso Aureli(us) cartaginen(sis) ep(iscopu)s gl(or)iam ap(osto)lice sedis
et s(u)blimitat(em) gra(n)cie n(ost)ra humilitas exorat ut statuta q(ue) a t(em)p(o)re
potitis p(er) fine(m) b(ea)ti p(r)incipis ap(osto)lor(um) petri usq(ue) ad u(est)re s(anc)titat(is) p(r)incipiu(m)
n(ost)ro ap(osto)lice sedis a(u)c(torit)ate qua(m) (con)gnouim(us) p(er) u(est)re sapie(n)tie s(anc)titate(m) gubnari nob(is) scripta
mitte(re) digne(m)ini q(uia) p(er) u(est)re s(anc)titat(is) nobilitate(m) atq(ue) prudentia(m) nosce(re) ualeamus
q(ue) i(n) p(re)fata s(an)c(t)a sede s(u)p(er)ioris t(em)p(or)ibus sint decreta (et) q(ue) adu(er)sus canonu(m) instit(u)ta gessisse
cog(no)scant b(e)n(e) ualete s(anc)tissime p(ate)r. Data ·d·iij· kl(endas) martij.

Rescriptu(m) b(ea)ti damasij p(a)p(e) ad aurelium Cartaginen(sem).

[R]euerendissimo p(at)ri (et) coep(iscop)o aurelio damasi(us) scripta s(anc)titat(is) u(est)re debita
ueneratione suscepim(us) in q(ui)b(us) s(anc)tit(at)e ueneratio(n)i ac prudentia(m) tua(m) ap(osto)lic(e)
i(n)stit(u)ta ut dig(nu)m erat cognoui(mus). Q(uonia)m de re queda(m) que petisti misim(us)
(et) queda(m) ad huc cu(m) iterep missis mitte(re) cupim(us) nullu(m) t(ame)n a(li)b(i) p(re)t(er) sede(m) u(e)l p(re)decessor(um)
n(ost)ror(um) p(re)termissim(us) de quor(um) statut(is) ad pamoniu(m) p(res)b(ite)r(u)m (et) felice(m) diaconu(m) no(n) mit-
temus q(ue) te custodire optam(us) (et) alijs p(re)dicand(a) (et) publicand(a) manda(mus) ut i(n)uiolate ser-
uent(ur) (et) ab o(mn)ib(us) futuris t(em)p(or)ibus diligent(er) uene(re)nt(ur) q(uia) uiolatores uolu(n)tarie canonu(m)
grauit(er) a s(an)c(t)is p(at)rib(us) iudicat(ur) (et) a s(an)c(t)o sp(irit)u cui(us) instinctu dono dictati sunt dampnant(ur)
q(uia) blasfemare sp(iritu)m s(an)c(tu)m i(n)congrue uident(ur) q(ui) (contra) eosde(m) canones no(n) necessitate co(m)pulsi s(ed)
libe(re) ut p(re)fixu(m) e(st) aliq(ui)d (et) p(er)uic(aciter) agu(n)t aut loq(ui) p(re)sumunt a(u)t facere uolentib(us) sponte (con)sen-
tiu(n)t. Tal(is) e(ni)m p(re)sump(ci)o manifeste e(st) unu(m) g(e)n(u)s blasfemantiu(m) sp(iritu)m s(an)c(tu)m. Q(uonia)m ia(m) ut dict(um)
e(st) (contra) eu(m) agit cui(us) nutu (et) gr(aci)a ide(m) s(an)c(t)i editi su(n)t cano(nes) diabo(lic)a uo nequitia plerosq(ue) fal-
lere sollet (et) ita quor(um)da(m) i(m)prude(n)tia p(er) sollitudine(m) pietatis sepulsse illud(i)t. Ep(isto)la

Stephi arepi et tiz galiorum affrice ad damasu papa de pule° rone sedis.

no bissimo et ap° clme sto pri prim damaso ppe et emo oim psulu potifice Stephs arepo galij mauritanie et bulusi epi de gci° affricane puin
ce. Notu facim° ure bitudini q quida fres i sfinio nob poiti quosda
fres nros venabiles . s. epos vob i sfultus appo deiecerit gradu cu uri sedi epor in
di° et emor fine ecci° negor et honore bissimu pet° prim oim decreta cuncta
resuare sina; i quiredi reuentia de reb° quas oi cura et sollicitudie obsuare debem°
a apis no ite debent ab ipo psumi. expaudti ure ap° cui uetusta sollita e tam
mala dapnare qm releuare laudan°. Antiqs ei reglis censitu e ut qcqd lz q puisi
remotis ul in longiq° poitis agerer° puicijs no pi° tetan°' ul accipien° nisi ad
notitia alme sedis ure fuiss eductu ut ei auete iuxo q fuiss pnuntiatu firmaret miltotiens talia et hijs similia q sup hijs sstituta sut quib° si licite fcm e ita
ut sp uri sedi sue fiut festinant occurre et p hijs uniur ut pe p filijs cert
stare et c. Et in fine cple o° scludz. Deus q creator oi° sfuet logeuu aplat
urm ad stabilitate eccar statp et orthodope fidei. uosqz pastore bonu q psolu
alb; oiub; urm poitis aiam ac baclo pastorali lupos repatos expellitis oibqz
oppssis auxilijs fertis q epistis atqz oib° sp face optam sallime papa.
Rescriptum damasi ppe ad eosde.

Amasi° suus suor dei eps sce ecce catho° urbis rone Stepho arepo
galij mauritanie et bulusi. epis affricane puicie. lectis fruitatis ure
lris. p° gras ago q tantor fim mereri bndictoe psrui. dein qcta
fres sollicitos repi. et pt aliq. or iuxo uram prudete moitom ingsaut si diuinaz
pceptoin nos q e dom° e. i. bruu° eccaz catho° epale susceptim° miniz solli
cite uigilare ne qd de sactis ei° munibz. i. aplicis iuris eorqz succorib° atqz mi
sterijs qtq nob dorientibz valeat supprimi ac i iuste nob i sfultis dapnai. Scriptis
fris hmn firmatis adeo fixu et i moble ac tutm lucidissim suor sacdotu. i. oinz
epor ap° sede ee sstituta et vtice eccar. Tu es ei ut diuinz pnutiauit ibus
vacit pete et sup firmatu tua ecc. colupne. i. epi sfirti sut et t. claues regni
celor coisi atqz ligare et solue ptatem que i cel sunt. et q in tris pmulgauit. Tu
pbator hoi° et mebror meor maxiqz discipulor meor epistis ut pnceps et doc
tor orthodoxo et i maclate fidei cui° uice hodie gra dei legatoe p x°. fungimi et hi
ste sedis psules cui° uice gessitr gerit et gerat. Ideo ola q motuistis no lice madie
ui uos ta pleni i structos ee scire q cuncta sup qbus sfulis illicita ee no dubitetis
discute nape epos et emor eccas. negor cas metpoli e oib° s puicialib° suis

ita ut nemo ex hijs desit et omis in singlor negocijs licz. Sz diffinire eos et
eccar summas qlas cars ul dapnare epos absz l° sce sedis auete minime lz qi eos
appllare si nece fuit vei° fulari auxilio oz. na ut nosti sinodu sine ei° auctate
fi no e catho° n° epos n i legiptia sinodo et suo tpre ap° uocatos sgsata diffire
dapnari pt nz ulla uqz salia rata legunt q no sunt fulta ap° auete et pt mlta
dicat. Mouetes qz mstrue debetis memoros uicios uros ut atalib° se sbtrahant
et q illicita q pmissos fres egerit cito corrigant et qs nob in sfultis leserat nobis
i sfultis plena satisfactoe sanet. et eos cito sibi reconcilient si noluerit ap° sedis suscipe
censura. Illa si qd fortasse i eisq cos emerserat nrm fuat expsptandu examen
ut sp fuit huic sedi scessu pulegm aut dampnent auete aut fulcirent aup°. Neq
ei suo p libitu nra debuerat iura puade absz ap° dispoitione. mandate atalib° de in
ceps omis se absticant sacdotes q uoluint ab aplo pet° et que xpe ut pdcm est
vmilit° sstrupit eccam cui epor oma iudia ac maior cas resuare sut solidite ac
sacdotali honore secludi et p° pauca. Nc eo ppam fiat pusta pine discussiois ac
cusato sine ap° poepine cui i oinib; reuentia debet reuentia custodiri. Omi et antiq h
docet prim rlaiquo et i piaha qz statuta scimit. Criminu ingr discussio i agenda
ee ui cunne smissu e na alibi cunm reus phibet audiri. Et alibi i canoib; precipit
quecqz nego° i suis locis. ui orta sut finien° reliq talis et hijs silia salua tn i oinib
ap° auete ut mich in hijs diffiniat p qz ei place cogscat qz onis fultos ee opotet
et sicq ei graue et intollabile accidit ei e sp exoptan° cesura. et pt mlta. Temere
iudicat q epm absz ap° auete sdempt cui spali lz pule resuatu sit. Patent eni
hijs et alijs i nuis talibz decretor testionijs oib; maifestis e no debe epm damp
ri lz e° psuitet opinio dou iudicat de eo iuxo. ap° auetis. i. pnapis aplor sgio
sitate ut pote q solus et poibus accedit e et accipe meruit a rege regu dno nro cla
ues reg° celor ad apiend fidelib° et beniuolis hoib; eunde dnm nrm et claudend in
fidelibz et maliuol et pt pauca. Ille pcul dubio facit iniquite. ui iudio q ea e uediat
q iudicare no licet ioqz huic sce sedi scessa sut nllo usurpae sn e consultum
psuat q no ut ecc° honoe indign° et stemptos iudicatu etc. Ide damaso et hetur
Ca. xpd. Stephano arepo. Omia decretalia pdecessor nror sstita q de eccas or
dinibz et canoni sut pmulgata discipline ita ab oib; epis ac sacdotib° gnaliter
custodi debe mandaim° ut siqd nulla smisit veiam sibi honor deinceps no ut
denegari. Ide damasi° de corepis. Dnis uenabilibz fribz psbo numidie p sedis
epo leoi repato alexandro bndco ruffo et oib; ceteris et recta scam ap° fide sistetib°
orthodis epis. Damasi lz fres hmn uob sint nota prim decreta innitaui tn no possu

vram solertiam circa ministeria maiorum ut cuncta que possunt aliquam recipere dubitationem ad nos qui ad caput ut sepe fuit consuetudo deferre non desinant ut inde capiant remedia unde ecclesia cepit institutorum et normam recte vivendi. Unde et nos non immemores canonum esse recordamur quod et ipsam sic perceperunt non ut nobis sedis apostolice aliquid desit sed auctoritate sedis apostolice fulti in illo ab eius iustitia deviemus etc. Et post multa. Monente domino petro ipso quod beatissimus petrus apostolus trina repetitione mistice sanctionis imbuit ut christi oves quas propter amat diligenter et cum magna cura pasceret quasi ipsius sancte sedis cui per habundantiam divine gratie presumimus ipsius amore et reverentia cooptamus ut tale sit institutor quod ille ut sepe deum est fulcitur auctoritate

Quibus possumus declinemus ne in magnis petri nostri summi apostoli dilectio qui se amatorem dei esse testatur in vana invicem in nobis. Quoniam eos negligentes pastores totiens sibi commendatum dominicum gregem quietum sumus non anima pastorem nec se eius velle discipulum fieri. cuius exemplo negligentiam imitatur. nam gratia per ipsius maiorum acquirit si de commissis ovibus lucrum offerat domino sollicitum pastorem. Et post pauca Tanta nos in petri apostolorum principis amor accendit ut in ovili ipsius cui oves cottidie sunt tradite oves tales ~~errantes~~ errantes et illicita atque prohibita presumentes sedis nostre studiis summo reintegrare cum desiderio festinemus qualiter alios pretioso sanguine christi redempte eorum non depereat. Et post aliquam in fine. Omnia hec decretalia nostrorum predecessorum nostrorum constituta que de ecclesiasticis ordinibus et canonum promulgata sunt disciplinis ita vobis et omnibus episcopis et cunctis generaliter sacerdotibus custodiri debere mandamus ut si quis in illo commiserit veniam sibi deinceps noverit denegari. Quoniam occurret veritas si falsitas displicerit. Et merito nos qui summo ecclesie tenere debemus gubernacula eam respicere si silentio faveamus errori. Data etc. sede ad episcopos ytalie.

p Universis episcopis per provincias italie constitutis damasus episcopus in domino salutem. optavimus dilectissimi per vestram caritatem collegii omnes dominum sacerdotes sic in provincia fuit ecclesie unum esse cor et animam unam ac in una devotione persistere non communiquam sacerdotum aut fori dicere scolarium aut amicabilitatis recedere. Sed quia multa que corrigi possunt proveniunt et superant culpas delinquentibus nimia ratio suspendit ut ultra possit habere locum et correctio Relatum est eius ad sedem apostolicam nos accusatores fratrum proscriptas suscipere absque legitimo accusatore quod dei in corpore in orbe terrarum sit apostolica auctoritate prohibemus et quod mox fieri est absque ulla retardatione corrigere rogamus.

p Post beatum damasum tenuit pontificatum circuitus sede annis xvi. mensibus x. diebus xxv. Isti scripserunt episcopi italie s. ambrosius mediolanensis archiepiscopus sabinus placentinus laudensis in hec verba

d Domino dilectissimo fratri ciriaco ambrosius sabinus bassianus et ceteri recognovimus litteras sanctitatis tue boni pastoris excubias que diligenter commissas

sibi ianuam servas et pia sollicitudine christi ovile custodias dignus quem oves domini audiant et sequantur. Ideo novisti oviculas christi lupos facile deprehendis et occurris quasi providus pastor.

p Post hunc tenuit pontificatum anastasius primus annis tribus diebus xxiii. hic scribens ad episcopos germanie et burgundie dicit sic Anastasius episcopus cunctis germanie et burgundie regionis episcopis in domino salutem. exigit dilectio vestra karissimi ut ea auctoritate sedis apostolice vestris doceamus consultis unde et quamvis non per ipse sed succincte hoc agere propter quasdam alias occupationes festinare demus vestrum si necesse fuit ob has vel alias necessitates qui ad caput mittere non dubitetis. quia vestras preces tunc et nunc acceptabiles habemus. Significastis enim nobis quosdam sacerdotes in ecclesia dum evangelium legitur sedere et salvatoris nostri ihesu christi verba non stantes sed sedentes audire et hec maiorum accepisse narrant quod nullatenus deinceps fieri sinatis apostolica auctoritate mandamus. Nondum quod superius quasdam epistolas breviter tamen scrimus que videbantur aliquibus superflue. Sed non sunt superflue quia et si directe non faciunt ad propositum ostendendum faciunt tamen ex hoc quia ostendunt quod papa leges imponit in statuta aliis et mandat ut talia observent quod non faceret nisi haberet auctoritatem quia alias essent vane facta. Unde ex hoc quod mandat auctoritate sua per totum orbem ea observari est clarum quod in toto orbe habet auctoritatem et hoc magis patebit in sequentibus.

p Post anastasium tenuit pontificatum innocentius primus annis xv. mensibus duobus hic ut legitur in historia iohannis crisostomi excomunicavit archadium imperatorem et uxorem eius eudoxiam quia predicta in patriarcha persecutores fecit eidem crisostomo et suo favore theophilus alexandrinus cum suis complicibus facto concilio ipsum crisostomum a sede deponerent quendam arsacium nomine loco eius substituerent contra quos omnes idem innocentius scribit in hec verba. Vox sanguinis iusti iohannis clamat ad deum contra te o imperator. sicut olim sanguis abel contra fratricidam clamabat chaym qui primus manum sanguine polluit eo quod in tempore pacis persecutionem contra ecclesiam excitasti cum expulisti verum eius pastorem et pontificem cum quo simul expulisti christum et deum gregem eius mercenariis non pastoribus tradito. Nec pro eo tamen ego dolorem comemoro. scio enim quod beatus ... ille et tripliciter beatus propter multas eius et innumerabiles virtutes et insuperabilia tormenta que passus fuit consorte cum excelsis apostolis in regno dei suscepit. Conquestor autem anima mea considerans perditionem cum malignitate ac stoliditate mulieribus induxit totum orbem insensibile existente et melliflua et divinifica doctrina privavit. Unde ego licet minimus et supremi petri divinam chatedram sortitus te illamque a consortio misteriorum communione prohibeo. Quicumque autem dare vobis de divino pane et calice presumpserit illum talem depositioni vel privationi sacerdotii (hunc iuditio mea subicientis) aut coactione alicui quod absit inferre ausi fuerint mandatum hoc apostolicum irritum facientes eritis deinceps ab orthodoxorum cetu tamquam publicani et gentiles et quod nos in die iudicii quem hec cirgestabit peccatum quod nulli vinctum

nihil auxiliari potuit non divitie non potestas non imperialis dignitas. Arsacium vero qui pro beato Johanne in sede eius intrusus est, nec etiam post mortem deponimus cum omnibus qui cum eo conspiraverunt, tamquam illum qui adultero modo ecclesie dei invasor extitit. Apponimus autem privationi Theofili episcopatum et anathema et in super nos alienatos. Hec ligata quidem sunt in terra ligata vero et in celis. Simnam quam in evangelio audis. Responsiva Archadij imperatoris ad papam Innocentium

Exterui michi omnino eorum que facta sunt legatis pontificum dei cum sit hoc manifestum ex eo quod culpabiles ex ipso opere puniuntur. Non fui causa depositionis magni Iohannis sed missimi episcopi. Cum qui canones ecclesiasticos proposito iudicium delicti in capite suo susceperunt, fere quorum verbis nescio quomodo autem ego qui nolens impulsus sine animo propter quod illi sunt magis culpabiles quam nos ex quibus apud nos sunt partes ad huc atque Satum et Severum attinentes Theofilo maligno tam precepi ad illas partes venire ut de proprietate sua congrua pena portet. Nos autem vera paterna clementia consolet non in principes in pollutos sacerdotum dimittas. Ecce et filia tua Eudoxia pro eo quod deliquit punitur que et gravissimis hic langoribus detenta decubuit. Non ergo in imperatorem iudices honorabilissime pater. Nec enim dominus bis iudicat in id ipsum ut scriptum est. Ubi autem erit bonum patris si penitentibus veniam non det. Si ergo non eramus de nostro penitentium merito nobis excluderet venie locus si non nosmetipsos nos reprehenderimus in hiis que male egimus nec patris boni veniam amittamus

Sabbato vero ieiunandum esse evidentissima ratio demonstrat. Nam si diem dominicum ob venerabilem resurrectionem domini nostri Ihesu Christi non solum in pascha celebramus verum etiam per singulos circulos ebdomadarum ipsius diei imaginem frequentamus et in sexta feria propter passionem domini ieiunamus, sabbatum pretermittere non debemus quod inter tristitiam atque letitiam temporis illius videtur inclusum. Nam constat apostolos isto biduo et in merore fuisse propter metum Iudeorum et se occultasse. Quod utique non dubium est in tantum eos ieiunasse biduo memorato ut ecclesie traditio habeat isto biduo sacramenta penitus non celebrari. Que forma utique per singulas tenenda esse ebdomadas propter id quod commemoratio diei illius semper est celebranda. Quod si putant semel atque uno sabbato ieiunandum ergo et dominica et sexta feria semel in pascha erit utique ieiunandum. Si autem dominice diei et sexte ferie per singulas ebdomadas reparanda ymago est, bidui agere consuetudinem sabbati pretermissa tamen non habet disparem causam a sexta scilicet feria in qua dominus passus est quando et ad inferos fuit et tertia die resurgens reddidit letitiam post biduanam tristitiam precedentem. Non ergo negamus sexta feria sicut ieiunandum sed dicimus sabbato hoc agendum quia ambo dies tristitiam apostolis vel hiis qui Christum secuti sunt indixerunt. Qui die dominico exhilarati non solum ipsum festivissimum esse voluerunt verum etiam per omnes ebdomadas frequentandum esse dixerunt et cetera. Hoc pro tanto hic curavi ponere de ieiunio sabbati quia inter alias causas quas ille Focius ecclesiam orientalem ab obedientia ecclesie Romane volens avertere se et illos igitur perpetuo tradens hoc finxit quod Latini iudaizant ieiunantes sabbatum. Ita fuit amentes effecti quod tenent nos iudaizare ex hoc cum sint cecati et non advertunt quod iudaizare nil aliud est quam facere secundum Iudeos. Iudei autem sabbato non ieiunant sed festinant. Nos autem si ieiunamus non sequimur Iudeos ymo potius ipsi Iudeos sequuntur qui non ieiunant. Et imposuit nobis propter hoc quod facimus hic canones apostolorum in quibus continetur secundum dictum ipsius Focij non debere sabbato ieiunare. Mirandum autem si canones apostolorum hoc continent quod ab Innocentio papa fuit ignoratum maxime cum dicat quod in ipso gradu fuit meus de dictis canonibus observandis et magis mirum ad hoc quod beatus Silvester papa hoc ignoravit cum ipse de ieiunio sabbati cum grecis habuerit questionem et eandem habet Romam beatus Silvester grecos allegnet ut hic Innocentius tangit nec ipsi greci canones super hoc allegaverunt. Sed hec sunt figmenta ipsius Focij ymo potius patris sui diaboli qui per ista figmenta per ipsum Focium eundem totam partem orientalem traxit secum in perditionem. Ideo Crisostomus loquens de potestate ecclesie Romane dicit super Matheum: Dominus noster filius dei patris suum pratum Petro in universo mundo concessit et hominibus mortalibus omne quod in celo est dedit constituens eum principem et dans ei claves ut ecclesiam dei ubique amplificaret. Et super Iohannem: Si autem dicat quis quomodo ergo Jacobus thronum accepit Ierosolimis, ut pastor sicut Iacobum in uno loco singulariter determinavit Petrum autem totius orbis ordinavit pastorem et magistrum. Et super actus apostolorum Petrus super omnes populos potestatem accepit non sicut Moyses in una gente sed ut in universo orbe. Et in persona filij alloquitur Petrum Pasce oves meas. Hoc est pro me prepositus esto fratrum tuorum. Item super actus apostolorum Petrus vertex sacratissimus apostolorum thronum bonus pastor cui dominus ipse dixit tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Iste Innocentius papa scribit Decentio Eugubino in hec verba.

Innocentius Decentio Eugubino salutem. Si instituta ecclesiastica ut sunt a beatis apostolis tradita integra vellent servare domini sacerdotes nulla diversitas nulla varietas in ipsis ordinibus et in ipsis consecrationibus haberetur. Quis enim nesciat aut non advertat id quod a principe apostolorum ecclesie traditum est et usque nunc custoditum ab omnibus debere servari nec superduci aut introduci aliquid quod non habeat auctoritatem aut aliunde videatur accipere exemplum. Presertim cum sit manifestum in omnem Italiam Galliam Hispaniam Africam et Siciliam insulasque que interiacentes nullum instituisse ecclesias nisi eos quos venerabilis Petrus apostolus aut eius successores constituerunt sacerdotes. Aut legant si in his provinciis alius apostolorum invenitur aut legitur docuisse. Si non legitur quia nusquam invenitur oportet eos hoc sequi quod ecclesia Romana custodit a qua eos principium accepisse dubium non est, ne dum peregrinis assertionibus student caput institutionum videantur obmittere. Et post pauca. Cuius rei causam cum eis ad hoc non quia te aliquid ignorare credimus

sed ut maiore auctoritate vel tuos instruas vel eos qui ratione ecclesie institutionibus errant aut commoueas aut iudicare non differas ut scire valeamus quid sit quod aut nouitates inducunt aut altius ecclesie qui ratione estimat consuetudinem esse seruandam.

Innocentius episcopus felici episcopo miniano. Mirari non possumus dilectionem tuam sequi instituta maiorum omniaque que possunt in aliquam recipere dubitationem ad nos quasi ad caput atque ad apicem episcopatus referre ut consulta sedes apostolica ex ipsis rebus dubiis certum aliquid faciendum quod pronunciet. Quod et nos libenter accipimus et dilectionem tuam imitatricem canonum approbamus. Eo tempore antiochena ecclesia nestorio quod de causa non scio quo titulo errore erat diuisa ab ecclesia romana. Sed tempore domini Innocentii pape redit ad primam ut patet manifeste per epistolas sequentes.

Innocentius scribens bonifatio presbytero de reconciliatione antiochene ecclesie dicit.
Innocentius bonifatio presbytero de reconciliatione antiochene ecclesie dicit sic.
Innocentius bonifatio presbytero. Ecclesia antiochena quam prius quam ueniret ad urbem romanam beatus apostolus petrus sua presentia illustrauit velut germana ecclesie romane diuise ab eadem alienam se non passa est. Nam missis legatis ita pacem postulauit et meruit ut euagatos suis ordinibus ac locis intemerata ordinatione quam acceperant a memorato susciperent et iohannis sancte memorie vel clericos vel laicos in unum colligerent atque congregarent promittens ipsius ciuitatis episcopus frater meus alexander etsi quis forte vel anob vel aliunt posterioris ordinationis ad eosdem venit se eum concrousia receptum ac nomini episcopi memorati recensentes episcopos recitatur cui rei nouies nos manus tradidisse frater karissime et nos iure nostra missa recepisse ne diu membra que quesierant sanitatem ab unitate corporis haberentur aliena et cetera. Item eiusdem Innocentii pape epistola ad memoratum alexandrum antiochenum. Apostolici fauoris magno paris usque ad nos decore resplenduit tantique lucet gaudiorum quam infulsit fidelibus ut diuinitati deo maiores laudes maiores nos debere fateamur et post pauca infra sic dicit. Scripta autem attici episcopi que cum uestris sunt porrecta suscepimus ut ne per uiam inuinam ille qui olim anobis suspensus fuerat repudiaretur et tamen satis hinc de quod in actis statuimus sic dignanter pro lege curabis quod in eis prima debeat custodiri ut si per omnia nichil consiliis actibus tam sanctis se rogauit esse commem protestetur semi fauore nostro utroque iudicio coronis ac karissima gratia prorogata. Item alia eiusdem Innocentii pape eidem allexandro episcopo anthiocheno.

Innocentius allexandro episcopo et honoris et honor nobis attua fraternitate impetit necessitati tetat cons inducit quod uestris vel commonitorio nostro ut deinceps spe sancte gratia gaudere possimus reuoluentes itaque auctoritatem niceni sinodi que una hominum per orbem terrarum mentem explicat sacerdotum que censuit de antiochena ecclesia cunctis fidelibus ne dixerim sacerdotibus esse necessarium custodire que super diocesim suam predicta ecclesiam non super aliquam prouinciam recognoscimus constituta. Unde aduertimus non tam pro ciuitatis magnificentia hoc eidem attributum quam quod prima primi apostoli sedes esse monstraretur ubi et nomen accepit religio xpiana et que conuentum apostolorum apud se fieri celeberrimum meruit. Ista susceptum apud se consumatumque gaudet itaque arbitrium frater karissime ut sicut metropolitanos auctoritate ordinas singulari sic et ceteros non eum permissu consensuque tua sinat episcopos creari. In quibus hic modus erit seruandus ut longe positos litteris dari ordinari censeas ab hiis qui nunc eos suo ordinant arbitrio. Uicinos autem si placuerit ad manus impositionem tue gratie statuas peruenire. Quorum te maxime expectat cura per apicem tuam dei miseri iudicium. Iam vero sciscitatus utrum diuisis imperiali iudicio prouinciis ut due metropoles fiant sic duo metropolitani episcopi debeant nominari. Non sic uisum est ad mobilitatem necessitatum mundanarum dei ecclesias commutari honores quod aut diuisione peteret quas pro suis causis faciendas duxit imperator. Ergo secundum pristinam prouinciarum morem metropolitanos episcopos conuenit numerari. Cipros sane asseris arriane impietatis pridem fatigatos non tenuisse nicenos canones in ordinandis episcopis et usque adhuc hoc presumptum ut suo arbitrio ordinent nemine consulentes. Quo circa persuademus eos ut curent iuxta canones fide catholicorum sapere ac unum cum ceteris sentire prouinciis ut appareat spiritus sancti gratia ipsos sequi ut omnes ecclesias gubernari et cetera. Item epistola concilii cartaginensis ad eundem Innocentium papam.

Domino beatissimo et honorabilissimo sancto fratri Innocentio pape. Aurelius munidius rusticianus fidentius et ceteri qui in concilio cartaginensi affuimus. Cum ex more ad cartaginensem ecclesiam deuenissemus atque ex diuersis causis congregata ex nobis sinodus haberetur et cetera. Et post pauca hoc itaque gestum sancte fraternitati caritatis tue intimandum duximus ut statutis nostre mediocritatis etiam apostolice sedis adhiberetur auctoritas pro tuenda salute multorum et quorumdam etiam peruersitatem corrigenda et post multa. Consideret ergo sanctitas tua et pastoralis nobis compatiatur uisceribus quam sit pestiferum et exsecrabile ouibus Christi ut istorum sacrilegas disputationes et cetera. Rescriptum eiusdem Innocentii pape eisdem.

Innocentius aurelio et omnibus sanctis episcopis vel ceteris qui in concilio cartaginensi affuerunt ecclesie dilectissimis fratribus in domino salutem. In requirendo de hiis rebus quas omni cum sollicitudine decet a sacerdotibus maxime a concilio iustorum et catholico tractari concilio antique traditionis exempla sequentes et ecclesiastice memores discipline nostre religionis uigore menti non minus nunc hoc consulentis quam antea cum pronuntiaretis uera ratione firmastis quid ad nostrum referendum approbatis esse iudicium scientes quid apostolice sedi cum omnes hoc loco positi sequi desideremus apostolum debeat a quo ipse episcopatus et tota auctoritas huius nominis emersit quam sequentes tam mala tam damprare nouimus quam probare laudanda. Sed uero quod patrum instituta sacerdotali custodientes officio non censetis esse calcanda quod illi non humana sed diuina decreuere ut quidquid quamuis de remotis disiunctisque prouinciis cogerentur non prius ducerent finiendum nisi ad eius sedis notitiam peruenirent

ut tota hec auctoritate ipsius qui fuit puritate firmaretur indeque sumeret quid precipue quos
abluere quos veluti in ceno inemendabili sordidatos undis digna corporibus unda vita-
ret etc. Item epistola eiusdem Innocentii pape ad Milevitanum concilium
Innocentius Silvano seni, Valentino ceterisque qui in Milevitana sinodo interfuerunt
dilectissimis fratribus in domino salutem. Inter ceteras Romane ecclesie curas et apostolice sedis oc-
cupationes quibus diversorum consulta fideli ac medica disceptatione tractamus
frater et coepiscopus noster Julius dilectionis vestre litteras quas ex Milevitano vestra auctore gestio cure
fidei propensiore misistis mihi inopinanter ingessit. Carthaginensis etiam sinodi querela pari
scripto subiunctas et pro aliquibus diligentem quoque et congrue apostolica consulta honorem archana
honorum magis illius qui preter illa que sunt extrinsecus sollicitudine manet omnium ecclesiarum super anxiis
rebus que sit tenenda sententia, antique scilicet regule forma secuti quod toto semper ab orbe mecum nostis esse
servatam. Verum hec missa facio, neque enim hoc vestram credo latere prudentiam, quod id etiam actione firmastis
ubi sciretis quod per omnes provincias de apostolico fonte petentibus responsa semper emanant. Presertim quotiens
ratio fidei ventilatur, arbitror omnes fratres et coepiscopos nostros non nisi ad Petrum id est sui nominis
et actorem honoris referre debere. Verum nunc retulit vestra dilectio quod per totum mundum
possit prodesse ecclesiis omnibus et post pauca. Contra Pelagianos autem precipimus ut quicumque
ad pertinentiam sibi defensare nituntur par eos vindicta constringat non solum qui faciunt
sed etiam qui consentiunt facientibus digni sunt morte quia non multum interest arbitror inter committentis
animum et consentientis favorem. Addo et apostolus plerosque dedisti errare cui nemo consentit.
Post Innocentium tenuit pontificatum Zosimus annis j mensibus viij natione grecus. Hic
scribit Exitio episcopo Salonitano in hec verba: Zosimus episcopus urbis Rome Exitio episcopo
Salonitano salutem. Exigit dilectio tua precepta apostolice sedis in quo patrum decreta
consentiunt et significas non nullos ex monachorum cetu quorum solitudo maior est sed et laicos ad sacer-
dotium pervenire. Hoc et specialiter et sub predecessoribus nostris et nuper a nobis interdictum constat litteris ad Galli-
as Hispanias quas transmisimus, in quibus regionibus familiaris est ista presumptio, quamvis nec Affrica
et multos vestra habeat aliena ne quis contra patrum precepta qui ecclesiasticis disciplinis per ordinem non fuisset
imbutus et temporum approbatus divinis stipendiis eruditus nequaquam ad summum sacerdotium aspirare presumat.
Et non solum ambitio in eo efficiatur habetur. Verum et in ordinatores ut careret eo ordine
quem sine ordine contra precepta patrum crediderit presumenda. Unde miramur quod ad dilectionem tuam
statuta sedis apostolice non fuisse prolata et post pauca. Vos obsistite talibus ordinationibus,
obsistite superbie et arrogantie venienti. Tecum faciunt precepta patrum, tecum apostolice sedis auctoritas
et post aliqua. Proinde nos neque in nostris dilectionis tue derogare ad te potissimum scripta direximus
que in omnium fratrum et coepiscoporum nostrorum faciat ire notitia non tantum eorum qui in ea provincia sunt
sed etiam per vicinas dilectionis tue prudentia sciret quisquis quod contra prepositis patrum et apostolice sedis auctoritatem

neglexerit a nobis districtius iudicandum ut loci sui in ruine dubitet et non obstare rationi
si hoc putat post tot prohibitiones impune posse contempni. Contumelie enim studio sit quisquis
tenens interdicta usurpat.
Post istum tenuit pontificatum Bonifatius primus annis tribus mensibus viij diebus vij. De
isto nichil inveni huic operi inserendum.
Post hunc tenuit pontificatum Celestinus annis viij mensibus x diebus xiiij. Tempore istius Cele-
stini celebrata est tertia sinodus apud Ephesum. Causa autem celebrationis huius sinodi talis fuit
ut narrat Liberatus archidiaconus Carthaginensis in cronica sua post Apollinarem dampnatum
qui fuerat episcopus Laodicensis aliquantis temporibus evolutis mortuo Sisinnio qui post mortem Achatii At-
tici Constantinopolitane ecclesie presulatum susceperat visum est imperatoribus Theodosio et Valentiniano nullum
ordinare de Constantinopolitana ecclesia pontificem sed ab Antiochia sane unde prius illa ecclesia Iohannem
Crisostomum susceperat aliquem advenam accersire et episcopum facere. Et sic Socrates in historia tripartita nar-
rat: Erat quidam presbiter Antiochie nomine Nestorius boni eloquii quem quasi utilem ad docendum Constantinopo-
litani principes vocaverunt et transactis tribus mensibus venit Constantinopolim. Erat autem cum eo Anastasius presbiter
quem nimis honorabat Nestorius et habebat consiliarium in causis suis. Hic docens in ecclesia dei inquit:
Genitricem Mariam nullus dicere presumat. Quia Maria homo fuit et deum ab homine generari impossibile est.
Et cum audissent plures clericorum et laicorum plurimum turbati sunt facto magno tumultu in ecclesia. Nestorius
volens firmare Anastasii sermonem eo quod eum honoraret et nunquam blasfemum voluit eum arguere
sed frequenter hoc in ecclesia docebat et agitabat hanc questionem abnegans dei genitricis confessionem facta
divisione in ecclesia. Multi non communicabant cum Nestorio. Quod audiens beatus Cirillus Alexandrinorum episcopus direxit Ne-
storio epistolam cuius initium est Venerabiles filii et deo digni etc. In qua persuadebat ei ut si plebe
lapsus fuerat sermo in tractatibus corrigeret ut dei puerperam diceret sanctam virginem id est Theotocon.
Hec etiam quod Celestino pape scripsit usque tot orientis ex eius scriptis cognitum habebat. Sed Nestorio emen-
dare volente beatus Cirillus secundam scripsit epistolam cuius initium est Obloquuntur quidam apud sanctitatem
tuam. In qua eius incarnationis ypostasim plenam tradidit rationem rogans eum ut cum eo illa sentiret. Ad hanc
autem Nestorius contrascribens epistolam beato Cirillo cuius est principium Iniurias quidem quas contra nos sunt mirabiles
tuarum litterarum etc. Dimittam in nullo correctus est. Iohannes autem Antiochenus et ipse scribit Nestorio ut re-
tractaret. Sed Nestorius contempnens cunctum sic odiosus factus est. Beatus autem Cirillus scribit Celestino
pape que Constantinopoli agerentur. Scripsit etiam iterum beatus Cirillus Nestorio tertiam epistolam sinodicam
factam in sinodo Alexandrina cum suis suffraganeis que epistola est in principio Cum amat presens apud me
plurimum non est indignum hanc epistolam habes in alio opusculo ubi agitur de processione spiritus sancti a
patre et filio. Hanc eandem epistolam in nullo mutans sinodus Ephesina confirmavit et misit eam Nestorio
ut subscriberet in ea et fateretur omnia que in ea continebantur ut in illa epistolam non recepit quia a Cirillo
missa sed a tota sinodo in qua epistola tota sinodus confitetur spiritum sanctum quasi admonitum a patre et filio.

preced. ut pz p eplam poitaz i a° opusclo. Iu tm dictu e h° q gra i nllo hant excusatores
sui error dicetes i sinodis hoc no ee deteriatus q spus scs pcedat a pre i filio. Uut
redeam' ad ciriaz libari subdi cartaginensis arcdiaconi cognoscens q nestori' q bt cirill'
no pateret e ecce eccam i pturbatoe suggessit pio pnci theodosio ut ad eu dirigeret
i cu a sua psecutioe qpesceret. Et scripsit ei ipator arguens eu tamq iquietu i scan-
dala sectate qui sine qsortio sacdotu ageret aut scriberet. misit et oibz ut qgregarent
ephesi ad qaliu ut qferrent de nestorij libris. ubi cirilli iuditiu. Scripsit i ipator
bto augustino ypponensi ut veniret ad qaliu cu a ueniss nunti' cartaginem eu audiuit
ia defunctu. papa q celestin' misit nestorio eplam increpatoria in q dedit ei x. dierz
spatiu a prima die recepcionis eplar. qputandu si minime nestori' emadaret i reuoca-
ret ab eccam quos expulat ppt hac cam cognoscunt se ad ei' collio i epoz oim
qsortio separati insinuas eide se dedisse uices suas i qalio bto cirillo p eplam suam.
cui' pncipu' e tstitue nre i c. Inq bm cirillu monuit ut si p. pullos dies doctnam
sua minime emadaz nestori' disponet eu actor capite reonend i puidend illi ecce
Ide scripsit Iohi antiocheno rusto tessalo nicensi. Iuuenali ierlimitano i flauiano phi
lipensiu aepis. Scripsit i clero qstatinopolitano mones eos q doctnam nestorij fortir
stare eiqz psecutoes patient ferre stetes ab eo excoicatos ul deiectos i ap.ce
sedis pmane qone. Cotinue a post paschale solempnitate nestori' cu magna mlti-
tudine venit ephesu i repit i mltos epos qgregatos. bto aut cirill' circa penteco ste occu-
rit i Iuuenalis ierlimorz. Sz iohes antiochen' retardau. Et cu disputacones sepe fi
erent i pls qfitent dnm ihm xpm. ego inqt nestori' q fuit duoz mensiu uel triu
i gra p mud — nunq qfitear deu quasi su a sanguine uero i aio ad uos no ueiam i hijs dcis cu re-
liqs qgregabat epis q ei' simam sequebant pntes aut epi in duo sut diuisi porro
bto cirillus cu suis hns uices sedis ap.ce qalio qgregato cc.ozo epoz nestoriu uoca-
uerut q uenire noluit usqz ad pntiaz iohis antiocheni. Scripsit q i iohes bto cirillo
festinantia sua epi no attediati de tardatoe iohis nestoriu tamq blasfemate di filiu
dapnauit p' biduu ueies iohes i dignat e q no fuiat expectat' i p xij. caplis
bi cirilli q fuiant recepta i sinodo i qfirati dedignabat q. bm cirillu ualde. Vn ipe cu
suis epis mio. xxxiiij. altiu qcliu inter se facientes dampnauit bm cirillu i menoez
epm ephesioz alios aut q bto cirillo qsentiebat excoicauit i. B. h iohes i sui scrip
serunt theodosio ipatori deposuerut aut i nestoriu. Cum h agerent uenunt ad qaliu
legati celestini ppe. archadi' i pilect' epi i philipp' rone ecc. pbr i residentes pdicti
i cf legat' — vicarij dni ppe cu qgregane bi cirilli. philipp' pbr sedis ap.ce sedes i sinodo coram oibz
dixit nlli dubiu e po no p oia secla notu. Q. m scus i btissim' petr' pnceps aplorz et
cap' q e columpna fidei i funda.tm catho.ce ecce. a dno xpo i saluatore nro claues reg-
celorz accepit i ei data e potas ligandi i soluendi pecca q usqz huc i sp in suis succes
soribz uiuit i iudicat. h' g. s ordine successor i eidem locu tenens i scs batissim' ppa
nr celestin' epus in hac scam sinod' uicarios nos misit pntie sue. Qua sinodu fideli-
ssimi et pijssimi imperatores ppt memoria hntes catho.ce fide ul doctina ap.ca traditaz
sibi a pijssimis auis i pribz suis usqz nc custodierut i hntes cura pcepit qgregari
ut fides catho.ca que a pris usque nunc qgre qsuata. i de cetero imobil. pmaneat.
Et pntauit eplam celestini ppe missa ad sinod. qua pntata bto cirill' eps allexand.nus
dixit suscepta epla scissimi i p oia btissimi sce i ap.ce ecce romanoz celestini epi cu qpete-
ti honore relegat' scto qalio. sicut notauis sce catho.ce urbis rone latine legit. Sr oes
reuerendissimi epi petierut interpretari eplam i legi philipp' pbr ap.ce sedis i legat'
dixit satisfcm e qsuetudini ut hec ap.ce sedis i pmis latine legentur. nc aut qm ura
expetit scitas ut et grece legat neccem e desiderio uro satisfieri scitatis q agere cu-
rabim' ut latina lectio grece transferat. Q° fco bo cirill' i meninno obtulerunt
libellos in qalio qtestationu deponentes ad ius iohem antiochenu i q cu eo erat
epis ut uocarent i redderent cam depositois sue. Vocati aut p tres epos cu notario
sic — q° uiderut nc nos mittem' ad uos nc uos inuitatis ad nos qm de uobis responsiz
pncipu expectam'. Porro bo cirill' i meninno iohem dampnauerut i oms q cum eo
erant. ipator aut scripsit oi qalio dices nestorij i cirilli i menno dampnacoiz suscepiz
dein redeuntes ad ppa iohes cu cet antiochie Ierep fco qalio sedo dampnaut btm
cirillu existente alexandrie. Tandem omes discedent ad ppa ut moris e totu qaliu scrip-
sit celestino ppe de hijs q acta erat in qalio. q eplam no posui tota ppt breuitate s.
solu id q faciebat ad ppositum.
Extracta de epla qalij ephesini tertij missi ad celestinu ppam.
q — Ue quide scitatis zelus q e erga pietate i curade recta fide q e amabilis i
deo placens i saluatori oim nrm dig.na e maxa admiratois. Moris ei e uob.
maxa i uirtatu maxis reb' ualere i fundamentu eccarz qstitue p uram studio-
sissima cura. Cu aut neccium sit oia que euenerut referre ure scitati ut qscat iam
ea scribim' i c. i i fine sic dicit. Qz aut machinabat hic erat putam ei q h nepha-
riam ei in lege qtuclia i ignominia fca subuerteret. i iux simam sinodi q punlga-
ta fuit q heretici nestoriu. Nos q dedignati erent qsiliu accepimi silem i pare simaz
qt ipuri i p alios pmlgare sm leges quale ipse q lege posuit q eos q nllo erant dig
reprehensione ut aut illius temeritate longanimitate uicam qsuir uire h ipe pa-
ssu' fuisset i sm leges tri scissim' i h° iudi.m tue pie.tis solu eos in qonem no assimien-
tes aputates esse omem ptate sacdotale ne possint nocere ex suis sententijs.
Nondu aut ut pz i historia pcedenti ex actis terij qalij i tonica libari arcdiaconi car-

thaginen̄s q̄d ephesi nestori⁹ ɔgregabat cū suis ⁊ iohēs antiochen⁹ cū ep̄is orient̄s
btis aūt cirill⁹ cū alijs ecc̄ aūt nullum horꝫ ɔcilioꝝ suscepit ut catho̅ᶜᵃˢ reputatu ñ obi
inī fuit legatꝰ sedis ap̄ᶜᵉ oīa aūt alia fuīt irrita ⁊ vana cū toto ħ q̄d impatō theo
doxius suscepit ⁊ accep̄t hucit ɔciliū celebratū a iohe antiocheno ⁊ alijs ut patuit
manifeste p̄ iussionem impatoris theodoxij toto ɔcilio dicent̄s nestorij ⁊ cirilli at
q3 menonis dapna⁹s suscepim⁹. Illis aūt vigore caruiss3 ɔciliū bi cirilli ⁊ alioꝝ qui
erāt ɔgregati cū eo ñ auc̄tas ⁊ legatꝰ sedis ap̄ᶜᵉ inī fuiss3. Nā iohēs antiochenus
de nullā h̄esi fuit notat⁹ ⁊ tñ ɔciliū q̄ celebrūit cū suis seu ephesi seu p̄t mod' antioc
hie ut dcm̄ ē nullum uigorē hūit. Et si dicat̄ q̄ ɔciliū ñ inī fuit bō cirill⁹ nō ex ħ hūt
uigore. S3 ex multitudine epōꝝ q̄a .s. fuīt ep̄i ducenti h° nō ualet nā i ɔcilio q̄d de
bebat uocari s̄c̄da ephesina ɔgregata p̄cepto leonis p̄pe in q° inī fuit legatꝰ leo
nis p̄pe ū ⁊ fuit diostor⁹ q̄ uoluit p̄ee ɔcilio sine ɔmissiōe ꝯ s̄ca a sede ap̄ᶜᵃ ⁊ oēs
ep̄i vna cū dono antiocheno ⁊ iuuenali ierlimitano ⁊ oībus alijs ep̄is ī catho̅ᶜᵉ
ɔsentientib3 ⁊ subscribētib3 exceptis .v. ul' .vj. q̄ legat' sedis ap̄ᶜᵉ ɔdixit .s. hilari dia
conus ⁊ leo p̄p solūit ipm ɔciliū uigore caruit ut clarius patebit ī actꝭ ɔcilij.
ɔciliū ⁊ conat⁹ fuīt p̄posse q̄ h̄ēt s̄tintate ut h̄et infra ī ep̄lis eidem īpatorꝭ
q̄ⁱⁿ ad hoc q̄ ducta sunt sufficiat mīc ad p̄positum redeam⁹. Cū aūt ɔtentōes inq°
cēnt int' lume cirillū ⁊ iohem antiochenū ⁊ tō. die exc̄resc̄e ut rogat⁹ impator
theodoxi⁹ inisit utiq3 ep̄lam ɔminatoria ñ ɔcordaret. vñ iohēs antiochē⁹ eudit
muta fidē mea cirillo q̄ⁱ si suscepit hebo pacē cū eo al' h̄rē nō potō. Et inisit q̄dā
noīe paulū ep̄m emiseū. catho̅ᶜᵃˢ ⁊ p̄udente cū ep̄la in q̄ᵃ ɔtinebat q̄ credebat x̄ⁱⁿ
h̄rē duas nāes ⁊ vnā p̄ᵃˢ ⁊ dei genitrice eē btam mariam. Et suscep̄t̄ ē honorifice
a bō cirillo ⁊ p̄ū. p̄dicauit p̄p° ex p̄te iohis p̄ca p̄ponēs vbū caro fc̄m ē ⁊ h̄itauit
ī nob' q̄ p̄p° inltiz placuit bō cirillo scripsit aūt p̄ eūdē ep̄m ioħi antiocheo ep̄lam
cui⁹ initiū ē letent⁹ celi ⁊ exultet t̄ra solut⁹ ē medi⁹ p̄ies sep̄is disensiois ⁊ cessauit
q̄ affēbat tristitia ⁊ toti⁹ disussiois uia sblata ē t̄cī. T̄ralacto modico t̄p̄re mor
tuus ē bō cirill⁹ maxim⁹ zelatō fidei catho̅ᶜᵉ ⁊ p̄ pugnatoꝝ ardenti⁹ successit aūt ei in
sede allexandrina diostor⁹ ualde diffe̅ns auita fide ⁊ morib⁹ p̄decessoris sui h̄et
fuiss3 añ sui⁹ arc̄hidiacon⁹ iohē ⁊ antiocheno deffuncto suscep̄t cathedra antiochenā
dōn⁹ cui⁹ meident⁹ meoria feci sup̄i⁹. S3 ⁊ p̄clo deffuncto suscep̄t cathedra ɔstanti
nopoli^{tanā} plauian⁹ q̄ⁱ ut ī seq̄ntib3 h̄et eutice h̄eticū dapnatū ista sut q̄ inueī d' dcis
bī cirilli ⁊ depō^{tē} sedis ap̄ᶜᵉ. Sic ei xp̄e accep̄t p̄ncipatū ⁊ sceptrū ecc̄ gentiū ex
istl'. p̄ueniens sup̄ omēm p̄ncipatū ⁊ p̄tates ut ipi omē genu flectat' sic ⁊ petro
ɔstituit ⁊ ei successorb3 plenissime p̄tatez ibid. nulli alti q̄ⁱ pet° x̄c. plenitudīez p̄tatī

dedit q̄d apli

dedit q̄d apli ī ep̄lis ⁊ euangelijs ipīn ī oī doctrina .i. pet⁹ ēē loco dei ⁊ ei⁹ oc̄ᵃˢ.
It ibidē īpius ap̄ᶜⁱ tronū rōm pontificꝭ soli⁹ ē rep̄hendē corrīgē statuere dispōnē et
ligare It in eodē lī° f̄icꝭ si imitatores dī ⁊ xp̄i sum⁹ tanq̄ oues ei⁹ audiam⁹ manentes
in eccā pet' n° uiflem⁹ uēto sup̄° nō tortuosis p̄peus p̄p̄t irām ɔtumatia nos eiciat
de p̄adiso sic eua eiecit. It in eodē lī° c̄t. illud tu es pet⁹ ⁊ cē. Scdm hac dīu p̄mis
sionē eccā ap̄ᶜᵃ pet⁹ ab oī seductōe ⁊ h̄etica circūuentōe īmaculata manet sup̄ oēs p̄positos
epōs ⁊ p̄mates ecc̄aꝝ ⁊ p̄p°ꝭ in suis pontificib⁹ in fide plenissimā ⁊ auc̄te pet⁹ alie ecc̄e
quoꝝdā errorib⁹ sunt. Verecundate stabilita ī cassablē ipsa solla reg̃it silentiū imponēs
in oīu3 obturās ora h̄eticoꝝ ⁊ nos necē salut nō decepti supbia ñ uino supbie d'
libati tipū v'itatꝭ ⁊ scē ap̄ᶜᵉ traditois vnā cū ipā p̄dicam⁹ ⁊ ɔfitem⁹. Itē de celesti⁹
p̄pa dix⁹ ⁊ h̄et distinct⁹ hōrij. Celestin⁹ uniusis ep̄is p̄ apulia ⁊ calabria ɔsti^{tis}
nulli sacdoti liceat canones ignorare n° q̄cq̄ⁱ fc̄e q̄d' p̄rum r̄lis possit obuiare. Do
cend⁹ ē p̄pl's nō seq̄ndus nos q̄ⁱ si nesciūt eos q̄d liceat q̄d ue nō liceat cōmouē
nō ɔsensu p̄bere debē⁹. q̄cq̄s conat⁹ fuit temptare p̄hita sentiat censurā sedis ap̄ᶜᵉ
minime destituā. Que ei sola amonitois auc̄te nō corrigim⁹ necē ē ut p̄seuante
ɔtrua reglis iudicem⁹. // Post celestinū tenuit pont' sist⁹ iij. annis. ix. mēsibus
diij de quo nl' notablē repi huic opi īserendū.

ost istū seq̄t leo p̄pa q̄ tenuit pont'. xxi. annis. mēsib3 iij. dieb⁹ xxviij.
vocat' a grecis leo magn⁹ cui⁹ fc̄a ⁊ dc̄a ita sunt autē^{ca} sic dīui⁹ apli
cui⁹ festū celebrat' in dign^{a} aploꝝ. Temp̄e aūt ip̄ius fuit p̄ceptum
ut iterꝝ ɔgregaret' ap̄d ephesū ɔciliū ɔnale q̄ debebat uocari s̄c̄a ephesina .s3 p̄p̄t
uiolentiā patriarche alexandrini ut patebit infra ⁊ q̄ legati p̄pe ɔdixerūt ⁊ s̄c̄tus
leo p̄pa euacuauit ipam nō huit s̄tintate. Causa aūt celebr̄tōis h⁹ sinodi tal' fuit
ut pꝫ in historia libati archidiacoī carthagē p̄t reditū de sinodo ephesino q̄ⁱ tenu
erat bō cirill⁹ ut ē patuit p̄sidere in sede ɔstantiopo^{na} bto flauiano q̄dā inōch⁹
archimādrita sacdos noīe euthices p̄sidens inōsterijs quidā infra ɔstātino
poli p̄dicabat dnm̄ ihm xp̄m nō eē nob' ɔsbalē s̄m carnē s3 decelo corp⁹ huisse
It duas nās in xp° dicebat añ adunatōem postea v'o vnā fc̄am eē. Q̄ue audiēs
talia dogmatizante. Eusebi⁹ ciuitatꝭ ep̄s p̄ulce fugere p̄hibuit eū talia
sape ⁊ docē S3 ip̄e p̄tinaat' h̄ tenēs. Eusebi⁹ p̄dcīs flauiano ep̄o ɔstātiopolitō
⁊ eius ɔcilio ista retulit Q̄ⁱ uocat⁹ sepe a sinodo euthices ⁊ nolēs uenire multiplr
se excusabat m° cā ī firmitatꝭ m° d' sp̄onderat claus̄t mōrij nunq̄ ɔtredi s̄latiōne
s̄citāt's tandē t̄ria uocatōe ɔpulsus uenit ad sinodū Q̄ⁱ dep̄hensus in errore suu3
volens corrigē S3 p̄tinaat' tenēs oēs de sinodo ɔsgentes simul anathetizauit

.eu et bto flau[ianus] spoliat[us] cu honore sacdotij et puans cu regimie monastiorp
q regebat dampnut eu tamq hetcu. Qui uides se dampnatu[m] ofugit ad ipatore
theodoxiu ut ab eo ptegetr q uiolentia passus a flauiano epo et gcilio suo et
in iuste depoit' et petijt distorp alexandriorp epm ut qret q q eu fca sunt et
caus diligent exaiare. Qui et euthites agebat uniulr sinodu fit ut pbaret iudi'
flauiani. cu aut audisse discor' i alexandria q fiebat i stantiopoli et euthicces se ab
eo audiri nolebat scpsit impatori p gnali sinodo ggregan[da]. Sz et euthices scpsit
bo leoi ppe q hesis nestoriana iterp pullulabat et quo ipe ob deffensione diu[in]e
i iuste fuat passus, ii audientia huit maxe cu libellu appllatorio se assebat obtulis-
se ii tu fuisse susceptu et sepatu corrige siqd i se fuit in ueniri rephensioe dign[um]
et multa talia ficticia ondé uolens se i iuste fuisse dapnatu a flauiano q oia patet
i epla bi leonis ppe qualr rndet euthiceti simlr et bto flauiano i eplis i me[diate] seqn[ti]b[us]
Rescipti bi leonis pape.

Dilectissimo filio euthiceti pbro leo epe ad notitia nram dilectiois tue
lris retulisti q nestoriana hesis quorpda rursus studijs pullulare sollicitu-
dine tua ex hac pte nob placuisse rescribim' qm iudex e ai tui smo-
que suspsim' ut no ambigim' actore catholice fidi diuini t i omibz assumus nos a-
cu pleni' q[uo]d hoc i pbitate fiat potim' agnoscere nece e auxiliante dno puidere
quatin' nephandu uir' dudu dampnatu radicit' possit exting' dns te custodiat in
columne fili lme. // assit et bto flauiano gstantiopoli[ta]no ut etificaret de hijs que
scripserat g' euthiceo. // Epla bi leonis ppe ad flauianu gstantiopolitanu Dillectissio fri
flauiano leo epe. cu xanissimi et clementissi' i pato sce et laudabilis fidi p ecce catholice
pace sollicite ad nos scipta trasmiserat de hijs q apud nos pturbatois strepitu gmonent
miram fratitate tua q qd illud scandali fuit nob sille potuisse et no poci' pcurasse
ut p'mit' nos i fcratio tue relatois instrueret ne de rex gestar[um] fide possem' ambige[re]
accepi' et libellu euthicetis pbri. Cui se quir[it] accedente eusebio epo i iusto gone pua-
tum maxe cu euocatu se affuisse testet' n' sui pntia denegasse ad'o ut i ipo iudicio
libellu appllatois se asserat obtulisse n' tu fuisse susceptu q rone gpllus ut gtestato
rios libellas i gstantiopolitana urbe gponet. Quib' reb' mt' redeuntib' n' du agnscimus
q' iustia agone ecce fuit sepat'. Sz respicientes ad cam fri tui nosce uolum' rom
et dosq ad nram notitia cuncta deferri q' nos qui sacdotu dni materia uolumus
ee iudicia nich possum' in cognitis i cuiq pti puidi' diffinire p'q uniusa q gesta
sut uacit' audia' et io fratas tua p idonea aptaq psona plenissima nob relatioe sig-
ficet q' i antiq fide nouitatis emerserit q seuiori sma dign fuit iudicatu nam ecce

modatio et gloriosissimi pncipis fide multa nob sollicitudine xane pacis induant.
ut apertius dissensionib' catholica fides iniolata suet' ut hijs q pua deffendut ab errore
reuocatis nra auete quorp fides pbata fuit muniat'. Nec aliq potit ex hac pte diffic-
tas afferri cu dcs pbr libello pprio sit pfessus patu se ee ad corrigendu si qd i se fuit
inuentu rephensioe dign'. decet eni in talibus causis h maxe puidi sine strepitu gcertat[ionis]
ut et caritas custodiat' et uitas deffendat' fr kme et qz dillectio tua de tanta ca nos
uidet necco ee sollicitos q plenissime et lucide nob q an fac debuit uidelare
festinet ne int' asstois ptm aliq ambiguitate fallam' et dissensio q in sui i isjo
abolenda e nutriat' tu in corde nro ea obsuantia deo i spirante pmaneat. Ne
gstitutoes uenabiliu patru diuinit' robari et ad soliditate fidei puenientes pua cuiq
inpretatoe uiolet deus te custodiat i columne carisse. Epla leois ppe ad diostorp
epm allexandriu' anq se opponet ecce ap[ostoli]ce. Leo diostoro epo alexandrino salut[em]
q[ua]n[tu]m dilectioi tue diuice cari[tati]s impedim' affectu ep h potis appbare q tua firmi' fun-
dare festinem' initia ne qd carit[ati]s tue ad pfectoem dee uideat' cu t' spualis
gre merita ut pbam' suffragent' p[ri]ma g[ra]' et sua colle dz statati tue ee g[ra]tissima
et ate talr suscipi q ad modu ea a nob itelligis pfuisti. diuini eni nos oppz sentire
et agere ut sic legit diuini cor i nob et una aia ee gplet' tu ei bissim' petr ap[osto]l[u]s
a dno accepit pncipatu et rona ecce i ei' pmaneat institut nephas e crede q
scus ei' discipulus marc' q pm' allexandrinaz ecce[sia]m rexit alijs rlis traditonibz suarp
decreta firauit, cu sine dubio de eode fonte gre diuinis spo et discipli fuit et migri
n' a' ordinat' trade potuit q q ab ordinatore accep[er]it. Non g[ra]' patim' ut cu du[m]
nos corl ee et fidi fateam' in aliq' discrepem' aliaqs docto' et alia discipli insti[tu]ta
uideant' et p'r aliq nece e aut ut qued pe pp sua deuotione fraudet' si dm' tm
misse suato more sacifitiu offie no pnt n' pma diei pte quenire. Studiose ego
fratitate tua familiter monem' ut q nre gsuetudini ex forma pne traditois
inedit tua q' cura no negligat p oma nob ex fide et i sedib' ggruit. Ppt h re
meate fi nro possidemo pbro hanc ad dilectione tua meam eplam dedim' pferenda
q nris pfessionibz et actoibz freqnt' mt' fuit et i tones admisim' qd in oibz ap[osto]lice sedis
auctas tenet agnouit In ista epla ondit sctus leo ppa q allexandrina ecca fbita
sit ecce rone qz discipls beat' pet' et a beato pet' missa sp alir allexandrina ecca for[tior]
q ab ipo capite suo i stitutiore recep[it]. Et si h e de ecca allexandrina q pma sedes e
p't rona q'to magis de alijs sedibz et i qz greci nos multum rephendut q i una ecca

mlte misse dig. cu ipi solu i die i vna ecc^a. semel celebret Imperator aute theo-
dosi^9 uides turbatoem cresce voluit ut fieret sinod^9 i epheso. ucrz amuit leo ppa
et misit Julianu epm renatu pbrm et hilariu diacone et cu hijs dulamu notariu
q^i uice sua sinodo pesent Interi aut scripsit bto leo ppa bto flamano eplam cu
ꝯplet abo flamano que et qualia euthices docmatizaret et q^p no potuisset eu
ab illo errore auertere// Que epla sic incipit.

L eo epi flamano epo ꝯstantinopolit^no lectis dilectois tue lrs ꝗs mira-
mur fuisse ta seras et gestoz epo palu ordie recesso tande qd ap^d
uos scandali ꝯtigit et ꝗ integritatem fidei exortu fuisset agnouimus
et q^a prius uidebant^r occulta nc nobis reserata patuerut et c. Que epla e ingqua clarissime ondit^r xp^m habuisse duas nras. s. diuina et huana et vna p^ona h^c epla
uocat^r agi^9 colup^a fidei orthodoxe ut siq^s de ea ad vnu iota dubitauit hereticus
censed^9 e. Ex h arguit^r q^o eos ut supius hitu e in tria sinodo q^p celestin^9 ppa misit determinatom fidei ꝯ^a nestoriu et diffinita e fides sic sedes ap^ca determinauit Sic etia
bo leo ppa misit determina^oez fidei bo flamano ꝗlit^r fides erat determinan^a ut clari^9
pateb^t in act^s ꝯalij ꝯtri. s. calcedon. Epla bi leon ppe ꝯalio qd debebat celebrari i ephe-
so ut uocaret^r sca ephesina i q^o ꝯalio discor^9 fecit uiolentia q^p ꝯaliu irritu fu^t p btm
leone ppam iusit a^u eu p Julianu epm et renatu pbrm et socios qui debebant pee
sinodo ut dictu est.

L eo epi sce sinodo que ap^d ephesu ꝯueit Religiosi et clementissimi pncip^is
fides scies ad sua glam max^e ptine si int^r ecc^as catho^cas nullius erroris
gine exsurget hanc reuentia diuis detulit istitut^s ut ad sce dispois
effcm aucte sedis ap^ce exhibet tanq^a ab ipo pet^o cupet declarari qd i ei^9 ꝯfessione
laudatu sit qn dnte dno. Que dicut hoies ee filiu hois uarias diuersoz appiones
discipli memorant. Sz cu ab eis q^p credent quereret pnceps aplos plenitudie fidei
breui simone ꝯplex^9 tu es inqt xpe fili dei viui. i. tu q^i es ue fili^9 hois ide ue
fili^9 es dei viui tu i q^i ueri^9 in diuitate ui^9 in carne et sbꝯeie ppe^te nate unu^9q
vn^9 Qt si euthices intelligeret aut uacat^9 credet nequaq^a ab h^9 fidei trinitate deuiaret
ppt q^p ei rndet^r a dno btus es simo bariona q^r caro et sangs no reuelauit t. Sz pr^o
me^9 q^i e incelis et ego dico t. q^r tu es pet^9 et sup hac pe. edi. ec. me. et porte i feri
no pualebut adusus ea. Nimis ei a gpagie h^9 edificatois alien^9 e q^i ubi pet^9 ꝯfes-
sione no cap^t et xp^i euan^o qd ꝯondes se ullm nuq^a studiu cogscam. uitat^s huisse
et sup^e hue hono^le iusu q^r ulla matitate cordis ornabat canitie senectus vexpe

taliu no e negligen^a curato et pie ac religiose paxissim^9 i patoz hre voluit
epale ꝯaliu ut planiori iudi^o ois pit error aboleri fieri nos Julianu epm rena-
tu et fi^m meu hilariu cu hisq^z dulamu notariu pbate nob fidei ita sic^9 uice
mea sto ꝯuentoi ure s^ctitats misi et coi nobcu sna q^i sit deo placita ꝯsti-
tuant hoc e ut pmit^9 pestifero errore dapnato et de ipi^9 q^i iprudent^r errauit
restitue tractet si tn doctnam uitats aplectes ss^9 erreticos ꝗbus ipica eius
fuat irretica ple aptoq^z ppa noce et subscripne dapnauit Que e in libello q^p ad
nos misat professi^9 e spondes p oia uram senectutu ee sinam Accept^s aut
fuis et coepi nri flamani lrs plenius ad eu de hijs q^i uidet retulisse rescpsim^9 ut
abolito hoc q^i natus uidebat^r errore i laude et glam dei p totu mudu vna sit fides
vnaq^z et eade ꝯfessio ut i noie ihu omne flectat^r celestiu trestiu et infernoz et ꝯgenu
ois lingu^a ꝯfiteat^r q^r dns nr ihc xpe ingla e dei p^ris. Nota i hac epla quo ꝯalia
hoc fiebat no ut ventilaret q^p eet tenendu. Sz ut publicaret q^p p sede ap^ca iam
determinatum erat et ab oib^z sciret^r nullisq^z alr aut sapet ul doceret ex ignoantia sic
ide manifeste patuit i pcedenti sinodo ita et in^o vni determino ad sede ap^ca ptie-
bat no ad aliu quicuq^z ueit et discor^9 allexandri^9 vallac^9 multu^e mochoz egip-
ti. hut et fortissios milites rei pu^ce secu flamam^9 aut et euthices tanq^a iudi^ci.
Et sedetes i basilica dei ꝯeitricis marie epi ecc^e rone uices hntes ppe leonis
assiste no sunt passi eo q^p no fuat data possio sce sedi coz q^r discor^9 q^i nullaz auc^tes
hnt ipe uoluit tene sinodu stipat^9 mli^tne et mochoz et militu. Insup e q^p non
fuat lecta epla bi leonis ppe ad flamanu ꝯtinens euthicet^s dampntom q^i epla
ꝯ^o incip^t lectis dilectois tue lrs de q^a fca e mento paulo supi^9 et occltata fuat
simil^r et epla supscripta i me^te eide bi leonis ppe missa ad istu sinodu p pdcos di-
carios ppe leois cui^9 pn^m e. Religiosi et clementissi pncipis fides. Quas eplas
nestorijs accepat iura^te pmisserat q^p legent pu^ce et no obstante occltauit eas
ne deuenent ad notitia sinodi ut p^z totu in actis sinodi. s. calcedonens. Cumq^z
uidicaret flamam^9 a sinodo ppt^r euthicetis dampntom discor^9 libellu que manu
tenebat euthices iussit suscipi et legi i q^o libello apte ꝯtinebant^r oms herese dicti
euthicet^s et cu recitarent^r n^r dii fca erat recitato sucroes discor^9 i suppedaneo
sedis sue clamauit toti ꝯci^o oppria euthicetis fides ꝯcordat fidei scoz ecc^e pbrij
p actu recte credit euthices fces. Tunc sinod^9 mch^l ali^d ꝯsideantes q^r milita-
bant sb eo pside sb quo no debebat alij tiore alij ut placent alij segites militu^ne
alij seducti nescietes qd sedes ap^ca teneret aut scripsisset aliq^9 aute^s hesi dapnti iussioe

diostori dampnauat eusebiu epm dorolee q primo fuat ut iam dictu e de phesto
et delator euthicetis dampnauit aut dom eusebiu eo q duarum naturarum post unitionem esse
dicebat et cu eo btm flauianu constantinopolitanum epm q pro duos libellu appellatois si no
fuit suscepta appellatio sua et sic tota sinod ut ceti violentia et fraude diostori si
mil et timore omes subscripsunt in dampnatione epor catholicor et absolutione euthicetis
heresiarche exceptis paucis dicens a gentes pape leo leonis qui dispuint oibus q acta
fuant et subtrapsunt se de congregatione ne cogentur subscribe domnus a anthiocenus
eps et Iuuenalis eps ierlimor in oibus consenserut diostoro in dampnatione epor catholicorum
et absolutione euticetis hac igitur sinodo decernente restituta sut euthiceti dignitas pbrij
et plulatus mostior quibus fuat priuat pr btm flauianu. bts aut flauian et eusebius
dorolee custodie mancipant et hunc finem illa sinod huit bts aut flauian multis
iniurijs et verbibus affectus dolore plagarum migrauit ad xpm strangulatus pt omnia
aut et ipm domnu. Anthiochenu epm dioscor deposuit no obstante q in oibus ut
dictu e consensat eide diostoro oia aut hec continent in actis concilij calcedonensis ubi
oia fuint recitata ut clarius patebit qn ageretur de tpibus illis. Ordiat e a a diostoro
et concilio suo in constantinopoli qdem anatolius diaconus ipi diostori q prius fuat apoc
sarius diostori in constantinopoli de quo inferius het p deposito a antiochie ordiat est
maximus. Ecce acta in sinodo tali nunq hucrut firmitate aliq cu allexandrinus
eps et antiochenus sil cu ierlitano oibusqz metropolitanis et alijs epis consentientibus
et subscribentibus exceptis uices gerentibus sedis apostolice et flauiano et epo dorolei. unde ex
h no seq q consensus multitudinis epor ul sceptro no facit sinod ut q q ordinauint
heat firmitate et stablitate ut arguebat sup qn acta e in tria sinodo Que etiam
Sz consensus apostolice sedis dat robur et firmitates sinodo Que et sola sedes apostolica et sine
sinodo pt stablitate et leges ponere soluere et ligare ut plz et het in quarta sinodo
manifeste h mann patuit i ordinatoibus oibus sedis apostolice a pn° h opus usqz ad ista
tpa. Ista a sinodu ut inferius patebit imperator theodosius recepit et subscripsit i ea in
tm ut et ad petitionem pape leois nunq pmisit et q alia sinod fieret dicens q iuste et ordi
nate fuat fca tam ppt consensu imperatoris nunq huit vigore. Porro legati supno
minati pape leonis ut het in cronica libati Archidiaconi carthaginensis ab ipa concilio
fugientes retulerut bo leoi pape i iquitates diostori quo uiolentia fecit sinodo ipse
sin aliq commissioe sedis apostolice tenuit sinodu et quo i oibus ei condixiunt Sz leo fortissimus
q ad nlli pauebit occursu audiens legator suor querelas misit ad imperatore theodo
siu lras et ad pulcheria augusta conquerens de uiolentia diostori et petens ut fieret in ita
lia generale concilium ut aboleretur error fidei p violentia distori factus. Insup et rogauit vale
tian. imperatore generu ipius theodosij et i patricie galla placida q tunc roma uenant

ut sup hoc scriberent theodoxio imperatori ut ad concilium fiet que cple in me te scqt
Epla bti leois pape missa ad theodoxiu imperatore contra violentia distori factam in
sinodo q debebat uocari pra ephesina.

Leo eps et sca sinod que in urbe roma conuenit theodoxio Augusto ex
litteris clementie uestre q dudu ad bti petri apli sede pro catholice fidei amore missi
sti tanta fiducia suspsimus deffendende p uos ueritatis et pacis ut nichil cu
ta simplici tamqz munita mich putare posse existere q nocet pstrum cu ad generale concilium
qd hori apud ephesum precepisti tam instructi sint missi ut si scripta que ad scam sinod
ul ad flauianu epm detulerut epor auribus publice alexandrinus permisisset antistes ita
manifestatione purissime fidei q diuinitus inspirata accepimus et tenemus omm contentionum stre
pitus cessasset ut nec impitia ult deciperet nec occonem noceret i emulatio reperiret Sz du
priuate cause religiosi extenti optetur commissum e impietate paucorum qd uniuersaz eccliam uul
neraret. Copium ei no mendacio nuncio Sz fidelissimo eor que gesta sut narrante hylario
diacono uro q uix ne subscribere p vim cogeretur effugit conuenisse ad sinodu plurimos
sacerdotes quor utiqz frequentia consolatoi et iudicio profuisset si is q se locu principalem uendicabat
sacerdotalem moderatione custodire uoluisset et sic moris e omm in sinijs ex libertate proba
tis ad regula et equa constituerit examine q fidei conuenerit et erratibus subuenieret in ipo
aut iudicio non omnes q conuenerant interfuisse cognouimus. Itaqz alios electos alios intro
missos didicimus q pdci sacerdotis arbitrio impijs subscriptionibus captiuas manus dederut
et nocituros statim sparet nisi i parata fecisset tale q ab ipo plata esse sniam ut dum uni
ho impetit i tota ecclia seuiret q nri ab apostolica sede directi adeo impia et catholice fi
dei contraria esse uiderut ad consentiendum nulla potuerut oppressione compelli constanter qz i eadem
sinodo ut decuit fuint protestati neqz id q constituebat sede apostolicam recepturam. Cum
reuera omne pene fidei sacramentum q absit atpibus ure pietatis exscindit nisi h sce
leratissimum facin qd cuncta sacrilega excedit aboleat. quia uo diabolica nequitia sub
tiliter fallit incautos et ita quorumda inprudentia p sititur necessitates pietatis illudit ut pro
salutaribus nociua suadeat remouere. qd autem pietatis uestre pectin religioni et
fidei quoqz in secularibus negocijs legum uestrarum equitatem concedit in rerum diuinarum protestatione
p rare ut xpi euangelio uim no inferat humana presumptio. Et ego karissime et venerabilis
imperator cu et sacerdotibus meis i plena erga reuerentia clementie tue sinceri amoris of
ficiu cupiens qz place uos p oia deo tui p uob ab ecclia supplicat ne an tribunal x.
dni rei de silentio iudicemur obsecram cora unius deitatis inseparabili trinitate que tibi facto
ledit cu ipa ure sit custos et auctor imperij et coram scis angelis xpi ut oia ieo statu
iubeatis esse in quo fuint an omne iudicium don maior ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur.

n° alieno pecto paciamini nos gnari. qz qd nece e nos dice veni ne si religio
h° dissipat in digna° nos puocet pocculis hete & vo nctis acie reuent aspicite bti
pet'glam & toes cu ipo om aplo2 coronas & cunctor martir palmas quib' alia no
fu° ca patien' n' cfessio ue decrat & ue huatat in xpo. Cui facto qz nc i pie a
paucis i prudentib; obuiar os ptiu n2a2 ecce omis mansuetudi ne ec cu gentibus
& lacimis supplicat sacdotes ut qz & nu fideli reclamauit & eisde libellu appllato
nis flauian' epo dedit gnale sinodu iubeat inta italia celebri q° omis offesioe
aut repellat aut mitiget ne aliqd ult° sit ul in fide dubiu ul in cari.te diuisum
Couenientib; itaq; orientaliu puitia2 epis quo2 si q' supati niis aut i iurijs
qbitatis tramite deuiarut salutarib; remedijs i integ2 reuocet. Ipsiq; q°2 ca est
durior si csilijs melorib; acqescat ab ecc° vitate no discedat. qm aut pt applla.nes
in posita h necco postular canonu in nicena hi2 decreta testant que a totius
mudi st sacdotibus cstituta. fauete catho. uicijs n2o more pentuq; n2o2 date
deffenden° fidei libtatem qua salua clemetie n2e reuerentia nlla ius nlls q; po
tit in dam° terior afferre cu ei ecce ca statu reg' n2i agim' & salutis & puincia2
n2a2 geto iure poriam deffendite q° heticos i cculsu ecc° statu ut d'im.x°. dep
ta deffendat impiu. // Epla valentiai imperatoris ad theodoxiu impatore ad
pcce bti leois ppe missa p gci° alio celebran° ut euacuaret q male tctata e
rant p diosto2 q debebat ce scdm ephesinu q oia hent in act. cialij calcedon.
que in greco repi.

d no suo theodoxio glo'so victori & triuphatori sp & ppi victor valentin'
& glo'sus triuphator imperator & filius. Cu venissem' ciui.tes romanam
ad supplican.llu deo ppiciatoi seqti die &c. & pt mlta. Quia nos ab an
cessorib' nris tradita fide debem' cu debita vtone uidicare atq; sue ppe pudi
citie digni.te i bto aplo pet° in columne et in tpib; nris csuare ut bissim' eps roe
ciui.tati' sacdotiu sup oms antiqtas pbuit locu & diuu de fide qz & sacdotib;
iudicare. // Dne inuissime pr & venerabilissime ipato h' e gra iuxta csuetu.ne
cciliorz cstatiopoli.ta eps epm appllauit p libellu ppt cirsam hre de fide &c. Epla
galle placidie ad theodoxiu imperatore eude p eade ca que et ctinet in act p cal
cedonen. sinodi & hoc repi in greco.

| nipo itroitu ciui.tat antiq rome hac fatieba cura &c. & pt aliq. Inipo
pio altari martir glo'ssim' eps leo ad medicu detiens se ab orone ppt
catho.ca fide ad nos loqs flebat ipmq; silr vtice aplo2 cui quide ante
moditu accessat teste assumes ciuidatq; multudine epo2 & paulo pt. Et tiore
tremes epm cstantiopoli.ta flauianu qd libellu misit ad aplicam sedem & ad epos

ptiu ista2 p eos q' missi fuiant ad sinodu a venabilissimo epo rono. Et pt pauca
Et ipo forma & diffitoni ap.ce qua nos ut pdecessores colim' i stati sacdotij ab
sq; nocimto manete & oib; flauian' ad sinodu ap.ce sedis. iuditu reuocet i q°
pui' ille q' claues celi dign' fuit recipe & regime potificus ornauit &c. Ex hijs
maifeste p; q' tate auc.tis sedes ap.ca q' e at ipa sinodo potit q's appllare ad sede
ap.cam & h° solu no maifestat qz btus flauian' h° fecit. Sz e ex vbis bti leois ppe
q' scribes theodoxio ipatori q' nllo m° scripsiss; sibi aliena ptatem ul q no debebat
uellet vsurpare. Cu ide fateat in eade epla q' sui vicarij p u.ce ptestati sunt ne
qq' id qd cstituebat p sinodu sede ap.cam receptu ini. Ergo s'm h° plus e auctas soli'
ppe q' cciliij gnalis qz qd cstituit ul mandat a sinodo gnali no ex h ual; Sz ex
h ma; qz appa cfirmat ul recipit. h° e p; qz appllato fca q' sinodu ad ap.cam sede
i podit iudi.u sinodi ut p; i epla ualetiniai ipatori & galle placidie ad ipmq; ptiet
de fide & sacdotib; iudicare & ut fatetr et sup oms hic locu & diuu; Vt aute
het in cronica supdicta libati carthaginen impator theodoxi° eiqueni' a dioscoro
& asiuis maxie uides q' tota sinod' subscripsisat tenere l; firmit nllo m° uoluit qd
alia sinod' fiet Sz rndit lrs sibi missis flauiani lesiblis nom.tis reu mort dign
debitt suscepisse & io oi ccordia & pax in ecc.a regret pncipe ctentois sac° iudi°
huais reb' ablato. Illos aut q' depoiti fuiant indigs fuisse sacdoto & q' dig' iudica
ti sunt a sinodo ce suspros & s° in nllu euentu pmisit a° ccliu hri. Nam post
tot bona q' p theodoxiu impa.re archadij impatoris filiu nepote impatoris theodo
xij maioris q' et tante scitat p uidebat ce ut et miraclis claret ut pote hostes ct
se sigentes mag' pcibus & orone vicebat qz armis ut het in cronic'. Oct'o tu di
iudi° sic e decept' ut subscribet & hetic csentiret in destructoz fidi catho.ce & damp.nom
epo2 catho.co2 et cdicete ecc.a rona ad h q' nlla excusao heret locu Ba nlla alia ca
ut arbitror deo pmittete fcm fuisse n ut postis daret ex.m ut d' apts cuq; scp
ta sut ad n2am doctriam scpta sut ut nllus cuiusq; scitatis eet ul doctrie seu pote
tie sing.ris ut ipse impator erat ul i multitu.ne epo2 subscribentiu ul auctre sinodi in q°
sinodo nich erat qd debet ce a sinodo u erat dioscor' allexandrin' dnus anthiochen'
Iuuenal' ierlimitan' & anatoli' ab ipo ordinat' i cstatiopoli simt cu oibz metpoli.tis
& epis. et nich uidet defuisse q' requit ad vam sinodu si. dnu. s. ul q' mens genti
tes sedis ap.ce csensisset ul sedes ap.ca cfirmass; q°4 fm obtinet maxiam firitatem vn
ex h q' sedes ap.ca no csensit no huit aliq firitate n° mi2 qz soli pet° dcm e Tu es
pet.' & sr hac pe. edi. &c. Et itez p te rogaui ut no deficiat fides tua pet. &c.
Et itez si diligis me pasce oues meas &c. bu f° dict q' ron' pontifex no pot ad

detmare n cu ceteris patarchis cu celestin ppa ut iam dcm fuit dedit i ductas
p. dier nestorio n renocaret dcm sua et corrigeret eet depoit acapite coi reo
ueret et sup h scripsit bto cirillo q auctoe sua eu deponeret et alijs. Similiter
et bto leo papa sine aliq ocilio ul quocume patriarchar uno osiliam corp h misit
bto flauiano constantinopoli qualiter fidem tenere deberet et determinauit h ipm et in
ocilio celebraturo apud ephesum ut supi dcm e in epla que incipit. Relegi glosi et cleme
tissimi pncipis fidem et c et quia no ut mandauit fuit totu irritauit et anulauit
auctore ppa. Nunc redeamus ad ppositum. Et fcm e scisma magnu in eccia orientaliu
egiptij tracia et palestini diostor sequebant orientales pontifices et asiani sancte
memorie flauianu q turbarent scisma durauit usqz ad obitu theodosij imperatoris
Tande mortuo theodosio ano dni. leonis ppe et electo martiano asenatu imperatore
Valentinian q fuat gen theodosij imperatoris libent osensit electoi martiale q
fcus imperator una cu valentiniano p illa ppe et pncipu romanor petitoe in nicea o
gregari iussit ocilium gnale ut iam dudu ocilium pmu fuat celebratu. miserunt aut
imperatores valentinian et martialis sup hoc lram leoi ppe in q epla ut uidet pete
bant pntiam leonis ppe in q et otinent h vba ad h maxime dei pudentia et electioe
senat et oium exercit et aliq pt. ita ut oi pio errore remoto p h ocilium te duante
maxia pax erga epos oes catholice fidei agget et c. Anatholi aut qui fuat ordiat
p diostor in constantinopoli ut supi hitum e et usqz tuc ut satis pbat cu suis ordi
natoribus teniat qz nuqz de sua fide bto leoi mandauit lram et si mandasset neq
q leo papa tacuisset in eplis suis pstim cu maifeste staret q eccia roma alit senti
ret de fide Et qz et ep tuc euthiceti longe lateqz sua hesim disseminanti no in
uenit restitisse et si hoc fecisset n historigphi tacuisset et leo ppa ut i suis litteris
eu ondasset sup h ymo poci ipm ualde rephendit no solu ex ambitoe s et ipm
iustibilr credebat suis ordinatoribus sillem ee totu patebit i sq. vl poci tu clpa
liberet ipa uitate coact qd ad tpe suppssat. Egit tu pulchima augusta uxore
martial imperator simul cu martiale imperatore et ut sebent leoi ppe q osentiret ces
pz i eplis leonis ppe ad martiale imperatore et ad pulchima augusta i sequn epla
Et licet ppa no libent h faceret ut ipemet testat in alijs litteris pt sinod calced.
missis ad martiale imperatore et ad eande augusta et ad ipm anatoliu tn eorum
petitoi odescend ut s. anatoli remaneret i sede constantinopolitana no obstante q ab heti
cis fuit ordinat. Epla leonis ppe ad pulchima augustam.

co eps pulchie auguste. Gaudeo fidei clemetie vre q religiosum studi
um dignant ipenditis ut pax eccie renouet. que quidaz dissentoibus

videbatur ee turbata debet tn h vre spali glie ut ablatis oibz scandalis q nunc ot
catholicaz uitatem excitauiat unaqz eadeqz sit p totum mundum ofessio veritatis que
facili et citius repabit si puors sesum nulla seua nllaqz vestigia relinqt Qd
tn mearu ptiu e ptite no debeo ut s. qd de incarnatoe filij dei constantinopolitano
epo teneat agusta pstim cum in ordiatione ipi plura pcessiunt talia q ad nos
debuat scripta dirigere q illa agitatione h errori q nup extitit a alienu eu
dent ondent. Opto itaqz cu eo securitate hre concordia graciaqz illi fe ne caritatis
ipende. scribe ei intim distuli no dilectione negas s maifestatione catholice uitatis
expectans. Simplex ei e absolutaqz q poscebo. ut recto longaz disputator laboe
sce memorie cirilli alexandrine ciuitatis epi eple q ipe ad nestorium misat ac
quiescat i qua et errore nestorij arguit et fide niceni ocilij diffinitoes expoit
et eple mee q ad sce recordatois flauian epm e directa osentiat o-ub diliger
i spitus constantinopolitane antistes repudiand. Ex q ausa e q purum et singlare fidem
i pita i sapientia diffinire in ostant agnoscat qz et mea et stor pm de i carnatione
dni osorti p oia. Una ofessio e qua qsqe extimauit no scindam ipe agpagine
catholice uitatis se abscidit cu tn nos ut i integr oia renocent optanis ad effe
ctu salubriu disponiuz uelocius optinedu frem et coepos meos ad tiduum et austerium
epos s et basiliu et senatore pbros pbatissimos misi q clementie vre forma fidei qua
sm doctriam uenabiliu prm pdicamus offerent et remotis circulocutoib qbz obscurari
vitas solet qd de icarnatioe filij dei atoti orbis pbaris sacerdotibz deffensu fuisset
ondent et c. Ecce maifeste appz quod antiq ocilium calcedonen fuisset celebratu v.
de duab natis xpi qd declarata e max cu in alia ogregatione qua tenuit dioscor alit
fuit determinatu ut sup hitu e. btus leo ppa scribit pulcie auguste q n eple quaz
ipe misit flauiano osentiat remotis circulocutioib. Simp fateat. Ex h pz q fides
no stabat ut aliqmodis declabat s asede apostolica vn ait q qsqe extimauit no scinda
ipe se agpagie catholice uitatis abscidit. Tunc ex pcepto leonis ppe et impatoris co
sensu ogregati sunt apud nicea sexcenti xxx. sci pres ad qs btus leo ppa misit di
carios suos s. pascasiu et lucentiu epos bonifatiu et basiliu pbros misit et eplam
sce sinodo et pulcie augusta pulcie q otinebat auguste et anatolio duas litteras

co eps pulcime auguste Qd sp de sce pietatis mete psupsimus id pleis
sime expientes cognouimus pana fide qnis diuisor puors appeteret isidijs
nos tn pntib i defensione ei adno ppatis no posse turbari Et pt pau
ca. Scda q h nob de pesto euthicetis errore victoria e Qnie si qd sani cordis
huisset et diu in actorib suis peussu oliun et pstratu facile potuit declare no

de sepultis cineribus rediviva temptaret incendia commovere ut in eorum transiret consortium quorum secutus est exemplum. Et post pauca. Quosdam sane episcopos de hiis qui in rebus impiis videntur prebuisse consensum regulariter in potestate et catholice communionem desiderare tam nostrorum quam fratrum nostrorum et coepiscopi Anatolii cui testimonium ferre dignamini relatione cognovimus quorum desideriis sic prebemus affectum ut correctis que male sunt facta propria professione dampnantibus per participationem nostrorum quos misimus cura cum supradicto episcopo pacis gratia tribuatur.

Epistola beati Leonis pape missa ad Anatholium episcopum Constantinopolitanum ante concilium Calcedonense quod debebat celebrari in Nicena.

Leo episcopus Anatholio episcopo. Gaudemus in domino et in dono gratie gloriamur quod sic dilectionis tue litteris et fratrum nostrorum quos Constantinopoli misimus relatione cognovimus sequente evangelice eruditionis ostendit. Et post pauca. De fratribus vero quos in epistolis tuis et legatorum nostrorum relatione communionis nostre cupidos esse cognovimus eo quod doleat se non potentiam quorumque terrores non tenuisse constantiam et alieno sceleri prebuisse consensum cum ita eos formido turbasset ut in dampnationem innocentis et catholici antistitis et in receptionem detestabilis pravitatis trepido famularentur obsequio illud quidem quod presentibus et agentibus nostris constitutum est approbamus ut suarum interim ecclesiarum communione essent contenti. Sed cum legatis nostris quos misimus participata tecum sollicitudine volumus disponatis quatenus hiis qui plenis satisfactionibus male gesta condempnant et accusare se magis eligunt quam tueri pacis et communionis nostre unitate letentur ita ut prius digno anathemate quod contra fidem catholicam sit receptum dampnetur. Aliter enim in ecclesia dei que corpus Christi est nec rata sunt sacerdotia nec vera sacrificia. Et post pauca. De nominibus autem Dioscori Juvenalis Eustachii ad sacrum altare non recitandis dilectionem tuam hoc decet custodire quod nostri ibidem constituti hoc faciendum esse disposuerint quodque honorande sancti Flaviani memorie non repugnat et a gratia tua sane plebis animos non avertat. Item alia epistola eiusdem missa ad eundem Anatolium per eosdem legatos.

Leo episcopus Anatalio episcopo. Licet sperem dilectionem tuam ad omne opus bonum esse paratum ut tamen efficacior tua possit fieri industria necessarium congruum fuit fratres meos Lucentium episcopum Basilium presbyterum ut promisimus destinare quibus dilectio tua societ ut nichil in hiis que ad universalis ecclesie statum pertinent aut dubie agatur aut segniter cum residentibus vobiscum executionem nostre dispositionis imposuimus ea possent agi cuncta cum moderatione ut nec benivolentie partes nec iustitie negligantur. Sed absque personarum acceptione divinum in omnibus iudicium cogitetur. Et ideo ut recta observantia valeat custodiri catholice in omnibus primitus fidei servetur integritas et quia per omnia angusta et ardua est via que ducit ad vitam nec in sinistram nec in dexteram ab eius tramite devietur. Et quia evangelice et apostolice fides omnes expugnat errores ab uno latere Nestorium deiciat ab altero Euthicem et participes eius elidit.

hanc regulam memineris servandam ut quicumque in alia sinodo que nomen sinodi nec habere potuit nec mereretur in qua malivolentie sue Dioscorus industriam aut Juvenalis ostendit dolet ut dilectionis tue relatione cognovimus se metu victos et terrore superatos ad consensum scelestissimi iudicii potuisse compelli et communionem catholicam obtinere desiderant satisfactionem eorum pax fraterna prestetur ita ut non dubiis professionibus Euthicen cum suo dogmate et cum consortibus suis anathematis exceptione dampnet. De hiis autem qui in hac causa gravius peccaverunt et ab hoc superiorem locum sibi in eadem infelici sinodo vendicarunt ut humilium fratrum simplicitati arrogantie sue preiudiciis aggravarent si forte resipiscant et fructum sui offensionis accusantes in condempnatione proprii gravitatem errorum horum si satisfactio talis accedat que non refutanda videatur maturioribus sedis apostolice consiliis reservetur ut perpensis omnibus ac perpensis de ipsis actionibus quod constitui debeat existimetur. Neque prius in ecclesia cui te dominus voluit presidere cuiusquam talium ut ad te iam scripsimus nomen ad altare recitetur quam quid de eis constitui debeat responsio nostra ostendat. De commonitorio vero actionis tue dilectionis nobis oblato necessarium non fuit epistolis quod videtur inserere cum sufficiat legatis cuncta coram quorum sermone ex omnibus diligentius instruetis. Sed hinc ut que ecclesie dei congruunt fideliter et efficaciter constanter quos ydoneos actores elegimus exequantur. Epistola eiusdem Leonis pape ad concilium quod debebat celebrari in Nicena sed translatum fuit in Calcedonia civitate ut patebit.

Leo episcopus sancte sinodo Nicee constitute. Optaveram dilectissimi quidem pro nostre caritatis collegio omnes domini sacerdotes in una catholice fidei devotione persistere nec quemquam aut gratia aut formidine potestatum secularium depravari ut a via veritatis abscederet. Sed quia multa sepe penitudine parit generare proveniunt et superant culpas delinquentium misericordia dei atque ideo suspenditur ultio ut locum possit habere correctio. Amplectendum est clementissimi principis plenum religionis consilium quo sanctam fraternitatem vestram ad destruendas insidias diaboli et ad reparandam ecclesiasticam pacem voluit convenire beatissimi Petri apostoli iure ac honore servato adeo ut nos quoque suis ad hoc litteris invitaret ut venerabili sinodo nostram preberemus presentiam. Quod quidem nec necessitas temporis nec ulla poterat consuetudo permittere. Tamen in hiis fratribus id est Pascasio et Lucentio episcopis Bonifatio et Basilio presbyteris qui ab apostolica sede directi sunt me sinodo vestra fraternitas existimet presidere non seiuncta a vobis presentia mea qui nunc in vicariis meis adsum et iam dudum fidei catholice predicatione non desum ut qui non potestis ignorare quod ex antiqua traditione credamus non possitis dubitare quod cupiamus. Unde fratres karissimi reiecta penitus audacia disputandi contra fidem divinitus inspiratam vana errantium infidelitas conquiescat nec liceat defendi quod non licet credi cum secundum evangelicas

auctatem sui pphetitas uoces aplica doctinaz plenissime et lucidissime p litas quas
ad bte memorie flauianu epm misimus fuit declaratu q sit de sacmento incarnatois
xpi pia et sincera confessio Quia uo no ignoram p puaricatores illtaz ecclaz statu
fuisse turbatu plurimosq fres q hesim no reciperent sedibus suis pulsos et i exilio depo-
tatos atque locu superstitu alios ss statutos hijs p mitius uulnibz adhibeat medicina
iustitie n quisq ita careat ppis ut alt utat alienis cu sic cupim errore omis re-
linque ita nemini quide pire honor debeat s illis q p fide laborauit cu omi
puilegio optat ius ppiu reforari potius a ephesine sinodi cui sce memorie cirillus
eps psuit q nestorius spalit statuta pmaneat ne tunc dampnata impietas demu se in
aliquo blandiat qr euthices ius expectione ptellit. Puritas ei fidei et doctina q
eode quo sci patres nri spu pdicam et nestoriana et euthiciana cu suis actorib;
condempnat pariter et psequit puitate. Nondum q in hijs eplis clare ondit quod se-
des aplica ht potatem puatos restitue alios intrusos ul male positos confirmare
ul expludere pmat i ponere et relaxare sine a sinodo sua auctate sinodis relas i pone
et sinodu confirmare ul euacuare in toto ul impte q omnia magis patebut i seqntib;
Cu aut in nicea congregati cent. dc. xxx epi et eis ibide existentib; legati leo-
nis ppe miserunt rogan et petierut impatore marcianu ut pntia sua pstaret gco.
formidantes ne eo absente uiolentia p dioscoru attemptaret ut fcm fuat i ephese-
pstim cu omib q ibide affuerat silit adeent. Cu mltis occupat nc ualens sua po-
ntiaz accomodare mandauit ut si uellet oibz modis ipm ad ec concilio transferrent
sinodu in calcedonia q distat a constantinopoli p modicu brachiu maris ad spatiu tm
miliariorum ii min. Vicarijs a sedis aplice dubitantib ne p ppłm constantinopolitanuz
ibide confluere tumult possit oriri qr ia ps mag seqbat doctinaz euthicetis rescripsit
impator se sic actur ut i ullm de constantinopoli transire pmissuru et sic omes
dc. xxx. epi una cu legatis leonis ppe uenerut calcedonia translata ibide sancta
sinodo. Cu aut ipo eccam sce eufemie intrs omes sedisset in ordine suo pnte se-
natu ut het in actis concilij calcedon. que fecit transferri de greco in latinu et dioscor
q in a° gc° fecat uiolentia sedet cum pmis in loco suo, aliq; aliq incipent re-
tare. Pascasi religiosissim eps conseruator sedis aplice stans i medio una cu hijs
q uenerant cu eo dixit. Btissimi et aplici epi rome ciuitatis q e caput omniuz eccarum
mandata hemi in quib dignat e pape nobis ut dioscorus no sedeat simul nobcuz
in concilio. si aut h psumpsit eiciat. hoc necesse e nos obsuare. Si plz igit ure
scitati aut ille exeat aut nos exhibim. Gloriosissimi barones et illustres senat
dixerunt q na accatio pfert q religiosissim epm dioscorum. Pascasi dixit. postmodum

cu intuerit necce e illi opponi. glosi barones et illustres senat dixerunt debitu e ut
culpa manifestet qua e res s ppositam psonale accusatoem lucenti epo religiosissim
tenes uica sedis aplice dix. ppe accusatois rom reddat locum et pmu inuasit iudicis
q no competebat e et sinodu psumpsit sine pmissione aplice sedis q nuq fuit nz lici-
tu e fieri. Paschasius religiosissim eps tenes uica sedis aplice dix. q maiesta nob
btissimi et aplici epi et aplicam sede tenentis age no possum nc contra ecclasticos
canones ac pris traditoes. Et sic expulsus e dioscor a sinodo solum ppe pcep-
to sine alia examinatione fca ab epis congregatis ideni cu cent dc xxx. Expulso a
dioscoro a concilio tractat ea q erant fidei. et pst recitatoem simboli niceni pmi re-
citata sut ee acta sinodi ephesine pme i q nestori a cirillo dampnat fuat. deinde
ppe lecta fuit epla leonis missa ad flauianu constantinopolitanum contra euthicete cui initiu est
Lectis dilectionis tue litteris quas miramur fuisse tam seras de q fca e mentio supius
qua occultauerat dioscor nec pmiserat in sinodo illa reprobata legi ec q iuramentu
fuit qr iurauerat q faceret ea legi. Cu aut lecta fuiss i auribz oim omes epi clama-
uerut ista e fides prm ista e fides aplorum omes ita credim orthodoxi sic credut
Petrus p leone sic acclamauit. apli sic docuert. Venerabilis leo sicut docuit ci-
rilli etia concordatio leo et cirillus sic docuerut anathema no sic credenti. Ista e
ura fides orthodoxi sic sentim ista e fides prm ista e in epheso quare no fuit lecta
ista dioscorus abscondit. In h pz manifeste si epi q audierut legi eplam leonis ppe
si audissent cum in epheso no fuisset decepti et puenti a dioscoro io occultauit ea ne ue-
niret ad aures sinodi q sedes aplica tenet. Sac. senat et constantin ac ueroni-
cian et barones alij dixerunt ex quo lecta e epla dni nri ihu xpi et sci patris arcepi antiq
rome leonis aplica cathedra ornantis legatis et epla cirilli ad nestoriu Qua lecta
oes subscripserunt quia in uice sua q sic credebat ut continebat in epla leonis ppe et oes
credebant sic leo ppa et sic in epla bti cirilli q fuit recepta i prima sinodo ephesio
Qua forma subscripsimus leo ppa scribens pulcherrime auguste dedit i epla q sic incip.
gaudeo fidei clementie uestre hec sup ii continet. Simplex et absolutu e quod posco
ut remoto longarum disputationu labore sce memorie cirilli allexandrine ciuitatis epi
q ad nestoriu misserat acquiescat in qua errore nestorij arguit et fide niceni
concilij diffinitione exponit ul eple que ad sce recordationis flauianu epm directa e co-
sentiat hac forma omes epi i subscriptione tenuerut ut patuit. Post subscriptionem
statutu fuit i eade sinodo q si q eplam bti leonis ppe ad flauianu constantinopolitanum
epm missa no tota recepit s de ea ad unu iota disputauit et ea no in oibz re-
cepit anathema sit. i° e epla q uocat ab eis columpna fidei ut ia dictu e. Post ea lecta

fuit q acta fuerant p dioscoru i epheso cora paschasio lilibei sicilie epo lucetio heracle-
men epo basilio et bonifatio pbris locu tenetib; ppe leois et anatolio constantinopolitano
Eusebi⁹ conquest⁹ fuit de depositione et morte flauiani et de depositioe catholicor epor
et de receptione euthicetis heretici qui deposit⁹ fuerat canoice p btm flauianu tuc uo-
catus e dioscor⁹ ut intraret et redderet rōm de hijs q noluit pt trinam uocatoem ape.
Tunc pascasi⁹ lilibei sicilie eps et lucenti⁹ heraclanen bonifati⁹ et basili⁹ pbri et legati
sedis aplice rogati a tota sinodo ut pferret snam q dioscoru sic dicetes Rogam⁹
scitate uram q tenent locu scissimi arepi leois ut snet cu et penas i cano-
nib; contentas in ipm diffiniatis omis eni tota uniusitas sinodi ure scitati non
discordabit. Tunc dci legati cora omib; ptulerut snam q ea q ausus e dioscor⁹ alle-
xandrinus attemptare contra canon et ecce statutu. ex hijs q, q iam scrutata fuerant i p
concilio et ex act hodierni concilij et licet multa alia ptermittam⁹ euthicete cano- depoi
tu asuo epo flauiano treaunce absq oi canoe in coione suscep. anq; consedet cum
deo amabilib; epis. si illis quide sedes aplica ueniam dedit de hijs q facta sut i de q n
sunt ex libo arbitro q erat usq; ad pns sequitur sp scissim epm leone et tota uniu-
salem sctam sinod. cui gra in sua coione ut filios fideles suscep. iste uo pmansit
gloans sup hijs quib debebat i gemiscere et ad terram deorsu cap submittere. ad huc
u n eplam pmisit legere scissimi ppe scripta ad scē memorie flauianu cu ti mul-
toties deprecaret alatorib ipi eple ut legeret. et iurauit eis q faceret ea legi. Et q
no fuit lecta scandala et nocumeta ueneruit ecce toti orbis terrar. Sz tn ab
ipo talia ausu temerario pyect⁹ cogitabam⁹ q in ad pmos act ipi ei ueniam conce-
dere sic ceteris epis lz nllus similem ei occoem accusatois haberet. Cu aut posterioribus
malis pore iniquitates omis habet obumbrasset na ausus e excoiois snam ferre adusus
scissimu epm rome ecce leone et multis libellis plenis i pietatibus contra eunde plat i sca
et magna sinodo semel bis et t. p deo dilectiois epos canonice uocat⁹ noluit obedire
conscia sua remorsus ete qa et eos q depositi fuerant asinodis diuisimode sz iuxta cano-
nu q canones suscep ipe q inct ipm snam pdiuo multis modis excesus iura ecce bea-
tissim⁹ arepus magne rome leo p nos et p pntem sinodu cu sp beatissimo petro aplo qui e
petra et fundamtu ecce catholice et orthodoxe fidi fundamtu nudauit eu et alienauit
ab epali et oi sacdotali dignitate cui sinē consentiens anatholi⁹ constantinopoli. epus aut
Ego ea q ap. tri⁹ p oia sentit sctes consentio depositioi dioscori allexandrini epi simili-
ter to sinod eode mo diffinit deinde dictor e fidei simboli cu diffinitine q sic incip. suf-
ficere quide ad plenissimam pietatis agnitionem et confirmatoem scissim. hoc salutare diuine
gre simbolu de pre ei et filio et spu sco doctina; p scm edocet et c. tot⁹ hec i alio-

opusclo. Et cu lecta eet i aurib omi acclamatu e ab oib; hec e prum fides hec est fides
cirilli et leois ppe et ceperunt rursus clamare ut mos ab oib; metropolit et toto concilio
subscriberet. sz int uniuersu e a iudicib ut p uni puincia legeret et h cu fieret soluta eet sino-
d⁹ Sequeti die ad ueniens martian⁹ imperator ad conciliu cu iudicib; et sacro senatu alo-
cut⁹ e eos et int alia dixit se ad confirman fide no ad poten ostenden exo constanti
imperatoris sinod interesse ut abiecta oi prauitate et auaritia quor da apuitatis errorib
ppetuu q anob ordinata sut suarent et recitata fide et diffinitine confirmata e ab
oi concilio sine aliq dubitatione et ab oibus subscripta e // Deinde scripta e epla et data
ex pte conciliy imperatorib; in hec uba.

P ijssimis et fidelissimis ac gloriosissimis i patorib ac triumphatorib ua-
lentiano et martiano sp augustis sca magna sinod sm dei gram et uere
pietatis sanctione congregata i calcedonen ciuitate magne pānes et medicam fortia
et medicos i digent sapietes ppt qd dns oium passionib orbis ut medicu optimi
urām sp instit pietate ut has congruetib sctis medicamib curaretis uos g dni
gloriosissimi istu suscipietes decretu poib; alijs dilligentius competete adhibuistis ecce po-
tifices consonante mediciana coadunates i undiq; nos congregantes omne comodastis
auxiliu qt scē in timet discordie et prauia doctine roboret. Nos g constanter
i uniuersi orbis terre tepestatis cauti ingretes hui rei actore conpim dioscorm epm
q ppt q dampnat erat a asedis aplice epo leone. cui aucte sulti et nos oes conso-
na uoce eu dapnaui⁹ et manda nob ut eu no suscipiatis q sca rla docet excō-
muicatos ab alijs alius no ds suscipe. Ultimo at pt discessu iudicu et senator
i legator aplice sedis ut het in act concilij calcedonen et i historia libati supdci sede-
tes epi una cu anatolio queda regle constitute sunt eccasice et queda priuleg depu-
tata constatiopolitano epo usurpantes de anatolio eiusd ecce epo. s. constantiopolitan
eps haberet ius primat seu patriarchat et q sedes eet i mediate pt romi et eisde priuilegijs
gauderet Secda aut die cognoscetes hoc legati dci ppe leois q e ultra et contra conciliy petie-
rut ut rursu cu iudicib ad conciliu queuerent quib requiretib a concilio qd pdie
fuit ordinatu ipis abntib lectis gestis cognouerut qd anatoli consentiete ccilio
egerat i optinuerat. Cu ei plurimis contradicetib; auicarijs aplice sedis pascasio
lucetio ac socijs eor audietib; et epis oib; illa cōdicio suscepta no e. Anatoli aut
cu tō sinodo egit cu imperatore ut faceret ipos sedis aplice legatos q subscriberent et consenti-
rent q nulla rone potuerut ad h adduci sz pmiserunt se acturos p posse cu eent
apd sede aplicam q consentiret. Cu aut ueissent roma pmissa implentes nullo m potu-
erut papa leone ad h inducere ut aliquo mo consentiret ut melius patebit inferius in
eplis ppe leonis. Anatoli aut constatiopoli scribit ad papa leone in hec uba Dilectissimo

et bissimo patri nostro et infra narratis que gesta fuerant in concilio dicit oportet hec omnia ad notitiam tue sanctitatis devenire necesse mictentes eum illuc per talem et talem episcopos et cetera. Et infra eadem que per ipsos manifesta fecimus optamus ut per personam rem quam vos decet leti ad nos redeant laudantes in omnibus caritatis et prudentie vestre beatitudinis quam erga sedem habere regie ut prima semper sollicitudine consuevistis habere. Et infra. Et cui sedes constantinopolitana primum habet apostolicum tuum virum. Unde ea que in dicta sinodo consecutive gesta sunt confirmare dignemini nobis et diffinitiones de quibus dictum est huius constantinopolitane sedis. Et in fine coaliis exemplo omni sic scribit Scribitur autem et sinodus beato pape leoni de actis que fuerant facta in sinodo et specialiter ut ipse omnia confirmaret Sic continentem.

[S]ancta magna et universalis sinodus que per gratiam dei et sanctionem piissimorum nostrorum imperatorum collecta est in metropoli calcedonensi bithinie provincie sanctissimo et beatissimo episcopo rome ecclesie leoni. Repletum est os nostrum gaudio et lingua nostra exultatione sic prophetia a nobis gratia prophetica adimplevit quibus pietatis confirmatum est triumphum que est ei maior letitia quam nobis ipse salvator supra ad salutem tradidit dicens Euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti docentes eos servare omnia que precepi vobis quam ipse qui aurea cathena precepto conditoris descendentes persuasisti omnium verborum beati petri interpretator existens et illius fidei beatitudine suavis unde et nos te auctorem bonum usque ad utilitatem et veritate filiis ecce sorte sua concedimus Non unusquisque sigillatim sua doctrinam clam facientes sed communi spiritu divina aspirante et confirmantes fidei confessione notificantes et eramus in communi iubilatione spiritualibus cibis tamquam legalibus reputabamus convestiti dicit et ubi sunt duo vel tres congregati in nomine eius in medio ipsorum sede corporis quanta circa. dc. xxx. sacerdotes caritatis ostendit quod partem et labori agnitionem sue confessionis protulerunt quibus tu ut caput membris dominatus in his qui locum tuum tenebant bonum consilium ostendens. Imperatores autem fideles bonum ornatum moderabant sicut zorobabel et ihesus ecclesie ilem doctrine adiectione renovare studentes qui ad adversarius sicut fera circa ovile perstrugientes nullum vallens deprehendere nisi se ipsum et captivam ducens. Sicut olim presul expulsit civitatis alexandrinorum dissipavit Qui cum prius multa mala egisset posterioribus peiora obvibravit nam tussimum episcopum eusebium qui omnium canonum ordinatione deposuit et sine impietate condempnatum eutichem nefandiorem suis suis innocentem prudentia et qui a sanctitate vestra sicut ab indignitate gratie ablata erat dignitatis restituit et sicut aspidum ferorum semel incoherens vince qui invenit optimam plantam eradicavit et eos quos sapiebat quod sunt pastorum abscidit eos autem qui manifeste lupi ovium sunt ovibus proposuit Et ultra his omnibus et quod ipsum vince custode a salvatore

accepiente dementia expulsit. dicimus autem vestram sanctitatem in qua expectatione proferre conatus est eum qui corpus ecce unire studiose egit et licet quiescens esset penitentie. super his lacrimis petere veniam ipse velud in honestis actibus gloriabatur. Epistolam quidem vestre sanctitatis respuens omnibus a dogmatibus veritatis obsistens oportebat eum statim derelinquere in eam partem in qua se posuit Cum autem nos emittam salvatoris doctrina qui omnes vult salvos fieri et in agnitionem venire veritatis ipso opere hunc super eum amorem firmare studiose fecimus et eum vocantes fraterna quocumque non tamquam conantes abscidere sed ei satisfactionis locum ut medicamentum tribuentes. Et optabamus eum fortiorem fore his que variis accitionibus reprehendebat eum ut gratio si gratiose dissolventes collegium in ullo minus habere qui in eo sathanas sed ipse indicta est his conscientie reprehensione fugiens uditum confirmavit accusatores et canonicos tres frates in eum vocantes contempsit. Propterea gratia per ipse ad usus se ipsum iniquitatibus suis edixit sinam hanc ut licitum est ipsi confirmavimus pastorali pelle lupum spoliantes in quo autem figurate habitum exprimebat. Hunc usque cessavit nobis tristia et bonorum autem gratia nobis contrarie resplenduit et divino zizanio evulso totum orbem terrarum puro tritico implevimus et tamquam extirpare et plantare potestatem recepimus abscissionem quidem usque ad dunum constipimus bonorum autem diligentiam sepius circumdedimus. Deus enim erat cooperans et coltivatus coronans bona triumphatrix eufemia que sicut propriam confessionem fidei a nobis suscipiens diffinitionem suo sponso per piissimum imperatorem et fidelissimam imperatricem attulit. Tota quidem adversariorum turbationem sopire faciens veritatis a confessione ut amabilem est confirmans manu et lingua omnium in sinam sigillans ad demonstrationem hec sunt que tecum spiritu presente et consentiente nobis fratribus indicatum et pene per dicatorum tuorum sapientia egimus. Notum autem facimus quod alia quedam propter rerum ordinationem et ecclesiasticorum confirmationem determinavimus credentes vestram sanctitatem acceptare si audierit et confirmare Cum consuetudinem multa tempora consuetudo tenuit ut constantinopolitana sancta dei ecclesia ordinaret episcopos et disponeret asianos ponticos et tracianos et nunc in ipso sinodale sinam confirmata est a nobis et hoc fecimus non tam sedi constantinopolitane prestantes favorem quam metropolitanis bona ordinationis tribuentes eo quod multotiens morientibus in illis episcopis evenirent turbationes que sine presule derelinquentes in eis clerici et laici et ecclesiasticum ordinem confunderent quod nec vestram latuit sanctitatem maxime propter ephesinos multotiens dissentionem habentibus. Confirmavimus autem c. l. sanctorum patrum canonem congregatorum in constantinopoli tempore piissime memorie theodosii magni qui sanxerunt post vestram sanctissimam et apostolicam sedem primatum secundo loco habere sedem constantinopolitanam et fecimus eo cum certi essemus quod apostolicam apud vos resplendente radio et constantinopolitane ecclesie secundum consuetudinem tribuentes multotiens effusius emulsit secundum quod hundant habere apud vos consuetudo ut precipe faciatis vestrorum bonorum pro nos dilectum nos Cum gratia declavimus ad intiminandum tota confusione confirmatorum vero ecclesiasticorum ordinum hec sunt propria vestra et amabilia

et reuerentia decori honeste amplecti digne. Sanctissime ac beatissime p. Q. eius locum
uestre sanctitatis tenuerunt religiosissimi epi paschasius et lucentius et q cum eis do dilectus
pbr bonifatius hijs q a nobis constituta sunt ualde contradicere conati sunt. Certe uolentes et
hanc bonam inchoationem habere auctoritatem prudentia ut sicut fidei recte et ordinationis
bone et rationabilis uobis referat initium. Nos enim consolantes piissimos et fidelissimos
imperatores et s. h. gaudentes et illustrem senatum et totam breuiter dicens regalem
orbem decentem duximus esse confirmationem huius modi ab uniuersali sinodo. Et sic auctoritate sanctitate
tate hanc eductam firmam cum sp faue studeas credentes confirmauimus scientes q
omne bonum q a filijs fit ad patres recte refertur. Deprecamur quo uestra sua honorifica in
ditum nostrum confirmaru et sic nos capiti obtulimus consensum in bonis et uertex
filijs suis d; implere petitionem competerez sic enim et pij imperatores gaudebunt qui uestre
sanctitatis confirmauerunt iudicium constantinopolitane sedes ipam remunerationem libenter accipiet
cum omne studium ad coniunctionem pietatis implesti nobis et p zelum quippe sic nobis in consensum
ut autem cognoscatis q nichil fecimus nec ppt amicitiam nec ppt odium sed tamquam diuino gubernati
natu totam uim actuum nobis notificauimus ad emolumentum; dum et confirmationem eorum
q a nobis facta sunt et affirmatorum. || Epla leonis ppe ad martianum imperatorem contra anatolium
epm constantinopolitanum.

1 eo eps martiano augusto magno munere nume dei totius ecclesie catholice multi
plicata sunt gaudia cum sto et glorioso clementie uestre studio perniciosissimum error
extinctus est et labor nr causa ad desideratum peruenit effectum. Que deo s iuuet pma
pat uera et fidei et ptate uincis; q et sic statute sps sti inter consilibus dissensiones ppt sedis
apostolice famulatum euangelij erat deffendenda libertas. manifestior tamen apparuit gratia dei q prestitit
tit modo ut in uictoria iustitiam actores tum uiolate fidei depereret ut sua integritas ecclesie
redderetur. bellum quo q d pacis nre inimicus excitauerat adeo feliciter dextra dni pugnante
confectum est ut triumphante xpo omnium sacerdotum esset una uictoria et choruscante luce
ueritatis errorum tenebre cum suis assertoribus pellerentur etc. Et post pauca. Dispari pperitas
uersalis ecclesie diuinitus reformatam ambitionis rursus spus inquietat. Quauis ei necesse fuerit me
anatolius consuluisse uideat ut ordinatorum suorum errorem deserens in consensu catholice fidei salubri
correctione transsiret. Custodire tu debuit ut q uro beneficio nostis consecutus nullis cupiditate
prauitate turbaret. Nos enim uestre fidei et fuentoris beneficio inuitum eum secundum consecratoris sue ac
teres eius initia titubaret benigniores erga ipm q iustiores esse uoluimus quo perturbancio
omnis operante diabolo fuerant excitate adhibitis remedijs leniremus. Que illum modestius
magis q immoderatius facere debuerat quia et si principijs meritis optimus uideretur legitime
fuisset ac solempniter ordinatus contra reuerentiam tu canonum patrum contra statuta sps sti contra antiquitatis

exa nllis poss; suffragijs

exa nllis poss; suffragijs adiuuari ap xpianum. Vide religiosum deinceps arthodoxum prin
cipe loqui nimium anatolio epo ppo dethit inito si illicito optat cresce augusto beat
sic optamus constantinopolitane ciuitatis gloriam suam ptegere dei dextera diuino clementie
uestre fruatur imperio. Alia tu ro e rerum secularium alia diuinarum neque post illam petram quam dns
in fundamento posuit stabilis erit ulla constructio sed ppa perdit qui indebita concupiscit. sa
tis sic pdee q uestre pietatis auspicio et mei fauoris assensu episcopatum tante urbis obtinuit
nec dedignetur regiam ciuitatem quam non potest apostolicam facere sedem nec ullo modo sperat quod alliorum
p offensiones possit augeri priuilegia enim ecclesiarum scorum patrum canonibus instituta et uenerabilis
nicene sinodi fixa decretis nulla pnt improbitate conuelli nulla nouitate mutari. Jn quo
ope auxiliante xpo fideliter exequendo necesse est me perseuerante exhibere famulatum qr dispensatio
mi credita et ad meum tendit reatum si paternarum regule sanctionum q in sinodo nicena
ad totius ecclesie regimen instruente spu dei sunt condite ne quod absit me uiolentur
et maior sit apud me unius fratris uoluntas q uniuerse domus dei communis utilitas. Jdeo
sciens uestram gloriosam clementiam ecclesie studere concordie et hijs q pacifice conueniunt uniuersitati
piissimum pstare assensum pdoz et sedula suggestione uos obsecro ut ausis improbos et intollerabiliter
xpiane pacisque contrarios ab omni pietatis uestre abdicetis assensu et fratris mei anatolij nociturum;
et si pstiterit cupiditatem salubriter comprimatis ne ea q uestre glorie ac temporibus inimica sunt
cupies maior suis uelit esse prioribus. libuq; et sit quantus potuerit splendidere uirtutibus quorum
non aliter particeps erit nisi caritate magis pruoluit ornari q ambitione destendi. hac a inmpbi
desiderij concepcionem nunquam debuit inter cordis sui recipere secretum. Sz cum illi fratres et coepi
nunquam uice mea aderant obiurgaret ut ab illicito appetitu saltem salubriter eorum contradictione
cessaret. nam et uestre pietatis apices et eius scripta declarant legatos sedis apostolice ut oportuit
contradictione iustissima restitisse ut in excessum ablior esset presumptio q nec se increpata cohibet dum
qr quesierit uestre fidei et glie ut sic heresis deo p uos agente destructa est et ita omnis ambitio
recumdat. Agite q xpiane e probitatis et regie ut predictus eps peat patribus consulat pati
nis et estimet licuisse q antiochene ecclesie sin ullo exemplo contra statuta canonum epum ordina
re presumpsit q nos amore dei et reparande pacis studio retractare cessauimus. Abstine
at quo ab ecclesiasticorum iniuria regularum illicitos declinet excessus ne se ab uniuersali ecclesia dumm
nica pati temptaret et abscidat que opto magis irreprehensibiliter agere dillige
q in hac presumptione quo illum ab omnibus separari potius perdurare. fr a. et coepe meus lucian
q cum filio meo basilio diacono clementie uestre ad me scripta portauit omni deuotio
ne parte suscepte legationis adimpleuit. Quos non estimauimus negotio nouimus defuis
se quam potius causa defuit. | Epla beati leonis pape ad pulcriam augustam
contra ambitionem anatolij.

etis i deo placat clemētie vr̄e studiū deffensa q̄ hereticos catholica
fidē ī vniuse ecc̄e reddita pace ieffabilit cū vr̄a piet.te gaudem⁹
gr̄as ageteS omnipo.ti deo q̄ exceptis eis q̄ ni[illegible]p dilexerūt tenebras q̄
lucē noiem passus ē. vitate euange.ca fraudari et p̄t pauca. Cōfirat aut veri.te
euāgelij spūs vniuso mdo ī eodē s̄s.u directus cordib⁹ oim sacdotu optimi fiuat. ꝯ
illa p̄p̄t que sinod⁹ sc̄a fuat ꝯgregata et q̄ scdm pietatis vr̄e studiū p̄babli sit fie
gclusa. michi q̄d [illegible] bono ꝯtrarū eet m̄sū n̄c p̄ accōm epal̄ gcilij id optīnē ap
peti q̄d nō licuit ꝯcupisci. sed ei et coepe m̄ anatoli⁹ parꝫ ꝯsidans q̄ pietatis
urē b̄n̄ficio et mei fauoris assēsu ꝯstantinopoli.ne ecc.e sacdotiū fuit ꝯsecut⁹ nō
tā de adeptis gauisus ē q̄ de appetendis i moicas sup mēsurā sui bonoris accēsus ē. Cre
dens huic tā intēpate cupi.ti posse p̄desse q̄ ei quoꝝdā ꝯsēsum suu p̄buisse dr̄ ex
torta subscrip⁹ cū ta d̄ destruen.lis meoꝝ conatib⁹ ꝯdeo fr̄m et coepoꝝ meoꝝ uiceꝫ
ꝯ amor mea agentiu fidelit et laudabilit obuiarꝫ q̄m ꝯ statuta p̄nōꝝ canon q̄ ante
longissime etatis ī urbe nicena spalib; sut fundata decreto. Michi cuiq; audē ꝯce
dit ī ut si q̄s diuisu aliq̄ dicernē uelit ꝫ poci⁹ minuat q̄ illa corrūpat. Cōstātīnōp.ne
ꝑsul ecc.e q̄d apli⁹ q̄ assecut⁹ ꝯcupiscat aut q̄d illi sufficiet si tāte urbis magnifi.ca
et clari.do nō suffic. Sebū nimis ē et i modatuꝫ ult. fines p̄pōs tende et antiqui.te
calcata altius uelle p̄rīpe atq; ut vnu⁹ crescat dignitas tot metropoli.noꝝ impugnare
p̄mat⁹ ceterisq; puicijs et oli sc̄e sinodi. Uenenis modatione dispositu bellū noue
puintiatois inferre atq; ut uenabilu p̄r.im decretaꝫ soluant quoꝝdā epoꝝ p̄fe
re ꝯsensū cui tot annoꝝ series negan⁹ effectū Illa sep ꝯgessimus fere an⁹ ꝫ contie
ee patiat q̄ se p̄dc̄a epis extimat adiuuari frustra cupies sibi p̄desse q̄d et si q̄s q̄
aus⁹ ē uelle nullus tn̄ optinuē et p̄t pauca et p̄t aliq̄ consensiōes d epoꝝ s̄coꝝ
canon ap nicenā ꝯditoꝝ illis repugnātes vnita nobcū urē fidei pie.te irritꝫ
mittim⁹ et p̄ auctem b̄ti pet apli gnali p̄sus diffi.ce cassam⁹ in omib; ecclia.s
cauls hijs legib⁹ ꝯsequētes q̄s ad pacē oim sacdotū p̄ ccc. x viij. antistites sp̄s sc̄s
i stituit ita ut et si m̄lto plēs a⁹ q̄ illi statuē at decnere nolunt i n̄llā reuen
tia sic habēdu q̄cq̄d fuit ab eoꝝ ꝯstitutoē diuisu in fine ep̄le ꝯclud.t Et q̄r morus
n̄ri ē p̄ utili.te et pace ecc.e laborare fr̄em meū anatoliū epm ex dra i sinuatoē
m̄ dilectū salubrit in hijs q̄ ipi p̄ futa sūt ꝯtinē ut gla clemētie urē sc̄e magnificat⁹
de fide repata p̄dicet d̄ ambicīne ꝯpssa. Ep̄la b̄ti leois pape ad anatoliū
reprehensiua de ambitione.

eo ep̄s anatolio ep̄o. manifestato sic optaui⁹ p̄ grām dei huic euange.ce
veritatis et ab vniusali ecc.a p̄ incōsisti erroris nocte depulsa i effabile gaudē

i dn̄o q̄ credite nob dispēsatois labor ad desidatuꝫ p̄ueit effectū ut et labor ep̄le
tue text⁹ eloq̄a ut s̄m aplica doctrinam id ipm dicam⁹ omēs et nō sit scisinata
i nob. Scim⁹ et p̄fcī in eodē s̄s.u et eade s̄nīa i cui⁹ opis deuotioē ꝯtulam⁹ dilectoꝫ
tuā ee ꝯsorte ut et corrigen.tis tua p̄dcti i dustā et ab oi.m tede ma ei p̄ugatos
p̄ticipane. Predecessore ei tuo b̄te memorie flauiano p̄p̄t deffesione catho.ce
veritatis eiecto nō i mito credebat q̄ ordiatores tui q̄ s̄coꝝ canon insti.ta uide
rent sui similē ꝯsecrasse Sꝫ affuit mīa dei i h̄ te dirigens atq; ꝯfirans ut mal⁹
p̄ncipijs bn̄ vtereris et nō te de iudico hoiuꝫ ꝫ dei te p̄uectū benig.te mōstrares
q̄d ue ita accipien.m ē si hac diui muneris grām offensioē nō p̄das. Virū enim
catho.cus p̄cipue dn̄i sacdote sic i nullo errore implicari ē nulla opꝫ cupi.te uiolari
diuīe scripta scā p̄r ꝯcupisceīas tuas nō eas et auc.te tua uetare m̄ltis indi. hui⁹
illecebris m̄ltis uarietatib⁹ resisten.m ut ꝯtinētie optineat integtas ē p̄d ē labes
sup.a initiū transgsiōis et origo pc̄e. Cito ē m̄ meo spōte   h.c abstinē nou.t
uetuis n.c gaudē ꝯcessis dū in ordiato   ꝯgressu impuntoꝝ excessiō
augēt excessi et   elpe q̄ tollāre sunt stu⁹ repati de fidei et amore ꝯcordie
et p̄t pauca. Post illa itaq; tue ordinatois nō in clpa p̄ncia p̄t ꝯsecrationes
antiocheī epi q̄ t̄ mct ꝯ canoicaꝫ r̄lam uēdicasti doleo et i hac dilectōm tuaꝫ
ee p̄lapsam ut s̄cīsimas nicenoꝝ canon ꝯstitutoēs conareris i fringe reus
tamq̄ optiē set ꝫ tpe obtulerit q̄o s̄edi honor p̄iule.m sedes alexandrina p̄di
derit et antiochēa ecc.a p̄prietatem t̄ne digni.te amisit ut his locis tuo iuri s̄b
diti omis metropoli.m epi p̄p̄o hore p̄uent. Quib⁹ i audit⁹ et nūq̄ an tēptat⁹
p̄uetis accessib⁹ ut s̄cām sinod⁹ ad extinguēdā sol hesim et ad ꝯfirmatōꝫ catho.ce
fidi stu⁹ p̄aīssi p̄ncipis ꝯgregata i occasion abit⁹ trahas et ꝯsentiā suā i der et i
pellas tamq̄ refitari negat q̄d illicite uoluit m̄ltitudo et illa nicenoꝝ canon
p̄scan ue spm ordiata ꝯstituto in aliq⁹ nūq̄ sit p̄te solubilis n̄lla ē mer d m̄lti.ne
ꝯgregatiōis sinodalia ꝯcilia blandiat n̄ illis. ac. x viij. ꝯstulib; copiosior nūs
sacdotū ul̄ ꝯpare se audeat ul̄ p̄fere cū tanto diuinit⁹ p̄iule. nicena sit sinod⁹
ꝯsecrata ut sic p̄ paucuores siue p̄ plēs ecc.ca iudicia celebrent oi aucte penit⁹
sit vacuū q̄cq̄ ab eoꝝ fuit ꝯstitutoe diuisum. Nimis ē ꝫ i p̄ba nimis p̄ua sit
q̄ sacrtissis canoib⁹ i ueniunt ꝯtraria i tota ecc.e p̄ turbatōꝫ s̄p̄ba tedit h.c electo
q̄ ita uoluit abuti ꝯcilio sinodali ut fr̄es in fidei tm̄ m⁹ ꝯuocatos negocij de
fessione ei⁹ cāe q̄ erat cura.n⁹ p̄fuctos ad ꝯsētien.m ꝯ aut de p̄uan⁹ tus duceret
aut de terendo ꝯpellēt. Inde ei fr̄es mei ab ap.ca sede directa q̄ uice mea sinodo

psidant pbabilit ac ostant illicitis ausibz psteterut apte reclamantes ne h ista
nicem sinodi psumpº i pbe nouitas assurgeret n pt de eorum qdictoe dubitari de qb
i ep tua ipe n qtrarie q conatib tuis uoluerit obuiare i qº m(u)ltu eos hic in
scribens qmendas s te ipm q eis parere nolueris du illicita inchoare actus spualis
no qcedens appetentis i teffabilit qtra qcupiscens q nullu unq potuit itm
obtinere qssum absit a qscientia mea ut ta puia cupiditas meis studiis adiunet(ur)
ac no potius meo i oim q no alta suscipiunt s humilibz qsentiunt ope s(er)uat(ur)
Sci n illi uenabiles pres q in urbe nicena sacrilego ario cu sua ipietate dapnto
mansuras usq ad fine mudi leges eccl(es)iasticor canonu i apd nos i in orbe terrarum suis
qstitutoib; uiuut i si q(ui)s usq alit q illi statuere psumit sui qtitatoe cassat ut q(ue)
ad ppetua utilitate gnalit instituta st nulla qmutatoe uarient nec ad puatu tran-
sferant qmoda q sunt ad bon qe p stipata. p(ro)pt paucas. Noli s(ed) altu sape s(ed) time. i x(ri)anoru
pncipu piis auribs i pbis petitoib; i quietar desiste quib etia hco modestia te
nisi q elatoe ne placitor psuasioi ei tue i nllo suffragat pemit tui quorunda
epor an sexaginta annos fca qsciptioe iam a p(re)decessorib tuis ab ap(ostoli)ce sedis tras-
missa notitia cui ab initio sui caduce dudum collapsa i sera nc i i utilia sb-
icere fulcimenta uoluisti elicieno asfib; spem qsensiois qua i sua t in iniuriam
uercdia fatigata pbet i pt pauca. Nech allexandrina sedis eius p scm marcu
euangelista bti petri discipulum meruit peat dignitas n diostoro i pietatis sue p-
tinacia corruerit splendor tante eccl(es)ie tenebris obscuraret alienis antiochena q eccl(es)ia
i qua primu pdicante bto petro aplo x(ri)ana nomie exortu e i patne qstitutois ordine per-
seueret i i gdu trio collocata i pt aliq qb nolo te ut prsus abstrahas meor sine
q d tene q hes ne alius accipiat corona tua. Nam si qcessa quesierit ipse tuo ope
ac qsudio uniuli. ecce pate puabeis fr a n coepis nr lucian i fili nr basilius
diacon q in ipius fut studiose hiis q eis in iuperarias affuerit s accoi eor iusti-
negatu effectu. Epla bti leois pape ad epos qui infuit qcilio calcedonesi.

Epis sce sinodo ap calcedonia habite. Oez quide fratnitate uram nosse
no abigo diffinitionem sce sinodi q p qfirmatoe fidei i calcedonensi ciuitate celleb-
rata e toto corde me fuisse qplexu qz nulla sinebat ro ut q uirtute fidei ca-
tholice dolebam ab hereticis turbata fuisse no exultarem i integrum reddisse gauderem. hoc aut
no solu ex ipo beatissime qsensiois effectu s et exeplis meis q pt redditum meor qstanti-
nopolitane urbis antistite dedi potuissetis agnoscere si uob responsione sed ap(ostoli)ce manifestare uolui-
sset. Ne q ppt maligos interpretes dubitabile uideatur ut q in calcedon sinodi p unitate uram
de fide statuta st appbe ad omes fres i coepos nros q dicto qcilio interfuit scripta direxi

q gloriosissim pncaps sic poposcit i notitia uram mitte pro catho(li)ce fidei amore dignabit(ur)
ut frna uniuersitas i oim corde fideliu agnoscat me no solu p fres q uice mea exe-
cuti sunt s et p appbatione gestor sinodaliu ppam uobiscu unisse snam ut
sola uideliz fidei ca qd sepe dicendu e ppt qua gnale qciliu ex pcepto x(ri)anor pn-
cipu i assensu ap(osto)lice sedis placuit qgregari dampnatis heretic q si corrigi noluisset
nulla pemit resideret de uerba dni nri ihu x(rist)i i carnatoe dubitatio. Unde si q(ui)s unq ausus
fuerit ul nestorii pfidia tueri ul eutichetis at diostori ipiu dogma deffendere ca-
tholicor colone resecet n heat huius coris pticipatione cuius abnegat ueritate. De cu-
stodiendis stor prm q in sinodo nicena statutis q i uiolabilibz sut fixa decretis obseruantia
scitate uram admoneo ut iura eccarum sic ab al. cc. xviij prib; dimit i spirata st
ordinata pmaneat. Nichil alieni impbus ambitus qcupiscat ni p alterius minutionem
suu q(ui)s quat augmentu q(ua)mlibz ei exortis assentatoib; se instruit uanitas ellectio
i appetitus suos qciliorum estimet noie roborandos infirmu irritu erit qdqd a p(re)dictorum atque
prm canonib discrepat quorum regulis ap(osto)lica sedes quo reuerent(ia) utatur scriptorum meoru
quib qstantinopolitani antistitis conatus repuli potit scitas ura lectoe cognoscere i me
auxiliante dno nre i catholice fidei i patru qstitutionu ee custode. Data etc.
Epla leonis pape ad maximu antiochenu epm.

Quantu dilectioi tue placeat c(on)s(er)uatio fidei sanctissima unitas i pacis eccl(es)ie
q trasquila qcordia litterar tuarum tenor ostendit quas ad me filii mei maximus
pbr i olipius diacones detulerunt i pt aliqua digni ei te ap(osto)lice sedis i hac
sollicitudine qsorte ee i ad agendum fiducia puilegio tue sedis agnoscere ne i ullo ei q
ambitoe minnat. qz tanta e ap me nicenor canonu reuerentia ut ea q sut a scis
prib; costituta nc p(er)misceri nc patiar nouitate aliq uiolari. Et ei diuersa no nuq
sut merita pslulu tn iura pmanet sediu quib pnt emuli pbatione aliq pturbari
fortassis i ferre no tn pnt minuere dignitate unu cu aliq p antiochene ecclie
puillegiis dilectio tua agendu ee crediderit ppriis litteris studeat explicare ut nos qso-
latoi tue absolute i qgrue rndere possim. Nunc aut ad omnia gnalit pro-
nuntiare sufficiat ut si q(ui)a q(ua)q(ua)m qt statuta nicenor canonu i q(ua)cu(m)q(ue) sinodo uel
temptatu e ul ad tps uidetur extortu nil pudicii pt i uiolabilibz i ferre decretis i
facilius erit quarumlibz qcessionu p acta dissolui q dictor canonu regulas ex ulla pte
corrupi. Dbz reprendi ei actoes no pmittit abiectio i qtrentis ob incurrenter cas gnalis
qgregato fcta fuit sacerdotium dificille e ut ipbor cupiditas aliqb sup mesura
sua no moliatur appetere sic ei de ephesina sinodo q impiu nestorii cu sua dignitate
pdidit iuuenalis epus adoptionem palestine puincie pncipatu credidit se posse sufficere

in insolentes ausus per contrariam scripta firmare quod sanctae memoriae Cyrilli merito pro haereseos scriptis suis in quod praedicta cupiditas ausa sit indicavit et sedula prece multum poposcit ut nulla illicitis conatibus praeberet assensum. Una cum epistolae ad nos exemplaria direxisti sanctae memoriae Cyrilli ea in nostro scrinio requisitam nos autenticam novimus reperisse. Hoc tamen primum definitionis meae est ut quaelibet apostolorum nullus sacerdotum ad proprios quorumdam labores decernat quod illa CCCXVIII patrum constitutionibus inveniat adversum id iusta consideratione cassetur. Enim universae pacis tranquillitas non aliter poterit custodiri nisi sua canonibus reverentia intemerata servetur. Si quid necne ab hiis fratribus quos ad sanctam synodum vice mea misi praeter id quod ad causam fidei pertinebat gestum esse perhibetur nullius erit penitus firmitatis quia ab hoc tantum sunt ab apostolica sede directi ut excisis haeresibus essent fidei catholicae defensores. Quicquid tamen praeter speciales synodorum causas conciliorum ad examen episcoporum defertur potest aliquam iudicii habere rationem si in nichil de eo est aliter patribus apud Nicenam definitum. Nam quod ab illorum regulis et constitutionibus discordat apostolicae sedis numquam poterit obtinere assensum. Quantum vero hoc dilectio tua custodiat ex copia epistolae quam ad Constantinopolitanum episcopum misimus reserantes ipsius cupiditati restiteris qui in omnium fratrum et sacerdotum nostrorum facias notitiam pervenire ut noverint ecclesiarum pacem per concordiam Deo placitam debere servari. Illud quoque dilectionem tuam convenit praecavere ut praeter eos qui sunt Domini sacerdotes nullus sibi docendi et praedicandi ius praesumat sive monachus sive laicus qui alicuius scientiae nomine glorietur. Et quia si optandum est ut omnes ecclesiae filii quae recta sunt et sana sapiant non tamen permittendum est ut quisquam extra sacerdotalem ordinem constitutus gradum sibi praedicatoris assumat cum in ecclesia Dei omnia ordinata esse conveniat ut in uno Christi corpore et excellentia membra suum officium impleant et inferiora superioribus non insultent. Epistola beati Leonis papae ad Theodoricum episcopum Tyri post concilium Calcedonense

Anatol.

d [D]ilectissimo fratri Theodorico episcopo remeantibus ad nos fratribus et sacerdotibus nostris quos ad sanctum concilium sedes beati Petri apostoli direxit agnovimus dilectionem tuam nostro adiutorio nobiscum iam in Nestorianae impietatis quam Eutychianae vesaniae expertisse victoriam etc. Et post multa in fine dicit sic. Verum in hoc quod tuae vigilantiae sollicitudinem volumus adiuvari ut tua relatione currente quid apud illos regionis doctrina divina proficiat apostolicam sedem festines instruere quod illi religiosi sacerdotes in quos vestri exigerit adiuvemus. De hiis vero quae in supradicto concilio illicita quam contra Nicenos canones praesumptione temptata sunt ad fratrem et coepiscopum nostrum Antiochenae sedis praesulem scripsimus adicientes praeter id quod propter improbitatem quorumdam monachorum regionis vestrae libo mandasti per vicarios nostros et specialiter statuentes ut praeter Domini sacerdotes nullus audeat praedicare sive monachus sive laicus illius scientiae nomine glorietur. Quam rei litteras in dilectionis vestrae per dictum fratrem et coepiscopum nostrum Maximum ad omnium pervenire notitiam et ob hoc hiis volumus eorum exemplar addicere quod Deo favente misimus non dubitamus implendum. Alia manu: Deus te incolumem custodiat frater karissime.

n [Q]uantum ergo beatus Leo papa cum scripsisset Anatolio supra scriptas litteras in quibus summatim dicto continebantur primo quo gaudebat de confirmatione dicti fidei et gratanter receperat. Secundo continebatur quod ipse arguebat quod ausus fuerat exigere a synodo ut assensus praeberet rursus hic patriarchatus et primus esse immediate post papam. Anatolius autem nolens ad aures ecclesiae venire reprehensionem suam totam epistolam occultavit in tantum ut veniret in dubium utrum sedes apostolica recepisset synodum Calcedonensem ex qua occultatione litterarum multi periclitabantur. Propter quod causam Leo papa misit imperatori Marciano quod ipse faceret quod litterae sic publicarentur ut possint venire ad aures omnium Christianorum. Epistola beati Leonis papae ad Marcianum augustum post receptam epistolam ad Anatolium Constantinopolitanum

l [L]eo episcopus Marciano augusto. Licet multa mihi in omnibus clementiae vestrae litteris causa gaudii sit ex magnitudine divinae bonitatis in prospectu humanis rebus experior quod ecclesiarum pacem quae non nisi unitate praedicationis evangelicae custoditur piissimo studio firmare dignamini ut fidei vestrae gloria non solum universalis regni principes sed et religiosis perfectibus augeatur gloriosissimae augustae et post pauca ad eiusdem devotionis palmam pertinet si malum quod in suis ductibus oppressum est etiam in quibuscumque reliquiis deleatur pro facili clementia vestra arbitratur implendum si universis ecclesiis definitiones sanctae synodi Calcedonensis apostolicae sedi placuisse doceatur de quo quidem ratio non fuit ambigenda cum ei fidei omnium subscribentium consensus accessit quae ad me secundum formam apostolicae doctrinae ac paternae traditionis emissa est et per fratrem meum Lucianum episcopum talia ad gloriam vestram Constantinopolitanum antistitem scripta direximus quae evidenter ostendunt me ea quae de fide catholica in dicta synodo definita fuerant approbare; quia in eisdem litteris ea quae per occasionem synodi male attemptata reprehendam maluit dilectio antistes mea gratulatione tacere quam suum ambitum publicare. Immo autem multe fiduciae Deo per vos operante collatum est quod probasse vos observantiam meam de custodia canonum patrum pietatis vestrae affatibus indicastis. Et multo geminat meum gaudium cum vobis religiosissime placere cognosco ut et fides Nicena suam teneat firmitatem et ecclesiarum illibata permaneant privilegia. Et nondum quod Anatolius episcopus Constantinopolitanus reprehensionem Leonis papae contra gravamen tulit quod cepit adhaerere quibusdam haereticis maxime persecutoribus et accusatoribus beati Flaviani de quo supra dictum est et michi pro tunc contra litteras beati Leonis papae ideo Leo papa hanc epistolam scribit Pulcheriae augustae conquerendo de Anatolio. Epistola beati Leonis papae ad Pulcheriam augustam contra Anatolium.

m [M]ultis experimentis documentisque quibus in dilectionem ecclesiae Dei pietatis vestrae manifestatur affectus. Vitio quotiens ad nascentium scandalorum desideratum vestrum auxilium ut fides quae admittentibus nobis contra haereticorum commenta defensa est sincerae pacis proprietate obtineat firmitatem. Nam quid prodest foris adversarios victos oppressos si eos de interiori cepi dimicantes habeamus. Reddimus vos quod itaque tanta patris filii mei Athii gestum esse cogno-

nimium me anxium fecit et metuenda circa rationem compellit ut perpendendum mihi sit quod de Constantino-
politano episcopo qui ab impugnatoribus fidei fuerat ordinatus nobis hortantibus acsi eum meliora sentire
cum tanto vestre pietatis testimonio iuvaretur ne illum gravaret sue ordinationis infirmitas ubi
vestra interventio preiret. Unde letari ceperam quod beati Flaviani honoraret memoriam
et hereticorum conatibus resistere diceretur sed doleo illum sicut predicti lacrimabilis querela demon-
strat in deteriora mutatum et eum nunc constituisse archidiaconum quem ipse professus est a se esse
deiectum quia Euthicianae heresis se apud nos perdidit defensorem quem quia nunc ecclesiasticis nego-
tiis preposuit propter hereticam pravitatem eidem favorem suum prestare convincitur. Qui etsi magna
satisfactione potuisset indulgentiam promereri nequaquam debuit hiis qui in fide permanserant
anteferri. Unde quia non latet clementiam vestram quantum periculi aut imprudentie concordia aut peri-
culosam nequitiam nutriat dignemini episcopum ad professionem sue fidei auctoritate vestre clementie
revocare ne et has maculas superinducat ne existimationem suam quam vestro acquisivit fa-
vore contempnat. Societate heretica quam dudum a se removit abscidat. Cuius innocentie in ea
afuisse nos gaudeo ut meriti eius digna consolatione vestra pietas tribueret. Certa fratrem
meum venerabilem virum Julianum episcopum quem debeat celeste vestra dignatio apostolice sedis experta
te iudicio cum in causa fidei cum vestra gloria familiariter vice ipsi mea ceterisque delegare ut ab ea
que vobis debetur observantia non recedens pietatis mee dicere putare non designat exequens
in custodia fidei et in ecclesiastica disciplina per omnia sollicitudinem et optimis suggestionibus
per divinum ecclesie possit insinuare ut in ipso vir catholicus vestris vestrum presidium quibus voluimus sub-
venire nec nobis meum desit obsequium. Epistola beati Leonis Marciano imperatori contra Anatolium
Constantinopolitanum pro eadem causa.

[Q]uoniam excellenti pietati que gloriose clementie vestre studio in integrum nunc
fides christiana revocata est totus mundus agnoscit et saluti sue singulare presidium
per vos advenisse reparatum ac si quod ad usum tanti operis consummationem de gratia
spiritus sancti oriri necesse est ut ad vestre revocetur pietatis auxilium quod ad custodiam catholice unitatis
divina providentia preparavit ut cum potestatis vestre sit scandala etiam in longinquo nata resecare
multo magis ea que sub vestris audet oculis figere non sinatis exercere. Anatolii episcopi or-
dinationem sicut scitur dei teste est susceptum quod fatendum est in fecerunt consecrationis eius actores
nec dissimilem ab eligentibus arbitrabam electum secutumque est ut dum gratiam apostolice sedis ex-
oret alienus dimicandi me ad eum apostolicis patris abstinere. Sed cum illi pietatis vestre testimonium
suffragaretur et de fide ac bonitate eius optantes quod placitum promitteret professionem cuius
ita credidi esse sinceram ut tamen quod observantia se agere deberet non desinere commonere se-
dulo ipsi ac diligentius inculcans ut de persecutoribus beate memorie Flaviani neminem
auderet in suo consortio habere et euthicianae heresis deffensores tamquam inimicos Christi pro-
ferret. Quod adeo obedienter missum est accepisse ut Andream diaconem euthiciane heresis
deffensorem a se mandaret esse deiectum secutumque est ut ex hiis que pro catholica fide in scandali

[c]oncilio fuerant ordinata talia ad me scripsit gloria catholicorum sacerdotem scribens conquerebatur.
Cum quo ad contemnendam ipsius primordia iste processit Nestorii quod certe vel occidisse emisit ut
virorum catholice fidei et nestorianis ac euthicianis hereticis constanter adversis etiam archidiaco-
num honorem spe degradaret et dispensationem totius ecclesie et cure ecclesie in Andream euthiciani-
sta repente transferret adeo nimia commotione turbatus ut consecrationem quam presbitero in-
iuria dabat septa sabbati traditiones apostolice aut nescit aut oblitus inferret quia non
magis ad episcopum quam ad presbiterum ordinationis illius initium pertineret. Qui non inveniens quod ad-
argueret in fide quod improbaret in moribus deiectionem innocentis per speciem provectionis imple-
vit addens in summa iniurie ut eum cimiterio deputatum condempnaret exilio quem tamen pietati
vestre commendare presumo ne ullis ulterius noxiis inquietari possit insidiis que dirum ut Christi
sub vestra deffensione consistit. Additur et hanc connexionem ut predictum episcopum a professione sua
dissonum et intentionis vestre ac favoris oblitum necessarie increpare dignum censeam catholicos
insectatos cessisse eos qui sancte memorie Flaviano placuere contere et eorum societatem quos improbavit
elligere. Fratrem autem illi carissimum non aliter potius impendere quam ut se inimicos catholice fidei
approbet execrari eisque ad se consortium quem merito abiecit abscidat. Cum enim et si magna fu-
isset satisfactione purgatus post dubium tamen reversus errore catholicis diaconibus postponi debuit
non preponi. Illud quod clementie vestre benivolentia peto ut venerabilem virum fratrem meum
Julianum episcopum in vestro sic facere dignamini habitis affectu quo obsequiis presentie mee vobis ima-
go reddatur. Nam et de fide eius integritate confidens vice ipsi mea contra nostri temporis hereticos dele-
gavi ac propter ecclesiastice pacis custodiam ut a comitatu vestro non abesset exegi. Cuius sug-
gestiones pro custodia catholice veritatis tamquam me audire dignemini. Deo placentes qui vobis
preter regiam coronam et sacerdotalem conferat palmam. Epistola beati Leonis pape ad Julianum
episcopum Choonensem.

[C]ognovi dilectionis tue litteris fraterne caritatis affectum quo de multis malis que sevitia pertu-
limus pro nobis dolore compateris. Sed utinam ea que perpeti dominus nos aut permisit aut
voluit ad correctionem multorum proficiat et ut desinant adversitates finientur
offense. Et quod utrumque est dei magna misericordia dei ut et flagella removeat et ad se corda singulorum
convertat. Sicut autem fraternitatem tuam ea que apud nos sunt contristavit hostilitas ita me anxium fac-
it quod in Constantinopolitana ecclesia contra tue indicat littere hereticorum insidie non quiescunt et quod suis actioni-
bus hii qui catholice fidei deffensores fuere vexantur. Nam dum Aetius ab officio archidiaconatus
per speciem provectionis amovetur et in loco eius Andreas qui ab hereticorum societate abiectus fuerat
assumitur dum beate memorie Flaviani accusatoribus honor redditur. Et pessimi confessorum persecutores
aut discipuli contrahunt nimis aperte quod episcopo ecclesie ipsius placeat demonstratur in que per causas
merito differo amovi et quod ipse meorum cum suis epistolis agat quam misimus cum filio nostro

indicavi exspecto daus loci voluntate emedatoi q° dolori meu cupio mitigari. Clementissimo tu principi et piissime auguste de hijs q ad custodia ecclie pacis ptinet scripsi quos devotioi sue fidei p uisitoros ee no dubito ne q° gliam eorum opus dapnata heres qat pullulare. Studeat g° dilectio tua fr kme pia et necaz cura sollicitudi aplice sedis ipende q t ap se nutto ap catho q nestorianas et euthicianas heses actom maturo iure qmedat ut divino fult auxilio specläri de qstantinopoli ne urbis optiam optunitate no sinas de pvtoz dogmatu ipi ungi turbo qsurgat. Et qz tanta e glosoz principu clemetia ut qfident eis possis q sunt i simian suggere pietc eoz ad utilitatis ulis ecce utaris qsilente a dilectione tua de hijs in quib putaue abigend no d erit relatoib tue mee rursionis instructo ut sequestrata eoz actoe caue q inquibus q; ecciis pstule suoz debet qgnitoe firari ac spali uice mea fuer sutao ne heses nestoriana ul euthiciana i aliq pte reuiuiscat, qz in epo qstantinopoli catho vigor no e n inltu; aut pro sacro salut huane at p sua e exptiatione sollicit cu siqd i eet illi spalis induste ita et aqub ordinat sit et cui uiro successit cogitare debet ut ungi f bm flauian q siu honor sequeret actores Et io cu piissimi principes sim obsecratoes digti sut frem anatoliu de hijs q inito i quedam venuit i crepac augeat caritas tua dilligentia sua ut omnisa scadala adhibita plenissima correctoe resecet et afilij mei etij cessz i uicijs. na ap catho epm et si eat ut cuiqz dec sacdotale sacdoti a ediacon ob fidei reuerentia debuit primicti poti q loc catho nequissim hetic obtinet Cu itaq; sequit agnouo tunc maifesti qd agi opoteat exptiabo na intim dolore cohibito malui indulge patietie ut loc eet vere. De palestiis vo mochis q ia p de in tumltu dissensiois ee dig quo ad huc aio moueant ignoro ne cui q sermoe in patetem e qs cui uideant an fce pferre distodie dt. s. euthiciane pusilt tali furore famlent an i placabilix doleat epm sui i hac i pietate posse traduci q q ipoz locoz scoz testioma quib tot ind instuaut abi carnatois d nice dtate distuiit et q i alijs p indulgen curare placui. in illo putet no ee neiale dn cupio se hijs pleni edoceri ut taliu correctoi qgrue studeat qz ade q ide in pie armari a in errore q p ia detict et possz pauca. De egipti mochis q qere aut citi sit fidei scie desidoi et de alexandrine ecclie pace qd ad nos di incijs pferat ad ei epm ul ordiatores ipi ul clicos q alia scripta direxi ini missis exptijs scire te dolui. Ad clementissim q principe glosam augusta qz nuc me fmo sit missa expria docebit uc. Epla bti leois ppe ad anatoliu qstantinopoli p cade ta qua sup.

L co epo anatolio epo. Si firmo et i qmutabli pposito dilecto tua curare cois hiuss mch pfecto q nlla anxietate t ingereret expitissz non ei sinebat zo ut ei caritate spnem qua amore pacis et studio repandi catho fidi int ipa opat zudimita optans in ecc cuis tale hre qsorte ut in de scis pdecessoribz tuis n tohis spualez copiosaq; doctiam n auctem actia n industam pcli fide bti flauiai de ee sentire et ita studijs tuis uterer ut dn audet ul fidei catho resultare ul inceins uenablluz prim z lis are Sz cu i miuria canonu ut agscio ita teptata sut ut oibz ecciis scadalu inapi ingrauaret qd aptu et modestius facem q tu teipm ut ab hac intentoe discedens fino aio missis lris admonete ad quas cu no scribes ipe te ita acollogij mei qsorto separasti. Demq; no ictatu. Sz clemetissimo principi custodi fidei fregiti kzz petitoe suggessi ut p pace eccaz q t mays pdesse qstio h q ne actia dilectoe fca sut implent cu i effabilles gras ago q p eruditoez spe sti cui est dtute plenissim sacdotali dig studé qcordie stieo sibi oronee supplicatiuz copiosi p fuffis si famli diuiis dni i nllo sint aua pacs dnitate diuisi. Ed q in ecc qstantinopoli queda i officijs clicoz correcta sgficas et etiā pbrum in gram tua affectoemq; reuocauis et andrea ab archidiacon actoe submouis nob placuisse rescribo qq extimatoz tua ut optaba plim. Si igit q qmendat et inito post correctom in obliuione reducit qd rephensioni obnoxiu uidebat tu hetcoz puectoe et scte meorie flauiai i iuria qciliatos q ne simil abo defensioe tu tui ut volui laude cessauit qz i ordine sui q fuit tbata redierut Andreas sane q rönablr a ediacomj puat e offico et efficata q scte meorie flauiai ut xpim inpbus exptitit accitoz si pfessioib plenissie scriptis no min euthiciana hesiz q nestorianu execbile dogina qdepnaut qm ueia e pstan correctis pbros qsecbis ut e remediu catho fidi sentiat pfuisse. Eleto prit et pbato q a ediacomu offin possit impleze i. que nlla uniq pdictaz i pietatu fama respsit ceti iio q rcat i uoluerat si ueiam illi pfessione cu satf fctoe depostiit suis ordiiib reformet hijstu ad offin pmatu admissis quos ab oi errore liberos fuisse qstitit. Illa tmz culpa q de atigen ptrate aliena ut assis ad oratione qtrapas efficati ac sinci tua caritas diuissz si qd teptari om tua volunte no potuit no ad sola clicoz qalia tristidusse qz sic in mala suasione delinquit ita i mala qsensione peccat. Sz qtuz in fr bone kme qd dilectio tua pferet o displice qd tunc et place no debuit sufficit in qtie coie regsitum pfessio dilectois tue et attestato principis xani n udet tarda correcto cui ta uenablis assertoz accessit. Abiciat peint appetit i concessi iuris q dissentoim fecat appet. sufficiat limites quos scoz prim prudetissia decta posuit ut quieta sit suis intis et antiqs puilijs dignitas oium sacdoti renouet et maneat inte dnice caritatis affecto ad qua dilectione tua sepe cooztat sicu fre

et coepiscopo vestro Juliano quem eandem gratiam sperare optamus, cuius industria et sollicitudine tue revelabitur ne fides catholica minuatur. Super omnia autem firma caritate hortor et moneo ut ea que ad gloriam et munimen pertinent sacerdotalis officii et decretorum canonum illis ecclesie pacem servantia decreta custodias dum sacerdotes. Sic enim inter domini sacerdotes inviolata caritas permanebit si prioribus studiis que sunt a sanctis patribus constituta fuerint. Epistola alia sancti leonis pape ad anatolium constantinopolitanum episcopum.

Leo episcopus anatolio episcopo. Lectis tue dilectionis litteris quas per filium nostrum patricium diaconem direxisti in illis cepi et studium mee sollicitudinis duplicem sentio et dilectionis caritatem que et a nobis impendi experimentis plurimis approbasti. De cavendis his qui contra fidei adversarii dicuntur monui ne ad negligentiam doctoris referatur si quisquam in ecclesia catholica predicare presumeret que hereticorum sensibus convenirent. Quod utrum vacua fama iactaret dilectionis tue inquirendum iudicio delegavi neque in aliquo honorem tuum lesi cui discutienda que ad me erant prolata commisi. Ut sic Atticus presbyter quem talia audere cognoveram non prius se satisfactione purgasset et non solum voce hereticos sed propria manu subscriptione pugnasset et non solum clamasset a communione tua esse alienum quod scripta intentionis dubie fidei et professioni certe confirmavit magis quam diluit que ad nos de eo fama pertulerat cum si conscientiam suam probare voluisset sinceram non Euticen fuisse odiosum sed eius perfidiam reprobare atque dampnare debuerat confiteri. Quia alie sunt hodie inter catholicos simultates alie contra quos fides catholica dampnat errores. Et ideo frater karissime in nullo debes de nostra dilectione dubitare si propheticum exemplum sequeris et dicas nonne odientes te domine oderam et super inimicos tuos tabescebam. Pro omnia enim te volo esse cautissimum quem sic estimationem illesam cupio permanere. Itaque opto quod te in omnibus irreprehensibilem reperiri. Predicetur ei ut ab omni suspicione contraria liber appareat quod et Euticen anathematizet et dampnet evidenter ostendat et condempnatum errorem eius expressa remota omni dubitatione subscribat ita ut calcedonensis sinodi diffinitionem de fide cuius dilectio tua subscribens consensit et quam apostolice sedis firmavit auctoritas profiteatur. Semper omnia fuat adiecta subscriptione propria manu quam in ecclesia coram plebe presente recitetur ut pro catholica fide nec nos negligentes nec ipse ultra suspectus habeatur. Quod si in eadem pravitate perduravit preceptis salutaribus parere noluit formam sinodi calcedonensis cuius diffinitionibus resultat excipiat.

Mortuo autem post concilium calcedonense venientes metropoli in alexandriam ut ibidem episcopum ordinarent ut narrat liberatus in cronica sua nolentibus civibus aliquem ordinari preter Dioscorum quem omnes fere sequebantur quia adhuc vivebat tandem in Proterium concordaverunt. Dioscoriani quidem quia Dioscorus iste condempnatus erat ecclesiam sua curaret ad concilium calcedonense quem et archipresbiterum ordinaverat credentes ipsum esse defensorem dioscori. Catholici autem in ipsum consenserunt quia sciebant ipsum esse catholicum et gratanter amplexum fuisse concilium calcedonense et epistolam beati leonis pape sicut idem papa testatur ad martianum imperatorem et in alia epistola ad Julianum episcopum choonensem. Quem secunda imperator [illegible] beato leoni ut consentientem sessioni sue dans eidem testimonium de fide sicut idem papa [illegible] super hoc in eadem epistola imperatori predicto. Epistola beati leonis pape ad imperatorem martianum pro proterio.

Leo episcopus Martiano Augusto. Puritatem fidei christiane qua clementia vestra perfulget et his litteris quas frater meus et coepiscopus nester [illegible] detulit demonstrasti justissimum fratri meo proterio alexandrine civitatis episcopo impendentes favorem quem in primo esse reperior. Nam tua vestra pietas testimonium perhibere dignatur indubitanter esse probatur etsi taceret. Sed accedit ad gratiam quod ipso quoque sermone cognoscitur et post aliqua. Nam cum amplexus sit epistolam meam quam ad beate memorie flavianum contra Euticen impium misi eum toto corde profiteretur quod aliud quam apostolorum sit ostendit disciplinam esse. Cum in doctrina veritatis in lumine suo permanet et non potest esse divisum quod unum est et individuum recepisti. Itaque deo feci quod debui et ut in sancto studio perseveret monui quod etiam dum fieri constantior si etiam clementie vestre cohortationibus adiuvetur et post aliqua. Quia quorundam hereticorum versuta nequitia ad perturbationem aliorum simplicitatis epistolam meam quam ad beate memorie flavianum dedi falsasse esse perhibetur ut mutatis quibusdam verbis vel sillabis receptorem me nestoriane heresis asserant. Obsecro venerabilem clementiam vestram ut eandem epistolam per fratrem meum Julianum episcopum vel eos quos ydoneos ad hoc opus pietas vestra elegerit integram cum sermone iubeat integre diligenterque translatum per ydoneum translatorem sub vestri signaculi impressione deferri tradendam. Judicabitis quod alexandrinis quod eam clero et plebi civitatis ipsius cum predictorum episcopum predicatoribus quo scripto meo consentiunt faciat recitari ut agnoscant se ad fallaciam hominum fraude ulterius decipi non deberi et probent apostolice sedis sinceram esse disciplinam apud quam nec Euticen nec Nestorium nullum optinet quia sic alios hereticos ita istos ecclesia universalis dampnavit. Epistola beati leonis pape ad Julianum episcopum choonensem pro eadem causa qua supra.

Christianissimi principis fidem sepe evidentissimis probavimus documentis ac deo meo gratias ago qui talem dignatus est rebus humanis concedere pro sua pietate pietate rectorem qui fidei et rei publice custos summe vigilante studio tueretur hereticorum ausibus se obsistens et in ecclesia corpore sane adversus catholice fidei licere permittens et post aliqua. Fratrem Proterium alexandrine urbis episcopum litteras plenas satisfactionis de fide sua ad nos transmisisse direxisse et manifeste quod teneat indicasse. Cui me dignum gratiam pro fidei sinceritate necesse est prestare ut honore in nullo suo privatam ecclesiam sue sedis privilegia per omne antiquitus christo nostro commone illibata iura possideat et post pauca. Epistolam sane meam ad calcedonensem sinodum datam presentibus episcopis et clericis lectam fuisse tue epistole retulisti. Sed usque ad illud capitulum quo ea que de fide acta sunt meus videtur firmasse consensus. Unde miratus sum quod reliqua que secuta sunt non potui in notitiam eorum quibus fuerunt lecta prolata sunt cum maxime omnibus innotescere debuisset in qua vobis a nobis abitum notatum fuisse et novis usurpationibus constitutionis inviolata ut supra scripsimus servarentur et post aliqua. Aliam quoque epistolam ad nos dedit intuiciens per anatolium episcopum ut universi illi [illegible] gratia probeatur quoniam correctionem eius permittit in nominibus satisfacturum

.ee que ad fidei obsuantia ptiot pollicet. Epla bti leois ppe ad Iuuenalez
epm Ierosolomitan pt correctioz sua qz fuiat i adiutore dioscori
q catho epos ut patu supi. Acceptis

eo eps Iuuenali epo dilectiois tue lrs quas ad me filij nri An
dreas pbr et petr diacon detulerut. Gauisi quide su q tepat tui ad
sede redire licuisse. Sz qfluentib i recordatoni oib; cais q q te
p quosda excess tuos laborare fecerut dolui ad uiitatu tuaz temet ipm t
fuisse mam et resisten heticis qstantia pdidisse q existimat no ee t liberz ut
audeas eos redargue qst t pfess sis in suo errore placuisse. Ste ei memorie fla
uiani qdepnato et i piissim eutichet recep quid n domi nri ihu xpi icarnez
negat fuit et pt mlta i fine eple. Sz si q sunt q ad huc aut ignorantia calligat
aut puisitate discordat eoz quoz i ecca dei ap fuit et clara doctina auctorita
tib instruanti de icarnatoe ubi deis nos crede qd illi credide cognscat. Italia.
epla bti leois ppe ad martianu augustu. Leo eps martiano augusto Cu sepisse
mlta ia exprimeta docuerut scim pie uire studiu circa religione xpiana glosis
pseuat et crescit et esit aug rh fides uire clemtie no solu me sz omes dni sacdo
tes qsolat et roboat du in xpianissio pncipe sacdotale expim affini. Que si orien
taliu ptiu sacdotes studeat imitari nllm scandalu n pax. nz pa fides xpiana pa
tiet. Vn cu qstantiopoli antistes ad ome pietatis puectu pnti clemtie uire do
ceat exemplis si fideliz uris atqestur hortatib i me suice gre hebit aim tmut
qd uib spondet cord pficiat. Si tio q deo et pie uire displicet ptinati itentoe
elegit uire mansuetudis salua reuerentia utar cu oib; et p oib; q ad mittenbus
aduis supbietez libiore qstia qui qd sepe diceri male pullulantia feua circ
opz amputari glosissime impator

eo eps urbis rome aco tessaloidee gta frnitati tue ad btissimi pet apli
auete qmissa st et qlia i nro fauore t sut tradita si ua rone psiices et
iusto examie pondares mltu pt semi de i uicto t sollicitudis deuotione
gaude. Cum sic pdecessores mei pdecessorib tuis ita et dilectoi tue poz secuti exepl
uices meas delegaui i modiamie ut cura qua uniusis ecclijs pncip ex dina istitue
debem imitator nre mansuetudis effectus iuuares et longinqo anob puicijs pntiaz
qdam uire uisitatois ipendes de qtineti optiuque x ssitu pptu eet t agnosce quid i
quib reb ul tuo studio qpones ul nro iudi res suares. Nam cu maiora nego l dif
ficiliores cas expit liber t eet sb uire Sme expectatione suspede n ro t n necitas
i id q mensam tua excedet deuian habudat ei apo te monumitoz scpta nraz qb;
te de oi actio tyrantia frequt instrupim ut qmidatas t x eccas ut p exortatoes

caritatis ad salubritate obeie puocares. Quia et si plezqz existat int negligetes
ul de fides fies q optear maiore austitate curari et tn e adhiben correcto ut sp sit sal
ua dilectio et pt aliq Cod ut nece heam ita dice no de puo al dolore pcedt meipm qda
mo trahi i culpa sento cu te attradit t zlis no modice demisisse cognosco q si tue ex
mo trahi i culpa sento cu te attradit t zlis no modice demisisse cognosco q si tue ex
timatois paz diliges eras saltz mee fame pce debuisti uz tm tuo fce sit aio nro
uideut gesta iudio. Relegat frnitas tua paginas nras oiaqz ad tuos emissa maiores
ap ce sedis psulu scripta peurrat ul ame ul apdecessorib meis i ueiat ordinatu qd atr
cogitu ee psiptuz. Venit ei ad nos cu epis puicie sue fr nr attic tale aliqd meret
exptand t fuat uetereris epi metpoli antistes et de indignissima afflictoe qua ptullit
lacimabile actoe qquest e cora astatib diacoib tuis q quelis flebilib; nil q refendo
ea q nob ingerebant fide no certe monstrabat et pt pauca d. Cu et si attic tale aliqz
meret exptand t fuiat qd ad tua qsulta rescribere. Sz ut iudeo bn d meis morib;
extimasti et q rustika p qsuan sacdotali qcordia responsiri cem iustissime puidicasti
et no mor tuos exequi sn dilatoe ppasti ne tn modatois nre alo dispositie scpta sup
sisse fatien id q frm e licentia no hret ref et pt pauca. Sz et siquid gue itollandu
qz gessisz nra cat exptan censa ut nil p ius ipe decnerez q q nob placet agsceret di
cesei nras ita tue credidim cari ut ipte sis uocat sollicitudis no i plenitudinem
ptatis et pt mlta. Si forte int epos q psunt d maiorib q absit pctis ca nascit que p
uicitali negat examie diffiniri frnitate tua de toti negotij qlitate metropolitan
curabit instruie et si cora poitis ptib n tuo fuit et scpta iudio ad nram qgnitom
q q i e referat. Si qs aut eps ciuitatis sue mediocitate despta ad ministtion loci
celebris abierit et ad maiore se plebe qq; roe se trastulerit acathed quide pellat
aliena sz careb et ppa ut n ill psideat quos p auaritia qcupiuit n ill quos
p spbia sprit quisqz suis terminis qteut sit n sup mensam sui iuris affectz au
geri et pt aliq. h. conexio quide toti corois unaitate requit Sz pcipue exigt
qcordia sacdotu qb; et si digitas coid no e ordo tn gnal e qm et int btissimos a
plos i similitudine honoz fuit queda discreto ptatis et cu oim par eet electio tn dat
vni e ut ceteris peminet de qua forma eposz orta e et distictio. Et mag ordinace
puisu e ne omis omia s uendicaret Sz cent in singlis puicijs singli quoz int
fres heret pma snia et rursu quide i maiorib; urbib qstituti sollici ne suscipent
ampliore p quos uniul ecce cura qfluet ad una pet sede et mch ung asuo capi
te dissidet. Qui g scit se quib de ee ppositum no moleste ferat aliq ee e platu. Is
obeiam q exegit et ipe repedat et sic no uult grauis omis sarcina ferre ita no
audeat alteri iportabile oni impone. Ite epla bti leois ad inceram epm achia
greuensem. -. q.

eo eps niceto epo achilegien. salut. Regressus ad nos filius meus adeo dat
sedis nre diacon dilectonem tua poposcisse memorauit ut de hijs a nob
auctate aplice sedis acciperes q magna difficultatem diiudicatois uidet
afferre. Sz p inspectione tpalium necessitati adhibenda curatio e ut uulnia q ad usitate
gentilitatis fca sunt religionis maxie curatione sanent. cu g p bellica clade et p grauissios
hostilitatis incursus ita qdam diuisa dicatis ee conugia ut abductis in captiuitatez
uiris femie eorum remanserint destitute q uiros ppos aut interemptos putarent aut nuq
q adnatione crederent liberandos et in aliorum coniugium solitudine cogente transierunt. Cu
qz nc statu rerum auxiliante dno in meliora conuerso nonnulli eorum q putabant perijsse re-
mearunt merito caritas tua uidet ambigere quid de mulieribz q alijs iuncte sunt uiris
a nob debeat ordinari. Sz qz nouimus scriptum q a dno iungit mulier uiro et iterum pre-
ceptum agnouimus ut q deus iunxit homo non separet necesse e ut legitimarum federa
nuptiarum re integranda credamus et malis remotis q hostilitas intulit unicuiqz id
q legitime habuerit reformet oiqz studio procurandum e ut recipiat unusquisqz q proprium
nec tn culpabilis iudicetur et tanqz iure alieni pualoris habeat q ei maritus fuit q iam non
ee estimabat multi possit enim eueniret multa q ad eos q in captiuitate ducti sunt ptinebant in ius
alienum transire potuerunt et tn plenum iustitie e ut hijsdem reuersis ppa reformet q si
mancipijs l agris et in domibus et possessionibus rite fuerat qnto magis in coniugiorum redintegra-
tione faciendum e ut q bellica necessitate turbatum e pacis remedio reformet. Et ideo
si uiri post longa captiuitate reuersi ita in dilectione coniugum suarum pseuerant ut easdem cu-
piant in suum redire consortium omittendum e et in culpabile iudicandum q necessitas intulit
et restituendum q fides poposcit. Si a aliq mulieres ita posteriorum uirorum amore sunt
capte ut malint hijs cohitare q ad legitimum reddire consortium merito sunt notande
ita ut eciam ecclesiastica coione priuent qz in excusabili contaminatoem crimis elegerunt ostendentes
se met p suam incontinentia placuisse q iusta remissio poterat expiare. Redeant ergo
in suum statum uoluntaria redintegratione coniugia nullo modo ad obprobrium male uoluntatis
trahat q condicio necessitatis extorsit qz sicut hee mulieres q ad suos uiros redire noluerint
impie sunt habende ita ille q in affectum ex deo initum e redeunt merito sunt laudande. Ludi-
cus. Epla bti leois ppe. ad epos p mense puncia bienen.

Dilectissimis fribus uniuersis p mense puncia constitutis leo diuine cultum
religionis q in omnes gentes omneqz naciones di uoluit gra coruscare ita fumis
humani saluatore instituit ut ueritas q an lege et pphetarum pconio continebat
papo tuba et salute uniuersitatis exiret sicut scriptum e in omnem terram exiuit sonus eorum
etc. Sz huius muneris sacrum ita dnus ad omium aptorum officium ptinere uoluit ut in btissimo
petro aptorum omium summo principe collocarz ut ab ipso qi quoda capite dona sua ueluti in corpus

omne diffunderet ut exortem se misterij se intelligeret ee diuini q auderet se a petri soliditate
recedere. hunc eni in consortium indiuidue unitatis assumptum id q ipse erat uoluit nominari
dicendo. tu es petrus et sup hanc pe. edi. ec. meam ut eterni templi edificatio mirabili
munere dei gre in petri soliditate consisteret hanc ecclam sua firmitate corroborans et ut il-
lam nec humana temeritas possit appetere nec porte contra eam inferi praualeret. Dum hanc petre
istius sacratissima firmitate deo diuinitus edificante constructam nimis impia uult psumptione
violare quisquis eius potestatem temptat infringere fauendo cupiditatibus suis et id qd ac-
ceperit a ueteribz non secutus tu nulli se subditum legi nullis institutois dnice credit uelis gti-
neri. et post aliq nobiscum ita firmitas ueta cogitat aplice sede p sui reuerentia dare est
pueris sacerdotibz in minus relationibz ee consultum. Et p diuersarum qz ad modum consuetudo
poscebat appellatoem causarum aut retractata aut confirmata ee iudicia. Et post pauca.
ipi qz btissimi petri reuerentia debitur arrogationibz minuendo tu cui preterea soluendi
et ligandi potestas sit tradita pastendum tn omium cura spaliter mandata e cui quisquis principatus
extimat denegandum. illius quidem de negationem nullo modo potest minuere dignitatem. Sz in flatus
spu supbie se ipm met in infernum demergit. Epla Rauenn alliorum qz galliarum
eporum ad leonem papam.

Dno in xpe sco et honore uenerando leoni ppe. Rauenn rusticus ueneri consta-
tinus et ceteri plata ad nos epla btitudinis ure q ad oriente p catholice
fidei assertione missistis optassemus statim apostolatui uro p tam in medio munere
gratiarum actionem referre si nob difficultate qua tu unum in diuinum celeriter non potuimus
querere uel spatia quibus a nob disparati sumus longa terrarum uel aurarum q in regionibz
nris preter consuetudinem fuit in tempestas actu lissz. Det g apostolatus ure ueniam
tarditatis nre. Ecce pducta sunt tot decreta scorum patrum in sinodis tot eple sinodales
edita spialia que oia clare testant sede aplicam et romanam curam habere uniuersale totius
ecclesie et tale obediam eidem fatiunt ac si ad huc ipe btus petrus uiuiret. Quis g post tot decre-
ta autentica contradicere nisi q iugo dni non uult subici nec aliqua lege sui conditoris teneri. Et
non diu sic fuit tactum a principe q ille btissimus ppa leo apud grecos in modicos in tanta
reuerentia habet ac si eet aplus et eum noiant dictaqz et fca ipius ita auctentica hunt ac
si eent in corpore sacre scripture et tn in hijs q ptinent ad obediam ecclesie romane ubi constat to-
ta salus hominum eide non acquiescunt nec mirum qz nec ipi xpo in hoc acquiescunt. Mortuo bti-
ssimo leone ppa tenuit pontificatum hilari annis dj mensibus iijbz diebz x. de quo nil
inspendium hic nisi unum decretum tm q habet ca xpo. qui psidens sinodo rome congregato
dixit. Nulli fas sit deum sine status piculo uel diuinas constitutoes uel aplice sedis decreta
temerare qz nos q potentissimi sacerdotes administramus officio talis transgressionis culpa
respicit si in ea desides fuimus inuenti. Redeuntes ad historia libarii archidiaconi carthaginensis.

clari habeat psecuto allexandrini clici laici q erant heretici de factione diostori scientes
q protheri gratanter suscepisset concilium calcedonensem simul et aplex fuisset eplam pape leonis
q p credebat esse de sequacibz diostori diuiserunt se ab eo et multas insidias eidem pauerunt
in tm qd et militari custodia indigeret et usque ad tps marcial imperatoris ut cuiqz
effugit manus inquior. Sz timotheus quidam noie helurus et petrus mogus diaconi q p[illegible]
erant de factione diostori ab ecclia allexandrina se separantes nolentes concordare prothio congre-
gatione cum suis faciebat qz tn protherius non posset reducere utrosqz dampnauit ac
illi captata morte marcial imperatoris collectis turbis hereticorum se sequtiu ordinato p
epo predicto thimotheo eluro uenerunt allexandriam et an triduum pasce qn cena dni
celebrat protherius ab ipsis turbis subito et opinate concluditur in ecclia ibiqz eadem die
i baptisterio occiditur laniatur eicitur et funus eius incenditur ac cineres eius in uentu
spargitur. Ab isto timotheo eluro duo epi ceperunt esse in alexandria et [illegible] p istum
helurum plurimi epi catholici eiecti fuerunt de sedibus suis hereticis ibidem intrudentes.
Suscepto leone imperio scripsit duci alexandrie stille ut pelleret de sede thimotheum
elurum et ordinaret alium q sinodum calcedonensem vindicaret q cum factum fuisset quidam timotheus
falasciali siue albus p protherio ordinatur [illegible] epo thimoteo superior heretici et petrus mogus
heretici exilio sunt dampnati. thimoteus autem catholicus vixit quiete omnibus diebus imperatoris
leonis et zenonis sz post mortem leonis cum basilicus accepisset tirannidem fugato zenone
in hisparia basilicus tirannus fauens hereticis scripsit uniuerso orbi sanctorum sua q appellatur
antichium contra concilium calcedonensem et sub hac occasione pulsis catholicis de sedibus
suis heretici inuaserunt ecclesiam allexandrinam. // Timoteus autem catholicus eps allexandrinus
in quodam castello in monasterio se latuit ad tps. Sz post annum zennonem imperatorem iterum
recipiente imperium timens thimoteus hereticus [illegible] sciens zelum qd habebat imperator zeno contra
concilium calcedonensem optauit. sz mortem et sic hoc perseuerant orans dixit se adeo esse
exaudituri [illegible] predixit [illegible] mortem et die mortis tu [illegible] i firmitate laboraret
latenter hausto veneno qua die predixerat mortem suam eadem die mortuus est cum magno
fauore hereticorum q erant de sua secta qi deus ipm exaudiuisset. Post cuius mortem he-
retici congregati magno fauore ordinauerunt petrum mogum q fuerat indiuiduus socius thimotei he-
luri. scripsit autem imperator zeno q heretici pellerent de suis sedibus et catholici reducerentur
qd et factum est nam reductus fuit timotheus catholicus in ecclia allexandrina petrus autem mogus fuit
pulsus. Interim autem in ecclia constantinopolitana mortuo anastasio quidam genadius tenuit
epatum constantinopolitanum post quem genadius et post illum achacius q tunc multum fauebat catholicis
mortuo autem hilario q successerat leoni pape tenuit pontificatum simplicius annis xv mense i no
diebus vii imperatore zenone tenente arcem imperii. huic simplicio pape scripsit achatius constan-
tinopolitanus ne consentiret cessioni petri mogi et ne adulterum et hereticum in epali honore reciperet

et instanter petiuit auctoritatem pape simplicii ut ageret contra petrum mogum q et factum est.
Nam auctoritate pape simplicii agente achatio petrus mogus expulsus est de sede allexandrina
et thimoteus reductus post modum autem idem thimoteus catholicus mortuus est in cuius sede catholici
ordinauerunt quendam Johem eque catholicum. Johes autem cum sedisset ut consuetudo erat misit impera-
tori zenoni et achatio constantinopolitano sinodicas eplas nam et ex tunc sinodalibus
tenebant quicumqz ordinabantur in ecclesiis principalibus mittebat eis sinodicas eplas in q
fidem suam fatebatur ut ab hiis sciretur qualis fidei esset q nouiter accepit talem sedem. Et iohes
misit pape simplicio tomo. caladioni antiocheno scripsit atque epo ierlimitano q
omnes recepit suo tempore. nuntii autem q portabant eplas imperatori et achatio habuit in ma-
datis q eplas istas nullo modo per se ipm presentaret sz presentandas traderet magistrano im-
peratoris daret cui dictus iohes ualde amicus erat committens eidem omnia facta sua q crede-
bant esse in constantinopoli. Sz cum dicti nuntii mitterent dictum magistranum ab imperatore
missus fuit in antiochia. uenientes autem nuntii cum litteris et dictum magistrum non inuenientes
constantinopoli non fuit ausus litteras presentare per se ut habebat in mandatis iudicauit ut iret an-
tiochiam ad dictum magistrum et ei daret litteras. Quo tardante achatius audiuit quod iohes
iam diu sederet in ecclia allexandrina miratur [illegible] q non misisset litteras sinodicas et nesci-
ens factum credidit se despectum fuisse ab eodem et parum duxit soluit contra ipm agere Sed
ut alter naaman indignatus contra mardocheum. omne genus iudeorum uoluit perdere [illegible] achatius
ex tali turbatione concordans cum nuntiis et actis petri mogi q tunc constantinopoli erant su-
asserunt imperatori agente achatio q iohes dignus epatu non erat. Petrum autem mongum
amabilem pplo et posse omnem pplm allexandrinum q diuisus erat in unione congregare
et q sciebat ipm petrum non suscipere fidem nicenam concilii nec eplam pape leonis egit. Acha-
cius cum imperatore ut fieret enothico in quo catholici et heretici simul diuirent utique pacem cum
descendens enothico aut qd latine possumus dicere unitum. Quod unitum zenonis imperatoris
sic erat. Imperator cesar zeno pius uictor triumphator maximus semper augustus uniuersis epis et sacerdotibus
populis per allexandriam et egiptum libiam et pentapolim principis et statim [illegible] et stantis ex
[illegible] scientes [illegible] fidem nicenam concilii et constantinopolitani confirmabant et eandem fidem
niceni secuti sunt in epheso congregati sub cirillo suscipientes similiter et xii capitula q dixerat
amabilis memorie cirillus anathematizantes nestorium et euthicetem post hec in fine concluditur
omnem uero q ad sapuit [illegible] sapit [illegible] in calcedone aut in quacumqz alia sinodo anathema-
tizamus precipue uero nestorium et euthicem et q eorum sunt sapientes et multa similia in quo unito
anathematizabat nestorium et euthicem ut catholici dictum unitum susciperent. Anathematiza-
bant [illegible] concilium calcedonense et q q [illegible] sapiebat in hoc condescendentes hereticorum et ipi sicut hanc

professione recipere et psuasit achatius imperatori ut scriberet ducibus alexandrie ut iohem ab alexandrina sede expellerent et cooperarent petro mogo ut remaneret in sede nec tn postea hoc facerent nisi susciperent enothicon principis et sinodicas eplas destinaret constantinopolitano achatio et simplicio rome et ceteris archiepis et hoc fuit ut dum unus homo et potius tota ecclesia scandelizaretur et contristaretur petrus mogus iohes a sede allexandrina eiectus est qui uenit antiochiam ad calandionem epm antiochie et sumptis ab eo eplis sinodicis romam pontificem appellauit sicut et btus fecerat athanasius contra eusebium antiochenum ut dictum est supra. Iohes aut ueniens romam ad ppam simplicium suasit ut scriberet pro eo achatio constantinopolitano. Quod cum factum fuisset rndit achatius nescire se iohem esse epm allexandrinum petrum non mogum suscepisse in comunionem in unitate zenonis imperatoris et hoc est fecisse sinam propter unitatem ecclesie et principis iussione simplicius ppa suscepit huiusmodi litteris contristatus est ad ipsum achatium eique scripsit quod non bene fecisset contra sinam sedis aplice ad comunionem hereticum hoiem suscipiens adhuc quod non sufficeret petro confiteri se conciliatorem esse catholice ecclesie secundum edictum zenonis sed oporteret eum secundum terminum calcedonensis sinodi et secundum eplam ppe leonis ecclesie aplecti comunionem. Sed cum ad achatium hec scripta uenissent et deliberaret qualiter eum rndere oporteret ppa simplicius defunctus est. petrus aut mogus uidens se confirmandum in sede allexandrina aperte anathematizauit sinodum calcedonensem et thomum beati leonis ppe sustulit nomen beati protherij et thimothei catholici de dipticis diostori et thimothei eluri nomina scripsit. Et eiusdem thimothei catholici corpus de subterra leuauit et foras proiecit quod mirum catholice eps sepultus erat. Interim felix tertius factus ppa scripsit achatio qui per v. annos obedire noluit sed et litteras quas mittebant imperatori uel achatio super hijs nullum effectum habebant quia agente achatio omnia diripiebant tandem ex deliberatione uitalis et misseni epi in legatos directi sunt ut allegaret de reformatione ecclesie allexandrine et agerent contra achatium. Qui cum dicti epi uenissent constantinopoli in custodia sunt redacti litteris eorum sublatis ne catholicis quibus ferant missi darentur et per eos ad aures aliorum deueniret quos iterum achatius de custodia exceptis secum coegit sollempni processione procedere ut ostenderet ignaro ppo cum apostolica sede concordasse et confirmato petro sacerdotio dictorum et contra achatio perseuerante in comunione petri mogi ppa felix per eplam ipsum dampnauit. Epla ppe felicis contra achatium constantinopolitanum

felix eps sancte ecclesie urbis rome achatio multarum transgressionum reperis noxius et uenerabilis niceni concilij contumelia saepe aduersatus alienas etiam prouincias iura temerarie uendicasti. hereticos et persuasores et ab hereticis ordinatos et quos ipse dampnaueras et ab apostolica sede petisti dampnari non modo comunioni tue recipiendos

§ putasti deum et alijs ecclesijs §

putasti deum et alijs ecclesijs quibus nec de catholicis fas poterat presidere fecisti et in honoribus quos non merebantur auxisti et post pauca. Et quibus hoc minora tibi uidentur in ipam doctrinam apostolicam bti tui ausus in prios et superbia retendisti ut petrum quem dampnatum ante memorie predecessore meo ipse retuleras ut testatur. annexa bti euangeliste marci sedem iubere qui aduersus inuadet et fugatis orthodoxis epis et clericis suis pro dubio silles ordinaret propulso quoque eo qui fuerat illic rite constitutus captiuam teneret ecclesiam. cui adeo tibi grata presens est ministerium eius acceptum ut epos et clericos plurimos orthodoxos post tunc constantinopoli uenientes detegratis affligeres et apocrisarios eius consortio ac anathematizantes eundem petrum calcedonensis concilij decreta uiolante sancte memorie timothei sepulchrum sic ad nos rectores nec quoque nuntij detulerunt per messenum et uitalem credes extollandum nec cum laudare desinens et multis efferre preconijs ita ut dampnatione ipsius quoque ante retuleras ueram non fuisse iactares. Tantum aut perseueras in hominis defensione presumpsisti ut quosdam epos uice uero comunione et honore priuatos uitalem et missenum qui ad eius expulsionem pater miseram subarctos custodie passus fuisti mancipari et ad processionem qui tibi cum hereticis heret exinde productos sic corporum professionibus patefactum est ad hereticorum tuamque comunionem contempta qua illi gentium iura seruari debuerant legatos pertraheres priuisque eorum per eos in lesionem bti petri apli accium sede profecti fuerant non solum in efficaces redire faceres sed etiam impugnatores omnium que fuerant mandata monstrares in quibus deceptum tuam nequitiam prodidisti et libello fratris et coepiscopi mei Iohis qui te grauissimis obiectionibus impetiuit in apostolica sede secundum canones rndere diffidens abiecta fugasti. elicere quoque deffensore fidelissimo nobis necessitate faciente fuis sublecutum indignum tuis censuisti oculis eorum quoque tecum litteris concorde testatur quo constat hereticos. Quod cum sint qui post obitum sancte memorie timothei ad ecclesiam redeant uel qui se ex catholicis eidem tradiderunt nec qui petrus qui ab uniuersali ecclesia et ante fuerat indicatur. habe ergo cum hijs quos libenter amplecteris portionem et sinam puti qua per tollatum tuæ tibi illud dirimitur ecclesie deffensore sacerdotali honore et comunione catholica nec non et a fidelium uero segregatus sublatum tibi nomen et munus ministerij sacerdotalis agnosce sancti spiritus iudicio et apostolica per nos auctoritate dampnatum nec non anathematis uinculo ex nedus. Missa littera ista achatio non suscepit cum auxilio fultus imperatoris quoque enim demetauat ut in omnibus ei studeret complacere. Unde coacti sunt suppositatores literarum per quidam ignotum monachum ipam cartam dampnationis dum ingrederetur ad celebrandum sacrificium suspendere in eius pallio et distendere qui tamen usque ad mortem permansit sacrificans sic prauatus patrocinante imperatore. Et sic se pariuit se ecclesia constantinopolitana in qua residebat achatius allexandrina in qua petrus mogus agente et achatio calandio qui erat catholicus de sede antiochena eiectus quendam sue factionis curauit ordinare nec non usque ad iertinam

ecclesie Achatii nequitia pervenit. Similiter ad omnes metropolitas et episcopos totius orientis.
Felix tertius papa, ut hystorie dicunt, perscribens Zenoni imperatori in quadam epistola: Certum
est hoc rebus vestris esse salutare ut cum de causis dei agitur iuxta ipsius constitutionem regiam voluntatem sac-
erdotibus Christi studeatis subdere, non preferre, et sacrosancta per eorum presules potius discere
quam docere, ecclesie formam sequi, non huic humanitus sequenda iura prefigere. Neque ei sanctionibus velle
dominari, cui deus voluit clementie tue pie devotionis affectu colla submittere, nedum in ipsa
celestis dispensationis excedit creatura in contumeliam disponentis. Mortuo Achatio ordinatur
Constantinopoli Fravitas presbiter, qui non consensit sed ut Romano episcopo communicaret, sed transmisit sinodica
Felici pape, qui IIII mensibus tempore non dum completo anno moritur, accepta tamen responsione a Fe-
lice papa. Post eum ordinatus est in ecclesia Constantinopolitana Euffemius contra Alexandrinum
qui transmisit sinodica Felici pape et acceptus ab eo. Mortuo autem Zenone imperatore, facto impera-
tore Anastasio, ipsum Euffemium de sede Constantinopolitana expulit, quia imperator Anastasius
favebat hereticis et sic ecclesia Romana remansit sola cum parte occidentali. Omnes autem ecclesie ori-
entales constabant in communione Zenonis imperatoris, alii quidem blasfemantes concilium Calcedonense
et thomum pape Leonis, alii vero non, sed solum de communione contenti. Tandem mortuo Felice papa
tenuit pontificatum Gelasius per annos IIII mensibus VIII diebus XVIII. Hic fecit thomum a-
nathematis contra hereticos sic continentem.

n Ne forte quis solet dicat quod si sinodus Calcedonensis admittitur omnia constare debent
que illic videntur esse depromipta, aut eam ex toto eam admitti oportere aut si
ex parte repudiabilis est ex toto constare non posse. Cognoscant igitur illa secundum
scripturas sacras traditionemque maiorum secundum canones rata, que ecclesie pro fide communi et veritate catholica
et apostolica pro qua hanc fieri sedes apostolica delegavit firmamque firmavit a tota ecclesia indubitanter
admitti. Alia autem que per incompetentem presumptionem illic prolata sunt aut potius ventilata, que
sedes apostolica gerenda nullatenus delegavit, que mox auctoritatis sedis apostolice contradicta manifestum est
que sedes apostolica et petente Martiano principe nullatenus approbavit, quod presul ecclesie Constantinopolitane
Anatolius non presumpsisse professus est et que in apostolice sedis antistite se non negavit posita
potestate, que ut sedes apostolica non recipit, quia que privilegiis universalis ecclesie contraria probantur nulla ratione
substitit, et post aliqua. Que sedes apostolica non concessit, nec imperator imposuit nec Anatolius usur-
pavit totumque dictum ut est in apostolice sedis potestate. Itaque quod firmavit in sinodo sedes apostolica
hoc robur obtinuit, quod refutavit habere non potuit firmitatem, et sola rescindit que preter
ordinem congregatio sinodica putaverat usurpandum non promulgaret iterate sine sed cum apostolica
sede veritatis executrix, et post multa dicatur quia ipse memor fragilitatis humane quod suorum saluti
congrueret dispensatione magnifica temperavit sic actionibus propriis dignitatibus distinctis officia potestatis
utriusque discrevit suos namque medicinali humilitate salvari non humana superbia rursus intercipi.

ut et christiani imperatores pro eterna vita pontificibus indigerent et pontifices pro temporalium
cursu rerum imperialibus dispositionibus uterentur, quatenus spiritualis actio a carnalibus distaret
incursibus et militans deo minime se negotiis secularibus implicaret ac vicissim non
ille rebus divinis presidere videretur qui esset negotiis secularibus implicatus, ut et modestia utri-
usque ordinis curaretur, ne extolleretur utroque fultus et competentes qualitatibus actionum
specialiter professio aptaretur. Quibus omnibus rite collectis satis evidenter ostenditur a seculari
potestate nec ligari prorsus nec solvi posse pontificem. Quod manifestius probatur Alexandrinum
Petrum per imperialem tirannidem in exilium missum nec potuisse prorsus absolvi et cum si pontificum
sociatur assensus quod ut precessit an fuerit subsecutus. Si subsecutus est et specialis sinodus precessit
sit quia nichillominus ad id redditur ut absolutio seculari potestate percepta et principaliter
inchoata valere non possit, pontificumque secutus assensus adulationis potius fuerit quam legitime
sanationis. Si precessit doceatur a quibus et ubi ille sit gestus, si secundum ecclesie regulam delibatur, si paterna
traditione perfectus, si maiorum more probatur, si competenti expiatione de premissis, ut procul dubio
requirendum est, si sinodali congregatione celebratur, quod in receptione dampnati et depulsione ca-
tholici, quia novit non fieri debuisse certissimum est, si ad primam sedem cui intererat sinodi qua
Petrus tenebatur abstrictus et secundum ecclesie regulas est relatum, si eadem que ligavit, si illa que ligaverat
non absolverent innocentiam nescientes potuisset dissolvi. Sin hec gesta non sunt, quo more,
quo ritu Alexandrinus Petrus pretenditur absolutus, cum nec a pontificibus legitime et ecclesiasticis le-
gibus fuerat expeditus nec a seculari potestate fuerat potuerat, nisi preter ecclesie tramitem presumit absol-
vi, tanto magis posset imperatori a pontificibus fuerat suggerendum ut si eum legitime
vellet absolvi, legitima ecclesiastica tenore absolutionem perciperet, et omnia que supra dicta sunt
sub ecclesie tramite servarent, precipue cum de sede secunde ageretur antistite, nec ab inferiore
quolibet sed a prima sede iure possit absolvi. Inferior quippe potiorem absolvere non potest.
Sola igitur potior inferiorem convenit absolvit pro modo inferioris loci pontifices quod nullatenus se nove-
rant potiorem sibi prima sede posse absolvere, presertim que eius sententia noverat obligatum.
prevaricatoria absolutione potius non illi petitus expetierit, sed se potius prevaricatione nexuerunt.
Ita Petri absolutio ex utroque non constat, quia nec prevaricatoria absolutione rei reum absolvere
potuerunt et pulsis undique pontificibus catholicis hereticisque substitutis vel eis qui hereticorum te-
nebant communione polluti et sacre religionis in sinceritate polluti pariterque similiter absolvere
nequiverunt quia ipsi non erant absoluti et post aliqua. Non autem ille restituit qui consensit errori et se
ab errantium cogitatione retraxit. Igitur quod eorum potuit de cuiusque errore esse iudicium, qui nunquam
quoque non errasse monstrantur, sed hereticorum simul catholicorumque confessione permixta veritatis et sancti-
tatis doctrine turbasse catholicam quoque et apostolicam confudisse pietatem. Ecce quod reum absolvere potuerunt

q' rei polb3 doceebant effici cu qb' de absoluen° reu sinod' fuat in eum° si fides
r q'o catho' retinebat cu catho' pellebant antistites quo tn m hetica fuabant

Epla Bellasii ppe ad faustu magro fugente legatois offin gstantinopoli

Ego q' pcepi mete grecos i sua obstinatoe masuros ne cui uel
insipatis iudi p' q e i an pugtum. qua ppt na ta ppt rlioi cas studet
dispoib' pu obuiare S3 poti p occon legatois regie catho fide mo-
liunt euerte r tli gnito nitunt spata pbare. Quid e ult a q dicit impato anobis
se i rlione dapnatu cu sup hac pte r pdecessor me' no solu mime nom ei attigit
s3 insup qn ei' pn' adept regie ptatis exortu r ei' se scripsit pmottos gaude
r e nlla ipius scpta ppries honouit. ut nost eu lris salutare curaui pdeces
sores mei sacdotes q puaticatorib' se comicasse ppa uoce gfessi sut actos app
submouerut. Si isti plz mire se dapnat nob no p' imputari si ab eis no ult absce-
dere tanto mag a nob no p' ee damps S3 poti ad gram sincere gome admis-
si r p' aliq. mortuos suscitasse legim'. p'm in errore mortuos absoluisse no le-
gim' et hanc ptatem fatien' sol' bto pet° pn' madat aplo. Queq3 ligauie r ce
r q'q3 solue ter sup terram inqt na in hac ligatos destitutu dixit nusq3 absol
ui qd q° nuq3 fom e ul mete aspice formidam' stetes in diuo iudi° no posse
peit excusari. Si a q'd no ptendut aro na ecc' se diuisuri sut q dudu ia fecisse
mostrant eo mm' uo miror si ignoranta sua ipe no pspicit q d' achatiu ab
dno no posse dapnari. Itane no pspicit s'm forma sinodi calcedon. achatiu fui
se dapnatu U' nouit a se noste dissimlat i q uniq3 p diuisa sinaz sacdotu error
h' actores gstat fuisse dapnatos i bna q'q3 h'esi apri° pane rlionis r fom fuisse
r s pt r p' pauca nob apposuit canoes du nesciut qd loqt q q'e hij ipi uerre
se pdut q pme sedi sana rectaq3 suadeti pere fugiut. Ipi canoes uo sut q appl
latoes toti ecc ad h' sedis exame noluit deferri ab ipa uo nuq3 p'ris appllari
iudi'm n' de ei' nuq3 ptepiunt iudi° iudicaui Smam ipi statuerut no opportere
dissolui cui' poti decreta seq3da mandarut. In hac ipa cu thimote allexandrinus
r pet' antioche pet' paul' Johes r ceti no solu d nus S3 plos nom sacdotij pre-
ferentes sola sedis ap' sut aucte deiecti cui' rei testis docet achati q' pceptoe
h' fuit executo Quod uniq3 sic ap'ca; sedem uiys forma sinodica fecisse maifestu
e e neiem resultare potuisse ctissim. h q° m' recideu in gsortiu dampitorz dapit'
e achati q' eorz dapnatioz anq' puaricato ect fuat executo nob ausi sut canonu
face mentoz q quos sp ambitoib3 illicitis reden° ee mostrutj r p' pauca qb' canoib'
quib' ne rlis exclusis e ul pmi urbiu diuisarz catho' sacdotes qua traditoe malorz

ap'ca sede in iudi° uocat. an sede sedis antistes r trie ceti q3 bti gscij sacdotes
debuerut r q' rlionis ei' ptitit i inic expelli no debuit. Videat q° si alios hent
canones quib' suas ineptias exequant ceti isti q' sac. q' ecc q' legipti cele-
brant no solu sede ap'ca ad iuditiu uocare no pnt r gstatinopoli'e ciuitatis
eps q utiq3 p canoes int sedes mltu nllm nome accep' i gone resider pfidorz non
debuit sumoiri r p' pauca S3 rliosi uiri atips pfci s'm canoes gcessas sedi ap'ce pta-
tem inimicu conant eripe et s'inet n' ea e canoes usupare gtendut et p' mlta
llo mir si isti sede bti pet apli blasfemare psumunt q' tlia potenta ul corde gerunt
ul ore diffundut r nos supbos ee denutiant cu eis pma sedes gtiti e pietat non
desistat offerre cu illi ea ipo p suo spu subiugare posse gfidat S3 captos mete face
no uiru e e' freuetici nolut medicates uelud hostes putare ul crede quo tn ab
eis iudi'm q ptendut u ia possit agitari aut ap'd ipos ut ide sint inimici r testes r
iudices S3 tali iudi° n' huana debet gmitti nego'a ne du diuie legis integritas s'q'm
ad rligione ptinet no n ap'ce sedi iux canones debet Sma iudicij toti s q' ad secli
ptatem ille apotista b3 pcipue abi pet' uicario S3 cognosce q' diua sut no ipe de eade
iudicare n' e' gsq' potetissim' scli q' noie xpian' e uendicare psumpsit n rlione forsi-
tan psequtes qd tn dicet r si no tacite suis i oibus uicent ineptias suas utiq3 e
fuet n resipiscant poti' cogitates xpi uoce no ee e'ftua que gfessione bti pet' apli
inferi portas n puaticuras asseruit Qua ppt no Remur ne ap'ca Sma resoluat
q' uox xpi r maiorz tradito r canon fulcit auctas ut tota poti' eccam sp ipa diiudicet
S3 cogitet iugi si q'e in eis rlionis e sens' ne puitate sua nllaten deponetes ap'd deu
honesq3 sedis ap'ce ppetua gstitutoe dapnent. Epla edem bellasij ppe ad anastasiu aug'.

f Fmli pietatis ure filij mei faust' mgr r hirene' uiri gsulares ac eorz comi-
tes pu'ca lega'oe fugentes ad urbem reuisi clemetia uram gsilite dicit tue
ad nos me salutatois scripta no misisse no mea fateor instituo s3 cu direc-
ti dudu de ptibz orient ul uidendi mehoetia e uris pceptnibz ab negata to urbe dis-
pserut alijs credidi tpandum ne honerosi poti' q3 offitiosi existere uidens q° non
mea dissimlatione puenisse s3 gpeteti fuisse cautele ne respuetibz ais molestias irroga-
rem s3 u serem' tue beniuolen'a3 xpi pstatis iudicauiti; hui' mee clement expeti-
sse simoneo. m reuera ppen' imputand'm in no i'inito si tacere. qz gliosi filij r sicut
rome nat' romi pncipe amo recolo suscipio r sic pan' cu eo q' zelu dei h3 ij sciam dit
ueritate hre desido Et qualisq3 sedis uicari' r q'sq3 pleno fidei catho'ce ee gpero p
meo modulo suggestionib' oppotunis supplicare gtendo dispensatoem r enim m diui
e mori i uicta ne m e si no euangelizauero. Et p' pauca duo sut quippe impato
q' pncip' mud' iste regit auctas sacrata pontificu r regal' potas i qui tanto gru' e

pond⁹ sacdotu q̄to et p ipis regibus hoim in diuo reddituri sunt examine r̄ronem
Noli ei fili clemētissime q̄ lz p̄sideas huano gn̄i dig̃tate rex tn̄ p̄sulibz diuinaꝝ
deuot⁹ colla sbmittas ⁊ ab eis cāas tue salut̄ expetas inq̄z sumēdis celestibz sacr̄is eis
q̄z ut ōpetit disponent̄ subire debē cog̃stas religiōis ordine poti⁹ q̄z p̄ee. Itaq̃z int̄
hec illoꝝ te pendē iudi° nō illos ad tuā uelle redigi uolum̄ . si eni q̄ ad ordinem
publice ptīct disciplie cog̃scentes imp̄iu t̄ sup̄na dispositione collatu legibz tuis ipi q̄z
parēt rliōis antistes ne ul' rebus huāis exclusē uideant obuiare mēte. Rogo te
quo decet affcu eis obedire q̄ p erogandis uenābilibz sunt attributa misterijs p̄ide sic
nō leue discrīme incumbit pontificibz siluisse p diuīitatis cultu q̄d ɔgruit ita hijs q̄d
absit nō mediocre pic̃lm q̄ cu parere debeant despiciūt ⁊ si cunct̄ g̃nalit̄ sacdotibz rec-
te diuīa tractantibz fideliu ɔuenit colla sbmitti q̄to poti⁹ sedis illi⁹ p̄suli ɔsensꝰ ē adhi-
bend⁹ que cunct̄ sacdotib⁹ diuīitas ēmī　　　nolu⁹t p̄eminē ⁊ sbseq̄ns eccē
general' uig̃t pietas celebrau̅ Ubi pietas tua euident̄ aduertit nūq̄ q̄lib; pem̄i
uers que ecca uenāda ɔfessa ē sp̄ ⁊ ī deuota p̄matu impeti p̄nt huāis p̄sump̄
piclosa nō sit audacia q̄ admod̄ q̄ ab ipo sacre rliōis actore p̄stitu ē nō potē
ulla ūtute euelli firmamtuz ei dei stat nō q̄ nō oī aliq̄bz ꝑ festa religio ēēt q̄ta
cuiq̄s nouitate supari ⁊ nō mag̃s ac ī uicta p̄mansit q̄° extimata ē posse sbcumbē
desinat q̄° q̄sb tuis t̄pibz q̄ p occōni p turbatōnuꝫ ecciās pr̄pitat abire que ⁊ nō
licet ne ⁊ illa q̄ male appetunt ūtare applhendat ⁊ mo⁹ suu ap⁹ deu ⁊ hoīes n̄
teneat. O̅ia ppt̄ ꝯ sb ɔspectu dei sincē p ietate tuā deprecor obtestor ⁊ hortor
ut petitione meā nō indignant̄ accipias rogo ī q̄ ut me in hac uita poti⁹ audi-
as deprecante q̄ q̄ absit in diuo iudi° sentias accusante n̄c me latet ī-
pator auguste q̄ pietatis tue studiu fuit ī p̄uata uita optasti ei sp̄ fieri p̄ticipes
p̄missiōis etne q̄ ppt̄ noli irasci si te tm̄ diligo ut regnu q̄d tpalit̄ assecut⁹ es uelim
te hrē ppetuu ⁊ q̄ imp̄as s̄clo posse regnare cu x̄° ⁊ p̄t pauca Ūex ē q̄d p p̄phām
singlarit̄ testat̄ una ē columba mea una ē pfcā mea una ē x̄pāna fides quā ue-
nerat̄ uniūsa ecc̄a catho'ca Catho'ca uero illa ē que ab oī p̄fidoꝝ ac eoꝝ successōrib;
⁊ ɔsortib⁹ sinceā pura īmaculata ɔōne diuisa ē aliogn nō erat diuīit⁹ man̄ta descretor
sz miseria ɔfusio n̄ ulla cu ia sup ē sz īquolz ɔtagio nolum⁹ admitte ut cunctis
hesib⁹ additu q̃ pandam⁹ q̄ ei in uno offendit oim re⁹ ē ⁊ q̄ minima spnit paula-
tī decidit ⁊ ē q̄d sedes ap̄lica mag° ope cauauit ut q̄ amdo radix ē ap̄lica ɔfessio
nulla rima p̄uīt ⁊ nulla p̄sus ɔtagiōe macłet ⁊ nā si ut d's aduertat q̄ fi nō posse
ɔfidim⁹ tale aliq̄ puenēt ul' un cuiq̄z resistē audem⁹ errori ul' un correctione
erratib⁹ posceim⁹ ⁊ p̄t m̄lta. Apo'lice uo sedis auctas q̄ cunctis s̄clis x̄pānis ī ecc̄a plata

sit uniūsē ⁊ canonu serie patrioꝝ ⁊ multip̄ci tradicōe firmat̄ sz ul' ut⁹ ē q̄sp̄ cōtra
ne sinodi ɔstitu̅ta q̄s p'ua ualet usurpare coltio p̄t huī⁹ cois ondi nō metibz etne socie-
tatis
apici ap⁹ illos ɔsq̄s ɔfidit corediar ī medo ap ⁊ ap̄lcaz sede de utq̄z p̄te reuicat et
instruat ⁊ p̄t aliq̄. sz ad hanc ap̄licaz sede ꝯ medicialia suggerentem supba uocare
arroganteq̄z ɔtendunt ⁊ hñt sz quātas sepe languētiu ut accusēt medicos ɔgrie ob-
suatoibz ad salutaria reuocātes qua ut ipi suos noxios appetit⁹ deponē ul' repbāē
ɔsentiat Si nos supbi sum⁹ q̄ aiaꝝ remedia ɔuenientia ministram⁹ q̄d uocam⁹ sunt
q̄ resistat Si nos supbi sum⁹ q̄ obediam pat' patrib⁹ dicim⁹ ɔstituta q̄ refragat⁹
quo appllan' sut noīe si nos　　　sum⁹ q̄ diuīnz talentu puro ⁊ illibato cupim⁹
tenore suare q̄ q̄ diuīitate sentiut dicat qualit̄ nuncupat ē ⁊ nos cerē q̄ ī errore
sut extimat q̄ eoꝝ nō ɔsentim⁹ uesanie ū tn̄ supbie uacat ɔsistit ⁊ pugnat ūitas
ipā indicat. Explicit Idem gelasi⁹ ppa in decretis suis decretales ⁊ epl'as quas
bti'ssimi ppe diūsis t̄pib⁹ ab urbe roma diūsoꝝ patru ɔsultatō ē dederut uenerabilit̄
suscipien⁹. Item epl'a btissimi Gellasij ppe ad epos dardanie ⁊ alie q̄ achati⁹ ɔpetent̄
a sede ap̄lica fuiss; dapnat⁹
　　Illectis scrib⁹ uniūsis epis p dardania ɔstitut̄ Gellasi⁹ balde miati sum⁹
　　q̄ cora dilectio q̄i noua ⁊ uelud difficile ɔōne ⁊ tanq̄ ī auditu q̄ppiam
　　nostre desidāns q̄ ethicare ɔtatores pestilentie nō hntes q̄ p sue p̄dito-
nis obstinatōe rudeant seq̄ti ū rone uicti sola ɔtentōe sbministrat nō q̄ sit alic̄
momīti q̄d garriut n̄c in ueniut q̄d loquant ⁊ p̄t m̄lta Quib⁹ ɔnent ut dictu ē ex
p'ua tradicōe ppensis ɔfidim⁹ q̄ n' p'au' iam ignorat uniūsu q̄z sinodi ɔstitutu ut uniūsal'
ecc̄e pbauit assēsus nullam mag̃s exequi sede p̄cetis oppōtere q̄z p'az sz diuiā q̄ q̄z sinodu
sua auctē ɔfirmat ⁊ ɔtinua ueneratōe custodiat p suo ī p̄ncipatu. Que bti pet' d⁹
uoce p̄ceptu ecc̄e nichilomi⁹ sbseq̄te ⁊ tenuit sp̄ ⁊ retinet ⁊ h' diu achatiu ctis q̄ p'usz
ī decrīs ap̄lica auctē deuiasse diuīti ista nō credēs q̄ppe q̄ nouat executorē sepe actina
dispositiois sue q̄ heticos extitisse p triennium fere ūis destinat̄ eu mouē nō destitit
sic　　　missa similiarit̄ scripta testant̄ Quib⁹ diu p'mu tanq̄ dedito silento
nil rudere ppo'uēt eide missis hic alti pstitet se allexandrino pet' ex p̄cepto ap̄lice sedis
auctē executo ipe q̄z dampnat abs; ap̄lice sedis notitia ɔōne p'mipta bti aut pet'
sedes q̄ alexandrin pet' sz tm̄ nō dapnase nō ⁊ sbluisse nouat nō recepit ac io pet
achatiu in pet' ɔsortiu duceret ipm q̄z a sua ɔōne sbmouit ⁊ p̄t pauca. Q° tenore
thiothe⁹ ī ipe allexandrinus pet' q̄ sedam ēte sede reuisse nō repetita sinodo sz tanta
auctē sedis ap̄lice ipo q̄z achatio postulante ul' exequete pbant̄ ēē dampnti ⁊ post aliqua
Nec plane tacem⁹ q̄ cuncta p mudz nouit ecca q̄m quoq̄z sinā ligata pontificu sedes
bti pet' apl'i ius hēat resolui ut pote q̄ de oī ecca　　　hēat iudicam⁹ n̄c cuiq̄z liceat
de ei⁹ iudi° iudi̅re Siquid ad illa de qualibz mūdi p̄te canones applare ē p'missū q̄ p'ropt'

sat9 ꝯstat achatiu nllm pontificu hnisse sniam sedis apl(i)ce ꝯm ulla ei notoe ꝯsolueri ꝗ ua
ete sinodo h ille psumpsit q n sit absq aplica sede fas ꝗde efficere et pt pauca. sz nec
illa pterm9 q aplica sedes freqnter ut dein e more maioꝝ etiam sine ulla sinodo pcedente
ex soluen q sinod9 inique dampnauat et dampni nlla existete sinodo qs oportuit hinc
facltate et hic nimiꝝ p suo pncipatu qua btus pet9 aplus dni uoce tenuit et sp tebit
Sce meorie qppe athanasiu sinod9 oriental addixat que tn exceptu sedes aplica quia
dap natoi grecoꝝ no ꝯsensit absoluit Sce meorie nichiloim9 johem ꝯstantiopolitanuz
sinod9 et catholicoꝝ pluiu ete dampnuat q silim9 sedes aplica et sola qz no ꝯsensit absoluit
Sz sctm flauianu pontifice grecoꝝ ꝯgregatione damptu tenore qz sola sedes aplica no
ꝯsensit absoluit poti9 qz illic recept9 fuat adiostoro sede sedis pslule sua auctore dapnauit
et i pui sinodu no ꝯsentien9 submouit sola i auctoe ut sinod9 fiet calcedon sola
decreuit inq9 qt ut sola ius huit absoluen9 eos qs sinodica decreta pulezat ita et
sine sinodo i eade cu plebs metropolitanos dampnasse ꝯstat q si q8 h9 ab aplica sede ul sca
sinodo acta ꝯphendit pret q psta reꝝ pbatione quiuerat intim mlto mag achatiu
no licuisse fatebat et pt a9 Certe si de dignitate ciuitatu agit9 sede sedis et tertie
maior e dignitas sacdotu q ei ciuitas q no solu int sedes minime inuat sz n metropolitanoꝝ
iura censet na qd dicit regie digni9 alia e ptas regni secular alia eccasticoꝝ di-
stribuen9 dignitatu sic ei pua ciuitas pro regni pnte regis no minuit e impial pntia msam
no mittat dispositos e clara urba illa pitate pnte ipij zliosa sbeade tunc firmate
lba tunc pueca subsistit si poti9 pnte teneat ppam on ulla pturbatoe msam et pt
aliq. Postremo cur tanto tpe tn ista gererent uel geren ꝯgsceent no q sedem
aq e cura illaꝝ regionu nouat delegata refferre curauit et pt aliq9 qt et fidelium ꝯsq
ꝯgscat mch aplica sede qd absit pope q tn snia i achatio destinata et sim
noie tn m psulis aplica cu cat legiptie pitat pbat ee deprmpta et pt mlta. Sic ego
an et p9 dapnauit q referret et peteret ab aplica sede dapnan9 e et recipien9 moduz
fnare debuisse ut pusq se ꝯoni misceret sede aplica peteret exaiaru cu et legittia roe pur-
gari cu n expiandi aut recipien9 het ptatem ipe et no it p sedis illi auctem ꝯssim qz
possz implere et tn cu auctore cu no potat ipe dapnare et cu p nalli diligentia discu-
ti potat potuit et purgari et ad ꝯonem quietem admitti. Cu ei ꝯster sp auctate se-
dis aplica ꝯsensione ptenderet u utrumqz defuit nec discussione legiptiam u purgatiam
firmat et lz p recepꝯ ꝯstat in debita ecce tanti catholici sacerdotes h ipo se indicat q aplica
sedes censuit cognouisse ꝯstantqz pbauisse retinendu qui ꝯonem catholicaz resuantes
et eos q aplice sedi ꝯcarent elligere ꝯsortes et alios quib9 aplica mine ꝯcarz usq ad psecutiones
mcursi ꝯsortes retinere certe que sedes aplica decreuiat orientalib9 epis no i notuisse iac-
tat. Vn qt tot tantiqz pontifices unu ide q cu sede aplica ꝯsentietes eaqz pbantes ap-
te religioni sac sete vaq sancepisse q no solu sequen e iudicauit sz etiam usq ad psecutioes.

Vbilt expectan9 substinerit Ecce huistis qd aplice ꝯstitutois notitia nb ingeret et re-
tinen9 ꝯstan9 ministraret si aplica sedes misissz iux duos ul tres dirigere potat Ecce
tot pontifices aplice sedis sac sectates nob ingerut noticiaz et pbet puan9 vitare
ex9 quid igit9 cont9 tantos clasist9 occlos ibide ꝯstitutos quo duos ul tres audire
possetis h9 ipm tn du9 cognouist9 illos aplice sedi ꝯplace quo uob displice uidebatur.
Aut qt illos sectum p quos intelligebat9 sedis aplice uoluntatez aut ad nichilu quidez
de ignorantia uelit9 obtende cu indicijs tantis et talib9 abutetes sedis aplice ꝯstitutis
tantis testimonijs pdicatibus respuere poti9 q accipe maluist9 et pt pauca. Nunq
de pontificib9 n eccam iudicasse no ee humanaꝝ legu de talib9 ferre sinam absque
pontificib9 ecce pncip9 ꝯstitut9 obseq9 solle. te pncipes xani decreuit9 ecce no sua ppone
potatem epis cap9 sbde pncipe solit9 no de eoꝝ capitibz iudicare et pt aliq. Et si afi-
de integro eos ꝯone catholica putat9 errare ad aplicaz sede sm statuta maioꝝ et sc sp e fcm
refferre debuist9

P ost hunc gellasiu tenuit pontificatus anastasi9 ams. ij. mesibz xj. ut dictu est
cu anastasi9 impator eccasz cufferimij catholicaz de eccia ꝯstantinopolitana
qz idem anastasi9 fauebat hetica. macedoni9 quide ordinat9 fuit i eade ecc9
sz cu tenuisset sede ꝯstantinopolim tribus ainis et ipe fuit depoit9 tanq falsaret sacram
scripturam map9 illud vbum appli q appuit i carne iustificatu in spu huic ei mutauit
na in greco os cu o. puo significat q o aut pnu mutauit i thita q e talis ka et sigt
de9 sic et ita q dicet de9 appuit p carne tanq nestorian9 et e accusat9 pseuezu mona-
chu expellit9 et accep sedem ꝯstantiopolitana quid a thimote9 et ipe hetic9 Intim ppa ana-
stasi9 scripsit impatori anastasio p uitate ecce in hac vba

G lorioissimo et clemetissimo filio anastasio augusto anastasi9 exordiu pontificat9
mei pinit9 oblat9 pplis pace p uictro ꝯnter p fide catholica huil pietati tue dep-
cator occurro in q9 in diuiz fauore ppinquare ꝯfido q nuc ꝯsonantia i me
augustissimi nois tui no dubiu pstat auxiliu ut sicut pepcelsu uocablm pietat9 tue
p diuisas gentes toto orbe pfulget ita p ministrum huiltlince sic sp e sedes btissimi
petri in diuilli eccia assignatum sibi adno deo teneat pncipatu n ppt unu mortuu diuti9
tunica illa saluatoris de sup ꝯtexta p totu male scitis patiat9 incitium q sola discissione
p infirmitate sui uenire no potuit. Et pt pcamur itaqz clemenca urm ut spatie nome
taceat achathij q inltis ex cais scandalu et offendiclm eccie ꝯcitaui spali appllanoe tace-
at et pt aliq. Illud pecuilari p amore impij uri et btitudine q eiq potit regi p aplico
offo pdicamus ut sic deat et ipe statue dictat moitis urs obeia pbeat ut tota boa
oia urm re pu9 ꝯsequat. Et pt pauca. petre clemtie ure sacraru est pu9 felicitat9
ut p mstan9 urm que uelud uicariu psidere iussit i terris euangec9 aplicqz pcept9 no
dura supbia resistat sz sp obiam que salutifera st ꝯpleant i tn hec ista nllam efficacia
huit toto tpe impatoris q9 ꝯtro anastasi9 laborabat q ide papa ꝯcorz eccas orietalib9
ipis sic ꝯtrntib3 i errore et n de9 pfudisst optentu fuisst. Sz turpissima morte i sbita.

puenit no potuit male pcogitatu pessim hre effectu. Mortuo anastasio ppa simatus
tenuit potificatu annis xv. mensibus vij. dieb xxviij. De simaco isto ista inueni. Iste eniz
simac acusatus fuit ap rege gothoz theodoricu qui tunc regebat italia qi infidelis
eet eide q conuocat omes epos ligurie et emilie et uenetiaz ad urbe uerona ut scitum
gallu uiditaz de hijs que uenabili ppe simaco psuli aplice sedis aduersarij dicebant in
pungi epi omes suggesserunt eu q dicebat impotiri debere sinodu conuocare scientes
quia ei sedi pmi petri apli meritu deni secuta iussione dni gallioz uenerandoz auc
toritas singlare in ecclijs tradidit ptatem nec andeeci sedis antistite inioz subiacuisse
iudicio ad h serenissim rex deo ispirate indit sinodal ee arbitrij i tanto negocio scripda
pscribe nec aliq ad se ptere reuerentia de ecciastici negotijs ptine comites et po. potificium
ut siue ppositum uellet audire negotiu siue nollet qd magis putaret utille delibaret du
mo uenerandi punissione gallij pap in roma ciuitate daret. Epi vo sinodo residetes cogr
gates aucte eiusde simaci ppe disponunt simac papa sedis aplice psul oppositionibz i petit
q ad hoies respiat sit immunis et lib e cuius tota dei iudicio reseruamus. Item in eode gallo
Aliioz forte hoies causas deo uoluit p homines terminare sedis huius psulu suo no sine
questione reseruauit. uoluit ei bti petri apli successores celo tm debere innocentia et sub
tilissima discussionis indigni inolatu exibere oscientiam. Nolite extimare eas animas
inquisitionis no hre formidine quas deus pceteris suo reseruauit examini no ht ars eu reus
de allegationis iniuriose subsidiu qm ipoz factoz teste utitur eode quo iudice dicas fosita
oim talis erat illa disceptatione conditio replicabo uni dnm tu es petrus et sup hanc petr
edificabo ecclam mea. et qdcumqz solueris et cetera Et rursus scoz uoce pontificu dignitas
sedis ei factum toto orbe venerabile ee dum toti corporis caput ee designat de quo p pphas
dici uidetur Si h humiliabit ad cuius fugietis auxiliu et ubi relinquetis gliam uram
In eode gallo dictu e no fienda gallia sine aucte ppe gallia sacedotu ecclasticis regibz
quot annis decreta p puincias qz puincias ppe no hueruit ualitudine pcidiuit legite
insani atn in illis pter aplici apicis sanctoem aliq constitutu et no maioribus negotijs ad
osidationem siquid ocurrerit pstate sedis arbito fuisse suatu et in fine sinodi sed sino
dus dixerunt eide ea q in libello que eiusmodi uera aucte scripsit siem in ura puntia relecta sit
ut ppijs manibus roborent rogam et i ppetuu osuerit ut pdictu e uera aplica aucte
firment. Simac ppa indit fiat

P

Ost simatu tenuit pontificatum ormisda annis viiij. dieb viij. Mortuo
et anastasio imperatore factus e imperator iustinus. Johes aut quide tunc tebar
ecclam constantinopolitanam qui erat catholicus. Cui iustinus cepit laborare p unitate
ecce consentiente et et opam dare Johe predco epo constantinopoli. hoc sciens ppa ormisda
scribit eide Justino in hec uba. Gloriosissimo ac clementissimo filio iustino augusto Ormisda
eps. Int ea q ad unitate eccie ptinent ppt qua deus clemetie ure elegit imperiu mltis
gtulisset hoc q uenabilis imperator cura fidei cui mltiplicius nos studet declarasset et cetera.

Et post mlta dicit de pcessione spc sci. Deus pr deus filius. deus spus scus trinitas i diuisa
et notu e qz ppium e pri ut genuerit filiu. ppium filij dei ut ex pre pri nasceretur equal
ppiu spc sci ut de pre et filio pcederet sb substantia deitatis et cetera Sacra Justini imp
atoris ad ormisda ppaz de unione ecce. Sanctissimo archiepo urbis rome et patriar
che ormisde Justinus imperator. Sciat pr religiosissime q diu sumis studijs
querebat patefeci et antiqs aduenerent q a uob destinati sut q Johes btissim noue
rome nre una cu clero nob consentiut nllis uariatis ambiguitatibz nllis diuisi dis
cordijs sciat libellu ab eo scriptu q offendi indicauiat scissimoz pr m gratio cog
ente quo occurrerut omes alac opere suscipien. tam urd q constantinopolitane. quas uitaz
cor ust fulgor illuiat omes accelerat libentissime qs delectat uia lucida ut firegi re
scita prim stissimas leges pbatissimas et agelijs quozda firmatas q tm retu tebat
tramite alioz corectis q uagabant incetu et i ea res colligit ut unitate indiuidue
mitatis ipi qz in unitate colat metu. Negatu e mt diuina mistia meozia in posterius
fieri libelli que dixpum achacij quda puaricatou regie hui urbis epi nec no et alioz sac
dotu q ul pmi q statuta uenerut apostolica ul successores erroris facti sut et nlla usqz ad
ultimu die sunt peitentia correcti. Et qz omes nre religionis monent sut ut exemplu
mitent cum tregie de destiando itque p nulla pcepto edixpimi et tanto flagitio reli
gionis offito tanto affectam studio pace catholice fidei p remiuando celerit pace
nre rei puce p consulendo subiectis meis supno psidio. Quid ei grati regi pt qd iustius
qd illustius q qd ide regni ideqz fidei cultus irradiat eos no diuisa gteret gtendere
s colletis in eisde ssatib institutia uenarit no solu humana mete illibata s et i diuidue
puidente xpu. Orer igit ure religionis scitas ut q p uigili studio p concordia eccie
catholice fidei peuerat diuini munere opitulato uigi ppetuitate suari annuat Dat constanti
nopoli x. kl. maij libellus fidei Johis constantiopolitani epi directus ad scm Ormisda ppaz.

r

edditis mi lris scitatis ure in xpo frat karme p germanu karm comite et nec
p germanu et Johem reuerentissimos epos felice et dioscoz scissimos
diaconos et blandu pbrm letatus su de spuali ure cari scitate q dni
scissimaz dei ecciaz p ueteru patru requiris traditoni et dilacatores robil greg x
amore pl sare festinas Certus g scito p omia scissime qz s q uob scripsi tecum
i unitate sentiens os ate repudiatos hereticos renuo et e pace scissimas eccias dei
id e superioris et noue isti rome una ee cupio illa sede apli petri et isti auguste ciuitatis
una ee diffinio oibz actis scissimis quatuor sinodis niceni constantinopolitani ephe
sini et calcedon de confirmatone fidei instituta eccas sento et nl turbare de bn iu
dicatis patroz s3 et conates usqz ad unu apice platitoz pturbare lapsos ee asta
dei gnali et aplice eccie scio et tuis. ubis recte dictis euideter utens pnti scripto h dico
Quia pa salus e recte fidei regulam custodire et a traditoe patru nllatenus deuiare qz non
pt dni nri ihu xpi pretermitti sna dicentis tu es petrus et sup hanc petram edi. ecclam mea. h que

dicta sunt rerum probantur effectibus, quia in sede apostolica inviolabilis semper custodita catholica religio. Hiis igitur fidei non cadere cupientes sed patrum in omnibus sequentes instituta, anathematizantes omnes hereses et precipue Nestorium hereticum qui quondam Constantinopolitane urbis fuit episcopus, dampnatum in concilio Ephesino a beato Celestino papa et venerabili Cirillo episcopo Alexandrino. Et cum illo anathematizamus Euticetem et Dioscorum Alexandrine civitatis episcopum dampnatos in sancta sinodo Calcedonensi quam venerantes sequimur et amplectimur, que sequens sanctam sinodum Nicenam apostolicam fidem predicavit. Hiis iungentes et Timotheum parricidam et Elurum cognominatum anathematizamus et huius discipulum et sequacem Petrum Alexandrinum. Condempnatos anathematizamus et Achatium Constantinopolitane urbis episcopum complicem et sequacem factum non non perseverantem eorum communionis et participatorem. Quorum enim quis communionem amplectitur eorum similem ad iudicatur in condempnatos sequitur. Similiter et Petrum Anthiochenum condempnatos anathematizantes cum sequacibus suis et omnibus suprascriptis. Unde approbamus et amplectimur omnes epistolas Leonis pape urbis Rome quas scripsit de recta fide. Quia, prout prediximus, sequentes in omnibus sedem apostolicam predicamus omnia que ab eo decreta sunt. Propterea spero in una communione vobiscum quam apostolica sedes predicat me futurum, in qua est integra et verax christiane religionis et perfecta soliditas, promittentes in sequenti tempore sequestratos a communione ecclesie catholice, id est in omnibus non consentientes sedi apostolice, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria. Quod si in aliquo a professione mea deviare temptavero, hiis quos dampnavi per condempnationem propriam consortem me esse profiteor. Huic vero professioni subscripsi manu mea et direxi prescripta tibi Ormisde sancto et beatissimo fratri et pape magne Rome per predictos germanum et Johannem venerabiles episcopos, Felicem et Dioscorum diacones et Blandum presbyterum. Et alia manu: Johannes misericordia dei episcopus Constantinopolitane nove Rome huic mee professioni consentiens in omnibus suprascriptis subscripsi sanus in domino. Ora pro nobis sanctissime et beatissime frater. Data mense martio die xxviii indictione xii consulibus Justino imperatore augusto et Eraclio. Epistola eiusdem Ormisde pape ad eundem episcopum Constantinopolitanum.

Illectissimo fratri Johanni Ormisda. Fecit dilectio vestre caritatis et fidei congruentem ut adventum suum ad Italiam directis nobis litteris indicaret et que recte sit cum Romana religio et voto concederet. Et in fine concludit per Cassianum diaconem tuum significavimus nos direxisse generalia statuta quibus vel ea ipsos canones servari debeat competenter ediximus vel certa eos qui de clero grecorum venerunt quid habere oporteat cautionem sufficienter instruximus sed et omnem ipsi ordinem instructionem habilem de ecclesiasticis nos docebunt ut agnoscentes et ipsorum transgressionem et apostolice sedis curam pro parte christi exturbate vos concordatis pro odia dampnatorum. Exortatur amate fidelium et quod per insinuationem dilectionis huius nobis est via patefacta prudentia remunerant sollicitudo tua et servatis privilegiis metropolitanorum vices nobis apostolice sedis eatenus delegamus ut in spiritualis iste tue zelatori contigerit sub tua nobis insinuatione pandantur. Erit ergo studii ac sollicitudinis tue ut talem te in hiis que iniungimus exhibeas ut fidem integritatemque eius cuius curam suscepis imiteris. Epistola Justini imperatoris ad Ormisdam papam.

Vos fuimus semper et quo sumus studio pro regalianis ecclesie catholice fide colentium ut eodem animo cuncta venerarent unite individue trinitatis palam fecisse dignoscitur ne legatis ad vestram beatitudinem iterum hunc premium digne gratiam nostram magnum servini quo remedium

tandem repatiat discordiis varia etiam nunc pro libentique suscipientes afferunt viros religiosissimos quos intuentiores dictamus vestra sedes apostolica tradidit destinandos. Profecto et enim igitur ipsam pacem et iocundos eos oculis aspexi et extensis manibus duximus amplectendos. Qui et omni intentione ordiantur ut venerabilis in ecclesia Constantinopolitana nec non quam plurimis alie nova suscipiat dicta non solum in certis sed in auffendio nominibus etsi ex sacris dipticiis que revolvenda maxime postulasti verum non nulle fuerunt urbes et ecclesie tam ponti quam alie quam precipue orientalis quarum clerici vel populi omnibus pertemptati minis et persuasionibus tamen nequaquam flecti sunt ut tolat antistitum et repellat nomina aliorum apud eos oppinio floruit. Sed morte vita duriore essent si mortuos condempnaverint quorum gloriabant vita superstitum. Quid igitur faciam huiusmodi pertinacie qui vel dicta audiens exhibita tormenta in tantum despicit ut amplius esse ac festinum iudicet si corpore potius quam religiose desistat gratiis. Nobis quidem videtur esse opus molli ageri quod si non in tua sanctitudine iam nec in alio potest inveniri. Nam neque sanguis et suppliciorum cupidi quam domini grave ex libello suscepimus sed ut pro discrimine in perfecta remeat concordie desidia sed ad progendum quod prius sumus ordine quietorum membrorum ecclesie. Utrum itaque prestanti erit minorum gratia in toto esse nobis ad receptas tantas multitudines an concessis exiguis et retentis maiora et omnium ratione quemdam corrigi ut quod non licuit per omnia saltem ex necessariis partibus allegentur. Veram utique nominum postlaminus non Achatii non utriusque Petri non Dioscori vel Thimothei quorum vocabula ad nos sanctitatis tue epistole continebat sed quod in aliis civitatibus celebrari episcopalis reverentia et hiis exceptis urbibus in vestre beatitudinis libello iam ad plenum admisse sunt. Nisi hanc quam pre tam benivolentia statuerit vestra nimia corrigenda. Verum ne vidimus res circa sedis apostolice ut non magis venia dicenda sit quam deliberata ut ac perfecta dicti Anastasii quidem religiosissime memorie vestre clementie ecclesie palam apteque statuit cum hec idem scribebat nego premiore desbri vestro satis esse pace affirmantibus si nomen tantum reticeat Achatii. Ergo prona vestre sanctitudinis statuta sequitur quod omnis memorias mortuorum non iudicat condempnandas ut dignum habeat et in contrarium sive placido omnibus non solum defunctis sed et superstitibus vestra divulget in omni fine terrarum lenitas et hec non dubitamus gloriosum nobis futurum ut pontifico statu responsa lector meus reddat. Retineat autem vestra sanctitas quod dudum scripsimus ex oriente supplicationes vobis esse destinatas volentium ipsorum continentes et arbitrium in quo se credituros condunt firmiter et quod nulla ratione desiderandum existant. Hanc itaque cartulam per vestra premissa per Johannem reverentissimum episcopum dirigendam nobis in presenti iuncto edidimus ut aucta sede et tenore eius admissis ad corrigendum prestitit et ad adiuvandum ubique venerabiles ecclesias et Ierosolomitanam precipue cui tantum omnes favore impendunt quasi matri christiani nominis ut nemo audeat ab ea sese discernere. Consensu itaque proprium vestra beatitudine epistolari quoque pagina convenit declarare ut cognito ab omnibus et patefacto tenore eiusdem cartule a nobis laudari et tenaciter custodiri lector meus existat. Datum Calcedon v. id. decembris.

Post Ormisdam tenuit pontificatum Johannes primus quem Theodericus rex gothorum misit Constantinopolim ad Iustinum imperatorem qui veniens ad portam auream cecum illuminavit

ut d^t btõs gregori' in dialogo. postea p quo fuit missꝰ. s. ut facẽt cũ iustino ut arria-
nis ecc^e redderent qz ipe theodericꝰ ut tota gens gothoꝝ sb illa peste arrianoꝝ ad
huc tenebant incarcerat' fuit deinde interfectꝰ aq° iohe ppa ut narrat idẽ btus gre-
gorius i eodẽ l°. theodericꝰ iussꝰ fuit aquodã hẽmita q' hitabat i ptib; sicilie i q^a
dam barcula ducebat' nudꝰ fere . 7 discalciat' ligat' p^t tgũ manib; 7 in foramie mõ
tis q uehement' diceᵗ arde piectus fuisse. h̃ iohẽs tenuit pontificatũ ãnis. ij. msib;
viij. diebus xvj. h̃ scribẽns zacharie archiepõ d^t ẽ.

Othes urbis rome archiepõ zachari. archiepõ salut' exigit dilecto tua.
fr̃ kme pceptũ ap^ce sedis in q° p^rũ decreta ɔsentiut q n^c ulli recte u-
iuentiũ 7 credentiũ sacẽdotiũ denegare fas ẽẽ credim'. Et licz t' p mito
7 honore sacẽdotij quo plim pollẽs uiuen' 7 docen' ecca.^ce ɔl'e mota sint oĩa tñ
qz rõne ecc^e norma 7 auctem magꝰ pe postl'asti scriptis tuis libent' rudere cura-
ui. De occultis eĩ cordis alieni temẽ iudicare iniquũ ẽ 7 eũ cui nõ uident opẽã
n bona peccãn ẽ ex suspitione rephende. Oues uõ que pastori suo ɔmisse fuũt n^c
eũ rephendẽ n arcta fide exorbitauit debent n ullaten' accusare pnti qz facta pa-
stoꝝ oris gladio ferien^a nõ sũt q̃uis recta rephenden^a uideant' ref. et p^t pauca.
Tu uõ kme h^c uide ne trãsgrediar 7 reliquos epõs tã tue cure ɔmissos q̃ alios
cis uõ accatorib; ul' de inimica domo pdeuntib' seu q' ẽ inimicia morant' non
credant' ne reati nocẽ cupiat aut lesi se uelint ulcisci. hij q° retracen' sunt nõ ap-
pbandi. Et p^t pauca. Ideoq; tanta urgente necessitate ẽ inope ura ap^ca que auctẽ
7 reliquos epõs ou repmere i festos releuare oppssos ut abs; graui dno auxiliare
difficultate ȳm gratant' oĩ tpre sacificare meamur ualeat. // Post iohem tenuit potifi^ctus
felix. iiij. ãnis. iiij. msib;. ij. dieb' xv. h̃ scribit oib' epis in h̃ uba.

b Dilectis frib' oibus epis p diũsas puincias ɔstitutis felix eps in dno salt.
Magno munẽ mĩe dei toti' ecc^e catho^ce mltipli^ta sũt gaudia cũ ecc^{ar} status
eo uiget ordie q° aploꝝ successores illũ statuerut ut antiqꝰ hostis ordine q°
astutia eam nõ posse turbari cognoscim' nõ modico ɔtristam' merore q̃ ob cãm fũt
acapite discedat' s; fide 7 ordine q; apli 7 aplici uiri statuerut abs; hesitatione
teneat' 7 c^a. 7 p^t aliq̃ scitat' ure scripta q ad sede ap^{car} missis s; quib' ɔsulte quãi
ad cap^d ut inde accipiet' rũsa. vnd' oĩs ecc^a totius religionis sũpsit exordiũ gra-
tant' suscepi 7 breuit' uob' rũdere curaui 7 c^a. // Epl'a anastasij patriarche ad felice
papã. iiij. fuit sp ap^ce ure sedis licentia puiste dampnatos ul' excõicatos pietatis
sua auctẽ restituere 7 sua eis oĩa reddẽ 7 eos q' dampnaut aut excõicauit ap^{ce} pur-
re puittio sic 7 n^{ra} 7 antiorib' cognim' actũ tpibus. Itẽ antiqꝰ relis sanctitũ ẽ ut
q̃tq° licet i remotis aut longe positi puicijs sup eoꝝ quel' 7 accatoib' agerẽt' nõ
p'us tẽtand' ul' accipiend' ẽẽt q; ad notitiã alme sedis ure ẽẽt deductũ ut h' auctẽtate

vitandẽ repiat discordiã uaria ɔtamtũ nũc puo libentiq; suscipietes ^aut ipsa q fuisse
puitati infinaret uel firmaret'. Post hunc felicẽ tenuit potificatũ. boifatius
ij. ãnis. ix. dieb' xxvj. h̃ scbit ad eulaliũ patarcha allexandr'n. in h̃ uba.

b Bonifati' eps eulalio epõ salt. olim 7 ab initio pcepim' tanta alto pet°
aploꝝ pncipe fiducia ut hẽam' auctem vniũsal' ecc^e auxiliante dño sub-
ueire 7 q̃tq̃d nouũ ẽ auctate ap^{ca} corrigẽ 7 emandare. Ad h̃ eĩ diuĩe
dispositio puisio grad' 7 diũsos ordines ɔstitui' ẽẽ distinctos ut dũ reuerentia inores
maiorib; exhibent 7 potiores inorib' impendent vna ɔcordia fiet ex diũsitate
ɔnexio 7 recte offitioꝝ gerẽt' administratio singloꝝ. Neq; vniuersitas a^l potit' ratione
ɔsistere n h'moi magnꝰ ea differentie ordo suaret. Quia uõ creatã in una eadeq; ql'i^te
gubnari ul' uiuẽ nõ pt celestiũ militaꝝ nos exempla instruit qz dũ sic angli ar-
changli liq; nõ equales sunt ptãte 7 ordĩe sic nostis differt alt' ab alto. Si g°
int' hos qui sũ pecco sunt extat distinctio qs hoĩ^m nõ ab mat se libnt' dispositioni
sbmitte. Dt' eĩ pax 7 caritas mutua se iuicẽ ɔflectant' 7 manz firma ɔcordia i alt-
na 7 deo placita dilectione sincitas. Quia g^e vnũ q̃dq; salubrit' tũc amplectit' offz
cũ fuit vn' ad q' possit recurri ppositꝰ 7 p^t pauca dota ma cari^{tez} tua late nolum'
ne q' pticeps fuit sollici^{mo} gaudioꝝ fructũ reddat' exortis. Et io cartagien. eccaz
ad ɔonem nr̃am reddisse dño ppciante significam' 7 nã mandatoꝝ q legatis n̄ris dedĩz
i oĩbz serie fuisse ɔpletam. Et p^t pauca. Aurelij eĩ pfte cartaginens ecc^e olim eps
cũ collegis suis instigãte diabolo supbie tpib; pdecessoꝝ nr̃oꝝ boifatij ac celestini
ɔ rõna ecc^{az} cepit et uide se in pectis aurelij Eulali' a rõna ecc^a ɔone segregatis
humilias se recogit pacẽ 7 ɔonẽ rõne ecc^e petẽs sbscriben° vna cũ collegis suis dãp^a
uit ap^{ca} auctẽ oĩs scriptas q adũsus rõne ecc^e fca. q q° ingenio fuere Exemplar
pñi ẽ. / Prima salus ẽ recte fidei r'lam custodire 7 a ɔstitutꝰ p'rũ nullaten' deuiaẽ
Et qz nõ pt dõ. ñri. ihu. x'. pter mitti sñia dicent' tu es petrꝰ 7 sup hac pe 7 c^a.
7 q̃ dca sunt reꝝ pbat' effectib' quia in ap^{ca} sede ex maculam sp ẽ catho^{ca} suata religio
de q' spe 7 fide minime separi cupietes 7 p^rũ segtes uestigia. Anathematizam' oĩs q'
ɔt rõnã ecc^{az} supbien° suas erigunt ciuces segtes in oib' sede ap^{ca} 7 pdicãtes oĩa
eĩ ɔstituta 7 p oĩa spo ut una in ɔone uobcuz qua sedes ap^{ca} pdicat ẽẽ merear inq^a
ẽ integ^{ra} 7 uã xpiane r'lioĩs pfca soliditas pmittes segstratos a ɔone ecc^e catho^{ce} i. nõ
ɔsentientes sedi ap^{ce} eoꝝ noia int' sac̃ nõ recitan^a ẽẽ mistia. Q si i aliq° a pfessioe mea
deuiare teptauo hijs qs dãpnaui ɔplicẽ mea sñia ẽẽ pfiteor. hanc aũt pfessionẽ
mea ego manu mea sbscipsi 7 boifato scõ 7 uenã^{li} ppe urbis rome direxi. dãpnãs
7 ãncessores 7 successores 7 oĩs q' scẽ rõne 7 ap^{ce} ecc^e puilia cassare nitunt' 7 i fie
eplẽ sic ɔcludit'. S; ut caute h̃ ceteras q; querelas aut errores alicꝰ cui ualeas expedire
dilectissĩe fr̃ psona mea te in h^c opt; indiuẽ scietes in h'moi casis ut dictũ ẽ qd cauẽ
dũ sit 7 i. oĩa puidendũ ut te nõ abigas rõni dispesatoĩs eĩ deo ẽẽ reddendum

ita tn̄ ut eos q' nob' fuint cōne secuti ul' p nos sedi aplice uxa nob' scpta declarant.
quib' et cu contineta libellor obtulerut inserat. et q' humilit(er) debem' tenere i mete
ut tu ordis nri dignitate fuem' in honore q(uo)t nob' nc humilitas timida n(ost)ro sit su
pba. Nondu ut hetur i hystoria libati poti bonifacio mortuo Johes q' cognoto
in tum' sedis aplice suscep' pulatu ad q' missi sut ab impatore Justiniano q' Justino
successat poti ephesior et demetius aphilippis conslē sede aplica ut legatos a timitor
titu et culegiu negatib' ee confiten'. Johes ppa scrauit in epla sua confitendu esse
et madauit i patori dapnans pdcm illor. Eode tpe mortuo epiphanio q' Johi succe
serat et pfessione ormisde ppe fecerat ut hetur supius. Theodora augusta uxor Justi
niani athimiu transtulit in sede constantinopolitana q' fuit eps trabesundis regionis poti
latent calcedoniu sinodu no suscipiente. Mortuo aut Johe ppa dcs mcurio Agabit'
diacon' ei' ordiat e in ppam d'c in ecc(lesi)a rlis apmeno erudit' hic uenit in constatino
poli ad Justinian imperatore et dephendit anthim epm constantinopolitanu fore hereticu.
Cu aut rogaret a pncipib; ut anthimi in salutatoes et cōone reciperet ille fi inqt po
set si anthim' libello se pbaret orthodoxu et ad cathedra sua reuocaret impossi(bi)le
a agebat transtatu hoiem in illa sede pmane qz transtat' fuat e n aucte ecc(lesi)e rone
Augusta aut q' illu fouebat clam pmittente munia mlta et rursus ppe minas i te
ptante in h ppa pstitit ne eius audiret petitione. Anthim' aut uides q' no poterat
resiste ppe aduertes se de eccia expelli palliu q' hnit impatorib' reddidit et discessit
u cu augu tueret suo procinio. et papa agapit' qda menate noie p eo ordiauit
pontifice consecrans cu mau sua in ecc(lesi)a scte marie q' blatherna dr. fuit aut iste meas
ppoit' xenodochii i. hospital' maior qd uocat' sapson quod usque hodiernu diem
eunde nome retinet fuit a hic gric alexandrin' catho(licu)s suscipies sinodu calcedon et
eplam bti leonis. Hijs ita pactis du ppa disponit redire italia constantinopoli obiit de
cui' decessu audies eccia roma siluerium sbdiacone ormisde condā ppe filiu elegit ordi
nandu augusta uo uocans uigiliu agapiti condā ppe diacon pfiti secreto et ab eo postlauit
ut si ppa fieret tolleret sinodu calcedon et scriberet theodosio alexandrino anthimo p
dco et asuccto antiocheno et p eplam eor firmaret fide pmittes dare ei pceptu ad beli
sariu ut papa ordiaret et dare centenaria vij. Vigili' aut libent suscepit pmissione
et amore epat' et auri et pfessione facta roma pfect' e u uenit ia siluerium ordiatu
Belisari' aut tc rauene morabat. Vigilius aut pfect' rauena et tradens eplam belisa
rio pmisit ei uigilius duo centenaria auri si siluerio remoto ordinaret ipse pro eo
q' uenit roma cu eo et uocans belisari' siluerium papa ut ueniret ad palatiu temptabat
ei calupnia inferre qi gothis scripsisset ut roma intraret. Secreto a belisarius et
uxor ei' suadebat siluerio ppe implere pceptu augusta ut tolleret calcedon sinod' et
p eplam sua fide hereticor firmaret. Qui no acquiescens contulit se in basilica bti
martiris sabine ibiqz manebat ad q' directs e multi cu iuramento dato e ut ueniret ad-

palatiu q' a silunio astabat suadebat ei ne grecor crederet iuramentis ille tn exiens ad pa
latiu uenit. Et illa die p iuramto ad ecc(lesi)am redire pmissus e ad quē rursus mandauit
alta die ut ad palatiu itato ueniret. q' de eccia exire nolebat dolos et patos agnosces
Sz postea orans et cas dno comadans exiuit et ad palatiu uenit q' sol' ingressus a suis
vlterius no e uisus. Et alia die belisarius conuocatis pbris diaconib' et clericis omnibus
mandauit eis ut aliu sibi ppam eligerent qbus dubitantib' et no nullis residentib' fauo
re belisarij ordinat' e uigili'. Siluerius aut missus e in exiliu in ciuitate patara puincie
licie unde fuat oriund' btus Nicholaus. post ordinatoz quo sua appellabat uigili'
a belisario i plere pmissiones sua q' pmiserat augusta et dare auri duo centenaria
pmissa. Vigili' aut timore romanor et auaritia patrinate et nolebat pmissiones suas
implere. Sz siluerio ueniente patara venerabilis ciuitatis illi' eps uenit ad impatore
et iudici' dei contestatus e de tante sedis epo pulsione multos ee dicens reges sic ppa e sup eccias
mundi toti' a sua sede expulsus. Que audies impator reuocari siluerium iussit et de
illis litteris iudiciu fieri ut si pbaret ab ipo fuisse scriptas in quacuq ciuitate eps degeret
si a falsae fuisset pbare restitueret sedi sue pelagius aut occurres cu uolutate augusta
conabat irritu facere impatoris pceptu ne siluerius roma rediret Sz praualete impatoris
iussione siluerius ad italia reductus e. Justinus aut l amator eps bto ppe mittit
eplam h' continentem.

(Be)to siluerio amator eps aquibusda ptr dilectissime illis ptib' adue
nientib' audiuim' nos a sede bti petri iniuste pulsum et exilio destinatu
qd nimis grauit ferentes misim' pua munuscula. i. argenti libras t(ri)
ginta ad uram usum q' sustentatoem q' petim' ut ita grato aio suscipiatis sic grata
mittimus intentoe. et pt pauca. Quid ei putat fieri de nob' ptr sine cu de summo
pastore uicario sti petri talia sint. Rescriptu bti siluerij ppe ad amatore epm. Dil
lectissimo et amatissimo amatori epo siluerius. O qm bona e caritas q p ymaginem
pictura dimet exhib; ipi p amore tangit diuisa, confusa ordiat in equalia sociat
imperfecta pficit. et pt pauca. Ante oia uo patria i festa in exarco quod no restitu
eba anthimu dudu patriecha constantinopolitanu que scte memorie agapit' pdecessor
me' suis nuntiis dapnauat. et pt pauca. Ego aut pptea no dimisi n dimittam
officiu meu. Sz cu epis quos congregare potui q' talia erga me posuerut egerunt
anathematizaui et vna cu illis aplica i. sinodali auctate statui nullum umqm talit deci
piendu sic decept' su si aliqs deinceps nullu vnqm epor ita deciperet anathema
fieret in conspectu dei et sctor angelor et sic statuta pprm roboraui. Cu aut ad
suggestione epi pataree ciuitatis ut dictu e et continet in historia dei libati. siluerius
pcepto iustiniani ad italia reductus fuisset cui' aduentu audies uigilius timens ne
sede pelleret belisario mandauit trade m siluerium aliogn no possum facere qd expi
gis et sic tradit' siluerius i manib' duor defensor et suor uigilij et ab eis i insula

palmatam sub arta custodia deportat' ibid' media defec. Vigili' aut p' Antoniam
belisarij coniuge implet promissu q' aug'te fecit tale scripsit eptam dnis et epis ui
olius. scio qz ad stultitie uestram an fidi mee credulitatis deo iuuante pueni et c.
Inq' epla dapnauit sinodu calcedon' et dixit in xpo duas nas ee. anathematizauit
scripsit et occulte dicere rogo ut h' q' scribo nllus agnoscat et h' scribens occulte hereticus ma
sit sedes. Uidendum q' h' uigili' ut pz ex predictis male intrauit ad papatu in pat
et manifestu p' q' diu uixit. siluerio no huit auctem sedis ap'ce, retebat cathe
dram sti pet' de facto et ppt h' no regebat in fctis fidei aspu sco qz ita de facili pec
ul' pco seu metu imperatric theodore consensit et subscripsit errori ut dictu e sicut
pet' anq' fiet pasto. epm ter negauit ad uoce ancille, lz iā h'uiss3 pmissionem
de traditioe clauiu e et iste uigili'. Cu aut pt morte siluerij suscepit eu tho code
aspcu q' suscepat petro cu negass3 eu dnd' penituit eu ualde et cooperante spu sco oibz
consentietib' dign' sedit q' xpo. dicet de eo sic de paulo ego ondam illi qnta oppoteat
eu p noie meo pati. na p fide q' pass' e bto siluerio ab eade p'a p eade ca et p eod'
m pass' e btus uigili' ut eide siluio sociaret in etna btitudine sic paul' stephao
q' psecut' fuat i uita pnti. Na cu an pmissione fecisse theodore aug'te ut si ppa fi
eret consiliu calcedon' admoneret et anthimu epatui constantinopolitano restitueret et uidens
siluerium reuocatu ab exilio timore ne ipe de epatu eicet et siluerio restitueret consensit
i oibz aug'te subscribens in heresim et anathematizauit conciliu calcedon' q' s. i iuste sedebat
in cathed' sedis ap'ce. Sz postea cu iuste sedisset petens impatrix ut confirmaret q' an p
misat i nllum euentu consensit ymo ex precepto suo congregata quinta sinodo in constan
tinopolim i pntia imperatricis confirmauit fide concilij calcedon' et anathematizau.
oms dicentes in xpo vna natam et ipam impatricem theodora anathematizau cu
oibus hereticis sibi in qua sinodo fuerunt pres c. lxv. Inq' et sinodo anathematizau
oms no suscipientes dicta bti cirilli ita decreta fide max'e xii. cap'la ab eodem
conscripta et et' quoqz recep' scripta theodori ul' theodorici et dca bti cirilli ana
theatizauit clari iueniet' i d'o opusclo i q' tractabitur de processione spus sti a pat'
qz spatio in hijs capitlis tractat de processione spus sti a patre et filio et theodorino
eide in hoc contradicit. Inq' et sinodo dicta istorz scorz recepta sc' scim basilium
oia p scos pres doctores ecce. anathasiu hilariu greg' theolog' et greg' nisen
Ambrosiu augustinu et ieronimu theofilu. Johem constantinopolitanum cirillu leone petru susceptim'
oia q' decreta fide i condepnatoe hereticorz conposuerunt. Theodora aut aug'ta uidens
se illusa a uigilio missis nuntiis roma requisiuit ab eode ut compleret q' pmiserat sub
scribens i heresim aut duceret in constantinopoli q' nolens acquiescere in subscribendo ducit'
constantinopoli p biennium fuit contentioes int' papa et impatricem que nec prece nec pro
posito ad se inclinare ex precepto ipius impatricis alapizat' i palatio i conspectu ipius

Marginal note: *et excellentissimum doctorem

impatricis fugit ad basilica sce eufemie q' e constantinopoli Sz inde abstractus
misso fune i collo ei' tractus p ciuitatez tota die et semi uiuus relict' postq' recat'
e posit' in arta custodia exiliu mitit' in ciuitate siracusana et ide bono fine
quieuit perseuerans i fide xpi ut impleretur iibuz xpi dicetis petro. Ego p te rogaui pet'
ut no deficiat fides tua et tu aliquando conuersus confirma fres tuos. si a illa sedes pet'
i fide deficeret q' quos fres confirmaret ut e i'. si sal infatuatu fuerit in q' salietur ad
nichil' ualz ult' ii ut mittat foras et conculcet ab hoib' De isto uigilio repei in
quada epla sua et h' cs. y. Qui se scit alijs pree no moleste ferat aliq' esse platu
ee. Ipa naqz eccia q' p'ma e ita reliqs ecclijs uices suas credidit largiend' ut i pte
sint uocate sollicitudinis no in plenitudine ptatis. Vn ei appellantum ap'ce sedes eporuz
iudicia et cuncta maiorz negociorz causa eide sedi reseruata deliquant pspti cuiusque oibz
ei' sp expectand' sacedotu cui' tinnti siqs obuiare temptauit consultu cas se no sine ho
nor sui piclo ap'd eande sede se nouit redditur. // Post uigiliu tenuit pontificatu
pelagi' p'm' anis iiij. mensib' x. dieb' xxv. De isto pelagio nich' repi h' opi insendu
ii dum dcun tm. Quod h' c. di. c. Qm quid' metropolitanorz i fide sua scdm p'sca consuetum
sce sedi ap'ce expone detectantes vsu pallij nec petunt nec peipiunt ac p h' eporz consectio
in aliquitis ecclijs no sn piclo ptellatur ut siqs metropolit' ult' tres mses consectois
sue ad fide sua exponen'as palliuqz suscipien'dum ad ap'cam sede no misit commissa e careat
dignitate siqz licentia metropolitanis alijs pt scdam aut 3'am monitione induat ecclijs consi
lio romi pontificis ordiano epo subuenire. // Post istu pellagiu iohes iij. tenuit potificatus
anis xij. msib' xj. dieb' xxvj. hic scribit vniuersis gmanie et gallie in h' uba. //
Jsticia epis vniuersis p gmanie gallieqz p puincias constitutis i dno salut. Optaueram
quid' kmi pura caritate collij oes do' sacedotes in dna deuotioe psiste n' q'q' phita
gra aut fauore sacedotu sectari aut a uia recta discede. Et pt aliq'. Sic aut petrus
pnceps aplorz adiutores sibi asciuit linu et cletu no tn ptatez pontificij aut
soluen' at ligan' eis norma tradidit sz successori suo sco clementi q' sede ap'cam pt eum
et ptatem pontificale tradente e bto pet' aplo tene promeruit. Lin' aut et clet' mi
strande exteriora pnceps aut aplorz pet' ubo et oroni insistebat Q' no h' incongrue
ad traditoem spc sti p man' impositoim ptinet. Vn in actib' aplorz scriptu e no est
equu nos relinquere ubu dei et ministrare mensis et pt aliq'. Et iterz monet dnice uoci i
pio quo btissim' aptus tria repetitioe misterie sactoris ibuit ut p'oues q' p'm amar
diligent' et cu mag'a cura pastar qui ipius sce sedis cui p hundam'3 dnice gre psiu'
ipius amore et reuerentia coarthamur ut tanto supstitoie q' nllis ut sepe dictu e auctore
fulcat piclm q'm possium' declinem' ut magis nri pet' apli bti omni dilectio q' ama
tore se dei testat' e dna i ueiat in uob. Qm oes negligent' pastes totiens consmedatu

q docta que se vocat bumi no amare pastore nec ei velle disciplin sicut exempla
negligit imitari na gra maior aquirit si de commissis oibus lucru refferat deo sollicitudo
pastoris et pt multa. Omnia hec decretalia et cunctorum predecessorum nrorum constituta que de eccasticis
ordinib et canonum promulgata sunt disciplinis ita nob et oibz epis cunctisque sacerdo
tib custodiri debere mandam ut siquis in illa commiserit veniam sibi deinceps noverit de
negari Quoniam occurrere veritas si fluctuas displicet et multo nos qui summa eccie tene
debem gubnacla causa respice si silentio faueam errori etc.

P ost hunc tenuit pontificatus benedictus anis iii mese i dieb xxviii de quo
solu in ueni quod scripsit vuiato arepo de sinodi textu in momentum veti
lantes tractum quod apud suessionis tua beatitudo studuit celebrare cu epis tue
dioceseos et archiepis velone senon et amalauro turon aliisque epis eaque ad pro
fectu eccie noscunt piis auctatib statuta sancitaque repim. Sed et diffinitiones fratrum
tue et ceterorum que in presenti sinodo aplicas canoicas que auctatibus propriis digestas robo
asstra ratas easdemque apostolica in omnib fore promulgam auctate sicque manere statuim ut i de quo
nullis tpibus oriatur. Sed et nequis contra eadem statuta canonica et de creta romanorum pontificum
mani prinacia inferre presumat cu anathematis impositione nra apostolica et beati petri aplorum
principis auctate phibem. Post benedictu tenuit pontificatum pelagius ii anis x mensib
ii dieb x. hic misit beatum gregorium constantinopoli ad mauritiu imperatore tpe huius pella
gii. Johes quidam eps constantinopolitanus sibi licita summi pontificis quocatus multis epis qui
conuenerant nomine sibi usurpavit. Sicut scribit eps ulli contra quam sinodum et usurpantes nomen in
dignum pellagius papa scribit eide Johi constantinopolitano ipm graviter reprehendens et oibus
epis qui sunt in concilio eodem.

Dilectis fratribus universis epis qui illicita vocatione Johis constantinopolitani epi ad
sinodum conuenerunt pellagius manifestata sic optauimus per gram dei evangelica
veritate et ab universali eccia pravitatis erroris nocte depulsa ineffabiliter
gaudem in dno. Sed no modico contristam merore quia que oli calcata fuerant et funditus
dapnata numquam fidebuerant rediuim radicib germinat atque pullulat. Et quia multa
que pectitudine presenti cognitare puenimus necesse est accurate quod ordine et omnem auctate esse fra
est tu es petrus etc. sumpta est disputatione quod dni precepta nova errantiu corda conquestat
nec liceat deffendi quod no licet age. Relatum est quod ad sede apostolicam iohem constantinopolitanus
epm universale se scribere vosque ex hac sua presumptione ad sinodu quocare generale
cu gnalium sinodu quocandi auctas apostolice beati petri sedi singulari privilegio sit tradita et nulla
unquam sinodus rata legatur que apostolica auctate no fuit facta Quapropter quicquid fuit in predicto vestro
conventiculo quia sinodus talis esse presumpta no potuit statuistis ex auctate sancti petri aplorum
principis et dni salvatoris voce qui beato petro ptatem ligandi et solvendi ipse salvator dedit

q et ptas i successorib3

8

q et ptas i successorib3 ei i dubitanter transiuit precipio oia que i statuistis vana et cassa esse ita
ut deinceps numquam appeat nec intitulentur aut ei ipe salvator beato petro aplo ut ipa veritas per
se ipam loquitur dicens quecumque ligaveris sup terram etc. et denuo apostolicis canonicis ac evangelicis
instruim rlis no debere absque sententia romani pontificis concilia celebrari. Quapropter ut iam dixi
est no concilium sed conventiculum vel conciliabulum vrum cessat et quicquid in eo dictum est irritum habet
et vacuum vosque deinceps ut nullius hortatu talia presumant si apostolice sedis communione carere
no vultis modo vero ideo suspendere ulterius ut locum possit habere correctio predecessor autem iohis
et ipe iohes no semel sed sepius epistolas et libellos ppa manu scriptas sanctis successoribus nris
misit quibus coram deo ptestati sunt michi unquam ptrue quod apostolice sedem age nec de illis ac aliorum
privilegiis quicquam usurpare contendere. In archivio sancte romane eccie sub sigillis et cirographis
eorum roborata habentur integre. Ipis enim epistolis et libellis anathematizaverunt se ulli successores
eorum constituerunt si unquam aliquis quicquam ipos presumpsisset quod aplicam aut vel illius alterius sede epi quod
quod adversus quo quomodo esset moliri. In eos no est necesse exagitare quia ipo anathemate in culo
ppriis manibus pfessione sua scripta roboranda constituerunt sic sed et ipe Johes in errore
suum et ipe correpit cito a nob excomunicandum fore et apostolica et omni eporum communione carere. Universalis
quis nomen quod sibi illicite usurpavit nolite attendere nec quocatione ad sinodum absque auctate sedis
apostolice unquam venire si apostolice sedis et ceterorum eporum vultis communione frui nullus enim priarcharum hoc tam
prophano vocabulo unquam utatur quia si unus priarcha universalis dicitur priarcharum nomen ceteris dero
gatur. Sed absit hoc absit a fidelis cuiusquam mente hoc est velle quod pia arripere unus hominis nomen fratrum suorum
minime ex quantaque parte videat. Quapropter caritas vra neminem unquam suis epistolis universalem noiet
ne sibi debitum subtrahat cu alteri honore tribuit indebitum et pt multa. Orate fratres ut honor
eccie nris dieb no vacuetur nec unquam romana in sede quam instituere dno capud omni eccliarum privi
legiis suis unquam careat aut spoliet et pt aliquam. Ideoque necesse est ut concordit salubres susci
piatis hortatus et michi per contentionem agentes divinis et apostolicis constitutionibus peccatis et in
nullo paciamini prudentissima canonum decreta violari quia et nicenorum canonum statuta que
a nob et predecessorib nris prouide sunt et salubriter decreta intemerata permaneat in futuro
et pt multa. Vos fratres si no vultis cu eo dapnari quia no solum quod faciunt sed quod facientibus
consentiunt rei sunt hortamini eum et monete resistentib consentiunt eade apostolica illicita et incepto
sit unde excederit et agat pniam et prima opa faciat ne in ea loquatur sed ipa dni sal
vatoris quam in deo libro locutus est replicari ais veniam et movebo candelabrum tuum de loco suo
et pt multa. Hec fratres valde cavenda sunt et precepta dni ac sancte sedis apostolice que vite dni sal
vatoris legatione fungitur fideliter amplectenda et per agenda de cetero fratres sunt puicie cu dni
sede apostolicas dudum consulere voluisti videtur nob sufficit. Tractata a sanctis predecessoribus nris sed
quia denuo nram mediocritate de eade re interrogare dignum duxisti statote etiam puniciam
esse quod habet x vel xx civitates et unum rege vel totidem minores ptates sub se et unum epm aliisque sub se

fraganeos . x . ul . xj . epos iudices ad quoz iudi'm causae epoz et reliquoz sacdotu at ciuitatu
cause refferunt ut ab hijs oibus iuste psona uoce dictaant. ij ad maiore auctate fuit
ab hijs q iudi d sunt appellatu et pt pauca. Maiores aut et difficiliores qones ut scta
sinodus statuit et bta gsuetudo exigit ad sedem apticam sp refferat et pt aliqd concludit quoz
statuta firmantes eadem oibz inuiolabiliter futuris tene censemus. Quidqd aut sup hac causa temporibus
prelsr nri decernentia duxit digni at gderet necce e ut eu libet ul infirmari cepit apticam
denuo auctae firmari ac reuocari fubiqz dari. Data kl marcij indict xij. Nondu aut g tpe
h pellagij ex supbia iohis gstantinopolitani eccia gstantinopolitana fuit diuisa a suo capite
s . romana et bti inuenti q dicu sunt ista e septa diuisio ecce gstantinopolitane ab eccia romana.
Quamuis ei diuisiones fuint cae alie hesis ut pz supius scda diuisio q fuit tpe archadij
imperatoris no fuit ca alic hesis . s solu ex depositione iohis crisostomi . huius supius ij ista dj .
fuit hesis ca s solu pcessit ex ca supbia pdca iohis qz nolebat necari vniusal . Nulla
uo cam assignabat nj g eat ciuitas impial ut btus leo ppa uidet tange in eplie
sue arguebat a e digtates ecce fuint noiate f m dignitates antiquorum ydolatrarz seu
dnij sectar na ut narrat ysidorus cu ydolatr hrent diuisas dignitates p mod epoz i sin
glis ciuitatib que uocabant flamies et h erat i ciuitatib minorib . Sz int . x . uel . xj .
ciuitates que uocabat puincia eat aliq ciuitas maior et hebat sacdote maioz dignitatis
q uocabat archiflamie qui aligli sup flamies illius puincie ptatem excercebat . Et s huc
mom ptes segtes dignitates ciuitatu tenuerut na i . f m eosde erat flamies nominauit
epos ij erat archiflamies ppt sollepitatez ciuitatuz uocauit archiepos lz pea imlit sit
mutatu mltis ex cais . Et ex h et uidet g ex illo tpe et an qi tpe alexand magni et
successoz ei in asia q uocat ps orietal ciuitas antiochea tenebat pmatu ut patz
i lib machabeoz . Inpte uo midiana ul int egiptu et libia seu affrica ciuitas allexan-
drina tenebat pmatu pz i historijs romanoz et f hoc uidet g duo patriarchat i eisde
ciuitatib fuint assignati qr una i pma ciuitate ptis midiale alia pts orietal . Sz quia
roma eat cap toti mdi i assignat cap toti xpianitatis vn arguebat e . Quia roma
eat cap toti mdi qz sedes imprij et cap mdi p qns g ept dec cuiu l dz ce cap toti
xpianitatis isti roni satis rusum e p dca bti leois ppe . Istis dcis reddeam ad ppositum
qm aut i ista diuisione steterut no m uel tm m uel unu g tpe bti gregorij ppe ecca
eat bnita dz aut g pdict iohes gstantiopolitanus pt mortem s bita morte puent iterum
fuit eccia unita in signu h ggs papa q successit pellagio scribit chiriaco gstatiopolitano
lras ualde fauorabiles ut hetur inferius.

[P]ost hunc pellagiu btus gregorius tenuit pontificatum anis . xiij . msib . vj . dieb
x . q ut clauo hulitatis clauu supbie iohis gstantinopolitani retunderet suu
suoz lras sei titulauit ex tunc oms sumi pontifices i lris suis ut pz o
scribut lz no fuit gg q p sic se i scripsit . Sz fuit damasus ppa ut pz i eplis suis supius
potis tn successores damaschi in h eu no sut secuti nc et damasus i oibz suis eplis .

suis pmittit e s i q bus dz . hic scribens vniuersis epis p gallia gmania et europa
dz e . Licet plerqz accidat ut sacdotibz q sit rephendendu plus tn corrigendoz agat
beniuolentia qz seuitas plus correcto qz gmoto plus caritas q ptas cu nec nrm in
rephensione e aut sui pecco uiuit . Na s dns stati post trinam negacoem bm petm preceptorem
nrm indicassz nd tm ex eo fructu sic fecit recepissz exptand sut go ac corrigendi
rectores ecce nc absz nro gsultu mdi q eu ma negoa et difficiliores
cas exit stoz prm canones spu scti editi et toti mdi reuerentia gsecti inss ut sb
nre sine exptatoe suspende et nro modamine finiri . vn necce e ut h et alia qqz ne
gotia eccia pt mltaz exp uincta cas solicati pspici et dilligetius ptraueri . Ite p
spm caritatis et pacis oms maties scadaloz et pstup m iudoz ac oppssio supplicari
fz de eccijs dni auferat . Et sic no uult qsq sctm se alioz iudio pgrauai ita ut
no audeat alij et ferre qsq e no uult fieri . Gregori ppa ad Iustinianu imparatore
iuniore . Hec ppu hostis antiq ut quos i puoz actum ppertione sibi resistentes
decipe no ualet opione eoz fka ad pus silitudo dilacare . Omi g qd q sacdotale
ppositum de leone fieri et epo nro sunist rumor   Vt uiia cent dystcta diuti
ferun inquisitoe p quiri et ultam i eo d hys q fuant dca culpa i ueni s ne qd
uidet obmissu nro potuissz cordi dubiu reane ad bti pet sactissim corp districta
eu ex hundantia fecim sacmeta pbere . Quib pstitis mag sum exultatoe gauisi
g huimoi inocentia ei euident enituit p qua re gla ura dictu uiru cu dei caritate
suscipiat et reuerentia ei quale sacdote decet exhibeat ut ulla reaneat ex hijs q ia
sunt purgata dubietas et i . pdicto epo nos deuotissie oz i oibz ad here ut ggrue
decent qz deu in ei p uideamr cui mist e horare . Ide ggs pp de ariminesi epo q
detiebat dolore capitis i loco ei alio sbrogato hetur ex registro bti gregorij .

[Q]uia noti e impedicte molestia ariminen eccia pastorali actenus et sacdotali
sit regimine destituta dudu fuitas ura cognouit que dudu hitatoz
loci illius pce pmoti sepi ortati sum ut si de eade capitis qua detinet mo-
lestia melioratu se ce sentirez ad sua auxiliante do reuerterez eccam qui daris indu-
cias i lz q   exspirat . Nunc dn clici ul ciuis illuc uenientes nos qz pcibz ag
grauantes i stanti hortarem ut si ualeret eu eis auxiliante dno remearz datis scriptis
supplicatiue nos petiit ut qz ad ei de eccie regimine uel suscepti offin p eade q de-
tinet molestia assurge ullaten possit eccie ipi ordiare epm debeim . vn qz cuctarz
eccrarz i uicta nos sollicitudinis cura gstringit ne diuti grego desit custodia pa-
storalis illoz pcib et h h sue i possibilitatis renuntiatoe gpulsi uisu e a nob . eid arimi-
nen . ecce debe epm ordiare . Ide ggs Iohi epo pime Iustiane . Quia g suscepta fez
actu epoz relatoe ad nos sacdotij toti gnalij mito gssu et serenissimi pncipis uoluntate
declarat accersiri gras saluatori nro eu mag exultatoe retulim uos qz in psona

fr̄nitatis tue p ora ↄsentim⁹. Itaqȝ oīpotente deū deprecam ut caritatē uram sic sua gr̄a te
eligit ita ī omnibus ptectōe custodiat. Ite idē eidē. Palliū uob ex more misimus
et uices uob ap̄lice sedis agē itata ī nouatōe decrim⁹. Hoc p tanto posiu qr dicūt
greci ad ↄfirmatōm erroꝝ suū q ecc̄a p̄ma Iustiane ubi oriund⁹ fuit iustinian⁹ q̄ est
int̄ gretiā et bulgariā q̄ ciuitas uocat in greco acrida q nlli sbiciat qr iustinian⁹
ista eccāȝ exemit aq̄oȝ ex q̄ uolūt arguē q dn̄s pp̄a nō h̄t uniūsale ptāte sup
oēs cū Iustinian⁹ impatō fuit an ggr̄ pp̄am. In h̄ pȝ nō ēē u̇ū q sit ab omnibus
exempt⁹ ut̄ū potuit p sedē ap̄licāȝ eximi a sede ↄstantinopolitana et pp̄t h̄ nō ē exempta
a sede ap̄lica. Sic dicit q aut nō sit h̄ subpi⁹ dcā ma⁹ pȝ. Idē ggr̄ epis epiri. Scriptoꝝ
uroꝝ insinuatō fr̄is lr̄iti patefecit andreā nichodiane ciuitatis epm deo ppitium
sollenitē ordidatū cui palliū nob dixepisse cogn̄itē et cuncta p̄iuilegia ↄcessisse q̄ prede
cessores nr̄i suis pdecessorib⁹ ↄtulerūt. Ep̄la b̄ti gregorij pp̄e ad eulogiū alle-
xandrinū et ad anastasiū anthiochenū epōs. Gregori⁹ et ē eulogio epō allexandrino
et anastasio anthiocheno epō cū pdicatō egregi⁹ et ī. Ante hos siquidē annos octo
scē memorie pdecessoꝝ mei pellagij tp̄re fr̄ et coepo nr̄ Iohēs ↄstantinopolitane urbis
ex ca q̄uene sinodū fecit ī q se ulēm appellare conat⁹ ē. Q̄d mox pdecessor me⁹ ut
cognouit dirās ep̄lis ex auc̄te scī ap̄li eiusdē sinodi acta cassauit et inf̄. Sic enim
uenerandi ut uera scitas nouit p̄ sc̄i calcedon sinod pontifices sedis ap̄lice sedē sen-
tron apliciaȝ auctoizabilē et uenerand⁹ ita reddidit ut iuito sedes ap̄lica noiet. hoc
scr p̄iuileg⁹ ↄstantinopolitanus caruit q et int̄ sedes ap̄licas nō noiat. Unū leo pp̄ ad impatorē
martianū de anatolio deccium tepō temē uspāte iuis nō ē ↄcessū ita scribit. Suf-
ficiat dcō anatholio q tue piet̄ auxili⁹ et studio seu sollicitudie mei assensu tāte ciui-
tatis epatiȝ obtiet n̄ indignū se faciat regalē se hēre ciuitatē qua apliciaȝ tronū seu sedem
facē nō potit n̄c aliq⁹ m̄ spet q offenden⁹ allios possit ipē crescē. Nā p rogatia hoꝝ
scōꝝ ecc̄aꝝ p̄m canoib⁹ et uenerabil sinodi nicee celebrate decretis ↄsti̇tuta nulla p̄nt
temitatis audatia moui n̄c aliq⁹ nouitate imitāi apcib⁹ quidē dcē sinodi soli rōne ecc̄
cui deo disponēte desuio h̄ ulitatis nomē oblatū ē. Sȝ nllus ūqm̄ decessoꝝ meoꝝ
h̄ tā p fano uocabulo uti ↄsensit. Idē ggori⁹ eulogio patriarch allexandr̄ eidem. Ecce
ī p̄fatoe ep̄le quā ad me ipm q phibui direxistis supbe appllatōis ubū ulēm pp̄aȝ
dicēs ī p̄me curasti q peto dilectissime scitas ura ult nō faciat qr nob subthē
q altius plusq rō exigit pbet. Ego uō nō ūbis quō aplari sȝ morib⁹ n̄r honorē
ēē reputo ī q⁹ fr̄es meos hēre suū pdēm cognosco. Me⁹ eīn honō ē ūlis ecc̄ utilitas
me⁹ honō ē frm meoꝝ solid⁹ uigor tunc honorat⁹ sū cū singlis qb̄qȝ honō debit⁹
nō negat. Si eī ulēm me pp̄am ura scitas dicit negat se hic ēē q me fatetur
uniūsū absit h̄ recedāt ūba q ūnitate inflāt caritate uulnant. Ite idē gregori⁹
Iohi epō siracusano de ecc̄a ↄstantinopolitana. Q̄ uō ea dubitat sedi ap̄lice ēē sbiectaȝ
tn̄ siq̄d boni ipa ul alia ecc̄a h̄t ego et minores meos q̄s ab illicitis phibeo ī bono

imitari par⁹ sū stult⁹ eī ē q ī eo p̄m se existimat ut bona q uidit dīscē ↄtepnat. Ite
eidē nā p̄mas bisantenū sedi ap̄lice se dr̄ sbici idē ggori⁹ suo dei sabino ī clusō quotiēs
ī pcipuis sedib⁹ antistes ordinat sinodales ep̄las uicissim mictat ī quib⁹ se s̄taȝ cal-
cedon sinod cū aliȝs g̃nalib⁹ sinodis custodire fatent⁹ ē et uos ad uisam anathēāre
plecten⁹ ē ducim⁹ si q de fide eidē sinodi aliq⁹ minuē ul addē p̄sumut nā sinod q
p̄t ea g̃nalis facta ē iō a uob recepit qr eiusdē sinodi ī oīb⁹ sequēs tenore illi⁹ auc̄tēs
custod⁹. Uondū q p̄t Iohem ↄstantinopolitanum q tp̄re pellagij pp̄e sepsit se ulēm cui-
actus accep⁹ sedē ↄstantinopolitana. Ad istū ↄstantinopolitanum ciuitatū s̄bit b̄tus gregori⁹
Insc̄ptur⁹ aut uīro requiē uos magis p̄ quesisse narrat sȝ p h̄ ad pastorale solicitu-
ī ↄgruē onditis qr sic loc⁹ regimīs desidantib⁹ negand⁹ ē ita fugietib⁹ offend⁹ sic
scribē n̄c q̄sq sumit s honorē sȝ q uocat a deo tamq aaron. Et rursus idē egg̃iu⁹
pdicator si unu⁹ p oīb⁹ mortu⁹ ē q oēs mortui sūt. Sȝ p oīb⁹ mortuus ē xp̄c sup-
ē ut q uiuūt iā nō s uiuat sȝ ei q p illis mortuus ē et resurrexit et scē ecc̄ pastori
dixi simō Iohis ama⁹ me et cetera. Et p̄t pauca. Qui ea itaqȝ nob ex corde appetenda
ē et tn̄ q int̄oꝝ luc̄ata p̄t ponenda nā sic toto desidio debem⁹ occupa⁹ fugē ita si
desit q pdicet occupādis ow⁹ libenti necē ē ad s̄bire. Idem ggori⁹ ad anatoliū ↄsta-
tinopolitanum diaconē et h̄t in regist⁹. Scripsit m̄ dilecto tua reuerētissio p̄ri meo Iohi
p̄me Iustiane epō p egritudie capitis quā patit epm̄ p̄cipē succedi ne forte dū epi-
scopa cadē ciuitas nō heat q̄d absit ab hoste depeat. hoc quidē nusq canones pcepūt
ut p egritudie epi epos succedat et oīo ī iustū ē ut p molestia cor⁹ honōe suo p̄iuet
egrot⁹. Sȝ suggerendū ē ut si q̄s in regimē egrotat dispesator illi talis q̄rat qui possit
ei⁹ omēm curā agē et locū ei⁹ in regimē ecc̄ ipō nō deposito ↄsuare ut deo opt̄e neqȝ
offendat n̄ȝ ciuitas negligat. Hic nō q aduersarij p̄nt obicē in h̄ q b̄tus ggorius
reprehendit eulogiū allexandrinū q scribebat eidē pp̄ ulē et rogat eū q ultius talia
ū nō scribat qr ut dictū ē sup⁹ Iohēs ↄstantinopolitanus assupsit s nom ulē et m̄ tantū
horruit id nomē ī eo q nō potāt uocari de iure q et ipē q erat d iure ī de refugit h̄ē
nomē ūū ut deȝ ē se ī titulauit suū s̄uoꝝ dei et si ūū aduertit ī eadē ep̄la ī h̄ dicit
int̄ alia d ego uō nō ūbis quō p̄sp̄ari sȝ morib⁹ q d. nō ē op⁹ ūbis tlib⁹ uti sufficit
q sem ita se heat ex p̄o xp̄i qui cū uocaret a quodā magr̄ bone ut pȝ aut̄. Rndit q
me dicis bonū cū ipē uō rēn ēēt bon⁹ et alibi q̄s me ↄstituit iudicē sup uos. Tamē
uē ipē ēēt iudex uiuoꝝ et mortuoꝝ. Si ē alia fca b̄ti gregorij ↄsidauim⁹ cōa humilitate
ei⁹ ut h̄et in legend̄ sua nō ē mirū ē si nomē uniūsitis nolebat sustinē q uidet nomē
ingens arrogantiē maps ī eo q uī uiste h̄ nomē s assupsit sȝ q magnū de b̄to gregorio
si tm̄ nomē refugit cū legat de octauiano ī patore ī hystoriis rōnoꝝ cū octauian⁹ ui-
dens de sup aspicēt et quidā uiui q̄ dā cantrdi ↄposuerat ī q p̄suadebat pp̄o ut octauian⁹
g̃nalis dn̄s uocaret. Et aduertēs octauian⁹ h̄ē nomē q̄d uidet magis supbie refugit sig̃s

mitib' et verbis intebat in dicere ne tali noie vocaret⁹ cum a no poss; sedare pp'''' turbat⁹ recessit ab aspectu ludorum seq̄nti aut die cōtione facta et conuocato pp⁹ int' dixit p cuius appoitus ut n' audet eu ult' h noie appellare. vn ut hec ibide ex tunc no e passus aquoq; siue filio vel nepote seu ab aliquo de familia sexte ul' loco dn̄s appellari nunq̄ ppt h aliq de uire suo i mag⁹ ul' puo remisit ete no ē btus g̃gori⁹ h h nomi vniuersalitat no sustinet nunq in eplis suis oia iura q ad vlem ptinet i aliq⁹ remisit max⁹ cu scribat iohi epo siracusane no ne clare dicit q̄s dubitat de ecclia constantinopolitana q̄ sedes q ut dictu e aut e se scribe vlem epm sedi apl'ice ea ee sbiecta et iterum na p̄mas bisaten⁹ se dt sedi aplice sbici et o in aliis et i recepcone sinodi et constitu̇ḋo ⁹cpo sit ut p; et max⁹ in resisten⁹ mauricio impatori qui erat constantinopoli in illo c ⁹sctre maxime cu multas psecutōes et ⁹tumelias ide impato bto g̃go. i tulerit. h aut p tato dixi cu quida mag' licentiat⁹ inei ordinis et peitentiarius dni ppe cu ex mag⁹ magni ordinis mei una cu a⁹ magro epaiasset dco peitentiario fuit uisus p illa epla bti g̃gorij ad eulaliu allexandrin u ⁹tinent illa uba trahere. de me⁹ cu uideat ee appo h ⁹trario pbare, s q dns ppa e ulis sup tota eccliam et ht pleitudine ptatis sup omes n⁹ ex obstat ad ⁹cludendu ppoitum cu uere ex tibie p⁹. ppoitre et oiuz sumorum pontificu q fuit an btm grego''' et pt coiter vbo utilitatis fuit usi et alioz scorum adeos scribentiu et hec sinodales et vba i sinodis clamata h clare demirent q' pt noce humilitas bti gregorij in h ymo poci⁹ iuuat cu ex pdcis p; et ex hijs et q ne digat ab ipis grecis q eccliam dei supba et arrogate uocat in h p; ee fl'm cu multi sumorum pontificu licet uere et dig⁹ potant se titulare nome vnius sic quide alij in eade sede residentiu q ulem simp'r se noiabat alij aut simp epm se nocabat alij aut solu noie ppo utebant sn dig''' epalis additoe no ppt aliq supbie e ul arrogan⁹ illi q se ulem noiat ab illis q ne suus suorum i titulat s; il sic spe supbie manite p; sil et spe mendaxis q d uere sit vlis p eunde p; in epla supi⁹ poita ad eullogiu allexandru et anastasiu antiochen u int alia dic q' Johem constantiopolitanu q h nom uolebat vsurpare s. s. vlitate q et anatoli⁹ h ide attemptauit n⁹ optine potuit ut p; per eplas bti leois ppe ad martiau augustu et in fine ⁹cludat apib⁹ quid i nicene ca bij soli rone ecclie cu deo dispesante de suo h nom vlitatis oblatu e. S; nullus unq pdecessorum meorum h tam p fano uocablo uti ⁹sensit dn q ne possit uti h noie vlitatis no solu ex h oues q x⁹ sunt eide comissi p dnm euange'''' et p p⁹ma sinod' unq aliq⁹s sctus dixit ⁹triu. S; ois ide ⁹firmauit ut p; supius et idem patebit p seq̄ntia et tn ipi h noie no utunt ut plare p;. Et ipi greci q glant de pfunda humilitate quib⁹ no e ⁹cessu uti isto uocabulo vlitatis indebite utunt sic sepe cosde dephendi q supbe et indebite utunt h noie vlitatis. vn semel in quada pcessione satis dephen ipos grecos ex isto noie na cu fieret pcessio gnalis in constantiopoli et patriarcha adeet i duct⁹

pamentis sacris sctus epo monsterium pclamau orones suas dein exuit pamentis et re i duct⁹ uestib⁹ suis intrauit septa monsterij. Cu aut infra monstiuz eet aula p'cara et mag⁹ simpl me nescire et intgaui circu stantes q̄re patriarcha no indut intrau aula istam ut diceret orones s h fec int' domos i terluta viderunt stati omes q h monstiuz no ptinet ad eu. s; e patriarchat allexandrini. Sic et alia monstia q ptient ad alios patriarchat q⁹ monstia no subsut isti n⁹ pt in illibus monsterijs n⁹ celebrare n⁹ et cu pament septa monsterij intrare. Quos irridens dixi bn ctus ceci et pue ⁹sidatores cu patriarcha vram vlem toti⁹ mdi noiat et infra ciuitate sua ppam i sede sua sut monstia q in nllo ptient ad eu q'd audientes obmutuerunt. Redeam⁹ nunc ad ppoituz pt btm greg''' tenuit pontificatu sauinian⁹ ano i mensib⁹ v dieb⁹ ix. post hunc tenuit pontificatus bonifati⁹ t̄tius anis viij mensib⁹ viij. dein bonifati⁹ iiij mensib⁹ vj. de⁹ dedit anis trib⁹ dieb⁹ 20. hic scribit Jordiano epo hispalensi sic dicens. De⁹ dedit sce eccl⁹ rone et apl'ice eps Jordiano hispalensi ecce coepo et fri dilectissio. Pueit ad nos diacon⁹ sctitatis uestre eptam diffens q quida uiri et mulieres ptito sabbto paschali p mag⁹ die pplorum ⁹cursu nescientes filios suos suscepisset ex lauacro scto cupis g⁹ scire si p tali rone accedenti debeat uiri et mulieres ad ppu vsu reddire aut no. Nos g⁹ ex hac temesti inquisiuim⁹ p'orum dcam et i ueim⁹ i archiuis h⁹ scte sedis aplica talia ⁹tigisse i ecclijs ysaurie et ethesicorum simlq; Jerolime aliarumq; ecciarum epis et earum ciuitatib⁹ ab hac aplica sede scire uolentib; ut''' uiri et mulieres redderet ad ppu thorum bte meorie sctissimi ptes Juli⁹ et nocenti⁹ et Celestin⁹ cui ⁹orum et plimorum sacdotu ⁹sensu i ecc⁹ btorum aplorum phibentes ita pscripserunt et ⁹firmauit ut nllo m⁹ se ⁹iugio recipent mulieres et uiri quiq; aliq rone suscepint natos s; sepent se ne suadente diabolo tale iniuu molestat. Post istu bonifatius q⁹ natoe capan⁹ de ciuitate incopoli sedit an ij dieb⁹ 13. Postq hezius p⁹nn⁹ natoe capan⁹ sed' an 12 m 2 di 28. de h⁹ hec q fuit dampt⁹ tamq hetic⁹ i ⁹cilio vj q hec inferi. Qd ⁹ciliu fuit celebratu tpe agathonis ppe et constanti in i pator. iiij in ⁹stantinopol. q in uenta fuit una epla eidem missa sgio patriarche constantinopolitano qui erat hetic negans ij⁹ uoltes ul' opones in x⁹. ppt q̄ ⁹plans i qua uidebat ⁹tinre q in xpo erat vna opatio ul' uolutas fuit dapnat⁹ et pt morte iā p pl annos si aut h epla fuit uacat ab isto hōrio missa ul' patriarche constantinopolitano s. sgius pir⁹ paul⁹ qui ✱ ⁹ successiuit hoc scipsit q h ij tres erant hetici ut mgr scandelizaret ecc⁹ q ppa ide tenet sicu ipi ut moris e grecorum multa fingere et flsificare i scrip⁹ sacra ut pbabit i alio opuscl'o clari⁹ hec tn d h⁹ ⁹cilio facit ancroem et eu anathetizat cu alijs heticis. De h⁹ et leo ppa sedis q successit agatoni q ipam sinod⁹ ⁹firmau recep⁹ pt morte agathois facit mentoez dicens. Qd' honori ⁹fudit ecc⁹ rona scribes impatori tn no inueit q honori aliq supli

decretale vel dictatum fecisset sed solum apud hereticos predictos sergium pirrum paulum. Talis epistola recepta est qua tunc honorius fuit anathematizatus. Post hunc sedit Severinus primus natione romanus an. 2. mensibus 4. diebus 28. Post quem iohannes quartus natione dalmatica sumo anno 1. et mensibus 8. di. 18.

P ost istum tenuit theodorus natione grecus tenuit pontificatum an. 6. mensibus 5. diebus viii. Quem secutus est martinus primus de civitate tudertina. sedit an. vi. mense 1. di. 26. Huius tempore ecclesiam constantinopolitanam regebat quidam paulus nomine qui negabat in christo duas esse voluntates. hic papa volens dictum paulum ad fidem revocare recte misit apocrisarios constantinopolim quorum apocrisariorum dictus paulus quosdam verberibus affecit alios carceri mancipavit favore constantini imperatoris tertii qui in omnibus favebat dicto paulo. Huius tempore ecclesia fuit divisa et annis per plures annos. Illa ut iam dictum est ciriacus episcopus constantinopolitanus fuit tempore beati gregorii cui ipse beatus gregorius scripsit Cui successit thomas post quem sergius Isto mortuo pirrus. post pirrum paulus et hii tres successive fuerunt heretici et sub patre dicti constantini eracli imperator postquam tot bona fecerat ut habetur in historia exaltationis sancte crucis ab eisdem deceptus cecidit in heresim dicentium unam voluntatem esse in christo et unam operationem ut in feria continet clarius. Sic filius eius constantinus iii tenuit talem heresim et ultra hoc in omnia mala pelluit omnes antecessores suos malicia antecessit. Sanctus martinus tenuit pontificatum anno vi. mensibus ii. diebus xxvi. Qui videns tot mala que dictus paulus favore imperatoris fecisset catholicos usque persequendo sequens martinus papa predecessores sui sinodum congregatis rome multis episcoporum concilium celebravit et dictum paulum constantinopolitanum hereticum dampnatum ac deposuit ob quam causam imperator misit et martinum papam constantinopoli fecit adduci et cum non posset eum flectere ad suam voluntatem ut subscriberet heresi misit eum in exilium apud cersona civitatem licie ubi beatus clemens missus fuerat ubi multis clarus miraculis feliciter migravit ad christum cuius festum celebratur pridie novembris quem greci multum honorant. Ista fuit vii. divisio qua ecclesia constantinopolitana divisit se ab ecclesia romana quia ecclesiam constantinopolitanam communiter sequebantur alie ecclesie orientis ratione potestatis imperialis quia satis concordabant imperatores cum episcopis constantinopolitanis vel quia imperatores erant heretici et episcopi eis assentiebant. at contra imperatores depravabant per episcopos ut patuit in multis. Duravit autem ista divisio usque ad sinodum vi. que fuit celebrata tempore agathonis pape et constantini iiii. infra habetur. Temporibus huius constantini tertii claruit in constantinopoli quidam monachus re et nomine maximus tam vite sanctitate quam doctrine claritate maximus cuius dicta sunt valde autentica apud grecos sicut alius cuiusque sancti doctoris hic scribens orientalibus de obedientia ecclesie romane dicit sic. Congregata et fundata super petra confessione petri dicimus universalem ecclesiam secundum diffinitionem salvatoris nostri in qua necesse salutis animarum nostrarum manere et ipsi obedire ipsius custodientes fidei confessionem. hic maximus monachus propter persecutores constantini imperatoris tertii et predictorum sergii pirri et pauli transtulit se roma ad papam   pap ecclesie redderet Nondum quam eo tempore eracli imperator post multa bona que fecerat ut legitur in exaltatione sancte crucis deceptus et seductus occulto dei iudicio a sergio

et pirro presulibus constantinopolitanis declinavit in heresim illorum qui dicebant unam voluntatem in christo et duravit in eadem perfidia usque ad mortem cuius filius constantinus tertius patrem sequens in heresi non solum contentus de hoc sed ad peiora lapsus omnia nefanda in inimicitia et nomine pariano quam alter non operatus est. heresis cooperatorem paulum qui tunc tenebat ecclesiam constantinopolitanam et fuit hec divisio usque ad tempus constantini iiii. et agathonis pape et georgii constantinopolitani quorum quibus celebrata fuit vi. sancta sinodus et ecclesia fuit iterum unita duravit autem divisio per lxxiii. annos per constantinopolitanos autem episcopos scilicet sergium pirrum et paulum predictos quorum primus tenuit episcopatum per annos xxviii. secundus scilicet pirrus per tres annos paulus tenuit annis xii. Item pirrus tenuit per menses iiii. quem secutus est petrus in eadem heresi et divisione perseverans annis xii. Item thomas annis duobus cum dimidio quem secutus est iohannes annis sex. quem constantinus annis duobus postquam theodorus deinde georgius cuius tempore vi. sinodus fuit celebrata in constantinopoli post papam martinum tenuit pontificatum Eugenius primus annis duobus mensibus viii diebus xii. Post hunc sedit vitalianus annis xiiii. mensibus ii. diebus vi. hic scribens episcopo creten. dicit sic.

Italianus episcopus fratris suorum dei paulo archiepiscopo de…o nono missis septem pretitis xi. in dictionis Iohannes episcopus lampeon urbis nostre basilica venerabilis beati principis apostolorum petri nobis obtulit petitionem et post aliqua obtulit et omniam apud fraternitatem tuam confectam scripturisque omnium episcoporum manibus. Cumque recensita esset sinodus coram nostris fratribus coepiscopis visum nobisque est quod non sit rectorem dei nec secundum instituta patrum sacrorumque canonum eidem iohanni lampeon antistiti esse causam congruita et trinuanta et penalibus submissa eius propria et post pauca. et iure quidem fratrem Iohannem antistitem innocentem ac inculpabilem reperientes nostro testimonio sine ante nobis directe duce fecimus nobiscum et cum episcopis administrarum solempnia precedere in ecclesia dei. Itaque statuimus et firmamus et per huius nostre preceptionis auctoritatem omnia que ante tuaque sinodo contra canonum statuta contraque legum decreta gesta confecta ne sunt vel omnia promulgata adversus eum esse inania et vacua. Sed quicquid abstulerunt eidem dampnum eiusque ecclesiam aquovisque tua dilectio faciat ei reddi per omnia conservans eum absque dampno. Denominatum ei Iohannem ut potest innocentem exponite cum presentis mea preceptione absolvimus. Sicut sic certi tue dilectionis episcopi et huius que ecclesie utilitatibus cum dei per agere timore studeatque tuorum instituta commemorari optebat ei dilectissime frater nos similia sollibus retribue. Sed nunc magis per ignoranciam esse gesta opinamur quam per calliditatem propterea quod precipimus secundum deum et propter deum tuaque page ne cogamus non misericordie sed de virtute sacratissimorum canonum conservare scriptum est enim dominus ait petro. Rogavi pro te ut non deficiat fides tua et tu aliquando conversus confirma fratres tuos in scriptis et quodcumque ligaveris et cetera et quodcumque solveris et cetera. Postquam vero nostram preceptionem tua dilectio relegit hac presenti portitori iohanni episcopo minime reddat per sui eius ecclesie munitione. Idem vitalianus papa Iohanni cubiculario pro Iohanne episcopo lampeon.

Italianus Iohanni cubiculario Sicut celsitudo vestra pius hominibus prebuit concursum semper irreprehensibiliter universis tribuit libenter opere ideoque congruum providimus per presentia nostra scripta. Iohannem antistitem ecclesie lampensis si te in insula creta direxerit cum in omnibus commendare sit dei opeque suffulti suffragio valeat ad suam celeriter remeare ecclesiam. Per septembre ei misse presentem

undecim inditionis in hac romana urbe ad apostolatum nostri culminis perlectum obtulit nobis
petitionem per quam simpliciter precatus est nos ut eius miseri compescentes canonice terminaret. Optulit
etiam nobis et sententiam quam promulgavit eius metropolita cum suis episcopis adversus eundem iohannem
volens eum ondere reprehensibilem pro quo cum contra canonum decreta penalibus submisit custodie
ex quo idem eius metropolita nobis direxit. propterea congregari fecimus episcopos in hac urbe
et eius causam cogitare lecta sunt petitione eius et prefata sententia ab eodem eius metropolita nobis
directa visum est nobis non secundum sacros canones eidem esse formam promulgatam. Ideoque causam
et vacuam statuimus fore decernentes eundem iohannem innocentem existere et absque aliqua
culpa cum ab eius metropolita gravatum fuisse quem merito absolvimus ad suam ecclesiam regredi
scribentes eius iam nominato metropolite ut quod per simplicitatem egit in eius persona contra canonum decreta
esse vacua et inania eundem itaque iohannem ut dictum est antistitem vestre eximie civitati per has
nostras litteras commendantes hunc absolvimus ad vestra minimum ablatum vestigia ut idem eius
sui scriptis rursus absolutum festinet quatenus ad suam ecclesiam commendantes eum quibus providit ut necesse
esse debeat perfecto et una mecum cunctis diebus vite sue in ipse pro vestre excellentissime caritatis
prosperitate ac longevitate deprecabitur dominum. Data .vi. kalendas februarii indictione .xi. post hunc vita
lianus tenuit pontificatum adeo datus annis .iii. mensibus .ii. diebus .v. post hunc donus sedit annis .iii.
mensibus .v. diebus .viii. deinde agathon tenuit pontificatum annis .ii. mensibus .vi. diebus .iii. cuius
temporibus celebrata fuit .vi. sinodus in constantinopoli imperante constantino quarto filio constantini
imperatoris [struck through] superioris de quo tot mala dicta sunt et fiunt. cl. viii. sanctorum patrum qui scribentes imperato-
ribus dicunt sic. Agatho constantio eraclio tiberio augustis apostolice ecclesie hec per gratiam omnipotentis dei
a via apostolice traditionis nullatenus deviasse ostendit nec hereticorum novitatibus adversata decidit
sed sicut a principio percepit fidei normam accepit ab ipsis et principibus suis sine mutatione
usque in finem permanebit iuxta ipsius salvatoris promissionem. Dominus ecce sathanas expe-
petivit vos ut cribraret sicut triticum ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua.
Intelligat igitur serenitas vestra quod dominus qui fidem petri non defecturam promisit ipsum fratres
confirmaturum predixit quod apostolicos sacerdotes mee parvitatis predecessores confidenter semper fecis-
se omnibus notum est quos humilitas mea licet impar et minima propter assumptum ex divina
dignatione ministerium sequi desiderat. ab ista sinodo usque ad .vi. fluxerunt anni circa centum. Idem
agatho in alia epistola scribens omnibus patribus inter alia dicit. et habetur di. xix. Sic omnes apostolica
sedis sanctiones accipiende sunt tanquam ipsa divina voce firmata. Istud autem concilium .vi.
celebratum fuit contra monothelitas dicentes unam solam voluntatem esse in christo. in quo concilio qui
convenerunt patres auctoritatem principis apostolorum non ignorantes nec de successione ipsius ut dictum est libro
decretalium talia fatentur et scribunt. Domnus episcopus plusiane civitatis ita dixit relationibus
missis ab apostolico et principe sede antique rome per agathonem ad coronatum adeo et mitis-
simum imperatorem dominum nostrum et magnum victorem tanquam a spiritu sancto editis per os sanctissimi et prin-
cipis apostolorum petri et per digitum beatissimi agathonis pape scriptis et eis assentio et credo
et consentio duas naturas duas voluntates in christo in domino nostro principaliter. Item theodorus episcopus berissi.

aremerie ait. et nos audientes relationes missas ad dominum nostrum benignum a patre nostro papa
romano agathone et auctoritatem quam in ipsis retulerunt intentos credo sicut credidit pater noster papa
antique rome. In hunc modum episcopi omnes assidentes dixerunt nos omnes ita credimus
istam fidem tenemus istam sequimur ecclesiam. Et post actis rite omnibus referentes deo gratias et ipse
qui eos direxit ad bonum in laudem ipsi totum concilium ita scripsit ei. Sanctissimo et beatissimo
et cetera et infra. vobis et nobis tamquam primitive vel principali fidei ecclesie toti urbis quod
gestum constat tribuimus super firmam petram fidei stanti lectisque a vestra beatitudine ad piissimum
imperatorem missis in quibus vestra confessio continetur libenter assentimus et tanquam a summo apice
apostolorum divinitus eruditata cognoscimus. fuerunt vicarii apostolice sedis theodorus et georgius
presbiteri iohannes diaconus et constantinus subdiaconus interfuerunt et georgius constantinopolitanus
apolinaris alexandrinus theofilus antiochenus et euthices ierosolimitorum fuerunt autem sancti
patres viii et . antequam illi qui ierant ad sinodum redirent ad papam agathonem
idem papa mortuus est cui successit leo .ii.

Leo secundus tenuit pontificatum mensibus .x. diebus .xvii. hoc tempore legati sedis apostolice re-
dierunt de constantinopoli quos suscepit honorifice similiter et affirmavit .vi.tam sanctam
sinodum et suscepit eam in uno alia scriptura sinodum scribens imperatori in hec verba
Constantino imperatori. leo papa legatos huius sedis in ecclesie vestre romane ecclesie suos pie fuere theodorum
et georgium presbiteros iohannem diaconem et constantinum subdiaconem revertentes cum aliis qui ab re-
verendo predecessore nostro agathone papa ex precepto serenitatis vestre transmissi sunt et divinas
litteras et gesta sancta sinodi cum gaudio multo exultantes in domino suscepimus et aliqua-
tulum instius cognovimus quod sancta et universalis sinodus que in hac apostolica sede quevit est et humilitas
vestra prefuit sapuit et diffinivit de fide catholica et ut pauca qui sic dictum est sexta sancta
sinodus rectam fidem diffinitionis perfecte predicavit quam apostolica sedis beati petri cuius licet indigni des-
servimus reverenter suscepit. Et propterea nos per nostram constitutionem adornamus hec et apostolice se-
des ea que in illa sunt statuta comprobat et auctoritate beati petri confirmat propterea sic recepimus et firmiter
predicamus quinque sanctas et universales sinodos scilicet nicenam constantinopolitanam ephesinam primam
calcedonensem itemque constantinopolitanam quas omnis ecclesia christi confirmat et sequitur et cetera et hanc que
nuper constantinopoli sub serenitate vestra facta est sic eas sequitur interpretante filii veneratione
suscipimus et eis connumerari precipimus. De isto leone papa dicitur in libro pontificali. leo iunior
suscepit septam sanctam sinodum que per dei providentiam in regia urbe celebrata et greco eloquio
scripta est exequente et residente piissimo ac clementissimo magno principe constantino quarto ubi
dictum est agatho papa mortuus erat. Post leonem secundum tenuit pontificatum benedictus .ii.
mensibus .x. diebus .xii. post hunc iohannes .v. an. natione sirus postquam zeno natione romanus
mensibus .xi. diebus .ix.

Post istum tenuit pontificatum sergius annis .xiii. mensibus .viii. diebus .xxiii. sub isto
sergio sinodus in constantinopoli .cl.xx. episcoporum congregata est tempore iustiniani

sedi filii constantini quanti de quo in mentione dictum est sub agathone papa. Sed an illa sinodus
ab illa que celebrata est tempore agathonis dicitur esse una et utraque sexta vocatur vi. quia idem sexti patres
qui fuerunt in illa fuerunt et in ista, sed aliqui interfuerunt in ista qui non fuerunt in illa ut patet in tercio quod
et ad hoc aggregati sunt ut canones qui fuerunt ordinati in illa sinodo et non fuerant promulgati
per ista promulgarentur. Insuper et addita sunt quidam canones et consuetudines ecclesie evacuan-
tes multa que in aliis conciliis et maxime in vi sinodo tempore patris sui celebrata fuit propter quod
sergius papa acta dicte sinodi noluit recipere. Unde de hoc sic habetur in libro pontificum. Sergii pape tem-
poribus iustinianus sinodum agi in urbe regia fieri iussit in quo legati sedis apostolice convenerunt
et decepti subscripserunt et compellebat ipsum papam subscribere. Sed nullatenus acquievit pro eo
quod quedam capitula extra ritum ecclesiasticum fuerant in eis annexa que quidem sinodalibus diffinita quinto
et sexto conscripta ac actibus patriarchalibus i. constantinopolitano alexandrino antiocheno et
ceteris prelatis qui in illo convenerunt subscripta manu ipsius confirmata missis in locello in hac
romana urbe ad confirmandum vel in superiori loco subscribendum sergio pontifici ut potiori capiti
omnium sacerdotum direxit. Quibus beatissimus pontifex ut dictum est penitus eidem iustiniano non acquievit
nec eosdem thomas suscepit nec lectioni pandere passus est. Imo pro eo ut invalidos nec recipere
sed reicere eligens ante mori quam novitatum erroribus consentire. Isti sergio successit iohannes vi
annis iii mensibus ii diebus xxiii. Hic fuit natione grecus de quo michi repertum huic operi inserendum.
Post hunc tenuit pontificatum iohannes vii annis ii mensibus vii diebus xvii. Huius ut patet in libro
pontificum prethomis quos antea sub domino sergio apostolice sedis pontifice romanum
iustinianus augustus direxerat in quibus diversa capitula romane ecclesie contraria scripta duos metropolitanos
episcopos mandavit dirigens per eos ad denotatum pontificem et coniuravit et hortatus est ut apostolice
ecclesie concilium congregaret et que ei visa videntur stabiliret et quoque adversa renuendo cas-
saret. Post hunc iohannem tenuit pontificatum sisinnius diebus xx. Post hunc constantinus primus annis
vii diebus xv. Huic constantino pape scribit iohannes constantinopolitanus patriarcha sub hac verba dicens
et est licet sue dignitatis ... postea inditum ipsum magistrum creatoris qui in invisibilibus est posuit
decorem precipue tamen in perfectissimo sensibilis creature i. in viro prius plasmate illa que sue glorie et sapientie
sunt demonstrant ex quo admirantes esse dei sapientiam propheta exclamavit. Ipse itaque mire nature
conditor diligenti compositione toti corpori caput proposuit in quo perfectionem seu integritatem sensuum
apponens seu attribuens omnium reliquorum membrorum inde motum et perfectorum sic et conservari
fecit ita ut si horum aliquod offendi contigit aut aliquo modo affligi non enim pusillum corporis
est posita. Sed et in novissimis membris seu inferioribus naturalem compassionem ostendat per manum
cum subministratione et oculorum prius ductum sanat quod afflictum est dolet non irascitur et
despicit et recreat horum opem et officium tamquam inutile. Ex hiis itaque causis circa vestram
apostolicam prudentiam sunt hec parabolice locuta subtilissime namque cum caput sacerdotii quod in episcopo
est canonice nos esse reputamus pro nos conque (?) quaerimus auxilium de dolore qui contigit in ista
ecclesia. Quo ergo corpori quod in nobis est propter pestilentem et morbidam plagam nostrorum ...

prelate in fluctu consolationi mittere prosus (?) cum rome ... capitis nobis in consulere aut non
voluntarie infirmatos non despiciatis nec idem ... obliti nec repellatis nos sed in nostris plagis
nostris condoleatis cum et patitur unum membrorum multo compatiuntur omnia membra. Nunc ergo et recursu
quod ad sanitatem sit et restitutionem perfectam nobis concedite iustissime pater maxime qui infirmitas
non occasione seu causa corporis sui stabilimentum accepit sed ex extrinsecis coadeo et impulsu
in pulsu seu casu suum accepit morbum. Et propter quod necesse nobis fieri adeo horrori presente
horum manifeste certitudinis misimus per quod denudamus vobis et ordinem quod sit in portale po-
dive plage propter quod usque nunc ad vestram sanctitatem sed quod consuetudo exigit sinodalis contes-
tatoris seu proclamatoris devenire prohibebamur tirannice detenti horum conpatrum blasfema
et inutile ad vestram apostolicam prudentiam hemi (?) subtilissime quia caput sacerdotii quod canonice nos re-
putamus et decentem per nos quaerimus de [gap] infamia correctionem etc. et infra. Ex con-
suetudine usque nunc ad vestram sanctitatem sinodale edictum mittere impediebamur detenti
tirannice etc. Deinde sedit gregorius ii annis xvi mensibus viii diebus xxiii. Deinde sedit
in pontificatu gregorius iii annis x mensibus viii diebus xxiiii. Tempore istorum qui successive
gregorii nominantur fuit persecutio sanctarum ymaginum. Iste gregorius iunior scribens per gallia
europa et germania episcopis sic ait.

decreto nostro mandamus quod si aliquis quod non optamus suorum emulorum aldricum
cenomanice ecclesie episcopum accusare de amplius bili (?) liceat illi post auditionem
primatum diocesios si necesse fuit nos appellare et nostra auctoritate aut annos aut
aut legatis nostris a latere missis suis primum decreta sua exercere ac finire actores utrasque
aut hic illum iudicet aut iudicare presumat. Sed quod absit contra inconsultandumque ei
obiectum fuit nostra et expectanda censura ut michi pater deo quod absimus sancte rome confugit
ecclesie eiusque implorat auxilium decernat quod huic ecclesie fuit precepit auctoritate qui vices suas ita
aliis impertivit ecclesiis ut in parte sint vocate sollicitudinis non in plenitudinem potestatis. Proinde
dilectio vestra quorum devotionem gaudemus negat curam sua dispositionibus vestris et post multa
ne pigeat forte ac pudeat vos obedire mandatis aut apostolice sedis ob sacrum dare precepit
quia humilibus dat graciam non superbis. Nam nulli fas est nec velle nec posse transgredi apostolice sedis pre-
cepta nec nostre dispositionis ministerium quod vestram oportet sequi caritatem. Ergo quoniam sue dolore
prestat qui apostolicis noluit contraire decretis nec locum de cetero inter sacerdotes habeat. Sed ex-
tortus a suo fiet ministerio nec de eius iudicio quisque postea curam habeat. Dominum iam dampnatus a sancta apostolica
ecclesia ac auctoritate per sua inobedientia et presumptione atque quod esse non dubitatur quia maioris excommunicationis
delectione est exigendus cui sancte ecclesie commissa fuit disciplina qui non solum prelate sancte ecclesie iussio-
nibus parere debuit sed et alios ne preterirent insinuare atque alienus a divinis et pontificalibus
officiis quod noluit precepit obtemperare apostolicis etc. Post hunc gregorium tenuit pontificatum
zacharias annis x mensibus ii diebus xv. Hic fuit natione grecus. Post eum tenuit pontificatum
stefanus secundus annis v mense i diebus xxviii. De istis michi nichil hic addendum. Hi intermit-
tunt tres pape paulus constantinus et stefanus.

Ostea tenuit pont. adrian. ann. xxiij. mens. x. dieb. xvij. tpre h. adriani
ppe facta e alia sinod. i nicea civit. pvincie bithie. v. pma sinod. fuat cele-
brata tpre bti silvest. ppe et constatini pmi imperator. ct arriu de q sino
do hitu e supi. in pncip. Ista vo sinod. celebrata fuit tpre constatini qnti et hierene
i patris matris eide constantini q simul i pabant. Istaq sinod. vocat ab aliqb. vij si-
ille due sinodi i medio pcedetes quaz vna fuit celebrata tpre agathois ppe et
constatini iiij. et alia q fuit celebrata tpre Justiniai scdi et sergij ppe qz ut dcm e ydem
sci pres fuint hi et i paucis exceptis et isti no tn fuint congregati ad sind. celebrand. q
ad canoes illi. sinodi publicand. lz queda addidit ut dictu e p vna. et eade heat
qz solu vij. ann fluxunt de vna ad alia. et io tet coiter ab oibus q vna sit sino
dus ut i pateb. Si a tet quis q fuint due sinodi tuc ista vocat viij. in ista
sinodo fuit tarasi constantinopolitan. polieet alexandrin. theodoric antioche. et elias
ierosolimor cu qb. et alij sci pres ccc. et xvij. vicarij aut ppe fuint pet. psbiter
cardial. monach. et pet. abbas monsterij sci sabbe q e in ipa urbe roma. hij spaliter
congregati sunt q yconomachos. i. i pugnatores ymaginu. h adrianus ppa scribit
ad tarasiu constatinopo. et dicens. Vbi pet. sedes i vniuso orbe pncipatu tenes
refulgz et cap. oim eccliaz dei existit. vn ipe btus pet. pcepto dni pastor eccaz
nuq defecit sz tenuit sp et tet pncipatu p qd si addet scitas vra ap.co trono
q e cap. oim eccaz dei eide sacru et orthodoxu ordine i corruptibilit. et i mobilit
pvare studeat sic orthodoxa et deicola exim hoc pmi sactitu oipoteti do offerat
ut vide mea ante vestigia piissimoz impatoz pcidat et tribile vidim in conspectu
coz xponas qte venaz. ychonas i antiqu statu fatiat restitui obsvatis traditones
h. sac sce rome ecce. Apocsarij ppe dixunt tarasio constantinopolitano patarche
dicat nob scissim. tarasi. patriarcha si consentit litis scissimi ppe tarasi. patriarcha dix
paul. aplus dix que lux circofluxit de celo q genuit nos p euangeliu cu romis
scribet de fide illaz fides vra annuntiat in vniuso mdo. Tale testio. seq necesse e
et cogaudere no e costuui qd g adrian. rome senior antistes cu sic coz pncepe qb aplus
testio. phibet piss. i patoribus et nre mediocritati scripsit In veri i antiq. grecos sic fire et
bn hre pncipatu datu vlis ecce et ipi nos et confirmatioe et silogistice et demstrue
statuen et patrine discipline addiscen. sic confessi sum. et q confessi sum et confitemur
et confitebim. et consentim et roboram litas suas. Apocsarij ppe dixunt dicat nob sca
sinod. si recipit has scissimi pris ppe sca sinod. rndit credim. et recip. mi. conse-
tim. Johes mitellsz orietalium dix. nuc gaudiu magnu fcm e i lectioe sacraz
litaz scissi adriani ppe serenissios i patores nros et btissim. patriarcha tarasiu. It
constati. eps cipan. dix oib. modis eplas adriani q missa e ad nos et vros impatoes
et illa q missa e ad patarcha tarasiu consento et ita confiteo et cu fide hac ant tribual.

x. assistat. Ide adrianus ppa tarasio eide. Scitas vra pijs et tuphatoribus i patoribus
suggat qt fkin i concilio q oine ap.ca sede i ordiabilit q constitutoes venabiliu prim
adiutus sacras imagines actu e anathematizet cora apocsarijs nris. It ide adrian.
generali decto statuit ut exercand anathe sit et velud pvaricato fidei q catholice. sz ap.d
deu re. existat quicq regu seu epoz vl potetu de recps romanoz potificu decretoz ce-
sura i quoq crediderit vl pmisit violari. Adriano successit i pontificatu leo iiij.
et tenuit anis xx. mensib. vj. dieb. xvj. qui scribens epis britanie dt.

e cometarijs et libellis alioz no quent aliqs iudicare ecca.cis iusticie canonicos
nec relinque vl decretaliu clas. i. q hnt ap.d nos sil cu canoe illis.
i quib. oibz ecca.ci utim. iudicijs. Et pt pauca et cu illis regle pluliz
romanoz Isti oio sunt p quos iudicant epi sil et clia na si tale emsit i usitatu nego.
q minime possit p eos fini tuc si illoz quoz meminisse dca Ionnini augti Isidori
et cetoz simil sctoz doctoz si repta fuint magnifice sint retinenda vl pmulganda
at ad ap.ca sede referant de talibz. Quia ob cam luculenti ex mag voce pnuntiare
no timeo qz illa q predixim. sctoz prim stata q ap.d canoes nos ptitulant sic sit eps
seu clic. vl laic indifferenter no recip ipe quiat n catholica et euuange. n ba x.
euange. utiliz et efficacit ad effectu suu retine vl crede. Ide leo in gelio epoz
lxxij. can. v. Si q's dogmata mandata sactiones intdicta vl decta p catholica fide pro
eccleia disciplina pro correctioe fideliu p emadatoe sceleratoz vl intdictoe immineciu
at futoz maloz asedis ap.ce psule salubiter pmulgata contepsit anathea sit. Post
leone quartu tenuit potificatus stefan. iiij. ano i. mensib. vij. de isto nl in veni ni q
karolu in i patore coronauit et ex tuc fuit diuisu imperiu. Post eu tenuit pontificat
pascal. anis vij. dieb. xvij. post cuius tempe regebat ecce. constatinopolitana Ignatius
patarcha q fuat de gne impialis fidei et gene clarissim. ut pz in cronicis grecoz q ecce
grecoz rexit p sctiu et mito. Na multa fuit passus p fide catholica et p deffensioe ecce. rome
na ab illo tarasio priarcha de q ia fcta e mentio q fuit tpre addiani ppe fuitq q tenuit
sinod. viij. usq ad istu ignatiu fuint v. priarche quoz quator fuint heretici et s gecos et
psecutoes scaz ymaginu quoz noia sunt h. niciofor. theodor. antoni. et Johes
tenuert a istu iiij. or sede constatinopolitana anis xxxvij. qb. anis dni fuint ab ecce. quint.
a. s. metheodi. int quos videt fuit bonus patarcha. constatinopolit. videns impatore
michaele q s grecos vocat amorianos vl ebrios qz ut pz in cronicis grecoz incipit
et sepe i ebriebat et i q ebrietate multa i ordiata fatiebat multos deponens de officijs maxis
et usq ad cesarale et augustale digmitate q etia multas opiones heticas hebat licz non
pala psequeret ecce. Et timens ignati. ne catholici ne ista aliu expirent ad opus sic
et fctum est scribit paschali pape in h verba.

udi aplicu3 cap adeo puis pasto ouiu xpi claui ge reg celest pet fidei
sup qua edificata e ecc catho pet ei es tu pet tronu ornas et gube
nas et pt aliq uci ia ab occite x imitato surge ne dittas in fine adte
at xpe et tu atu ofisi ofirma fres tuos. Jt i alia epla. Vos g sic pet nō tribid
n mixt fons apnap orthodoxe uos ois hetice dugis sup poit tugll portus
ecc uos adeo electa citas refugiu salut. Jde ignati scribes ad eunde imperatorem
michaele amorian q uiqz maifestabat hesel qo in se gtiebat sic d. Si a dubi le ul m
credi le aura diua magfice tia solui nō pt pmag adeo firmata man sic zelator diuo
p utilitate ouz credentiu pcipiat apostifice uetis rome recipe declatione sic supius
apnap pmi traditoe datu e ipa e ei xpi. imitatx o i pator dtop suppma ecc dei
cui fuit pet pm cathedrat cui dō dixi tu es pet et sup hac petra edi ecc me et
porte i feri nō puā adu ea. Jte ide ignati ad naufrachiu ot minnicatee y magib
scribes in tra sic d. Testificor cora deo et hoib q se ipos deiecerut a corpe xpi
a btiali tuo in q xpe fidei claues posuit ot gi nō pualuerut a betuo n pualebit
usqz ad osumatoez porte inferi .i. hetico oza sic ille q uitas e pmisit. Post pascale
Eugenius sede tenuit pontifi tu anis iii misibz ii. Deinde leo qut tenuit pontifi tu anis
viii misib tbus dieb vi. Post istu bndo iii tenuit pontifica anis ii misib v dieb
x qui scribes diuisis epis sic ait

It ruine sue dolore pstrat q q aplica uoluit ace pceptis n locu dem
ceps int sacdotes heat sz ex toto ab isto fiat mistio n de ei uditio
q q hic tua q ia dapnat ista ecc et ap ta aucte sua qz in obeid et psup oc
agi e nō dubitat q maior excomunicatois cerctoe e epigend cui sce fuit ecc osa
disciplia q nō solu plate sce ecc iussioib pere debuit sz et alios ne pticerut i simiāe
situ alien adius et potifica les offitijs q noluit pcepti ob tempare aplice tce. Post
bndictu trtiu Nichola pm tenuit potificatu anis ix misib ii dieb xx. michael a
morian tenebat ipui ostantinopoli tus qz ut dem e ecc hetic tn sat celabat n opin
one sua e passim publicabat tande coopante focio q in palato i mags offitijs hebat
q instigante diabo anelabat ad patarchatu ut scādalu i ecca poss ut et fecit
gnare tande sedtus michael impato ab eode et ab alijs scm viru ignatu de sede pat
archat tirānice deposuit ogregato ocilio quozda metpoli tanoz et epoz qs pcepitio et un
mie ad se rapit. Occasio a depositois ignatij ut ipemet scbit nicholao ppe tal. fuit
cesar varda noie a vuclo i patoris michaelis repudiata uxore mixt sua dux uxorem
btus aut ignati qi alt iotiens arouebat eu dices nō licet t dimissa uxore tua mixt
tua ducē qb ub. uarda offensus nō solu nō desistebat a tali flagitio. Sz in his minis et
i iurijs ut scm et ignatiu i uadebat q a de eo cesar ex gicat a bto ignato et ab ecc a
pu ce expellit. Q ostit impatori michaeli ipe impato michael cep rogare scm ignatiu

ut desisteret varda pdcm expgicare et ipm regaliaz e manetem i tali adultio q nolles
i peatoz aceste indigt impatoz cepit adice minas gues. btus aut ignatius in nllo
fract pseuabat ut pius varda ex gican. insup accidit q mat impatoz et soror. soror
.s. pdci uarde et neptis tenebat ot ipm varda qz uoluptabat in tali enormi cimine
vn uarda nō potes q btm ignatiu n p se n p i patore informabat i patore q fa
uore sue mris et soroz ignati i incepts pseuabat. vn turbat ot eas expulit matre
et sorore ab edibz regalibz et mādauit bto ignato ut eas et nolētes tondet et i
cludet i mōsterio. Q uides eas nolle tondi n intrare mōstiuz nō aqeuit impatori
ex h impzato mags indignat cep quere occones quo btm ignatiu de patarch tu
deponet. foti a q erat uidex ciuitat anelabat ad patarchatu instigante dyabo ut
poss scādala ecc suscitare dei qi alt antixpc cui erat familiaris quide gregori siracu
sane ciui olim eps q ppt mala sua abto ignato fuat depoit q appllauit ad papa leo
ne quitu q ppa diligent examans repit iusta sniaz ignatiu ptulisse eandeqz sniam o
firmaui. h ide fec bndcs successoz leois et nichola q ut dictu e bndicto successit
gregori aut siracusan o l spe restitutois frustius hitabat in ostatinopoli e puat
minnicitat excens bto ignato. Q gregori et foti sil tpe rati i ucientes ppter
turbatoin impatoz et dci uarde q ignatiu ordiabat de sua depositoe una die manu
armata i uadentes eccam sce sophie sede s patriarchat ipm btm ignatiu de ecc a eiecerut
ipm fotiu i troizates et cogetes mltos epos ut dcm fotiu eligent. Q e ellet et ab
ipo gregorio ia deposito et ex gicato osectiom accep q pt mom mltas i iurias i car
ceratoes et vbera intulit bto ignato ut ipe testat i eade epla q fco fuit missi solenes
ambasiatores ex pte impatoris ex pte ito focij iiii or metropolite initiates ppe d focij
ordiatoie simil et rogates ut ei cessiōi osentiz. Q oia examans et uides iniqua depo
tione bti ignatij de sede et focij laica osecratione stati quocato ocilio coz ipis abasi
atoribus fotiu deposuit et excoicauit ignatiu sedi restituens misit a ppa nicolaus
duos legatos raduald u et zachariam epos ut fotiu deponent et ignatiu in sede restituet
c lris ad impatore michaele ut deponeret fotius et restituet in sede ignatius misit alia
bto igto de sua restitutoe in sede et foto a lram mltu repheñsia quo fuat auss h fa
ce. Cu aut uenissent dci epi rodosto q distat p octoginta miliaria a ostatinopoli i stati
sic cum aduent coz missis nuctijs cu muinib et domo maxis sil et i pato d bladicijs
sic corrupit eos ut ucientes ostatinopoli ubide morates p iii menses. ultam mecioz
si uelle tene iusticiam quocaiunt ignatiu sedete impatore p tribunali et foto ut ro priar
cha ignati ult duct ad iudi m mudat sacis uestibz cu mltis i iurijs et int ductus ad sine
driu impatoz uides ignatiu mltis ubis otuchosis coram dcis legatis ipm aggredi eis
tande stabillo posito sed i me o an tribunal iudicu et accep licia ut salutaret loqueret
salutauit legatos et interogau cam aduent coz indixerut leg sum nicholai ppe rome et

venim' uide q sut eate. Ite mtogati si hrent lram ad ypm ex pte pPe nicholai qui
negauiut se hre lras qz no ueiebant ad ypm tamqz ad patarcha. s; tamqz q ppa sino
do e depoit' et pati sum' s canone facē. Rndit ignati' tollat' q' ypm de mo. ad blīz
qd si no ptne iudices no est. legti dixnt ei ualt ille ondentes ipatore mali tunc
iultuz laborauit inductoib' baronii ut ignati' renūtiaz patarchatui cod'das legti
Cu aut p mltos dies h agent Iterp uocat' p dcos legatos nohut recdices nescio uos
iudices s ordine eccā. aliqz fatictes qz nc i uasore de mo. abstulist s; nisi
ē eat cu eo ed cenaia ei' aloge accepit i rodosto. Ego aut iudices tales no re
cipio. S; ad papā me ducat et i de iudi'' libent' accipiā. h epi q' erat cum eo.
clamauit ad ppam appltantes pea qluit igtius ut epla legatois ipdez legeret
cora oib' sciebat ei' qtien ā; ipi'. inq' nit cera qtincbat sardicen. canon qzt q' e
d'. e. q si q' eps depoit' fuit et dixit iterp se hre rōnes no in sede sua alui
poni anqz rōne ecce. eps diffi'oez de illo pferat hez h il age de sinodo sardicen.
Tunc ptulert q hnt tes q' pati erant iurare q ignatius on electione in sede pri
archat' fuit qsecrat qui ignati' qstant' q dixit p't aliqs dies uiolent' supimit igna
tiu btm ad iudi'm et sibornat testib' cor eo fecerut iurare q on electione ppoit'
fuit et qsecrat'. Post h fem e'. detiebant os qui erat de pte ignatij ut nllo poss;
uere roma ad denudtiandu ea q fca sut qt sctm igtiu. Cu aut reuisi ēent da
legti ut testat ide nicholaus ppa qgti s' de latinali sinodo q fca fuit q igtium
et de iuriys s illatis. De hys aut q p eos fca sut papa ois latuit. don quidam
mōchus archimadita noie theognost' mutato hitu et sclari ueste idut secutus
e legatos nuitas ppe ois mebra sut dicen. de iuriys et malicijs q actis
hnt inagl difissie in opusclo de caus diuisiois grecorz ab eccā roma s; pleni'
i qaho dm. Unde in epla eiusde ppe missa orientalibz e' qtinet.
n icholaus eps sec et catho'ce ac ap'ce rōne ecce. oib' ueri cltus mist'e. sctissi
q; et rligiossis patarchis et metpolitanis cetisq; epis clicis et oibz fide
libz i asia europa et libie qstitutis. Notu facim' ure carit' de nob' uobis
missis scriptur q'm cor tal' erat tenor'. Cu de cetibz scriptarz et canonu plato ribz
In p' quide loco phennu qpendiose sigficans oia q et qstantinopoli qcur
rerut q michael excellētissim' i bardas ei' auucls cesar sapietez sui pontificaz
asua reduit sede no apotifi'tu manz ei potifex ap'd deu q' misit ad nos eplam cu
abasiatoribz accante frem et coepm nrm ignatiu sil' d' et de sacs ymagibz ad quos
misim' nre sedis ap'ce ambasiatores epos duos mādantes ei' fatie. In fa a scripta
qtinet eplae duas qs missim' ad tnqlissim impatore michaele et de fee et misso
nro igtio et quo et qre fuit eiect' et de sacs ymagibz. S; et fotiu q' ultate ypm in
clero recepimi don dilligent' anzis ambasiatoribz q s' cica eu epdient et nob' dect
qgruo. In z' loco poit q'm sut reusi a nob' missi duo epi cu abasiatoribz i patoris qcepi

nob' sigficauiut de latrinali sinodo et ea q qt frem nrm igtiu fca e tirannider et cu.
cognouim' i ig fi ea q fca sut i pntia ambasiatorz cu oi eccā anathetizaui' h nepha
rii op' et q nulsqz fotij qsectioz at qione recepim'. In quto d' cap'lo et ad i patore
epla q nllo ordie sacdo'li eu recepim' s; et i quto ordine q epos sinodice depouz'
et eps qicauim' et sili fotiu adulterp et i uasore sce qstatino'ne ecce. p' qz de pte eiu
scisma.cor. q' se absaderet postqz sepe depoiti fuint a sca ecca et coepo nro igna' r' qz
nephit' et de militari laicali ordie fuit pmot' i tto gradus scismaticis fu't qsect'
et qz qtra ppo cirogpho fecit q ad metpolitas fecat de igna'tti ppt' mlta alia de
poim' fotiu et i 1os q' cu eo sunt q si no qtentat qete depoitioi et anathetizam'
Restitui' aut ignatiu ad ppam sede et illos q' cu eo eant expl'si ad pprias itroduciz'
sedes. i sda aut scripta. dictu e de the' paschit' et de ura recta fide et septio de tra
gressore zaduald i octauo moitioe ut nllus de nob' se ducat de hys q fca s' lat'o
canali q ignatiu. S; sequim' mcam sinaz et q nos no tientes h scripsim'. Nā petri
sedes a nllo iudicat' nl ab illo q' dedit e' claues ecce. S; ut nos sic apn'o custodiami
nc iudicetr nc qsentiet absz ura traditoe h a scripsi eo q ano pnto ueniat dn' i pulli
spatiu' eu impi'li epla et qlabat q'm sinodu pat i patorie q no recepim' sup scripta
i iuria. In ix'o qtinet q n obeiat dis statutis et mittat frem nrm ignatiu et illos
q' cu eo sunt et fotiu et eos q' eu receput et iudicet i puro bn accep'de p'az sue dio
quo ei iuste q's iudicabz asius accatoribz decia a et ultima qclusio ut recipiant'
diacones btorz aplorz nre exigui'tis et quoz petet a nob' auxiliu deffendat eos sm
posse urm max'. ad que etamet que etame e errantiu frm qtilio et ad meli' qgto
s. armenorz. It alia epla eiusde nicholai ppe ad igtiuz patarcha qstatinopoli'''
p't redditi leg'tis sucorz roma.
n icholaus eps suus suorz dei sctissimo fri et qmist'o nro igtio patarche
qstatinopoli'na dre i p'o. e fr reuendissie qt plorat' et esuria p dr e
i nris psecutoribz opp'mim' p't q' igit' ambasiatores nros zadualdum
et zach. olī epos quos i qstantinopoli destitum' questios eam ure remotois et d
sacs ymaginib' ad nos reuiteut et relatu ipozp sciuim' p i pilale ambasiatore q ipi
sinam qt nos tulert nllo dolore cirdati sum' qz fecert qtra hys q fuiant eis pre
cepta. Pptea i pntia abasiatoris impial' qnuocata oi ura eccā et de intis pinciis oc
cidtaliu ptiu sctissios epos q' ples p' sina q' zachariam depoitoi submisim' de zaduald
a q' no addat tuc depoitiom suspendim'. ptea uo nc ille effugiet sinam cont se
lt fotiu depouim' et mandaui' ut si p't depoitiom ista pside aut uos ad recipien'dam eccam
i pendiz aut sacr tanger anathe sit. Silr et qsecratē cu grego'm siracusane ecce epm
sb anathe ponim'. Si p't h qsectiom q'cuqz agēt et eos q's foti' qsecrau oi clicali deim-

dam' ordie et h' quos de ill' diffinimus. Nos at ptate mag' iudicis dni ihu x. decinim'
nullo ee deposito n' anathe. sbpositum. omem aut no obedientem nro iudi' ul' scripta
aucta ratione separante. at at nos iudi. tm ap. sedis assiu pferentes si clic' sit omnis
clicorum ordie coru deo et hoibz ee alienu. Si uo laic' bndictoe patua puabitur si no
penitebit anathematizabit ep. q' aut epillio opprimitur aut offito ul' ordu ppt te sit
puati diffini' ppa ecctie et sedes rape. Et si qs huic nro decto ausus sit odicere
anathe sit do' obedat. si q' uo accti ppris eccie sunt expulsi sanctim' eos eccl. recipe
et iudicam at ab ap. sede romi pontific. h' sut fratq in una sinodo fcm et ahic
dotu nrorum p ambas puicas occidentaliu sequtes antecessorum nrorum traditonem fecim'
ppt. h' ure btitudini notificare cogitauim' ut ogscat nunc p nob esse. Est a'
epla eidem ppe nicholai ad senatu ostatinopolitanum q' no osentiat depositoi ignatij.
sz fotiu studeat expelle. It alia epla ad orietales sanctissios priarchas maxime
ad ierosolitanu sigficas sinodalia fecit ipe ppa. de depositione ignatij et
ad missione fotij et monete q' eade sape debet ipe. Cui firmus metpolita scribit
ad mauele patitiu et logotheta rursus quare deposit' fuit fotius.
d um aut audisset fotius q' ppa nicholaus deposuisset radualdu et zach.
epos et suas snias et aggrauasset ot' fotiu no solu ppt in uasione ecc.
sz et qz suos uicarios decepit, ex q' magnu scandalu ortu e in ecca
et multi fuit decepti ut fotiu recipet qi ppa osensisset ei sessioi et et didiatq multi
uicarij ppe nicholai q' uenerat i bulgaria repbauit fotij crisma et omes pncipes
sbiectos bulgarorum q' ofirmati erat crismate fotij iterum ofirmauit in sancta ducti pp
no ualens h' facere dlem blasmauit sinodu et ipatores duos michaele et basiliu psi
dentes decepit sinodo uiros igitos colligens uicarios eccarum pnciplium ee finxit
s ecc. rone. allexandrine antiochene et ierlitane quib' et ignantibz sol' sedes una
e quoda thesau ogmeto spino de oinc os accusationes finxit ullo sciete et eosde
uicarios et tota militia senatoria et puicie epos accusatores adduxit oquentes de
malafitijs ppe nicholai pclamates et iudi. sinodicu petetes et tes pduxit ofirmantes
accusatioes. Et ipe quasi tiidebat q' no decet iudicu abntem dissilans boitate ppa
nicholao vba no assidentiu pontificu qi introducebat ut osentientiu e q' ppa ep q'
fere supat accusationes recepit expalanatoz ssb trau et finalr odepnauit ppam p in
finit flis criminibz et anathematizauit eu cu pticipatib; secu subscriptiones oim osgregatoz
idem ipa ppam p magistroem et duorum ipatorum et uicariorum triu pncipliorum sediu et
oim senatorum nec no abbatu et clicorum Sic g' cu ille scripsisset ppris maibz oimz subscriptio
nes notauit laudauit i plasmato suo sinodo et ad impatore lotatiu misit et me
garda aug. ad q' et scripsit eplam laudibz plena et dig. fcam laude uti sinodo qua

pleie eqle reputabat

plerie eqle reputabat et depcabat psuadet ppo oiugi lotarie expellere dethorine ppa
nicholau tanq' asinodo depositu. Ili et gnali cu' acta ad ea trsmisit cu mumbs. Sz zelo
tes de' puenens i prui adeo custoditu impa' nro basilio dedit qz interfco michaele aba
silio no solu etna pena p malefcis suis recep. Sz et strp dig. uilissia sepltra sepli
e. na p historia tot' mud' ex asini posit' eius portat' e ad sepltura duct' bn basilio ac
cepto ipio et solo regnte tale tractatu i pediu et intercept licas qi sibi ecnt sinodi et in
aurea sala cora oibz pposuit et fecit legi q' uidetes os pamefti sut et eccl. et ciues
et fotiu abdicauerut. omo aut finit disponut ut sire scriptorum horum et tale copia mi
sit basili' ipato ad ppam nicholau q' motuo recep. ea addan' ppa sedis q' fcto ocilio
ofirmau q' pcessor suus fecerat q' fotiu ut pz infius
n icholaus aut ppa audies depositom ignatij et sbliatoz fotij neophili i. dedig
tate secular ad patriarchatu q' more ecc. assumpti inter alia deo impatori
michaeli sic scribit. nicholaus suus suorum dei pijssimo et clementissio filio
michaeli adeo dilco sp aug. n' a dia inspiratioe no nos pigeat puit nob po' e. onde
si tu audire uelit no posse rite q' ab hijs q' inferioris digtatis ul' ordinis sit iudicialib'
sbmitti diffinitoib'. Siquide tpre diocletiani et maxiani aug. marcellin' eps urbis
rome q' pca i sig' marcis accept' e adeo opulsus apagans ut teplu eorum ingressus tra gna
thuris sup i poneret cui' rei gra collectio nuo stoz ocilio eporum et i quisitoe
fca h' se egisse ide pontifex ofess' e n' no pferre sniam aus e du ei sepissime os phi
bent tuo ore iudica cam tua. Et rursus i queut qm ex te iustificabis at ex te odemp
beris et ite sedes pma no iudicabit aquoq' et ibide. Sz cu quida tpre quoda tepstasset
ot sixtu papa qda mali ruores obiicere et i ocilio cu ualetinian' august' interat decz
fuisset no licere aduersus pontifice sniam dare frex ptin'. ide ipator et i arbitrio dei pontific
tbuit iudicare iudi. suu. Et sim' pontifice minorum ul' inferiorum urbiu sbacti iudicijs in
ueit. It ide in tm aut hac psupnem sti pres ap' calcedoniam detestati sit ut dioscorum
allexandrinu antistite int cetera id eo potissime cui istitutoe dapnauit qz ponens i celu
os suu et lingua ei' transeunte sr tram excoicatom i sctm papa leone dictaui ita ut
sinida q' ipm plata h' uidet ineorate pcipue dicens qz sedis excelsis pore i igitate ualde
transcendit. pscripsit ei excoicatom dictare adusus sctissimz et btissim antistite urb rome
leone illo d' inquisitoem fuisse fcam utru iuste ul' iniuste ipam excoicatom dictasset
no same sz absz oi otrouersia h' i eo puulgatu sut qz cu eet inferior potiore qbz conat'
e i iurijs lacesse te anatolio ostantinoplo psule q' d' ppt fide tm no e dampnatus
dioscor' Sz qz excoicatom dnd arepo leoi indixit. Ite ide eide. Deiq; sim epla ad
hebreos legim' q' minio amaiore bndicit restat q' exigere rone et maledicat'
siquid h' utiq; p notates piclosa tpa illi q' an nos fuit puida osuetu. i eccl. tdidert.

hodieq; i eccā rōna q̄ ē cap° oīm eccīaꝝ i ptermisse s̄uat ita ut n° sacdos maiore suo
nō i iuncte sacdote cuilibet rei bn̄dicē mitat̃ sic ꝯ alior stab ad s̄uitiand'm aliq̄ lec
tione bn̄dictōm quidē postlat S3 ei quāl; inferior nō audet bn̄dicere. Cur h. uniquid
bn̄dicē peccm ē absit de maledicē ei nō de bn̄dictis dt ap̄ls qr regnū dei nō posside
bunt. ſz p h i inuit ꝯte cēsure freno inferiores q°3 ad suos iudicandos ppositos cohercedi
sunt si hijs n° et bn̄dictois nllm peīt° obtineant. It nō ꝯles sacdotes d m pt. S3 qd d' dno
loq̄t nob magōpe puidend' n° in uicarijs bti pet' ap̄li nob ē attendend' q' sint S3 qd
p correctōe eccāꝝ ⁊ p salute nrā satagat. N° ei illos inferiores dicet' scribe ⁊ pharisei
sedētib' sup cathedrā moisi de quib' dñus pcep. dicēs. q°3 dixunt uob facite s̄ uo
opa eoꝝ nolite facē. g° imparō ꝯsidā si illos dixit audiēdos q' sup cathedrā moysi
sedebat qto mgs q' sup cathedrā pet' resid& extimari ēē audiēdos. It idem pat3
pfecto sedis ap°ce cui° auctate maio nō ē iudi'm anēic fore retractand'm n° cuiq; de eius
iudi° liceat iudi°re iux° q' bonifatius ppa. Ruffo ⁊ cetis epis ptessalia ꝯstitt' scribēs
neō aut ūq̄ ap̄lico culmī de cui' iudi° nō l3 retractari. man° obuiar' libent' ītulit neo
in h° rebell' exstit n' q' de se noluit iudi°ri. Et btūs ppa gelasi' n° de ei' i. rōne eccl'e
canones nūq̄ pcepunt iudi° iudi°ri n° illi' sniam oporte dissolui cui' poti' s°qnda dec
ta mandauerūt. Ergo de iudi° rōm psulis nō retractando q'a n° inoꝝ exigit qr dixi'
ꝯpbata nō negam' eiusdē sedis sniam i meli' posse mutari cū ct. s°reptu aliq̄ fuit aut
ipā ꝯsidātione curatū ⁊ tp̄m seu ḡdum necetatū dispensatōe qdā decreuit. Cū ⁊
egregiū paulū quodā fecisse dispensatōe legim' q' p°ea legit' repballe qn tn̄ illa rōna
eccl'a discretissima ꝯsidātione si delegit nō qm ipā q' bn̄ sit diffīta retractare tenu
erit. It eidē Si rōm ppe decta cetoꝝq; opuscla t̄ctatoꝝ apbant' ul' repbantur
ita q' sedes ap°ca appbatū teneat accept ⁊ illd' q' repulluit i efficacia heat qto poti' q' ipa
p cath°ca fide psanis dogtib' p uarijs ⁊ mll'farijs eccl'e necītatib; ⁊ fideliū moribus
diusis tp̄re sc̄psit oi debet honorē pferri ⁊ ab oib; p°tis in quilib; optuitatib' dispēsatōe
ul' discretōe recuēnt assumi. Cū ua quid' dicēm scripsrint at illa decretalia
p'storꝝ pm̄i i toto canonū tp̄re descripta cū ipi uisi suc i tentōi suffragaūli s̄pituir ul in
differenter utant' ⁊ solū huc ad dīmutoēm sedis ap°ce ptatl' ⁊ ad suoꝝ aug°m puilioꝝ
mim' accepta ēē phibeat. It ide. Nō g° dicat' nō eguisse uos i tam pre°tt' rōne eccl'e
q' collecta ꝯalia sua auctē firmat sua modātione custod'. bn̄ qdā eoꝝ quia ꝯsensum
rōm pontific' nō huerūt ualitudiēm pdiderīt ⁊ pt aliq̄. Allexandinā eccām suam
fecerīt sc̄ti ap̄li. pet' ⁊ paulus pbtm marcū dni' eoꝝ filiū ⁊ discipliū. hēditas ꝯpe
filiū i ptate peruen' exstitit ⁊ glia discipli ad mgr̄m sic cuctatoe refert' fecit aut bs
ap̄ls pet' pmā corpali eccl'ia antiochenā iam suā q' sc bto ppa i nocēti' urb rōne
sedi nō cedēt n q' illa i t̄nsitu meruit ista susep. Cū ua btm pet'm ap° se ꝯsumatum.

gaudet p'has g°. tres p'n'les eccas omniū eccl'iaꝝ sollicido btoꝝ ap̄loꝝ p'ncipū pet' ⁊ pa
uli procul dubio modāme expsptat p quib' p'rib' nos dimt' i icremēto grē misto nati sum'
filij et ꝯstituti l3 indig' l3 eis longe imites i pec p'ncipes sup omem terram et supē
uniusā eccām. Et pt aliq̄. Porro ne dicatis pter eccl'e lege ignitū ⁊ fotū roām
ueire sapisse scitote nos antiq' p'ris ⁊ pdecessoris nri Julij i hoc ēē sectatos ep°m quia
iuxta q' i ep'la sua repit eis q' uenāt antiochie pcepisse d i nostit' ⁊ theoderic' hi
storiagphus hijs h ipm uerbis ondit. Eūm i q'm eusebii ei'q; sortes calūpiare i atha
nasiū fras Julio romano potifici destinauīt q' eccām sc̄dm lege ad ēē ipos roma
ueire pcepit ⁊ uenabile athanasiū ad iudi'm rursit euocauit. ille ꝯtinue uocatōe fecu
uēit. Cū si ad h dicat' ille quidē uocauit S3 ipē ueire ꝯtepsrunt audite scriptura et ui
debit' uiri i laude ul' uitupiū ista sit ill' reputata ꝯtētio sbiugit ei' d' histoiogphus
dicēs calūpauīt sarcinatores roma qdē pfecti nō sunt scientes falle suū posse capi
mendatiu ne g° dicat' nos pter eccl'e lege pfatos roma ueire sacpisse. Cū in sic ex ephi
storiogpho eccl'e audiste btūs Juli' accusatū ⁊ accusatores roma ueire pcep' ⁊ uenabile
atanasiu ad iudi'm rursit euocauit S3 i° q' bona ꝯsciam gerebat mł reluctās ueit illi uo
q' mala ꝯtepsrunt scientes sic i legr' falle suū capi posse mēdatiu. Placuit scē sinodi epoꝝ
q' ꝯstantinopoli ꝯuenert ne sit distinctioe admittant' accusatores n° oibus pmitatur
accusatōes face. Vetam' ad scām calcedon' sinodū ⁊ qd nob de athanasio petenoꝝ refert
epō audiam' is ei antistes trio uocat' ad sinod' qr nō occurrit apatarcha suo canoice
ꝯdepnat' extitit. S3 solū cū uocaret q' i inic° ēēt q' iudicabat clamauit scā calcedon
sinodo ad eas illicitas ē epacani°a. respuet ⁊ i' de dno cū nō liceret rapere eccl'as ppas
iudicat'. Olī athanasi' apatarcha suo depoit' qr de i inicitia ei' ꝯquest' ē itato ad iudi'm
renouand'm dignet' ⁊ ei malfesta ē obiicit cnnā. qto magis ignati' q' nō apatarcha.
S3 ipē poti' ep'us patarcha minime debuit eccām ppa i inic ⁊ suspctis iudicib; decnetabz
spoliari qd qūus fem sit multo magis q' athanasi' uictoꝝ soluto iudi° sua debuat ab eccl'a
recapi uelat ⁊ facūdissim' nr ppa gelasi' hereticoꝝ expugnator fortissim' ⁊ qd de ꝯstati
nopo°le ep'us more soluto tunc egrotatib; dix et nob ne edisseat. Cū uo in qt ab hijs in
ditū q' ptendūt ū nā possit accusari an ap° ipos ut ijdē inimici sīt ⁊ tes ⁊ iudices
s tali iudi° n° hua debent ꝯmitti nego°a qto magis diuia ⁊ eccl'ica. O' sapiēs ē intelligat
⁊ rena hēc iustian' i patō p' legib; suis pmlgasse dignscat° dicēs liceat ei q' suspc̄uz iu
dicē putat anq' lis i choet accusare eū ut ad aliū recurrat nā ꝯdamo ua suspctoꝝ
iudi'm isidias declīare ⁊ uictoꝝ iudi'm uelle refugē. hic scs Johes os aureū ꝯalij et se
ꝯgg̃ati tenuit i trare collegiū. It eidē. Per pnc°le btoꝝ ap̄loꝝ pet' ⁊ pauli dexteram de q'
sup exposium' ptatez ⁊ uis nō solū hem' i inochos. Ius et in quoslib; clicos de q̄q;
diocesi cū neccē fuit ad nos ꝯuocare ac ecclasticas exigētib' optunitatib; i inutare. Ite

id eidem imperatori. // Imprimis enim sue prudentie cottidianis administrationibus debes esse contentus non usur-
pare que sacerdotibus dei soli conveniunt. // Item eidem. Consequens est ut quod ab huius sedis rectoribus plena auctoritate
sancitur nullius consuetudinis preditectes occasione proprias tantum sequendo voluntates removeantur sed firmius
et inconvulse teneatur. // Item eidem. Denique quibus tantum humanis rebus non divinis permissum est quo de hiis
per quos divina administrantur iudicare presumat ignoramus. // Idem Constantinopolitano episcopo. Inferior
sedes potiorem absolvere non potest, sola enim potior inferiorem convenienter absolvit. Hic liquido pro-
videtur quia qui non potest absolvere non potest iudicio inferioris potiorem ligare. Unde propheta ait: Numquid gloriabitur se-
curis adversus eum qui secat in ea aut exaltabitur serra contra eum qui trahit eam. Hiis namque ex divina
scriptura commemoratis colligere clarius exhibuimus non posse quemquam qui minoris auctoritatis est eum qui maioris
potestatis est iudiciis suis addicere aut propriis diffinitionibus subiugare. // Idem Michaeli. Si mittitur igitur
minorum et inferiorum et subiectorum deliberationibus sacris canonibus precipientibus et expressius sanctorum patrum super hoc
maior auctoritas eiusdem esse in omnibus et ut in celeris ad potioris sedis iudicium dignatur quod non solum ac catho-
licorum ab ipsis constat observatum hereticorum alioquin acephalum hic esse ... de tanta prerogativa
et maiorum non cooperatur Roma. // Item idem Nicholaus papa Mediolanensibus. Omnes sive patriarche
in cuiuslibet apicem sive metropolitane primatum aut episcopatuum cathedras vel ecclesiarum cuiuslibet ordinis dignitatem
instituit Romana ecclesia. Illam vero solus ipse fundavit et super petram fidei mox nascentis erexit qui
beato eterne vite clavigero terreni simul et celestis imperii iura commisit. Non ergo quelibet sed illud verbum quo constructum
est celum et terra. Per quod denique omnia condita sunt electam Romanam fundavit ecclesiam. Illius enim privilegio fungitur
eius auctoritate fulcitur. Unde non dubium est quia quisquis cuiuslibet ecclesie ius suum detrahit iniustitiam facit. Qui
autem Romane ecclesie privilegium ab ipso summo omnium ecclesiarum capite traditum auferre conatur hic procul-
dubio in heresim labitur et cum ille vocetur iniustus hic est dicendus hereticus. Fidem quippe violat qui adversus
eam agit que est mater fidei. // Idem Nicholaus papa Rudulfo Bituricensi archiepiscopo de iure primatus.
Conquestus est apostolatui nostro Sigigodus archiepiscopus Narbonensis quod clericos suos eo invito ad iudicium
tuum venire compellas et de rebus ad ecclesiam suam pertinentibus eo inconsulto quasi iure patriarchatus tu dis-
ponas cum hoc nec antiquitas cum patres semper reverenter servaverunt nec auctoritas sacrorum canonum permittat
indicat nisi forte per causas que apud se terminari non possunt ad te quasi ad patriarcham suum provocaverint
vel si episcopus suus decessit res ecclesie sue tuo iudicio dispensare voluerit. // Primates enim vel patriarchas
nichil habere privilegii pre ceteris episcopis nisi quantum sacri canones concedunt et prisca consuetudo illis antiquitus contulit
diffinimus ita ut secundum Nicenos canones sua privilegia serventur ecclesiis. Preterea si apostolica sedes aliquam ecclesiam vel
rectorem ipsius quolibet speciali privilegio decreverit honorare. // Quia ut supra dictum est tempore istius Michaelis
imperatoris agente Fotio patriarcha cum dissensio orta est scilicet que imponebat domino pape cum omnibus episcopis oc-
cidentalibus quod essent depositi et excommunicati ex additione ad simbolum spiritum sanctum procedere ex patre filioque.
Que dissensio vel contradictio usque modo duravit et durabit ut michi videtur usque in finem quia video quod
eos in tanta obstinatione contra istud sanctum quod omnem heresim acciperent antequam faterentur spiritum sanctum ex
filio procedere et magis sunt obstinati nunc quam unquam fuerunt. Causa est quia preteritis temporibus erant inter eos
multi satis intelligentes quorum aliquos vidi qui plane fatebantur de processione spiritus sancti sicut fatetur ecclesia Romana

et etiam dabat aliquas auctoritates sanctorum et grecorum ad ista consequenter ostendenda. Nunc desiderabat nisi quod imperator
istud proponeret tamen ipse sic clare ut dicebat non audebat hoc facere timebat enim plebem sed tamen
laudabat semper et animabat me quod ista quererem et ego sepe cum illis loquens sigillatim consolabar cre-
dens tandem pervenire ad optatum effectum licet multi eorum sepe mecum conferrent secrete tamen non
audebant coram aliis ista dicere excepto uno qui clare dicebat coram multis me presente tamen
ipsimet mutuo se contristabant cuius opinionis erant et sepe evenit quod unus alium manifes-
tabat que non cogitabam dicere ita ut ad talem ... ubi sunt ipsi veritate. Cum autem semel ivis-
set ad quendam archiepiscopum contra Duracenum et quasdam auctoritates quas collegerunt doctorum sanctorum eidem
ostendisset respondit omnia ista habeo et adhuc plus. Aliter venietis ad me et ostendam vobis. Cum autem
alias ivissem ostendit michi quemdam libellum sancti Cirilli in qua spatiose contra Theodoricum habuit quod omnem
de processione spiritus sancti et iterum dixi in libro Thesaurorum beati Cirilli multa inveniuntur et addidit
tamen impossibile est quod possit unio esse nisi talis violentia fiat quod non timeamus plebem aut quod imperator sua
potestate hoc faciat vel ecclesia Romana mittat exercitum contra eum tantum quo timore non audeat populus insurgere
Et tunc simulato timore informabimus quod ecclesia Romana nichil mali petit nec falsum sed quod patres
nostri sancti aperte tenuerunt et scripserunt et sic sub ista occasione mutabimus eis clare verum esse et
catholicum. // Falsum et hereticum que omnia clare dixi felicis recordationis domino Clementi
pape sexto. In super et addidi quod galee que tunc parabat contra turcos sufficiebat ad utrumque opus sed al-
liis impedientibus quod non esset bonum grecos irritare quod parati erant unire ecclesie Romane pacifice
et hoc intermissum est et usque ad hoc durat et durabit et licet greci multotiens recesserint ab unitate
ecclesie Romane diversis occasionibus et heresibus et iterum fuerint uniti cum cessare ut iam patuit et magis
patebit in primo opusculi secundi quod deo dante intendo procedere ad ostendendum processionem spiritus sancti a patre
et filio tamen nulla causa vel occasio sic occupavit mentem omnium grecorum generaliter et tamen duravit sic-
ut ista. Nam in aliis dissensionibus et heresibus multi erant qui tenebant cum ecclesia Romana et usque ad martirium
nunc autem ex hac dissensione excepto uno fuit aliquis qui eis auderet resistere nisi tres scilicet Iohannes Vechus pat-
riarcha, Gregorius Metochiti archidiaconus eiusdem patriarche et Constantinus Meliteniotes qui omnes
tres mortui sunt in carcere ista de causa de quo in alio opusculo clarius dicetur. Nunc ad propositum
redeamus. Unde ut dictum est tempore huius Michaelis orta fuit occasio et heresis et dissensionis contradictionis et
rebellionis grecorum contra ecclesiam Romanam quia rebellio vel dissensio non debet habere finem sic aliter ... divina
providentia factum est quoddam miraculum. Sed a paucis consideratum licet non fuit ... magis ... et ut
manifestius fiat dicemus. // Notum est omnibus fidelibus quod apostolus Petrus omnibus
apostolis orientalibus venit Romam quod preter greci cotter tenuerunt et quamvis ad ecclesiam et quamvis ad predio-
ma. Dixit unquam aliquis latinus in ecclesiis illis ... tamen idem Petrus ut no-
tum est erat de partibus orientis et venit Romam et sepultus ibi ubi nunc permanet ... ecce-
orientali contribuere cum abstulerat ita ut dicam pernitiam beati Petri beatum Clementem qui fuit de partibus
occidentalibus qui successit beato Petro et eidem esse Petri oves ... commissas committebat ut
iam fuit dictum ut sic beato Petro eidem succedens orientem illustraret. Unde ut patet in legenda sua

i cersona litte puac pass fuit cui corp9 mfra mare i templo marmoreo fuit p multos
annos qz reuelatu fuat discipl'is suis ne illu inde tollent, tande ppt peca hitantiu corp9
bti clemet fluctib9 mar9 agitatu. hic 1 inde ignot9 fuit loc9 d dtr. Tempore aut dicti
nicholai ppe 1 michael. ipatoz ostantinopolit9 quide phus noie missi ad agende ga-
zaroz ouersione i ptib9 illis ut illa gente ad fide quteni. veiens quit ad ciuitate
atesone accedes cep9 quere cor9 bti clemetis. ill' a gentib9 bttz de h9 indi9 hntib9 tade
nutu dei iuenit corp9 bti clement q tot anis nullo sciete latuerat. Papa uo nicho-
laus audita fama dci phi uocau eu q9 ueit roma portas secu corp9 bti clement
vn no. q btus clemes q' fuat discipl9 bti pet obediens eu i oib3 qz ouers9 e9 apo
suscepat pasceda sb e9dem obedia ta diu pseuauit in ptib3 oriet q diu illa ecc9
fui9 i obediencia sui magri l3 ad tps alii discessit. Cu aut orta fuit tal' ca ppetue i
obedien9 ipe n9 iuuius n9 motiuu9 ab obedia sui mgri uolu9 abce. S3 dnu bto pet9 quai
dicet ta diu fui i ptib3 orienta9 q diu total. dio no e orta. nc a qz nlla spes e redd9
tois eos i sua pmatia duto durantes. Vnde no eme mag9 ca cu p septigetos anos
1 ult9 corp9 latuiss3 tuc tps 1 i spare iuentu e9 1 stati roma pductu et stati dio in
cepta q ppetuo debuit durare sic i pn9 44 tp3. Et qz fca e mito de isto fotio 1 q fu9 acto
h9 diois 1 opato necem duxi q 1 qua puisa fuit de ipo anq nasceret p scos spirit9
pphetie hnte o9 oia vuilsse otigerat siliz quib9 uijs 1 machinatoib9 ac malicije os
e ut addiom induceret gcos 1 coopante diabolo pualuit hic ponere curaui. Nam ut
narrat quida nicet phs 1 hystoriogph9 natoe gcus grie peflago q' dilligent pdcti
fotij. hysto9 13 scripsit qua9 fuit puisi aduiss scis anq nasceret et ptq nat9 e quai
cet dn9 alt anps9. vn ide dns niceta peflagon9 narrat e9 de eo. Sctissimus michael eps
sinodin9 semel cu obuiu hu1ss3 uxore cuida sergij noie mrem dci fotij eu in utero ge-
stante cogscens p spm qual' futus cet q' ad huc latebat i uto subito celo dei ductus
eleuato baclo i petu fco q mrem 1 minat9 ca pcute ptulit h9 uba. Vnq e cet q' istam
inficiet siml' cu filio q gestat in uto. uideo ei eua alia spente hnte in uetre pict a
filui masclin que uideo pmissioe dina futuz patarcha negabit ei reuentissi9 omnuz
honoral9 cruce 1 impie9 dediabit 1 pene oms alia reta rethett 1 thet i semittas p
usas 1 pura9 p9. fide despicier 1 ecclie suppeditatem statuet 1 otemptores sacroz ca-
nonu faciet 1 ab eno reg9 multos multis moie pcuab9. q mala pdca magis i fcis uidem9
q in codicib3 legim9 eglit h audies pauefca 1 lacims plena redies dom uiro suo q
scs dixat narrans addid9 me ipam uolo inficere vna cu uetre ne fiat oca ul' occo
tatoz maloz meli9 ei h e9 q tot ind9 tot mal' impliceet. q uir suus phibu9 fidices
uada ad hoiem dei 1 q fcuri sim9 scia ab eode. qui ueiens ad scm uiz dix uxorem
sua ce ad q dixat de puo q gestabat 1 addidit si. e9 futur e puez cu mre siml'
interfitia cui scs michael dix no potis dei pmissione ipedire custodi te bn ne fun
cessit Nato puo mr territa uides eu masclin no solu ex ublo scop e q futa erant

Euolutis at paucis dieb9 bts hyllarius dalmatin9 uides pdca3 mrem aut sathaz
in carne h9 ista i utero 1 ipa quid mr uidit i sopnis q ingens spes egss9 e9 erat
de utero suo sasse ui9. Que iterz alocuta e uiz suu ut inficet seipam una cuz
puero 1 iterz phibuit ea dic ne forte sit illusio demois ut ipam pire facet. vid'
aim9 ne forte sit puella. Cu at tps pt9 aduenss3 apuit masclus te mr ia ctificata
de h'is q dca e. fuant uoli9 inficere puez. t9 phibita anio. Nato puero mr ter
rita uides eu masclin no solu ex ublo scoz e q futa erant pdicetiu s3 et ex ui-
sione e9 apente plea lacims 1 meroe accipies puez obtulit cuid sco abbati ma-
xiani monastij iacobo noie 1 pcies puez ad pedes ei9 plena lacimis dix miserere
mei vr ho dei. Tu ei baptiza huc missa le9 puez. filiu 1 ipe suscepto ei9 cito qm
in tbulato mag9 e 1 dolor p eo. Cu ei quida ciem uidi i uisu q scuss e uenit me9
1 epiu draco de me s3 1 scitis ofesso hylarius dalmacin9 uides me dix in icar-
natu sathan pitas. Audies illa iacob pdcus pr mostij dei d' misicor9 ofisus accepit
1 cathetizauit puez p pl. dies s. candees et ult h addid9 pl. dies alios pt9q3 bapti-
zau eu fotiu noians q interpretat i latino lucid9 qi dices recedet ab ea ira dei. Pat
aut uides eu ad h9 puerula hntez i se multa sig9 pessia dicebat mr se de mre ipi que
ia dimisso thoro uiri effecta fuat moacha sic anepa fuat q uir suus cosat
coplane i matrimonio audere ex spirata moacha antip9. debe gnare ista
e. Postq aut creuiss3 puer foti male i colis accipies cu pr suus ueit ad iohem tho-
ferp scm uiz ad scm motez ut puez fotiu recipet 1 ipe instrueret qui iohes scitus
eo i tuitu dixit foti9 aut h dic in corde suo, uias tuas dne scire uolo, pat at audies
h recordat9 et ubez q pdicta fuant. ab alijs pfusis lacimis recedes inde nolens eu pone
ut9 duceret scias seclares ne e9 facili9 pueiret ad tot mala q de eo fuant pdca q' occlte
subtrahes se a scolis scaz litterarz freqitabat scolas libaliu artiu. Cu aut semel a scolis reue-
tit9 obuiu hut quda uideu mg9 matice. Q9 cu uidiss3 fotiu instituidia9 cogiuit in
tentoim fotij ex uultu et dix. qd dabis m 1 facia t9 omes scias gcam siue gentilia
pinpte h'ze in ore q' rndit si h9 feceris medie9 toti9 sbe sue dab9 t pr meus cui iudeo aut
no e necem q pat tuus sciat h9 efficere me tm in hijs q9 uolo 1 dabo t mirabile
misteliz 1 eit uita tua i bona psp9 te i multis hoib9 habudans i diuitijs 1 i multa sapia q
facile eide osentiens duct9 solitarie qsi pcep9. Iude totu oplecu abnegari9 cruce 1 stati
coopante dyabo i hut oia scia sclari pfeus appuit sb specie sp opa pessia fecit iuuete
freqitans offi9 pallatij i patois ascedit ad digitate mag9 1 i tm festiauit i patore mich-
ledn q anelabat ad patriarchatu ut sic facili gcos secu duceret in pditoin ut pdicti
erat. De e9 e ille sp9 q' sua cauda rapit t9iam pte stellaz 1 misit in tram. na occ erat
oposita ex lib9 agregatoib3 ul' getib9 seu linguis latin. s. sb q9 ophendunt q aliq9 q erat

i ling^a ut gallia hispani ec. barbaror^m gb; cphendunt theutonica anglica polloni et ceti
grecor^m sb quibz cphendunt omnes alie natoes q eos secunt. hos aut cauda trapit ad
terram ymo ad inferiores ptes terre. hijs dctis ad hystoriam redeam^s postq^m foti^s flam
sinodum finxit impator michael pfecto focij abasilio impatore occisus basili^s seces
sinas nicholai ppe multiplices q fotiu ipm fotiu de sede expulsit. reuocauit aut ignatiu
de mitilene ii usqz tc eant i exilio et restit^it eu in sede ppa. Et scripsit nicholao pape
q fecerat q suu erat ipe aut papa faceret q deficiebat et rogabat ut uicarios mitteret
et uniu^s sinod^s gnal celebraret de iudicio ignatij et fotij. intim motuo Nicolao ppa ad d^o
suscepit lris et uictijs gauis^s misit infra nouitos uicarios ut qcaliu celebraret. Cuius
qcilij phem^m e q seq. Prohem^m sce vlis octaue sinodi. Dei pncipalissimi iubu xpe
et oim nrm saluatoris q; et dns oia sicco aniq fiat malefcor^m mali. pfiguelu e dicens
Cauete aflis pphis q ueniunt ad uos uesti^t ouiu^m aut ^st lupi rapaces afecti^b. cor^m
qgistet eos fem e g^o aliq^b nrie astutia et malicia hus plenu mtiore hoiem ppter
a ambitoez et vana glam fuga pre^tt fict^o. bn et te regetes decep et e uram ecc^ie teuit
et e legittio pncipe pastor^m p oia btissimo ignato inuq expulso S; cito larua abla-
ta Xafuctib; dephensa e arbor et ipis ill ppoentibz et eu ad qsecrand^m p moriet ib^o odiblis
fuit et i nro orbe fidelib; magis aut btissime rone ecc^e et orietalib^s patarchalib^s sedib^s
Proptea et vltoniz duit q admom alia helia zelatem btissi^m ppam nicholai q ipm
q^u lupu rapace sclatrnem et fure i temit et eos q eant eu eo qfusiioe sacdotes et
ministrante et fruete dio qcalio et simi xo. amatore adeo gubnato i patore nro basilio
ipe ei ulem sinod qgrgans uisa spui sco pie exsecut e repbato fotio p antifrasim
dco et eos q ab eode eant qsecti qfimato a m ppa sede dimissio ignato Incepta fuit
octa sinod^s anno tcio basilij impatoris qstantiopoli^m filij sui qstantini ano po Indictione
tcia leg^ti adriani ppe fuunt epi donat^s et Stephanus. Et martin^s diacon^s ecc^e romane
Igitur erat patarcha qstatinopoli^s expulso foto ad ulto thomas metpoli^s thomas me-
tropolita tiri locu tenebat sedis atiochei q^a p morte patarche antiochea sedes uacabat
helias sacdos et singell^s uicarius erat theodosij priarche Ierosolitami. vicarius a patarch^e
allexandrini nudus uenat hijs qgregati i ecca sce sophie qstatiopoli positis cruce dni
et euuagelijs i depta pte ecc^e pdce sederet i pma dece baroni i patorie q eant i ne ali-
q uiolentia fiet i sinodo leg^ti romi dispunit. Intret epi omes q laborauit et etaint ppt
verbu uitatis sic eade sapietes eu ig^a^tio. alij a qui tenuerat eu foto expulsi fuunt. Tuc
lecta fuit queda epla i patoris basilij exortatoria q qtinet in actis eiusde qcilij q omes
iudi^m facent sine accepte psonar^m et e n i iudia nllm hntibz motu aut aspcm uitiosu
nc ad litigiosu respicietib^s ppositis et uoletes mgs bu uicq uice nephaie et piculose
Post h petierut epi et barones ut lre legatoru legerent leg^ti romi audert sic no in
uenim^s in dniu^m sinodo vicarios ronos iudicau et dams ppoit end^e p oib^s no

p qtuelia h sit S; ppt radualdu et zacharia q^a du paru au deientes decepit nos
et alia fecerit pret ea q fuunt eis pcepta leg^ti dispunt ppt h. Ecce dam^s eplas adi
patore et patarcha et lcta e epla ad adani ppe e hus. Ad adanus epc fuus fuor^m
dei deo amatori et piissimo i patori basilio aug^to yanissimo et karmo filio meo
sup nalis vre abastate pclsios latores ad pdecessore meu aplice rome ppam
nicholau missos no recepim^s et gras adeo no retulim^s qui i ista dieb^s suscitauit
dns de tuu adeo custoditu i peru ad qtetand fluctu q ad h mouet qt scam et ap^cas
sede qstatinopo^as Intellecxistis eu sic ille uire mansuetudis annutiat qualib^s vliuibz
vlnata e ap^d nos ecc^a et q ista sedes curie pt talia uulnari ppt h appetes curari
ap^ce sedis expositoe curatoe sane petistis Scias g^o fili dilce et honorabilissie aug^te
q g^q erga frem et coepm nrm ignatiu et scismaticu fotiu adeo i spiraris fecistis
bn fecistis et sic ap^ca sedes oim occitaliu psul decuit et sciat caritas ura sic di-
uisi de peccauint et q igitu senssut eic diuisis mois diffinitoz sbmitti oprt no
i uito oppinam^s hor^m ca. dns ap^ce sedis leg^tos eu fre nro et qsacdote ig^a^to que
metes medicare iudicauim^s q si uellet sobrij ee beigue dispensabitur. ita q cuz
sco ppa gelasio et nos dicem^s necessitates rer^m dispensatoz qtinem^s. optet g^o i nos
et ream rone redde ut rem fres bidetes ppm necesitate fotiu tn sic aliq
qdictoe aplice oio expctam^s uolu a uro pio stu^o facale fi i nua^ls qgregatoz et idem
i uro ptib^s ut nri uicarij psidetes eiuiqz p^a^ar dras maifesti^s iudicates tolli ney p
harij sinedrij memo^a^a qbueat stati auffentes atenetibz eas. Tale eu sinedriu m
differre putam^s q arimino fuit collectu; aqstatino ul ephesino adioscoro S; si q^s
eas absconde attemptauit aut defende pu^ta submittet legib^s hijs ita decreti rogam^s
tanquilitate adeo custoditu cap^d inceptu pietatis op^s erga frem et qsacdote nrm
ig^a^tiu pmanere et apceptis ap^ce sedis no declinare. Curare a citi uere ad nos abastato-
res nros ut p eos discam^s omne bon de sco tuo i pio Religiosissimi drm i pius
supna gra qseruet et omes infidel gentes sbiciat ipi
Post lectom isti^s eple pcepit fu legi libell^s q sca roma ecc^a exposuit et
lectus e in latino ptea in greco ut erat qsuet^do qtines sic In noie p^a^r^is et
filij et s s. Impantib^s dnis nris piissimis sp augustis basilio et qstatio
filio ei^s anno tcio mse octob^s Indictione tcia. pma salus e rectas custodire et ab ordiatoe
dei et patrm nullate^s declinare. Ipas g^o sequtes et nos anatheatizam^s omes heses yconoma-
maria. anatheatizam^s et ipm fotiu q^a qtra sacros canoes sbito amistio curiali et de
indcana militia fuit p mote epte ignato scitissio patarcha i qstantiopoli^a ecca
latronalis ab aliq^bus scismaticis Sequiur aut et oim sinodu qua bte memorie papa
nichola^s celebrauit i qua ipe dnus par angel^s potifex adriane sbscpsit recipietes

qd illa recipit et odepnantes q̄ illa odepnat singlarit̄ fotiu in grego sira(c)usanu
patriarcham s. spualem pr̄em ipoꝝ litigꝯ mouetes ꝛ matres ꝛ cismate ꝛ sequaces
ipoꝝ ꝛ siq̄s in oñatione eoꝝ ꝛ pticipatione pmanet singogas ꝛ malignantiu
ꝛ ad inuctiones pusoꝝ dogmatu anuchaele ipatore bis ꝯ scīssim patriarcha ignatiu
ꝛ semel ꝯ uenitiale aplīca sede in dissolubilibꝫ anathetis iudi(ci)s aligam(us) ꝛ deffendentes
eos ul̄ ipia ipoꝝ acta abscondetes ꝛ de honorabilissio ignato patriarcha ꝛ de ipis qui
cū eo sapuit q̄; ad modm aplīca sedes expoūit tota mte sequim(ur). Jpam g° ofessionē
ego theos fcā eps scē dei eccē ꝛ manu ppa scripsi ꝛ scīssimo dño ꝛ mag° potifici
ꝛ dñi ppe adriano p abasiatores dedi. Jsta ofom oms q̄ erant in oc° fecerunt singlariter
quilꝫ p se. Postea lcta fuit diffinito fca p uicarios orietales s. thomā metropolitas
tiresem ꝛ exarchi ꝛ uicariꝫ theophili anthiocem patriarce ꝛ helia pbrm ꝛ sigellum
sedis ierlimoꝝ stati optinent̄ thodosij patriarche ierlimoꝝ q̄ fuit diuulgata i ostātīopoli
priusq̄ uenirent legati senioꝝ rome q̄ diffinito otinet ꝗue sūt apd nos eccīa reru
venti sinam nraꝫ i scripto dedim(us). Est g° anob detēminatū de reb(us) in motis oide et sper
obeire diffionibꝫ btīssimi ppe nicholai hoies ꝛ osentim(us) ꝛ eadē dicim(us). Et
erit q̄de scīssim(us) patriarcha ostātinopolitanꝯ ignati(us). hij aut qui eo tenuerit restituant(ur)
dīuīgsq̄; i ppiū nomē. Sꝫ ꝛ hij q̄ ꝯcarē fotio passi sūt si depositoi illi(us) ad eccīas oue
rerint ul̄ occurret usq; ad fine sinodi istius stē recipiant(ur) per sanctissimū apatriarcha
ignato fotiu a oio reputam(us) sacē actoiē ꝛ noīs ꝛ rebꝫ alienū ꝛ anathetizamus
si nō obeiat sinodali iussu. Oī g° ꝯ iudi(ca)m(us) ꝛ pcept btīssimi ppe nicholai. Et iterū hic
iudi(ca)m(us) ausus fūit remie aliq̄ aut recipe tales q̄qque sit anathema sit. Post lectionē
hꝯ diffiōis legati senioris rome dixerunt oibus plꝫ uob diffinito certa sinodus ꝛ senatus
dixerūt plꝫ hic ꝛ alia otient in p° actu. In 2° actu otinet q̄ omes q̄ adheserit fotio
decepti ab eo uenerūt cū libello dicetes culpā suā ꝛ fūnt asinodo recepti simil(ite)r
sacdotes ꝛ diaconi ꝛ postā e pma sic ignato visū fuit q̄libꝫ restituit(ur) in gdu suo. In 3°
actu int̄ alia fuit lcta epl̄a i pato basilij ad ppam nicholau i q° int̄ alia ɔ otiebat
Nicholao scīssio ppe senioꝝ rome uru ppositi que sc̄bt oculū de nrīs eccīa rebus
dīuīn ꝛ sacrū cap i pmis scrip(tu)ris significauim(us) iudicauim(us) aut et nuc q̄ admodn in
quodā cab ꝯ eadē remisere ꝛ q̄ deffitiut apponē illa scriptura hebat q̄ anob fūnt fca
ꝛ q̄ dimissa sūt nrē pr̄ne scītati. Nos ei fotiū asede remouim(us) ut ipse q̄ cē hēt ig(na)
tiū aut iniuria passū p iudi(ci)um ꝛ diuise hiis brīs otentū q° q̄ an nos regiūt studu
erūt abscondere ad ppam restituim(us) sede. Ceteris aut fine ponere mgl(i)a lꝫ sigillari
tue scītati dimisim(us). Dicim(us) de sacdotibꝯ q̄ peccaūt ꝛ q̄s deceptnibꝫ ꝛ dolis fotius
decepit pauci ei totaliter supiores illius laq̄is facti sūt de qui(bus) sinam ꝛ iudi(ci)um vrām scītatis
facē petim(us) ut ne potificibꝯ eccē nrē coē naufragiū occurrat. Vt aut maifesta fiat

solicitꝯ subito cū epl̄is quidē epoꝝ i pialiū uenerit ad nos legatos potantes qd et accu-
sores ꝯ sacdote nrm et in uerb reueren(di)ssimo fotio pr̄ntes quos benig° recepim(us)
Vtiabat aut ꝛ dexonomo(rum) hesi hoꝝ g° qa duos de nrīs epis radualdū ꝛ zachariā
misim(us) dates lr̄as ad augustū ꝛ fotiū oiuctetes eis cās ot̄ ignatiū patriarcha exauare
ꝛ aplīce sedi significare fotij aut olectioꝝ iudiū sciuim(us) fcam legatis a ipis mandauimus
sic laico ɔcare foto q̄ aut hꝯ sic sc̄ hūt maifestabat(ur) p lras nras ad augustū ꝛ fotiū
missas nos nō pficē q̄ sunt ꝯ ignatiū mathmas pcepim(us). In epl̄a aut i piali docti-
fuim(us) sic epi nō solū osensū uoluerūt pbere huic tali iudi° Sꝫ et ꝯ dicebat nō fieri
tāe nefas ꝛ amabilis nr̄ filius pius augustꝯ sciēs pter iussū nrm illos facietes peculpa(bi)li
coꝝ pruaricatoe scribē curauit. Qius aut dicat quare nō peccates deposuim(us) dicim(us)
q̄ ocepit quidē ꝯ dicē qz nō usqꝫ in fine pmāsunt. Sꝫ i clinati sūt ppt hꝯ depositi sūt
Si g° ut iudicaret ignatiū missi sūt anobis g° si an oc iudi(ci)um sede ipi eide restitui sine dubio
decreuim(us) ꝛ q̄ iniqꝫ ot̄ leges p sclare ptatem pdidat p eccīcū canonē inueret. Sꝫ
q̄m legatos nros mittebam(us) ad augustū eptam i tb thomis similit(er) ꝛ eandē signauimus
quoꝝ omiū quid apd nos mansit a° a portai ad augustū e diffinitū tñl iio mandatū
fuit ipos legatos hēc secū ad ppam cautela ipi aut applicātes ostātīnopoli ꝛ i piale
auctāte tientes ut ipi dicūt dimiserūt pceptū nrm ꝛ cū foto adulto ɔcaūnt sacra
mistia ꝛ ignatiū senē uixꝫ scīm dapnaūnt ꝛ asacdotali digni(ta)te expulerit ipi quid hꝯ fece-
rūt. Nos aut sic exponim(us) quē potificē nō anllis sclarib(us) iudi(ci)um nō tirānice expelli
an audie(ri)as ppa eccīa nō pruari. Sꝫ amaiorib(us) ꝛ pncipalioibꝫ psonis cēti Judicij sniam re-
cipere. Siquid legati nri post hꝯ inde reuisi nō aut aliud nuntiaūt nisi depositiꝫ quid ignatiū
fotiū a in sede ostātīnopolitana appbatū pt duos aut dies nūti impatoris duos nobis
thomos pntauit quoꝝ unꝯ quid depositiois ignatij cām otiebat alt̄ aut de scoꝝ yma-
ginibꝯ p q̄s apte cognouim(us) q̄ nr̄ i patoz ad coepim nrm ignatiū eplam oīd nr̄ ipi legati
nri copia ipius i oiuctu epoꝝ maifestaūint. Ex q° g° hꝯ excoebam(us) ꝛ qd absqꝫ legatis
nrīs actū e ul̄ cū legatis stati nouim(us). Sꝫ pt hꝯ optulit ipe i pialis nūti impiales
lras rogates ut depositoē ignatij ul̄ pmotoē fotij osentiam(us). Nos aut ɔ corā illo
ambasiatoē ouocātes tota nrām eccīas exclamauim(us) depositoi ignatij ul̄ pmotone
fotij nllate osentiē. Cū hꝯ fiebat radualdꝯ ꝛ zachariās q̄ fuāt missi anob epi sicut
dictū e nō st̄ ofessi ꝯ deposuerit patriarcha ignatiū et ɔcaūnt adulto foto. Sꝫ trāsac-
to tpre ppendim(us) illos donis corruptos fuisse ɔ fecisse q̄ ad ignatiū et fotiū fca sūt
conuocātes g° ex mltis puītiis occītaliū ptiū scīssioꝝ epoꝝ collegiū ꝛ sinodū i eccīa
dei facietes dupim(us) i mediū zachariam radualdꝯ aut nō erat pñs. Et exaiat(is) diligent(er)
zachariās iuētꝯ e in depositone ignatij ꝛ ɔone fotij totalit̄ culpabil(is) eē q̄ ipse zacharias
ppo ore ofessꝯ e ꝛ osidatone tūc sinodi depositꝯ e radualdꝯ a idē pariet ad alia sinodū

uenens i uit. Que a de rapace foto et ptectorib' ei' et de patarcha ignatio et q' cu eo fuer
et et de sacro ymagib3 diffinitoib3 sb ordinat capitls referunt fotius ogt' assasinatus
et de sclari admistroe et militari et de foro sbito toss et a gregorio siracusano deposito
osecrat' uiuete omistro nro ignato et uiolent expulso et odepnat et anathetizat a pre-
decessore nro sco bndco ligat' ocausi et osiano cu quib' oteputt q' patarcha ignatiu3
et puertes a nob missos epos ita ut osentiret ei et usq3 nuc ecc'e dei euertes et torq'ns
ipm patarcha ignatiu et eos q' fuer cu eo tormetis i portabilib3 e' ab oipoteti saluatore
et abtoz ptricalum pet' et paulo et oim sib' scoz et horabiliu sex sinodoz oi sacdo'li hore
et noie alien'. Et ab oi cl'icali ordine expulsi. Si aut pt diuidicatoz hui' attepttauit in
scam ostatinopoli'e sede ascende aut ipedire omistra nrm ignatiu a' sacru id tange ep
ocatom totalit odepnabit et anathetiz sbiaceb' cu pticipantib' cu eo. Et h' n' de icepe
ex laicali statu i sacdo'le sbito ueiet locu q' ad mom in ipa ostatinopoli'na ecc'a sepe ausu3
cog'uim' et sic despitiunt cl'ici q' in sita mlti' ab i fantia ozate ecc' suiut. Gregorius
aut siraculan' ot canone psidente ligat' ei a bndco pdecessore nro sctissimo ppa q' fotiu
sclare sbito ep laic osecrut decim' et simam oi sacdo'li ministio eu puazi et no hec o antea
sinodo restitois hre spe q' si am' aus fuit aliqd sacr tange aut ot ignatiu meditat fuit
anathe sit cu oib3 ocentib' ei eo. Quosq3 aut foti' ostantinopoli'e ecc'e adult' in qcuq3
ecc'a ordine pmouit tamq' osentientes opib' ei' hoc ome remouim'. Reuerentissi'm aute
ignatiu qui p'' impiali ui ppa sede spuat' pca nro a foto et q' cu eo ceant sacdo'li spoliatum
ueste aucte mag' dei et do' nri ihu xpi sanxim' nuq' depoitu3 reputari s3 ee epm ostatino'lie
ecc' iudicam' ausos aut no obedire ipi siquid cl'ici est oi cl'ici ordie alienam' eu. Si uo la
ic' oi bndictoe spuali pnam' eu. Nullus aut odice audeat n accessit ad pma sede ueti-
cali apli pet' epos aut ul' clicos cuiusq3 ordinis p patarcha ignato passos exilio diffi-
nimus absolui et ppas sedes i gdus recipe si q's h' iudi' odicere ausus fuit anathea sit
donc obediat. Si qui aut epi ipis ab alys accant ppas quide sedes heant iudicent aute
i roma sede. Diffibnim' aut de sctis ymagib3 rc. que scd ut otinent i actis sinodi octaue q q
longa caent h obmissi. Post h' lcta fuit epla ad'am ppe ad ipatore basiliu otinente
e. Cu tn'glissime impato exaudistis uoce d'm dei p ap'lica sede plata et reddidisti ecc' osta
tinopoli'ne sedi ppu3 pastore expulso adulto bndctus ee ab oipo'te deo si ab incepti non
desistat s3 usq3 ad fine i ipis pmaneat et ego tecu h' faciete adero oim'. Decet enim3
sce meorie ppe nicholai de depoitone fotij et restitone ignatij nllate desista pptea osi-
dent ut expulsi recipiat a deo pie et dispsi ogregent in q' et p'ne prudes theogist' ho-
norabilissimo puicial' q' legatoz p fie et omist' nro ignatio mistras septenui cta lura
limia aplo3 sic pegit et aduena uix' et doz eu odigna incede recipe de' aut det t'. hic
qd pp psperitate otiuam et mitoz sbiectoi i futo aut gl'ia3 etna3 et regune sine fine

Post h' lecta fuit epla ppe ad'am ad patarcham ignatiu huis sic.
Cecebat tua sctitate quoctire nob l3 no p' ad aduito. S3 salte nc ut ogau-
deam' reuocatoi tue cu ei fi'ri ce. Si uideam' te necitate hre et clausim'
dispsa ira ate quo caritas dei manet i nob. Igit' cog'scite q m quib' pdecessor me sctissi'
Nicholaus pte et phijs q' st rec et p ura eccl'i diffiniuit in ipis manem' et sup h co'm
filii theognostu religiosissi'm puiciale q' p pte mlta laborauat rogam' digna incede
osequi si uo nob mitte uolum' iter iste ueiat annutiaturus nob de psp'te tua et gube-
natoe ecc' ostatinopoli'ne. Actus sinodi ad'am ppe sedi e foty q missa fuit ad sinodum
octaua gnale celebra3 ostatinopoli tpre eide ppe et basilij impatoris q tota lecta fuit
i eade sinodo gnali. Verba ad'am ad sinodu rome celebra3. Debem' fres et filij dilcti
i agro do'co apti ee cultores et si in ipa spinosa qda et corrupta pullulant ppendim'
curiose cogam' radicare ipa. Ex q' g' foti' ad huc epus sclaris occepit i iudia o omistro
nrm ignatiu et q' psidente lutice no gradati et paulati s3 i ordinate exiluit et a done
pprij psulis se allienauit pptea ab omi bli ecc'e a pdco patarcha rone se ond' totalit
alienu et scismatic p illa cu scisso appo patarcha. Exiliaq3 et diusas penas n non et
mortes i sacdotes xpi et reliquos fideles i tm opat' e ut et diocle et aniu3 excedet pp'
q antecessor me' sctissim' ppa nicholaus p ab allatores et lras mltas hortat' e. Postea
uides q' nich' pficit exortato expelles ipm excoicauit et anathetizas ab ecc'a alienu
qua inuasit latenalit. Huius gra foti' no solu no ueit ad pnam s3 et ogg'auit ogre-
gatoem malig'nitui et ipis psidens p' tamq' semis et paticida ppu3 prem ignatium
expulit. Postea posuit in celo os suu et ling' ei' transiuit in tra et q' diuini ordinc ecc'e
nre in ouereentia machians et uita btissimi nicholai calupniari no piguit. Quid em
opt3 dice q' de nob collegit fictione mendaciu oponens et ot scm papa illu q' ut sol
fulsit i hac tebrosa uita et sclarib' et pincipib' michaeli f. ipatori et barde. Necessari ini-
que fuerunt no sbtractu. Ig' dilcti osideretis q' p talli iniquit' nos op3 face. Rnsio
sinodi ad papa. Cu cor tuu uidem' illuiatu gra spc sci grias agim' deo q3 patnaz
ordiatoiu3 studiosis' seq' et sedis puilegioz diligens custos expulsi foti' g' q' a foro
pu'ta rez mister epus et stati i ecc' ordine pmot'. Sclar' et mlta mala oi ecc'e ipi' psidem
opat' e refutat et anathetizat e. Accendat g' sic igis zel' tuu btissie ppa et succinge
sic uir lubos tuos et studia ap'lice sedis sic iust' uides iudica et sinedriu cu actib' suis
q oli i ostantinopoli o reuerentissiam ap'lica sede et o' ubtate a michaele impatore nri uice
ogg'atu e fineretis fle succede ut nlla ei sit meoria s3 ut ad odepnatoz turpitudinis
ei' ariminensi sinodo ul' ephesino scdo latrocinali opet e' aut fuiut i uenti sbscribentes
aut tlia scripta deffendetes reatib3 anathe'atis obligent. Do' ppa uoce et sbscptoe q' fecit
st anathe'atizet n i laicoz oone acatho' recepti ecc'e. Promulga' scda ipi ppe. Quod

caritas vestra firmavit multum placet. Sed quia libellus in quo turpia facta sinodi scripta sunt in
per suos ambasiatores nostre correptionis igitur et piissimi imperatoris transmisserunt apud nos est con
siderare oportet quid circa hoc faciam. Ego quidem dico ut ne rethant et corrumpant mores aliorum
quia in illo ab hereticorum et scismaticorum fictoribus differt liber iste totus eis falsitatibus et perversis
dogmatibus plenus est. Oportet hunc eterno anathemati submitti et coram toti sinodo et grecis
ambasiatoribus igni tradi. Responsio sinodi ad hec. // Vestra consideratio pontifex noster et pre
sul universalis sedis omnibus placet. Omnes idem dicimus et toto corde rogamus et consentimus.
// Promulgatio sententie ipsius pape. Importabilis est audacia dilectissimi mei fratres et hanc aures
cordis mei sufferre non possunt. Numquam romanum pontificem ab aliis ecclesiis legimus iudicatum
sed omnes ab illo iudicatos consentimus. Nam et si honorium post orientales post mortem anathema
dictus est quia pro errore dampnatus fuit pro quo solum licet minoribus contra maiores insurgere. Sed
et in illis patriarcharum nec aliorum presulum preferre potuit sententiam nisi eidem sedis auctoritas
consenciret. In hec itaque recordamini rege quondam theodorico volente papam simacum iudicium
ducere et convocare episcopos diversis terris episcopos et insuper asiatice insule et istos ire mandare
et dicere multa apud papa simaco mala esse facta et ad illorum iudicium residente episcopi papa sinodum
debere convocare tentati sunt scientes quod sedes eius principalis sedes prima apostoli petri honore et pre
eminentia eo quod apostolica romana ecclesia non subiacet minorum iudicio et cognovimus romana ecclesia
iudicare et non iudicari. Responsio sententie ad hec sinodi. // Huic expositioni nos omnes subscripsimus
si quo ille fotius hoc non legit quasi grece non scripta saltem iohannis antioceni episcopi oportebat
meminisse propter hec eius inconvenienter condempnatus est quia cirillum allesandrinum condapnavit. Unde eius predicta
universalis sinodus ad celestinum magne urbis sedis pontificem scripsit hec de dignatione quod religio
vestra de fratribus sidatibus maiores sedes contulisse aliquibus quos submittit et ibunt ad ultimam
confusionem ecclesie res non licet illicitum est non humilibus preterea quod leges et canones sine preferre
// Rogato sinodi ad eundem papam. Quia hanc contumeliam non extrema dampnatione digna esse
reputat nec euangelium nec apostolum audivit dicentem dominus non est discipulus super magistrum et apostolo
omnia secundum ordinem fiant quo quod isti contra audacter fuerunt contra apostolicam ecclesiam que est certis sedibus maior et
magistra ut aperiret eos omnem contumeliam eructuans quod hec ordinata fuit per paulum quando
quod primum presbiter preferret sententiam quibus nemo quem sortitus est ordine teneat hunc canonem sancta tria(?)
sancta sinodus antiochenus dapnavit Iohannem qui contra maiorem sedem allexandrine ecclesie prima non con
sentiente sede ausus est proferre sententiam. Quarta de universalis sinodus propter hec dioscorum allexandrinum
renuit et condempnavit ut nullo modo revocatorem habet ausus est eius quod prime sedis privilegia contra predictum
canonem faciens quod ultimus expositio preterea restitit et magnum papam leonem preter iudicavit. Equidem
nec presul nec auctorem huius sinodus convocavit. Sic apostolice sedis vicarii in eadem sinodo testificati. Unde quod
expeditum quod seu os aperire seu manus extendere in nephario illo sinodo contra apostolicam sedem ausi fuerunt non
effugiet digne ultionem. Tu sanctissime papa omnes super istos rogamus in via miseros erige elisos

et reverentibus porrige dexteram ut auctore erroris fotio absciso ceteris se erga apostolica
intelligat pietatis misericordiam apostolice sedis si ad rectitudinis primam curret et omnia que ab ipso
malefacta et scripta renuntiat. Nam et si Iohannes antiochenus presul felix et dioscori labia contra
maiorem presulem sedis movit et propter hec ab eo sententiam condempnationis accepit tamen uno eorum
benigne recepto alter dapnatorum dignam nondum effugit quia ille quidem totaliter evigilavit, ille vero non
sane dilapsus est. Quia vero cotidianis ecclesiarum negotiis insistere non possumus que tunc domini vacationes
tempus inspiravit de constantinopolitana ecclesia omnes sequimur. Horum rogamine suasus papa adrianus
sententiam promulgavit capitula sinodicum narratis quod a fotio et eo adiutore suo michaele in
pastore olim constantinopolitana contra reverenda ecclesiarum romana et eius privilegia aggregata tamquam
vitam inimicam et omni falsitate plenam ephesino latrocinali concilio comperimus et eius nepharios actus
ubicumque sit omnino exterminari diffinimus et igne consumi et anathematizari. Idem autem de ceteris
scriptis diffinimus que contra eandem sedem temporibus retractis scripta sunt ab eisdem auctoribus similiter
de hiis que igitur constituit [illegible] ab eodem michaele imperatore et fotio scripta vel facta sunt dif
finimus eos qui ista fecerunt tamquam pernicios abhominari fotium quem a predecessore nostro et a nobis
pro diversis accusationibus dapnatus est et anathematizatus postea non potest inquietare excessit et contra
reverenda apostolice sedis privilegia processit et inventores falsitatis et pravorum dogmatum peregit et
quod ante nos sanctissimum papam et quod nos latrare ausus est. Iterum condempnamus et proprie specialiter anathe
tizamus tamen si magis voce et propria subscriptione omnibus que a nobis et predecessore nostro sunt diffinita
obedire promiserit et predicta sinedrii gesta non tenuerit laicorum communione gratiam ei non abne
gamus. De hiis autem qui huic impio concilio sive consenserunt seu subscripserunt si decreta pre
decessoris mei sanctissimi pape nicholai sequentur et ad honorabilissimi ignatii communionem rever
terentur et ea que apud eos est invenimur contulerunt ecclesie communionem inhibuerunt aut nec ipsam fi
lium autem nostrum imperatorem basilium invictissimum et orthodoxissimum qui nomini eius in dicto nephario
sinedrii actibus est sicut didicimus cum contraria oppositione alieni posuimus et in numero piorum augustorum
ordinamus sic permaneat usque in finem. Si quis autem post deliberationem ista predicta memo
rialia actuum eidem abhominabilis sinedrii occultaverit aut defenderit sed non magis manifesta
verit et igni tradiderit mentum anathemati obligamus post communione privabitur. Si vero clericus est a proprio gradu
cadet. Hec autem omnia non solum de constantinopolitanis sed et de allexandrinis antiochenis et ierosolitanis
et omnibus fidelibus simpliciter apostolicis decretis sancimus. Subscriptiones. // Adrianus episcopus sancte catholice
et apostolice romanorum ecclesie istis sententiis a nobis expositis manu subscripsi. Iohannes archiepiscopus pregeraphilie am
basiator sanctissimi ignatii patriarche constantinopolitani locum et primus eius nomine sancte sinodi sue optimes
concordans predictis sententiis subscripsi. Et deinceps romane ecclesie xxix. episcopi similiter subscripserunt et sacer
dotes eiusdem ecclesie ix. diaconi v. // Et post lecta fuit exortatio ad fotium et ad suos auctores
legatorum huius sic. Iam manifestum est dilectissimi fratres et consacerdotes in precedenti ordine lectio sacre

et mag' sinodi admonit' fuit foti' pu. militaris et i uasor ecc. ꝯstantinopol. ut i clamaret
⁊ Vbo ⁊ scripto ⁊ narraret pecca sua ⁊ anathematizaret unq; scripta ⁊ acta ab ipso b. ꝯt
suu patriarcha ignatiu ⁊ ꝯfiteret machinatore aut ꝯmotore aplius no face. S; ipsum
tamq. pontifice suu cu mag reuerentia recipe ⁊ ap. sedis expositores ⁊ de se ⁊ de istro
platus reuent osclaret. Et qz in istis oibus eu uidem' no obedientc ⁊ i porta e uob.
tace sinam abtissimo ppa nicholao rono ab pj. indict. ꝯ ipm plata ⁊ nc iterz pml-
gata p successore suu adriau cui' nos nc sum' famli ⁊ leg. in hac sta sinodo celebra
iussu scoz imperatoz basilij ⁊ ꝯstantini i hac regia ciui. pp. g. iterz pferre sina
anathemtis ꝯt fotiu dicim'. Post allocutorm bti ignatij in qua ꝯt ut hct in actu oc-
taue sinodi gras referendo imperatori basilio qua fotiu i uasore ⁊ adulteru d' sede depo-
-uit fecit sequendo diffiones btissi ppe nicholai q' ille sinodice pmlgauit ⁊ p aptas
ꝯstantinopoli misit re. Post h fotiu anathematizau tota sinod' in psentia eide fotij
hijs anathematib; fotio ꝯsiliario ⁊ inuasori anathema. foto sclari ⁊ pui. anathe. foto
neophito ⁊ tirano anathema. foto cisma. ⁊ ꝯdempto anathe. foto adulto ⁊ par-
ricide anathe. foto fabricatori flictum anathema. oibus sequacib;. foto neo dioscoro
anathema. foto nouo Jude anathema oibus sequacib; ⁊ ptectorib' ei' ⁊ gregorio oli siracu-
sano arepo ⁊ eulapio deposito ⁊ ab sciso anathe. Et pt h expulsus e fotius de sinodo.
In actu viij. eiusdem sinodi h scripti. Alia die i trantib' in sctam sinod iussu imperatoris
stetit baanes ppositi in me. sinodi ⁊ dix ppt mlta astutia ⁊ malitia. in pcedentibus
tpib; subsequit sacdotiu ⁊ senat' ⁊ to ciuitas uiolent in qinb' in iustis hod. aute
uolunt. diua adeo gubnatiu nrm impiu petit ꝯburere ipa ut oi hoi pcat ignorantia
ista omis dixit hic plz ⁊ iterz dix de pet. impato ut male acta ꝯburant et sic
ptatu fuit uas plenu carbonib' ardentib' ⁊ oms mau scriptores quorq; ⁊ acta falsi
sinodi ⁊ oia alia q fuint fca ul' scripta scripta ꝯ ppam nicholau seu ignatiu ꝯbusta fu-
erut ⁊ extinuata simil. Deind' fuint uocati fli vicarij q' dicebant inte fuisse sinodo
latinali q' fe fuit foti' ut dictu e ⁊ i roduct e pet q' dicebat fuisse legat. ecc.
rone ⁊ p baanu ppositu; fuit integat si i uenit fuit i sinodo qua fecit foti' ꝯ ppam
nicholau aut dedisti libellu ꝯ cu pet. dix in illin de istis scio ⁊ ipe ded in script p leger
libell' ad excusatione sua ⁊ lect fuit e hus. Cu quid nram inductate extimauunt
ꝯ rona ecc. libellu tradidisse ⁊ q nomie meu in scripta abomib; diuulgata i ueint
dico iterz n libellu dedi n impiales aures molestaui n si fca sit sinod' scio h e mea
ꝯnsio. Et silr oms alij fli uicarij triu sediu dixit negan baanis. dix. sta sinodo. Quid
uidet' uob. omem ignorantia se dixit hre fotiu s' suu no uelle fuit e moes ⁊ p'
tuc leg. petiert ut p dci facient libellos ⁊ anathematizaret q' fecant illos q' tande anath-
tizauint pu. subscript' ⁊ scriptorib;. Deind' integati fuint metpolite subscripti si scet subsc-

eromis dixit absit

-roms dixit absit no subscripsim'. Tunc leg. petiert legi canone ppe martini de fle dicti-
-letis e sic hns si q's fim antiquos heticos quonq; in Vbo tpre ul' loco ꝯnat' fuit uos
reouere q' posiuint sti catho ecc. pres ingr aut sco ⁊ dlee quq; sinodi aut nouitates
excogit. ⁊ fidei aliene expositores aut libellos aut sinodos aut actores aut dicatuat'
⁊ simp omia q in pus hetici ꝯsuetu e facere usq; in fine in penitent talu ipe fecit
his i etnu; e ꝯdepnat'. In actu. ix. ꝯtinet. Qd uicarius alexandrine ecc. ueit ⁊ co-
sensit oib; actib' supdcis. h d uicarius ecc. allexandrine uocabat ioseph patriarcha aut
allexandrii uocabat' michael. Post h adducti st fli tes q' testi. fuiant cora legat
ppe nicholai zaddualdo ⁊ zach. la noiatr. hij tes examinati ꝯfessi st de plano fl'm iura-
se ꝯt ignatiu q on' ellectione pfueat ecc. ꝯstantinopolie ⁊ h scient fl'm iurasse i duc-
tione michael. i pator ⁊ tiore ipi' qz michael h e pcepat. St uocati fli uicarij cora
Joseph monacho dicatio patriarch allexandrini ducti go ꝯfessi sut quo a foto fuint i for-
ti ut sclarent dicaiatu sedis rone ⁊ allexandrie ⁊ cetarz orietaliu sediu. Integati
si recipiut hanc sctam sinodu ⁊ diffiones ppe nicholai ⁊ patriarcha ignatiu oia se
recipe ꝯfessi st. In decio actu lecti fuint canones quoz scde sic hz btissimu papaz
nicholau tamq organu sci spus hntes ⁊ ei' successore sctissim papa adriau pcipim'
diffinim' ⁊ dicimi' oia p ipos exposita ⁊ sinodice p diusa tpa pmlgata p ꝯmadatore
⁊ deffensore sce ꝯstantinopolie ecc. ⁊ sctissi ei' pontifici ignatij ⁊ expulsione fotij et
ꝯdepnatoe obsuari ⁊ custodiri sp cu exposit' caplis ⁊ nlli de quoq; statu hoi debe
transgredi. Siq's aut pt hanc ntam diffi deprehendat transgredies aliq de caplis p ipos
exposit' sacdos ul' clic' appo cadat hore ⁊ ordie monach' aut laic excoicet. donec
peniteat. 3' cano de adoratoe scaz ymagin. Quart' cano fuit qz mlti ro ambitoes
fuiant uicti foto ⁊ sic p eu pmoti oms tales i statu pstinu reducebat excludentes
eos ab oi platione q' hueat p fotiu. Quint' canon qz n neophit' seu in fide aut in
sacdo. clero pmoueat mays si p poten. regia ad pmotoz fuit i pulsus ⁊ si n ad h fuit
scus clicus ul' monchus ut pmoueret s; ppt bona ⁊ ꝯuslatione tonsus e ⁊ sic p. ꝯdari
pmoueat ita ut in gradu lectoz ꝯpleat anu. dnu in subdiaconatu duos. in diacoatu tres
⁊ iiij. i psbrau. De hijs aut q' ꝯmorati st deuote i ordie monchoz ⁊ clicoz tps abun-
bit p epos te exptes si q's aut al' pmot' fuit repbet totali. Et addit i eode canone
cu foti' deprehensus fuit pt plata ꝯ ipam iustissima d mani p btissim ppam nicholau ppt
nephariam i uasione in ꝯstantinopolie ecc. scam p q'lda malos uiros apud uicis colliges
uicarios eos sctissimoz patriarchaliu sediu noiaueri ⁊ cu istis ecc. malignatu ꝯstituit
diabolicas ⁊ i poitas calupnias ꝯ btm ppam nicholau machiat' e ⁊ anathe. occlte conti
ipm ⁊ ꝯtantes ei decluens quoz qi notule sinodice fuint ꝯbuste. h' gra ppt muimus

ecclesie statim anathematizamus dictum Fotium et eadem causa omnes qui aliquid tale quod indebitum eidem anathemate submit-
timus ut fidei athleta Martinus decrevit. In canone .viij. continetur quod sacre ymagines debent vene-
rari et debent homines doceri hunc sacre tamen utrumque debet fieri a fidelibus pictura et doctrina. Canon
.viij. continetur quod nullus debet unquam exigere cirographum ab aliquibus in suum favorem nisi quando episcopus ac-
cedat de sincera fide sua. In canone .viiij. habetur quod nullus clericus monachus aut laicus se
separet ante sinodicam sententiam a communione proprii patriarche vel episcopi. Canon .x. quod habet veteri et
novo testamento unam animam rationalem et intellectualem docentem habere hominem et omnium dictorum
patrum et doctorum ecclesie eandem opinionem affirmantium sed quidam qui duas animas ipsum habere opi-
nantur opinant quibusdam inconvenientibus argumentis roborantes propriam heresim hos tales
sancta et universalis sinodus omnes huius impietatis inventores et eiusdem similia sapientes anathematizat
magna voce. Si quis autem contra precepta huius contraria ausus fuit dicere sit anathema. Nondum
quod hunc canonem videtur ignorasse doctores nostri qui quando videbant aliquem affirmare de duabus
aut tribus animabus vel aliquid simile istum canonem non allegabant sed fecerunt ut videbatur eis no-
vam determinationem super hoc. Canon decimus continet quod episcopi vocati ad ministerium tamquam pergentes
et sigandum sanctorum et celestium vel pontifices mereri ab omnibus principibus nec episcopi audeat principibus
aliquibus longe occurrere ab ecclesiis suis descendentes sed ab equo. Canon .xi. continet quod episcopi
solum licet concilia celebrare non necesse est eidem interesse auctoritate principum secularium nisi presentia. Ca-
non .xij. hoc habet si igitur tante audacie fuit ut sicut Fotii et Dioscori in scripto aut sine scripto
aliquis contendat quod sedem Petri principis apostolorum moveret eadem condempnatorum recipiat. Si vero cele-
brata sinodo universali fiat aliquid dubium de romana ecclesia licet devote et cum magna reverentia interrogare
de proposita questione et recipere absolutionem cum utilitate aut ipsam conferre sed non impetuose ferri
contra seniores romane pontifices. Canon tertius decimus de desuper palij quod non debet usque portari nisi in
celebratione misse et monachi promoti ad dignitatem non deponant habitum sue professionis et qui
contra fecerit aut corrigatur aut deponatur. Post hec omnes subscripserunt legati sedis et episcopi et imperator
post interrogati fuerunt nigrij et patricij qui erant de ipsa sinodo et dixit quilibet per se omnia que
facta fuerunt per Fotium contra beatissimum nostrum patriarcham Ignatium et contra beatissimum papam Nicholaum ana-
thematizo et sanctam universalem sinodum recipio et scripta omnia lecta fuit in audientia sinodi epistola
communis et generalis sancte sinodi ad omnes. Post prohemium narrat de Fotio simulatore devoto-
nis se fingens habere virtute aut eius abnegatione post ... fallaciam Fotii multas et varias apud il-
lum civitatem contra veritatem ad invenit etc. et post aliqua. Post hec autem contra beatum papam Nicholaum processit
cum eius ipse iudice illum elegit et primaria ad suam ut estimabat iustificationem et ad
condempnationem Ignatij misit cum abbatis oratoribus propriis. Papa autem veritate examinata diligenter
condempnavit Fotium tunc autem magis insanivit et acuit contra illum linguam vilesque quosdam viros et
viciis colligens in vicarios eos ceterarum sanctissimarum sedium appellans colligens in vicarios eos

cum ipsis sinodicam fingens iudicatoriam introduxit preter accusatorum et accusantium et testium iudicium imperatorum
metropolitorum omnia falsa et ficta construens et ut videat deposuit et anathematizavit Ignatium
insuper et anathemate submisit sanctissimum papam Nicholaum et omnes communicantes ei sed sanctorum diversis mani-
festas eius malitias videns tradidit imperialem principatum a Basilio anotomate duo invenit
eius vir sed cor suum quod imperator diligenter sciens malefica electorum episcoporum congregatis indu-
cibus ordinis monachalis et omnes qui in potestate primatu dimovit Fotium quidem indebitum
et locum in ignominia deduxit Ignatium Deo ad propriam restituit sedem sed sinodale iudicium
sanctissime romane ecclesie etc. Epistola sinodi ad papam Adrianum.

[?] no sanctissimo par angelo magno pontifici et generali pape Adriano sancta universalis
sinodus Constantinopoli celebrata in Domino gaudere. Optimus est quod sapientissimo Salomone
et nos nunc exclamare sapientia in exitu laudatur et in plateis fiducialiter agit. Sanctis-
simi eius vicarij vere sanctitatis divina sapientia existentes in vestibuli in plateis divinarum scripturarum fiducialiter
egerunt et expresse divine iustitie rectitudine instruxerunt et insipientie operatores et zelotes
malitie arguerunt sed ... zeos onderunt. Quod enim ille beatus Dei homo papa Nicholaus diffinivit et vera
veritatis plenitudine affirmavit hec continuaverunt et fecerunt. Epistola Epiphanij archiepiscopi Cipren.
ad Ignatium Constantinopolitanum post redditum ipsi a ... indignus in fine sanctissimo et par
angelo domino meo ... scribo tetigerit quidem beate et sancte et deiformes anime sanctis-
sime etc. et post aliqua tunc corpore non sum presens sed anima congaudeum participans et
consentiens omnibus nobis et sancte sinodi iussionis quoniam ea sanctificata .viij. sinodis preteritis
et ea non recipientes hos reiciunt. Occiso autem Michaele imperatore per Basilium imperatorem
qui vocatur macedonicus et regnante beato Basilio cum filijs suis Constantino Leone et Alexandro
namque minorem filiorum suorum scilicet Stephanum in clericum tonsoravit ut postea eundem patriarcham
ordinaret quod et fecit. Mortuo autem Nicholao papa qui Fotium deposuerat et excomunicaverat suc-
cessit eidem Adrianus .ij. qui secutus in omnibus sui predecessoris sententiam contra Fotium ipsum iterum excommunicavit.
Verum Basilius imperator misit Adriano pape ut sinodus congregaretur et diligenter examinaretur
causa Fotij et Ignatij. Missi sunt ab Adriano papa apocrisarij et nuntij in Constantinopoli ut congre-
gato concilio factum Fotij et Ignatij diligenter examinarent. Missi autem sedis apostolice fuerunt Donatus
Hostiensis episcopus Martinus diaconus sancte romane ecclesie cum quibus Anastasius bibliothecarius romane se-
dis utriusque lingue scilicet grece et latine peritissimus. Cum congregata sinodus que octava dicitur
sinodum illuc convenientes appellaverunt exportum sententia de Ignatij depositione et Fotij ordinatione
sedaverunt Fotium a sede deponentes similiter et anathematizantes et Ignatium propriae sedi restituentes
in qua sinodo restituerunt ut ... laicorum assuat in ordine etc. Fotius autem depositus et
anathematizatus contulit se in monasterio ... distans a Constantinopoli fere per unum miliare.

ex̄ multos apte occurrit ii ꝯ pu̾at hitas ad cautelas solitas ꝯfug. ut beniuolen. ipa.
basilij ⁊ filiorum ei q̄ eu exposiu hebant captaret illa scripsit fingens pphiaz q̄ antichit
p̄dcam ⁊ q̄ tp̄e illo debet ꝯpleri q̄ uecłas quedā infecto impa. debet regere inuenta.
pphia ipator basili cep̄ ee solliatus ne ab aliq̄ h̄ nois interficeret cu uideret ia tp̄
appiquasse p̄fti cu ipē michaele impatore interfecisset. cep̄ diligent inuestigare si q̄s
isto noie uł p̄ noie uocaret aliis antecessorib cu mich̄l inueiret uocauit oēs sapi-
tes ⁊ omīa eis scripta nō fuit q̄ interpretaret n̄c defuerit q̄ fotiu acersiend impa
suadēnt q̄ mlta secreta alijs incognita reuelauat. Quo uocato omīa scripta pphie petito
q̄ spatio paucorum dierum ⁊ obtento uenit ad impa. cui dixit cessa timor tuus nō ēi alius
impiu t̄ subripiet. Sz h̄ pphia de te ⁊ de filijs tuis adeo reuelata ē. nā tu es ille ue-
clas q̄ regere debes infecto impa. Cu aut sup h̄ miraret eo q̄ nō uocaret uecłas n̄c
ab aliqbus antecessoribz suis q̄ q̄mo h̄ nomē sortiret. indit foti iie tu es uecłas nā
nomē tuu ē basilius cui lr̄a p̄ma tu est. b. i greco d dr̄ uita qr ipi nō expsse hent
b. lr̄am. Sz il nos ponim b. ipi ponūt u. lr̄am q̄ uocat uita q̄ lr̄a nō btiunt p̄ uo-
cali. s p̄ ꝯsonāte ⁊ carent u. hūs lr̄a uocali Sz p̄ u. uocali. pont. o. ⁊. i. gtūz quā fi-
guant sic. v. ⁊ hūt. p̄ d. uocali. Sz qn̄ i p̄n. dictois d̄z poi. u. ꝯtre ponūt lr̄am uita.
q̄ sonat b. uł sit uy. Sic ei nomē tuu incip̄ a lr̄a tali. V xor tua uocat eudochia
p̄a lr̄a nois sui. e. e. q̄ tecu regnatur ⁊ uita ⁊ ē. facit. ue. p̄genit tuus uocat
ꝯstatin cui lr̄a p̄a. c. c. q̄ lr̄a gci carentes capa utunt q̄ sic fort. lr̄. ali fili dicat
leo. cui lr̄a p̄a. l. l. ali uocat alexand. cui lr̄a p̄a. c. a. alius uocat stephan cuius
lr̄a p̄a. s. s. et ꝯ ex p̄ncipijs lr̄arum istorum nom̄ ꝯpoit uecłas. Sic q̄ tu es uecłas ipē
uecłas cu filijs tuis q̄ debet impiu possidē. Jmpator aut nesciens ipm isto nomē sic
ꝯfecisse d na cu filijs suis tenens q̄ adeo fuisset ista reuelata uel ex sua mag sa-
pia inuenisse ipm recepit ad grām ⁊ ex ꝯsilio suo cepunt oīa facere q̄ nō p̄nt errāe
V ñ greci eoi uocablo ipm fotiu uocat uecłas ex tli ꝯpositione h̄ nois. Et ex h̄ fotius
fauore ipatois nō tiens papa n̄c igitur hitabat i palatio ⁊ q̄ patarcha cordiator
fatebat ⁊ ecc. dabat ⁊ oīa q̄ ptiebat ad offiu patarchat indig̃e excebat. Jgitur
h̄ sciens n̄c potens obuiare i mag tribulatoe ꝯstitut fr̄em uite fecit ꝯsortuo a ignatio
tria die sup at arimatis ⁊ mltis sue factois itez ecc. s̄ce sophie inuasit. clicis missā
cātantib corum intrauit q̄ uidentes eu omēs fugierunt mltos a corum ad se t̄hens p̄ce ⁊ p̄o
alios terore ⁊ minis itez sedit in sede patarchat ppa auctē. Jmpr aut basili et filij
scripsunt Joh̄i ppe. dm. q̄ adriano successit in oibus uolens impatoribus placē petitioi
eorum ꝯdescendit. et ipam talē p̄uentoez seu poti usurpatoim ratificās sic leo ppa d ana-
tolio ut iā hitūz ē. Et in h̄ p̄z mayo auctas ppe q̄ ꝯ canones aliq̄s sublimat q̄ possit

ratificare malefcm oīa h̄ clare patebūt in ep̄la scripta missa a Joh̄e ppa dcis ipatorib.
Ep̄la Joh̄is ppe. dm. ad basiliu ipatore ⁊ ad filios ei de restitutione fotij in sede
patriarchatus. Pr̄ hāc restitutoēm (Synod). 8a. nō ꝯnumerat. Acta Synodi illi hēs .T. ad fol. 139.

Cupistis nob dilectissimi filij ut ap̄a ꝯpassione uiscā omēs q̄ in ecc. ap̄d q̄
ap̄d nos ee ꝯrecptoibus sbiacet recipem patriq; ⁊ uitari studētes ipm
fotiu in honorem patarchat restituam ⁊ dignitate. ut diuti ecc. dei ne scis-
mate ⁊ scandalo ꝯturbata pmeat. Nos g̃o petitoim vr̄am iustā ⁊ deo placente aplexi
⁊ optimu t̄p̄s qd̄ diu desideauimus nos inuenisse gauisi sum. Apocrisarios nr̄os nr̄az
uolunt ꝯplere ꝯuis pietas ur̄a antiq̄ aduenirent ipm uirum pocipauit restituē quod
tu ⁊ nos libent recipim. Et q̄uis h̄ faceri ptatem hūtes nō tu ex ptate ur̄a eu resti-
tuere uolum. Sz ex aplicis dectis ⁊ p̄rum ꝯstitutoibus testioia pferim nō leges
ecc. antiq̄tus datas solueres Sz in quib grarum diligentia i ꝯuertibilit obseruat ecce
corum euellet ⁊ dissipat ad utili. eius oīa reducē cupientes sinod ēi nicena. 2o caplo
dt. Qm frequenter siue ex necessitate siue ex quolibz alio mō transgdi ꝯtingit homīes
eccasticos canones. Et ppa gelasi dt. Qm ii nō ē necessitas i ꝯtitibilia maneant
scorum p̄rum decreta. Et scissim leo ppa i eode spu scrip. dices ii necessitas nō ē nullo
mō uiolent scorum p̄rum sta. ii aut necessitas fuit ad utili. ecc. q̄ ptatem ht ea dis-
penset ex necessitate ei sit mutatio legis. Et felix ppa ꝯteplari oz q̄ cu occurreit
necessitas sepe ꝯstitutoes p̄rum t̄sgredim. Et carthagiens sinod. xxxx. ca. dt. pci-
pim ut clici rursus in eccam recipiant q̄uis p̄ri a sinodo depoiti fuint & indus et
sinod soluit ppt uitate ⁊ pace ecc. Et Jnnocenti ppa. v. ca. dt. q̄ p moti st ab
honoso hetico recipiant itez ne scadali in ecca pullulet nō solu p̄ hesis deposit
aplica sedis h̄ paci ecc. studen adiutori manu porrex. Sz ⁊ orthodoxis sacdotib
⁊ patarchis ad eu ꝯfugientibus sic ⁊ fecit usitata misatioe solueit. Nostis ei q̄ ma-
gn athanasiu alexandc epm ⁊ cirillu ⁊ pollicarpu ⁊ Johem q̄ caritas ur̄a chosostom
uocat ⁊ flauiani a sinodo depositos aplica sedes i p̄stinu honore restituit. Si g̃
q̄ a donatistis ⁊ honoso ordinati ⁊ aliunib orthodoxe ecc. a sinodo plenai sequestrati
ab alia sinodo recipiunt in carthalogo scorum hūt ne ecc. diruitoim aut diom patiar
q̄to mag orthodoxe fidei uiros ⁊ imaclate uite nō op; ꝯtepnere. Sz ad p̄stinu
honore renorare Sic ei ap̄ca sedes h̄ seml accipies claues regi celorum ap̄o ⁊ mago
potifice Jhu x. p̄ p̄ncipe aplorum petro. dicete ad eu t dabo claues regi celorum p ⁊ q̄cq;
ligaueris ⁊c. ⁊ q̄cuq; solueris ⁊c. ht ptatem dlr ligan ⁊ soluen ⁊ fz Jeremias
euellendi ⁊ platandi. Et ppt h̄ ⁊ nos eidē p̄ncipio aplorum pet utentes cu oi
ecc. nr̄a madam uob ⁊ scissimis fr̄ibus nr̄is alexandē antiochie ierlimorum epie
et oi pleitudini ꝯstantiopoli. ecc. p petitoz vr̄am fotiu patarcha fr̄em ⁊ sacdote

nrm nos in gone recipe. Ite recipite eum ex n expectatione nullus excuset per sinodis contra eum
acts nullus scorum predecessorum meorum nicholai et adriani sinam quod eum cauisset de ipso ei sb rept
e ill' nullo quod eum subscriptiones meas sc salmat occasionem habeat omnia ei istra et irrita facim' et quo
sut quod eum in manibus principis apostolorum posuimus et per eum hominis Jhesu xpisti agni dei qui tollit peccata
mundi. Item et h' confirmare nos volum' ut post mortem fotij fratris nostri nullus ex dignitate mundana
ad pontificalem honorem ascendat sed ex presbiteris cardinalibus eiusdem ecclesie uel ex diaconibus aut
ex alijs sacerdotibus qui sub ecclesia constantinopolitana constituit. Jt quoniam nos pro pace ecclesie sollicitam fotium
fratrem nostrum sic adrian' papa tarasium nullum computet canonicum verum privilegia ei paucorum
contra legem non statuit. Si quis uero tale quodammodo facere presumpserit condemnis est. itaque eum
esset antiquis clericis prefinitum ut nullus qui esset in clero episcopus consortium haberet mulierum sed earum
tum que omnem suspicionem excluderent. beatus gregorius papa hunc rigorem ita modificauit
clericis anglorum ut qui essent extra sacros ordines constituti qui se continere non possent uxores
sortirentur et stipendia sua foris acciperent intelligens leuiorem esse casum si feruentes iu-
gali vinculo exciperent quam si sine iugo intinate libidinis uoragine absorberent. Et alie dis-
pensationes salubriter admisse cessante necessitate debent et ipse cessare nisi ex plege h' vndique
quia utilitas persuasit aut necessitas compulit. Unde legitur in epistola leonis pape ad episcopos affrice
concorditer et salubriter suscipiatis hortor et michi per retentionem agetes sed ad omne studium deuo-
tionis vnanimes diuinis et apostolicis constitutionibus parentes et in nullo patiam' etc. Que diffinitio
predicti concilij sic continet. decreuit beata sancta sinodus nulli licere aliam fidem proferre conscribere uel propo-
nere quam illam que decreta fuit a sanctis patribus congregatis in nicea cum spiritu sancto. eos autem qui presumpserint
aut conscribere fidem aliam aut proferre hijs qui uolunt conuerti in agnitionem ueritatis aut de gentili-
tate aut de Judaismo aut de quacumque alia heresi si episcopi sint alienari a suo episcopatu si clerici a clericatu
a suo clericatu. si autem laici sint aut monachi anathematizari. Vnde supra occasione ab ista diffinitione
sinodali scismatici dispersi sunt ab ecclesia romana secundum intellectum eorum qui secuti sunt dominum fotium. de hoc latius
disputatur in quodam opusculo nostro. autem ondem quod irrationabiliter moti contra ecclesiam rebellauerunt ex talli
additione. Et non quod ista determinatio fidei quam decreuit sancta sinodus est ut testatur liberius papa
in epistolis suis ad athasium et omnibus orthodoxis episcopis in sinodo alexandrie congregatis scribit etc.
quam epistolam hereris supi i … que epistola incipit sic. dilectissimo filio athasio et omnibus
in unum congregatis … et infra loquens de predicta sinodo dicit quod actum fuit in Nicea ciuitate predecessorum
sensu ut leonis sic diffiniuit. aliam fidem nulli licet proferre conscribere componere sapere aut docere
h' quedam in fide … quod … patrum … possit obuiare quod autem presumpserit componere aliam
fidem uel tradere aliud simbolum ad uiam ueritatis conuerti desiderantibus de quacumque heresi uel de iudaismo
uel gentilitate ex paganis christianos se fieri uolentibus … si clerici fuerint aut episcopi alienari quidem
episcopos ab zenolue fohu ad tale sig epatu et clericos a clero si uero monaci aut laici
fuerint anathematizari etc. Vnde quod liberius papa qui testatur quod in predicta sinodo fuit hec decretum fuit

felix papa ante secundam sinodum que in merito prima. quia prima sinodus fuit celebrata tempore beati siluestri post
quam fuit beatus marcus duobus annis post quem beatus Julius xv annis post cuius obitum liberius factus papa
iste liberius scribit hoc et sic colligi quod … fuit predictus annis … post usque ad
liberium et sic potuit … ipse in sinodo et plus quam in scripsisset beato athanasio
qui interfuit in predicta sinodo et similiter episcopis egipti qui superstites erant et interfuerunt in eadem. Post quam
talis additio uel facta est ante fotium scilicet quod spiritus sanctus procedat a patre et filio uel tempore fotij uel
post fotium si ante fotium cum hec diuisione esset que multa ipsorum scilicet patriarche et alij non
propter hoc se diuiserunt ab ecclesia romana. Sed fuerunt obedientes deuote eidem sedi. Et si hoc de gre-
cis negaretur saltem de facto ignacio quem ipsi etiam pro sancto tenent non possunt negare quin non solum tot pla-
cita dixit in fauorem ecclesie romane ymo ad ipsam ecclesiam romanam habuit recursum ut in sede sua
clarius restitueretur et sinodus facta est in constantinopoli propter hoc ut dictum est tempore adriani pape
secundi. deinde aliud concilium ipse Johannes octauus ut ipsi greci asserunt in nulla controuersia facta
est nec contradictio est nec dio propter additionem tali p' deuote celebratum fuit concilium et susceptum ab
omnibus. Si autem hec additio fuisset facta tempore fotij certe clare diceretur et sciretur uir quo
hec fecit et a suis successoribus vnaliter fuisset condemnatum cum ipsi simpliciter ignoret quando ista ad-
ditio facta sit cum ante per multa tempora fuit facta ut clarius ondet … in opusculo scripto
Si autem post fotium cum ipse fotius se et alios scripto hec additionis causa sit retrahere ab
obedientia ecclesie romane. Et licet ille fotius maledictum semen inter grecos seminauit tamen
pro tunc non in tantum inualuit. Sed postea c lxxxx annos et ultra scilicet tempore constantini mono-
machi et michaelis patriarche preualuit ut iam tactum est et clarius dicetur inferius. Ab
isto autem fotio tunc successit stephanus filius imperatoris basilij de quo iam dictum est fuerunt
in sede constantinopolitana usque ad michaelem patriarcham et constantinum monachum sub quibus
greci totaliter recesserunt ab obedientia ecclesie romane scilicet sederunt in ecclesia constantinopolitana patriarche
quindecim pape autem a Johanne octauo usque ad leonem nonum tempore pontificatus mei xxxxij.
de quibus michi notabiliter inueni non de leuioribus missis nisi de sinodis celebratis in partibus orientalibus
Et propter hoc sic uidetur paulatim elongati annutia conuersatione quod facilior postmodum secuta
occasio diuisionis habuit effectum. Unde h' michi uidetur esse magna causa diuisionis talis elongatio et maxime
quia in principio erant iam diuisi et ex hoc non habebant ita magnam familiaritatem inter se sicut quando in principio
erant uniti et sic paulatim elongauerunt se ab inuicem. Hoc etiam in modernis temporibus experimento
probaui in eisdem nam cum aliquando tractare cum eis ipsorum episcopi calogeri et sacerdotes ac etiam
populus ita fugiebat nostros sicut excommunicatos aut hereticos et magna briga erat etiam quod permit-
terent nos intrare solum ad uidendum monasteria eorum uel ecclesias. Si autem accideret quod aliquis
nostrum sitiret uix inueniebat qui daret ei aquam. Sed cum bibisset frangebat aut proiciebat
vas et raro inueniebant qui nobis in aliquo communicaret. Cum autem cepissem cum eis familiarius tractare
etiam cum nostris monasteria eorum stando cum eis familiariter disputantes cum eis rudentes dans eorum in p.

annos ita domesticaui eos q mo in illo nos uitat ymo familiarit coe dut et bibut
nobcu et nos cu eis. Sn illa elongato ab altutru cu infestione fotij pdci fuit
maxia cu diomis. Ite foti in mltis alijs i fonit grecos ot latinos .s. de oseccatione
azimi cu ipi i finetato oseceret dntes nos Judaizare. It de Jeiunio sabbi dicetes
face ot canoes aplorum de quib canoib mlta finxit ipe. Ite de rasura barbe p qa
rasura no uerent scto anacleto ppe q sco clemti successit mlta nephana i pone
It de aliquib comestoibz q phibenti in lege i mane sacilegiu nob imponetes deco-
mestione duorum dierum i me. pt quiqgessimi et mlta alia fatua et friuola ex qui
nos sic abhoiant oia talia ab eo et asui apoita st. Insup et i mltis dcis scorum
ali ponetes mutates et diminens in sui erroris ofirtom maxe ii erat passz aliqs
q uidebat ondere pcessione spus sci a pre et filio It negans purgatoriuz cu tn sci
sui de hz clare loqtur et totu offin p mortuis siue missa sebratoe orones
et pces dignat ad deu et pla alia q oia sic ap nos ecca tenet et tet unqz tn de cresmo
act e n aliqu disio ex h. Ex quo aut tpre cept face dionem oia h i uenta st ab ipo
et asuis yo potius adeone q acto pncipal h dois fuit aut i quide theofilat
que ipe foti misit ad puertend gente burgarorum magn loques diaboli qui et
mlta de dcis scorum et de diuina scriptra mutauit. Multa alia st q p grecos i pont
nob fatua friuola et indiscreta q narrare longu ect nc aut ad ppositu reddeam
Unu ualde necem duxi hic addendu q facit ad maxiam eorum cecitate. Cu mlti eoru
maxe scedrifice scdat totu scm fotij ut supi narratu e et heant i lib suis et a-
mltu historia narrii et q pdca fuant de eo et de dione fien p eu et d pphia
q finxit et quo decept impatore basiliu et filios suos et ascend ad patriarchatum
et quo egit q scm uirum ignatiu que ipi i scm tenet cu toto et h ipz scg. Sic ceci in
dione illa no uideo aqz cam n q ita ceci st ut credant posse saluari i tali scismate
et h in mlti eorum clare dixit. Cu aut interogo ipos utr aliquis heretic aut scismat
possit saluari rndent no et tn cu uideat se ee in scisma edut saluari ii appet maga
cecitas illorum cu pmissa ocedat onem ex pmiss sequtem negat ubi gra nlli scismat
saluat. Hz ocedunt isti sut scismatici nc pnt negare maifeste pz q abscisi st acapite
cu ocedat eccaz rona cap ee tn negat ecc no posse saluari Cu a ostantin monach
accepissz ipiu ostantiopolit q p tc tebat sicilia et ide ipe impator eorum mlta mala
eisde siculis intulissz maxe i pdatoibus qz tota insula depdar fuit oib pcosis usqz
ad depdatoz eccarum i lapidib marmoreis diuersorum colorum ex quib intendebat hedificare
monstiuz i ostantiopoli qd et fecit qd monstiuz uocat scus gregorius de mpangana
ex talib depdatoib irritati siculi rebellauit statuetes e rege. Cu impator misisset

ppe leoi nono ut excoicaret scles et ipe i structo bello uolebat ot ipos pcede qui
siculi ia oqsti eant de i finitis malis quib passi fuant ab impatore cu a mutijs et luis
impatorio indiliss qualit siculi eant oquesti et iuste oqueebant nc de h uolebat seintro
mittere fatiat sic plz sibi impator de hac ratione i dignat credes q in rebellioe illa
ppa teuilsz manu no potes alit se uidicare sepam et tota gente grecorum nob tradidit
gehene cogitauit itaque eccas orietale .s. grecos sbtrahe ad obedia ecce rone nec
aliq tam i ueiens quod possz h imple seme q p fotiu cordibz grecorum mandatuz
fuat et ta paulati pullulabat ubius irrigauit. Na uocato patriarcha suo michale
noie uiro sats ydiota abitone tn elato pmisit eid q si e osentiret ulem cu ppaz
faceret et oia insignia ppalia eide daret et ipm dextraret duces fren equi sui sic
impatores potificibus face solet q pce et abitone simil et ptio induct ad oia ose
sit et quocata multitudine eporum papa et omis epos ptm occitis deuitauit depositos
et ex ocatos q rone ad ipm ptiebat regime toti eccle qr sede cat i medi. pt ppaz
gre e impato omia opleuis cora multitu eporum ipm pnutiauit patriarcha uile toti
orbis que titulu usque nc retinet in cui signu i sidente sup equ dextruit p ipodro-
miu palatij. Audiens aut leo ppa .ix. que michael patriarcha fecerat eunde in mltis
durc redarguens in h uerba scripsit.

Sede pncipis aplorum petri rona .s. eccia ta p eu de petru q p successores
suos repbata uicta et expugnata sunt oia hereticorum omenta et fcm corda
q in fide petri q n hactenus defecit nc usque i fine deficiet st ofirata
Et pt aliq. Romane ecce facitis pudi de q n uob nec cuilib fideliu licet facere
iudi beatissimo aptico pontifice siluestro dunir decenente spu aliqz ei filio ostatio
religiosissio aug cu uniuersa sinodo nicena approbare ac subscribere ut suma sedes
ancie iudicet inuiolabilit in ocusse e osuato illo priuileo q ide pncepe grato bap-
tismatis sui die deuotis otulit potifici rono .s. ut in toto orbe rono sacdotes ita
hunc cap heat sic omis judices rege. Qua scorum prum reuenda oimoda suma
e uacit diuna i spiratoe no huana extiatione p in lgura aplorum relinq ulees siodi
i ostantiopolitana pma oqsu pij aug et religiosissimi maior theodosij ephesina
pot sb iuniore theodosio filio archadij calcedonen i pio dmc meorie marciai
sa ostantinopolitana in pnia aug Justiniai. It tria ostantiopolitana rogatu et oqsu
iunior ostatini dnatmi uolun recordiqz ubo et scpto ofieuere scaz rona et apca
sede pt do ihm ee cap oim eccarum et h debe credi ofitiri subscribi ab oib uenia
toribus niceni oclij cui statutorum usque ad unu jota oteptorib dystictuz ana-
thema tantu e et aqiqz ptasp et cunctis scorum prm sinodis suscipientibz. It dolem
quia pudituu fatien dme sedi de q n uidi licet face cuiqz hoim anathea acapitis

ab vniuers sctorum ɔciliis et pt aliq. Apice celestis dogmatis i bto petro et ei vicariis
prudentissimus terrene monarchie princeps ɔstantinus magna ɔsideratione reuerenter cunctos
usque ad finem sclī successores eiusdem apli i romana sede pontifices p btm siluestrum nō so
lum i spiali ptate et digtate s3 et insigniis et ministris adornauit i spualibus ualde i dignum
fore arbitratus terreno i pio subdi quos diuina maiestas pfecit celesti. et pt aliq. Recor
demini illius nephande sinodi q septima uoluerunt uocare b heresiarche q ɔspiratione
d. nri ihu xpi et sctorum uenerande ymagines aut flamis tradite st. aut aquis submerse
picture uo de parietibus basilicarum delete. Cui ubi ɔuis restitit romanorum pontificum auc
tas percusserunt scissimi ppe nicholai ū nos pdictam libertas q p legatos suos tm pro
sacris ygenib q p depositione bti ignatii antistis et substitutione fotii neophiti ecc.
scē sophie clausit donec sedi aplice acquiescerent decretis. Si cum ullo diuino et humano
priuilegio honorablior seu clarior aliis ecclesiis ɔstantinopolitana ɔstet ecclia et antiochena
ac alexandrina ob reuerentia principis aplorum inter alios retinet digtatis iura. tm
pia mater s. romana ecclia nolles dilecta filia dote honorificentie ex toto carere p btos
predecessores nros in aliquot sinodis curauit decernere ut salua prncipatus ap. carum
sedium antiqua digtate ɔstantinopolitanus antistes honoretur sic ciuitas regie. Cum nanis
Justinianus religiosus augustus legibus humanis uoluisset astruere ut post papam romanum sedeat
ɔstantinopolitane presul ecclie. Scit sca romana ecclia q nichil obsit saluti credentium
diuerse ploco et tpre ɔsuetudines qui una fides p dilectionem operans uni deo ɔma
dat omnes. Sed absit q religiosi principes orthodoxi ac pannssima et deo deuota
ciuitas nostri errore uro audientes putent quod potius ad unitatem bonum terrore ptatis
cogi debet. Sed rome ecce sedes p petrum sup petram edificata nec defecit nec hactenus
deffitiet i scla. xpo dno regnante et rogante p ea ut ipse testatur ego p te rogaui petre
ut nō deffitiat fides tua et tu aliquando ɔuersus ɔfirma fres tuos quod deus demonstrauit
vario deffectu periclitanda s3 in ɔcussa et in defitiente petri fide uelud fine anchore
subsidio regenda et i firmamento vniuersi ecce ɔfirmanda quod nos negat nisi qui ipa libere
euidenter ipugnat qr sic cardine totum regitur hostium ita petro et successoribus eius toti
ecce disponitur emolimentum ut sic cardo imobilis pmanens ducit et reducit hostium sic
petrus et sui successores liberum de oi eccia habent iudicium cum nemo eorum debeat dimouere statum
unde clerici eius digni cardinales cardini utique illi quo omnia mouentur vicinius accedentes
et pt aliq. Quicumque sacerdotes et si dispares sint merito tñ pares sunt offitio nō pot
denegari merito q debetur offitio alioquin nō staret sacerdotium si maior aut minor fieret seu
uariaretur humanorum uarietate meritorum. Quia de re fres utinam nō ad iudicium nostrum di
camus tales perfecto simus quales petrus qr sumus idem offitio et si nō idem merito et pt pauca.

et si meritum petri nō habemus offitium petri exercentes offitio nro debitos reposcimus honores et
pt aliq. btissimus predecessor nr gregorius dixit. Nec nos ppt nos i loco petri despitiat
qr i cathedra eius deo actore ɔsedimus p sideamus debita jura nrm offitium reclamat fre
quenter et solet euenire qd dicimus ut pa potestas despecta suum habeat cuique p eum suis aut co
meis mandat aliquid nō despiciat pa sui. misit qr i corde suo reuerentia intentio dni
Et pt aliq. Quisquis ecce rome auctem seu priuilegia euacuare uel minuere nitur h nō
vnius ecce s3 totius xpianismi subuersionem et interitum machinatur. Cumque Imperator ɔstantinus mo
nomacus preuaricasset patriarcha ɔstantinopolitanus papa. Proceres milites et ppls ceperunt
ɔuertere ad ipm patriarcha sic ad ppam et eidem honorem et reuerentiam fecere sic ppe. Imperator
aut uidens cursu ppli sunt ad predictum patriarcha plus solito peciuit cum q h fecisset ne
p cum ipius procederet dicens ppa quantum multus distabat atme si qn aliquis faciebam ɔ ecclesiam mittens
excoicabat me et barones et pplus uitabat me ppt excoicationem ppe n in obei
ebant quanto magis si hic ero h papa apud me qr quotiensque uoluit expellet me de i pio
ppt q tamen. tertia uel quarta die uocato ppa suo ɔ priuauerat ipm de oibus deɡ dum
qntu nō solum ad insignia ppalia q ɔtulerat priuilegia. S3 et quantum ad plura antiqua q habeat
ab princip ab aliis imperatoribus ipm priuauit dicens q nunc nō potuit acordare cum papa
ex quo q ipm h pcessit excoicatione eiusdem. Et h factum e iusto dei iudicio ut de jure et roba
ppls careret qui aliena ɔ rome inuaserat. Et ex tunc imperatores sic hnt subiugatos
patriarchas q qn uolunt destruunt et q et qn uolunt instituunt. Nā a tempore meo ab anno
am ɔ. xy. usque ad presentes solum patriarce mortui i sede. v. uel vi. fuiunt depositi.
Et ut grecis nuqui memorarent de ecca rome nec quererent ut dixet totaliter longe eos
traxit idem imperator Constantinus ab ecca illa eodem pplum fecit preconizari ut quinque
faceret aliquid q ecce rome seberet et septoribus pollicebatur penam et sic factum e ut ɔpla
ceret imperatori quilibet scribens scripsit q ecce rome quedam facta et friuola et oes ɔsuetudines
quas ecca rome hebat et ipi nō hebant posuit sub heresibus q heresis e celebrare in
azimo. comedere carnes fia ii. et 3a pt ii. heresis sic radere barba sic genuflectere
orare cum ipi nō orant nisi stando uel facientes uenias. Comedere quedam prohibita i lege
et heresis et sic multa talia q oia cottidie faciebat imperatori amuntiari pplo ut eccam
romanam abhominarentur et ipam ppt ista fugerent fugerent q et factum e bū expiy inter
ppatres fama q latini hnt nouaginta noue heresis licet hoc intelligentes nō dicant
s3 tm pplo dicentes talia facta contra ecce maiores quos scirit ista nō sic se hre eos nō p
hibentur atlibus dicedis et sic i aliquo eis ɔsentiunt et sic elongati sunt ab ecca et cottidie
magis elongantur. bm atpre huius imperatoris dista fuit ecca i tm q nec ecca rome grecos habet
nec aliquos grecorum dno ppa. s3 ut uidetur cooperante diabolo grecia omnis sine i patores

sive patriarche non recesserunt aperte a Constantino Monomacho. Sed ambulaverunt in viis quibus peccavit et peccare fecit grecos ut habetur de Jeroboam filio Nabath quod secuti fuerunt in peccato omnes reges Israel. Post annos autem c.xxxiiij. civitas Constantinopolitana capta fuit a latinis per Balduinum ducem Flandrie, greci autem contulerunt se in partes in Asia et in civitate Nitie partibus Bithinie posuerunt sedem imperii et patriarchatus in Constantinopoli autem sederat. extra partem autem ecclesie Romane. Et quia continue latini contra grecos et econverso preliabantur ex tali odio magis elongati fuerunt greci a fide possessa est autem civitas Constantinopolitana a latinis fere per annos l. et iterum fuit recuperata a grecis. Cum autem Michael Paleologus imperator in palatio sedere volens cum dominio et imperio unitati laboravit ecclesie et habuit cooperatores Johannem Vechum quem postmodum traditus fecit patriarcham Gregorium Methoniti qui erat archidiaconus sancte Sophie ecclesie Constantinopolitane et Constantinum Militimoti qui erat magnus cartularius dicte ecclesie. Tunc autem tempore Gregorii x. qui tenebat pontificatum cum autem celebraret concilium Lugdunense, Michael Paleologus imperator grecorum misit solempnes nuntios ad eundem papam volens concordare cum ecclesia. Sed unum videbatur obstare quia ecclesia Romana dicebat spiritum sanctum procedere ex patre et filio, quod propter hoc ne ponerent duo principia. Audientes autem hoc dominus papa ostendit eis quod non sequebatur ex hoc quod pater et filius essent duo principia spiritus sancti nec ecclesia hoc dicebat. et ad maiorem manifestationem predictorum fecit super hoc decretale sed in sinodo Lugdunensi firmatam additis anathematibus quicumque diceret spiritum sanctum procedere a patre et filio tamquam a duobus principiis. et sic ambassatores ex parte imperatoris consentientes in omnibus ecclesie concordavit cum ecclesia. Et venientes nuntii domini pape in Constantinopoli accepta professione fidei cum juramento ab eodem imperatore et eius filio Andronico qui iam coronatus erat imperator ac ab aliis principibus cantaret credo addentes de spiritu sancto qui ex patre filioque procedit. nec defuerunt qui resisterent. alii palam alii subtraxerunt se volentes operire. Joseph autem quidam patriarcha Constantinopolitanus magnus laqueus diaboli pertinaciter resistebat totis conatibus imperatoris. quem non valens ad salutem anime sue et aliorum inclinare postquam tenuit patriarchatum annis viij. depositus fuit a sede. Johannes Vechus de quo iam dictum est factus est patriarcha Constantinopolitanus. Stetit autem in ista unione quamdiu vixit idem imperator Michael quo mortuo cum regnaret filius eius Andronicus qui ut dictum est cum patre suo juraverat timens grecos ne eis imperium aufferretur et filio suo quod tenebat in ea quia ad imperium anhelare videbatur daret quia greci ad hoc undique erant in fide firmandi. Sed ad hanc multitudo eorum sequebantur antecessores suos in malum congregatis omnibus grecis in ecclesia sancte Sophie dixit obediui tenui et teneo fidem quam nostri antecessores tenuerunt de processione spiritus sancti et alta voce maledixit et anathematizavit coram omnibus patrem suum et omnes qui aliter tenuerant et tenent. et quia pater suus multos interfecerat subiugaverat abbates monachos et alios qui pertinaciter resistebant veritati quam nec rationibus fidei nec auctoritatibus sanctorum sciebant reddere nec rationes efficaces ad hoc adducebat nec auctoritates sanctorum ad probandum quod dicebat, aliis eorum multiplicibus propositum ostendentibus quibus nec respondere valebat nec assentire volebat sola pertinacia

defensionem habentes. Qua propter greci sic congregati petierunt ab eodem imperatore ut dato juramento confirmaret nullum unquam interfecturum nec sanguinem cuiusque effusurum quod et juravit ex tunc imperator grecorum qui lege data nullum fatuit interfici iustitiam pervertentes et grex vecordia sua fidei domini ecclesie dissilit ita ex vecordia totaliter imperium perdidit nam totam Asiam occupantibus turcis amisit. aliam autem partem imperii circa mare de poplavantibus tartaris et turcis in solitudinem redegit et aliis civitatibus rege Asie et rege burgarorum ac aliis tyrannis occupantibus vix civitas Constantinopolitana cum paucis civitatibus et castris adherentibus ipsis et ex magna parte depopulatis imperio in pro reliqua sunt et ad hoc quod longius a veritate et ecclesia dei evagarent. Johannem Vechum patriarcham qui veritatis ac salutis ipsorum curam habebat turpiter de sede eiecerunt et reposuerunt in sede predictum Joseph qui nolens veritatem ecclesie de sede fuerat eiectus. Et quia pertinaciter ecclesie Romane resistebat ipsum magnam columpnam confessionis fidei appellaverunt. Johannem autem Vechum patriarcham et socios eius pronotatos scilicet Gregorium Methochitam et Constantinum Militimoti non valentes rationibus convincere carceri mancipaverunt. Johannes autem predictus Vechus patriarcha et Constantinus Militimoti infra xij. annos in carcere quieverunt. Gregorius autem Methochita xlij. annis permanens in confessione in custodia quievit. Et ne corpus eius aufferrent amici postquam sepelierunt eum in loco solitario tamquam excommunicatum et hereticum iterum noctu ad alium locum transtulerunt. Imperator autem Andronicus conscius malorum que fecerat sepius hoc repetebat in pleno regno quia cum ecclesia dei unitatem in veneri non est meum tenuit. tandem in fine vite sue quoniam iterum unitatem ecclesie malis suis exigentibus non invenit unam quendam nobilem civem Januensem dominum Simonem de Auria occulte misit ad dominum papam Johannem xxij. ut loquatur et mitteret pro domino fieri qui misit fratrem Benedictum de Cumis ordinis predicatorum sacre theologie professorem quod antequam veniret nepos suus ex filio contra avum et ipse Andronicus meus consurgens magnam partem imperii occupavit quo tempore veniente fratre Benedicto non invenit ut debuit. Et ideo quia nesciret quod missus a domino Simone de Auria predictum fingebat se talia non sic habere nec super hoc aliquid domino pape mandat. Cum autem magister Benedictus predictus nuntius domini nostri pape in presentia comparuisset et in mora traheret. Balee Januensium venerunt et dominus Simon sepe fatus qui nuntius fuerat imperatoris venit in galeis. Qui vocatus frater Benedictus nuntius pape dure redarguit. et sic turpiter dominum papam decepisset quod finxisset se esse nuntium imperatoris Constantinopolitani et domino nostro pape multa falsa dixisset ex quibus libere motus dominus papa ipsum ad imperatorem duxisset et imperator simpliciter negat michi se scire de talibus et dominus omnia ut erant narravit et quo rogatu et mandato imperatoris ut erant domino pape retulisset. Cui frater Benedictus sibi via sunt audes dicere coram ipso imperatore in presentia domini Simonis respondit paratus sum hoc facere coram imperatore. Qui venientes ad imperatorem dominus Simon constanter et intrepide dixit omnia que imperator ei imposuerat et quo illa eadem retulerat

[illegible]

dno pape. ipator vedat' no credens q ipe dno dimo eet aus' sic cora eo oia dice
Nichil hns q dicet. Indiu uides bn modo no e tpe hoc aut fecit ne ostatinopli
p hirritati suo nepoti se tradent. et ipe de impio deponet'. Sz tior q terebat tiebat
euenit. et q tiebat accidit. Na post mortuz nepos sui. et ipe andinc intras ciuitates
noctu cepit ea. et aui sb custodia detinuit. et pt modicu minis eu coegit ut tosbra-
ret. q et fecit. et reliqs dies suos i amaritudine utriusqz hois egit. puat celesti simil
et terreno regno q tunc longi ab ecca puagati. nisi e q toto corde doleat n aliqu co-
gitet vnitate et pacis.

Difficile quide ad plerissima pietatis agtom et confirmatom scrissia h et salu-
diuine gre obediencia ecce de qua i p ope diffusiue feci mentos i quo satis
euident ostensum e. q tlis obediencia e de necessitate salutis. Sz qa otradicenti
ep malitia et obstinatis nichil uidet suffice. ido circo omen machinatom adusi veritas
opponen. ab ipis uolens excludere. hoc op incohaui. et intendo cu adiutorio declarare
p dicta scorum orientaliu i quib ipi glant pbare q spus scus q ad mom pcedit a patre sic
pcedit et a filio. Q i libris eorum aptissime otinet q otinue legut n uident pcipe ut
ue dicat de eisde. Illud apli ad Ro. 1. obscuratu e insipiens cor eorum dicetes se sapientes
stulti facti st. Quia malitia eorum excecauit eos n i finito. Cu aptma. veritate q est. xps.
spm veritatis audet negare processu eueit ut acogtione veritatis et lucide puent. Sz
anq ueniam ad pn. ppositum ondendu necem duxi suarie et breuit perire qlites
ecca ostatinopolitana ul alie ecce pncipales. s. alexandrina antiochena et Ierosolimitana ab obe-
dientia ecce rone se sbtraxit siue quiectim siue diuisi. quiecti dico o sil. disiuni sin
q n una q n alia. et etia quib de causis et sb quib sumis pontificib et i patorib ac pat-
archis pdictarum eccarum maxe. ecce ostatinopoline. q q sp fuit cadioris aliarum excepta
pma dione ut clarius uidet inferi. ex quo maiteste apperebit. ppta malitia sit uisq
ecce rona ut pualent ot ea n pualuert dicete dno pct. Tibi dabo claues reg
celorum et c. Et porte i feri no pualebut aduisus ea. Ut tetans scire igitur patarcha co-
statinopolit. in epla ad naufrachiu. Cont. q no pualuert ab etno nz pualebunt
usque ad osumatoz porte i feri heticorum id est ora sic ille q uitas e pmisit. Et h scie-
tes q p omes generationes q opposuerunt se ecce ab obeia ipi recedetes ut hetica sut
reputati etia ab eisde et o q pstiterit i obeia ecce sce et catho. hnt usqz hod. n obsta-
te hoc aduc pseuant i obstinatioe sua qua ppt ad nichilu st reducti et sbiecti oi nati-
one ut ue dicat eis qd dcm fuit ad roboa p uirum dei fuict se fac ut discat distan.
suitutis dm. et suit reg terrarum. Sciend e q xy. dieb ecce. orietles diuisrt se ab
ecce rona q oia satis difusse otient in ope alio de obeien. ecce. rone. Na pa diuisio ut

ibid d fuit tpre Julij ppe qui Juli fuit tius abto siluest. Na ut hr in cronicis bto
siluest successit scus marc cui festu agit Non octob. Cui successit h Julli. Q tpre
sede tenebat Costati fili ostatini mag. Qui ostatius mltuz fauebat hetics. cui
fauore Quida eusebi antiocen arrij sectato ogregato oscilio i antiochia sic ricia
ppe uolet detminatom sinodi nicen de osbaltitate pris et filij reuitate Qs sacebat
ue catholicos ad sui oscilu citauert. s. btm atanasiu alexandriu paulu ostatinopolin
marcellu anzire. asolepu gaze et lucianu andriopolite. Q o erant singlares fidi
zelatores. Q nolentes ue n et debebat ipos excoicauit et deposuit q appllauint
ad papa Juliu p q ca ppa Juli scribit pdco Eusebi et suis oplicib' hr ualde ophe
suas quo ul q auctete tlia audebat facere et citauit eos ut irct roma osiliu ctra
q pdcis epis imponebat. citauit ad et btm athanasiu et osortes catholicos ut ipis
pntib fiet Juditiu et indent de l sibi i posit qui deuote et humili obedientes iue-
runt roma. Sz pdcus Eusebi et oplices sui noluerut opere n obedire et ex tuc
dixrnt se ab ecce. rona ut p; clarissime i alio opusclo i eptl Julij ppe ad coste et ipors
ad Juliu ppam. vn sic i antiocia exortu e pano noiue nouelle gentis ut hr
i actib aptorum sic et ipi fuit pmi q parent ab obeia ecce rone se sbtrpo-
runt totu h fiebat fauore ostant impatoris. qui inductus p eusebiu antiocen
et aliu Eusebiu Nicomedien q erat magn laqueus dyabo. et suos oplices infinitas
psecutiones fec oib catholicis et occitalib; et orientalib et maxe bto athanasio
q miraclose euasit amorte multociens in tm q i ponebat sibi q arte magica delu-
deret uolentes eu iterfice tande suffocato bto paulo. Constantinopolino sbatrai i cu-
cusa ciuitate pua asye cu epulabat Costanti impato. Eusebiu Nicomedien
transtulit i sede ostantinopoli ex tc hetica cepit occupare pdcam sede. Q pdictaz
tenuit sede anno xv pseuans om i psecuta de catho corum posti tenuit macedoni
ano 1. Iste e macedoni heresiarcha q spali posuit po spm scm ee creata o cui
hesim post mom ogggata fuit in ostantiopoli sca sinod. c. l. scorum prim. Postq
pdicta sede tenuit Cudosi filiz arrian uixit anis x post dmofil. anis xy. Q
secut e Euagrius anno 1. Omes isti qnq; fuint hetici et tenuert ecce ostatiopolinaz
annis xxxdj. Sede a rona tenuert Julius libius et felix. Cu a accepissz sede ipij
theodosi catholic. mortuo euagrio btus gregori q erat epus Nazagen in pdca ciuitate
pua accept sede ostatinopolina et q canones ne hetici iterum ostantinopolina sede oc-
cuparet et tot dei et pple infecti erant hesi arriana ul macedonica. Cu bts gogo-
rius pdcus nazagenus q b greci theologu appllant tenuiss sede annis xy. o con-
uertit ad veram fide. Cuius anno xy. Congregata fuit scda sca sinod in ostatinopoli
c. l. scorum pri sede rona tenete damaso qui successrat libio ppe i sca ei cessione

[illegible]

Congrgata aut fuit 9ª errore. Macedonij de q° sup' dcm e. psidente impio Theodosio
maiore. Ci cu ggrgati eent pdca sctī prēs. c. l. cep'ᵗ mirmi. i cresce 3 btm Gregoriu
Nazazenu supdcm q 9 canones scōz. att.ᵒᶜ ꝑvij. patz. dimissa sede sua accepiss; se
de Constatinopoli.ⁿᵃ tn ppt reuerentia ei nº audebat eide pala dice. S3 tn epi m'ẗ se
diuisa diuisa dicebat. Ci aduertēs stetit i meº corpꝫ ait si ppt me e ista tempestas
tollite me r pcipitate i mazi r hoc dices cessit uolutarie. Cu a' alliu uellet ordiare in
sede Constatinopoli.ⁿᵃ anq̃ incipent sinod' nº in ueirent i clero q' no fuiss; hesi arriana
ul' macedonica respsue. r ex hoc ntm corp uellet pmoue' ad tata sede coacti Nec
tharui laicu prudetem uiru r bone fame r sufficientis litature q soli i ueneit
nlla hesi infectu anq̃ sinodu incipent i epm gsecuerut q scebat ee sufficiente
omem hesim posse ipugnare. Qua ordinatoz etl fecerit 9ᵗ canone q dicebat nll's
laic' d; sbito pmoui ad sede epale tn coacti hoc fecert q' in 9cilio illo locu sui
tenuit q° fcō cepunt sinodu celebre' dimiso i eccliijs oib3. hic d Nectharius tenuit
sede Constantinopoli.ⁿᵃ ꝑvj. anis. Po stq̃ Johes. Crisostomi' annis. vj. Cui successit
Arsati' anis duob'. hic Arsati' fuit ordinat' expulso Johe. Crisostomo de sede p Theo-
fillu Alexandrinu fauore impa.ᵗᵒʳⁱˢ Archadij agente impatrice Eudoxia. 9ᵗ q Innocēti'
papa ltās r nūtios misit qui nuntij fuerunt detenti in quoda castº noie thira p duos
annos agete impatrice pdca ut lre no puenerent ad man' Arsatij pdci. Que et btō
Innocenti' papa pdcus et pᵗ morte ipius Arsatij ipm deposuit ut p3 in lra pdcti
pape Innocentij ad Archadiu impatore hec clarius i alio ope simil' r ltās Innocentij
pape. Mortuo aut pdicto Joh. Crisostomo i exilio Successit Athic' in sede Constatinopoli.ⁿᵃ
q' tenuit anis. ꝑꝑ. post q̃ Sisini' anno. i. Sederit aut oms isti. v. anis ꝑꝑꝑv. sb.
obedia ecc°. exceptis duob' annis Arsatij ut dictu e. Mortuo Sisinio. Nestorius
pbr uocat' de Antiochia vnde alias assupt' fuat Crisostom' ueit Constatiopoli
r idem ordinat' eps in pmo ul' sc° sermone cepit docmatizare pala ut nº btam
mariam Vgine appllaret dei genitricem. S3 xpi genitricem qz bta maria ho e q hoiē
genuit r no deum dni a' ab hoie nasci impo.ˡᵇˡᵉ e ponēs duas p.ᵒⁿᵃˢ in xº. Silr' mltas
alias heses dogmatizabat int' quas et heses ponebat spm scm no ee a filio nº ab eo
exsisten.ᵗᵉᵐ hec ut p3 in quoda simbolo Nestorianoz de quo simbolo btus Thomas
de Aquino facit mentoz i pa pte q°e. ꝑꝑvj. articlo. 2°. in solutoe argumti. 3.
q simbolu in ueni in greco in actis 3ᵉⁱ 9cilij pmi ephesini. q simbolu ut i eisdem
actib' 9cilij 9tinet' archipsbr Philadelphiens. Carisius noie detulit ad 9ciliu ephe-
sinu Cui' simboli 9positio tal' e. Eos aut q' aut nc p'o adiscut ecclasticoz dogmatu
dilligen.ᵗⁱᵃᵐ aut ab aliq° hereticoz errore 9uti uolut ad Vitate decet doceri r 9fiti
Qd credim' in unu deu prem spitūz nº p' aliq incipiente e. S3 ab etno exnten[tem] zc.

Et post aliq. Et i spm scm de sba dei exntem no filiu dm aut existente p' sbam
Cirilli' sit sbe cui' quide r de pz ex q° scdm sbam. Nos ei d'. no spm indi accipim'
S3 spm q' e de deo. aboi quide creata ipm separans d° uo adiunges de q° sbalr e ppa
rone. Qua no p illa q no p' sbam s3 causa creatois de deo dca arbitmur ee r nᶜ
filiu credim' nº p filiu exnta hntem. Cofitem aut r prem pfem r sc°. Vn error
iste q sps scus no htt exn.ᵗⁱᵃ3 a filio hoc exceedet pº inductuz fuit p Nestoriu Cui
Nestorio beat' Cirillus Alexandrinus mltas ltās scpsit ut corrigeret dca r scripta
sua q'cu psisteret in eisde pmacit' scpsit eide alia eplam vna cu 9cilio egiptiaco
i qª epla p dca sac° scripte redarguit eunde q male sentiet de fide Qua eplam
misit Celestino ppe q° Celestin' exaiams in ueit recte r catho.ᶜᵉ fide integerrime
9tinente. Qᵉ epla sic incip'ᵗ Religioso r deo amabili Nestorio. Cirill' ul' quiq3
sunt cu eo zc. Cu saluatoz nr' apte puntiet qui diligit prem r mrem sup me nº
e me dignus zc. ii ond'ᵗ xpm ue vna hre p.ᵒⁿᵃ3 Et circa fine r hoc addit de spu
q° cu d'. ille me clarificabit hoc rectissime sentietes vnu xpm dnm r filiu no ue
lud altius egente gla 9fitem' a spu sco glam 9secut. qz sps ei' nec melior nº supior
ipo e S3 quia huana opa fatiens ad demratione sue dtatis uirtute pprij spiritus
utebat ab ipo glificari dr q uirt' sua ul' disciplina gelibz vnu q que clarificat 9uis
ei in sua sit sba spus ei' r intelligat in p.ᵒⁿᵃ pprietas nuᵐᵉʳᵒ. illud q sps e r no fili' at
tamc alien' ab illo no e. Va' sps appllatus e uitatis r Vitas xpo e vn ab ipo pced'ᵗ
q'i ad modu ex deo r pre zc. Qua eplam Nestori' noluit recipe q sciens ppa Cele-
stinus misit Nestorio eplam redarguens eu q no recipet eplam Cirilli Qua ipe cu
sinodo romano recepat q' nº eplam Cellestini ppe noluit recipe. Alia a q sunt cca
hoc i alio opusclo clarius 9tinent. Ista fuit 2ª diuisio ecce Constantinopoli.ⁿᵃᵉ licet
i ista dione nlla eccaz pincipliuz secuta fuit Nestoriu nº et tota ciuitas Constatinopolitana.
quia mlti clicoz ac sclazu resistebant Nestorio uiriliter 9fortati a Celestino ppa. Ista
aut scisma no durauit nº p tres annos. Qua fco 9cilio i Epheso ut dictu e ubi
9uenert. cc. scti prēs. Nestorius fuit dapnat' ut hetic' r depoit'. Et qz 9sueuerat
i 9cilijs cu detiaret de fide. Eplam sinodale mitte p totu mūdu3 ut manifestaret
quo 9ciliu de fide detminass3. q epla ex uocabat circlaris ob reuerentia bti Cirilli r
quia Celestin' ppa in ea sbscripserat cu sinodo sua r ad maiore detestatom herroris Ne-
storij q' noluit ea recipe 9cilia Ephesiu ut ue catho.ᶜᵉ r sufficientissime dogma Nesto-
rij euacuare ipam recep'ᵗ r sua fcam ex pte no solu Cirilli s3 toti' sinodi gnalis misit
Nestorio ut eande q a Cirillo noluit recipe nc ex pte toti' sinodi recipet ut eplam si
nodale s3 addentes in pn.ᶜᵒ Cirill' ul' quiq3 sunt ap' Ephesu sinod'. Cu saluato nr zc.
Et pᵗ aliq. S3 r 9seq'ns e uire uiran°. fati te q anathetizes quide tua plura r pfana.

dogmata sententias aut [et] doceas q[ui]a nos diuisi p[er] oriente[m] occidente[m]q[ue] pontifices rec[?]
predicti [et] sancti patres fecerunt [et] thomum breue ut n[on] alia[m] fide[m] doceret ul[] exponeret q[uam] illa[m]
q[ue] scripta e[st] a sanctis patribus ccc[tis] xviij in nicena congregatis. Et hoc fecerunt q[ui]a i[n] simbolo
nestorianorum de quo supius dictum e[st] continebant[ur] multa q[ue] erant contra fide[m] sanctorum predictorum
Q[uia] thomum no[n] intellixerunt n[on] legentes n[on] allegatos ut scriptum e[st] suprasunt in casu suedio
mo dilig[ens] [et] uerum predictum thomum male allegat q[ui]a no[n] legerit Et ideo necesse dupi predictum
thomum sic stat [et] i[n] latino [et] i[n] greco de u[er]bo ad uerbum ponere n[on] addens n[on] minuens i[n] uerita-
tem predictum thomum in utraq[ue] lingua.// Thomas sancti concilii primi s[cilicet] ephesini.
// Decreuit sancta sinodus nulli licere alia[m] fide[m] proferre s[cilicet] conscribere ul[] componere n[isi] illa[m] q[ue] decreta
a sanctis patribus congregatis i[n] Nicea cum spiritu sancto eos uero perspexerint aut componere alia[m] s[cilicet] proponere
aut proferre hijs q[ui] uoluit conuerti i[n] agnitionem ueritatis ul[] de gentilitate ul[] de iudaismo ul[] de
quacumq[ue] heresi. si quidem episcopi sint alienari a suo episcopatu. si uero clerici sint alienari a suo clericatu
si aut laici sint modici anathematizari. Dicit satis apperte. Q[uod] no[n] d[ebe]t in simbolo niceno nichil
addi ul[] minui. S[ed] alia[m] fide[m] docere ul[] conscribere. Si autem h[oc] esset ut ipsi greci dicunt tunc
sancti patres q[ui] fuerunt in secunda sinodo essent excomunicati [et] magis ipsi greci. Et ut manifestius fiat
ponam simbolum sanctorum patrum compositum in Nicea ciuitate ccc[tos] xviij de u[er]bo ad uerbum. Q[uod] in-
ueni [et] in greco [et] i[n] latino i[n] diuersis concilijs.// Simbolum sanctorum patrum ccc xviij i[n] Nicea
compositum sic h[abe]t. Credo i[n] unu[m] deu[m] patrem omnipotente[m] omnium uisibilium [et] i[n]uisibilium condito-
rem. [et] i[n] unu[m] dominum ihesum xpistum filium dei natum de patre unigenitum h[oc] e[st] de substantia patris deum
ex deo lumen de luce deum uerum ex deo uero. Natum no[n] factum omousion patri id e[st] unius
substantie cum patre quod greci omousion dicunt p[er] q[uem] omnia facta sunt in celo [et] in terra. qui propter nos
homines [et] propter nostram salutem descendit [et] i[n]carnatus e[st] [et] homo factus passus mortuus e[st] et
resurgens tertia die ascendit in celos. inde uenturus e[st] iudicare uiuos [et] mortuos. Et
i[n] spiritum sanctum. Eos autem q[ui] dicunt erat tempus quando no[n] erat [et] antequam nasceretur no[n] erat [et] q[ui]a ex nullis
existentibus factus e[st] aut ex alia substantia ul[] essentia esse dicunt aut conuertibile ul[] commutabilem dei filium
anathematizat catholica [et] apostolica ecclesia. h[oc] e[st] simbolum sanctorum ccc[torum] xviij patrum n[on] plus n[on] minus. Sim-
bolum a[utem] sanctorum cl patrum in constantinopoli compositum sic h[abe]t. Credimus in unu[m] deum patrem om-
nipotentem factorem celi [et] terre uisibilium omnium [et] i[n]uisibilium [et] i[n] unu[m] dominum ihesum xpistum filium dei
unigenitum ex patre natum an[te] omnia secula. lumen de luce deum uerum de deo uero. Genitum non
factum consubstantiale patri p[er] q[uem] omnia facta sunt qui propter nos homines [et] propter nostram salutem descendit de celis
[et] i[n]carnatus e[st] de spiritu sancto ex maria uirgine [et] homo factus e[st] crucifixus p[ro] nobis sub pontio pilla-
to [et] passus [et] sepultus resurrexit tertia die secundum scripturas [et] ascendit in celos [et] sedet ad dexteram patris
Et iterum uenturus e[st] cum gloria iudicare uiuos [et] mortuos cuius regni no[n] erit finis. Et i[n] spiritum sanctum
dominum uiuificantem ex patre procedentem cum patre [et] filio simul adorandum [et] glorificandum qui locutus est
per prophetas. [et] unam sanctam catholicam [et] apostolicam ecclesiam. Confitemur unu[m] baptisma i[n] remissionem peccatorum. Ex-

pectamus resurrectionem mortuorum [et] uitam uenturi seculi amen.
// Istud simbolum e[st] secunde sinodi de u[er]bo ad uerbum.// Notandum q[uod] si diligenter considerent[ur]
multa sunt addita [et] aliq[ua] diminuta quantum ad u[er]ba [et] sillabas a simbolo Niceno ad sim-
bolum constantinopolitanum q[uod] fuit postea compositum. si q[ui]d sit accipere ut greci dicunt q[uod] ad simbo-
lum Nicenum no[n] d[ebe]t addi ul[] minui. n[ec] sillaba ul[] dictio cum sint facte multe diminutiones
[et] etiam additiones ipsi essent excomunicati [et] depositi q[ui] fuerunt in secunda sinodo. [et] si no[n] ipsi q[ui]
an[te] fuerunt ille additiones q[ue] esset factum tal[is] sinodus q[ui]a in tertia sinodo composita fuit thomus ille
saltem essent excomunicati om[ne]s [et] latini [et] greci [et] tota ecclesia q[ue] tenet [et] cantat sine additione
secunde sinodi [et] magis essent excomunicati [et] depositi greci quia i[n] simbolo illo continetur
deum de deo lumen de luce deum uerum de deo uero. Greci aut[em] dicunt lumen de lumine
deum uerum de deo uero [et] dimittunt deum de deo q[uod] nos dicimus sic [et] i[n] multis dictionibus
[et] sillabis q[uod] bene aspicienti clare uidetur
// Q[uod] manifestius fiat distinctam p[er] singulos articulos utriusque simboli.
// Nam simbolum nicenum h[abe]t sic
// Credimus in unum deum patrem omnipotentem uisibilium et i[n]uisibilium.// Conditorem
// Constantinopol[itanum] h[abe]t sic
// Credimus i[n] unum deum patrem omnipotentem factorem celi [et] terre uisibilium omnium
et inuisibilium
// Nicenum sic habet
// Et i[n] unum dominum ihesum xpistum. filium dei natum de patre unigenitum.
// Constantinopol[itanum] sic
// Et in unum dominum ihesum xpistum filium dei unigenitum. ex patre natum an[te] omnia secula
hoc no[n] h[abe]t nicenum. scilicet an[te] omnia secula
// Item Nicenum.
// deum de deo lumen de luce deum uerum de deo uero.
// Constantinopol[itanum] no[n] h[abe]t deum de deo. s[ed] solum lumen de luce deum uerum de deo uero.
// Item Nicenum.
// Natum no[n] factum consubstantiale patri i[d est] unius substantie cum patre q[uod] greci omousion dicunt p[er] q[uem] omnia
facta sunt q[ue] in celo [et] q[ue] in terra.
// Item constantinopolitanum
// Genitum no[n] factum consubstantiale patri p[er] q[uem] omnia facta sunt. Carent q[ue] in celo [et] in terra.
Qui propter nos homines [et] propter nostram salutem descendit [et] incarnatus e[st] [et] homo factus
passus [et] mortuus (et resurrexit tertia die ascendit in celos uenturus iudicare
uiuos et mortuos.

Constantinopolitani.

Q[ui] ppt nos homines et pptr nrãm salut descend[it] de cel[is] et incarnat[us] e[st] ex sp[irit]u s[an]c[t]o et maria virgine et ho[mo] fctus e[st] crucifixus p nob[is] sub ponto pillato et p[a]ss[us] sepultus resurrexit tertia die s[ecundu]m scripturas et ascend[it] in celos et se[det] ad dexteram p[at]ris et iteru[m] venturus e[st] cu[m] gl[ori]a judicare vivos et mortuos.

Cui[us] regni no[n] erit finis.

Item Nicen[um].

Et in sp[iritu]m s[an]c[tu]m. Eos aut[em] q[ui] dixit erat qn no[n] erat et anteq[uam] nasceret[ur] no[n] erat etc.

It[em] constantinopolitani

Et in sp[iritu]m s[an]c[tu]m d[omi]n[u]m vivificante[m] ex p[at]re p[ro]cedente[m] cu[m] p[at]re et fi[li]o adorandu[m] etc. totu[m] caret Nicen[um] usq[ue] in finem

Ex hijs manifeste appet q[uod] varia dr[i]a e[st] in utroq[ue] simbolo ex manifeste co[n]clud[it]ur q[uod] no[n] intelligat[ur]. s. q[uo]d sint excoicati vel depositi quicu[m]q[ue] adidit vel diminuit ad p[ri]mu[m] simbolu[m] sic greci allegant. Nec et hoc dic[it] thom[as]. Sz quicu[m]q[ue] alia[m] fidem etc.

Q[uo]d a[utem] n[on] ta[n]t[u]s dico ad simbolu[m] vel apositio no[n] fac[it] ee alia[m] fide[m] manifeste appet i[n] diffi[niti]o[n]e quan[dam] co[n]cilij h[ab]iti vel celebrati i[n] calcedonia vi fuu[n]t sexcenti xxx. s[an]c[t]i p[at]res t[em]p[o]re pape leonis p[ri]mi. Et martial[is] imp[er]atoris q[ue] diffi[niti]o sic h[ab]et.

Sufficie[re]t quid[em] ad plenissima[m] pietatis agito[rum] et [con]firmato[rum] s[an]c[t]issimu[m] h[oc] et salutare divine gr[ati]e simbolu[m] etc. et p[ost]ea addit. Id circo om[ne]m adu[er]s[us] v[er]itatem opponen[tiu]m ab ipsis machinato[rum] volens excludere s[an]c[t]a et univ[er]sal[is] magna sinod[us] hac p[re]dicato[rum] in mo[do] l[eg]is doce[n]s s[ta]tuit p[re]cipue. ccc[xviii] s[an]c[t]o[rum] p[at]r[u]m fide[m] in [con]stantiam p[er]mane[re]. Et ppt eos q[ui] sp[iritu]i s[an]c[t]o adversant[ur] c. l. patrum paulo posteriores t[em]p[o]re in urbe [con]stantinopolitana [con]venientu[m] de s[an]c[t]o sp[irit]o s[an]c[t]i tradita[m] doctrina[m] corroborat. Q[ua]m no[n] et illi oib[us] insinuaverunt no[n] q[uod] in p[re]cedentib[us] aliq[ui]d deess[et] addicientes s[ed] de sp[irit]u s[an]c[t]o eo[rum] intellectu[m] adu[er]sus eos q[ui] d[omi]nitatem ei[us] [con]nato[rum] inn[ue]r[un]t demerg[er]e script[ur]a[rum] testio[n]ijs plenius manifestantes etc. Unde ex h[oc] manif[es]te appar[et] q[uod] tales additio[n]es q[ue] no[n] [con]tradicant p[ri]oribus no[n] faciu[n]t q[uod] sit alia fides. S[ed] dicu[n]t aliq[ui] q[uod] sit [con]tradicta p[ri]ora faciu[n]t alia[m] fide[m]. Sic in simbolo nestoriano[rum] [con]tinebat[ur] ppt qua[m] ta[n]d[em] coacti sunt s[an]c[t]i facere thom[as] illi deciu[n]t s[an]c[t]a sinod[us] nulli lice[re] alia[m] fide[m] p[ro]ferre etc. her[eti]ci. Et hoc manifestissi[m]e appet in [secunda] sinodo q[ue] fuit celebrata t[em]p[o]re adda[ma]ni p[ri]mi et [con]statim. u. i[n] patrie et hijrene m[a]t[ri]s ei[us] ut dictu[m] e[st]. Toras[ius] [qui] tenebat sede[m] [con]stantinopolita[n]a[m]. polician[us] [qui] alexandrina[m] theodorich[us] antiocena[m] et helias jerosolita[m]. Cu[m] quib[us] s[an]c[t]i p[at]res. ccc. lxxx[i]. vicarij aut[em] d[omi]ni pape fuu[n]t petr[us] p[res]b[ite]r cardinal[is] monach[us] et petr[us] abbas monast[er]ij s[an]c[t]e q[ue] e[st] in ipa urbe roma. Ita i[n] isto [con]cil[i]o sic addiderunt. Credim[us] i[n] d[omi]n[u]m etc. et ita. Et in sp[iritu]m s[an]c[tu]m d[omi]n[u]m vivificatem q[ui] ex p[at]re p[ro]cedere etc.

Ita eade[m] e[st] additio [et]c.

Ita eade[m] e[st] additio ex fi[li]o et p filiu[m]. s[ecundu]m nos et s[ecundu]m grecos licet ipi greci dicant a[utem] e[st] p filiu[m] a[utem] ex filio et ppt hoc [con]cedunt q[uod] sp[iritu]s s[an]c[tu]s p[ro]cedit ex p[at]re p filiu[m] s[ed] no[n] ex filio p[ro]p[ri]a vo[lun]tate [con]firmantes. Q[uod] aut[em] id[em] sit dice[re] ex filio et p filiu[m] inferius clari[us] ondet[ur]. H[oc] aut[em] no[n] p[ossu]nt negare q[uod] no[n] sit adicio p filiu[m] sic ex filio si g[ratia] no[n] s[unt] excoicati s[an]c[t]i p[at]res quib[us] adiderunt i[n] simbolo p filiu[m] p[ro]cede[re] sp[iritu]m s[an]c[tu]m. Unde g[rati]o eccl[es]ia romana e[st] excoicata si in [con]cilio adidit sp[iritu]m s[an]c[tu]m ex p[at]re filioq[ue] p[ro]cede[re] cu[m] oia [con]cilia auct[orita]te eccl[es]ie romane [con]firmata sint et [con]cilia q[ue] no[n] h[abu]erunt auct[orita]tem eccl[es]ie rome et d[omi]ni pape nullitudine et auct[orita]te p[er]diderunt sic plene p[ro]batu[m] e[st] in alio op[er]e. Nunc ad p[ro]positum reddeamus. Unde s[ecund]a divisio fuit t[em]p[o]re Nestorij ut dictu[m] e[st] q[ue] divisio fere nich[il] duravit. Tertia aut[em] divisio fuit g[e]n[er]al[is] om[n]i[u]m eccl[es]iarum orientaliu[m] et fuit tempore leonis pape. Ca[usa] aut[em] isti[us] divisio[n]is tal[is] fuit/ Defuncto a b[ea]to cirillo q[ui] v[er]e fuit magn[us] zelator et pugil fidei. dioscor[us] accep[it] sede[m] allexandrina[m]. Flavian[us] aut[em] tenebat sede[m] [con]stantinopolita[n]a[m]. Cu[m] a[utem] [con]stantinopoli quida[m] monach[us] euthices noie archimandrita p[at]r[i]s s[upe]r miltor[um] monastior[um] q[ui] euthices ut h[ab]et[ur] in hystorijs valde ardent[er] i[m]pugnabat nestoriu[m] dicente[m] in x[rist]o ee duas p[er]sonas eunde[m] ad [con]cil[iu]m q[ui] in tm[n] missus e[st] effuge[re] et evitare erroze[m] nestorij no[n} s[cilicet] sciaz i[n]cidit in h[er]esim to[ta]l[ite]r opposita[m] ut dicet sic in x[rist]o una p[ersona] sic erat et una na[tura]. H[ic] cu[m] cepiss[et] dogmatizare q[uod] in x[rist]o erat sol[a] una na[tura]. Flavian[us] p[er]cipiens vocato eo no[n] vales eu[m] dirige[re] ad fide[m] ipm eiecit de eccl[es]ia tamq[uam] h[er]eticu[m] et abstulit ab eo oia monast[er]ia q[ui] appellavit [con]cilu[m] g[e]n[er]ale fi[eri] et petebat se audire a dioscoro allexandrino. annuente papa leone [con]gregato s[an]c[t]a e[st] in ephe[so] ubi alia sinod[us] cellebrata erat. Cu[m] a[utem] venisset dioscorus allexandrin[us] vallat[us] mult[is] monacis egipti h[ab]uit et[iam] [...] lites cu[m] [...] sclaris voluit ipe p[re]e[ss]e sinodo cui no[n] erat [con]missu[m] p papa[m] nec dedit locu[m] legatis pape ut debebat et sic obtinens tiranice coegit subscribe[re] om[ne]s q[uod] fides euthicetis catho[li]ca e[ss]et et sic ipe dedit sina[m] vicarij a[utem] d[omi]ni pape fugerunt de ipo [con]cilio ne cogent[ur] subscribe[re] fec[it] a[utem] et capi s[an]c[tu]m Flavianu[m] q[ui] i[n]iusta sina[m] dedisset [contra] euthice[m] et Flavian[us] mult[is] v[er]berib[us] affect[us] appellavit ad papa[m] n[ec] fuit audit[us] et post[ea] in custodia noctu suffocat[us] fuit. In carce[re] statim dioscor[us] suu[m] arzidiaconu[m] noie anatholiu[m] ordinavit p flaviano ep[iscopu]m [con]stantinopolita[nu]m. Restituit aut[em] euthicem oia monast[er]ia quib[us] p[ri]vat[us] fuerat p flavianu[m]. Deposuit aut[em] et d[omi]nu[m] ep[iscopu]m antiocen[um] no[n] ob[stan]te q[uod] eidez in omnib[us] [con]sensisset. Ordinavit aut[em] q[ui]da[m] noie max[imu]m i[n] eccl[es]ia antiocena audit[is] aut[em] h[is] leo papa s[an]c[t]a illi[us] sinodi irritavit et totalit[er] anullavit mittens imp[er]atori theodosio minori quo[d] eccl[es]ia erat turbata et [con]fusa ppt violen[ti]a[s] dioscori et rogabat eu[m] ut annueret alia[m] sinod[u]m fieri int[ra] italia[m] ut mala f[ac]ta p dioscor[um] corrigent[ur] q[ui] nullo m[odo] [con]sensit s[ed] firmiter tenuit sina[m] illi[us] sinodi tunc eccl[es]ie o[mn]es orient[ales] subtraxerunt se ab eccl[es]ia romana. Ita eccl[es]ia allexandrina

ut dcm est regebat dioscor' q' fuit actor omni malo et q' no solu no obediebat ppe. s3 et fec
libellu 9 eu. in quo libello appellabat eu tanq putridu3 et ypm excoicau. Iste fuit p'mus
q' palla 9 p'a ppe fecit libellu. eccl'a3 aut antiocena regebat maxim' q' ut dcm e fuit
ordinat' p dioscoru ecc'e 9stantiopolit'e anatoli' q' similit' p dioscoru ibide posit' iusti-
cedi pt q'o sciebat sue ec opiois. Iuuenal' a' pcerat ecc'e Ierlitane q' in oibus 9sensat
dioscoro i 9cilio sup'dco. Silit' oi'e alie ecc'e q' o'es epi subscripserant quatuo' uel q'nq;
excepto cu flauiano mt' q'o erat eusebi' dorolei q'os fuint depositi tenuerit aut sic
q ecc'a rona toto tpre uite theodosij iperatoris q' nullo euetu uoluit 9sentire ut d'e 9ciliu
fuit durauit a' p annos. viij. Mortuo a' theodosio imperatore. Martian' fco' iperator
qr erat uir catholic'. scripsit dno ppe leoi q si placet sibi alia sinodu fi erat in uolutate
sua. Videns a' anatoli' q imperator ppe leoi 9sentiebat 9sci' q' a quibus fuerat ordiat'
egit cu imperatore martiano et cu pulcria augusta ut scribent ppe leoi ut sessioi sue 9sentiret
patiq se ee in oib3 ecce rone 9sentie. pti 9stra duct' et uitate coact' pti tiore ne de se-
de expelleret papa a' leo annuit petitioi imperatoris et i patriar et sic celebrato sinodo i cal-
cedonia oes ecce fuint vnite. Silit' et maxim' antiocen' q' fuerat p dioscoru ordinat'
ut dictu e et Iuuenales Ierlitan'. solus dioscor' remansit nllm epor hnt sequace in q'
sinodo iudicat' hetic' deposit' fuit. Ista a' vnio stetit toto tpre leois ppe et hylarij suc-
cessoris sui licet i eccl'a allexandria eet turbato quia multi clicor monachor et ppli
sequebant dioscor ex tunc ceput h're in alexandria duos epos vnu catholic'. aliu hetica.
post interfectom pthenij allexandrini catholic'. patarcha uocabat thiothe' fastialus sic
albus heticor thimothe' helur'. quo mortuo hetici ordinauerit petr' mongu. ecc'a3 aut
rona tenebat simplici' q' hylario successerat sede a' 9stantinopolitana regebat achatius
qui scripsit simplico ppe q nullo mo sessioi petr' mogi assentiret s3 et ab eod. petiit auctes
ut eunde petru tanq hetici possz ab eccl'a allexandrina expelle q et fcm e. nam auctate
ppe p po'm imperatoris genois q' tuc regebat impiu q' leoi iperatori successerat q' mar-
tiano sup'dco petr' mong' de sede fuit expulsus timotheo catolic'. sede alex. tenente
quo mortuo electus fuit quida Iohes et ipe catholic' q' fca sinodo ut 9suetu erat
eplam sinodale misit pape simplico In q epla sinodali fatebant q' fide tebant
q epla uocabat sinodica s3 9suetudine et sup h' canone erat ut ordiat' d' nouo i ecclijs
pncipalioribus tale eplam mittent sibi mutuo ut quil3 sciret qualis fidei erat ordiat'
misit et Calendiano antioceno et Ierlitano epo misit et et achatio. s3 ppt' negligam
nutij ut i alio ope hot lra no fuit achato p'ntata O' audiens Iohem quid' sede allex'a3
tenere lram aut sinodale ut 9suetu erat ab eo no recepat credens se despctu ee 9cor-
dans cu nutijs petr' mogi q tuc erat in 9statiopli. egit cu imperatore genoe ut Iohanes

pdict' de sede expelleret q3 i util' et petr' mog' in sede collocaret allexandrina ut ama-
bil' pplo q et fcm e. sim' et fec expelli caledioe3 de sede atiocena q'da hetica petr' no-
mine idem faties ordiari. Ide fecit de ecc'a ierlimitana. Et sic oes ecce subtraxerint se ab
obedia ecc'e rone agete achatio 9statiopolit'o. Cui papa siplici' multas lras scripsit q' nec
uoluit eas recipe q' et deposuit eunde tenuit a' sede fauore iperatoris genois. Mortuo
a' achatio q'da flauitas noie fuit ordiat' epo 9statinopolit' q' noluit i renzari n' de
man'to ppe p' anu mortuo. Eufemian' silit' pdecessore uia secut' qui p sex annos
tenuit sede q3 anastasi' imperator hetic' ypm deposuit q' l3 eet catolic' no audebat hetic'
resistere. Cui successit Macedoni' peior ancessorib3 suis q' et depehensus e scripture sacre
falsificatoe. ppt' q' ta3 pt tres annos isto deposito. Quida timote' fuit ordiat' i eade
sede q' affirabat diaz naz i se passa fuisse pdecessores aut sui tenuert vna n'a in xpo
l3 timote' tenuit sede anis sex. Impiu a' rebat anastasi' et ipe hetic'. Sede aut ronam
post siplicu tenuit felix p' q' gelasi' cui successit anastasi' Cui simac'. Cui hormisda
vn a tpre siplicij usq3 hormisda ecc'e orientales pdurauint i hesi subtrahentes se ab obedia
ecce rone. Ista fuit. 4a diuisio q' durauit ult'. xl. v. ais agapito a' successit Siluius
Cui uigilius. Cui tpib' Celebrata e v. sinod' Imperante Iustiano. Mortuo aut Imperatore
anastasio hetico accepit arte Imperij Iustin' p'm' uir catholic' in oib3. Mortuo et timotheo
9statinopolit'o accepit sede Iohes Cui agete Iustio Imperatore iterum vnita fuit eccl'a. misit aut
pdcs Iohes ppe hormisde lram in q 9tinebat cu Iurato q omes receptos ab ecc'a rona
reciperet et omes ab eade refutatos siue expulsos refutaret et uq' ab obedia ecce romae
recederet. et si h' reptaret facere se ipm maledicebat sic et alios qui recesserut ab eccl'a
rona et sic iterum ecc'e fuint vnite et durauit ista vnio usq3 ad tpra Iustiai Imperatois et
agapiti ppe p annos xviij. p epos 9statinopol. duos. s. Iohem et epifaniu successorem
suu. Mortuo a' epifanio pca theodora Imperatrix uxor Iustiai q' successerat Iustino
transtulit q'da anthim epm tpre suden i sede 9stantinopolit'a. hic anthim' erat hetic'
vna uolutatis et oporom pones in xpo. Cu a' ut h' in cinc agapit' ppa uenisset Costatinopl.
ad Iustianu Imperatore depehendet anthim heretic uolet certare cu eo n' pce n' pcio impa-
tricis theodore tande expulit anthim a sede 9statiopolit'na ordiauis q'da menam noie
uiru catholic' q' erat rector hospital' q uocabat sapson q ide nome retinet usq3 ad hodiern.
die. Agapit' aut ppa anq3 rediret mortuus e in 9statiopoli agapito a' successit Silverius
Cui vigilius. Cui' tpib' celebrata e v. sinod' Imperate Iustiano. Et mansit ecc'a vnita usq3
ad tpa pellagij scdi Cui' tpre Iohes quida 9statiopolit'n' ambitoe et sup'a elat' uoluit sibi
vsurpare nome vniuersalis et uocare epos quosda ex illor ordiatoe se dominus scibi fecit

quo noie et ni patarce costatinopolitani scebant sibi dnites patarcha vlis uel orbiclarus solo noie no re. cu et in constatinopoli sit aliq moastia q ad eu no ptinent s ad alios patarcas i quib moasterijs no pt celebrare n pat uitzare n i aliq eide obedunt tu tn uocet se vniuls et q Johem pelagi papa dure scribit et alia eplam epis q int fuunt i illo gallio uocatoe Johis. Nondu aut q os diones an dei fuunt ea alic hesis ut patuit. Ista aut diuisio no fuit n ex sola elatoe dntes q ciuitas i pricpt dz n ee pontifices supmi sic fuat p roma. Istu rom pelagi ppa infingit in pdcis suis eplis pu a duauit ista dio na Johes pdcs sbita morte puet vnita fuit eccia. Na bts gregori j. q succesit pdco pellagio i ucit eccaz vnita. vn bts gregori scier supbia pdci Johis q vlis nitebat uocari uoles clauu supbie clauo humilit retude suu suorz se intitulauit q se secuti st oms potifices summi. Tame ut i ucit in historijs ecf in eplis. damasus papa fuit pm q se suus suorz dei p intitulauit lz alij succores sui i hoc no fuunt eu secuti Ista fuit qnta dio q ul fere durau n q dici durau Johes postq Ciriac tenuit sede constatinopolitana eccia ia unita anis xj. Cui successit thomas anis tb. Post hunc sergi Iste fuit heric tenuit ecciaz anis xplij Co tpre heradi tebat atec impij. Hic impator pitq tot bona fecit fidei eccie ut legit in exaltatoe cruc sce. depravatus p hunc sgiu ecadit i errore monachelitarum dicetiu. s. vna uolutate opom in xpo. Et s dilsa itez eccia fuit. Et h e septa dio. Post sgiu tenuit sede constantinopolitana pirus anis tbus eq heric. Cui successit paulus anis xij. silr eide hes. Mortuo aut heradio filius ei constantin iij. cept impium Q fuit oim impatorz pessim. h martinu ppa captu de roma fecit trahi i constantinopli. deinde misit in exiliu ap Cersona u alias bts clemes fuat relegat Paulo aut constatinopolitano successit ali pir s. heric sedit mslbz. iiij. Cui petr euisde hesis fuit et eta anis xij. Cui thomas ais duob silis alijs. Cui Johes anis. vj. Cui constantin anis duob. Cui theodor. oms isti fuunt herici. Ista fuit vj. dio. durau aut ult lxx. anis fuunt q in sede roma pape. x. aboifato qnto usqz ad agathone. Cu aut mortuus eet constantin iij impator successit eide fili eide nois. s. Constantin iiij. hic fuit catho. Q agente itez eccia fuit unita. Nam eidem tpib congregata e vj. vniulsal sca sinod agathone papa tenete sede roma. Georgi a sede constantinopolitana q succeserat theodoro constatinopolitano tenuit anis duob mortuo georgio catholico ia vita eccia successit eide theodor ali tenuit sede anis iij. Cui paul anis vj. et meses. vj. sedit i constatinopoli. Cui Calonit anis xij. Cui thir anis. vj. h. fuit heric vna uolutate et opom dices i xpo. Et itez diuisa e eccia tenete sede roma. Joh. vj. q fuit natioe grec. et h fuit vij. dilio. Post chiru constatinopolim Johes anis tbus e heric einsde hesis. Post hunc german anis xv. i eade hesi. pt hc anastasi ais. xxiiij. hic desecit hesis dicenciu vna uolutate i xpo et opom statim incept alia hesis yconomachorz. i. p sequtiu ymagies hic fuit e uoz constatin fuit pim et tenuit anis xij. Post hunc Nicheta anis. v. postq paulus anis. v. oms isti fuunt eidem hesis. Quc secut e tharasi catholic anis xxj. Impiu q tebat. Costatin v. Cu hyrena mre sua Cui tempribz celebrata e. vij. sinod adriano p sedente i roma fco qo. vnita fuit eccia incept q diuisio ei tempre gregorij fi usqz ad tempra adriani pimi. Celebrata q fuit sinod i nicea ciuitate asie u fuat p sinod. Na tepore h theodori quida leo gnc armen occiso michaele impatore cogmeto zachane pre igtij patarce d quo inferi dicet in uasit tyrannice impiu et hesim ia sopita agei vij itm restituit et h e. ix. diuisio Mortuo tarasio postq anis. xi. tenuit potificatu ordiat e Nichifor p anos. ix. i sic diez. Nichifori leo armin in uasit impiu constantiopolim q erat baro impatoris michael cogimento zachane q fuit pr bi ignatij patarce de q statim fict mentio q leo interfecto impatore regnauit p eo. h itez excitatas cines yconomagice hesis pt vij galiu et rediuinas restituit. Cui tempribus theodor scus patarcha in pdca hesi. pseuauit anis. vj. postq antoni anis xiij. q secut e Johes eiusde hesis anis ix. hij tres anathetizant noiati in actis sinodi. viij. et sb istis fuit diuisa eccia et h e diuisio nona et stetit ista diuisio circa xxxiij. anij. Post qs sedit methodi uir ualde catholic sbito tolit deffecit hesis pdicta yconomatorz. i. psequtiu ymagies tenuit aut sede constantinopolitana anis. 4. Et vnita fuit eccia. Post methodiu Ignati fuit ordinat in sede constatinopolitana q scus fuit et et miradis claruit h pr fuit impatoris et auus matna h cu tenuisz cpatu anis. xj. Agente uarda cesare auiculo i patoris michael. cognomito amoricinus siue ut coiter dr ebosus. q uarda auiculum impatoris excoicauat ignati quia dispat nuru sua dilsa uxore et nolens eu recociliare n rediret ad thorz legiptim fauore impatoris expulsus de sede uiolent q da fotiu uiru laicu fecerut legi in patarcha oia difusis ctment i alio ope Q tpre. Nichola pimi pezat rome q cu nolet pdcm fotiu in sede cofirmare s po eu depouit et excoicauit. fotj aut fauore michael impatoris tens sede uiolent quesiuit uia et mom quo se sbtrahet ab obedia eccie rome n ualens sb aliq hesi uelta hoc face noua hesim addid et ut uident h ordinati face. et auctem hre h fatiens. galiu gnale sitlauit celebrare et q2 h no potat fieri sine legato pape n ratu hret eligens. viros ignotos sitlauit eos legatos no solu eccie rome s etia aliarz sediu pncipaliu. s. alex. antiocene et ierlim. et congregans mitpolitas et epos qi eet galiu gnale ipe p se oia agebat accusans Nicholau ppam multis crimibz et ipe i troducebat p accantiu p testiu et iste qi iudex cuz ppe. Nicholai uidebat deffende

dicens q̄ nō licet hoiem absentem ɔdepnare. itep fingebat i scriptis alios accusatores et
mltitudinem testiū et q̄ tota ɔgregatom sinodi aclamantiū ɔ papā Nicholaū tandē se
victurū silans se habebat et iudicabat fieri ut petebant tn̄ int̄ alias accusatoes hoc p̄ncipalr̄
posuit ipm̄ fore excōicatū qr̄ apposuerat i simbolo spm̄ scm̄ a p̄re filioq̄ pcedē. silr̄ et
depositum qr̄ Nicholaus ppa iscidissz in sinam tertij ɔcilij. c. 8 positum est sup̄ c̄
sic incip̄t. Decreuit scā sinodus nlli licē aliā fidē pferre et c̄. hec sup̄. Et hec fuit .x.
diuisio et tenuit iste fotius patriarchatū ɔstatinopolitanū. noue annis toto tempre micha-
elis impatoris qui fauebat pdicto fotio. Nō obstante q̄ papa Nicholaus mltas sinas pro-
mulgassz ɔtra eundē fotiū. Occiso aūt michaele impatore a colega suo basilio i patoē
basilio i p̄ante. f. sinam ppe. Nicholai pdcm̄ fotiū de sede expulit et ig̃tiū reuocatū
de exilio i sede ppa collocauit. asscit i sup Nicholao ppe dicens q̄ meū erat facig̃
aūt restant ptinet ad nos iudicare. f. int̄ ignatiū et fotiū. Cū aūt nuntij i patoris
uenissent romā mortuo Nicholao ppa adrianus. 2us succedens Nicholao ppe oiā q̄ Nicolaus
ppa fecerat ɔ fotiū ɔfirmauit insup et mlta addidit q̄ audiens de expulsione fotij et resti-
tutione ignatij gauisus ē ualde et mittens tres legatos. f. donatū et Stefanū epos
marinū diaconē ut scō ɔcilio iudicaret causam ignatij et fotij q̄ ɔcilio uocato fotio
fotio i uenientes i tot deceptionibus et fictionibz. nec uolente penitē nec culpam suā dicere ɔt
ipm̄ tota sinodus sētens ipm̄ anathematizauit .xij. anathematibz et expulerūt a sinodo q̄ nec
nom xpiani uteretur. Et eccā fuit vnita hec ē fotius q̄ p̄mo mḡr erat ɔ ecc̄iam dei subtilis pces-
siōis sp̄s scī a filio et grecos i formauit hanc sinodū celebratam ɔ fotiū tempre adriani
scdi et basilij impatoris i ciuitate ɔstantinopolitana in uei in greco et feci transferri ii oia h̄ ptā
ɔtinentur. Post aliq̄ tp̄s cū uenit imparator basilius a fotio subtilis expositionis cuidam
pphie ab eo ɔposite. itep recepit in grām arte magica sic delusit impatorē p̄ q̄dā Tam-
barum monacū nigromaticū q̄d impator passus ē uiuente ig̃tio. fotiū in palatio recti ..pro-
archale tenē ordinatoes fecē vn pptus et clerus ɔstatinopolitanus diuidebat alij ignatiū alij fotiū
seq̄ntes. mortuo aūt ignatio sca die uenit mazu ualida ecc̄e scē sophie itep i uasit patriarchat
cū a̓ mltos epōp et clicorp alios pcio et pce alios tirore sibi recociliassz quibda alijs nolēti-
bus cū recipe ni papa ɔsentiret tandē impatores basilius et filij eius Constantinus et leo q̄ sil-
impabat cū patre. scripserūt pape Johi. viij q̄ adriano successerat rogantes eū ut sessioni
fotij ɔsentiret quibus ɔsensit Johes papa scribens pdcis Jmpatoribz q̄ eptam i uei et i lano
et in greco ɔtinetur aūt et in alio ope. licet Stefanus archieps neocesariensis et maps
metpolita q̄ p illo tempre florebant oppioē et scitate et nunq̄ pdcm̄ fotiū receperūt
scribentes pape Stefano q̄nto clare dicēt q̄ pdcā epla ficta fuit p fotiū ut ueludabus
patriarcha ab oibz reciperet. Insup et sinodū celebrauit in ɔstatinopolim vbi inter fuit

Eugenius et paulus epi istud ɔciliū nō i uei nec i latio nec qr̄ in greco sz i hystorijs et cronicis
i uei q̄ celebratū fuit de q̄o et ɔcilio pdcī metpolite. f. Stefanus et mapa et sui scribunt
q̄ fotius hanc sinodū celebrauit sic sctū pape sz cū pdcī epi missi fuissēt in bul-
garia fotius pces et pces eos inde adducens i ɔstatinopoli corruptos pecunia cū eis hē
ɔciliū celebrauit nec mirū ē talia credi de ipo fotio cū satis maiora fcā sīt p eū Stefanus
a neocesariensis et mapa et alij metpolite et epi qui int̄fuerūt illo tp̄re oiā sic ficta
fuisse a fotio scribunt pape Stefano quibus de causis itm̄ fotius fuit depositus p papā Stefanū
q̄ntū. Electus aūt i patriarcha Stefanus filius basilij impatoris q̄ iā mortuus erat regnā
te leone impatore filio basilij. Cū mlti metpolitanorp et epōp nolēt ɔsentire sessioni
pdcī Stefani patriarce qa fuerat ordiat diaconus p fotiū q̄ nō fuerat p patriarcha tan-
dē de ɔcilio impatoris leonis et ɔssu oim platorp missum ē ad papā Stefanū supdcm̄
ut ratificaret et dispensaret cū eadē qr̄ receperat diaconatū a foco quod et fcm̄ ē et ex tūc
eccā p̄mansit vnita mortuo foto p̄uato oi platioē reansit eccā vnita p. c. lx. annos
et ult usq̄ ad tp̄a leonis pape .ix. et constantini. monomachi q̄ cstatin impator ppt
rebellionē sicilie turbat ɔ ecc̄iam ut pleniꝰ ɔtinetur i alio ope cogitauit grecos ab obedia
ecc̄e rōne subtrahē nec i ueniens quō possz hoc facē illa q̄ fotius ɔ ecc̄iam rōnā finxat q̄ iā
erant sopita itep erroneos redit renēs iā diu sepitos. puitias suū patriarcha ppaz
noie michaele ɔt q̄ restat epla leonis .ix. q̄ diuisio ex tūc durat usz m° et h̄ diuisio fuit
.xj. licet tp̄re paleologi p̄mi q̄ uocabat michaele impatore eccā fuit vnita solū p. vj. annos
mortuo a pdco michaele impatore filius suus andronicus q̄ sil iuravat cū p̄re obediaz
et fidē ecc̄e rōne cū eēt pusillanimis vlr̄ mom timens grecos quorp maior ps ɔsueta
scitate laborabant itep ad p̄stinū uomitū redit. et ista fuit .xij. cū andronicus in sua
antiquitate tp̄e dni Johis ppe .xxij. uolens vniri ecc̄e petis suis exigentibus itm̄ timore
ne pderet impiū i impeditus fuit sz p̄t modicē timor q̄ timebat euēit ei q̄ uerebat
accidit. nā nepote suo q̄ et ipe andronicus eptiente ciuitate ɔstantinopolitana p̄ualuit aūt
impio. tp̄ali. p̄us p̄uato celesti. hijs sic dcīs breuit ad p̄ncipale intentū redeamus.
Vnū p̄ uidendū ē. Quoties error i. f. q̄ sp̄s scūs nō sit a filio i sitep. apud grecos. Et f.
q̄ p̄t colligi de diuss. historijs et cronicis quatuor vicibz p̄o ut dcm̄ ē error iste i troductus
fuit a nestorio ɔstatinopolitano ut patuit supius clare. et btūs thomas de aquino i p̄a p̄te q̄one
.xxxvj. arti. 2° fac mentoz in solone ɔtra g̃ntes tertij. Sz nō uidet in sitepisse tempre ɔcilij
.vj. ut supius tactū ē. nā nō sic mag̃a cā scī p̄res addidērt i sibolo spm̄ scm̄ ex p̄re per
filiū pcedente. Tertio mḡr p̄ualuit tp̄re fotij ut i medio tūc dcm̄ ē et h̄ qr̄ papa Nicholaus
noluit ipm̄ ɔfirmare i sede patriarchatus qr̄ ut tactū ē i uasat sede uiuente ig̃tio patriarcha

Quarto prevaluit inter grecos tempore constantini monomachi propter rebellionem sicilie ut sup tactum est. plenius autem continetur in alio ope. Se videndum est. Cum ista aditio in simbolo facta fuit. s. et in spiritum sanctum   ex patre filioque procedit. Quantum ad veritatem certitudinis nusquam inveni nec in latino nec in greco nec in aliquo concilio sed quo papa licet os dicat in quodam concilio in partibus occidentalibus celebrato propter errorem insurgentem. spiritum sanctum non procedere a filio. Et quoniam mihi videtur salva veritate et reverentia cuiuscumque magis locutus ex iudicio et imaginatione quam aliter. Quia si aliqui invenissent de hoc certius posuissent quod tali tempore in tali concilio sic fuit additum et est tale erroris in ecclesia. vel tale fuit in vetere predictorum errorum de quibus nullus certi ponunt et ideo et ego non de hoc audeo affirmare. Quod autem dicitur quia greci non fuerunt vocati ad illud concilium et ideo predictam aditionem non receperunt salva dicentium reverentia truffaticum est quia non determinatum fuit per ecclesiam romanam vel per dominum papam maxime de certis fidei quod greci fideles non receperunt ut satis patet in alio ope. Sed tamen quod invenit super hoc et in greco et in latino dicam. Frater Simon constantinopolitanus ordinis predicatorum qui satis erat in utraque scientia grecus magister et translator quem vidi iam fratrem   qui multa scripta dimisit contra grecos ex cuius scriptis et libris in ytinerario contra grecos disputantium quod mortuus est me existente novitio. hic in quadam epistola sua scribens contra grecos. de aditione ista quando fuit facta dicit sic. Cum ipse disputaret cum quodam greco et maxime quo tempore ista aditio fuit facta dicente fratre Simone in quo tempore fuit facta ista additio   quod insurrexerunt contra ecclesiam istius additionis non videntur aliqui ponere certi de hoc nec quo nec a quibus fuit ista aditio facta. Quod si temporibus ipsius fotij ista additio fuisset facta per nullum dixisset quod papa Nicholaus contra quem ipse insurrexit fecit talem aditionem cum alii predecessores ipsius maxime a pascali papa usque ad Nich. i. fuerunt pape .9. quorum omnes isti fuerunt tempore fotij ipso s. foto existente in adulta etate quia ignatius cuius sedem invasit fotius sedebat pascali pape. Et quoniam videntur hec ille fuerunt misse ab ignatio ad pascalem papam antequam ordinaretur idem ignatius in sede constantinopolitana fotius a illo tempore erat iam adultus quia a pascali papa usque ad nich. i. non fluxerunt nisi xxxiiij. anni. Sed antea credo quod fotius iuvenis existens non invasisset sedem patriarchatus. Unde si esset quod fotius quod in nicholaum contra ille papa exprimisse potuisset quod ausus fuit talem aditionem ex suo tempore ponere cum alii non potuisset et tunc videretur aliquam causam habere saltem apparentem contra eum sed nullus ponit de hoc nec ponit quod nic. papa fuit primus qui hanc aditionem fecit. unde frater Simon predictus affirmat ut dictum est quod ante per multa tempora fuit facta ista aditio in ecclesia romana. illo greco dicente contrarium quod illo tempore s. pape Nic. j. fuit facta ex propter hoc ipse fotius insurrexit contra Nic. papam. tandem communi concordia ambo venerunt ad quendam magnum grecum ingenium. s. illum cum quo idem frater Simon disputabat qui magne reputationis erat inter grecos quia et propter hoc sciebat cronicas cui quod ipsum de tempore istius additionis interrogasset ille respondit dicam vobis veritatem in veritate quod tempore damasij pape ecclesia romana sic cantabat spiritum sanctum a patre et filio procedere et satis videtur verisimile cum omnes quod contra istam

veritatem se opponerent non dicunt quo tempore hoc fuit factum quia iam concedat antecessoria hominis. Sed si querimus quo tempore non clare invenit quando vel quo tempore hoc fuit responsio satis est in promptu quia non fuit contradictum nec aliquis fuit facta de hoc. ideo non fuit necesse sic singulariter in statu super hoc. Ego autem quod inveni ponam. Invenimus etiam intollecto hispanie multa concilia fuisse celebrata et primum concilium fuit celebratum tempore leonis pape primi et de mandato eiusdem leonis contra omnes hereticos et maxime contra errorem marsilianorum. In quo concilio simbolum sic confessi sunt fratres patres. Credimus in unum deum patrem omnipotentem et filium et spiritum sanctum visibilium et invisibilium factorem per quem omnia facta sunt in celo et in terra. unum deum et unam esse divine substantie trinitatem. patrem autem non esse filium quia pater non sit. filium non esse patrem sed filium dei de patris esse naturam. Spiritum quoque esse paraclitum qui nec pater sit ipse nec filius. Sed a patre filioque procedit. Est ergo ingenitus pater. Genitus filius. non genitus paraclitus sed a patre filioque procedens. pater est cuius vox hec audita est de celo hic est filius meus in quo michi bene complacuit ipsum audite etc. Si autem a patre isti concilij ecclesia ceperit cantare spiritum sanctum a patre et filio procedere non inveni. tamen hoc certum est quod illi de concilio illo confessi sunt fidem sicut ecclesia catholica tenebat et cantabat alias ecclesia catholica tempore leonis pape istud concilium non recepisset maxime leo papa qui magnus erat zelator fidei ut patuit supra et maxime in alio ope de .eo. papa. Quod autem concilium generale ausus fuit irritare vel omnis ecclesia subscripserant cum omnibus metropolitanis et episcopis exceptis quinque vel sex. et imperator theodosius minor ipsum concilium receperat sic catholicum sic autem irritasset et istud quod non fuit ita generale ergo sed vel tota ecclesia cepit cantare credo cum illa aditione vel ante quod magis videtur verisimile quia ex concilio predicti vel ex determinatione ipsius ecclesia non fuisset mota sic cantare nisi papa hoc ordinasset nec inveni aliquos super hoc contradixisse nec methodius patriarcha constantinopolitanus qui reputatur sanctum qui precessit beatum ignatium de quibus facta est mentio supra nec etiam heretica patriarche qui tot fuerunt sicut supra habitum est qui contra ecclesiam insurrexerunt vel ex heresi dicentium unam voluntatem et operationem in christo vel etiam ex heresi presegirium ymaginum quam heresis usque ad tempora fotij duravit. Nichil tale contra ecclesiam opposuerunt opposuissent si sciret ecclesiam clare non tacuissent sed ut dictum est primus qui opposuit se supra occasione contra ecclesiam pro ista dictione fuit fotius et nulla alia causa fuit nisi quia noluit eidem consentire ut confirmaret eum in sede patriarchatus qui vivente ignatio patriarchatum invasit tirannice sed et misit quatuor metropolitas ad papam nicholaum ut confirmaret eum in sede quam tenebat cum nuntii papam quam ab eo petebat confirmationem. Post autem talem petitionem fotij illa additio non est facta ut satis probatum est supra sed ante per multa tempora. ergo scilicet quod ad inventionem hec fuit quedam fictio inveniendi occasionem rebellionis. maxime cum post fotium per .clxxx. annos vel ultra nullus grecorum fecit mentionem ut insurgeret contra ecclesiam ex ista causa cum multi sancti et probi viri fuissent inter eos usque ad tempora constantini monomachi qui propter turbationem rebellionis sicilie sub tali occasione fecit recedere grecos ab obedientia ecclesie. hiis breviter visis redeamus ad propositum

|| Post p(re)d(i)c(tu)m c(on)ciliu(m) fuit aliud c(on)ciliu(m) i(n) Toleta hyspanie u(e)l fuiat aliud c(on)ciliu(m) celebratu(m) ut
dictu(m) e(st) de isto p(re)d(i)c(t)o c(on)cilio n(esci)o n(i)c i(n) n(umer)o u(e)l quo tempore fuerit celebratum.
|| It(em) ibide(m) t(er)tiu(m) c(on)ciliu(m) fuit celebratu(m) tempore s(anc)ti g(re)gorij pape p(ri)mi qu(an)do gens
|| Gothor(um) c(on)u(er)sa fuit ad fide(m) p(er) ricarede(m) rege(m) ipsor(um) ex p(re)dicatio(n)e b(ea)ti leandri ep(iscop)i de q(u)o
beato leandro (et) c(on)u(er)sione Gothor(um) ide(m) g(re)gori(us) papa facit mentio(n)e(m) i(n) quinto li(bro) dialo-
gor(um) q(ui)a usq(ue) ad illa t(em)p(or)a ge(n)tes gothor(um) (et) sueor(um) fu(er)a(n)t i(n) p(er)fidia arriana a t(em)p(or)e uale(n)-
tis imp(er)atoris. Vn(de) c(on)gregatis o(mn)ib(us) ep(iscop)is ad c(on)ciliu(m) i(n) Tolleta ad celeb(r)atio(n)e(m) c(on)cilij.
Intrans ricared(us) rex sinodu(m). thom(um) fidei sue p(re)sentauit ad sinod(u)m in sc(ri)ptis. c(uius) thom(us)
sic incip(it). Quamuis de(us) o(mn)ip(otens) p(ro) utilli(ta)te p(o)p(u)lor(um) (et)c(etera). Co(n)fitem(ur) e(ss)e p(at)rem qui ge(nu)it ex
se (filium) coeq(ua)le(m) (et) coeternu(m) no(n) tam(en) ut ide(m) ip(s)e sit nat(us) (et) ge(n)it(us). s(ed) p(er)so(n)a ali(us) sit pa(te)r q(ui) genuit ali(us) fili(us)
q(ui) fuit g(e)n(e)rat(us) vn(ius) t(ame)n v(tr)iq(ue) s(ubstanti)e in diuinitate subsistat. pat(er) ex q(u)o sit fili(us). ip(s)e u(er)o ex
nullo sit. alius fili(us) qui h(ab)eat p(at)rem s(ed) sic (sine) i(n)itio (et) diminutio(n)e i(n) ea q(u)a p(at)ri coequalis (et) coetern(us)
e(st) diui(ni)tate subsistat. Sp(iritu)s q(uo)q(ue) s(an)c(tu)s (con)fitend(us) a nob(is) (et) p(re)dicand(us) a p(at)re (et) fi(li)o p(ro)cede(re) (et) cum
p(at)re (et) fi(li)o vni(us) s(ubstanti)e e(ss)e. t(er)tia u(er)o in t(ri)nitate sp(iritu)s s(an)c(tu)s e(ss)e p(er)so(n)a q(ui) t(ame)n co(mmun)ione h(ab)et cu(m) p(at)re (et) fi(li)o
diuinitatis e(ss)en(ti)a (et)c(etera). Et in fi(n)e sic c(on)clud(it). huic q(uo)q(ue) c(on)fessio(n)i m(e)e sc(ri)ptu(m) sc(ri)p(si) c(um) gothor(um)
constitutio(n)ib(us) c(on)sentie(n)s testi(m)o(n)io d(e)i d(e) tota cordis simplicitate c(on)scrips(i) (et)c(etera).
|| Isti fidei c(on)cesserunt o(mne)s metropolita(n)i ep(iscop)i. Rex ricared(us) p(ro)ceres regia b(e)a(tu)d(ine) (et) p(ro)ceres.
Post hoc o(mne)s vnaniter clamau(er)unt q(uod) errores arrij a(na)th(em)a sit. || Om(ne)s q(ui) fide(m) (et) c(on)c(ilio)s
ab arrio ueniente (et) usq(ue) ad annos retenta ad huc tene(re) desid(er)at (et) de toto cordis
i(n)tentio(n)e no(n) da(m)nat a(na)th(em)a sit
Quicu(m)q(ue) filiu(m) dei d(omi)n(u)m ih(esu)m xp(istu)m negau(er)it a paterna s(ubstanti)a sic i(n) isto genitu(m) (et) equalem
p(at)ri e(ss)e u(e)l c(on)s(ubstanti)ale(m) anath(em)a sit
|| Quicu(m)q(ue) sp(iritu)m s(an)c(tu)m no(n) credit aut no(n) crediderit a p(at)re (et) filio p(ro)cedere eu(m)q(ue) no(n) dixerit
coeternu(m) e(ss)e p(at)ri (et) filio (et) c(on)s(ubstanti)alem anath(em)a sit.
|| Quicu(m)q(ue) i(n) p(at)re (et) fi(li)o (et) sp(irit)u s(an)c(t)o (et) p(er)so(n)as no(n) distinguit (et) vnius diuinitatis s(ubstanti)am no(n) c(on)fitet(ur)
anath(em)a sit
|| Quicu(m)q(ue) filiu(m) dei d(omi)n(u)m ih(esu)m xp(istu)m (et) sp(iritu)m s(an)c(tu)m e(ss)e mi(n)o(r)es deitate p(at)re minorem asse(r)ue-
rit (et) g(ra)dib(us) sep(ar)au(er)it (et) creatura(m) e(ss)e dixerit anathema sit (et)c(etera).
|| Ista c(on)fessio(n)e(m) fidei q(ua)m fecit Ricared(us) rex cu(m) tota gente sua. b(ea)t(u)s leandrus ep(iscop)us p(re)dictus
misit b(ea)to g(re)gorio pape. Qua(m) c(on)fessio(n)e(m) b(ea)tus g(re)gori(us) recep(it) g(ra)tant(er) ut patet in ep(isto)la respo(n)-
siua ad hoc. || Ep(isto)la b(ea)ti gregorij pape ad leandru(m) sup(ra)dictu(m) ep(iscopu)m.
|| Reuerentissimo (et) s(an)c(ti)ssimo fr(atr)i (et) fi(lio) leandro coep(iscop)o. gregori(us) s(er)uus s(er)uor(um) dei. Rnderre
ep(isto)lis u(est)ris tota intentio(n)e uoluisse (sed) pastoral(is) cura ita me te(n)et. ut m(ag)is agere fle(re) h(ab)ear

q(uam) aliq(ui)d dic(e)re. Et infra post pauca explicare aut loq(ue)ndo nullate(n)us ualeo g(a)ui(s)(u)m meu(m) q(uo)d eo(n)dem
filiu(m) glo(rio)sissi(mu)m Recaredu(m) rege(m) ad catho(lica)m fide(m) integerri(m)a agi(to) deuotio(n)e c(on)u(er)su(m). Cu(m) d(icere)
m(ihi) p(er) sc(ri)pta u(est)ra mores expr(im)it(is) amare (et) q(uod) u(est)ro fecistis (et)c(etera).
|| Ide(m) g(re)g(oriu)s papa scribit eide(m) Ricaredo regi sic. Gloriosissimo atq(ue) excellentissimo fi(lio) Ricare-
do regi gothor(um) atq(ue) sueor(um). Gregor(ius) s(er)uus s(er)uor(um) dei. exp(ri)me(re) u(er)bis excellentissime fili no(n)
ualeo q(ua)ntu(m) tuo op(er)e tua uita delector audita quippe nouis dieb(us) u(est)ris uirtu(tum) miraculi q(uo)d p(er) ex-
cellen(ti)a(m) tua(m) c(un)cta gothor(um) ge(n)s ab errore arriane hereseos fidei recte solidi(ta)te(m) tra(n)sla-
ta e(st) (et)c(etera). (et) p(os)t pauca de c(on)u(er)sione igit(ur) gothor(um) in u(est)ro op(er)e (et) m(ih)i exultatio(n)e(m) l(ice)t cu(m) an-
gelis exclamare gl(ori)a in excelsis deo (et)c(etera).
|| Et no(n)du(m) q(uod) o(mn)ia anathe(m)a q(ue) posita sunt sup(er)i(us) sunt c(ont)ra illa in quib(us) arriani erra-
bant. vn(de) c(ont)ra sp(iritu)m s(an)c(tu)m q(uod) no(n) e(ss)et a fi(li)o. licet ut dictu(m) e(st). Nestori(us) p(ri)m(u)s posuit explicite
t(ame)n i(m)plicite arri(us) posuit q(ui)a si fili(us) d(e)i no(n) erat d(eu)s coequal(is) p(at)ri sequebat(ur) de necc(essita)te
q(uod) sp(iritu)s s(an)c(tu)s no(n) p(ro)cedebat ab eode(m) sic ab ip(s)o p(at)re. Et cu(m) s(an)c(t)i p(at)res in c(on)cilio determinasse(n)t
q(uod) e(ss)et coequal(is) p(at)ri (et) ei(us)de(m) s(ubstanti)e satis uidebat(ur) determinasse q(uod) sp(iritu)s s(an)c(tu)s sic a p(at)re sic (et) a fi(li)o p(ro)ced(e)-
bat. vn(de) no(n) e(st) miru(m) si h(oc) eccl(es)ia i(n) p(ar)tib(us) occi(den)talib(us) instituit cantari u(bi) h(er)esis arriana mag(is)
uigebat q(uam) in p(ar)te orientali u(bi) ia(m) dudu(m) cessauerat. n(on) (enim) p(os)t morte(m) ualentis i(m)p(er)atoris qui
fuit arrian(us) qui (et) ip(s)os gothos infecit illi(us) h(er)esi. nullus imp(er)ator fuit i(n) illa p(er)fidia
Imp(er)atorib(us) recedentib(us) m(u)ltu(m) uiguit i(n) tota francia (et) max(ime) in hispania u(bi) gothi h(ab)uer(un)t d(omi)n(iu)m
(et) in affrica a t(em)p(or)e theodosij p(ri)mi imperatoris. q(ui) ualenti imp(er)a(to)ri successerat qui tenebant
tota(m) hispania(m) (et) o(mne)s era(n)t arriani. Silir (et)ia(m) in italia q(ua)m gothi tenuer(un)t mag(is) t(em)p(or)e
p(er)fidia arrianica uigebat (et) i(de)o sat(is) credend(u)m e(st) q(uod) ab illo t(em)p(or)e hoc cantabat(ur) in eccl(es)ia occi(dentali).
(et) u(bi) allegatu(m) e(st) sup(er)i(us) u(er)bu(m) fuit sinodis c(on)stantiop(o)l(itane). p(os)t u(er)sicu(lu)m qua(m) damasi(us) p(a)pa floruit
illo t(em)p(or)e cui(us) t(em)p(o)rib(us) de(um) e(st) ista adio(n)o facta fuit
|| It(em) ad c(on)ciliu(m) fuit celebratum q(uod) d(icitu)r. Quartu(m) tolleranu(m) t(em)p(or)e s(an)c(t)i seseran(dus) regis gothor(um)
u(bi) hanc fidem s(an)c(t)i patres ibidem c(on)gregati c(on)fessi sunt.
|| Que admonitio(n)e(m) s(an)c(t)is patribus accepim(us) p(at)rem (et) filiu(m) (et) sp(iritu)m s(an)c(tu)m vnius diuinitatis atq(ue)
s(ubstanti)e c(on)fitem(ur) in p(er)so(n)ar(um) diu(er)si(ta)te t(ri)nitat(em) credentes. In d(e)itate vnitate(m) p(re)dicantes. n(e)c p(er)sonas c(on)fudi(mus)
n(e)c s(ubstanti)am sepam(us) p(at)rem a nullo f(a)c(tu)m u(e)l genitu(m) dicim(us) (et) filiu(m) a p(at)re no(n) f(a)c(tu)m s(ed) genitum
asim(us). Sp(iritu)m s(an)c(tu)m n(e)c creatu(m) n(e)c genitu(m) s(ed) p(ro)cede(n)te(m) ex p(at)re (et) filio p(ro)fitem(ur) (et)c(etera).
|| In c(on)cilio aut(em) tholetano. vj. t(em)p(or)e. Quiciliani reg(is) hanc fide(m) s(an)c(t)i p(at)res c(on)fessi s(un)t. Credi(mus)
(et) p(ro)fitem(ur) sacratissimam omnipotentissimam trinitat(em). p(at)rem (et) filiu(m) (et) sp(iritu)m s(an)c(tu)m vnu(m) deum
solu(m) (et)c(etera). Sp(iritu)m u(er)o s(an)c(tu)m n(e)c genitu(m) n(e)c creatu(m) s(ed) de p(at)re filioq(ue) p(ro)cedente(m) utriq(ue) e(ss)e sp(iritu)m
ac p(er) h(oc) s(ubstanti)aliter unu(m) sunt q(ui)a (et) vn(us) ab utroq(ue) p(ro)cedit. In hac aut(em) t(ri)nitate tanta e(st) vnitas s(ubstanti)e
ut pl(ur)alitate careat (et) equalitate teneat (et)c(etera). s(ed) no(n) i(n)ueneri(m) cui(us) pape t(em)p(o)rib(us) h(ec) duo c(on)cilia i(n)me(n)te

posita fuerunt celebrata. tamen satis comprehendere quod ante divisionem ecclesie orientalis ab ecclesia romana ista concilia celebrata sunt. Quia tempore Caroli magni ecclesia erat unita nec erat ista questio de processione spiritus sancti mota. Erat nec fortius natura quia hec moveretur ante Carolum magnum regnum gothorum cessaverat occupantibus Saracenis totam hispaniam Carolus autem idem expulit Saracenos de hispania. predicti autem reges scilicet Recaredus et Quintilianus fuerunt gentis gothorum quod [illegible] colligitur quod per CCL annos ista concilia fuerunt celebrata antequam totalis divisio facta sit ecclesie usque scilicet ad Constantinum monomachum qui divisit ecclesiam ut supradictum est. Ergo ista additio non fuit tamen divisionis ecclesie ut greci dicunt ponentes quandam cronicam quam totaliter invenitur contraria veritati propriam vocem ignorantes. Nam cum semel in quodam monasterio disputarem cum quodam monacho greco scolo inter eos et loquerem de tempore additionis istius questionis de spiritu sancto protulit michi unum libellum quem dicebat composuisse quidam archiepiscopus Chalcedonensis que unum noverat in quo libello ondit in sic scriptum erat quod hec additio facta fuit apposito papa ex inductione Caroli magni de ridens cum dixi. Quia non affirmat quod nescit nullus papa Christoforus fuit temporibus Caroli magni nec post eum aliquorum annorum et videlicet iste Christoforus fuit per annos L post Fotium. Et Fotius iste primus fuit ut dictum est [illegible] insurrexit contra ecclesiam per illa additione quod spiritus sanctus diceretur a filio. et imponebat quod ex hac excommunicati erant et depositi non est sic ergo contra ecclesiam pro additione facienda sed iam factam qui sic deprehensus clausit librum dicens unum credo iste nescit quod dicat. propter hec posui. Quia greci nullam defensionem habent sui erroris cum disputant cum homine sciente

|| Certo addendum puto. Quasdam regulas generales que faciunt ad declarationem dictorum sanctorum in questione de processione spiritus sancti a filio scilicet a patre per filium procedere. unum cum per nostros dicta talia allegantur eisdem. respondent alii est per filium dicere. alius est ex filio. unum dicunt quod non sequitur si dicitur per filium quod concludatur quod sit ex filio et sic deludunt nostros ponentes unum non in significationem vocabuli sed non in voce tamen volentes veritatem effugere non veritatem in vestigare cum ista veritas ab eis se abscondit. sed si falsitas displiceret post dum occurreret veritas desinat quia falsitas latere sed veritatem. quod opportet primum videre significationes huius vocabuli per. Et qualiter sancti theologi ista prepositionem acceperunt. Et quomodo etiam in libris eorum gramaticalibus sunt. Quia quamquam ista prepositio per habet significationem propriam. quandoque autem transit in significationem aliarum prepositionum scilicet vel ex vel de. vel aliter

|| Ubi nondum est et in aliis [illegible] sequentibus [illegible] venit spiritus sanctus

|| Unde beatus Basilius scribens ad Amphilotium dicit

|| Ecce alterum pro alto in theologia significatione multotiens transponit per et ex. quam alteram alterius significationes suscipit. Sic possedi hominem per deum quod dicit ex deo

|| Et iterum idem. Nam per deum declaratio eorum est pro ex deo dicere per dominum dixit

|| Et beatus Cirillus scribens ad Nestorium constantinopolim in epistola que sic incipit

|| Oblocuntur quidem apud sanctitatem tuam etc. Et adit—

|| In novissimis autem seculi temporibus ex quo factus est caro hoc est unitus est carni animam habenti rationalem nasci dicitur et per mulierem ac si diceret ex muliere.

|| Et beatus Athanasius in prima sermone contra arrianos. Qui sermo sic incipit

|| Que quidem heresis quecumque veritatem precipue intelligunt dicit sic

|| Cum igitur in hanc etatem non pervenit quam possibile natura dabit statim sic impeditum propter hoc efficitur per ipsum filium

|| Hoc etiam manifestius ondit in regulis gramaticalibus ipsorum

|| Nam cum agit de significatione huius prepositionis per dicit sic

|| Per designat quod cum accusativo dativo sed significat actum alicuius mediantis alterius vel sicut quid organum vel sicut servum vel ministrantis. sic dicitur lex per Moysem data est vel sicut organum. vel sicut servum vel ministrantis mediatoris solum. Non autem sicut organum vel servum. Cum dicimus in sacra trinitate patrem dicimus omnia que facit per unigenitum eius filium facere non sicut aliquo illorum modorum non enim sic per organum vel servum vel mediatorem sed sicut naturaliter subsistentem eidem divinitatis

|| Item designat genitivo quod significat aliquem motum in medio exponens et in fine tendentem. motus autem quidam quidem est in principio quidam autem initio. quidam in medio consideratur. principium per de designat vel per ex vel similium sic de Alexandria. Finis autem per hiis vel per pri vel per pros sic in roma medium autem per per quod ipsi greci dicunt dya. sic per certa per Italia. Per istam regulam gramaticalem manifeste apparet quod per non habet hic propriam significationem. quia propria significatio eius est quod est per organum vel aliquod ministrum vel servum vel mediatorem. Filius autem patris nec servus est nec instrumentum nec mediator dando vel mittendo vel spirando vel producendo spiritum sanctum nec est etiam medium alicuius motus ut a patre descendat in filium quod ante sit in patre. postea in filio deinde veniat ad creaturam. ergo sed omnia ista per propositio non potest habere propriam significationem. Ergo necesse est quod habeat aliam significationem et nullam aliam significationem potest habere nisi per prepositione de vel ex. vel a. sic illa que sunt in principio motus. Notandum est. quod ipsi greci fallunt multotiens nostros cum ipsis disputantes propter multitudinem prepositionum habent enim prepositiones que habent eandem significationem sicut et nos habemus quia de vel ab. in nobis eandem habent significationem. sic et in grecis quod ex. et apo. et ech. unum ista propositio ex et ech. apud eos eandem significationem habent. sed alii mutant secundum dictionem que sequitur. Nam quando sequitur vocalis ad propositionem. tunc secundum regulam gramatice debet poni ex. si autem consonans. debet poni ech. quia alii cum eciam minus expertus in talibus in aliis ipsi me fallebant et sepe Et ideo hec posui propter illos qui volunt disputare cum grecis ne decipiantur. Hiis positis procedamus ad auctoritates sanctorum ex quibus ondit quod spiritus sanctus est sic a patre sic et ab ipso filio

|| Tenens ordinem quem in alio opusculo tenui opportet primum ponere quicquid invenit in sacra scriptura ex quibus concludendum quod spiritus sanctus procedat a filio. Deinde ponam quomodo sancti doctores aucthoritates subscriptas exponerent

|| In primis.

// Verbo dni celi firmati st et spu oris ei omis virtus eorum
// Ut oes honorificent filium sicut honorificant patrem Joh. 14.
// Ego rogabo patrem et aliu paraclitum dabit vobis spm veritatis filius e veritas
// In eodem cap.
// Paraclitus autem sps sanctus quem mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia.
// Idem cap. xv.
// Cu autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis a patre spm veritatis qui a patre procedit ille
testimonium phibebit de me
// Cap. xvi.
// Expedit vobis ut ego vadam si enim non abiero paraclitus non veniet ad vos si autem
abiero mittam eum ad vos. // Ibidem
// Cum autem venerit ille sps veritatis docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur a semetipso sed quecumque audiet loquetur et que ventura sunt annuntiabit vobis. // Ibidem
// Omnia quecumque habet pater mea sunt et propterea dixi quia de meo accipiet et annuntiabit vobis
Ille me clarificabit quia de meo accipiet et annuntiabit vobis
// Insufflavit et dixit eis. C. xx. Accipite spm sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur eis.

ad ro. 8.

i hec

// Si quis spm xpi non habet hic non est eius / . 2 ad cor. 2.
// Nos autem sensum xpi habemus. Et de spu sancto necesse est intelligi ut quia ea que accepimus permittit
// Gala. 4.
// Misit deus spm filij sui in corda nostra clamantem abba pater.
// Apocalipsi.
// Et ostendit mihi flumen aque vive splendidum tamquam cristallum procedentem a sede dei et agni
// Secunda ad thess. 2. Loquens de antixpo dicit quem
dominus ihs interficiet spu oris sui. Act. 16. de paulo.
// Cum pertransissent autem asyam temptabant ire in bithiniam et non permisit eos sps ~~hec~~ ihu
// Nondum quod duas in memoriam reportas auctoritates scilicet illa ad thessal. et act. apostolorum in parte
greci mutaverunt. Illam illam auctoritatem ad the. habent. Quem dominus interficiet etc. quia non
intellectatur de filio sed de patre
// Illam autem auctoritatem act. apostolorum sic habent. Non permisit eos sps non habet sps ihu sic libri
Cum autem anno preterito loquerer cum quodam nobili greco fideli super ista
auctoritate quantum mutatum erat hoc quia in libris latinorum habetur spus ihu et libris
grecorum non habetur ihu me affirmante quod greci deleverant de libris eorum respondit non est hoc
hoc sed magis videtur quod latini addiderunt non hoc ihu in translatione libri. Cum iste liber i actuum

apostolorum fuit scriptus a beato luca in greco et magis debet teneri cum dubium erit originali quam
translatori. Nobis autem translatus fuit liber iste in magis libris grecorum debet stari quam libris nostris.
Post paucos autem dies cum me querenti in libro thesaurorum beati cirilli occurrit capitulum in quo libro
vult beatus cirillus probare nititur quod sps sanctus est ita sps filij sicut patris et probat ista auctoritate inducens
dicens quomodo non est spus filij. Et cum paulus vellet ire bithiniam habetur in non permisit eum sps ihu cum
invenissem dictum cirilli portavi librum eidem greco qui expresse audivit quod greci mutaverant et corruperunt
sacre scripture postea mandavit primo de alia auctoritate scilicet beati pauli et ad the. 2. ubi dicitur. Quem dominus
ihs interficiet spu oris sui. Ipsi autem ut dictum est habent quod dominus interficiet etc. Unde quoniam volunt
querere in expositionibus sanctorum et inveni quod beatus johannes criso. exponit illam epistolam beati pauli
et allegat eam sicut nos habemus scilicet. Quem dominus ihs interficiet spu oris sui unde ex hoc ipse tenuit et
teneo quod tanta est malitia grecorum quod non solum dicta sanctorum mutaverunt ad libitum eorum ne possent
comprehendi quod sps sanctus procedit ex filio ut in fine clarius probabitur sed etiam de scriptura divina. Deinde
autem ad maiorem confirmationem horum inveni quod in epistola beati cirilli quam mittit ad theodosium
imperatorem quod auctoritatem sic allegat sicut in libro thesaurorum induxit dicens sps ihu etc.
hoc idem inveni in epistola eidem ad joh antiochenum que epistola sic incipit. Letentur celi et exultet
terra etc. ubi dicit. Non permisit eos spus ihu.
// Ex hijs auctoritatibus manifeste patet demum. Quod spus sanctus est sps filij sicut patris et quod filius
spiret spm sanctum. Et quod spus sanctus accipit de eo quod est filij. Ex quibus omnibus manifeste concluditur
quod procedit a filio sicut ab ipso patre. Sed quia ipsi predictas auctoritates distorte exponunt
veniamus ad dicta sanctorum qualiter sancti predictas auctoritates exposuerunt.
// Inter omnes sanctos doctores in partibus orientalibus beatus athanasius fuit primus beatus hilarius
in partibus occidentalibus. Sed quia greca nullum sanctorum nostrorum recipiunt quantum ad testimonia fidei confirmanda dicentes quod nos corrupimus dicta sanctorum quod ipsi fecerunt et faciunt nobis imponentes ideo
dimissis dictis sanctorum occidentalium solum ad dicta sanctorum orientalium accedam ut ex libris eorum
comprehendantur. // beatus athanasius ut dictum est interfuit primo concilio non tamen patriarcha quia post celebrationem concilij per v. menses cum mortuus esset sanctus allexander patriarcha alexandrinus
athanasius suscepit ecclesiam allexandrinam cum primus esset archipresbiter predicte ecclesie et in concilio niceno
ut habitum est supra fecit tres sermones et quasi in alio opusculo a prioribus incepit nec ad eundem
modum intentio tenet. Et quia ut dictum est beatus athanasius primus fuit in ab ipso optime incipere
// beatus athanasius dicit in sermone contra niceni concilij
// Sicut in xpo vivit natura deifica et ipse in ea regnat. ita et nos in suo naturali spu sumus
vivamus et regnemus.
// Item in sermone niceni concilij. Confitetur ex persona filij de logos dicat

|| Quo ipi erit osumati n ego vbu tuu osuma. i. pfcm asuma. et pfitia in me hoiem et eis in eqlem et po in coopantem done spm sctm.
|| It in eode smone loqis ad prem ex psona filij dr
|| Sic me pfectu genuisti deu et pfcm me simile fecisti hoiem sic ex te et mea ecn da eis pfcm spm scm
|| It in eode smone
|| Sps sctus quidqd hz. hz a vbo dei
|| Ite eode Sermone
|| dapnat mat eccia hr ogregata ad iuentores hrs herescos. s. arrianorum et spm sctm i creatu dum vm ypostasim d pris et filij ypostasib coeqlem ofitet.
|| Ite in eode ocilio
|| In spu scto omi peccorum et vol blasfemie fit remissio q ut dictu e de ecn pris et filij exite corp hz vtute creas p oia cu eisde creas et disponens.
|| Ibidem loqis ex psona filij.
|| Vt credat mdue a me ecntialit spm pcedu etnalit spiratum
|| Ite ibide ecn spius ubi adoram spm spiram coetnalit spiatu. // Deu
|| Item ibidem.
|| deus filius ex sua ecn spiauit spm sctm
|| Ibide loqis ex psona xpi
|| a isto aplos i mdui; no in vtute hois s; i vtute spc. scti ex mea hoc e sba vsia)
|| Si no ita credendu e de spu scto et pdicandu q sit uitas pris ex pfluens et filij. coeql utiqz de eorum ecn pfluens. quo i dio sibolo salutiferi baptismi salvator ds fili di sibi et pri coopam salut nre coouiaret. // It ibidem
|| Ipe fili expentialit et coetnalit ut e dcm de origiat spian spm sctm. // It ibidem
|| Spus e in filio sicut fluuius in fonte et fili e in patre sic splendor in flore pe nam sic p gram olen st in patre et filio
|| It idem ad serapione in epla
|| Accepistis spm adoptois. i. nale spm de na filij nalis. // It ad eundem
|| Tale aut ordine et nam hz sps ad filiu q fili hz ad prem quo q creatura dicens spm et d filo ide ex necitate oppiabit.
|| It ad eunde in epla de spu scto que epla e prop. lrat. u re sac dispositionis date sunt m in hereme dt
|| Et cu sit p unitate sibi ad prem filiu spm uoluit ee oferuus q e spm scm eade hiite unitatem ad filiu qs ipe hz ad prem creatura dicit et igrauit sic no diuides filiu a pre saluat a vbo spm no eande una trinitate hui deu ee sic diuidetes dinitate saluat

|| Ite ide ibide post mlta vnius ei ex ptitis filij uiuetis vbi vnu opotz ee pfcaz et opleta scificatonem et illuminatiua uita existem opatoz eius et donu q ex pre dicit procede ex quo a vbo q ex pre ee ofitent fulgit et mittit et dat.
|| It ide ad eundem hoc spm scm a filio te recepisse credo. o. scte sardos.
|| Item ad eundem
|| hic e ordo n dine apter fi ut qd antlo e antlo mutat et qd ab aliquo in nomie suo no ueiet s; in noie illius a quo eptitit. // It ad eu ide
|| Sic in fi di ura na sibi vnita manet q de uob assupsit ita et ipe manet i nob p suu spm eo ecntiale sibi q de sua ecntia ecntialit spirat et donat nob
|| It idem ad eunde In epla q sic incipit. forsita nuc abtis quo pcipiente de spu scto scptam eplam abreuiai Circa fine dt sic
|| Vnctores i hoc ungit et sigillat no creata spus no ei e sile q ungit et ei uncto ista spirao e filij. e q hz spm. dt xi. bon odor sum et sigillu signat filiu tanq sigillati hre xi figam dicente aplo. o filioli mei quos iterum parturio donec formet in nobis xpc. // Item idem ad eundem
|| De sua ppa sba spm sctm exntez. demu ca de esse ecntiale suis aplis et sue spose ecc demostrando xpc affirmauit sic dices de meo accipiet. i. sic de mea ecn hz ut sit deus sic a me. // hz ecn loqui. // Item ad eundem
|| Sps sctus e coequalis fi a quo hz omia quecque hz. // It ad eundem
|| Sic pr p filiu et i fi ase de origiato opat et no co ita et fili in spu sco ase de origiato nalit opat tanq in sua ppia uirtute et no co
|| It ide ad eunde in epla loqis in psona filij dei
|| Accipite ipam igine meam. s. spm scm. // It ad eude i pdicta epla.
|| Nuc admo se ofbauit ds ecn forma ei in se assumes ita et ipam eade sua imagine nali. s. spu scto de sua ecn nali exnte deifice et sup habunde signauit. // Item in eadem epla
|| Et fi spm scm tanq caractem et sua imagine ad reformanda ecc et e deifice oformanda trassfundendo inpssit. // It in pdicta epla.
|| Equide sps sco e uncto et sigillu i pssu igne in se hnte in quo spu ue tanq i suo sigillo. i. imagie sue ne osignificat et caratherizat et osigna impmendo ipam sua imagine ds vbu ecce sponse sue. // Et infra.
xpus suo xpo ungit et cotangit in suo sigillo otiente ipius ecntia se et pmit ecce sponse sue. // Ite ad eunde
|| Quale ei ppetate noum filij ad prem tale hre spm ad filiu ueum et sic dt.

|| Filius oia queq3 ht mea sut sic ista oia p filiu i ueniri ee ⁊ in spu ⁊ sic
pr demostrauit filiu dices h' e fili' me' dilectus in q° bn oplacui. sic fili spus est
ansit ei d' apl's spm filij sui i cordib' nris clamante abba pr ⁊ mirabile q ma
sic fili' dicebat oia mea pris sut sic pris e spus scus q ⁊ filij dz. ipe q e fili' dr
Cu uenit paclit' q ego mitta uob' a pre spm ditatis qui a pre pced' ipe testio'
phibebit de me paul' aut scribit. nullus nouit q sut hois i spus hois q e i ipo sic
⁊ q sut dei nllis nouit n spus dei q e in ipo Nos aut no spm h' mdi accepim'
s3 spm q e ex deo ut uideam' q a deo donata st nob. ⁊ in oi dnia scripta i ucies
q spus scus q d e filij. h' dz dei ee ⁊ h' in pmis scripsim'. Igr st fili' p ea q e ad
prem ppetate ⁊ pcipius sbe ppuz ab eo genitu3 no e creata s3 sbalis pri. sic
no e n3 spus creata s3 ⁊ impius e hoc dices p ea q st ad filiu ppetate ipius. et
quia ex ipo dat oibus ⁊ qui h3 filij sunt
|| Et circa fine istius eple dicit sic
|| Et spus scus. sp spus scus e ⁊ hoc dei ee ⁊ a pre p filiu dari credimus
|| It ad eundem.
|| xps de spu sco dix. No loquet a semetipo s3 queq3 audiet loquet. i. no est
a semetipo cu sit i pncipiat spus q3 sbli' pris s3 max' ⁊ xpe ab ipo si° aq° accip'
ut sit de een' ab eo audit que loquet || Item ad eundem
|| xps de sua ⁊ pris coi een' spualit' exeuntem spm scm spirat
|| Et infra
hoc e sba
xpus i suo xpo spu sco de sua ut sup' dcm e usya exeute oia nob' sodonat
|| Et iter in cade epla.
|| Ab una ⁊ eade ditate pris ⁊ filij de si° exens spus scus dnus est
|| Item ad eunde. || Fili' de pre genit' de sua i mesa een' no ex se s3 int
se i mesum dnu spirat spm scm. || It ad eunde. || mani ⁊ negant
|| heretici spm filiu uer spiratore ueri spus paclit blasfe || It ad eundem
|| Qui blasfemat i spm spiratu blasfemat equide in spiratore ei' i. i spm filiu et
p filiu blasfemat in genitorem ei'. || It ad eundem
|| Deus pr deu vbum no tamq p orgamu q ab sit s3 pro een' sue ee. Ve uiue
ti ospirante uiui ⁊ deifica spirame spirat deum plenu ⁊ deu spm scm.
|| It in eade epla
|| Filius nat' a pre i se tenens n' pris eqde nome no pmittit s3 cu ordie coi
cabilitatis seruauit ut ex se sua een' no filiu gignit s3 spm scm sibi p oia eqlem
dei ⁊ coetnu3 spiraret ad asarapionem

|| heretici a filio sut exheditati q ab eius essen' een'li deu spiratum no recipiunt
spm scm. || Item ad eundem.
|| A uerbo uiuete sp uiues emanat ⁊ a forti vtus i de fitiens de sup effundit ecc.
|| It ad eundem. || Spm scm coeqlem pri ⁊ fi° e' ipe e eide coeqlis tanq de een' eius
pfluent de' p pres nicenos credi ⁊ pdicari fecit. || Ite ad eundem
|| Filius in spu a se de origiato nalr opat tamq in sua ppa vnitate
|| It ad eudem. || Apli q in eo opat sps ⁊ efficit fi° actori e tbuit sic ⁊ fili' opa
q ipe facit suo actori deo pat' atbuit || Ite ad eundem
|| Est quid' fili' ap' prem fos ⁊ lux cui' fontis ⁊ lucis spus est vnus flumen et
splendor etne glie. || Item ad eundem
|| Sps scus opat in deo xpo vbo suo. s. nali fonte. || Item infra
|| Venit' fili' ⁊ fons spus sci vtruq3 in se ptinet prem ⁊ spm quor ipe mediu
ordine tenet. || It ad eundem
|| Quead mo' filius se ht ad prem ordine ne ita sps scus se h3 ad filiu
|| Ite ibide loqes xo p' filij
|| Eunde ordine ⁊ eande nam ht spus ad me filiu ut st de' de deo q ordine
⁊ q n'. hco ego ad prem ut sim deus de deo. || Item ad eundem
|| Equide qui cap' cathene trahit med' ⁊ alia extimitate trahit sic ⁊ q in spm
blasfemat in t' p' ⁊ in fi' mediu ⁊ in prem extrem. i. pncip' cap' cathene tcij
discreti in ofusi ordinis diui blasfemat & ⁊ eq°. Q' spm credit ⁊ recip' deu tcap'
⁊ filiu cui' e ⁊ a quo e. Sic qui tenet vnu cap' cathene ad se trahens mediu
c' tenet ⁊ p mediu ad cap' aphend'. || Item in eadem epla
|| Q spus paclit' termin' tcij bti ⁊ sup een' diui ordinis in fallibilit' tinat ppu
fine in se sua ipostasi sic ⁊ pat' termi3 ipius ordinis cap' ⁊ fontale pncipiu
i pncipiat' ipe mediu ex finmatu ordis 3 vacit filius inter patre ⁊ spm
sanctu. || Et infra.
|| Pater a se pncip° tcij ordinis diui p mediu filiu genitu tinat ipi' ordinis
fine nali ppietate in tcia spirato spu. || It ad eunde in epla q sic incipit
|| hereticu hoiem s aplm pt p' ⁊ s' amoitione de uita. Et si quos uideris cu
helya uolantes p aera ⁊ cu petro ⁊ moyse suo pede calcantes maria n spm scum
pfiteant deu ee nalr ex deo filio exeuntem sic ⁊ filiu nalr dnm. genitu3 etnalr
ex deo patre exeuntem sic nos pfitem eos no recipias. || Et iter
|| blasfemantib' ⁊ negantib' spm scm dnm ee. Et ex nra filij talib' no coites
|| Istas duas auctates in gco no in ueteri eplam illa vn accipiunt iste auctes

.s. hereticu hoiem r c. i uerit tu sat appt q abstulerit ideo q sina no bn uidet sequi.
|| Ide btus athanasi exponens id ubum euangelij Et inspirans spm sctm discipulis
ait Accipite spm sctm rcs.
|| In smone de dispensatoe Xbi qt arrianos qui smo sic incipit
Qui maliciose diani scriptas uolentes intelligere dicit sic
|| Ut distam q de pleitudie di incatus e qd dat Sps discipulis. || Inpo ei inqt hoc
e in carne ei habitat ois pleitudo diuinitatis sicut baptista Johes dt. Nos ois de pleitudie
ei accepim. Corporali e spe sic columba missus e spc scus descendens et manens
sup eu. In nob aut pign pmitie deitatis habitat i illo aut ois pleitudo deitatis ne
qs putet qd no hns spm ipm tunc accepit. Ipe ei desp su mittebat ut ds et ipe ipm
deorsu accipiebat ut ho ex ipo ergo in ipm descendebat ex diuinitate eius in
huanitatem eius. || It in alio smoe. q i sebe arguito. q sic incipit
|| homo i silitudine dei fctus e. et post multa.
|| Erat a impolic mitmt. glia spm glificari no pucientf expns ex do p filiu sed
fctualr ex deo fctus sic ipi dicunt.
|| Item ide i disputatoe q pouit int orthodoxos et arrianos et macedonios dicit
|| Si q ondet eidem nen ditatf ec filij et pris spm ex ipo pre p filiu fluens
et adoratm et latreim ondetur. || Et i smoe de incarnatione Xbi.
Sect ei aps deu prem existere filiu fonte spc. scti. || Idem.
|| Discipulis aut dns diuitem et magnitudiem ondens scipm no minore ipo spu
sz et maiore et equale ee significans dabat quide spm et dicebat eu ipm mitto et
ipe me clarificabit et quecuque audiet loquetur. || Item alibi.
|| Ex quo aut qsbalis e filio et pucit sic deo decet p ipm omne ipius in omib;
pfcam hns opom et virtute pptea hoc dicit qz de meo accipiet sbsiste ei p se ipm
spm credimus et ee sz vitate q admodu e et dicit existens in sbam dei pucit
ex ipa. || Idem circa fine eidem expositionis
|| In rephensibilie et totalir ex oe dedec eit dice de unigenito spo ei puciens em
p ipm nalis ipius, pprium cu oibz q ht pre accipe de oia que sunt eius
|| Idem in expositione fidei que sic incipit Credimus in unu unigenitu deum
circa finem dicit sic.
|| Spm a scm. pcessio expns pats et portatis filij p que opleuit omnia
|| Ide Idem dicit Sup Johem.
|| No alia pprietate mittit spm pr qua pprietate no mittat filius nc alia pprie

filius mittit spm

.filius mittit spm q no mittit pat. || It idem in alio smone
|| Igit pre mittente spm fili i sufflans dat ipe discipulis ex q q ht pat filij st et
Xbi fcti i pphis ipi in spu pphabant sic scribit. Vbo dni celi firmati st et spiritu
oris ei ois uirt eius et no creata spus sz pprius Xbi. sic pprius et dei et i ipo dr ee
|| Idem in alio smone
| Eade dicit no est pigm et si filius no est uocat spus sctus sz no est absq filio
spc ei filiatois dr ex quo xpc e dei virtus et di sapia
|| Item in epla ad Juliu papam
|| Q.qqz ult saluus ee an omia e ut teneat cathocaz fidem. Catho. fides et c.
|| Et Infra. || filius a pre solo e. No fctus nc creat sz genit. Spus sctus a pre
et filio no fctus nc creat nc genit sz pcedens
|| Istu simbolu athanasij greci affirmant se no hre et io no recipiut sz dr a uob
et ca pt ee quare no hnt.
| Quia btus athanasius accusabat de infidelitte apd impatore qstantiu pptea
q cam missus fuit i exilio ab eode sic et accusabat de hesi ad Juliu ppam. ut ide
Julli ppa i nllo i charet ad eunde. du eet in treueci i puteo btus athanasius
u lacitauit p tres annos misit eplam Jullio ppe de fide sua. Vn qz ista epla no
fuit scripta in greca nc missa in grecia io excusant se no hre | ego aut hoc simbo-
lu fidei in uet scupt in uno lio antiquissio un fuat foliu extractu u hoc erat
scriptu fere totu dilacatum ex antiquitte
|| Post btm athanasiu in ptibus orietis floruit btus basilius potius fuert
qtepoianei qz utque fuit tempre qstantij filij qstati magni et et tempre Juliai
licet btus athanasius fuit antiquior. qui pptea fide maximas psecutioes sbsti-
nuerit apdicto qstanto ut supius dictu e. btus aut basilius no uidet ab eodem
aliquas molestias sbstinuisse qz tpre illo eat Juuenis nc ad huc not orbi. tpre
aut Juliai q successit. Constanto regebat basili ecc Neocesariem ut ht in
legend sua. || hui dicta st autentica apd grecos. fuit aut apbata in quinto
qcilio u i dca bti athanasij fuit simit appbata cu alijs sctis doctoribus
|| hic btus basilius inltus i pugnau Eunomiu cui h dca st de pcessione spus sti
q eunde Eunomiu. Nal filij ymago e spiramt. eius sps. || Cont eundem
|| Si ex Xbo tuo inimicaris Xbitati ex pprio intellectu spu pducas aereu per
Xbu. Xbezans no edem eem spm sctm ex intellectu pre p filiu digestius dubi-
tas puenire. || Et Infra.

|| Ex patre secundum nominat filius verbum ex patre procedebat spiritum nobis indubitanter affirmavit vel affluit. || Item in alio sermone contra eundem

|| Spiritus enim dicenti verbo coordinatum ad creandum viventis virtutis et divina natura in effabilis ex ineffabiliori ore apertis. || Et in 3° sermone contra eundem

|| Que necessitas si dignitate et ordine secundus existit spiritus sanctus tertius esse et natura dignitate quidem sub a filio ab ipso esse habens et ab ipso accipiens et annuntians nobis et totaliter illius tamen descendens traditur a pietate sermone. Una autem 3ª uti neque a sacra scriptura docemur neque ex predictis per consequentiam possibile syllogizare. Sic enim filius ordine quidem secundus a patre quia ab ipso et dignitate quia pater eius est causa esse ipsius patrem et quia per ipsum accessio et adducatur ad patrem natura autem non sub quia deitas in utraque una est certe et spiritus sanctus subsequitur filium ordine et dignitate non idem forsitan docent. tamquam altius existens natura sequatur

|| Nondum quod istud dictum beati basilii in libris antiquis invenitur in novis non invenitur hoc dictum diversimode se habet. Nam in aliquibus libris sic habetur. Que necessitas si dignitate et ordine tertius existit spiritus sanctus tertius esse et natura dignitate quidem secundus a filio quod sequitur deficit usque ad illud traditur a pietatis sermone et totum aliud. In aliquibus autem libris tota auctoritas deficiat quia non fuit unius solus qui sic corrupit libros sed quilibet scolasticus secundum suam intellectum corrumpebat et falsificabat libros sanctorum ubi inveniebant aliquid quod directe concludebat processionem spiritus sancti quod et usque hodierna die idem fatuit et non solum de ista questione sed de aliis ne concludat eis. Nam si unus falsificasset unio modo mutasset

|| Idem contra Eunomium

|| Filium spiritus sancti spiratorem et datorem sine aliquo dubio credimus

|| Item contra eundem

|| Sicut filius se habet ad patrem eodem modo spiritus sanctus se habet ad filium

|| Item contra eundem

|| Illud autem vel non cognovit aut voluntarie abscondit quia est ordinis species non ex propria positione que est apud nos constitutum sed in ipsa que secundum naturalis est consequentia contingens sicut ignis ad lucem est quod est ex ipso. in ipsis enim prius posterius causam dicimus secundo autem quod ab ipso est non distantia dividens ab invicem sed intellectu causati per intellectum causam. || Item idem contra eundem

|| Omnem quod patris virtute motum ad generationem filii rursus omnem autem unigeniti in proprie sancti spiritus. || Idem

|| Fons vite filius dicitur enim filius ad patrem quoniam apud te est fons vite et iterum alius propheta dicit de iudeis ex persona filii me dereliquerunt fontem aque vive. aqua autem viva nominat spiritum sanctum de quo dominus dixit. Si quis bibat ex aqua quam ego dabo ei flumina de ventre eius fluent

aque vive hoc autem dicebat de spiritu quem accepturi erant credentes in eum

|| Idem basilius contra arrium et sabellium

|| Sic filius acquisivit nos patri ex patre ipse idem ita et spiritus sanctus acquirit nos filio per fidem imprimens nobis caracterem filii in baptismate a quo filio existit et eius spiritus et caracter predicatur eius. || Item contra eosdem

|| Quomodo adoptat in filios spiritus sanctus si alienus est a patre Quomodo inhabitat extimus illius quem ex ipso redemit si non est a Christo ad amphilocium. idem capitulo xxvii.

|| Sic igitur filius se habet ad patrem sic et spiritus ad filium sic in baptismate tradita verbi coordinatione si ergo spiritus a filio coordinatur. filius autem patri et spiritus patri manifeste

|| Idem ad eundem capitulo xviii eiusdem libri. Spiritum sanctum per unum filium uni patri coniunctum

|| In epistola ad beatum gregorium. Nissenum fratrem suum que epistola sic incipit

|| Ex quo multi communem substantiam in sacris dogmatibus non dividentes. Infra dicit sic

|| Qui spiritum intellexit et filium cogitatione simul recepit qui autem hunc accepit a filio patrem non divisit. Et contrarie quidem secundum ordinem convertere autem secundum naturam tertium secundum idem multorum in semet ipso fide fortaverit et qui spiritum solum dixit simul accepit confessionem et illum cuius est spiritus et cuius sit spiritus et ex deo sic dicit apostolus. Sic catenam unius extremitatem attingens et aliam extremitatem simul attraxit et filium sic si quis acceperit habebit ipsum ex utraque parte. ex una quidem ipsius patrem ex alia autem proprium spiritum simul adducentem non enim est intelligere incisionem vel divisionem ut vel filium sine patre intelligere vel spiritum a filio disiungi.

|| Item mittens ad Nissenos dicit sic de spiritu sancto. hoc contrarium secundum ypostasim proprietatis signum habet post filium et cum eo cognosci et ex patre subsistere.

|| Et in sermone quem incipit pugnat iudaicorum gentilium et ambo contra christianos dicit sic

|| Est enim pater perfectum habens esse et non deficiens Radix enim et fons filii et spiritus sancti. Licet ista auctoritas non sit sufficiens quia contrarius ad dictum nostrum quia dicit quod pater est fons filii et spiritus sancti tamen facit ad propositum quia dicit patrem esse fontem filii et spiritus sancti quia ambo a patre. quia filii enim in multis locis invenitur quod filius est fons spiritus sancti quod non credunt spiritum sanctum esse a filio. Et post aliqua

|| Coniungit quidem pater filius indistanter coniungitur autem filio spiritus.

|| Pro tanto autem posui auctoritatem immediate precedentem que dicit Radix enim et fons filii et spiritus sancti in hoc manifeste ostendit sanctus basilius quod filius et spiritus sanctus sunt a patre quia dicit fons et radix. Quomodo ergo cum sepe in multis sanctis dictum sit filius est fons spiritus sancti quod ex hoc non concludi quod spiritus sanctus procedat a filio ex quo est fons eius

|| Item idem in quodam sermone contra Eunomium dicit sic

Quia ppt hoc no est sps fili filij d. No q no est ex deo p filiu. Sz ut no tinitas
putet mltiplicari i in fi filios ex filijs sic i hoibus hre suspicet. Et post aliq

Dicamus ergo. Quia dice filiu ex filio tinitate diuinitatis ad mltitudis suspi
tione aducebat hoies audientes facile ei erat reputare quia sic q admodu filius ex pre
genit e. et ex hoc itep alius eet gnat et itep ali et i mltitu osequenter ppt qd quid
ex deo spm ee clare pdicauit aple dicens spm q ex deo accepim et p filiu apte de
clarauit filij spm noians ipm et intellectu xpi pdicans q admodu et filij spm sic hois

Et itep ide contra eundem.

Quo g dicat diuident q sut in diuisa ubum dei et sps ex deo p filiu.

btus gregorius Nissen floruit eode tempore q bts basili nam fuit fr ei ut dictu e
hic scribens ad sctm gregoriu epm Neocessarien et exponens reuellatoem sibi reue
latam de misterio sup sbali tinitate dicit sic

Neqz igit deffuit unq fili pat ul fi sps nz aucta e unitas in dualitate ul dua
litas in trinitate. Sz m quertibilis et in altabilis sp e ipa trinitas ht sp centia
quide ordini et itep ordini ad centia et osiderandu qd sic no defuit unq fi pri
quia sp nascit ex ipo sic nz fi unq sps quia sp si propam cen pcedit ex ipo q
admodu ex ipo deo pat. It idem in smoe p q. Eunomiu d

Quead modu p intellit p pats q p filij sm ee zo eade zo et de spu. solo ordie
q scdm cam et catum. s dram ht Sicut ei quigit pat fili et ex ipo ee hns no
nim posteriorat sm centia Sic et unigenito adheret sps scts intellectu solu sm
ee zo pintellegit q p spe. Ide ad aulaliu scribens dicit

In inmutabilitate ne ofitentes ea q sm ee et catum distionz no negam in hoc solo
distinguit altep ab alto dinc. s p hoc quide intellim cam ee crede. Illud aut ex
ca exns. alia et distinctoz intellim. hoc quide ei i mediatu exp. i aut p i media
tu et ex p filij mediatoem. et sibi unigenitu suante et spm nalis ad p em relatoem
no negante. Et in alio smone d sic

Ipe quide est intellect ubi abissus ubi genitor et p ubu pducto pcessiui sps

Et i narratone uisionis dicit sic.

Vnus de pr ubi uiuetis sapie subsistetis et utut et caractis sempitni. pfcs pfcti
genitor ubi uiuetis unigeniti dn dus solus ex solo. deus ex deo caracter et ymago
deitatis ubum sine pncip. sapia omi zonuz subsistentie ostentia et utus totius
create facta. fili uer p ris ubi i uisibile i uisibilis i corrpti in corrpti i mortale
i mortalis et sempiti sempitni. Vn sps scs ex deo cen hns et p filiu appns hoib ymago
dei pfcs pfcti. It id omelia tcia sup oronem dnicham et huc

Vnigenit ei fili ex pre in sac scpta noiat et huc usqz smo finit ipi pprietas
sps aut scs et ex pre dr et ex filio ee testificat. Si ei qs spm xpi no ht. d hic
no e eius. Igit sps quide ex deo et xpi sps e. filius aut ex deo e no e et sps n e
n d. No aut quitit relatiua ista quitia

Tempore sij ocily floruit. Cirillus ierlimitan eps qui int fuit i eode qal hicd
Sps scus qpre pcedit et ex diuinitate pris et filij exsistit. Quo et tempore floruit
btus gregorius Neocessarien. ad q scripsit btus gregorius. Nissen ut dictu e
hic gregorius Neocessarien d sic in quodam smone

Sps sctus e ymago filij pfca

Eisde tempib floruit et bts gregori. Nazazen q greci nocat. gregorium
theologu hic fuit tpib sinodi scdi. hic ut dictum e sup cessit sedi ostantiopolitane
qn debebat celebrari scda sinodus

hic in smone q sic incip. Odibiles ita dicit ref dicit

Sps ex centia pris p filiu etnalis missio scificat omne creatam

hic fecit smone in ipa sinodo in quo smone dicit Sic

Vnu e credere sctam tinitatem prem sine pncip. filiu uo pncipium apre pncip
Spm aut sctm cu pncip filio unu deu ee p oia et sup omia.

Idem in smone de epifania. Sps scs un e inde procedit. Item idem.

Omia quequ ht pr sut filij solu i natibilitatem omia quequ ht filius sut
sps excepto q no est genitus. It ide in smoe de spu scto

Vena fonte fluuium i tellexi hoc e prem et filiu et Idem i smone depentec spm sctm
qui sic incipit. De solepnitate breuia philosophemur circa mediu dicit sic
Erat sp sps scs. et e et erit nz incepit nz desiturus s sp pat et filio coordinat
et coniiat. nz decebat defice unq filiu p et nz spm filio

Tpre archadij et honorij impatorp floruit btus epifani cypensis int galiu
sm et ituus;

hic epifani in libro nocat anchireto de pcessione sps sti dicit sic

Sps scs no pris sz no gtus. Sz ex ipa sba pris et filij. Ipe ei unigenit d sps
pris et q ex pre pcedit et de meo accipiet ut no alien putet apre nz afilio

Et post pauca.

Ambo i hitant i hoie iusto xps et sps ei. Si aut xps ex pre credit deus ex deo
et sps ex xpo. l ex ambob sic d xps qui apre pcedit et sic ex meo accipiet

Et post aliqua.

Sed aliquis dicat | quare duos esse filios et quomodo unigenitus est quis es tu qui contra deum cogitas
Si enim filium vocat qui ex deo ipso est. sanctum autem spiritum. qui ex ambobus que solummodo fi
de intelliguntur arctius. || Idem in libro de trinitate
|| Secundum quod admonitum nemo novit patrem nisi filius neque filium quis novit nisi pater. Sic
audeo dicere neque spiritum novit quis nisi pater et filius a quo accipit et a quo procedit neque filium
et patrem nisi spiritus sanctus glorificat et vere docens omnia qui a patre et filio Ibidem
|| Deus ex deo patre et filio est spiritus sanctus. || Idem in libro de vestibus alicuius ader
|| Sic dicit ipse spiritus veritatis qui a patre procedit ita dicit de meo accipiet | ene
|| Idem dicit de incarnatione ubi
|| Pater siquidem erat semper et filius erat semper et spiritus sanctus a patre et filio erat semper
|| Idem in libro anthireton.
|| Spiritus sanctus spiritus veritatis est lumen tertium a patre et filio.
|| Item idem in libro de trinitate
| Te ipsum alienas a gratia dei cum non recipis a patre filium neque spiritum sanctum a patre et filio dicas
|| Eodem etiam tempore floruit Iohannes Crisostomus Archiepiscopus constantinopolitanus Qui
scribens super epistolam ad romanos dicit sic
|| Si spiritus est sigillum et caracther christi qui non habet sigillum et caracterem christi. hic non
est ipsius christi || Idem
|| Si igitur elevavi corpus animam et ab hiis que dicta sunt et a dignitate mittentis et non ad
hunc depositio ad patrem sunt sed sua auctoritate dat eis virtutem. unde sicut hec cum dixisset in
sufflavit et dixit eis accipite spiritum sanctum. || Idem in omelia de expositione simboli
|| Iste procedens spiritus sanctus a patre et filio qui dividit dona propria prout vult
|| Idem in alia omelia. Credendum est spiritum sanctum patris esse et filii. Istum spiritum sanctum
dicimus patri et filio coequalem et procedentem a patre et filio hoc crede ne colloquia ▪|
mala corrumpant bonos mores.
|| Idem in sermone qui incipit Iterum nobis beati david spiritualis cithara. fons aqui nunc
pater fluvius profluens ex fonte. || dicit Sic filius aqua fluvii spiritus sanctus. || Idem.
|| Equalis est spiritus dei et spiritus christi.
|| Iohannes damascenus floruit hiisdem temporibus hic fuit ... et composuit totum
officium grecorum tam diurnum quam nocturnum. Excepta missa. Officium autem misse ordi
navit inter eos beatus basilius et beatus Iohannes Crisostomus. missa beati Iohannis Criso
omni die cantatur missa beati basilii non cantatur nisi in xii festivitatibus domini ut in nativitate
epiphania et pascha et que vocantur domini festivitates
|| Istum Iohannem damascenum habent pro columpna et firmatione sue heresis quia dixit unum deum

in libro de theologia sua. Quia dixit spiritum ex patre dicimus spiritum autem ex filio non dicimus
spiritum autem filii nominamus. hoc est totum quod greci habent de dictis sanctorum ad confirmationem sue heresis
et omnes in hoc verbo fundant intentionem autem ad hoc est facilis est. Quia Iohannes damascenus
non negat quod non sit a filio sed dicit quod non dicimus ut ex hoc vellet innuere aliam esse
personam patris aliam filii quia ex patre dicimus spiritum ex filio non dicimus sed spiritum filii
nominamus. Et quod intentio damasceni non sit sicut ipsi greci supponunt. patet per alia dicta
sua in libris suis et in officio quod composuit. Unde in officio damasceni habetur quod dictum greci
cantant in nova tempora post paschalem dicit enim sic. Ex parte. de beata virgine
|| Produxisti nobis in consubstantialem oratorem quem te genuit christe eius precibus miseraturus nobis
confer. dans nobis spiritum datum bonitatis ex patre per te procedentem
|| In officio autem beati Iohannis evangeliste cantatur sic | spiritum sanctum ex patre qui est sine principio
procedens et ex te immediate concipiens unigenitum verbum dei. apostolus annuntiavit clama
re. videntes deos per immanentiam talia sicut sunt in officio ipsorum
|| Item in octavo capitulo sue theologie dicit | unum deum cognoscimus in solis tribus
proprietatibus paternitatis filiationis et processionis secundum causam et causatum et perfectum persone
|| Idem in eodem capitulo filium non dicimus spiritus neque idem ex spiritu quoniam spiritus sanctus tamquam a filio.
|| Et iterum. Spiritus et filius tamquam ... ab invicem dividunt
|| Idem in sermone sancte trinitatis Non enim defecit umquam patri verbum neque verbo spiritus
|| Idem in sermone de divina unitate et de pluralitate personarum
|| Imago patris filius et filii spiritus per quem christus habitans in homine dat ipsi quod est secundum
ymaginem. || Et iterum
|| Spiritus sanctus medius ingeniti et unigeniti et ipsum patris communi spiritus dei dicitur et spiritus christi
|| Theodorus ... sacerdos dicit de processione spiritus sancti
|| Corporis autem proprietatem accipientes sumus exemplum contingentia aliter ...
dicamus per ... ondimus per membrorum compositionem quidem et similitudine sic enim ex spiritu oris eius
scilicet dei. spiritus sanctus dicitur oris unigeniti. et spiritus iterum ex ipso procedens et missus non solum
a patre sed et a filio. || Idem in sermone qui intitulatur non scripto dicit sic
|| Intellectum autem dominus patrem ubi intellectum in quo verbum dei cum quo spiritus sanctus oris
dei signum os enim patris filius.
|| Eisdem temporibus floruit beatus Cirillus Alexandrinus episcopus huius dicta sunt ita au
tentica ac si essent dicta sacre scripture. Et hoc ex multis apparet primo quia sancti patres roga
verunt eundem quod exponeret simbolum sanctorum patrum ccc. xviii. in qua expositione fecit xii
capitula et tertia sancta sinodus suscepit illa xii. capitula et posuit sub anathemate si quis ea non

recepit. // It eplas quas scripsit nestorio eadem sinodus subscripsit in eis et est sinodus que fuit ro-
me cellebrata sub celestino

// It quarta sinodus sic diffinivit de fide mandans omnibus sectam simboli docere secundum
eplas sinodales magistri Cirilli contra Nestorium

// It omnes sancti patres eidem concilij qui fuerunt sexcenti triginta in subscriptionibus sic fu-
erunt confessi. Credo sicut scripsit Cirillus contra nestorium et secundum eplam beati leonis pape ad [Flavianum]

// It quinta sinodus que cellebrata fuit temporibus vigilij pape et Justiniani Imperatoris
in civitate constantinopolitana sic dicit de doctrina beati Cirilli

// Recepimus in univis eisdem et cum gaudemus omnia domini Cirilli divina et adeo facta
tamquam totius rectitudinis impleta et omnem hereticorum deponente impietatem

// It eadem sinodus

// Si quis deffendit theodorum impium mopsuestie dicentem alium esse deum verbum et alium xpm
et cum alijs innumerabilibus eius blasfemijs ausum dicere. Quia post resurrectionem. Cum in
sufflasset dicens discipulis accipite spiritum sanctum. non dedit eis spiritum sanctum sed solum insuf
flavit eis figuram. Et talia vel similia sunt opponentes vel opponati sunt alij et usque in finem
permanserint in tali impietate anathema sint. // Item dicta sinodus

// Si quis non anathematizat scripta theodoriti que sunt contra rectam fidem sancti Cirilli et dei
vel vocatam duodecima eius eplam

// Et theodorum mopsuestie. Et si quis non credit scripta sancti Cirilli et magis que theo
doriti et andree et nestorium et filium eorum talia opponentium anathema sit

// Licet ista supius posuerim tamen et hic curavi ponere quia magis faciunt ad confirmationem
dictorum sancti Cirilli. Et cum greci omnia ista habeant non verentur dicere quod theodoricus iste cuius
dicta anathematizant in tot sinodis que conclusit beato cirillo in libro xij capitulorum ubi
videntur habuisse questionem de spiritu sancto utrum sit a filio vel non affirmante beato cirillo quod est a filio
et theodorico hoc negante et tamen liber ille quantum ad dicta theodorici per quatuor sinodus
anathematizantur et iterum que scribuntur in eodem libro a beato cirillo a sinodis recipiuntur et ana
thematizant non respicientes predicta dicta sancti Cirilli. Unum notavi mentem grecorum quia licet beatus
Cirillus clarissime fateatur spiritum sanctum a filio esse tamen licet dicta aliorum sanctorum doctorum corruperunt
vel de libris abstulerint et mutaverint tamen de dictis sancti Cirilli nichil mutaverunt et
sapientes eorum clare dixit beatum cirillum hoc dixisse. Et si spiritus sanctus procedat a patre et filio
sed in hoc non est recipiendus quia hoc dixit coactus non posse fugere hereticorum instantias quia
concludebat sibi et ideo ut posset evadere dicta eorum ideo hoc dixit non quia sic esset. Et nondum
Et alij doctores ut athanasius basilius et alij in dictis ipsorum ut patet non videntur hoc ponere

quod spiritus sanctus sit a filio. sed hoc supponit ad probandum quod filius est deus sicut hic ut athanasius
et basilius quod spiritus sanctus est deus quia a filio est spiritus sanctus. Cirillus autem ipse preter hanc conclusionem
mittitur probare quod spiritus sanctus est a filio sicut ab ipso patre sicut et augustinus in omnibus libris suis. Causa
est quia tempore aliorum sanctorum ante Cirillum et augustinum non insurrexerat iste error quod
spiritus sanctus non sit a filio et ideo hoc supponebat tamquam concessum. sed tempore beati cirilli et beati
augustini fuit Nestorius qui primus negavit ut supra habitum est quod spiritus sanctus non sit a
filio et ideo isti sancti scilicet beatus Cirillus et beatus augustinus magis institerunt super hoc. Nunc
dictis procedamus ad dicta beati Cirilli. Beatus Cirillus in epla sua sinodali contra Nestorium
que epla fuit recepta in concilio romano per celestinum papam et a sinodo tertia que sinodus ut
dictum est misit eam nestorio ut eam reciperet sicut eplam sinodi generalis et est et quarta et quinta
et sexta sinodus facit mentionem de eadem et post sub anathemate quinque eam non recipit
ut immediate in supradictis actibus sinodorum factum est mentio. Que epla sic incipit. Qui
diligit patrem et matrem plus quam me non est me dignus etc. et circa finem dicit sic

// Si est spiritus in ypostasi propria et intelligitur per se ipsum secundum quod spiritus est et non filius tamen non
est alienus ab eo. Spiritus enim veritatis nominatus est et est xpus veritas et profluit ab ipso quemadmodum
et ex ipso deo et patre. Require in latino. In veri predicta eplam ubi dicitur translatum profluit procedit
greci non valentes de hoc aliter deffendere dicunt quod profluere non est procedere sed profluere
dicit quod gratia spiritus sancti profluit a xpo sed non persona spiritus sancti sicut habetur in evangelio. // Virtus
// de illo exibat et sanabat eos quia virtus non erat spiritus sanctus sed gratia sanitatis. Et autem
idem sit profluere et procedere. Idem beatus Cirillus in alio loco ostendit se exponendo scilicet in exposi-
tione simboli. ccc.xviij sanctorum patrum ut dictum fuit rogatus exposuit ubi circa finem dicit sic

// Complentes per xpm sermone beati patres credere omnibus dixerunt in spiritum sanctum quemadmodum
patrem et filium. Consubstantialis enim est ipsis et profluit quidem id est procedit quemadmodum ex fonte
ex deo et patre.

// Et a ipsorum ignorantia manifesta facta vel potius malitia et obstinatione non va-
lentes se defendere sic manifeste ratione videtur beatus Cirillus dicit profluere hoc est procedere
spiritum sanctum quemadmodum ex fonte ex deo et patre. Unde hic in loco dicit [illegible] quod proflu-
ere est procedere. Sed quando dicit spiritum sanctum a filio profluere tu non accipere quod persona spiritus sancti procedat
a filio sed gratie et virtutes sed quando invenit spiritum sanctum a patre proprie est procedere ista est [illegible]
qualis autem sit ista [illegible] quilibet potest avertere. Et in tanta malitia et ignorantia atque
obstinatione deducti sunt ut non valentes se deffendere auctoritatibus sanctorum quod non profluat
vel procedat ab ipso filio coacti sunt fateri non valentes effugere in errorem pessimum inciderunt
dicentes quod spiritus sanctus profluit vel procedit ab ipsa humanitate xpi et non a divinitate. Et autem hoc verum
sit Nondum Et tempore michaelis paleologi qui fuit primus paleologorum qui imperavit in regno

grecorum cuius successores adhuc durant. hec agentibus quibusdam grecis fortioratus viris scilicet Johanne
vetho qui fuit postea patriarcha. Georgio methothita qui erat archidiaconus ecclesie constanti-
nopolitane. Constantio meletiniati ductus ad agnitionem veritatis salutis sue et grecis con-
torum consilio missis nuntiis tempore Georgii de cuius concordavit cum ecclesia. Cum autem patriarcha
qui pro tempore illo erat Joseph nomine nollet condescendere ut se submitteret obedientie ecclesie romane
sed totis viribus resisteret depositus de patriarchatu predictum Johannem vechum in sede patriarchatus
collocaverunt. Post sex annos mortuo imperatore michaele filio eius andronico ad im-
perium noviter redeunte ipsum Johannem vechum de sede eiecerunt predictum Joseph iterum
intronizaverunt quo mortuo infra sex menses quendam gregorium cyprensem magistrum laqueum
diaboli in patriarcham elegerunt qui congregata sinodo contra ecclesiam romanam fecerunt thorum
fidei et non valentes rendere dictis sanctorum maxime beati Cirilli qui expresse posuit ut supra
habitum est quod spiritus sanctus profluit ab ipso christo quod admodum a deo patre quod deinde per quatuor contra
contraria fuit approbatum non valens aliter evadere quod tunc profluxus non erat processio in thomo
suo posuit quod spiritus sanctus non profluebat a christo secundum suam divinitatem sed ab humanitate sic po-
nens processionem dei ab homine. Johannes autem vethus percipiens hoc fecit libellum contra
eundem quod hoc dictum erat valde enorme et hereticum et divulgatum per totam civitatem. sed quia cum
intelligentes grecorum hoc vidissent nec possent eius rationibus rendere in breve ceperunt contra
patriarcham suum predictum Gregorium tamquam contra hereticum et de sede deposuerunt eum qui volens
se deffendere quod non dixisset male agebat. hoc non possumus negare quod spiritus sanctus non profluat
a christo secundum sanctorum sententiam et determinationem sinodorum. verum in hoc vel Johannes vethus qui dicitur fuit
per ecclesiam romanam bene dicit qui dicit profluere spiritum sanctum a christo quod una processio sit vel ego bene dico. verum
ipsi non habent nec hoc volentes recipere totaliter deposuerunt. Elegerunt autem quendam athanasium ydio-
tam bizum qui congregato concilio nescientes quid dicerent contra doctrinam ecclesie romane nil addentes
vel minuentes ipsum simbolum sic confessi sunt. verum habet spiritum aperte procedere. verum usque modo hunc
ritum servant quod si quis latinorum vult effici grecus offerunt sibi simbolum quod admodum cantatur pro
tanto tamen addidi quod modo in grecia qui comprehendunt ex dictis sanctorum spiritum sanctum a patre vel a filio profluere
vel procedere. hoc intendunt non a divinitate sed ab humanitate. // hic declaratur ad dicta sancti Cirilli pro-
cedam. // Qui ad herimam in sermone qui sic incipit. Nunquam vbi convivari et operari. dicit sic
// Si spiritus sanctus est equalis tecum et ambobus patris et filii quare substantialiter ex ambobus. Sed tamen quare filiatus
tantus est sic filius ipsam substantialem processionem habet a patre. // Etiam hoc sermone ad eundem.
// Eius spiritum dicens ex deo patre profluentem per filium naturaliter quod admodum in forma erovus spiratorem
propriam nobis significans esse [illegible]
// Et in sermone qui sic incipit. Nunquam videtur nobis conviviari et operari bene recte cum fine dicit sic
// Divinus petrus iudeis loquens aut penitentiam agite et baptizetur unusquisque vestrum in nomine ihesu christi in

remissionem peccatorum vestrorum et accipietis donum spiritus sancti solvens eis peccata subiectorum qui est constituit
christo et ungit spiritu quem inmittit quidem ipse sic ex deo patre verbum ex propria nobis statuit natura
// Et in quarto sermone ad eundem
// Salvator noster quod admodum ex fonte proprio plenitudinis inmittens spiritum dicit discipulis
Accipite spiritum sanctum per corporale manifestam spirationem spiritus naturam proprie designans
// Et in quarto sermone ad eundem
// Misit nobis de celo filius certe paraclitum per quem et in quo nobiscum est in nobis moratur
non aliunde nobis effundens sed quod est substantie ipsius.
// Et in primo tertii sermonis ad eundem dicit sic
// Optimum quidem o hermia per dominum quoque spiritum sanctum qui ab ambobus operatur plenitudine
quidem omne. Sic est o hermia. // Et in eodem sermone
// Vide quoque o amice per ista ex propria plenitudine producente filium proprium ipsius et immobiliter
innatum spiritum sanctum per quem hoc donum optimum
// Et in quarto sermone ad eundem. Cuius initium est deum de deo. dicit sic. scilicet
// Igitur quando factus est homo unigenitus dextram a principio boni hominis naturam invenens iterum hanc
in idem conterere studuit quod admodum de fonte proprio plenitudinis cum mitteret et di-
ceret Accipite spiritum sanctum.
// Et in vi sermone ad eundem. Cuius initium. Equalitatis quidem ego puto recte dicat Sed
// Cuius proprium dicimus esse spiritum sanctum. verbi solius dei et patris vel etiam et filii vel sin-
gulariter utriusque et amborum sic verum. Tu vero dico bene o amice miror quod te
propter solertiam et adeo inspirantis scripture optime concordans. hanc opinionem et ego dico
Et aliquantulum inferius addit
// verius quidem non est in spiritus et profluit quod quod admodum a fonte patris non est aut alienum
a filio. Venit eius aperte omnem proprietatem habens patris in seipso. Et cum sit superne divinitatis
fuit quo intelliget huius divinitatis boni proprium divinitatis sanctificationem
// Cuius spiritus demonstratus sanctus est filius naturam et totius creature sanctificator Et quod horum fi-
des et quo horum addiscemus manifeste quod sit proprius filii spiritus quod admodum et patris
Non aliunde sed ipsum nobis producens clamantem christum // Adhuc multa habeo dicere vobis sed
non potestis portare modo cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem
Non loquetur a semetipso. Sed quecumque audiet loquetur et que ventura sunt annuntiabit vobis
et si non est verbum sufficientia ad edificationem sapientibus. Sic proprium quidem paraclitum spiritum enim
veritatis nominavit ipsum. Non enim est alia veritas ab ipso. Addens autem quoniam de me accipiet substanti-
alem et naturalem proprietatem demonstrans manifestate. Secundum quod in est ei spiritus sanctus eius non est secundum participationem

existit sapiens ab ipso spm dixi. nz in ordine sruitur a filio smone scis portae. sz quemadmodum si aliquis flos boni odoris de ipso egrediente odore et i circumstantium sensibus se diffundente te dicat. Sic de meo accep naturalem ppetatem significans et non sm illud q e in participante diuisorum sic intellectus de filio et spu. Spus ei sapiens et veritas existens. Sapientia e ter virtus e totum ex toto producitur opoin ossuans i se ipso sic i ppa natura demeans ppter operatorem optice tuus e. Ex quo aut de meo accipiet dixit addidit necessario. Enim omnia quecumque ht pat mea sunt. ppt quod dixi vob. quia de meo accipiet. Sic ei spus scus e s naz ex quo e sci spus patris sicut et sapiens ex quo sapiens spus est. Aliter aut magis pu sic equalitas naturalis sicut sapiens diuinitatis qui i patre et filio intelligit et ipso spu. Quod aut patris spus e et filij. spus ipse pse ondit dicens Cum uenit paraclitus quem ego mittam uob a patre spm veritatis q a patre pced ille dicit testimonium phibebit de me. Intelligis quo quia ppius pmisit mittere nob a patre. et spm quidem ueritatis uocat q pflueret d. ex ipso patre et q testimonium phibebit de ipso pdixit. Et si quis intelliget testimonium modum Ex quo enim opat e eam. ea que sunt dei pman scorum testificatur e clare qm deus e uere filius Cuius et spus e quadmodum patris. || Et post pauca dicit

|| Enim dei et patris sba. sm sbam ex ipso et i ipso manifestati verbi spus existens. Omne q est deitatis ppius sm naturam pduxit fonte quidem qui huius ipam pfluente aut sic ex pat p filium scificans creaturam. || Et in eodem smone ad eundem

|| Opat ergo pr p filium sed sic uirtus in spu opatur filius sm uirtutem patris ex ipso et i ipso intellectus sicut e entia ppiam opat et spus. et ei e patris et filij cuncta opant

|| Item in eodem smone dicit

|| Uerum prius illud dicit q xpus dixit de ipso spu de meo accipiet et annunciabit uobis

|| Participat ergo nunc d spus de filio. Absit multum decet.

|| Ex enim et ex ipso et in ipso et ppius ipius quo pt de eo participare. Nequaquam enim et ztanter equaliter. Cum ex intellectu scificet et alienum e. sm naz cuius et ppius ee dicit

|| Idem in alio smone ad eundem

|| Quid aut non nec dicti credendum e. Ego sum uia ueritas et uita

|| Cum articlariter et singlariter scipm ee dicat vita Ergo non fugiat quidem ee vita prem et dm in nate vm utrusque ee dederimus et p ambos ad nos equaliter ee uere non qui ex duobus sz qui ex vno oia viuificatur dei

|| Idem in xxxiij. ca libri thaurorum

|| Intellectus enim existens xpi. spus scus oia que sunt in eo e. loquitur dupliciter non in ppia uoce nz in aliena uoluntate ab ipius in quo et ex quo e qui loquitur. sz ex sba ipius naturaliter pueniens et oem voluntatis ipius hns sicut et oportet

|| Item xxxv. ca eiusdem libri. Quod caplm sic intitulatur. Quod ex sba patris et filij e spus

scus dicit sic

|| Enim quidem spus scus i nob scus transsignat nos i ymagine dei pueit enim ex pat et filio manifestum e q dum sba e sbaliter i ipa et ex ipa pueniens

|| Item idem in eodem libro et smone

|| dicit paulus aliquando taliter. Notifico a uob quia nemo in spu dei loquens dicit anathema ihc et nullus pt dicere dns ihc nisi in spu scto manifestum e ergo qm quia participat spu scto nouit ee dmm ihm qui aut non participat ignorat quare ergo qui participat spm nouit ee dmm sic ei qui ex mele gustauerint p ipius qualitatem ognoscunt qm dulce e mel. Sic et qui spm participat ergo ex sba filij spus qualitas queda ut ita dicamus existens dnatorie omnium dei. si a deo g et non ferint uel cam sic alio oppinantibus videt. || Et post pauca

|| In euangelijs saluator vbi d de seipso. e sum ueritas. btus aut johes ex patris sba et filij spm demrans i euangelijs quid dicit spus veritatis q a patre pcedit i epla a spus e ueritas quo ergo q ex patre pcedit et spus ueritatis existit tantum ad filium hens filius p sba ydemptitatis ut ueritas uocet et spm gentium quid sit et scm sz hec in queiens nec ergo spus deus si e ue ueritas et ex pat pcedit. || It i eodem libro et ca. idem dicit

|| Undiore aut pscriptibz q deus eet spus ondit clamans lex spus sz et spus uite vite ut non solum lege pones inuenit spus scus sz et spus uite et q si e uita. qui dicens xpus ego sum veritas et uita lege ponentes itaque xpus ut i ipso et ex ipso naturaliter existens spus ei lege posuit

|| Item idem in libro thaurorum

|| Ipse ei spus testificatur spui nro qm sumus filij dei Sic ei ex sba existens dantis ipm scis. idest. xpo et sic dei uerbum p spm i nob inhitans et in nob factus ad filiationis ascendimus dignitatem. || Circa aut finem sic concludit

|| Ex quo uita quidem e filius uiuificat aut spus ab ipso datus

|| Necesse igitur ofiteri ipm ex sba existentem filij et dei omnem ipius et uirtutem et opationem hns. Sic ei sicut ex aqua uapor ascendit p q et opatur in quibus sit fruitas exmittentis ipm nostras significans.

|| It in eodem libro i smone q sic incipit. Si pdici adinuis scripturis ex deo spm et d deus.

|| Spus e ei uiuificans sm saluatoris uocem. sic ergo qm quidem ymago e pfecta filij qui recipit filij ymaginem. hoc e spm. ht quidem p ipm filium et i ipso patrem. quo ergo intus creaturas spus scus commutabit. si e ymago i mutabilis filij et dei. || Idem in eodem libro.

|| btus johes de vbo dei continens ipm ee dixit. lumen verum q illuiat omnem hominem uenientem

i hunc mundum. Sapientissimus aut paulus spm scm splende i cordib nris dix. assimauit ad illuiatom cogiome glie dei ex p^a xpi. Est quide vbu e hinc. Vbu illuians omne hoiem ueiente in hc mudu. lucet aut sps scs. Uecro omode ex sbe ubi spm scm ofiti p q illuinat omne hoiem q admom alic dom radiu pponens p sps illuiatos
|| Jdem in code li^o In smone q sic incip^t. Non sup qsuos nos agonas festinare debemus .c. e. dicit sic.
|| Nos aut omes discoopta facie gliam dni speclantes i eande ymagine tnsfoim a glia in gliam sic a dni spu. Vbu igit. bu^s e dne the. p^s f3 pauli uoce. dnm a spm uocat illam ergo n^s nouit d. zam filij .c spc. f3 sic ex ipo .c in ipo nats exns dominatoms noie uocat. || Jdem in eodem li^o sup Johem.
|| Existit siquide filius in ppo genitore hns in se ipm se .c sic pris sps naiter .c nalis uidet .c e sps filij. || Jdem in eodem libro
|| Jpius e sps scs dei pris. f3 no e minus ipius dei filij n taqi alius .c alius spus
|| Jtem ibidem
|| Vacissimus fructus eentie ipius filij existit spus scus
|| Jdem in code libro thauros
|| Ds pr p manu sua ppam .i. sua sapiam .c po^s q^{ta} pducit i ee i uno suo filio no et uiuifico atqz deifico coessenciali sibi spu q de se eentia^{r} p eunde filiu nalr coetern spirauit.
|| Jt in eodem libro
|| Spm scm appo .c etnalr .c eentialr credim .c ofitem spiar existe deum
|| Jtem in eodem libro
|| Cu sps scs i nob effundit ofiguiatos nos demeat deo pfluit aut a pre et filio
|| Jtem in eodem libro
|| Spm scm digitu dei noiat. Vn i euange^o. Si indigito dei eito demonia loco cui i alio euange^o d. si in spu dei ic. filiu aut d. brachiu pris i ys. Induere fortitu^{3} brachiu dni. || Jdem in eodem libro
|| Cu quide renouate nos xpo .c in noua tnsmutate uita sps renouare d. scdm q in ps cantat ad dni. Emittes spm tuu .c creabunt .c renouab facie tre.
|| Uecem ofiteri spm sbe filij existe. tamq ex ipo s^m nam exns ab ipo missu renoua^{ne} opat aplementu exns scte tnitatis.
|| Jdem in code li^o in expositoe ili^d. Omnia p ipm facta sunt
|| Simil aut ee filio prem intelligim ppe in mutabili^{tes} sbe .c ppinqui^{tes} vl. itam et i mediata ipi^s ad i^d q ex ipo nalr pueint.
|| Jte sup i^d. Ego rogabo prem. Et aliu paclitu dabit vobis.

|| Sicut ei bonoz nalu dei .c pris sbalr exns qticans filius ht spm scm s^3 huc mom. q ad modu itelle .c pz no aditu ab ext stultu ei mgf aut i sanu sic itelligere. Sz ut quilib nrm ppu3 in se ipo spm otinet .c ab intimis visceribz i extioza pfundit ppt q ei ipe .c corlis ipm sufflauit xpo ore q.a q admom ex hud pueit sps coralis sic .c ex diuina sba pfluit q ex ipa
|| Jbide sup i^d. Cu uidi spm descendetez sic coluba de celo.
|| No ei ad tanta irronabilitatem descendem .c nos Sic soletis .ptatipatu in nali filio spm existe .c no mgf sbalr .c nitiuu q ad inom .c pat. Sic enis patre sic .c filij e sps scs. Et post pauca
|| Jnmutata e xpi similitudo ad ppum ipius .c ab ipo s^m nam pfluente spm
|| Jbide sup illud. No ei loquet a semet ipo. f3 queqz audiet loquet .c q uentura sunt annuntiab^t uob. No solu ino dicens signi hoc e^t uob. quia uere ex mea sba sps e .c sic me intellectus dices ipe futura q ad mom et ego.
|| Jte sup i^d. Jlle me clarificabit quia de meo accipiet dicit sic
|| Jrrephensi^{le} g^o oio .c absque uitupio oim credet. dici accipe a filio spm ei^s pueiens ei p ipm nalr sic ppium ipi^s queqque ht pfce accipe dicit p ipm
|| Et Jtem sup eodem ~~libro~~ vbo
|| Ex quo aut sbal. e filio .c pueit sic deo decet p ipm omne ipius in omib3 pfectissima opom quide .c vtute hre. ppt^e hoc dixit. Quia de meo accipiet sb sistere ei ipm f. se ipm spm credimus ee et s^m uitate q quid .c de exns i sbe dei pueit ex ipa. Jbide sup i^d. No ei loquet ex se ipo f3 queqz audiet loquet dic^t sic. Spm uitatis .i. paclitum uocat No ei aliud ab vnigeniti sba intelligit spus pueit aut nalr ex ipa n^l ali^d ab ipo exns in idepitate nature. sic .c et intelligat forsitasse in ppa sba illud. Caract quid cu uere .c in osumatom dilligetie q s^3 silitudine itellec .c ipe e filius. Similitudo aut pura et .c nal filij spus est.
|| Et sup illud cu uenit paclitus d^t
|| Sicut ei e pprij filij spus nalr in ipo exns .c p ipm pueiens sic .c patris
|| Jtem in eodem libro. ppium at sps ex sba filij .c no ab ex exns
|| Jtem in smone q nuncupatur spui sco .i. ot macedonios dicit sic
|| Scificatore ee spm .c ipi sil ofiteam^r. No ipe ex se ipo nalr exns f3 sic aliq^d uax de ferro forsitan ul ex alia matia de igne ptrapans caliditate ea q s^t igis opat sic .c ipe ex deo implet scificatione dat create scificatonez. Et ipi^s uezus nob ipe saluato fiet testis dices d ipo quia de meo accipiet. No de meo accipiet et scificabit nos dix. saluato. Et quia mapi^s .c spm dicet inom huc n^l aliq damp^{li}

fiet nullum recte audientibus fiet aliquod dampnum propterea statim de meo accipiet dixit salvator et
annuntiabit vobis quia non loquetur a semet ipso. Sed quecumque audiet loquetur. Cum enim ei futurus
erat cum in carnatoris compleret gubernationem ascendere ad patrem mittere promisit paraclitum
suis discipulis ut non aliquis opinetur eam quam non secundum voluntatem ipsius debebat ordinare sic
spiritus sanctus ostendit clare quoniam spiritus eius existens ex ipso iterum ministrabat verba. Non loquetur dicit
a semet ipso. Sed omnia quecumque audiet loquetur. Quia de meo accipiet. Sic enim. Si et
mel de existente in ipso qualitatem naturali dicitur non imponet aliquod a se ipso gustantibus. Sed de meo
accipiet naturaliter transeuntes ex substantia ut ita dicam qualitatis super eam que ex ipso in divisibiliter
provenit sicut quemadmodum prodiximus ex mele dulcedo ex igne caliditas ex aqua frigi-
ditas non igitur secundum participationem sed. Spiritus sanctus. Sed horum ratione naturaliter aut magis et substantialiter.
|| Idem in expositione simboli. CCC.orum patrum. scilicet primi dicit sic
|| homo factus unigenitus deus verbum permansit deus in omnibus existens quecumque et pater
preter solum esse patrem et proprium habens ex se ipso et substantialiter in natum meo spiritum sanctum operatur diuina
|| Idem Cirillus et sinodus egiptiacus.
miracula
|| Fluit autem ex patre ipso spiritus sanctus existens. Secundum propriam processionem. Igitur ex ipso deo hoc est
christo ex natura ipsius. Secundum propriam processionem profluit. Non ei ex mensura dat spiritum christo sicut
sed ipse immittit ipsum ex ipso quemadmodum et pater
|| Idem ad imperatorem theodosium iuniorem in sermone. Qui sic incipit
|| hominibus quidem bone glorie supime et cetera. dicit sic. Baptizate filium in igne
et spiritu sancto non alienum baptizatis in mittere spiritum similiter et ut minister sed sic deus
sed. Nam cum auctore supima quod est ex ipso et proprium ipsius. Et post pauca addit
|| Dimittens peccata subiectorum christo itaque in unguit spiritu quem mittit quidem ipse sic ex deo
patre verbum ex propria nobis statuit natura
|| Et in sermone de fide imperatoribus in salutatoris sermone dicit sic
|| Operatur igitur ea que sunt dei et patris filius spiritum dans ipse. Humana igitur assumpto
sic deo decet at et super hominem ex christo et in alios effundere patris donum
|| Idem in sermone exortatorio ad theodosium iuniorem imperatorem
|| Spiritus sanctus proprium patris a quo procedit sicut et in veritate est ipsius filii
|| Idem super Ioel. in expositione. Effundam de spiritu meo et cetera. dicit sic.
|| Ex deo filius genitus et proprium ipsius et in ipso. Et ex ipso spiritus est quemadmodum et ex ipso in
telligitur deo et patre
|| Item idem in sermone de verbo ad orationem spiritus
|| Quod non inquietens talia intelligere fortasse ei in mobilis ipsa totaliter permanet
anima. Nunc autem est mobilis.

mobilis autem spiritus sanctus quoniam non est. Si enim illud quod mutatur infirmat in ipsam divinam
nrs macula mutaret. Si quidem est dei et patris similiter et filii substantialiter utriusque .i. ex patre
per filium profluentem spiritum
|| Idem in sermone exhortatorio ad theodosium imperatorem
|| Salvator de se ipso producit spiritum et   sicut et ipse pater
|| Nondum quod greci tot auctoritatibus sancti Cirilli nescientes inde non valentes ea ne-
gare quod sanctus Cirillus hoc non dixit. dicta ipsius in hoc non recipiunt. dicentes dixit
quidem beatus Cirillus quod spiritus sanctus sit a patre sit et a filio sed hoc dixit coactus
pro dicta hereticorum quod volens subterfugere oppositiones eorum ad hoc producitur est ut fateretur
spiritum sanctum esse a patre et filio. Et ex hoc accepit super se anathema quatuor sinodorum
generalium.
|| Item anastasius antiocenus de quo non inveni quo tempore floruerit de quo
inveni istud dictum.
|| Communis quidem substantia et naturalis respectus hoc est originatam et ad aliquid quodammodo
scientia quia ipsorum quidam quidem sicut spirituale hii autem sicut filiale. Hii autem spiratio aborum
g quemadmodum in super substantiali trinitate deus verbum theologice dicitur secundum originalem relatio-
nem filium esse patris. quia ex illo oritur hoc est nascitur naturaliter sicut et in trinitate spiritus
sanctus. propter hoc secundum appositus respectum existit spiritus patris et filii. quia appetit secundum
propriam processionem substantialiter ex ambobus
|| Maximus Monachus fuit tempore septimi concilii fuit qui propter persecutionem hereticorum
et maxime Constantini tertii imperatoris venit roma. Libri doctoris istius maximi
recipiuntur a grecis sicut cuiusque altius sancti et habent valde autenticam hic exponens
illud zacharie prophete. Aurea lucerna et quod super cereum et lucerne dicit sic
|| Spiritus sanctus quemadmodum natura secundum substantiam existit dei et patris. Sic et filii secundum
substantiam est sic ex patre substantialiter per filium natum in effabiliter procedens

Aliqui (Contra) grecos.

Omnium int. Grecos et Latinos. sunt discensiones. ppter quorum Ritus
varios et contrarias opiniones. Discentiunt inter se. Circa tres
conclusiones. in quibus tam periculosum est errare quam necessarium est hereti-
cos. et scismaticos in viam perditionis existere

Prima est de processione Spiritus sancti.

Secunda. de obedientia debita. domino summo pontifici.

Tertia. de Igne purgatorii. post mortem.

Quarta pot. addi. de Sacramento. siue de azimo.

Nam quia tenentes opinionem falsam. circa hanc quadruplicem materiam. sunt heretici
et scismatici censendi. Ideo sunt extra statum salutis. et in via eterne damnationis
dicente beato Augustino li. de fide. ad petrum. Firmissime tene. nullatenus dubites
Non solum omnes paganos. sed et omnes Iudeos et omnes hereticos. atque Scismaticos
qui extra ecclesiam catholicam presentem finiunt vitam in Igne eternum. Ituros qui paratus est
diabolo. et angelis eius.

Quia tamen multi sunt. qui hoc periculum paruipendunt. extimantes se veritatem habere.
vel ut verius loquar. gloriantes se propriam opinionem tenere et eam obstinaciter
defendere ab aliis catholicis discrepare non considerantes periculum animarum suarum. Ideo cecita-
tem eorum considerans et nebulas Ignorantie seu et malitie ab eorum cordibus auferre cu-
piens. Volo hic disputationem. circa quadruplicem materiam predictam facere. Et puram
veritatem fidei. cum sit ad credendum rationibus suppletis. tam ex sacra scriptura quam ex dictis
sanctorum grecorum euidenter errorem nullam excusationem. In die iudicii possint inuenire

Quod ut melius fiat. Inuoco auxilium illius qui est spiritus veritatis docens omnem veritatem
quatenus mentem meam dignetur sua gratia illuminare et eorum manum dirigere. ut non valeam
nisi honorem suum et meam et proximorum salutem Intendere. Et nisi meram veritatem scribere ac
docere Amen.

Primo dicunt latini. quod Spiritus sanctus procedit a patre et filio. Secundo dicunt et tenent
quod Romanus pontifex. est verus papa cui omnes tenentur obedire. tamquam
generali vicario christi et beati. Petri successori. plenam Iurisdictionem. super totam ecclesiam habenti
3o dicunt quod anime fidelium defunctorum purgantur. post mortem Igne purgatorio. propter
peccata. que commiserunt. De quibus hic sufficienter. non satisfecerunt

4o. dicunt quod christus confecit in Azimo. Circa primam conclusionem sic procedam. Primo rationes

pro conclusione vera ponam. Secundo auctoritates doctorum grecorum pro confirmatione eiusdem conclusionis
adducam. 3o contra dictam conclusionem arguam. 4o argumenta soluam. Et ita faciam in aliis
conclusionibus ipso sancto spiritu ductore presente pro et ampliante. Prima conclusio quod spiritus
sanctus procedit a filio probatur. Spiritus sanctus non mittitur. nisi a principio a quo procedit. Sed spiritus sanctus
mittitur. a. filio ergo procedit ab eo. Maior patet. Quia nulla persona diuina. potest aliam mittere
nisi habeat auctoritatem mittendi eam. Sed nulla auctoritas conuenit persone diuine respectu alterius nisi
originis. ergo si filius mittit spiritum sanctum oportet quod ille spiritus originetur ab ipso. Quod autem
filius mittat spiritum patet. Luce ultimo capitulo. Ego mittam promissum patris. in uos. et
Johannis. xvo. Cum venerit paraclitus quem ego mittam uobis a patre. Item xvi. capitulo. Si autem
habiero. mittam eum ad uos. Sed respondetur quod maior est falsa. quia illa promissio processa
a filio. est temporalis. processio autem spiritus sancti. est eterna. Sed ista responsio non tollit ar-
gumentum quia licet ista missio esset temporalis. prout denotat effectum temporalem
in creatura. tamen auctoritas mittendi. spiritum sanctum non potest dici temporalis. sed eterna. Et tunc
arguo sic. Cum filius ab eterno habuit auctoritatem mittendi spiritum sanctum. Aut equalem
patri. Aut Inequalem. Non Inequalem. quia tunc Inequalitas esset et in trinitate
quod est hereticum. ergo habet equalem auctoritatem vel eandem quam habet pater mittendi spiritum sanctum
sed pater nullam auctoritatem. siue potestatem mittendi spiritum sanctum. habet nisi in quantum spirat
ipsum ergo et filius spirat eundem. aliter non haberet equalem auctoritatem cum patre. Et confirmo
istud argumentum. Quia quando aliquod donum est ita commune duabus personis. quod sic mittitur ab una
nomine alterius. ita equaliter. tunc necesse est illud donum. ad utramque equaliter pertinere et per
consequens equaliter. si ad vnam pertinet ab ea procedendo et ad alteram eodem modo pertinebit. modo
sic est quod sic spiritus sanctus mittitur. a. filio in nomine patris sui. Ita pater mittit eum in nomine filii sui
ut patet. Joha. xiiii. paraclitus autem spiritus sanctus. quem mittet pater in nomine meo etc. ergo filius habet
eandem vel equalem mittendi vel dandi spiritum sanctum auctoritatem quam pater habet. Sed pater nullam habet
auctoritatem mittendi ipsum. nisi ex eo quod spirat ipsum ergo etc. Sed forte dicetur quod ista ratio
non valet. quia per istam rationem possem probare quod spiritus sanctus sit Inequalis patri. Probatur quia
non habet eandem nec equalem auctoritatem. mittendi filium dei quam pater habet. ergo est Inequalis sibi. Sed
contra per rationem tuam. Sed ista cauillatio non valet. quia si loquimur de missione filii dei
in quantum homo. certum est quod spiritus sanctus habet eandem auctoritatem. quam habet pater mittendi ipsum. Iuxta
illud ysaie. xlviii. Et nunc me misit dominus et spiritus sanctus eius et cetera. Si loquamur de mis-
sione filii in quantum est deus. nullam habet auctoritatem mittendi ipsum ex eo quod non producit eum
Et ex hoc sequitur aliqua inequalitas in spiritu sancto. quod tamen sequeretur. si spiritus sanctus haberet aliquam
potestatem producendi filium et non tantam. quantum haberet pater. Sed de necessitate fidei catholice

oportet confiteri quod filius habet auctoritatem mittendi spiritum non hominem sed deum. Et ideo nisi sit tanta quanta est in patre sequitur necessario quod filius sit minor patre. quod est heresis ariane. // Item confirmo hanc rationem per anastasium in epistola ad serapionem dicentem // hic est ordo nature divine a patre et filio ut quod a nullo est a nullo mutatur. Et qui est ab alio in nomine suo non veniat sed in nomine eius a quo est et a quo existit. // Ita et spiritus sanctus qui a se non est a se venire non debuit sed in nomine eius a quo est et a quo habet ut ypostasis sit deus. quia ad modum de eo dicit filius. paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo etc. // Patet ergo quod spiritus sanctus ex eo quod mittitur a filio et a patre in nomine filii. sequitur quod de filio existit eternaliter. et quod habeat ab eo quod sit deus et ypostasis. Et a tali dicimus spiritum procedere. // est hoc. // A quocumque spiritus sanctus. Ari

Secunda ratio principalis patet verbum vel scientiam ad docendum homines ab eodem accipit essentiam ad essendum. Sed spiritus sanctus accipit a filio scientiam. quia docuit apostolos ut patet Johannis 16. Non enim loquetur a semet ipso. sed quecumque audiet loquetur et scientiam quam docebit vos non habebit a semet ipso. sed de meo accipiet a filio. // Cum ergo premissa non loquetur nisi que audiet a mittente et filius dei sit mittens spiritum sanctum ut dictum est // Sequitur quod spiritus sanctus non loquitur nisi ea que recipit a filio. // Prima propositio scilicet quod spiritus sanctus a quocumque accipit scientiam ab eodem accipit essentiam et esse patet quia scientia et essentia esse et scire sunt idem realiter in deo ergo a quocumque spiritus sanctus accipit unum et reliquum // Sed accipere esse et essentiam ab aliquo. // Idem est quod procedere ab eodem ergo etc. // Sed forte diceret quod hec ratio non concludit quia licet spiritus sanctus accipiat illud esse et scire a mittente. intelligitur a patre mittente non a filio quia illud quod habet a patre non a filio. // Sed hec cavillatio per verba Christi sequentia in eodem capitulo eliditur. nisi ipse dicit sic. // Ipse me clarificabit quia de meo accipiet et annuntiabit vobis. // Ecce quod spiritus sanctus accipit a Christo ea que nuntiavit apostolis. // Et cum idem sit ei accipere scire et esse sequitur quod a filio accipit esse. // Et per consequens ab eodem procedit. // Sed ad hunc respondet quod verum necesse est quod spiritus sanctus accipit id quod est filii. scilicet essentia divina sed non accipit eam a filio sed a solo patre dante eam per spirationem // Sed cavillatio excluditur per verba Christi immediate sequentia. scilicet. Omnia que patris mei sunt mea sunt. propterea dixi vobis quia de meo accipiet etc. // Cum ergo virtus spirativa sanctum spiritum sit patris et non repugnet filio. // Sequitur quod virtus eadem spirativa sit et filii. Et per consequens spiritus sanctus accipit a filio sicut a patre. // Patet consequentia quia si verbum Christi est verum oportet quod omne illud quod convenit patri excepta proprietate personali scilicet paternitate qua distinguitur a filio. conveniat et filio. et sit commune utrique. // Modo sic est quod predicta virtus spirativa non repugnet. // Probatur quia aut repugnat sibi in quantum est deus. vel in persona. // Et hoc non quia patri repugnaret. // Aut in quantum filius est. // Et hoc non. quia esse filium. et esse spiratorem non repugnant. alias sequeretur quod pater non

solum per paternitatem

solum per paternitatem distingueretur a filio nisi in quantum est generans et ille est genitus. // Sed pater non generat per spirationem. ergo non est de ratione paternitatis nec includitur. ergo non distinguitur a filio per spirationem. verum sic paternitas quam spiratio sunt due relationes. Ita et per illas duas pater ad duo supposita refertur. // Sed videtur quod maior est falsa. in qua dicitur quod omne illud quod convenit patri convenit filio excepta proprietate personali. // Quia eadem ratione arguo sic. // Omnia que sunt patris conveniant spiritui sancto sic preter illud per quod pater distinguitur a spiritu sancto. scilicet preter spirationem activam. // Sed generatio est in patre et per illam non distinguitur a spiritu sancto. ergo si ratio tua valet aliquid oportet quod generatio conveniat spiritui sancto. Et sic spiritus sanctus erit generans filium sic filius est spirans spiritum sanctum. Istud est impossibile ergo et illud quod sequitur. // Ad hoc dicitur concedendo quod pater communicat spiritui sancto quicquid habet preter id per quod distinguitur ab eo quocumque modo. scilicet mediate vel immediate vel indirecte. // Ad maiorem dico quod licet pater non distinguatur a spiritu sancto immediate et directe per generationem activam distinguitur tamen per eam mediate scilicet generatione passiva. ex eo quod pater generando filium producit consequenter spiritum sanctum. Igitur per actum generationis communicat filio virtutem spirativam spiritus sancti. // Sed pater non ex eo quod inspirat spiritum sanctum. aliquo modo nec mediate nec immediate opponitur filio. Ideo non est similis ratio utrobique. quia licet spiratio sit communicabilis filio. non propter hoc sequitur quod generatio sit communicabilis spiritui sancto. quia et iste emanationes. generatio et spiratio habent ordinem inter se in quantum spiratio presupponit generationem et non econverso. quod presupposito non intelligitur nisi secundum ordinem originis. // Sed forte dicetur quod ista ratio petit principium. // Assumit enim illud quod quaeritur et quod debet probare. scilicet quod pater spirando non communicat spiritui sancto virtutem generativam sicut generando communicat filio virtutem spirativam. // Et quia spiratio plus presupponit generationem quam econverso cum utraque sit equalis et eternaliter in deo. Respondetur quod illa ratio non petit principium sed bene licet negaverimus unum illorum quod modo arguendo assumebat. videlicet quod sicut pater per spirationem nullo modo opponitur filio. // Ita per generationem nullo modo opponitur spiritui sancto. // Ostensum est esse illorum ex eo quod una emanatio originatur ex alia et non econverso. // Quando ulterius queritur quare spiratio magis presupponit generationem quam econverso. // Dicitur quod causa est quia filius producitur a patre per modum conceptus. sive verbi mentalis. // Spiritus autem sanctus per modum amoris. // Nam sicut videtur in nobis intellectus intelligens aliquam rem sicut lapidem. // Primo producit conceptum sive similitudinem illius rei qui vocatur species intelligibilis. de qua dicit Aristoteles 3o de anima. quod lapis non est in anima. sed species lapidis. // Vocatur etiam verbum mentis. eo quod per illam speciem mens loquitur apud semetipsam. de illa re cuius est species concepta. sive ymago representativa // Ex tali enim conceptu sic producto habet intellectus cognitionem rei cuius est conceptus et bonitatis illius. // Ex hoc autem quod aliquis concipit ut bona non solum in se sed et ex conceptione

se complacentia quedā ꝛ amor intellꝰ concipiētē ꝛ̃ͣ eiusdē rei cognite.// Ex quo sequit̃
q̄ iste amor pducit̃ ab intellectu concipiēte mediāte cōceptu suo. i. mediāte illa spē in-
telligibili. sm̄ q̄ nō possꝫ pduci eo q̄ nichil amare possumus nisi p cognitionē. Et sic
eadē pductōe pducit̃ amor iste. a duobꝰ. s. a concipiente ꝛ conceptu eius.// Cū igitur
intellectus concipiēs sit aliquid. Et conceptꝰ eius sit aliquid distinctū. a. concipiēte. Et
amor sit aliqd distinctū. a. concipiente ꝛ conceptu tamq̄ pcedens ab utroqꝫ.// Si h̃
tria eēnt in vna re simplicissima et indiuisibili in qua nullū pt̃ eē accñs.// Oportet
q̄ hͣ tria eēnt vna eēntia in diuinisꝰ.// Et cū vnū ab alio pcedit ꝛ nō eē ꝓ opōtet
q̄ eēnt realit̃ distincta.// Et cū ibi nō eēt accidens opōtet q̄ ꝗlibꝫ eorꝫ eēt sba
pfecta.// Et sic eēnt ibi tres ypostases siue supposita vna eēntia.// Et quia in-
gnic sbstantie rōnalis suppositum ē. idē qd̄ pͣ.// Sequit̃ qd̄ ibi eēnt tres pe sub
sistentes.// Quarꝫ vna eēt pducens nō pducta. s. concipiens.// Alia eēt pducta
ꝛ pducens. s. conceptꝰ.// Et alia eēt pducta ꝛ nō pducens sꝫ ab utraque alia pdu-
cens. s. amor.// Et ita ē in ista btissima trinitꝫ lꝫ nō sit ibi ordo. prioris ꝛ posterioris
nature uł dignitatis sicut ē in creaturis. sꝫ tm̄ originis ut dictū ē.// Et ideo sicut
concipiens p suū conceptū pducit amorē ꝛ nō ecōuerso. Ita pr̃ p filiū pducat spm̄ sanctū
et nō ecōuerso.// It accipiamꝰ aliud exͣ. de sole. videmus eī q̄ sol ex se gn̄at. radiū
immediate ꝛ p ipm̄ pducit calorē in istis inferioribus rōne cuius pductōis sol non
solū dicit̃ radiens. sꝫ et calefaciens.// Sic ergo solū ꝯtute radians immediate re-
fert̃ ad radiū pductū.// Sꝫ ultͣ hoc eēt appositionē mediāte radio ad ipm̄ calorē
// Quia ergo sol. gn̄anꝰ radiū dat ei virtutē pducendi calorē.// Calori aūt pducto
nō dat uirtutē pducendi radiū.// Ideo sol mediāte radio hꝫ relationē ad calorem
pductū.// Sꝫ mediante calore pducto. nullam hꝫ sol. relationē ad radiū.// Sic in
diuinis deus pat̃. et sicut sol. solus lucens a se ꝛ nō ab alio.// Cuius radius est
filius. qui ē candor lucis eterne.// vt dr̃. Sapiē. vijͦ. Et qui ē hic uā q̄ illuminat
omnē ħoīem Jo. pͦ. Calor pcedens ab utroqꝫ ē spūs sctūs. cui attribuit̃ ardor amo
ris ꝛ caritatis.// Ex istis pꝫ. qd̄ sit dicendū. ad obiectū ꝛ q̄ nl̃ ꝯcludit ꝯͣ mea͡
rōnē.// Ideo aliter obicit cont̃ eandē rōnem.// Negan̄ minorem in qua dicebat
q̄ uirtus spiratiua nō repugnͣt filio.// Et dicit q̄ repugnͣt sibi nō rōne sui. sꝫ rōne
spūs sctī. q̄ cū sit simpł repugnat sibi pcedere a duobꝰ pncipijs.// pducitur ap
totalit̃ ꝛ pfcē a pr̃e.// Et ideo nō pt pduci a filio nō pp̄ impotentiā filij. sꝫ q̄ talis
pprietas nō sibi nō cōpetit. sꝫ soli patͤ.// Sꝫ ista obiectio posit timorē. ubi nō ē timor
// Nō enī pat̃ ꝛ filius pducūt spm̄ sctm̄. tamq̄ duo pncipia. sꝫ tamq̄ vnū. In
eo q̄ cōueniunt in eēntia ꝛ uirtute spiratiua. Nec illud nomē pncipiͫ pt dici de tri-
nitate pluralit̃ respectu eiusdem rei. sꝫ tm̄ singlaritẽ.// Non eī dicimꝰ prēm et filiū

ꝛ spm̄ sctm̄. eē tria pncipia respectu eēntie. sꝫ tm̄ vnū. Et ideo cōtra nulla ē.// Pater.
totalit̃ ꝛ pfcē pducit istū anglm. ergo filius nō pducat spm̄.// Vnū ē nōndū q̄ in oībꝫ
que dnr̃ de deo.// Tres pe sunt vnū ꝛ idē exceptis pprietatibꝰ quibꝰ int̃ se distin
guunt̃ ut dictū ē. q̄ aliter nō eēt vna eēntia simplicissima.// Et ideo si eē pncipiͫ spūs
sctī nō sit pprietas relatiua. qua pr̃ ꝛ filius int̃ se distinguūt.// Opōtet q̄ pr̃ ꝛ filiꝰ
in hoc sit vnū ꝛ idem.// Modo sic ē q̄ eē pncipiͫ spūs sctī. nō ē talis pprietas. quia
pr̃ ꝛ filius nō differūt nisi. in hoc q̄ iste genuit ꝛ ille genitꝰ ē.// Ergo quicqd ē in prē
pret̃ hoc ē eodē prī ꝛ filio.// Esse pncipiͫ aūt spūs sctī. ē pret̃ rōnē pͥnitatis et
filiatōis quia ut ia dixi. Alia ē relatio qua pr̃ ē. alia qua ē pncipiͫ spūs sctī.// Ergo eē
pncipiͫ spūs sctī. ē cōmē patͤ ꝛ filio.// It arguo sic. Quicqd nō ē ꝯͣ rōnem alicꝰ
nō ē impossiͥle ei conuenire nisi forte p accidēs qd̄ in deo nō ꝯtingͭ. quia in eo nichil
accidit.// Esse aūt pncipiū spūs sctī nō ē ꝯ. rōnem filij nec in ꝯtͣ deꝰ ut dictū est
Nec in ꝯtͣ filius. Eo q̄ alia ē pcessio filij. Alia spūs sctī.// Nō ē aūt repugnantia
illud q̄ ē ex pncipiͦ sm̄ vna pcessione eē pncipiͫ alteriꝰ pcessiōis.// Relinquit̃ ergo
q̄ sit impossiͥle filiū dei eē pncipiū spūs sctī qd̄ aūt nō ē impossiͥle. pt eē.// In deo aūtē
nō differūt eē ꝛ posse. ergo sꝫ q̄ de facto filius ē pncipiͫ spūs sctī.// Et ꝯfirmo istam
rōnē. p Athanasiū in epla. ad Sarapionē sic dicente. de sua ppa eēntia. spm̄ sctm̄
existentem deū. de se eēntialit̃ aplis suis ꝛ sue spōse ecc̄e demeanꝰ xp̄s affirmauit
dicens.// De meo accipiet. i. ut de meo eēntiā hꝫ. ut sit deꝰ. sic a me hꝫ eē ꝛ loqui
hͦ ille.// It in eadē epla. filiꝰ inquit aut ille. spūs sctūs. s. me. i. mee mea. ut hꝫ a me
diuinitate me glo͡sum demōstrabit hic ille.// Ex quibꝰ h̃ dictis euident̃ destruitͦ
illa fła suppositio. s. accipe qd̄ ē filij ꝛ nō a filio.

\+ Contra pncipalis rō. h̃ ē.// Si spūs sctūs a filio nō pcedet. Sequeret̃ q̄ in deo
nō eēnt nisi due pe. qd̄ ē heresis sabelliane.// Probatio ꝯñe quia pe diuīe
cū sint eadē eēntia simplicissima nō differūt nisi p relationē originis q̄
attendunt̃ penes opationē pducētis ad pductū ꝛ ecōuerso.// pbatio quia nulla alia oppo-
sitio ē in diuinis nisi oppositio rōnalis originis. Et in diuinis nulla ē dr̃a realis nisi
p illā que opponūt̃ ad inuicē quia pe diuīe nō p ea differūt q̄ sunt in eodē suppo
sito eē possūt sine repugnātia ymo in hoc cōueniunt.// Sꝫ int̃ filiū ꝛ spm̄ sctm̄.
nulla ē oppositio originis nisi vnus pcedat ab alio. ergo nō erit nisi vna pͣ.// Sed pbo can-
dē ꝯñiam.// Sic in deo prē sunt due relationes. s. pͥnitas ꝛ spirāo. quarꝫ vna refert̃
ad filiū. Et alia ad spm̄ sctm̄.// Ita in pͣ pductis sunt due alie p quas referunt̃
ad prēm pducentē. s. filiatō ꝛ pcessio.// Sꝫ ille due q̄ sunt in prē pducēte ex eo q̄ nō

habent oppositionem inter se non constituunt duo supposita. ergo nec alie due que sunt in personis productis constituunt duo supposita sed unum tantum. Si nullam habent inter se oppositionem sed de facto constituunt duas personas, ergo habent inter se oppositionem personalem non aliam quam originis. Ergo oportet quod inter filium et spiritum sanctum sit oppositio generalis originis sic quod unus procedit ab alio vel quod sint una persona. Tertio ad idem. Tanta est differentia inter filium et spiritum sanctum quanta est inter patrem et utrumque illorum. Patet quia inter se in invicem est realis differentia et non maior nec minor quia aliter in trinitate esset inequalitas. Sed pater nullo modo distinguitur a filio et spiritu sancto nisi quia est producens et illi sunt producti. Si filius et spiritus sanctus inter se differunt, oportet quod sit per equalem et similem differentiam scilicet quod unus sit producens et alius sit productus vel quod sit una persona. Sed dicet quod filius et spiritus sanctus differunt propter diversam productionem quia unus producitur per generationem Et alius per spirationem. Sed contra ad hoc quod due productiones differunt realiter requiritur quod vel tendant ad diversas formas sive naturas, sicut si deus crearet modo unum hominem et unum lapidem. Iste productiones differunt ex parte naturarum productarum vel quod tendant ad eandem naturam susceptam in diversis subiectis numero distinctis sicut duo calores geniti ab eodem igne simul in diversis subiectis aut quod differant propter differentiam principii producentis. Prima differentia non potest esse in divinis quia eandem naturam quam habet filius per generationem habet spiritus sanctus per spirationem. Nec secunda quia in deo nulla est natura nec potest esse forma in subiecto recepta cum sit per se existens. Ergo relinquitur quod differentia productionum divinarum [illegible] sumitur ex parte principii. Sed principium originis filii est solus pater. Si ergo principium processionis spiritus sancti sit solus pater productio spiritus sancti non esset alia a productione filii et sic non essent inter se distincti. Sed ad hoc dicet quod non oportet ad productionem istarum principia esse distincta sed sufficit quod ab eodem principio procedunt diverso modo. Ingenitus filius producitur per modum nature et intellectus. Spiritus sanctus per modum amoris et voluntatis. Sed hoc non valet quia secundum hoc oportet dicere quod secundum differentiam voluntatis et intellectus in deo pateret processiones due. Et duo producti non differunt secundum rem sed solum secundum rationem. Illa enim que solum secundum rationem differunt de se invicem predicantur. Verum est enim dicere quod voluntas dei est eius intellectus et econverso. Ergo verum esset dicere quod filius dei est spiritus sanctus Et econverso quod est error Sabellii. Non sufficit ergo ad distinctionem filii et spiritus sancti quod filius procedat a patre et spiritus sanctus tamquam ab uno principio. Et filius a patre solo. Et in hoc salvatur realis differentia productionum quia pater a se solo producit filium. Et cum filio producit spiritum sanctum. Preterea ex hoc quod filius producitur a patre per modum intellectus. Et spiritus sanctus per modum amoris habetur propositum scilicet quod spiritus sanctus procedit a filio quia amor procedit a verbo mentali eo quod nil amare possumus nisi verbo cordis illud preconcipiamus ut ita dictum est. Et ista ratio fulcitur auctoritate Basilii contra Eunomium sic dicentis. Si ex verbo tuo o qui inimicaris veritati. Et proprio intellectu tuo spiritum producis aerium probabiliter liberans non eiusdem essentie. Spiritum autem sanctum ex intellectu patris per verbum unigenitum dubitas procedere quis dicat hoc non debes dubitare. Sed istam rationem aliqui conantur infringere dicentes quod filius et spiritus sanctus differunt inter se non quidem per relationes oppositas que sunt inter spirantem et spiratum sed per relationes disparatas sive diversas que sufficiunt ad distinctionem personarum ex eo quod eidem persone convenire non possunt sicut generatio passiva. Et spiratio passiva quia idem non potest produci per generationem et spirationem. Sed hec solutio non potest stare quia relationes non opposite non sufficiunt ad plenam distinctionem productorum. Nam sicut pater est una persona habens duas proprietates secundum quas dicitur generans et spirans sic esset tantum una persona emanans a patre habens duas proprietates secundum quas diceretur genita. Et spirata quod patet quia ubi quecumque est causa formalis et sufficiens distinctionis ibi oportet esse distinctionem. Sed plures relationes disparate sunt in patre producente et non distinguunt ipsum in plures personas. Sed si spiritus sanctus non procederet a filio nec econverso inter eos non essent nisi relationes disparate. Ergo non possent differre personaliter sed solum sicut una persona differret a se ipsa secundum diversas proprietates. Sed dicet quod non oportet quod sit differentia in principiis sicut in principiatis quod patet quia idem homo per naturam generat filium. Et per artem facit archam. Et hec duo differunt secundum suppositum. Et tamen natura et ars non distinguunt producentem in duo supposita. Ergo aliquando sufficit ad distinctionem productorum in duo supposita quod non sufficit ad distinctionem producentis in duo supposita quia ex uno principio multa procedunt. Similiter relationes disparate sufficiunt ad distinguendum supposita producta scilicet filium et spiritum sanctum et non ad distinguendum patrem. Sed iste nichil valet quia licet ab uno agente possint multa procedere tamen impossibile est quia contradictionem implicat quod principia formalia et sufficientia distinctionis sint alicubi et ibi non sit distinctio. Similiter est ac si diceretur albedo est in aliquo subiecto et illud non est album. Et ideo implicat contradictionem quod illa que sufficiunt formaliter distinguere principiata sint in principio et non distinguant ipsum. Ubicumque est principium commune unum principiata sunt multa. Ibi necesse est aliquid esse in principiatum quo distinguuntur inter se quod non est in principio. Aliter esset contradictio quod manifeste patet in exemplo eorum. Arca enim et filius habent aliquid in se quo distinguuntur secundum supposita quia unum est homo. Et aliud est lignum. Ideo distinguuntur. Et si hec duo essent in patre artifice producente necessario distinguerent ipsum in plura supposita producentia sicut distinguunt in plura producta. Et si non essent in productis aliter quam sicut in producente non plus distinguerent producta quam principium producens. Ubi contra aliquis pater filium generat. Et per artem suam fabrilem vel gramaticam instruit ipsum et facit eum fabrum vel gramaticum. Et certe non plus natura et ars distinguunt filium quam patrem quia utrobique est eadem causa distinctionis et similiter est in aliis. Non valet ergo responsio. Sed ad hoc dicatur vel dicet [illegible] quod ab uno agente possunt esse plures productiones naturales et tales non possunt esse unius producti sed bene possunt esse plures accidentales vel una essentialis et alia accidentalis

vnius producti sicut patet in exemplo posito de filio genito et spiritu [sancto] spirato. In diuinis autem non est productio accidentalis quia omnes sunt essentiales. Et ideo diuerse productiones in diuinis et relationes eis correspondentes sufficiunt personas productas distinguere non autem personam producentem. Sed id non valet quia vnum producens constituitur in esse personali per productionem actiuam sicut productum per productionem passiuam quod admodum impossibile est eidem persone producte plures esse productiones passiuas et essentiales. Sic impossibile est eidem persone producenti esse plures productiones actiuas et essentiales et equaliter immediatas quia aut quelibet dat esse personale vel vna tantum. Si quelibet ergo producentis erunt plures persone sicut producta quod est propositum. Si vna tantum dat esse personale ergo non est maior ratio de vna productione quam de alia ergo vel vtraque dabit esse personale et sic in producente erunt due persone sicut in producto. Vel neutra dabit esse personale. Et sic producens non erit persona distincta a producto. Nec in quantum generans nec in quantum spirans. Si dicatur quod vtique productio actiua constituit personam producentem sicut in productio passiua constituit personas productas. Sed persona producens est vna non autem producta ex eo quod virtus productiua magis est vnita in suo principio quam principiato. Contra ista responsio contradictionem quia si generatio actiua constituit personam patris ergo constituit ipsum perfectum cum omnibus que sibi naturaliter competunt. Ergo si virtus spiratiua competit naturaliter sibi. Sequitur quod ista virtus sit constituta in patre per generationem. Et eodem modo arguam de spiratione actiua. Ex quo sequitur quod idem sit constitutum et constituens respectu eiusdem quod implicat contradictionem. Vel oportet dicere quod sicut due productiones passiue constituunt duas personas. Ita due actiue sibi respondentes duas constituunt. Quando autem dicitur quod virtus productiua magis est vnita in suo principio quam in principiato. dico quod nunquam ex vno principio sequitur multitudo principiorum nisi quando principium producens non agit de necessitate nature vel quando non agit secundum totam virtutem suam sicut patet de deo respectu creature. Vel quando principium producens agit in plura supposita materialiter vel essentialiter prius distincta sicut eadem candella accensa potest simul accendere plures alias. Vel quando non eodem modo se habet in se semper et in sua actione sicut idem homo successiue potest diuersos effectus facere et multos filios generare. Vel quando principium agit mediantibus pluribus instrumentis et ministris sicut idem artifex potest plura opera facere per suos subditos. Vel nisi agens agat illa plura ordine quodam in vno mediante alio sicut sol producens radium creat calorem in istis inferioribus et mediante calore producit plantas et cetera. Et ideo cum deficiunt omnes iste conditiones nunquam ex vno principio sequitur multitudo principiorum. Modo sic est quod deus pater producens personam diuinam agit de necessitate nature et secundum totam virtutem suam non aliquod suppositum distinctum a se materialiter vel essentialiter et semper se habet in se et in sua actione. Eodem modo quia in illa est successio. Nec agit immediate quocumque instrumento vel ministro sed se ipso solo. Igitur si producit duo supposita oportet quod in se sit ordo non alius quam originis ut dictum est. Ergo inter productionem filii et spiritus sancti est ordo originis. Et confirmo istud argumentum quia omnis perfectio et pulcritudo que inuenitur in mundo materiali principaliter

continetur in mundo supernali quo deus est cuius tota pulcritudo et perfectio et pulcritudo huius mundi ab ipso dependeat et ad eius similitudinem siue exemplar sit facta. Sed pulcritudo et perfectio huius mundi consistit in ordine partium ad inuicem secundum quod quedam influunt non influuntur ab aliis partibus mundi sicut sunt partes superiores. Quedam influuntur et non influunt sicut partes inferiores. Quedam influunt et influuntur sicut partes intermedie. Vnde videmus quod quedam partes mundi illuminant et non illuminantur sicut sol. Quedam que illuminantur et non illuminant sicut terra et aqua. Quedam illuminantur et illuminant sicut luna et stelle. Similiter quedam corpora sunt generatiua et non generata [et non generata] sicut corpora celestia. Quedam sunt generata et non generatiua sicut lapides et metalla et quedam que sunt generata et generantia sicut plante et alia. Consimilis ordo reperitur in beatis spiritibus quod ordo superior illuminat omnes inferiores et non illuminantur ab aliis ordinibus; Inferior illuminatur et non illuminat alios ordines. Et alii medii illuminant et non illuminantur diuersis respectibus. Et similis ordo reperitur in ecclesia ierarchica sicut dicit beatus dionisius in libro de celesti et ecclesiastica ierarchia. Si ergo iste ordo tam generalis et tam nobilis est ita necessarius ad perfectionem et decorem vniuersi. oportet quod in primo principio totius vniuersi iste ordo aliquo modo inueniatur. Scilicet ut in se sit persona producens et nullo modo producta. Ibi sit persona producta et non producens aliam personam diuinam. et quod in se sit persona producens et producta que est filius qui dicitur esse persona media trinitatis. Istum ordinem sic esse in trinitate attestatur Athanasius in epistola ad Serapionem dicens. Spiritus paraclitus terminus tertius et supersubstantialis diuini ordinis infallibiliter terminat propriam finem in sua ypostasi. Sicut et pater est ipsius ordinis caput et fontale principium in principiatis ipse. Medium autem extremitatum ordinis veraciter tenet filius inter patrem et spiritum sanctum. Et paulo post. Pater a se principium tamen ordinis diuini per medium filium genitum terminat. ipsius ordinis finem naturali proprietate in tertio spirante spiritu et hec ille. Item Cirillus in libro thesaurorum. Eundem ordinem ostendit [ostendit] sub similitudine supra expressa sacra scriptura que spiritum sanctum dei digitum vocat ut patet Luce undecimo. Si in digito dei eicio demonia. Et loco cuius dicitur Mathei xii. Si in spiritu dei eicio demonia. Filius autem dei vocatur brachium dei ut patet Isaie liii. brachium domini cui reuelatum est et cetera. dicitur quod vulneratus est propter iniquitates nostras quod de nullo potest intelligi quam de filio dei. quibus propositis dicit Cirillus. Sicut ergo sic ex corpore brachium et manus naturaliter propagantur. consistit de manu naturaliter procedit digitus. Sic a deo patre naturaliter filius brachium et manus eius generatiue originatur deus de deo. Et ab ipso filio tamquam naturali manu patris naturaliter producitur profluens spiritus sanctus deus digitus. hec ille. Per hoc destruitur quedam falsa [responsio] que solet dici quod pater producit filium et spiritum sanctum sicut duo brachia ab eodem corpore quare sicut non est ibi alius ordo quam inter duo brachia qua ratione productio vnius est generatio eadem ratione

et pducto altius eet gnato. Et sic vel utique eet gnatio. vel utique eet spirato. p
hoc et destruit alia responsio qua dr. q filius et sps sctus. pducunt sic duo radij. int
quos no e ordo originis. quia cu illi duo radij no differat ex na vel forma. qua but
n penes diusitate subiector vel locor i recipiunt. sic q no differunt n pes diffe
rente orige. Ostensu e s. q si filius et sps sco a solo pre pcedant pductioes
eor no differant realr. sz tm s ordine ronem. Et sic pc pducere no differet n
s ronem qd e hreticu. Relinquit q si filius et sps sco dicunt reales dua pncipij. ut
ostensum e sup. Cum g filius sit a solo pre tamq a pncipio originate. sequit q spus
sctus sit no solu a pre. sz a pat et filio simul tamq ab vno pncipio. differentes.
a pncipio filij in qntum concludit duas ps. Et pncipiu filij no includit n vna. p hoc
et pz destructio illius sce rnsionis q pus fuit posita. cu dictu e q filius et sps sct
p hoc differt. qr filius gnat et spus sctus spirat. qr aut differunt ex hoc q pductio
nes eor actie differunt aut eco. si io aut pductiones eor actie differt. qr pducta
differunt. Si pmo mo. g filius et sps sctus no differt n s ronem. pz maifeste quia
gnatio et spiratio actiue st ide realr i pre. Et differt solu s ronem. alr sequit
q in deo eet quiritas rer. realr distictar. s. tres ps et due vrtutes in pre realr. int
se et a pat differentes. q. qnta sit absurditas. pt cuilibz scientifico appere faciliter.
Si i dicat sco m. s. q pductiones actiue differunt ex eo q pducta differunt. g sequit
q filius et sps sctus no differunt int se. p hoc q vnus gnat et alius spirat. sz eco. Et
sic e petito pncipij. i istis ronib et rnsionib n pt dici. q se ipis differant. et no p alt
as drias vel relationes q a hoc vel aliud e dice. n. q eentia vnius no e alterius eentia q
e hesis arriane. Relinquit g q quarta sat pbata q si sps sco no pced a filio in deo n
sunt n due ps. Huic ritati attestat gregorius nisc dicens sic. Incommutabillem
ee nam diuina qfitem et driam qsolu e s m cam et causatu no negamus. h ille. i. ide
sz pncipiu et pncipiatu s loquendi grecor moin. Et postea idem gregorius subdit
Intelligimus alia driam. vnu nempe pprinquu ex pa. i. filiu ex pre. Aliu aut ex ppinq
et ex pa. i. spm scm ex filio. et ex pre q dicet quia filius pced a pre. no p spm scm
sz spus sctus pced a pre p filiu. Ex quo sequit q filius et sps sco. int se no distingue
rent. Si vnus ab alio no pcedet

Quarta pncipalis ro h e. xps fuit suma vitas ut pz Johis xiiij. Ego sum
via vitas. g in xpo nulla falsitas in falsum ee potuit g nullum signu ondit n. vitis
sz ipe ondit expsse signu q sps sctus pcedit ab eo. g verum e q pcedit ab eo.
Pbatio se ppositionis. Johis xx. insufflauit et dixit. accipite spm scm etc. Tunc
arguo sicut se hebat pcessio illius flat ad sua huanitate. sic sps sco qui p flatum
significabat ad sua diuinitate. pz sic flat representabat spm scm. sic xpi. huanitas representabat
eius diuinitem quia opa sca p sua huanitate. eant sig demostratiua eius diuinitatis sz ille
flat pcedebat ab eo s huana diuinitate g et sps sctus p flatu designat. ab eode pced s m
diuinitem. Alr sequit q illud signu eet falsu. et xps fuit fallax ondendo q sps sct pced
ab eo. aq tn no pced ex hoc q a se pduc signu representatiuu sps sci. Et confirmo qr qn
baptizat fuit. illa columba pcessit ab ore eius. Et in die pentecostes sz ipe corpoalr
descendens illu ignie. qui aplis apruit de ore suo i pnta duplior emisit sz facile
eet credendu spm scm ab ipo pcedere. ex quo tot sig pcessionis i. eo. appruisset. nec
tn eet credendu q pcedet ab eo s huanitatem quia hoc eet impiu et hreticu crede deum
ab hoie pduci. g eet hoc credendu s eius diuinitate. sz no unius e vni signo di
uine vrtutis et dignitatis in xpo credendu q centu milibz si apperent simul. qr e efficatia
eade faciens crede. ee vnu ipm xpm in resurrectione vnius mortui. sic i resurrectione mille
mortuor cu tanta virt in vno sig. sic in mille requirat. quia vbique infinita. ergo
sequit q in vno sig. i quo xps ond spm scm a se pcedere e ab hoibz fidelib firmiter
credendu. huic roni concordat btus Cirillus in epla ad ermia dicens. Saluator nr
q admodum ex ppo fonte plenitudinis spm inmittens dic. Accipite spm scm. s. p corpoale
maifesta spiratione spus nam. p optimu designas.

Quinta ro pncipalis e h. Quia de rone fontis vnu. e a se fluuiu pduce. Et
de rone fluuij sempitij e q pfluat a fonte. sz scripta sac vocat filiu
dei fonte ut pz eccli. et p sapie. fons vbum dei in excelsis. Similr vocat
spm scm fluuiu ut pz Johis vij. qui credit in me sic dic scripta. flua de vetre eius
fluent aq viue. hoc aut dixit de spu que accepti eant credentes i eu. g sequit q sps
sco pcedit a filio. Forte dicet q tota trinitas e fons boitatis pfluentis i creatas
s lz hoc sit verum respectu creatar tn respectu spus sci que scpta vocat flume no pt hoc
dici. cu ide non pcedat a se ipo g opotet dare aliq ps q no sit tota trinitas a quo pce
dat illud flume tamq a fonte. Sz dicit q iste fons e pr q dicit fontale pncipiu
totius diuinitatis. Sz hoc no impedit pbatione qr lz pat dicat fons in qntu diuinar
psonar e pncipiu et no pncipiatu. p ee hoc tn no tollit qn filius sit fons no solu
emanatois boitatis create sz increate q eocat spm sco. qmuis ea recipiat ab alio. s.
a pre p gnatione. Sic no solu ille loc dr fons a quo aq fontis p gnant sz et ille loc
p que aq fontis ex monte pfluat s m comem vsu dr fons. pmu eni gnat fons i vena
occulta oculta infra monte. Sco pfluit ex mote. Et ex utroq loco. s. gnationis
et pfluxionis pced flume ab eo. sic p locu regnationis intellr pr. et p locu pfluxio
nis ab eo. Intelligit filius p que omnia fca sunt. Et qui de sinu pris. tamq de vena occulta
ad nos descend ut appet visibilr. et ab vtroqz pced fluuius. i. spus sctus. Et hanc

expositionē ɋfirmat dictū bti gregorij nazarenj ī s̄mōe spūs sci cū dic̄. vena et
fontē ⁊ fluuiū intellexi. hoc ē prēm ⁊ filiū. ⁊ spm scm. pp qđ appet qđ dic̄ Joh.
Et ostendit m̄i flumē aque uiue splendidū tamq̄ cristallū a sede dei et agni pcedētē
vbi scī doc̄ dicūt q̄ p illud flumē intelligit spūs scūs. s. a prē ⁊ filio pcedens. Et ista
rō ɋfirmat p athanasiū in s̄mone incarnationis qualis sic dicentē. spūs ē in filio sic fluui
ī fonte. Et filius in patr̄. sic splendor glie in sole. Idem in epla ad Sarapionē. ē
quidē filius apd prēm fons eius lucis ⁊ fontis spūs scūs ē ueꝝ fluuius ⁊ splendor et
ne glie. Et infra idē dicit gelt filius ⁊ fons spūs scī. vtrūq; in se continet
prēm. s. ⁊ spm. quoꝝ ordinē ipse mediū tenet. // It in s̄mōe de incarnatōe. idē dicit
ddt psalo. dñe qm apd te ē fons uite. qm siquidē apd prēm filius ē fons spūs scī
Ex quibus uerbis sequit q̄ filius ē pncipiū spūs scī. Et p ɋns spūs scūs a filio pcedit
qđ est intentum.

Sexta rō pncipalis ē hc̄. Quia sicut scptā sacra vocat spm scm. spiritū
pris ut pz. mathei x°. Nō estis qui loquimini. s; spūs pris vrī. q loquit
ī vob. Ita uocat eū spūs filij et equalis appar cū filio sic patri. ut pz.
Gallatas iiij°. qm estis filij dei misit deus spm filij sui in corda urā clamantē abba pr̄.
Et ad romanos viij°. ⁊ si qs spm xpi nō ht. hic nō ē ei. Et actuū xvj°. Cū uellent
ī missiā temptabat ire bithiniā ⁊ nō pmisit eos spūs ihū xpi. qđ de spū sco oppotet
nos intellige q solus mentes hominū pt inspirare. Cū g° nō dicat ēē spūs pris. n̄
ī qntum ab eo pcedit. sequit q̄ p eandē rōnem. nō dz ēē spūs filij. n̄ sl q ab eo
pcedit. // S; r̄ndet q̄ spūs scūs dz ēē spūs filij dei ⁊ ihū xpi. qi in hoīe xpo
plenarie inhitans s̄ illud. luce iiij°. ihūs plenus plenus spū sco regssus ē a
prē Jordano de cuius plenitudine omnes nos accepimus ut dz Johis p°. // S; illd non
sufficit quia spūs uocat spūs vbi dei. an q̄ ubū caro fcm eēt ut pz ī psa° cū dē
Verbo dñi celi firmati st. ⁊ spū oris eius. omīs uirtus eoꝝ. Certū ē q idē intel
ligit hic p os dei. Et vbū eius. Et ei filius os pris. S; p vbū quo celi firmati sunt
nō intelligit alius q̄ filius g° zc. Igit sic spūs hoīs aerē pcedit ab ore hoīs ⁊ p ē
os ab hoīe. Ita spūs dei pcedit a filio. Et p ipm a prē. S; forte dicet q̄ p os dei non
intelliget ubū q ē filius sed quedā uis spiratiua q ē in prē. Et que dz. os patris
ī qntū p ipm pducit ⁊ spirat spm scm. // S; si ita intelligit magis hoc ppositū ex
scripturā sacra. qa si p os pris. intellig uirt spiratiua. g° eadē rōne p os filij dz intelligi
uirtus spiratiua cū eodē m°. attribuat filio sic patri. dicit ei aplus. ad thesalonicenses
s° Et tunc reuelabit ille iniquus quē dñs ihūs interficiet spū oris sui. Si g° ex hoc
q̄ spūs scūs dz ēē spūs oris pris ɋcludit. q a prē pcedit. quare et nō ɋcludit q a filio
pcedat cū silr dicat spūs oris filij. hic nō ht impia grecoꝝ ēdulitas aliq̄ euasionē

n̄. q quidā falsi grasi dnt. q greci nō hnt. ihus. s; tm dñs. q si nō intelligant illd
ubū de filio. s; de patr̄. // S; si ita ē. euident ɋuincunt falsificatores ēē sacre scripture
ut possit suū errorē deffendē. // Si inspiciat expositio bti Johis. Cristomi. sup eandem
eplam. quia eandē auctatē allegat sic hnt latini. pretea q illa auctas intelligat
de filio dei ⁊ nō de prē. pz. p ham ī medi te sequtem n̄ dz. et destruet illustrione aduē-
tus sui. Certū ē q aduent ad iuditiū nō adtbuit n̄ filio s'm q ipsemet dicit Johis v°.
pr̄ nō judicat quēq̄. s; omē judiciū dedit filio. // It hoc expsse pz ysaie xj° ca° vbi ppha
loquēs de aduentu xpi. dic̄ sic. Egredietur uirga de radice yesse ⁊ flos de radice ei
zc. // Et de eodē flore pt pauca s'dit Et spū labioꝝ suoꝝ interficiet impiū. Ecce
q aplus et ysaias ppha. eodē m° ɋcordat spm scm ēē spm oris filij dei. Ex quo satis
dat intelligi q ab eodē pcedit. nō qi ab hoīe in qntū hō. s; a deo ī qntū deus. bti athanasii
ī s̄mone de īcarnatōe dic̄. // Ipse xpus cēlius inmittebar ut deus. Et deorsū accipiebat
ut hō. It in 3° s̄mone incarnationis qualis dic̄ sic. // Sic in xpo uiuit nā mea deificata ⁊ ipse ī ea
regnat ita ut ī suo nāli. spū simul. viuam ⁊ regnem. It ī ep° ad Sarapionē. accipi-
stis spm adoptōis. i. nālē spm. de nā nālis filij. // h' ille. Constat aut q spūs scūs nō
pt dici nālis spūs xpi. s; huanitatē qz nō ē de nā. huanitatis s; gratis ī ea infundit. g°
nō solū dz spūs filij. s'm huanitē s; magis pprie ⁊ pncipalit s'm diuinitē. // S; adhuc ptermitte
dic̄ in licet dicat spūs filij. tamq̄ datus ⁊ missus a xpo ul' de eēntia ei eristens nō tn̄ ē
ab eo psonalit. s; a solo prē. // S; reprobatio huius cauillatōis pz. in p° ⁊ s̄a euasione ei. // S; ad
huc dicet in. q filius dz dare spm. ī qntum dat donū grē eius q ē creatū. Et sic spūs
scūs. quandoq; accipit in scriptura p grā ei data. // S; hoc nō pt stare. qz de illo spū quē xpus
pmisit. et ipsemet dixit. Cum uenerit ille spūs qui a prē pcedit ille docebit nos zc. q de grā
nō pt intelli creata. testante aplo. p° ad corinth. xij°. Diuisiones graꝝ sunt idē spūs diuidens
singlis put uult. Ecce distinctio int spm qui docet omnē uitatem ⁊ grām ei. quia cū id
solū suppositū sbale. ptineat uelle docere logico ⁊ opari eo q actiones sunt suppositoꝝ s'm
phm. p° metha°. Et oīa ista dicant de solo spū. quē filius dei misit et dedit. // Sequit q ille
spūs nō accipit. n̄ p ipso supposito dei coessentiali pr̄i ⁊ filio. // grā aut ē. q ē in aīa. non est
n̄ accidēs disponens aīam formalit ad act idoneos spū sco ⁊ ut efficiat dignus hitatio ei
// Et iō quia talles hitatones oppositiones nō pt ista grē. create quere. Ideo p spm scm
nō pt intelli. solla grā ei creata. // bti athanasius eludens istā falsam rōnem ī ep° ad Sara-
pionē. dic̄ sic. // Sic in filio dei manet. urā. sibi vnita nā. q de nob assumpsit. ita et ipse
manet ī nob. p suū spm eēntialē quē de sua eēntia. essentialit spirat ⁊ donat nob. patz
g°. destructio illius friuole euasiōis ⁊ obiectionis pdce.

Septima rō pncipalis ē hc̄. Omnis virtus opatiua pgrediens ad opandum aliquam
pgredit ab illo cuius ē uirtus ppa ⁊ nālis. // Et g° opat p eā tamq̄ p virtutē sibi nālē

ut p3 de igne a quo virt9 procedit ad calefaciendu. Et de sole a quo virt9 procedit
ad illuminandu et generandu et sic de aliis. Sz sps e virt9 ppa et nalis filii ut patet
ex predentib9 Et p que e miracula q fec ut p3 mathei xii9 Si i spu dei eicio
demonia pfecto pvenit i vos i regnu dei. Et aplus ad Romanos xv9 dicit
Non audeo aliquid loq' eor q no p me effic(iat) xps i obedientiam gentiu vbo
et fcis. virtute signor et pdigior in virtute sps sci. Ecce q virt9 opativa mi-
raculor que fec xps e sps scus. g° oportet q illa virtus opativa ab ipo xpo pro-
cedat in qntu e deus. || hic e q luce. vi° dz q virt9 de illo exibat et sanabat
omes qd de virtute creata no pt intelligi qz nulla talis pt sanare omes
infirmitates cu ad hoc requirat virt9 infinita. g° de virtute increata. ita ut
q no pt ee alia q sps scus. || Si dicat q ille exitus erat tpalis. pcessus aute
sps sci e etnus. io resp. dico q ille exitus no erat temporalis n° localis in se
quia deus no pt moveri localit. s3 erat pcessio etnus sps sci a xpo s3 divinitas.
Donum tn effectus i° cnotatus erat tempalis. sic fuit dictu in pncip°. Sz adhuc
dicet ali. q tota trinitas sanabat infirmos. g° illa virtus no plus debet
attribui spui sco. q pri qui tn afilio no pcedit.|| Rnd° verum e q tota trinitas fa-
ciebat miracla xpi. qz opa trinitatis sut i divisa.|| Sz tam in qntu virtus
illa divina. dz exire axpo. no pt intelli. alia p9 q sps scus. Et ita non
repugnat q tota trinitas sanat omes. Et virtus exiens axpo sanat omnes
quia illa virtus e virtus totius trinitatis. s3 no sic trinitas.|| Ista ro cfirmat
p dictu Cirilli alexi in smone docmatu dei dicetis q fili9 ht ppium in se
ecentialit spim scm. Et ex se nalit missu in quo opatus e divina miracla
tamqm in ppa et vera sua virtute. Item athanasius ep° ad Sarapione dicit
Sic pr p filium et in filio ase de originato opat et no e9.|| Ita et fili9 in spu sco
ase de originato opat nalit. tamqm in ppa virtute h9 ille Ex quib9 necessario
cludit q sps scus sit afilio. Et q pcedit ab eo ab etno. Et ista sufficiant
pro rönibus pncipalibus.

" Hunc restat ponere. Auctoritates scor grecor ex qbus clarius appebit ppositu
" Primo pbat° q sps scus e afilio. dicit ei Athanasius i ep° Ad Sarapio(ne)
xps de suo spu dix. no loquet asemet ipo. s3 quecque audiet loquetur
.i. no e ase ipo. q sit pncipatu sps. qd e solius pris. Sz magis et pprie e ab ipo fi°
a quo accepit ut sit de9 ecentia || Ab eo et audit quecque loquet.|| Ite Basilius
c arriu et Sabelliu dic quomo adoptat i filios sps scs si alien9 e apatre et fi° qmo
hitat ex nemo i illis quos xpus redemit si no e axpo h9 ille. Si dicat q dz esse
apre et filio tamqm tempalit dat9 et missus. Et no etnalit exiens ab eis. cont. hoc

dicit epifanius in smone de i carnatoe ubi p3 siquide erat. semp filius erat. semp
spus erat. apre et fi° erat semp g° e equalit ab utroq3 etnalit.|| It dic athanasi9
in smone niceni cncilii dapnavit asat eccla hic cgregata ad iventores h9
heresis arrianor et spm scm increatu. deu unam ypostasis. de patre et filii de ypo
stasib3 eisde coecentiale cfitent. It in ep° ad Sarapione. Ondit de sua et pris
coi uba sepitnalit exire. spm scm spiratu. Et i. dic xps i suo ppo spu sco de sua
ut dictu e vba exire, oia nob cdonat h9 ille. Ex quib3 p3. q spus scs no e afi°
tm. sic tempalit dat9 ul missus. s3 dic ab etno. ab eo pcedens. Et hoc p3 ex mo
loquen' pdictor doctor qz no solu dicut q sps scs sit afi°. s3 et q afilio existit
qd no pt referri. ni ad pcessione etnam.|| Vn dicit Basilius c Eunomiu sps
scus afi° ht existe. et ab ipo accipe et annutiare nobis. h9 ille.|| Ite ex auctoritatib3
eorude doctor ondit. q fili9 dei spirat spm scm. Dicit ei athanasius i ep° ad Sara-
pione. Filius de pat genit9 de sua imensa ecentia. no ex se imensu deu spirat spz
scm.|| It dicit Cirill9 in smone ad theodosiu impatore.|| Salvator de se ipo pducit
spm et spirat. sic et ipe pat rcs. Sz forte ne aliqs dicat. q filius no pprie spirat
spm scm. io notat apat dictis doctorib3. Spirator tamqm hoc. ex sua ppa hns.
Dicit ei athanasius in ep° ad Sarapione. Heretici ipm filiu verum spiratore. Vbi spus
sci pacliti blasfemat et negant.|| In eade ep°. qui blasfemat in spm inspiratu blas-
femat equide et spiratore ei9. i. ipm filiu et p filiu in genitore ei9.|| Ite Basili9
c Eunomiu. filiu sps sci spiratore et datore sine aliquo dub° credim9.|| Ne at
aliqs dicat. q illa spirao° refert ad tempalem missione. c hoc dicit dicti doctores
q sit etnalit afilio spirat9. Dicit ei athanasius in smone niceni cncilii.|| Ex p°
filii loquns. ut credat mundus. ecentia pacliti etnalit spirati. It ide in eode smoe
de ecentia ipius. Vbi adoramus spm scm. quo etnalit spiratu deu.|| It in ep° ad
Sarapione. heretici sut afilio. ex hrtati. quia ab eius ecentia. essentialit deum
no recipiut spum scm. Et ibide qsi exponens qd dixit. Ex essentia sua. i. de se
essentia. Unde dic sic. filius nat9 apat in se prio nam. tenes equide nome non
prioritatis. s3 coicabilitatis cu ordine suavit ut ex sua ecentia no filiu gnaret
s3 spm. o. p omia coequale et coeternum. Ex quo p3 q cu de sps scus spirat ee
afilio no pt referri ad pcessione tempale tm. s3 ad etnam sm qua sps scus afi°
divina ecentia accepit.|| Ite ex eisdem het q sps scus emanat afi°. Dicit ei athanasi9
i ep° ad serapione. A verbo vivete sps vives emanas. et afonte vitutis indefitiens
de sup effundit etc. It dic theodoric9 sup ep° ad ephesios. Eps scus de sursum

emanat a proprio et sine invidia datur omnibus recipientibus. Item ex eodem habetur quod spiritus sanctus profluit a filio et ab eterno. Dicit enim in sermone niceni concilii. Ex persona christi loquens. Mitto apostolos in mundum non in virtute hominis sed in virtute spiritus sancti ex mea vita profluentis. Item Cirillus in libro thesaurorum. Cum spiritus sanctus in nobis effunditur configuratos nos demonstrat deo profluit enim a patre et filio. Item in epistola nestorio missa dicit sic. Quamvis in sua substantia spiritus eius et christi et intelligatur in persona proprietatis ... illud quod spiritus est et non filius. ac tamen alienus ab illo non. nam spiritus appellatus est veritatis et veritas christus est. unde ab ipso profluit quemadmodum ex deo patre. hec ille. Ex omnibus istis de necessitate concluditur quod spiritus sanctus procedit a filio quia verbum processionis inter omnia que ad originem pertinent invenitur esse magis commune et minus modum originis determinare. Nam quicquid est ab aliquo quocumque modo sit secundum modum consuetum loquendi ab ipso procedere dicimus. Sive sit ab eo naturaliter sic filius patris dicitur procedere a patre suo. Sive emissione sicut spiramen vel vox procedit ab ore et fluvius a fonte. Sive artificialiter sic domus dicitur procedere ab artifice. Sive localiter sicut sponsus dicitur procedere de suo thalamo. Non autem quicquid est ab aliquo quocumque modo dicitur generari. spirari formari vel emitti. Et ideo nomen processionis origini divine est magis accomodatum eo quod divina melius per communia quam specialia designantur. Ex quolibet igitur eorum que ostensa sunt. scilicet quod spiritus sanctus existit a filio vel profluit et cetera sequitur necessario quod a filio procedit. Unde Cirillus in expositionem Nicenam symboli dicit coessentialis est spiritus patri et filio et profluit hoc est procedit tamquam a fonte ex deo patre. Ex quo habetur quod idem est in divinis profluere et procedere. Sed spiritus sanctus profluit a filio ut patet supra et per eundem. ergo sequitur quod ab eo procedit. Item Gregorius Nazanzenus in sermone de epyfania dicit. Spiritus unde est. inde procedit. Est autem a filio ut probatum est ergo et cetera. Item quod sub verbo processionis ostendatur spiritum sanctum procedere ex dictis eorundem doctorum apparet. Dicit enim Crisostomus in expositione symboli. Credendum est spiritum sanctum patris esse et filii. Istum spiritum sanctum dicimus patri et filio coequalem et procedentem a patre et filio. hoc tu credo ne eloquia mala corrumpant bonos mores. Item Epifanius libro de trinitate dicit. Sed quemadmodum nemo novit patrem nisi filius neque filium quis novit nisi pater sic audeo dicere nec spiritum sanctum novit quis nisi pater et filius a quo accipit et a quo procedit. Item Athanasius in symbolo dicit Spiritus sanctus a patre et filio non factus nec creatus nec genitus sed procedens. hec sunt dicta sanctorum doctorum grecorum et eorum testimonia. qui eandem fidem cum latinis de spiritu sancto tenuerunt. scripserunt et docuerunt. Et nostrorum dicta. sed plura in quadruplo quam sint. Ista reperiret que ad probandum eandem conclusionem possim adducere. Sufficiunt tamen in ista questione quod si greci nolunt credere tot sanctorum suorum testimoniis. Nec credunt. Infinitis aliis

Nunc restat tertium. scilicet contra veritatem arguere. Et omnes rationes grecorum et plures alias ponere ut ex earum solutione appareat quod vane sunt et frivole.

Primo potest argui sic. Scire aliquid de substantiali divinitate preter ea que divinitus nobis ex sacris eloquiis sunt expressa. Sed in scriptura sacra non exprimitur quod spiritus sanctus procedat a filio. sed solum quod procedat a patre ut patet Johannis xv capitulo. Spiritum veritatis qui a patre procedit. Non dicit et a filio. ergo spiritus sanctus non procedit a filio.

Secundo quia in concilio primo ephesino. Excommunicantur et anathematizantur omnes qui aliquid diminuerint vel addiderint in symbolo quod posuerunt sancti patres in primo concilio Niceno. Sed in predicto symbolo nulla fit mentio de processione spiritus sancti a filio. ergo videtur quod illi qui hoc addunt sunt rei anathematis.

Tertio. Damascenus in libro suo theologie dicit. Spiritum sanctum ex patre dicimus et spiritum patris nominamus. Ex filio autem spiritum non dicimus. spiritum vero filii nominamus. ergo videtur quod non procedat a filio.

Quarto. Quia nichil procedit ab eo in quo quiescit. Sed spiritus sanctus quiescit in filio. Dicitur enim in legenda beati Andree pax vobis et universis qui credunt in unum patrem et unum filium eius dominum nostrum Jhesum christum. Et in unum spiritum procedentem a patre et in filio permanentem. ergo et cetera.

Quinto filius procedit a patre ut verbum. Sed nec spiritus in nobis non videtur procedere a verbo nostro. Nec ergo nec spiritus sanctus a filio.

Sexto. Spiritus sanctus perfecte procedit a patre. ergo superfluum est ponere ipsum procedere a filio. In deo autem non est aliquid superfluum ergo et cetera.

Septimo. In divinis idem est esse et posse. sicut prius dixisti. Sed spiritus sanctus potest distingui a filio. etiam si ab eo non procedat. ergo per hoc nil probasti. scilicet quod spiritus sanctus a filio procedat. Probatio minoris. Dicit enim Anselmus libro de processione spiritus sancti. Habent utique a patre esse filius et spiritus sanctus. sed diverso. quia alter nascendo et alter procedendo ut alii sint per hoc ab invicem. Et post ea subdit. Nam si per aliud non essent plures filius et spiritus sanctus. per hoc solum essent diversi. ergo sequitur quod spiritus sanctus differt a filio et si ab eo non procedat. Preterea quod aliud in quo dixisti quod pater et filius sunt unum principium spiritus sancti quia aut dicuntur unum principium. quia sunt unum in essentia. et tunc spiritus sanctus esset principium sui ipsius quod est falsum. Aut quia sunt unum in persona et hoc est heresis Sabelliana. Aut quia sunt in proprietate et hoc non. quia tunc persone divine sunt distincte per proprietates sequitur quod una proprietas non possit esse duorum suppositorum ergo et cetera. Secundo si pater et filius sunt unum principium eo quod conveniunt in una proprietate. ergo eadem ratione pater debet dici duo principia propter duas proprietates que sunt generatio et spiratio quod est inconveniens. Tertio filius non magis convenit cum patre quam spiritus. sed pater et spiritus sanctus non sunt unum principium respectu alicuius persone divine ergo nec pater et filius. Quarto si pater et filius sunt unum principium spiritus sancti. Aut sunt unum quod est pater Aut unum quod non est pater. Si primum detur et sequitur filius sit pater. Si secundum sequitur quod pater non sit pater ergo nullo modo est credendum patrem et filium esse unum principium spiritus sancti. Quinto si pater et filius sunt unum principium oportet quod hec propositio convertatur in hanc. unum principium est pater et filius. Sed hec falsa.

quia subiectum suppositi pro una parte. Et per quamquam supponat propositio est falsa ergo etc. Dicendum quod pater et filius
et spiritus sanctus sunt unum principium creature. Ideo dicuntur unus creator. Sed pater et filius non
dicuntur unus spirator sed duo spiratores ut ambrosius latinus dicit. Cum videtur consonare dictum
ylarii libro 2° de trinitate dicentis quod spiritus sanctus a patre et filio auctoribus confitendum est ergo
pater et filius non sunt unum principium spiritus sancti. Sed contrarium est. Sed tertio quod spiritus sanctus non procedit
a duobus principiis ergo cum procedat a patre. Sequitur quod a filio non procedit. Praeterea contra id
quod dixisti quod spiritus sanctus procedit a patre per filium. quia quod procedit ab aliquo per aliquid aliud non procedit
ab eo immediate. Sed spiritus sanctus procedit immediate a patre quia oppositum est hereticum ergo
non procedit ab eo per filium. Secundo si spiritus sanctus procedit a patre per filium non procedit a filio nisi
per patrem. Sed propter quod unumquodque tale et illud magis ergo salte magis procedit a patre quam
a filio. Et sic non equaliter quod est contra te. Tertio cum aliquis dicitur per aliquem operari potest dici e
converso. Sicut cum dicimus quod Rex operatur per Baiulum. Ita potest dici quod Baiulus operatur per
Regem. Sed non est concedendum aliter quod filius spiret spiritum sanctum per patrem ergo nec e converso.

Ee. sunt rationes quas invenire potui facte non solum a grecis. Sed per maiori
parte a latinis gratia disputationis contra premissam determinationem veritatis. que
quantum sint frivole cum auxilio dei in earum solutionibus apparebit

a D primum dicendum est quod de eo nichil asserendum est nisi quod invenitur in scriptura sacra
vel per verba vel per sensum. quia si nichil esset asserendum de deo nisi quod exprimitur in
scriptura sacra per verba sequeretur quod non esset asserendum quod pater et filius essent
homousion. Patet quia in nullo verbo sacre scripture hoc invenitur. Si dicatur quod satis invenitur
in hoc quod christus dicit. ego et pater unum sumus. vel in hoc quod dicit Johannes in epistola pater verbum et spiritus
sanctus. hii tres unum sunt. Respondet Arrianus quod sunt unum voluntate et concordia
non in essentia. Sicut de discipulis christi legimus. Actuum 4° quod erat illis anima una et
cor unum. Consimilem unitatem inter patrem et filium videtur christus innuere. qui oravit pro
discipulis suis dicens ut sint unum sicut et nos unum sumus. Sed certum est quod discipuli
non possunt esse unum in essentia. Ex quo concludit Arrianus quod pater et filius non possunt esse homo-
usion. Et licet iste hereticus pro suo errore male textum scripture allegaret tamen
quantum ad hoc verum est quod per hoc nomen homousion non exprimit patrem et filium esse homou-
sion. Ex eadem ratione nec alibi exprimitur. Sed oportet ex diversis partibus sacre scrip-
ture. Ipsum nomen homousion concludere ergo secundum Arrium tale nomen de trinitate non est
asserendum. Sic ergo arguebat. nullum peregrinum et incognitum quod in sacra scriptura non in-
venitur non est de trinitate asserendum. Sed hoc nomen homousion est nomen peregrinum quod in
scriptura sacra non reperitur ergo etc. Sed ad hoc respondet Athanasius. Si nullum nomen
peregrinum quod in sacra scriptura non reperiatur est de trinitate asserendum. dic michi Arriane ubi
in scriptura sacra invenisti hoc nomen triusion dictum de trinitate. Consimiliter videntur greci

arguere dicentes. Nichil est de deo credendum nisi quod in scriptura sacra scriptum est vel in concilijs
generalibus antiquis de trinitate. Sed spiritum sanctum procedere a filio non est huiusmodi ergo etc. Con-
similiter respondendo arguo contra eos. Si nichil est de spiritu sancto credendum nec tenendum
nisi quod est et quod dicatur in grecis in quo loco sacre scripture vel in quo generali concilio invenitur
determinatum quod spiritus sanctus non procedat a filio quod si non potest hoc ostendere quo modo ausus est hoc est
docere tenere et dogmatizare. Ideo in quo alterum iudicat se ipsum condempnat. Dicendum
ergo ad formam argumenti quod sic consubstantialitas patris et filij quamvis non ex forma verbi
dicendum est. Sed ex sensu sacre scripture. sic evidenter concludatur per hoc quod unum solum deum esse. Et tamen filium
dei esse deum et equalem patri in scriptura sacra manifeste habetur et docetur. Sic licet in scriptura
non dicatur expresse et formaliter quod spiritus sanctus procedit a filio. In sensu tamen sacre scripture hoc continetur.
Sed in hoc quod filius dixit. Non loquetur a semetipso. Sed quecumque audiet loquetur. Et postea
subiungit quis est ille a quo audiet verba que loquetur. Cum dicit ille me clarificabit quia de
meo accipiet et annuntiabit vobis. quia cum spiritus sanctus nil possit ab aliquo accipere
quod non sit sua essentia et suum esse. Sed necesse est quod spiritus sanctus acceperit esse et essentiam a filio.
Et hoc intelligimus per processionem. sic hoc esse ab hoc. Ex quo patet quod cum dicitur in evangelio spiritum
sanctum a patre procedere datur intelligi et a filio. licet non addatur. quia ut dictum est. omnia que dicuntur
de patre. preter id quod distinguitur a filio. intelliguntur et de filio. etiam si cum exclusione
dicuntur de patre sic dicitur Johannes. Nemo novit filium nisi pater. per hoc non excluditur filius
a cognitione sui. Spirare autem spiritum sanctum non dicit proprietatem distinguentem patrem
a filio ut dictum est. Ideo non valet consequentia. Spiritus sanctus procedit a patre ergo non procedit a filio
Sicut si argueretur. Petrus processit a patre suo ergo non processit a matre sua. Quare autem
ista conclusio non fuit determinata in duobus primis concilijs generalibus dicetur in sequenti solutione

a D secundum quod arguitur de concilio ephesino etc. Pro solutione illius argumenti
in quo firmiter assistitur. Notandum est quod in antiquis sinodis generalibus sancti patres
congregabantur propter aliquam heresim destruendam que tempore illorum vigebat et tunc
faciebant aliquem thomum sive simbolum fidei catholice contra heresim quam destruere volebant.
Sed quia dicti patres celebrantes unam sinodum non videbant omnes hereses futuras. Ideo
necesse erat ut quod in precedente sinodo minus expresse dictum vel omnino tacitum fuerat in sequenti
sinodo propter novam heresim congregata per aliquam additionem magis exprimeretur quantum ad illum
articulum fidei qui erat exponendus contra heresim destruendam. Verbi gratia. Prima sinodus Nicena
ubi fuerunt trecenti et decem et octo patres. fuit congregata contra Arrium consubstantialitatem patris
et filij impugnantem. qui quam hunc fecerunt simbolum. Credo in unum deum patrem omnipotentem
omnium visibilium et invisibilium conditorem. et in unum dominum ihesum christum filium dei natum de
patre unigenitum. hoc est de substantia patris. Deum de deo. lumen de lumine. deum verum ex deo vero

natum non factum homousion patri id est unius substantie cum patre quod greci homousion dicunt per quem omnia facta sunt in celo et in terra. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit et incarnatus est et homo factus est passus et mortuus est et resurgens tertia die. Ascendit in celos inde venturus est iudicare vivos et mortuos. Et in spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt erat tempus quando non erat. Et antequam nasceretur non erat. Et quia ex nullis existentibus factus est. Aut ex alia substantia vel essentia esse dicunt. Aut convertibilem seu mutabilem filium dei. Anathematizat sancta mater catholica et apostolica ecclesia. hic non fit ita expressa mentio de consubstantialitate spiritus sancti sicut filii Similiter videbatur illis sanctis patribus sufficere ad intelligendum spiritum sanctum esse deum. Et per quos consubstantialem patri et filio fateri se equaliter credere innuunt sic in patrem et filium quia prese loquens credere in creaturam est ydolatrare. Et quamvis in isto concilio dicta heresis fuit condempnata non propter hoc totaliter extincta. ymo fuit postea magis ampliata ut habetur in cronica Liberati carthaginensis archidiaconi. Constantio filio Constantini maioris imperante ipsoque arrianis favente suffocato sancto paulo Constantinopolitano invaserunt et occupaverunt annis triginta sex per quinque pontifices hereticos. Inter quos fuit unus nomine Macedonius qui quamvis de filio dei nichil diceret. tamen de spiritu sancto ausus est publice dogmatizare ipsum esse creaturam. Et duravit ista heresis usque ad tempora gregorii nazanzeni qui predictam sedem Constantinopolitanam accepit. Ne heretici ulterius illam occuparent. Cuius tempore congregata est secunda synodus. In constantinopoli contra errorem Macedonii ubi erant centum quinquaginta patres qui istud simbolum condiderunt. Credimus in unum deum patrem omnipotentem. factorem celi et terre visibilium omnium et invisibilium. Et in unum dominum ihesum christum filium dei unigenitum. Et ex patre natum ante omnia secula. Lumen de lumine. deum verum de deo vero. Genitum non factum consubstantialem patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines etc. Et postea sequitur. Et in spiritum sanctum dominum et vivificantem. ex patre procedentem cum patre et filio simul adorandum et glorificandum etc. tamen de istis duobus simbolis scribere volui ad ostendendum quod non in secundo simbolo fuerunt multa verba addita et multa dimissa verba primi simboli ut patet intuentibus et maxime ab illo loco ubi dicitur. Et in spiritum sanctum omnia verba que sequuntur in primo dimittit. Et omnia que sequuntur in secundo non habentur in primo Et causa in secundo huius additionis fuit. ut magis exprimeret consubstantialitas spiritus sancti contra errorem Macedonii. In nullo autem istorum duorum conciliorum generalium fit mentio expressa de processione spiritus sancti a filio. Et causa est quia adhuc nullus error venerat circa istum articulum. Ideo non erat necesse hoc in predictis simbolis exprimere. Post destructionem autem heresis Macedonii ut dicitur in predicta cronica satis cito insurrexit alius hereticus scilicet nestorius qui factus episcopus Constantinopolis dogmatizabat. Alium esse filium dei. Et alium esse filium hominis negans beatam virginem esse dei genitricem. Et spiritum sanctum esse a patre et non a filio esse ut patet in simbolo suo ubi sic dicitur. Eos autem qui nec primo addiscunt ecclesiasticorum dogmatum diligentia. Aut ab aliquo hereticorum errore conversi volunt veritatem decet doceri quod credimus

id est Episcopo substantiali ariani Sede constantinopolitana

in unum deum patrem sempiternum etc. Et post pauca. Et in spiritum sanctum de substantia dei existentem Et post pauca. Quem nec filium credimus nec per filium existentiam habentem. Unde apparet quod iste hereticus fuit primus inventor huius erroris scilicet quod spiritus sanctus a filio non procedit. Contra quem scripsit beatus Cirillus Allexandrinus episcopus suum errorem evacuantem totaliter. In quo posuit expresse quod spiritus sanctus procedit a filio sicut a patre. cuius auctoritatem supius posui. Contra istum nestorium Congregata fuit synodus tertia generalis. In epheso in qua fuerunt ducenti sancti patres. Et quia doctrina nestorius manifeste contradicebat determinationi prime synodi Nicene. In cuius simbolo expresse ponitur quod idem dei filius patri consubstantialis factus est homo passus. Ideo contra ipsum hereticum et contra sequaces eius dictum tomum seu simbolum fecerunt. decrevit sancta synodus. Nulli licere aliam fidem proferre vel conscribere nec aliam quam decreta fuit a sanctis patribus congregatis in nicena cum spiritu sancto. Eos vero qui presumpserint componere aliam fidem. seu proponere vel proferre. hiis qui volunt converti in agnitionem veritatis vel de gentilitate vel de Iudaismo. vel de quacumque heresi. Siquidem episcopi sunt alienati a suo episcopatu. Siquidem sunt presbiteri alienati sunt a suo presbiteratu et clericatu. Si vero laici sunt vel monaci anathematizati sunt et excommunicati. hec omnia volui ponere ad ostendendum quale fundamentum habent greci recedentes ab obedientia Romane ecclesie. hiis verbis. Unde eo ad argumentum suum quod in concilio ephesino etc. dico hoc esse falsum quia tomus sive simbolus ille ephesinus non dicit quod quicumque addiderit etc. Sed quicumque presumpserit aliam fidem componere etc. ut patet ex predictis. Alias sequeretur quod illi centum quinquaginta patres sancti qui postea celebraverunt concilium in constantinopoli. fuissent excommunicati quia plura addiderunt ad simbolum nicenum. ut patet ex precedentibus. Et omnes greci qui simbolum constantinopolitanum receperunt. docent cottidie et cantant in ecclesia. essent excommunicati per eandem rationem qua ecclesiam romanam dicunt esse excommunicatam. Et ideo apparet quod frivolum est fundamentum eorum quo taliter innituntur ne romane obediant ecclesie. quod adhuc magis ostendetur in sequentibus quod autem talis additio ad simbolum sive appositio non faciat aliam fidem patet per diffinitionem quarti concilii generalis scilicet calcedonensis celebrati ubi sexcenti triginta sancti patres fuerunt congregati contra Euticem hereticum ponentem in christo unam solam naturam et unam solam voluntatem tempore leonis primi pape. Et martialis imperatoris que diffinitio sic habet sufficeret quidem ad plenissimam veritatis agnitionem et confirmationem sapientissimum hoc et salutare divine gratie simbolum etc. Et post adversus veritatem opponenda ab ipsis machinationes volens excludere sancta et universalis magna synodus hanc predicat. Immobilem docens et statuit precipue trecentorum decem et octo sanctorum patrum fidem incontaminatam permanere. Et per eos qui spiritui sancto adversantur centum quinquaginta patrum. paulo posteriori tempore in urbe Constantinopolitana convenientium de substantia spiritus sancti traditam doctrinam corroborat quo modo in illis omnibus insinuaverunt. non quod in precedentibus aliquid deesset admonentes. Sed spiritu sancto eorum intellectum adversus eos qui divinitatem eius dominationem nituntur demergere. Scripturarum testimoniis plenius

manifestantes. unde ex hoc patet manifeste quod tales additiones que non contradicunt prioribus dictis non faciunt
aliam fidem. Sed dicere aliquid quod est contra determinationem dei concilij niceni est facere vel proferre aliam
fidem. Sic fecit nestorius tam in doctrina sua quam in simbolo. propter quam causam Sancti patres fuerunt
coacti in dicto concilio ephesino facere tomum predictum. decreverunt etc. Et hoc maxime apparet in
diffinitis septimi concilij generalis ubi legimus quod fuit facta additio non solum de consubstantialitate
spiritus sancti sed et de processione eius a filio. quod concilium fuit celebratum in Nicea. sicut etiam
ubi primum concilium fuerat celebratum contra Arrium. Ubi fuerunt trecenti sexaginta sex patres
sancti congregati contra heresim yconomachorum. i. persequentium sacras ymagines. Et fuit ce-
lebratum tempore adriani primi pape. Et constantini quarti imperatoris. Et yrene matris eius.
in quo concilio additur sic. Credimus in deum etc. sic habetur in constantino symbolo.
Et postea dicitur. Et in spiritum sanctum deum vivificantem. ex patre per filium procedentem etc. Una eadem
est additio per filium et ex filio. Et secundum latinos et secundum grecos. ut patet ex regulis gramma-
ticalibus et modo loquendi eorum. Si ergo non sunt excommunicati sancti patres. qui hoc addiderunt in sim-
bolo per filium procedere spiritum. Quomodo audent dicere quod ecclesia romana sit excommunicata que
in concilio addidit ex patre filioque procedere. cum omnia concilia auctoritate Romane ecclesie fuerint
confirmata vel infirmata ut patet ex historijs eorum vel ipsorum et maxime ex cronica libri sup
dicti. Cesset ergo impia obiectio grecorum ore sacrilego. blasphemantium propter additionem predictam. Si autem queratur. quare in tertio concilio ephe-
spiritum sanctum a filio procedere. Dico hoc satis expresse determinatum sino celebrato contra nestorium non fuit contra errorem suum expresse determinatum ex hoc quod
epistolam. Cirilli contra ipsum nestorium receperunt et approbaverunt in qua expresse habetur quod spiritus
sanctus profluit a filio. sicut a patre. quod est contra errorem nestorij. dicentis quod spiritus sanctus non habet
essentiam a filio.

Ad tertium. de damasceno. Quidam excusant eum dicentes. quod non negat quin
spiritus sanctus sit a filio. Sed dicit quod non dicimus ut ex hoc velit innuere aliam esse processionem
patris. aliam filij. quia ex patre dicimus spiritum sanctum. ex filio non dicimus sed spiritum
filij nominamus. Sed quia ex hoc quod spiritus est a filio. magis arguitur distinctio personalis quam
inter patrem et filium. Ideo salva reverentia sic dicentium. melius dicendum est cum sancto Thoma
de Aquino quod in hoc sicut est nestorius. Et ideo non est sibi in hac sententia credendum. Alter
dicit quod ipse damascenus fuit in tempore quo dubium cepit oriri inter grecos de ista processione.
Ideo caute dixit nullam partem assentiens cum dicimus spiritum sanctum ex filio non dicimus. i. non deter-
minamus ex nobis donec per ecclesiam magis fuit determinatum. Non ex hoc sequitur quod dixit oppositum
esse verum. Non enim sequitur spiritum sanctum ex filio non dicimus. ergo dicimus quod non est ex filio. Sic non sequitur
non dicimus stellas esse pares. ergo dicimus illas non esse pares. Consequens est falsum. quia
neutrum predicimus neque scimus. Et ita fuit in proposito. Item dico quod iste doctor fuit illius

opinionis

oppinionis. quando hoc verbum scripsit. Credendum est quod ipsum postea retractavit Et hoc patet per
multa dicta eius. Nam in officio ecclesie quod idem doctor composuit invenitur quoddam dictum quod cantatur
in nono tempore paschali alloquens xpm de beata virgine. Posuisti nobis ...
le oratorem qui te tenuit. xpe eius precibus misericordiam nobis confer. dans nobis spiritum
datum bonitatis ex patre per te venientem. Item in officio beati Johannis evangeliste cantatur
sic. Spiritus sanctus immediate ex patre principaliter procedens et ex te immediate concipiens
virgo ubera dei apostolis nutriavit cantat. Vindicet deus primum nostrorum. Item in
sue theologie dicit. Spiritus et filius tamquam causa et causatum ab invicem divi-
duntur. Sed multa alia reperiuntur dicta. ex quibus magis probatur propositum quam oppositum.

Ad quartum. quod per hoc spiritus sanctus dicitur quiescere vel manere in filio etc. Non
excluditur. quin ab eo procedat. quia et filius in patre manere dicitur cum tamen ab eo
procedat. Dicitur autem spiritum sanctum manere vel quiescere. sicut amor amantis
quiescit in amato. Vel quantum ad humanam naturam xpi. iuxta illud quod scriptum est Johannis primo
Super quem videris spiritum permanentem. hic est. hic qui baptizat

Ad quintum dicendum quod verbum in divinis non accipitur secundum similitudinem verbi men-
talis a quo amor procedit.

Ad sextum. quod per hoc quod spiritus sanctus perfecte procedit a patre etc. dico non solum
non superfluum est dicere quod spiritus sanctus procedat a filio. sed omnino necessarium est. quia una
virtus est patris et filij. Et quicquid est a patre. necesse est esse a filio. nisi proprietati
filiationis repugnet. Non enim filius est a se ipso. licet sit a patre

Ad septimum dicendum quod spiritus sanctus distinguitur personaliter a filio in hoc quod origo
unius distinguitur realiter ab origine alterius. Et sic dicit Anselmus. Sed
ipsa diversa originis est. per hoc quod filius est solum a patre. Spiritus vero sanctus a patre
et filio. non enim processiones aliter distinguerentur realiter ut ostensum est

Quantum ad secundam difficultatem. in qua probatur. patrem et filium non esse unum
principium spiritus sancti. est dicendum quod sicut patet ex predictis pater et filius in omnibus sunt
unum. in quibus non distinguitur inter eos relationis oppositio. unde cum in hoc
quod est esse principium spiritus sancti non opponantur relatione ut patuit. Sequitur quod pater et
filius sunt unum principium spiritus sancti.

Ad primum ergo dicendum quod pater et filius sunt unum principium unitate proprietatis
notionalis que est virtus spirativa. una ex eadem numero in utroque licet filius
eam habeat a patre per generationem et non econverso. tamen quia in eadem virtute spirandi
pater et filius conveniunt. ideo unum principium dicuntur. Et ista unitas fundatur in unitate
essentiali. eo quod eadem virtus. i. unio non esset in duobus suppositis nisi in essentia convenirent

Differt ab unitate essentiali . saltem secundum rationem in quantum includit relationem distinguentem
patris et filij . a spiritu sancto . et proprietatem repugnantem spiritui sancto . non autem unitas essentialis . Et ideo
non sequitur quod spiritus sanctus sit principium sui ipsius . Et ex hoc patet quod non est inconveniens unam
proprietatem personalem esse in duobus suppositis quorum una est natura et essentia . Si tamen considerentur
supposita spiratoris ut supposita sunt non principium sic spiritus sanctus procedit ab eis . ut
sunt plures persone procedit enim ab eis . ut amor mutuus amborum

Ad secundum dicendum . quod cum dicitur pater et filius sunt unum principium spiritus sancti significatur
una proprietas notionalis vel relativa . qua pater et filius sunt unum in actu et in
ratione spirandi ut dictum est . Nec tamen patet quod propter proprietates plures pater possit
dici plura principia . quia tunc opporteret multiplicari supposita generantis et spirantis

Ad tertium dicendum quod secundum relativas proprietates non attenditur in divinis
similitudo vel dissimilitudo . sed secundum essentiam . unde pater non est similior sibi
quam filio . Nec filius similior patri quam spiritui sancto . Et tamen quare virtus spirativa
convenit filio et non spiritui sancto non maiorem similitudinem vel convenientiam cum patre sed propter
specialem proprietatem convenientem filio . et non spiritui sancto . scilicet ex eo quod spirare spiritum sanctum
non dicit repugnantiam filio et non spiritui sancto . scilicet ex eo quod spirare spiritum sanctum significat
autem repugnantiam spiritui sancto ut dictum est supra .

Ad quartum . quod hec duo pater et filius sunt unum principium quod est pater . aut unum principium
quod non est pater . non sunt contradictorie opposita . unde non est necesse alterum dare cum
ei dicimus pater et filius sunt unum principium . hoc quod dico principium non habet determinatam
suppositionem . sed confusam . pro duabus personis simul . unde in processu est fallacia figure dictionis
a . confusa suppositione ad determinatam

Ad quintum dicendum . quod hec est vera propositio . unum principium est pater et filius . quia hoc
dico principium non supponit pro una persona tantum . sed indistincte pro duabus . ut dictum est

Ad sextum dicendum . quod quia spirans est adiectivum nomen . spirator vero substantivum
possumus dicere quod pater et filius sunt duo spirantes propter pluralitatem suppositorum
non autem duo spiratores propter unam spirationem . Nam adiectiva nomina habent numerum
secundum supposita . Substantiva vero a se ipsis secundum formam significatam . Modo dicentes unum
principium spiritus sancti . significat una proprietas ad modum unius forme . dantis unum esse
Quod vero dicit ulterius quod spiritus sanctus est a patre et filio auctoribus . Exponendum
est quod ponit substantivum . pro adiectivo .

Quantum ad etiam difficultatem solvendam . Est notandum quod in omnibus in quibus
dicitur aliquis aliquid per aliquem operari propositio significat aliquid causam in causali cui ad-
iungitur . hec propositio per . Sed actio sit media . Intersecatur inter eum quis id
tale . cui adiungit per . significat causam actionis . secundum quod illa actio exit ab agente . Et

tunc illa causa est causa agenti . ut agat . sive sit causa formalis . Sic cum dicitur ignis agit per ca-
lorem . Sive sit causa finalis . Sicut tamen dicitur . Artifex operatur per amorem lucri . Sive sit causa
effectiva vel motiva . Sic dicitur quod bayulus operatur per regem . quia non dicto talis . cui
adiungitur . hec propositio per . est causa actionis secundum quod terminatur ad effectum . ut cum dicimus
Artifex operatur per martellum . non enim significatur quod martellus sit causa artificij . ut a-
gat . sed quod sit causa artificiato . ut ab artifice procedat . et quod hanc causalitatem habeat ab
artifice . Quia ergo filius habet a patre quod ab eo procedat spiritus sanctus . potest convenienter dici . quod
pater per filium . spirat spiritum sanctum . vel quod spiritus sanctus procedat a patre per filium . Ad primum ergo
dicendum est . quod in qualibet actione est duo considerare scilicet suppositum agens . Et virtutem
qua agit sic ignis calefacit calore . Si igitur in patre et filio consideretur virtus
qua spirat spiritum sanctum . non cadit ibi aliquod medium . quia hec virtus est una et eadem
Si autem considerentur ipse persone spirantes sic . cum spiritus sanctus convenienter procedat a patre et
filio . Invenitur tunc immediate procedere a patre in quantum est ab eo . et mediate in quantum
est a filio . et sic dicitur procedere per filium . Sic et Abel processit immediate ab Adam
in quantum Adam fuit pater eius . Et mediate in quantum Eva fuit mater eius . quamvis convenienter hoc
exemplum materialis processionis . inepte videatur ad significandum immaterialem processionem
divinarum personarum Ad secundum dicendum quod si filius haberet aliam virtutem numero distinctam
a patre ad spirandum spiritum sanctum . Sequeretur quod esset sic causa secunda . et instrumentalis Et
sic spiritus sanctus magis procederet a patre quam a filio . Sed una et eadem numero virtus spirativa
est in patre et filio . Ideo equaliter procedit ab utroque . Ad tertium dicendum quod dicitur aliquis per
aliquem operari . non semper recipit conversionem . Non enim dicitur martellus per fabrum operari dicimus
tamen bayulus . per regem operari . Et causa quia bayulus est proprie operari . cum sit dominus sui actus
martellus non est agere sed agi . Ideo est notandum quod si in propositionibus huiusmodi . in quibus
recipit conversio . semper hec propositio per denotat medium . Ordo autem agentis ad medium
quo agit . potest esse duplex . scilicet suppositorum . Et virtutum suppositarum ut quando suppositum principale
agere dicitur per suppositum minus principale . dicitur agere per virtutem agentis superioris
Nam quanto suppositum est prius in agendo tanto virtus eius est immediatior effectui quia
virtus cause prime coniungit causam secundam suo effectui . Sic igitur in quantum bayulus est me-
dium . secundum ordinem suppositorum agendo dicitur . Rex operari . per bayulum secundum vero ordinem virtutum
dicitur bayulus operari . per regem . quia virtute regis facit quod actio bayuli suum consequatur effectum
Ordo autem in patrem et filium in divinis non attenditur quantum ad virtutem sed solum ad sub-
posita . Non quidem dignitatis . sed originis . Et ideo dicitur quod pater per filium . spirat spiritum
sanctum et non econverso .

Nunc restat ondere. q credere spm scm a filio pcede sit de necessitate salutis
p auctates scorp. grecorp. Dicit ei athanasius i epla ad Sarapione Juxta
q mandat aplus. hereticu ei hoiem. pt pmam et 2am correctione devita
etia. si quos venerio cu elia volantes p aerea. Et cu petro et moyse sicco pede
calcantes maria. ii spm scm ofiteamur deu essentiale. ex deo filio existente. sic
et filiu nalr deu genitu etnalr ex deo pre existente. ut nos pfitemur. nos reci-
plas. Et iterp idem ait. Blasfemantibz et negatibz spm scm deu ee. de na filij
dei. no ocomunes. Ite cyrillus si. thesaurorp dic. Necesse saluti nre e ofiteri
spm scm. de essentia filij existere. tamq ex ipso. sm nam existentem. Et epyfanius
li de trinitate. te ipm alienas a gra dei cu no recipias a pre filiu. Nec spm
scm a patre et filio dicis. Ex quibus satis ocludere q illi st heretici et a gra dei a
lienati. Et p ons in via dampnaois etne. qui negant spm scm a filio existere
siue essentia hre. Sz illi q negat ipm a filio pcedere. negat eu a filio existere. qz
si spus scus a filio existit. Sequit q ab eo pcedit. Cu pcedere ab aliquo ut sa dictu
e. sic magis come q existere ab eode. qz ome q e ab aliquo quocuq mo dr pcede
vl pcessisse ab eode sz no e9o qz sponsus dr de thalomo pcede et tn no ht existen-
tia a thalamo. Si g negares spm scm ee a filio sut hetici. Et negates eu a
filio pcede st hetici. cocludat g greci. q sequit p semet ipis.

Extendamus ad disputatione scde oclusiois. destructoq fundamen-
to sup quo greci pncipalr innitunt. ut ab obediencia Romani potificis
se posse excusari videant. Restat circa hoc veritatem determinare
Et an sa oclusio pmissa sit vera et auctatibus et roibz scorp grecorp eam mani-
festare. Et po ondendum q necessium e eccle militati. hre vnu summu potifice
plenaria iurisdictoem in tota eccia vniem. Scdo ondendu e q Romanus pontifex e
ille. Tertio q necessium e ad salute sbe ei obediencia vivere. Primu pbatur
sic. Quia sic eccia e vna. Ita populus xpianus debet ee vnus in qntu xpianus
sz no pt ee vnus. ii heat vnu capt. mebris oforme qntum ad statu mortalitatis
pntis vite. pz quia sic regnu dr ee vnu. qd ht vnu regem. Et epatus vnus
vbi e vnus eps. Et si in diusis ptibus eius assignarent diusi epi no mise
sb ordinati. Jam no e epatus vnus. sz plures. g eade roe ii sit vnus summus
pontifex sup tota ecciam militatem. Jam pplus xpianus no e vnus sz plures ppli
sm pluritatem capitum. Secundo quia ad vnitate eccle requirit q omnes fideles
i fide queniant. Circa ea vo q fidei st. ongit dubitatores et qoes moveri. ppt

diusitate at sinaip diuideret eccia ii p vnitate et vnus sinam osuaret. g exigitur
ad vnitate eccle osuanda q sit vnus. q toti eccle psit. Manifestu e aut q xps non
deficit eccle sue in necessarijs qua dilexit et p qua sanguinem suu fundit. Cu etia
sinagoge adno dicant ysaie. v. Quid vlt debui facere vinee mee et no feci. g no e
dubitandu. qn ex diuina ordinaoe vnus debeat toti eccle.

Tertio. qz nlli dubium ee debz. qn eccle Regime sit optimu ordinatu. qz p illu
e dispositu p quem Reges regnat. Et legu oditores iusta decernut
Optium aut regime multitudinis e q regat p vnu. qd patz ex fie regi-
minis. Pax e et vnitas rei pu et sbditorp e finis [illegible] regentis. Sz pacis et
vnitatis e oguentio cam vnus. q mlti g rc. Ergo sequit q regimen eccle sit sic
dispositum. ut vnus toti eccle psit. Et ofirmat p illud q scribit. Jonache p.
Congregabunt filij Juda et filij isrl. parit et ponet sibi corona in capt. Sz etiaz
e q ppha no loquit de Judeis sm sensu litalem. qui p totu mundum dispsi st nec
hnt aliqt capt. Sz de Judeis et filijs isrl. sm sensu allegoricu. i. de eccia q ex
Judeis et gentilibz collecta e. g sic q in illa e vnu capt. Cui ocordat vbu xpi
Johis x. dicentis. Et alias oues heo. q no sunt ex h ouili. Et illas oportz me
aducere et voce mea audient et fiet vnu ouile. i. vna eccia et vnus pastor. Qui
aut obediam huius pastoris vult subterfugere. necce e ipm ab ouili dnico separi
et pdi. Et p ons pdam luporp infernaliu effici. Sz forte dicet q vnus pastor
et vnu capt eccle e xps. sic ipemet dicit. Johis x. Ego su bonus pastor rc. Et
aplus i epla ad ephes. q deus dedit illu capt sup vniusam eccliaz rc. Sz breuit
loquendo hoc no suffic dice. Quia eade roe xps e sacdos et pontifex. g in eccia
no oportet aliu sacdote et potifice. Certu e eni q oia sacramenta eccie ipe xps
pficit qui pncipalr baptizat. Ipse q absoluit. Ipe verus sacdos et qui obtulit
se i ara crucis. ex cuius vtute corpus ei in altare cottidie osecrat et tn qz corpo-
ralir no cu omibz fidelibz pntialr erat futurus. elegit ministros p quos sacra-
menta pdicta fidelibz dispesaret. Ergo eade roe qz pntia corporale erat eccle
sbtracturus. opportuit q alicui omitteret vices suas q loco sui vniusalis eccle
cura gereret. cu hoc no minus esset necem eccle q dispensatio sacramentorp ut pz ex
sup dictis. Nunc osequent videndu e et ondendum. q Romanus pontifex e il-
le vnus pastor et vnu capt sup tota ecciam. primo auctoritate xpi dicentis Mathei xvj
c. Tu es petrus et sup hanc petra edificabo ecciam mea et porte inferi non
pualebunt aduisus ea. et t dabo claues regni celorp. Et quodcuq ligaueris sup terram

erit ligatum et in celis. Et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in celis. Ex quibus auctoritatibus probo
intentum dupliciter. Primo sic. Ille habet plenam potestatem spiritualis iurisdictionis in tota ecclesia militante
qui a Christo constitutus est esse fundamentum eiusdem ecclesie. Sed beatus Petrus fuit huiusmodi, ut patet ex pre-
missis, igitur etc. Maior patet, quia ad fundamentum pertinet totum hedifficium sustentare.
Ad sustentationem autem ecclesie requiritur omnes hereses in quibuscumque mundi partibus contra fidem
ecclesie insurgentes extirpare et condempnare, quod non potest fieri nisi ab ipso qui super totam ecclesiam
plenariam potestatem spiritualis iurisdictionis habet, quia potest iudicare, solvere et ligare. Cum igitur beatus
Petrus habuerit tale offitium, sequitur propositum. Preterea quod Christus eidem Petro promisit quod ecclesiam suam
quam super eum edifficaret [illegible] esset totaliter fundata quod porte inferi, id est heresis et erro-
res sive demonum potestates, adversus eam non prevalerent.

Secundo ad illud idem. Ad solum summum pontificem pertinet auctoritas ligandi
atque solvendi ubique terrarum. Sed soli beato Petro et eius successoribus data est illa potestas
quia soli Petro dictum fuit a Christo: Tibi dabo claves regni celorum. Et quodcumque liga-
veris etc. Sed forte diceret quod solus Christus est fundamentum ecclesie. Sic dicit Apostolus: fundamentum
aliud nemo potest ponere preter id quod positum est, quod est Christus. Sed dicendum quod Christus et apostolus non
contradicunt, quia alia ratione Christus dicitur fundamentum et alia ratione Petrus. Quia Christus est funda-
mentum ecclesie sustentans eam virtute propria et tamquam illud principale in quo ecclesia credit et
ad quod totaliter per amorem tendit. Sed Petrus dicitur fundamentum ecclesie participative in quantum
sustentat eam virtute Christi et non sua, Christo sibi in omnibus necessariis assistente et adiuvante.
Et sic ecclesiam quam sedes apostolica sustinet per visibile ministerium, Christus sustinet invisibiliter et im-
mediate per seipsum. Et ita non repugnat. Sic dictum est de sacramentis in quibus principaliter
Christus operatur baptizando et sanctificando. Et tamen per hoc non excludit operationem ministrorum ecclesie.
Ista solutio patet per simile exemplum. Substitue pauperem, dominum divitem misericordem et pa-
nis quem dat sibi et ministrum divitis qui panem frangit esurienti. Sic in proposito
pauper indigens est quilibet homo. Dives et misericors est Christus. Panis eius est gratia. Et
minister generalis est beatus Petrus et quilibet successor eius. Ad illud quod dicit Apostolus
quod fundamentum aliud nemo potest ponere etc. Verum est quod fundamentum fidei quo salvamur
nullus potest ponere, nec potest esse preter Christum. Qui enim aliter credit, sic ydolatrat aut sperat aut
principaliter amat aliquam rem preter Christum, est in peccato mortali. Et sic non est membrum ecclesie. Et hoc
est intentio Apostoli. Cum tamen stat quod ecclesia indiget ministerio alicuius per quem tamquam Christi vica-
rium in sua fide fulciatur, tale fundamentum non est preter Christum. Sed forte diceret quod per
istam rationem omnes apostoli fuerunt fundamenta ecclesie, quia eam per suum ministerium fundaverunt
et sustentaverunt. Hoc etiam patet per apostolum dicentem ad Ephesios ii: Superedificati super fundamentum a-
postolorum et prophetarum etc. Igitur non videtur quod ex ratione vel nomine fundamenti concludatur maior
dignitas in Petro quam in ceteris apostolis. Item alii apostoli acceperunt a Christo potestatem ligandi atque solvendi

sicut Petrus, ut patet Iohannis xx°: Accipite spiritum sanctum in vobis; quorum remiseritis peccata etc.
Ad primum dicendum est quod licet omnes apostoli possint dici fundamenta ecclesie in quantum per ipsos
tamquam lapides vivos Christus ecclesiam suam hedificare cepit, Petrus altiori gradu et dignitate
nomen et rationem fundamenti ecclesie a Christo cepit, non solum quia Romanam ecclesiam fundavit
sed quia generalem potestatem sustinendi universalem ecclesiam in fide sua et usque in finem seculi
habuit tam in se quam in successoribus suis, quod nulli alii preter Petro est concessum, cui soli tradite
sunt claves regni celorum cum plena potestate ligandi atque solvendi quoscumque et ubicumque vel-
let, ut sic eadem potestas per ipsum tamquam dispensatorem generalem bonorum Christi spiritualium ad ali-
os derivaretur. Et quando dicit apostolus: Superhedificati super fundamentum apostolorum etc., dico
quod fundamentum ibi non accipitur pro apostolis et prophetis, sed pro ipso Christo, ut per litteram sequentem patet: ipso
summo angulari lapide Christo. Verum dicitur Christus fundamentum apostolorum et prophetarum in quantum in fide eius
fuerunt firmiter fundati, vel in quantum ecclesiam super Christum lapidem fundaverunt. Secundum quod dicit
apostolus prima ad Corinthios iii°: ut sapiens architectus fundamentum posui. Et sic aliud fundamentum
aliud nemo potest ponere preter id quod positum est, quod est Christus Ihesus. Ergo per hoc non habetur quod qui-
libet apostolus equaliter perciperet nomen et rationem fundamenti ecclesie sicut Petrus.

Quando dicitur quod alii apostoli acceperunt potestatem ligandi atque solvendi, verum est, sed non sic,
quia Christus promisit claves illius potestatis nisi Petro, ut per ipsum illa potestas derivaretur
ceteris apostolis. Unde Petrus non solum illam potestatem ligandi atque solvendi habuit, sed
etiam auctoritatem illam atque potestatem dispensandi ceteris prout expediens esse iudicaret a Christo,
quod nulli alteri legitur esse datum, ut dictum est.

Secundo principaliter arguitur per illam auctoritatem que habetur Luce xxii°: Ego rogavi pro
te Petre ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Ex
quo dicto tripliciter probo propositum.
Primo in hoc quod fides totius ecclesie vocatur fides Petri, quia non magis fides Petri quam Iacobi
nisi appareret ... principatum huiusmodi super omnes fideles Christi, igitur etc.
Secundo in hoc dicitur quod non deficiat fides tua. Quia sedes illius iudicatur esse preceteris se-
dibus ecclesie principaliorem et primatum tenere, que numquam a vero iudicio de hiis que fidei
sunt deficiat, aliis sedibus in hoc deficientibus. Patet quia ad illum qui habet principatum in
aliqua multitudine pertinet alios regulare et dirigere. Ad ecclesiam autem pertinet numquam deficere.
Solus igitur ille qui valet alios sine errore dirigere debet in eius officium principatum tenere.
Adeo sic est quod in sola sede beati Petri hec prerogativa invenitur, que numquam a veritate demanavit(?)
sed in eadem fide qua a principio tempore beati Petri usque nunc perseveravit, igitur etc. Omnes autem
alie preclare ecclesie tam patriarchales quam metropolitane cum aliis ecclesiis eis subditis
frequenter et pluries a fide deviaverunt, ut patet maxime de ecclesiis orientalibus que in errorem(?) ...

ab hereticis Arrianis . Nestorianis . Et scismaticis fuerunt occupate . ut patet per eos cronicas di-
ligenter inspicientibus . Tertio ex eadem auctoritate arguitur per hoc quod dicitur . Confirma fratres tuos . i.
apostolos quorum episcopi sunt successores . Quia ille habet hanc auctoritatem super omnes fideles ad quem
ex officio pertinet omnes fideles tam episcopos quam alios in fide confirmare . Sed ad beatum
petrum et successores eius pertinet illud officium ex commissione christi . ut patet in verbo preposito cum dicit
confirma fratres tuos . i. apostolos . quorum episcopi sunt successores . Ergo sicut ad petrum pertinebat
confirmare apostolos . Ita ad successores eius pertinet confirmare successores eorum . Cum eadem
auctoritas que fuit in petro resideat in eius successoribus

Ertio principaliter arguitur . per illud quod habetur . Johannis ultimo ubi christus dixit . petro pasce
oues meas . Quia ille habet principalem auctoritatem . super oues christi . Cui pre ceteris
commissa est cura pastoralis . Sed beato petro pre ceteris commissa est cura pascendi oues . et
generaliter et indistincte tam apostolos quam alios . Et ne aliquis diceret . quod illud verbum fuit sibi
et aliis apostolis communiter dictum . Ideo christus ter nominauit eum proprio nomine et cognomine ad osten-
dendum quod pre ceteris et principaliter sibi iniungebat officium pastoris ouium suarum . Nec per hoc
concluduntur ceteri apostoli ab officio pastoris . sed ab equali auctoritate et primatus dignitate

Confirmatur ista conclusio per sanctorum doctorum dicta . dicit enim crisostomus super matheum
super illud . Accesserunt discipuli ad dominum ihesum dicentes . Quis putas maior est
in regno celorum etc. Quoddam humanum scandalum ceperunt . quod iam iam se occultare
iam non poterant . et timore cordis non substinebant . in eo quod uidebant . petrum sibi pre-
ferri et prehonorari . Item ibidem filius qui patris est et ipsi filii potestatem . petro usque terrarum
concessit . et homini mortali omnium que in celo sunt concessit atque dedit auctoritatem dans eidem
claues ad hoc . ut ecclesiam usque terrarum amplificaret . Idem super actus apostolorum . petrus autem
super omnem quam filii est potestatem accepit . Non ut moyses in gente una sed in uniuerso orbe
Idem ad consulta Bulgarorum in persona christi loquentis dicit sic . Ter te interrogo . an me diligas
quia ter me trepidus et timidus negasti . nunc autem reductus . ne credant te fratres
gratiam et clauium auctoritatem amisisse . quia amas me coram ipsis . iam tibi confirmo quod meum est
plenum . Item Cirillus Allexandrinus libro thesaurorum sic inquit . christus accepit a patre esse dux
Et sceptrum ecclesie gentium ex israel egrediens super omnem principatum et potestatem . et
super omne quodcumque est ut ei genua cuncta curuentur plenissimam potestatem sic et petro et eius
successoribus commisit plenissime . Et idem infra subdit . Nulli alii quam petro christus quod suum est
plene sed ipsi soli dedit . Et idem infra . pedes christi humanitas est ipse homo . cui tota trinitas
plenissimam dedit potestatem . quam unus trium assumpsit . Et in unitate persone transuexit ad patrem
super omnem principatum et potestatem ut adorent eum omnes angeli dei quem totum dimisit per
sacramentum et potestatem petro et ecclesie eius . hec ille . Sed ne forte aliquis dicat quod tanta potestas
non est in successore eius . ostenditur hic . quod vnio est eadem ubi in canone concilii . Calcedonensis dicitur sic

Si quis episcopus predicatur infamis . liberam habeat sententiam appellandi ad beatissimum antique Rome Anti-
stitem quem habemus petrum . petram refugii et ipsi soli libera potestate loco dei sit . ius discerne-
di episcopi criminati in fama secundum claues . sibi adeo datas Et infra . Omnia diffinita ab eo teneantur
tamquam a uicario apostolici throni . Idem cirillus Jerosolimitanus in persona christi alloquens petrum
Tu cum fine Et ego sine fine . cum omnibus quos loco tui ponam plene et perfecte sacramento
et auctoritate cum eis ero . sicut sum tecum . Et in libro thesaurorum dicit quod apostoli in euangeliis et epistolis
affirmauerunt in omni doctrina petrum esse loco domini et eius ecclesie eidem dantes locum in omni capitulo
et sinagoga in omni electione et affirmatione . Cui scilicet petro . omnes iure diuino caput inclinant
Et primates mundi . tamquam ipsi domino ihesu obediunt . Et Crisostomus exponens illud Johannis
pasce oues meas . i. loco mei esto prepositus fratrum . Item ostenditur ex dictis eorumdem doctorum
quod ad Romanum pontificem pertinent omnia que fidei sunt determinare . dicit enim Cirillus Allexandri-
nus libro thesaurorum . Ut membra maneamus in capite nostro apostolico throno . Romanorum pontificum
a quo nostrum est querere quid credere . Et quid tenere debemus . Item maximus in epistola orientalibus directa
dicit . Omnes fines orbis . qui dominum sincere receperunt . Et usque terrarum catholicam fidem uere confiten-
tes et ecclesiam Romanorum tamquam in solem respiciunt . Item quod Romanus pontifex sit papa uni-
uersalis super omnes patriarchas ostendere ex dictis eorumdem doctorum . primo per illud quod legitur in
concilio Calcedonensi quod tota sinodus acclamauit leoni pape . Leo sanctissimus apostolicus Et yco-
nomicus . i. uniuersalis patriarcha . per multos annos uiuat . Item Cirillus dicit . Cui ipsius scilicet
apostolici throni . Romanorum pontificum solius est reprehendere corrigere statuere disponere soluere
et loco illius ligare . qui ipsum hedificauit . Item Crisostomus super actibus apostolorum dicit quod petrus
est apex sanctissimus beati apostolici thori . pastor bonus . Item super Johannem . dicit Jacobus in loco locali
petrum autem super uniuersum orbem constituit pastorem et magistrum . hec ille .

Nunc restat contra ueritatem arguere et dubia doctorum adducere . primo uidetur quod ecclesia Ro-
11 mana non teneat primatum omnium ecclesiarum . Quia sedes christi debet esse super sedem petri . Sed ecclesia
Jerosolimitana fuisse uidetur sedes christi quia ibi tamquam doctor principaliter sedit et do-
cuit ut sacerdos sanctissimus ubi sui corporis et sanguinis sacramentum instituit Et ut ponti-
fex apostolos suos in sacerdotes ordinauit . Et post ascensionem suam eosdem carismate spiritus
sancti confirmauit . ergo uidetur quod in sede sua fecit . Sed beatus Jacobus fuit ibi positus episcopus im-
mediate post christum . et non petrus . ergo uidetur quod Jacobus fuit maioris dignitatis quam petrus
papa . Tenet principaliter quia fuit prima .

Preterea . Aut ecclesia Romana . Et hoc non quia Jerosolimitana . Aut quia petrus
p primo ibi sedit . Et hoc non . sed in Antiochia . Aut quia ibi per martirium consumatus est . Et sic
fortiori ratione debet Jerusalem primatum tenere . Et si esset possibile tanto maiorem quanto
christus maior est petro . quia ibi fuit consumatus ipse christus ergo etc.

Confirmatur per illud quod habetur Actuum xv . ubi legimus quod beatus Jacobus tamquam iudex
dedit sententiam diffinitiuam de questione que mouebatur a conuersis ex iudeis dicentibus
conuersos ex gentibus debere circumcidi . Nam beatus Jacobus premissis quibusdam uerbis conclusit

sic. pp. q ego iudico. no inquietari eos qui ex gentibz conuertunt ad deum. Iudicare autem
ptinet ad iudicem. In cuncione e aut. q minor iudex in psentia maioris iudicet i diffini-
at. Constat aut. q btus petrus erat pns in illo concilio ut pz. ibide. g no erat supior.

Ret(er)ea psupposito. q btus petrus huit illa ptatem quam tu dicis. No Jacobo
sequit q ad successores eius transierit n sibi. hoc xpus pmisit. In hys aut que
fidei sunt. no debem credere n. qd in sac. scriptura inuenimus.

Retea. Sequeret q huius electus clemens. Et anaclet qui fuunt discipli bti
petri. et eius sedem tenetes. fuunt maioris dignitatis q btus Johes euangeli[sta]
que xpus preceteris dilexit aplis. Et cui matrem sua in cruce comedauit. pz contra
qz iste Johes adhuc uiueb at temporibus eorum. Sz cons. uidet absurdum q tanti aplus
tante dignitatis et sctitatis. fuisset subditus discipulo petri.

Reterea. ponat q transiuit. illa ptas ad successores eius no seqt q duauerit
usque ad modernos. eo q moderni potifices Romani. Anathematizati et de
positi ab statu suo. cu omnibus epis. occidentalibz sibi adherentibz p conciliu
ephesinu. eo q semp addut ad symbolu. Nicenu. spm scm a filio pcedere. phibet. at
in dicto concilio. q nullus addat aliquid ad symbolu. pfatu sb pena pdicta. Vn ut arg[ume]ntu
confirmandu. ponit similitudinem. fuit quida pr. qui hebat quinqz filios. quib diui-
sit hereditate sua. dans eis certas regulas. quas si transgrederent. hereditate sui priuarent
Ordinauitqz. Insup. q primogenit heredita[te] diuideret et distribueret. Sz pt morte pris
accidit. q primogenit ille transgressus e. regulas pris. Ideo dignitate et offo eam diuidendo
caruit. Et ad frem suu scdo genitu. q regulas patris tenuit tota dignitas eius transiuit.
Sic in pposito. xpus huit. quinqz filios. i. patriarchas quorum primus e. pontifex Romanus
quib dedit regulas et modum uiuendi. credendi. et docendi. Pontifex aut. Romanus transgressus
e illa regulam de doctrina spus sci. Quia xps dicit. q sps sctus a patre pcedit. potifex
Romanus addidit et a filio. Et io ptate distribuendi bona ecclesiastica carere debz. potifex
aut. Constantinopolitanus e primus pt eu. Et io ista dignitas ad eu ptinet.

Reterea tota ro quare. petrus uoluit tene sede in Roma principa. e. qa
Roma erat pricipalis ciuitas et qsi caput mundi. quia regnabat impator re-
gens. qsi totu mundu. g cessante ca. cessare debz effectus. Illa aut pricipalitas
Rome translata e in constantinopolim. g uidet q pricipalis sedes sacdotalis pt debz
ee In ciuitate Constantinopolitana. quia congruu e q pricipalis sedes sacdotij sit. ubi
e pricipalis. sedes Impij. ad hoc q ecca ptegat potestate regia. qua frequenter Indiget. Et
confirmat ista ro. Quia uetus testamentu fuit figura noui testamenti. legimus q quando
Judices ppli ysrael erant in silo. i. et erat sacdotiu et arca testamenti ut pz primo Regu
p. Et qn translata e sedes Judicialis i ierusale. i. et translata fuit arca dni. et sacdotiu
ut pz. vj. cap. Et sic simil fuit sedes sacdotalis cu sede regali. g sic dz fieri mo. q tran-
slata sede Impij. de Roma In constantinopoli dz fieri translato sedis pricipalis sacdotij.

Reterea q illud q tu dicis. q Eccla Romana. nuqz errauit. uidet ee flm. no
solu pp opinione de pcessione spus sti. Sz et quia plures ppe fuunt. q plures
alias heresis tenuerunt. Sic. p. de quoda leone q fuit arrian. et de quoda alio
bigerio q fuit eutian. et de quoda Johe q sm opiones latinorum errauit de uisione bta
dicens. q aie scorum no uidet deum usqz ad diem Judicij. Que opio licet sit uera. sm gre-
cos. tn e heretica sm latinos.

Reterea mltis alijs modis errauit. p. in baptismo ubi dicit ego te baptizo
i noie pris et filij. et sps sti. am. Quia minister ecce no lauat aiam apeccato
s xps. g hoc significare fora baptismi. s fora latinorum magis significat q
sacdos abluat peccata q xps. forma aut grecorum magis significat eo. s. q xps bapti-
zat magis q minister. cu dz baptizet suus xpi i noie pris et filij. et sps sti amen

Reterea illa fora latinorum e. occasio erran. simplicibz ut credant baptizin
ee melius a meliori ministro. Vel ut credant baptismu ministro ee attribuendu
ut patuit in primitiua ecca que errore repbat aplus p. ad corinthios pa

Etiam. errant in sacramento altaris quantu ad materiam. et quantum ad usum. primo
quantum ad materiam. uident Judeizare. conficientes i azimo more iudeorum q pascha
suu in azimis celebrabant. Et in hoc faciunt contra ritu xpi. q hoc sacramentu in fer-
mentato instituit ut pz manifeste p euangeliu Johis p. p illud q dr. xiij. cap. aut
die festu pasce et ce. dies aut pasce Intelligit dies ymolatois agni. q pasca dicebat
Sz in illa die. Iudei comuniter no utebant n fermentato. g uidet q xpus confecerit
in fermentato. It pz p illud qd scr. xx. ca. q iudei no intrauerunt pretoriu pilati ne con-
taminarent. s manducarent paschale agnu. g illa die agnus. et eade die. dies
azimorum Incipiebat. ut pz. p legem moysi. Sz xpus fecat cena sua die pcedenti
g fecat in fermento. Vn dicunt greci q xps sciebat passione sua iminere anticipauit
p una die celebratione sui pasce. Sz sm eos. xps celebrauit pasca suu. luna pa
tria. Et fuit crucifixus. luna decimaquarta. Cui opinioi uidet concordare figura agni pa-
schalis q ymolabat luna decima quarta. Certu e q illa ymolatio figurat xpi passionem
Et p ons xps debuit pati eade die s. decima quarta luna. Et qn dicunt alij euangeliste
q prima die azimorum et ce. dicunt q melius e credendu Johi q alijs. qz ipe fuit pns in
oibus ut ipemet testat. Et ultio scripsit euangeliu. et io i hoc passu correxit alios

Item errant quantum ad usum huius sacramenti. quia xps dixit. n manducaueritis
carnem filij hominis. et eius sanguinem biberitis. no hebitis uita in uob. Sz
latini sumunt corpus et no sanguinem. n sacdotes qui consecrat. g uidet q omnes
alij. tam clerici q laici. sunt ex. statu salutis. pz qz no hnt uita spiuales i semetipsis. ex quo
no bibunt sanguinem xpi.

Reterea. uidet ee pastor ecce. generalis. Et uicarius xpi deberet xpm imitari

conformans se xpo in humilitate et paupertate et alijs virtutibus. ut possit oves xpi ad imitationem eius facilius provocare et attrahere per bonum exemplum. quia hoc requirit ad officium pastoris. secundum quod dicebat Apostolus. Imitatores mei estote sicut et ego xpi. quia plus movent exempla quam verba. Sed in romana curia regnat superbia. avaritia. vanitas et carnis voluptas. ergo videtur quod illa curia non regatur a spiritu sancto. Constat autem quod vicarius xpi generalis regitur a spiritu sancto. eo quod spiritus sanctus numquam dimittit ecclesiam. ergo videtur quod pontifex Romanus non sit vicarius xpi generalis.

Tertium arguo sic. quod oves xpi debent sequi et imitari suum proprium pastorem sed non debent imitari Romanum pontificem. quia sunt peccata. ergo non est pastor ecclesie.

Et confirmo quia sapientie primo capitulo dicitur quod sapientia que est xps non inhabitat in corpore subdito peccatis. sed necessarium est ecclesie ut xpus habitet in illo qui habet generale ecclesie regimen quia xps per ipsum regit ecclesiam suam. ergo si xps non habitat in papa vero. quo modo potest ecclesiam dei regere. Certum est quod non potest. ergo non est papa. Iste sunt rationes quas potui legere audire et invenire pro ecclesia grecorum contra ecclesiam latinorum. In quarum solutione cum adiutorio dei apparebit quam frivole sint et contra rationem

Ad primum et secundum insimul. Respondeat concilium nicenum. In quo greci primum acceperunt fundamentum erroris sui. contra Romanam ecclesiam ut patuit supra in solutione secundi argumenti. in quo concilio dicitur sic. Sciendum est sane ab omnibus catholicis. quod sancta Romana ecclesia nullis decretis synodalibus est prelata. sed evangelica voce domini salvatoris nostri primatum obtinuit. quando dixit. Tu es petrus et super hanc petram hedificabo ecclesiam meam etc. Adhibita est et societas in eadem Romana urbe beatissimi apostoli pauli vasis electionis. Et post pauca dicitur. prima ergo sedes est celesti beneficio Romane ecclesie. quam beatissimi apostoli. Petrus et paulus suo martirio dedicarunt. Secunda autem sedes apud alexandriam beati petri nomine. a marco eius discipulo ac evangelista consecrata. Tertia sedes apud antiochiam eiusdem petri nomine. ut est habetur honorabilis. quia illic prius quam Romam veniret habitavit. Et ignatium episcopum ibi constituit. Et ibi primo nomen xpianorum novelle gentis exortum est. Verum et ierosolimitanus episcopus propter tanti loci reverentiam habetur honorabilis maxime quia ibi beatus Jacobus. et ibi ordinatus est episcopus. Itaque secundum antiquorum patrum diffinitionem sedes prima in ierosolimis esse non dicitur. Ne forte ab infidelibus aut in doctis. sedes domini nostri ihu xpi. qui in celis est. in terra esse putaretur. Est autem sedes celum. Terra autem scabellum pedum eius. quoniam ipse est per quem omnia facta sunt. Et sine quo factum est nichil. Johannis primo. Quia ex ipso et per ipsum. Et in ipso sunt omnia ipsi gloria in secula. Et de verbo ad verbum habentur in actibus concilij niceni. Ex quibus verbis apparet primo. quod illi qui sedem ierosolimitanam esse sedem domini proponunt. Illud concilium nicenum male studuerunt. Secundo apparet quod ecclesia Romana non habet primatum auctoritate alicuius concilij vel synodi. sed solum auctoritate domini nostri ihu xpi. Tertio apparet quod et si

beatus Jacobus. fuit primus episcopus Jerosolimitanus. tamen a beato petro fuit ibi positus et ordinatus. Constat autem quod minor a maiore ordinatur et non econverso. Quarto apparet causa rationalis quare. petrus noluit sedem Jerosolimitanam appropriare. pro prima sede ecclesiarum omnium. Quinto patet quod tantum tres ecclesie quas beatus petrus fundavit. duas per se. Et unam per discipulum suum secundum antiquam traditionem. nomen patriarchatus et dignitatem obtinent. Ex quibus apparet quanta superbia est et arrogantia in patriarcha Constantinopolitano. Cui non sufficit patriarchatus nomine gaudere. Sed insuper orbicularis nomen non veretur sibi usurpare. dicendum est quarto. quod ideo. sedes. Romana est prima. quia petrus xpi vicarius generalis. illam sibi appropriavit ut nullus alius nisi ipse et successores eius ibi sedeant. Et quamvis equalem potestatem ubique terrarum haberet. sic in Roma tamen conveniens fuit. ut specialem locum sedis sue eligeret. ad quam omnes totius mundi confluerent. qui eius judicio indigerent. Et ille locus est Roma. quia ibi diutius sedit Et cum ibi per martirium consumatus fuit. atque ipso. adhuc vivente successorem sibi in eadem. beatum. Clementem fecit quod de nulla alia ecclesia potest dici. Unde sic dicit Beatus. Innocentius papa. fecerat beatus petrus apostolus. presentia corporali ecclesiam antiocenam iam sua que urbis Rome sedi non cederet. nisi quod illam in transitu habere meruit. ista susceptum ecclesia Romana quia beatum. petrum in se consumatum congaudet. Quinto ultimus arguitur. de illo concilio apostolorum. Illi qui hoc obiiciunt parum studiosi videntur. Ibi expresse habetur. quod beatus petrus princeps et primus ut Judex locutus est. dans sententiam diffinitivam. postea locutus est Jacobus tamquam consiliarius addens verbum verbo quod nullatenus fuisset autenticum nisi a beato. petro fuisset approbatum quod autem dicit. Jacobus propter quod iudico ego etc. dicendum est quod iudicare non accipitur ibi pro actu iustitie proprie iudicis. Sed pro dictamine rationis quod in omni homine potest dici iuditium. sic dicebat Job. amicis suis. quod iudicare eterum est. quod non erant iudices super Job. sicut ipsemet dixit idem Non inferior vestri sum. ergo non erant iudices sui. Et communis usus loquendi est talis secundum iuditium meum. hoc debet fieri vel illud. Et ita fuit in proposito.

Ad secundum. quando dicitur quod non sequitur quod illa auctoritas transierit ad successores eius dico quod ymo sequitur de necessitate. quia xps sic ecclesiam instituit quod usque in finem seculi esset duratura. secundum illud ysaie. Super solium david sedebit. ut confirmet illud amodo usque in sempiternum. hoc autem non esset nisi auctoritas eius que fuit in petro duraret in successores eius usque ad finem seculi. precipue cum illa auctoritas quam magis fuit necessaria post mortem petri quam ante. Non solum propter maiores persecutiones tyrannorum que maiores fuerunt post martirium eius quam ante. Sed maxime propter multiplices errores hereticorum. quorum persecutio fuit gravior et periculosior ecclesie quam tyrannorum. hoc non promisit petro nisi in sacra scriptura. Et quando dicitur quod xps. hoc non invenitur. dico quod falsum est. saltem quantum ad sensum satis invenitur. Ingentem xps dedit. petro primatum ecclesiastice dignitatis super universum orbem ratione cuius domini. Ecclesia quam. petrus fundavit. et quam pro sede propria elegit. Et in qua petrus martirium consumatus fuit est caput omnium ecclesiarum

Item invenit quod Christus promisit petro fidem eius numquam deficere quod non solum intelligitur de fide singulari petri eius. Sed de fide ecclesie eius que dicitur et est iudex et regula omnium ecclesiarum. Et ibidem legitur quod Christus commisit sibi confirmare suos ut patuit est quod non intelligitur tantum de apostolis qui spiritum sanctum cum petro receperunt a Christo immediate confirmati fuerunt. Sed de eorum successoribus scilicet episcopis aliarum ecclesiarum quorum correctio et confirmatio in fide ad illum pertinet qui locum petri tenet. Si igitur ecclesia romana ista potestate careret iam fides petri defecisset qua ecclesia eius credit Romanum pontificem potestatem petri habere. Et per eam beneficium divine misericordie obtinere. Cum igitur potestas ecclesiastica sit de hiis que ad fidem pertinent. Si ecclesia petri in ista potestate erraret. Sequitur quod in fide erraret. Et si non est credendum fidei ecclesie cui Christus promisit fidem numquam deficere quomodo magis credendum est hoc illi ecclesie. Cui Christus hoc non promisit. Et in qua tot hereses fuerunt et tot heretici ibidem sederunt. Si regula et vertex aliarum ecclesiarum deficiat a fide. Alie ecclesie que per eam sunt regulande quomodo stabunt in fidei rectitudine. Dicat fotius et fotianus imitator eius atque successor. In quo loco sacre scripture aut in quo dicto autentico sanctorum doctorum invenit potestatem quam Christus dedit petro a successoribus eius fuisse ablatam et a Christo sibi fuisse traditam. A quo solum modo et non ab ecclesia nec ab aliquo concilio potuit hoc fieri. Quod si non potest hoc ostendere noverit se istam auctoritatem non esse usurpatam. Verum pastorem sed potius lupum rapacem atque furem et latronem oves Christi ducentem ad perditionem.

Quando arguit de Lino et Clemente etc. Non est inconveniens discipulum superare magistrum in aliqua dignitate ecclesiastica vel seculari. Et non in primum discipulus sanctus Johannes Evangelista fuit maior illis in sanctitate et merito apud deum et tamen minimus in gradu ecclesiastico.

Ad illud quod obicitur quod Romani pontifices sunt depositi per concilium ephesinum et cetera dico quod est qui sic dicunt completum est verbum Spalmi. Gladius eorum intret in corda ipsorum. Quia igitur gladio lingue non parent summo pontifici cui iure divino reverentiam debent ipsum maledicentes et anathematizantes ligati sunt et semet ipsos fortius ligant quo summum pontificem ligare putant. Quid autem veritatis habeat illud quod de spiritu sancto obicitur latinis iam patuit. Et nota quod ille concilium allegatum et quod additio illa non variat fidem. Quia superius ostensum est quod si spiritus sanctus non procedat a filio. Non differt ab eo quod est contra fidem niceni concilii. Et ideo per rationes eorum omnes greci tam episcopi quam sacerdotes quam alii laici negativam illam addentes sunt depositi et anathematizati.

Praeterea cum summus pontifex sit super omne concilium quod patet ex hoc quia nullum concilium generale firmitatem nec auctoritatem habuit nisi a pontifice Romano approbatum fuit et confirmatum ut patuit de concilio generali congregato in epheso contra Ennonem quam tenuit dioscorus Alexandrinus episcopus in quo fuerunt duodecim episcopi qui omnes diffinitioni dioscori se subscripserunt paucis exceptis scilicet quinque vel sex. Quia tamen Leo ipsum approbare noluit nullum valorem habuit. Nec inter concilia generalia computatur. Et ideo si papa Romanus est supra omne concilium quomodo audet contra dicere quod per regulam cuiusque concilii papa sit depositus. Ad quem pertinet omne concilium generale vel infirmare vel confirmare.

Praeterea presupposito adhuc quod a Christo loquente esset depositus a quo solo potest deponi sicut et institui. Qua ratione audet Constantinopolitanus episcopus illam dignitatem sibi arrogare. Quod si dicat illam dignitatem debet sibi vendicare auctoritate cuiusdam concilii quod dedit sibi primum locum immediate post papam tenere. Numquid propter hoc ordinavit concilium ut eandem potestatem generalem quam habet papa obtineret. Supposito quod papa contra rationem cuiuscumque concilii delinqueret. Nam si per illud privilegium ista dignitas fuit sibi data. Cum illud concilium vel simile possit idem facere alteri patriarche vel episcopo sypha. Sequeretur quod in potestate cuiuscumque concilii generalis esset potestatem quam Christus dedit petro a quocumque vellet auferre. Et cuicumque placeret sibi dare. Et sic posset deponere quem Christus instituit. Et reponere quem Christus deposuit. Et potestas concilii esset supra auctoritatem Christi in hac parte quod quantum sit absurdum patet quibuslibet recte sentientibus ad videre. Verbi gratia ut exemplo utar. Sunt quinque fratres filii unius pauperis rustici. Quorum primogenitus sit acceptus Regi propter aliquam gratiam in eo repertam. Rex vero instituat eum dominum domini sue sicut legimus de Joseph. Accidit vero postea quod offendat Regem et deponatur a Rege ab officio suo. Numquid poterit fieri eius secundo genitus absque speciali mandato Regis in dicto officio. Fratris sui depositi se ingerere. Nonne talis esset potius de presumptione sua vituperandus quam in dicto officio admittendus. Patet igitur quod frivola et ex proposito est illa similitudo sua de quinque fratribus in qua tamen tamquam in baculo arundineo totaliter innititur. Ideo oportet quod corruat.

Praeterea quero a grecis rationem pontificis condemptoribus et depositoribus. Si liceat eidem pontifici pro purgatione sua ab eisdem iudicium appellare ut maiorem ipsum. Et illos iudicet de causa depositionis utrum sit iusta vel iniusta. Si dicant quod non. Sed saltem audientia debet purgationis. Quia non minus misericorditer est agendum cum pontifice romano quam cum alio simplice sacerdote vel episcopo. Cui appellanti ad iudicium superioris audientia non debet denegari ut patet per multa concilia generalia et maxime per concilium calcedonense. Si dicant sibi licere et quod debet audiri. Quero et tunc ab eis apud quem debet hoc iudicium agitari. Si apud eos quod hii idem erunt hostes testes et iudices. Sed nec tali iudicio humana debent committi negotia quanto minus divina et ecclesiastica. Si apud principem secularem quod ille debet divine et ecclesiastice dignitatibus a pontificibus edoceri non eadem iudicare. Nec sibi quisquam potentissimus seculi qui nomine christianus hoc sibi vendicare presumpsit ne forte christianam religionem persequeretur. Si hoc pertinet ad religionem quod secundum canones non nisi sedi apostolice debetur sententia totius iudicii. Unde refert Nicholaus papa primus in epistola ad michaelem imperatorem Constantinopolitanum fuci fautorem quod tempore dyocletiani et maximiani Augustorum Marcellinus episcopus urbis Rome qui postea insigni martirio decoratus est adeo compulsus a paganis ut templum eorum ingressus grana thuris super prunas imponeret. Cuius rei gratia collecto sancto plurimorum episcoporum concilio. Et inquisitione facta hoc se egisse. Ipse pontifex

confessus est. Nullus vero est sententiam proferre. Sed omnes ei responderunt: tuo ore vindicta tantum tui. Rursus inquid: quoniam ex te iustificaberis aut ex te condempnaberis. Et recte quoniam prima sedes non iudicatur a quoquam.

Tertio cum quidem temptasset contra Sixtum papam quidam rumores malitie obicere, et in concilio in quo imperator Valentinianus erat dictum fuisset contra summum pontificem non licere sententiam dare, surrexit protinus et in arbitrio dicti pontificis tribuit videre iudicium suum. Item tamen habent plures in actis pro certo apud Calcedonem detestati sunt ut Dioscorum Alexandrinum episcopum inter cetera id circo potissime sine restitutione dampnavit quia ponens in celum os suum excommunicatione in papam Leonem dictavit testante Anatolio episcopo Constantinopolitano. Et ab eodem Dioscoro idem ordinato qui dicit non tamen propter fidem dampnatus est Dioscorus, sed quia excommunicationem domino Leoni archiepiscopo Romano induxit ut patet in actis eiusdem concilii.

a D illud quod dicitur quod tota causa quare Petrus elegit Romam est. Similiter est: Nam causa principalis fuit Spiritus Sanctus a quo regebatur in omnibus factis suis. Causa tamen accessionalis potuit esse principalitas urbis ut que erat caput erroris et superstitionis fieret caput christiane religionis. Et ut subito capite mundi christiane fidei facilius subicerent mundi residuum. Et cum dicitur quod ista causa cessat. Similiter est quia semper est i. principalis sedes imperii quamvis hoc non sit necessarium ad propositum nostrum ostendendum. Nam illud argumentum est satis ridiculosum in quo subicit quod potestas divina potestati humane subiciatur. Certum est potestas ligandi et solvendi est divina potestas aut regis est humana. Et secundum istam rationem in potestate regis esset quandocumque placeret sibi facere novum papam et mutare potestatem divinam auferendo uni et dando alteri secundum voluntatem suam. Patet quia sic potuit mutare sedem suam principalem de Roma in Constantinopoli. Ita posset mutare de Constantinopoli in Calcedoniam vel Thessalonicam. Et sic secundum istos potestas episcopi Constantinopolitani expiraret propter solam carentiam sedis regalis. O quante virtutis esset illa sedis regalis que divinam potestatem malegerentibus ministris ecclesie secum transferret ubicumque vellet. O quante infirmitatis esset illa potestas divina que in nullo loco nisi in nullo ministro ecclesie residere valeret nisi in quantum potestas humana permitteret. Et tamen quamvis istud consequens sit ita absurdum sicut potest quilibet percipere, istius opinionis videntur Greci Constantinopolitani esse quorum imperator quando placet sibi deponit suum patriarcham et quando placet sibi ipsum restituit vel alium loco eius ponit qui secundum voluntatem eius eligitur. Nam ut communiter dicitur tres pro patriarcha simul eliguntur. Et quemcumque et quandocumque illorum trium imperator voluit approbare et confirmare, ille pro patriarcha habetur. Et si nullus illorum placet imperatori tunc nominat electoribus alios tres, inter quos est ille quem imperator vult eligi. Iterum procedit ad electionem illorum trium quorum nullus consecrator nisi qui ab imperatore acceptatur. Et sic princeps ecclesiasticus a principe terreno constitutus ecclesie ponitur vel inde aufertur per potestatem humanam. Considerando qualis est ista potestas ecclesiastica que tam faciliter aufertur a potestate humana. Et

qualis est iste patriarcha ecclesie universalis qui tam viliter subicitur potestati unius laici seculares. Et quod iste preferre se pontifici Romano qui vilius subicitur uni laico quam mancipium possit subici domino suo. Et nemo invito subicitur uni laico qui propter Christum tenetur subici beato Petro.

1 Q uando ulterius arguitur de sacerdotio et corona etc. dicitur quod non ideo archa erat in Silo quia ibi erat iudex sed econverso. Nec legitur aliquem iudicem sedisse nisi Heli qui sacerdos magnus erat legis et sic idem erat iudex ecclesiasticus et civilis. Nec fuit translatum sacerdotium cum archa Ierusalem propter sedem regalem. Sed quia Deus elegerat Ierusalem ex omnibus civitatibus Israel ut nomen suum principaliter invocaretur. Et ut templum nomini suo hedificaretur ut patet iiijo Regum viij. Et ita in novo testamento elegit Romam ut ibi hedificaret sibi ecclesiam suam que esset sancta et immaculata usque ad finem seculi ab omni labe heresim. Et ut fieret sedes summi pontificis per quam fides ab omni impugnatione hereticorum semper illesa custodiretur. Nam hec est illa de qua dicit Spiritus Sanctus per os Salomonis Canticorum vj: Una est columba mea perfecta mea, id est sancta mater catholica et apostolica ecclesia que semper caruit felle heretice pravitatis. Et in progenie semper carebit.

a D aliud quod arguitur quod plures pape erraverunt, dicendum est quod in illis tribus pontificibus nominatis Deus ostendit se singularem et mirabilem curam habere de regimine et protectione Romane ecclesie in hoc quod numquam eam permisit errare et hereticorum errore infici quantumcumque homines ad inficiendum eam laboraverunt.

P rimo de illo Leone dicendum est quod si ystoria eius sit vera numquam fuit verus papa. Nec canonice electus, sed per violentiam imperatoris heretici scilicet Constantii qui Arrianis favebat, et fuit ab Arrianis in sede collocatus apostolica. Adhuc vivente papa Liberio ad exilio condempnato. Domino non ferente tantam iniuriam sui sedi apostolice eadem die qua dictus Leo antipapa primum consistorium suum tenere voluit morte subita et turpissima scilicet morte Arrii obiit egerens intestina per naturam secreta.

S e Vigilio vero Deus adhuc satis mirabiliter ostendit in custodia Romane ecclesie. Quia sic narrat ystoria quamvis dictus Vigilius non esset hereticus tamen antequam esset papa hereticis favore amore dignitatis et pecunie consentit. Nam regine Theodore que Euticianis hereticis favebat promisit fidem eorum confirmare et concilium Calcedonense condempnare dum tamen Silvestro in papam eligeretur. Qui postea sedem Romanam occupans papa Silvestro in exilium misso adhuc vivente litteras sui falsatorias occulte scripsit et dicte Regine misit rogans ut nemo hoc sciret tenens forte ne a catholicis expelleretur. Sed quia tunc non erat papa et ideo a Spiritu Sancto non regebatur. Sed tandem papa Silvestro defuncto dominus in eum respexit et omnibus erroribus confitentibus dictus sedit. Et quidquid fecerat pro hereticis revocavit et condempnavit. Sedisque concilio Constantinopolitano concilium Calcedonense confirmavit. Et regiam Theodoram excommunicavit. Et

omnes eius errori adherentes anathematizavit. propter quam causam jussu Regis in constantinopolim ductus est et ibi multiplicat flagellatus. Et per civitatem tota die tractus. qui semivivus relictus fuit et post paulum in arta custodia positus in exilium deportatus est et post biennium in fide xpi perseverans ad xpm feliciter migravit. C. et sic in cathalogo sanctorum pontificum est anotatus. In istis igitur duobus ostendit sedes apostolica magis honorabilis quam vituperabilis.

d E Johe papa. dicitur quod impomint sibi. pro illa opinione per aliquo tempore pertinaciter tenuit. Sed quia totum concilium suum ei contradixit. statim eam revocavit. Non enim ecclesia aliqua dicenda est errare in fide. quamdiu concilium. per quod regitur sanum est. Et principaliter rector ipsius ecclesie nichil vult diffinire. Nec aliquod novum tenere sine concilio suo. C. non sic est de hereticis. qui ecclesias orientales tenuerunt. quia suas synodos congregabant. Et in suas heresis tamquam suam fidem profitebant. Et alios sic credere et tenere suas heresis cogere compellebant. Et non adherentes eis deponebant. Ondant in si possit dicitur unum papam qui talia fecerit. Et quod concilium Romane ecclesie eidem favore in errore persistit. Et tunc audatius latrare poterit contra pastorem suum.

Candida: triticea tenuis. non magna. rotunda

Expers. i. sine parte fermenti. non falsa sit hostia xpi.) Expers. i. sine parte.

n Nunc ad sacratissimum sacramentum altius descendamus. C. de quo dicendum est quod quamvis possit confici in fermentato sicut in azimo. tamen convenientius conficitur in azimo. tum quia xpistus confecit in azimo quem in hoc ritu specialiter sequi debemus ut patet. C. mathei. xxvi. C. marci. xiiii. et luce xxii. tum quia puritas corporis xpi mistici. quod est ecclesia que in hoc sacramento configuratur. C. ad quam puritatem. Nos ortatur apostolus paulus. prima ad corinthios. Et enim pascha nostrum ymolatus est xpus. Itaque epulemur non in fermento veteri. neque in fermento malitie et nequitie. sed in azimis sinceritatis et veritatis.

e [T]Cum dicunt. quod xpus confecit in fermento. C. dico quod in hoc tripliciter errant. primo in hoc quod dicunt. xpm die pascha prevenisse. quia hoc est contra evangelistas. ut supra probatum est. C. Secundo in hoc quod dicunt xpm pascha suum in fermento fecisse. quod erat expresse prohibitum in lege. Et preceptum quod agnus paschalis cum azimis comederetur ut patet exodi. xii. quem ritum. xpus voluit servare usque ad mortem. ex eo quod iste ritus erat figura passionis sue. Et ideo cum de necessitate legis illud pascha fieret cum azimis oportet dicere. quod xpus. qui non venerat solvere legem sed adimplere. illud pascha et si die prevenisset celebravit cum azimis.

t Tertio adhuc magis errant quidam latini eorum qui dicunt tres evangelistas falsum scripsisse. Et Johannem eos correxisse. C. quia cum tota sacra scriptura credatur a fidelibus

fuisse a spiritu sancto revelata a quo non potest falsitas procedere. C. qua ratione una pars esset falsa. eadem ratione et alia. Et sic tota fides ecclesie que in scriptura sacra continetur. esset dubia et vana. Et ideo hoc dicere. non solum est falsum. sed hereticum. C. Rationesque eorum procedunt ex falso intellectu sacre scripture.

q [Q]uantum ad primum dico quod per diem festum pasche. intelligitur dies decimaquinta primi mensis. i. lunationis marcii. que secundum ebreos erat solempnissima. inter omnes dies anni. Et in vespere diei precedentis. scilicet in decima quarta die ad vesperam. comedebatur pascha cum azimis ut patet exodi. xii. Et levitici. xxiii. Et sic eadem die. que a tribus evangelistis vocatur prima dies azimorum. a Johanne vocatur ante diem festum pasche. i. ante diem decimam quintam. Et sic non repugnant evangeliste inter se.

a [A]d secundum argumentum. Respondet Johannes. Crisostomus. super Johannem dicens. quod vult est hoc dicere. ut non contaminarentur. sed manducarent pascha. i. quia in illa die manducarent pascha ut pessimum animi sui adimplerent desiderium in morte xpi et sic legem solverunt. Sed quia hoc non constat nobis. potest aliter dici quod per comestionem pasce intelligit comestionem azimorum et aliorum ciborum pascalium quos per septem dies comedebant.

q [Q]uando postea arguunt. de vino sanguine xpi et cetera. dicendum est quod circa vinum huius sacramenti duo possunt considerari. C. unum ex parte ipsius. ex parte ipsius sacramenti C. aliud ex parte sumentium. C. ex parte sacramenti convenit quod utrumque sumatur. scilicet corpus et sanguis. quia in utroque consistit perfectio huius sacramenti. C. Et ideo quia ad sacerdotem pertinet hoc sacramentum perficere. nullo modo debet corpus xpi sumere sine sanguine. C. ex parte autem sumentium. Requiritur summa reverentia et cautela. ne aliquid accidat quod vergat in iniuriam tanti sacramenti. quod precipue posset accidere in sanguinis assumptione. qui dum in caute sumitur de facili posset effundi. Et quia crescente multitudine populi xpiani. in qua continentur senes et juvenes et parvuli. quorum quidam non sunt tante discretionis ut cautelam circa huius sacramenti usum adhibeant. C. Ideo in quibusdam ecclesiis observatur. ut populo sanguis non detur. sed a solo sacerdote sumitur. C. et ex hoc non sequitur aliqua imperfectio huius sacramenti. quia perfectio huius non est in usu. sed in consecratione materie. C. Nec inde sequitur aliquod detrimentum spiritualis vite. quia sacerdos in persona omnium offert et sanguinem sumit. C. Et sub utraque specie. totus xpus continetur

e Et in hoc. Greci mirabiliter errant. quia dant sacramentum et coronant pueros usum rationis nondum habentibus quia cum quodlibet sacramentum efficiat spiritualiter quod figurat corporaliter. sicut baptismum spiritualiter lavat. Et confirmatio animam spiritualem levat contra ardua et terribilia. et sic de aliis. Istud sacramentum igitur si debite sumitur animam nutrit. et vitam spiritualem confortat et augmentat. Cui igitur non competit in vita spirituali proficere neque usus huius sacramenti competit. C. Sed certum est quod pueri non habentes usum rationis non possunt in vita spirituali proficere. quia ad perfectionem requiritur proprius actus

devotionis et proprium meritum. Et causa est quia tales non possunt mereri sic nec demereri. nam si possent mereri. possent et peccare quod est falsum. Et ideo qui sumunt hoc sacramentum non usus debitus sed abusus tanti sacramenti.

Et obstat verbum xpi dicentis. Nisi manducaveritis carnem filii hominis. et biberitis eius sanguinem etc. Primo quia loquitur adultis et non parvulis. Secundo quia non loquitur de sacramentali manducatione principaliter sed de spirituali qua homo per caritatem deo coniungitur ex voto et desiderio sumendi hoc sacramentum. quia per sumptionem huius sacramenti significatur et magis perficitur. Sed contra. sicut potest homo sumere hoc sacramentum non recipiens eius effectum. sicut faciunt indigne sumentes. ut dicit Apostolus prima ad corinthios xi. Ita sine sacramentali sumptione potest recipere effectum eius scilicet augmentum gratie et virtutum ex solo desiderio et voto ad hoc sacramentum. Et tale preceptum vocat manducationem spiritualem quam precepit a xpo id est verbo prelato. Quantum ad adultos in quibus requiritur non solum vita spiritualis. que datur eis per baptismum. sed et nutrimentum gratie quod continetur in hoc sacramento quia aliter non possent diu in vita spirituali perseverare propter mutabilitatem voluntatis que prona est ad malum. sicut homo non potest corporaliter diu vivere sine cibo corporali. Quod autem hoc nutrimentum spirituale sine sacramentali sumptione corporis et sanguinis xpi possit haberi. patet exemplis de sanctis patribus quorum status secundum opinionem grecorum predicta erat condempnandus qui per triennium aut quadriennium vel per viginti aut triginta aut quadraginta annos stabant soli in interiori deserto. neminem per totum illud tempus videntes. ut patuit de sancto Benedicto. beato Antonio. et de sancto heremita. et sic de aliis qui hoc sacramentum non recipiebant. et tamen continue proficiebant. ut patet in vitis patrum. Sic effectus huius sacramenti est gratie augmentatio vel deperditi restauratio per peccata venialia restauratio. Et ideo quibus neutrum istorum competit non usus huius sacramenti competit. parvulis autem ista non conveniunt. ut iam dictum est. Et ideo sufficit eis habere vitam spiritualem quam receperunt in baptismo. quia illam non possunt amittere per peccatum mortale nec diminuere per peccatum veniale quia diu carent usu rationis. Et ideo nullo modo competit usus sacramenti. competit tamen eis aliquis effectus huius sacramenti scilicet quod sint xpo et ecclesie incorporati per gratiam. sed istum effectum receperunt in baptismo in quo spiritualiter xpo et ecclesie renascuntur.

Ad illud quod arguitur de baptismo etc. Dico quod forma latinorum est convenientior. Primo quia in ea exprimuntur omnia necessaria ad baptismum scilicet minister cum dicitur ego. actus ministri cum dicitur Baptizo. actus baptizati cum dicitur te. Et virtus baptismi principalis totius Trinitatis cum dicitur In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen. Quod non est ita in forma baptismi grecorum. Secundo quia magis concordat verbis xpi dicentis. Euntes baptizate omnes gentes. In nomine patris et filii et spiritus sancti. Ex quo patet quod licet deus sit qui principaliter baptizat tamen per hoc non excluditur operatio ministri baptizantis

Et ideo convenienter.

Et ideo convenienter exprimitur in forma baptismi. cessante illo errore qui fuit in primitiva ecclesia. Unde istam formam accepit ecclesia Romana a beato Petro Apostolo sicut et aliorum sacramentorum.

Ad illud quod dicitur quod papa debet imitari xpm etc. Respondet ad hoc Nicholaus papa in epistola sua predicta. Non quales sacerdotes domini sunt. sed quid de domino loquantur vobis magis opere pendendum. Nec in vicariis beati petri apostoli vobis est attendendum quales sint sed quid pro correctione ecclesiarum et salute vestra satagunt. Nec enim illos inferiores dicetis scribis et phariseis sedentibus super cathedram Moysi de quibus dominus precepit dicens. Quecumque dixerint vobis facite. secundum opera illorum nolite facere. Ergo. Imperator. considerate quod si illos dixit audiendos qui super cathedram Moysi sedebant. Quanto magis sunt audiendi illi qui sedent super cathedram petri. Preterea quero ab episcopis Fotiane. Quis est superbior iudicandus. vel dives superbiens de hiis que iuste possidet. vel pauper superbiens de hiis que numquam habuit nec habebit. sed credit se habere illa que dives possidet et habet. Sic contingit miseris grecis secundum dictum xpi quod festucam in alterius oculo reprehendunt. et trabem in suo proprio non vident. Quia dum superbiam et vitia aliorum detestant. et tamen per eorum superbiam luciferi recte imitantur. qui dum usurpare voluit quod suum non erat. iuste amisit quod suum erat. Sic Fotianus episcopus non contentus dignitate episcopali nec potestate patriarchali. dum usurpat sibi nomen universalitatis amittit omnem auctoritatem episcopalis dignitatis. Unde audeo dicere quod quicumque episcopus alius quam Romanus facit se pontificem orbicularem. non potest ligare aut solvere quam puer hodie natus. Videat ergo ipse quicumque sit ille. in quo statu est. Et in quo statu ecclesiam dei regit. Et hec sufficiant pro ratione premissarum solutionum.

Nunc restat auctoritatibus et rationibus sanctorum ostendere quod obedire Romano pontifici sit necessarium ad salutem.

Primo probatur hoc per illud quod dicit Apostolus ad Romanos xiii. Qui resistit potestati dei ordinationi resistit. qui autem resistunt sibi ipsis dampnationem acquirunt. Et si hoc est verum de potestate temporali de qua loquitur ibidem Apostolus. quanto magis credendum est esse verum de potestate spirituali que specialiori et diligentiori cura fuit immediate a xpo ordinata et beato petro data. Secundo quia omnis scismaticus est in via perditionis. quia est divisus ab ecclesia sine qua non est salus nec vita spiritualis. Sed non obedientes Romano pontifici sunt scismatici. ut patet ex precedentibus. quia ovium est pastor. Romana ecclesia est caput omnium ecclesiarum et habet auctoritatem plenariam in universali ecclesia. ergo non obedientes sunt in via dampnationis eterne.

Preterea imitatores Fotii sunt in via perditionis. Sed illi qui non obediunt pape nec ecclesie Romane. propter hoc quia per eam additur spiritum sanctum a filio procedere. sunt imitatores Fotii ergo etc. Minor patet. quia sicut Arriani sic Fotii. sunt in statu perditionis eo sicut illi. sic isti sunt condempnati et anathematizati. ut patet per octavum concilium generale Constantino

poli. celebratum. cuius acta et dicta ex integro apud nos sunt ubi legimus quod fotius fuit condem-
pnatus et anathematizatus cum omnibus suis sequacibus ex eo quod ausus fuit ecclesiam constantinopolitanam
separare ab obedientia Romane ecclesie occasione predicta. C. Si autem dicat quod fotius non
illa occasione fuit condempnatus. Sed quia sanctum Ignatium indebite de sua sede expulit et ean-
dem sedem invasit. C. contra quia propter hoc non fuit principaliter generale concilium congregatum et celebratum
cum ante dictum concilium fotius fuit de sede expulsus. Et sanctus Ignatius eidem restitutus
C. Nam mortuo Michaele imperatore predicti fotii fautore. Basilius successor in imperio de
mandato Nicholai pape. fotium expulit. Et sanctum Ignatium restituit. C. Et ideo non oportebat
propter hoc concilium generale solummodo celebrare. Sed celebratum ad reunendam ecclesiam constantino-
politanam quam fotius ab ecclesia Romana diviserat.

Non quasi gesta anno domini a Greco recessionum.

Preterea sicut istoriae quae apud grecos reperiuntur. C. Et maxime sicut patet ex cronica liberati
Carthaginensis. Archidiaconi colligitur. A tempore Arrii usque nunc. Ecclesia constantinopolitana
fuit divisa duodecim vicibus ab Ecclesia Romana. Et omnes divisiones precedentes istam
ultimam fuerunt ex causa alicuius heresis vel scismatis ex parte Ecclesie constantinopolitane non ecclesie
Romane exortis. C. probatio. Nam quicumque aliquis hereticus vel scismaticus episcopus ecclesiam
Constantinopolitanam occupavit statim eam ab ecclesia Romana separavit vel in separatione eam
tenuit ut patet. de Arrianis et Macedonianis qui per triginta sex annos. Et de Euti-
anis. qui plusquam per centum quinquaginta annos. et de yconomachis. i. persequentibus
sacras ymagines qui plusquam per quadraginta octo annos. eam diviserunt et in divisione
tenuerunt. C. Sicut patuit de scismaticis. scilicet quodam Johanne patriarcha. Constantinopolitano
qui tempore pellagii pape. beati gregorii predecessoris. ausus fuit sibi nomen universalitatis
occupare et usurpare propter sedem imperialem. cuius ratio postea et soluta fuit. C. Et de Fotio
fotio qui similiter dictum nomen sibi usurpavit occasione sumpta ex processione spiritus sancti
a filio. C. utrorumque istorum dictam Ecclesiam a Romana separavit ecclesia. C. Et nunc a foti-
anis in eadem separatione tenetur. C. Sed per oppositum quicumque aliquis sanctus catholicus potestatem
ecclesie tenuit. si illam divisam invenit statim illam reunivit Romane ecclesie vel eandem in
unione conservavit. ut patet de omnibus inductive. C. Unita enim erat tempore beati paulini episcopi
quem Arriani sub altari suffocaverunt. C. Et tempore beati flaviani. quem flagellatum eu-
tiani in carcerem strangulaverunt. C. Et tempore beati gregorii nazazeni. Et beati iohannis
crisostomi. quem sui emuli et scismatici de sede sua expulsum ad exilium ire compel-
lerunt. C. Et tempore beati Ignatii. quem fotius et sui complices de sede sua iniuste ex-
pellerunt et multipliciter persecuti fuerunt. C. Temporibus quoque omnium istorum ecclesia constantinopolitana
fuit unita et obediens ecclesie Romane. et ab eorum successoribus qui immediate dictam
sedem indebite invaserunt preter quam dicti gregorii. fuit divisa. C. Si quoque nullus sanctus
catholicus dictam ecclesiam a Romana ecclesia divisit nec in divisione eam tenuit. sed tamen heretici

et scismatici. qui dum ad libitum omnia agere et dicere sine freno et impune volebant. beati petri
et successoribus eius adnichilare. aut in aliquo diminuere potestatem satagebant. C. Sed constat
quod omnium predictarum divisionum causa fuit aliqua heresis vel scisma. Et illa causa fuit ex parte
ecclesie constantinopolitane Et non Romane. que semper eodem modo in predictorum temporibus se habebat.
Modo de ista ultima divisione videamus. C. Quia cum ecclesia dei. debeat esse una sicut est
unus deus. una fides. unum baptisma. C. Et iste due ecclesie. scilicet Romana et constantinopolitana
iam se divise sunt. quia neutra obedit alteri. Necesse est quod una existente in statu salutis
scilicet illa que habet iustitiam pro se. Alteram esse in statu perditionis sicut sunt scismatici. Sed in illa in
qua est defectus qui causa est huius divisionis. C. In qua quoque illarum debemus iudicare esse defectum
esse. vel illa in qua duodecim vicibus. Iste defectus qui est causa divisionis fuit repertus
vel illa in qua numquam defectus fuit. C. In qua parte est iudicandum esse causa divisionis vel in
parte que est in eodem statu in quo erat quotiens ad rebellionem et inobedientiam tempore hereticorum
et scismaticorum vel in illa que quotiens ad credendum semper in eodem statu fuit et perseverat
in quo erat tempore sanctissimorum episcoporum Constantinopolitanorum supradictorum . C. Sic
miseri. Greci in statu damnationis existunt. Et periculum in quo sunt non advertunt
C. Et quod est extreme dementie. advertere contempnunt.

Preterea. videamus ad fundamentum. quod habent. quam fragile sit et debile. C. Et quam ne-
cessarium est illi fundamento. innitentes. corruere. C. Et sit quanta ratio et ultima. C. Sup-
posito. quod ecclesia Romana sit vera catholica et apostolica ecclesia quam sicut symbolum Constantinopolitanum
omnes tenent credere. Nonne si ita est. omnes separantes se ab eius obedientia. erunt scismatici
et separando se ab ecclesia catholica Et ab obedientia eius sunt in statu. in statu eterne dampna-
tionis. Et etiam est quod sic. C. totum quoque fundamentum quod sustinet eos ne puteum abissi
corruant. est heresis ecclesie Romane. quo ablato si in eodem statu persistant necesse est eos ca-
dere in illum puteum infernalem. C. Et sic sunt in tali statu quod herezeos latinorum sustinet
eos. C. hoc totum habent concedere. C. tunc ergo quero que sit ista heresis quia inquiunt latini
addiderunt in symbolo niceno quod spiritus sanctus procedit a filio. C. tunc quero ab eis. utrum
constat eis quod non procedit a filio. C. Quia ex quo affirmativa est heretica. oportet quod negativa
sit catholica. C. dicant quoque mihi in quo loco sacre scripture exprimitur. aut in quo concilio generali
determinatur ista propositio negativa. scilicet quod spiritus sanctus non procedit a filio. C. Iam est. dictum
est quod non sequitur scriptura non dicit quod non sequitur ex filio. Si quoque non dicimus quoque dicimus quod non
est ex filio. sic supra ex sanctitatum est. de stellis paribus vel imparibus. C. si quoque nec sacra
scriptura. nec examinatione alicuius concilii generalis. potest evidenter concludi. Ista negativa. scilicet
quod spiritus sanctus. non procedit a filio. Qua ratione audent greci asserere dogmatizare illam ne-
gativam. facientes additionem prohibitam sub pena anathematis. quia si spiritus sanctus procedit a filio

c hoc negat. et negatiuā tamq̄ fidē astruit. p ista negatiuā additā aliā fidem statuit. C. asodo q ista negatiua sit uā nō possit ondere quare sequit q in eadē reatu sut mꝰ latinos ee dicit. C. Si forte dicat q ista negatiua nō assumit n affirmatiuā appositam recepit. qz neutrā pte ē certa. eo q nō sit in sacra scriptā nec aliquo cōsilio gnali determinata. gᵒ utraqz pte ē eis dubia. s q sps scūs pcedit afilio et q nō procedit. C. Cua gᵒ fronte ausi sunt pro eo q eis dubiū et incognitū maledictiois anathemat in summū potificē et in totā ecclesiam Romanā irrogare. C. Et se omes ab eius obediā separe. Cuia si fuisset rōnales uiri. factū tam enorme et tā nōbile et atota celesti curia nō debuissz agredi p eo q eis dubiū dō fuissz eis ul' deccelo reuelatū. bel p cōsiliū generale determinatum.

Reassumendo gᵒ pdicta. Arguo sic. C. Si Romanus pontifex cū tota ecclia sua habet iusta cam p se et teat bam fidē cathocaz. Omēs recedentes ab obediā eius sut tamq̄ scismatici in uia dapnatōis eterne. C. hoc ē gerētis ctum et nō dubiū. et hoc ocedunt C. sz q ecclia romana teat malā fidē siue hrsim. C. hoc ē eis dubiū et inctum. C. et sic incerti sunt. btru iuste ab ecclia ei recessint ul' nō. Et tn cti sut. q si in iuste recesserunt in uia dapnatōis sut. C. sic gᵒ ocludit. q de pte q̄ ē cōtra eos cti sut. de pte autē que ē p eis sut incti et dubij. C. concludat quale fundamētū hnt. et in quo statu st. C. Sz adhuc. illud moicuz et bacillās fundamētū et tā debile ocuriamꝰ fortiꝰ ut si fi pt. frangat. ut sit necesse sit eis. bl' tale fundamētū dimittere. et ad ouile xpi redire. uel cū tali fundamēto. i infernū corruere. C. si forte conant' suā ctitudinē defēdere. dicentes se ee ctos. q Romanꝰ potifex ē depositus tamq̄ hereticꝰ cū oibz suis adherentibus. pp additionē pdictā ad symbolū Nicenū. C. contrā supposito. q istaaddictio sit uā et cathocā. Quero si Romano potifici. pontifici licuit illā additionē facere pp maiorē fidei declationē. ul' nō. C. si dicat q sic. gᵒ nō debuit ab illis deponi i eo q addidit. C. Sz in eo q fliue addidit. C. sz de fliatate. illa nō sunt cti ut dēz. ē gᵒ pp hanc uiā nō pnt suā ctitudinē deffendere. C. si dicat q p aliā uiā. s q nō licuit sibi facē aliquā additionē qtūcūqz uām et cathocā. pp phibitionē cōsilij ephesini. C. qt̄ā. qz an illud cōsiliū. hoc sibi licuit. gᵒ et post cōsiliū. ide sibi licebit. C. ps. ontia. C. tum. quia sumꝰ pontifex ē sup omē cōsiliū. cū ad ipm ptiñat omē cōsiliū ofirmare uel infirmare. aliquā robur heat. C. tn et quia illud cōsiliū ephesinū. auctē eiꝰ fuit cōgregatū et celebratū. C. tn et. qz i illo cōsilio nō fuit phibitū fieri quacūqz addictionē sz facē aut scribē aliā fidē. ut patuit supā. C. adderūt aut ad articulū fidei aliquid ibi. pp maiorē declationē fidei nō ē aliā fidē facē. sz eandē ofirmare. C. bn quilibet adderet ad dictū symbolū cū dicat. Et incarnatꝰ ē de spū sco. ex maria bgine rc. et diceret ex maria semp bgine rc. nō faceret aliā fidē. sz eandē ofirmaret. et eandē clarius declararet. sic pualiz in pposito nrō qd nō aduertunt ignati greci. C. tn i. qs

licet cuilz simplici clico et theologo totā sacrā scripturam et omia cōsilia et decreta summoꝝ pontificū exponē. tamē berēdica expositione. pz quia licitū ē omi fideli. qd' scitū est lucidare. bn ecclastici xxiiijᵒ. dicit sapiā. Qui elucidat me. bitam etnam hebut. nōne et cirillus Alexandrinus exposuit cōsiliū. Nicenū p duodecī capla que in cōsilio calcedonensi fuit accepta et ofirmata. Et io absurdum et ridiculū ē dicē. q cōsiliū epphesinū. phibuit fieri expositio. articuloꝝ fidei in symbolo. niceno otentoꝝ. qz hoc eēt phibere paratos nos ee ad satisfationē oi potati. nos rōnez de ea. q in nob fidez q expssum ē. qt̄ā pceptū et documētū bti. petri apti in pma epla iijᵒ caᵒ. Et pz. ontia quia bitatem fidei nō possumus ō infideles deffendē. n' de eadē fidē omi poscenti nos rōnem reddere. n audeamꝰ sacrā scripturam. Et omia que ad fidē ptinēt exponē et declarare. Iste expositiones et declationes nō pnt fieri sin additione uboꝝ. Et io si ytas additiones facē debere que ad fidē ptinet. lz cuilibet clico simplici. Quare hoc fidē nō licebit summo pontifici ad quē pncipalit ptinet dubia circa fidē declarare. Et omēs hrsēs. ubiqz sut extirpare. Nec pnt dicē q sit licitū summo pontifici addere alia uba ad symbolū pdictū. Et nō illud. C. qᵒ. gᵒ. illud de pcessione spūs sci afilio erit magis phibitū q alia. Sz. bn hoc hnt nisi apuisa uolūtate eoꝝ. Qd aut ista additio fuit necciā ad exponendū articulū fidei de diuinitate spūs sci loquntem pz. Cuia nob ē neccrium ad salutē. credē spm sanctū ee osbalem et coequalē. nō solū pri sz et filio. Arrianis gᵒ quērentibꝰ rōnem osbalitatis filij cū pre. quid respondendū ē. n. quia generat apatre sbaliter. Eodē mō macedoianis quērentibz rōnem de osubalitate spūs sci cū patre et filio. quid pt rnderi. n sic spūs. s. q idē ē osbalis utriqz. quia ab utroqz spirat sbaliter. Alit' cūz eet dubiū simplicibus et nouit ad fidem qūsis. btrū sps sctus eēt equalis eēt osubalis filio sicut patrē. n pcessio eiꝰ afiliᵒ exprimeret. Et q hᶜ expositio sit bā et cathocā patuit supra quia osonat sacē scripturē ac dictis omniuz sctoꝝ tam latinoꝝ q grecoꝝ. Fuit et ista oclusio. s. de pcessione spūs sci afiᵒ determiata in plurs q sep. cōsilijs. tam gnalibus q sinodalibz. q et puicialibus celebratis in ptibus ytalie yspanie. gallie. Et pp multas hereses ō. uitatem pdictā. in pdictis ptibꝰ insurgentes ordinatum fuit asummo. potifice. Et cōsilio eiꝰ istā oclusionē addē simbolo Costantinopolitano satis cito post celebrationē illiꝰ cōsilij inquo idē simbolū fuit gdditum. Et cā fuit. quia tūc tempris plures hrtici et maxie arriani erant in ptibꝰ occidentalibꝰ pdictis q orientalibz. ideo neccrium fuit. i fortius remediū adhibere ii mortalibꝰ pdictis q orientalibz. Ideo neccrium fuit. i fortius remediū adhibere ii mortalibꝰ ... bus magis uigebat. et pcipue circa diuinitatē spūs sci et pcessionē eiꝰ ii pncipalibꝰ errabant. Si aut dicat greci. q io nō recepiut cōsilia celebrata inptibꝰ occidētalibꝰ

quia nō fuīt uocati. Videant ipi ꝯ que ē ista rebellio. Nō eīꝫ ē ꝯ hoīem sꝫ ꝯ deum ⁊ ꝯ saluatorē aīaꝝ suaꝝ. Nam supposito ꝙ nō fuīt uocati. debeat se ꝑꝑ hoc ī flumī demergere. Equalis ē ista vindicta qꝛ a papa fuīt despti. Ideo ī despectū eius noluit ꝑꝑam salutē despicere ⁊ ad morte eterna tendere. Videant ista ⁊ ꝯsidēnt quale fundamentum hūt. Tamē dico ꝙ in ꝯcilio gn̄ali lugdunen̄ celebrato. oēs uolētes venire fuīt uocati. Sꝫ qꝛ greci iam scismatici ērāt. Ideo venire ⁊ obedire eccle tenuerūt. Vltimo ꝯfirmo istam ꝯclusionem .s. ꝙ necē sit ad salutē Romano pōtifici obedire p doctores grecoꝝ. dicit eīm Cirillus li. thesauroꝝ. Itaqꝫ fratres mei si xp̄m imitamini. ut ei oues uoce eius audiam̄ manētes in ecc̄a petri. Et nō inflemur vento supbie. ne forte tortuosus serpens ꝑꝑ nr̄am ꝯtentionē. Nos ditiat ut euā olim de paradiso. It maxim̄ in ep̄la orientalibꝫ directa dic. Coadunatā ⁊ fundatā sup petrā ꝯfessionis petri dicimus vniūsalē eccliam. sm̄ diffinitionē saluatoris in qua necē salutē aīaꝝ nr̄aꝝ ē manere ⁊ ei obedire. suam suantes fidem ⁊ ꝯfessionem.

Et hec dicta p scā ꝯclone ac quarta suffitiant

Ostqꝫ satis disputatū ē de duabꝫ pmis ꝯclonibꝫ. Int̄ quas ⁊ quanta fuit in secreta. Iam restat diffinire de tertia .s. vtrū post hanc uitam sit aliq̄ pena purgatoia. Et pbat ꝙ sic. pmo p id ꝙ scribit Machabeoꝝ xij. Scā g̊ ⁊ salubris ē cogitatio p deffunctis exorare dnm̄ ut a pccatis soluant̄. Sꝫ p deffunctis qui sūt in paradiso nō ē orandū quia nō indigent. Nec p ill' qui sūt ī inferno qꝛ a peccatis solui nō poss̄t eo ꝙ ī inferno dapnatoꝝ nulla ē redeptio ut dicit Iob. Ergo post hanc uitā sunt aliqui nondū a peccatis soluti qui tn̄ solui pnt ⁊ nō sunt dapnati ad morte etnam. Ergo sunt ordinati ad gloriam etnam. Sꝫ ī illā nō intraibūt. nī ab omi peccato sīt bn̄ purgati qꝛ nichil inmundū ⁊ coīquinatū ī illā intraibit. ut dr̄ Apochalyps. Ergo oportet dicere ꝙ aliq̄ purgatoiū aīe restat post hanc uitam

Secundo arguo p illud ꝙ xp̄s dic Mathei xij. de omi vbo ocioso ꝙ locuti fuīt hoies reddēt rōnem in die iudicij. Certū ē ꝙ p reddē rōnem de vbo xp̄us cōminat aliq̄ penā in iudicio dei infligendā p vbo ocioso. qꝛ hoc vbum insupit ad ondendā quanta pena digni erūt loquētes blasfemiā in spm̄ sctm̄ ut pꝫ ibidem. ꝙ argumētiz xp̄s nō ꝯcluderet. nī p locutionē ociosi smois penā ēē debitā insinuaret. Sꝫ nō penā etnam. quia nō omē vbum ociosū ē pecc̄m mortale ergo tempale. Ergo oportꝫ ꝙ sit aliq̄ pena post morte que sit punitiua pccati locutionis. Eadē rōne cuiuscūqꝫ altius peccati venialis. Et illā penā dicim̄ ēē purgatoriū. Sꝫ forte dicet in aliquis ꝙ in die iudicij nulla erit punitio scoꝝ. vn̄ Mathei xxv. dr̄ ꝙ xp̄s statuet oues a dextris. Edos aūt a sinistris

Et postea ꝯcludit ꝙ ibūt hij .i. repbi ī suppliciū etnum. Iusti aūt in uitā etnā. g̊ nō uidet̄ ꝙ tunc aliqua pena iustis infligatur. aliť oporteret dicē ꝙ in uita eterna ēēt pena. Sꝫ sciendū ē ꝙ p die Iudicij in scriptura sacra nō solū accipit dies iudicij gn̄alis. in qua omēs resurgent. q̄ et uocat nouissima dies. Sꝫ freqnter iudiciū p punitione q̄ iuste infligit p culpa. Sic et accipit iudiciū Iohis v. Qui audit vbū meū ⁊c. hēt uitā eternā. Et in iudiciū nō uenit. sꝫ transiet de morte ad uitā. Manifestū ē ꝙ nō loqr ibi de iudicio gn̄ali. in quo oēs astabim̄ an̄ tribunal xp̄i. sic dic Aptus. Sꝫ loquit̄ ibi de pena p culpa infidelitatis īfligendā post hanc uitā. Et sic p die iuditij intelligit tps quo ponit aliqua aīa in purgatoio p uerbo ocioso. vel alio pecco veniali. Et uocat̄ dies iuditij dei ad driam dei iudicij hominum qui in hoc sclo malefactores iudicat ⁊ punit. Similiter dies mortis vocat̄ dies iudicij pticularis ⁊ nō gn̄alis qꝛ tūc iudicat de qualꝫ p̄ morientē ad quā ptē dꝫ ire. Sic pt accipi hic dies iuditij.

Tertio arguo pncipal̄r p vbū Apli p̄a ad corintheos iij. ubi dr̄ sic. Siquis aūt sup hedifficat sup̄ fundamentūꝫ hoc aurū argentū lapides ptiosos. ligna fenū stipulā. vniuscuiqꝫ opus quale sit ignis pbabit. si cui' opus manserit qd sup̄ hedifficauit mercedē accipiet. Si cui' opus arserit detrimētuꝫ patiet ipē aūt saluus erit. Et sic tn̄ q̄si p ignē. Certū ē ꝙ hic dies dnj uocat tepus q̄ ē post hoīs. nam hō hēt hic diem suū qn̄ pt facē qd uult siue bonū siue malū. de quo die lo. Luce xix. vbi loquens ciuitati Ierusalē dic. Et nūc in hac die tua q̄ ad pacē t. post morte aūt deus hēt diē suā qn̄ ipē solus facit de homine omē ꝙ placet sibi. puenō ipm̄ sm̄ merita uel demerita ei'. De qua die iterz loq̄ Luce xij. dn̄i dic. xp̄s ueniet dnūs serui illoꝝ ī die quā nō spat ⁊ hora qua ignorat ⁊ ptē ei' ponet cū ypocritis. Si g̊ aīa saluand̄ post hanc uitā patit̄ detrimētūꝫ .i. penā p ignē ⁊ hoc ꝑꝑ opa cremabilia q̄ fecit. q̄ nō aliud q̄ pecca venialia p lignū fenū ⁊ stipulam designata. Oportet de necessitate isti' sac̄ scripte auctoritatis ꝯcedē pt hanc uitā ignem purgatoriū ēē.

Quarto pncipal̄r pbo eandē ꝯclonē p id ꝙ dic Aptus ad corintheos xv ca. Quid inquit facient qui baptizant p mortuis si oio mortui nō resurgunt. vt quid eīm baptizant p illis. Vbi ē sciendū ꝙ p baptizationē intelligit opus aliqd satisfactoriū qd dr̄ baptismus in q̄ntū ꝯfert opus simile effectui .i. aīam effectui baptismi. q̄ ē purgatio ⁊ libatio aīe a culpa ⁊ pena. Sic sūt ieiunia elemosine orōnes ⁊ similia q̄ ꝯsueuit fieri p deffunctis. Tunc arguo sic. si purgatoriū nō ē post hanc. frustra aliq̄ p mortuis baptizant. qd̄ ē inꝯueniens. sꝫ aptus g̊ ⁊ illud ex quo sequit pbat' ꝯtrie. Opa satisfactoia nō ualet existentibꝫ ī inferno

damnatorum nec cum pueris in paradiso. Ergo si valet oportet dare aliud locum, ubi sunt anime indigentes purgatione et satisfactione pro eis fienda. Et hunc locum vocamus purgatorium.

Quinto principaliter. Si negativa contraria istius conclusionis esset vera sequeretur quod non melioris conditionis esset ille qui in presenti vita satisfaceret pro peccatis suis venialibus quam alius qui hoc negligeret. Sequeretur etiam quod inter innocentem et peccatorem quantumcumque vilissimum peccatis multiplicatis citra tamen peccatum mortale, id est qui non habeat mortale sed multa venialia, nulla esset differentia apud deum. Consequens est contra divinam iustitiam que reddit unicuique secundum opera sua, ut dicitur in psalmo. Contrarium patet. Suppono quod sint duo homines equales in meritis, sed unus sit innocens. Alius commisit mille millia peccata venialia. Casus est possibilis quia multum peccatum veniale tollit meritum nec diminuit iam acquisitum, sed tamen obligat hominem ad penam temporalem. Tunc volo quod ille peccator nullam penitentiam de tot peccatis venialibus umquam fecit. Tunc si ille peccator sine penitentia et innocens qui numquam peccavit et alius equalis istis in merito, qui similiter peccavit sicut primus, sed penitentiam egit sufficientem, simul ex hac vita decedat, tam cito erit unus in paradiso quam alius et eque cito et equaliter quilibet eorum videbit deum et erit beatus. Ulterius sequitur quod ecclesia errat que orat et instituit orationes et suffragia fieri pro animabus defunctorum que omnia starent frustra et essent vana si purgatorium non esset. Consequens est hereticum. Item sequeretur quod omnes revelationes que facte fuerunt toties et totiens et tot modis et in tot diversis locis et temporibus et tot sanctis hominibus essent false et deceptiones. Consequens est absurdum quia per eandem rationem omnes revelationes prophetice essent dubie utrum a spiritu sancto fuissent vel a maligno. Cum multi gloriosi sancti vita et miraculis fulgentes et spiritu prophetico multa occulta revelantes revelationibus sibi factis fidem adhibuerint et easdem memorie et scripto commendaverunt, quos non est fas credere a spiritu maligno fuisse deceptos quia qui in omnibus tam potentes erant quod ipsum de corporibus obsessorum eiciebant. Et tamen isti fere innumerabiles revelationes fecerunt de purgatorio et penis quibus aliquae anime affligebantur. In eo quod recitat beatus Gregorius in 4to libro dialogorum fere per totum et in pluribus aliis libris et historiis autenticis et legendis sanctorum tales revelationes de eodem purgatorio invenimus et legimus. Omnia igitur necessaria contraria istius conclusionis hic probate est contra ordinem divine iustitie et contra auctoritatem sacre scripture et contra doctrinam et ritum ecclesie et contra veritatem et revelationes propheticas pluribus sanctis novi testamenti factas merito condempnanda est tamquam heretica. Et ideo omnes tenentes eam sicut illi etiam qui et qui contradicunt auctoritati ecclesie est hereticus censendus. In quo statu si decedat invenit non purgatorium sed infernum.

Confirmatur ista conclusio per dicta sanctorum grecorum. Dicit enim Gregorius Nazazenus in sermone de defunctis: Si aliquis hic in labili vita purgare peccata minime potuit post transitum hinc per purgatorii ignis conflagrationem, cuius magis fidelis sponsa dona et hostiam in passionis memoriam offert pro filiis quos ipsi sponsi cibo et sacramento regenerare genuit, peccata abluit expedit secundum quod predicamus dogma veritatis servantes. Ita et credimus. Item dicit Theodoricus episcopus cyrenensis super illud prima ad Corinthios iii: Si cuius opus arserit et cetera, dicat sic dicit Apostolus quod salvabitur, sic tamquam per conflatorium ignem purgante quicquid inhieverunt per incautelam pratice vite ex pulverem falsi pedum terreni sensus. In quo igitur tamen diu manet, donec quicquid corpulenti et terreni affectus inhesit purget, pro qua mater ecclesia est et dona pacifica dona pacifica devote offert. Et sic per hoc medius inde purus existens deum sabbaoth perfectissimis oculis intuitus videt.

Nunc restat contra predictam conclusionem arguere ut magis veritas elucescat. Primo arguitur per id quod habetur Apocalypsis xiiii: Beati mortui qui in domino moriuntur. Amodo iam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis. Ergo illis qui in domino moriuntur non manet aliquis purgatorius labor post hanc vitam nec etiam illis qui non in domino moriuntur quia purgatorium non est post hanc vitam. Secundo sic. Sicut se habet caritas ad premium eternum ita peccatum mortale ad supplicium eternum. Sed morientes in caritate statim ad premium eternum vadunt. Et sic videtur quod non sit eis aliquod purgatorium post hanc vitam. Tertio. Cum deus sit summe misericors magis est pronus ad misericordiam quam puniendum. Sed sicut illi qui sunt in caritate fecerunt aliqua mala que non sunt digna supplicio eterno, ita illi qui sunt in peccato mortali fecerunt aliqua bona que non digna premio eterno. Ergo cum illa bona non premient in damnatis post hanc vitam, videtur quod nec illa mala debent puniri post hanc vitam.

Ad primum dicendum est quod illud verbum Apocalypsis intelligitur de labore operis ad merendum, non de labore passionis ad purgandum. Ad secundum dicendum quod malum non habet causam perfectam sed ex singulis deffectibus contingit. Sed bonum ex una causa perfecta assurgit ut dicit Dionisius Atheniensis. Et ideo quilibet deffectus impedit perfectionem boni, sed non quodlibet bonum impedit consumationem alicuius mali quia numquam est malum sine aliquo bono. Et ideo peccatum veniale impedit habentem caritatem ne ad perfectum bonum deveniat, scilicet ad vitam eternam quamdiu purgatur. Sed peccatum mortale non potest impediri per aliquod bonum adiunctum quominus statim ad ultimum malorum et miseriam infernalem perducat. Ad tertium dicendum est quod ille qui in peccatis mortalibus incidit omnia bona ante acta mortificat. Et omnia que facit quamdiu est in peccato mortali mortua sunt, quia ipse deus offendens meretur amittere a quo omne bonum habet. Unde ei qui in peccato mortali decedit non manet aliquod bonum post hanc vitam, sicut manet aliqua pena ei qui in caritate.

Ultimo ne aliquid circa premissa obmittatur quamvis michi videtur actum cum aliquid supersit ad agendum. Insistamus nunc disputatores percellere sive stimare que greci asserunt ultra scripta supra circa istam conclusionem. Sciendum est igitur quod multi greci malitia magis quam veritate armati dictantibus tam manifestis sanctorum doctorum non audentes contradicere nec volentes tamen eandem confi-

gunt ad falsa presidia .s. ad mendacia dicentes illas auctoritates se nescire vel non habere. Et ideo
contra hec mendacia dispositi stilum disputationis nostre apponere.
Dicunt ergo greci quod illas auctoritates doctorum suorum per nos allegatas non habent. Et ideo mirantur ut
dicunt quomodo Latini illas auctoritates in libris predictorum grecorum doctorum inve-
nerunt cum ipsi greci dictos libros habeant in quibus nichil tale reperiunt. Et sic con-
cludunt quod latini vel fratres greci ad fidem latinorum conversi talia verba adinvenerunt.
Unde dixit michi unus quod quidam grecus nomine Johannes Vechus mendacia fabricavit in
libro. Sed ad inventio astutie mendacii faciliter deprehenditur ex predictis librorum
voluminibus quorum plura in lingua grecorum scripta conservata sunt in Romana curia
que quidem littera est antiqua et uniformiter continuata. Et antequam dictus Johannes Vechus
esset natus scripta. In quibus sententie doctorum grecorum supra posite ex integro reperiuntur
ut patet per interpretationes bonorum et fidelium interpretum qui linguam grecam et latinam
optime sciebant. Et qui interpretando in eandem sententiam concordabant. Unde quia difficile
est contra eos in hac materia disputare oportet uti verisimilitudinibus secundum regulam iuris
que dicit. Inspicimus in obscuris quod est verisimilius vel quod plerumque fieri consuevit.
Arguo ergo sic. Nonne verisimile est quod si interpretes fuerunt adiurati per nomen domini ut
verba doctorum voluminum fidelius et brevius quo possent interpretarentur nichil addendo
aut diminuendo quod sententiam variare posset. Et scienter oppositum fecerint. Similiter
non est verisimile quod doctores latinorum qui volebant scire doctrinam sanctorum grecorum. Et qui
propter veritatem cognoscendam dictos libros sibi interpretari fecerunt. non laboraverunt ad
hoc quod interpretes eorum absque ulla fallacia predictos libros secundum grecam veritatem interpreta-
rentur. Et ideo nullo modo est verisimile. vel quod interpretes contra hoc quod fuit eis impositum fecerint
vel quod illi qui propter veritatem cognoscendam fecerunt sibi dicta volumina interpretari scienter
fecerint vel permiserint veritatem celari et falsitatem adinveniri. Si autem forte dicatur quod
doctores antiqui latinorum veritatem doctrine grecorum bene habuerunt. Sed ipsi vel eorum suc-
cessores illam doctrinam mutaverunt. Et quod voluerunt addiderunt et sic totum falsificaverunt
Contra. Si ita esset. hoc maxime fecissent de illo libro qui magis videtur esse contra opinionem
latinorum .s. de libro Theologie damasceni in quo videtur dicere quod spiritus sanctus non videtur
esse a filio. Sed latini concedunt sic esse scriptum. quodque ex predicto libro est contra eos allegatum
Et concedunt quod damascenus dixit et scripsit illa verba que supra posui. Si ergo iste
aliorum sanctorum grecorum tam apparenter contra opinionem vel veritatem latinorum scripsit sicut
iste. Si latini corruperunt alios doctores quare non corruperunt istum. Et si non corruperunt
istum. quare ergo corruperunt alios. qui nichil contra latinos dixerunt. Ergo non est verisimile
quod latini libros aliorum doctorum corruperunt qui nichil contra latinos scripserunt. quod est satis
notum. Quia si alii doctores sicut contra opinionem latinorum aliquid scripsissent. pro certo greci pro
defensione sue opinionis ita eos allegarent. sicut allegant damascenum quem solum pro

fulcimento sue opinionis quasi columpnam habent. Item quero ab eis. si recipiunt concilia generalia in grecia ce-
lebrata vel non. Si non pro infidelibus habeantur. Si sic quare non videt epistolam Cirilli contra
errorem nestorii scriptam in concilio primo ephesino receptam et approbatam atque actis eiusdem
concilii incorporatam In qua contra quosdam. beatus Cyrillus arguens contra nestorium. dicentem spiritum
sanctum a filio non esse. ostendit expresse spiritum sanctum a filio profluere. sic aperte ut supra dictum est. Item
absurdissimum est dicere quod doctores tam sollempnes. sicut athanasius. Cirillus. Epifanius
gregorius nazanzenus. Et grisostomus. qui in libris epistolis et sermonibus suis de beata
trinitate. qui tam sollempniter locuti fuerunt. Et de processione divinarum personarum tam sufficienter
et eleganter tractaverunt. Et veritatem contra hereticos quantum ad invenerunt defenderunt. Et
de relatione sive habitudine que est inter filium et spiritum sanctum. omnino tacuerunt. Et quod de eo quod
erat tam necessarium ad fidei declarationem. nichil penitus dixerunt. Supposito ergo quod de
relationis. seu habitudine predicta veritatem determinaverunt. Tunc non quero. sed determinari
cupio. utrum spiritus sanctus secundum eandem relationem qua refertur ad patrem. Referatur ad filium aut
non .i. secundum relationem principiati ad principium. Si determinaverunt quod non quare non agnoscis
modernis non allegant. Et ideo concludo contra eos quod si predicta verba doctorum supra allegatorum
non inveniuntur in libris eorum. ipsi vel heresiarche eorum libros predictos falsificaverunt
Hec est michi credibile cum de auctoritate prelata que scribitur in ad thessalonicenses que dominus Iesus inter-
ficiet spiritu oris sui. Ipsi dicunt quod non habent Iesus. Cum tamen Johannes crisostomus in expositione
illius epistole ponat Iesus. sicut latini habent. Item cum semel frater philippus de ordine ordinis
fratrum predicatorum. disputaret cum quodam greco de ista auctoritate que scribitur actuum xvi. ubi
dicitur quod paulus et sociis eius temptaverunt ire in bithiniam et non permisit eos spiritus Iesu
querendo quare greci non habent Iesu sicut latini. quia credo. Inquit quia greci illud nomen
rasuerunt. Respondit grecus non credo. sed potius latini hoc addiderunt. quia lucas fecit
illum librum in greca lingua. Et ideo magis credendum originali exemplari quam trans-
lationi. Post paucos dies cum dictus philippus respiceret in libro thesaurorum beati cirilli oc-
currit sibi capitulum in quo beatus Cirillus nititur probare quod spiritus sanctus est filii. sicut patris
Et inducit predictam auctoritatem. Quod non inquid non est spiritus filii cum dicatur. quod cum paulus
vellet ire in bithiniam non permisit eum spiritus Iesu. quod verbum in veteri statim dictus
philippus ad illum grecum portavit. Et ostendit. atque ipsum confiteri compulit. quod tanta est mali-
gnitas quorundam grecorum ut non solum dicta sanctorum. sed et sacre scripture. ausi sunt corrumpe-
re vel immutare. Et sic de omnibus que imponunt latinis condempnavit sua. Unde sicut videtur
esse quibusdam sclaviis quorundam hospitiorum qui cibos preciosos et delicatos pro peregrinantibus
custodiunt et ipsi non nisi cibos grossos vel corruptos sumunt. Sicut et sunt quibus-
dam aliis qui de nocte lucernam ante se portant unde sequentes illuminant. Et ipsimet quia
pedes suos ad lapidem offendunt vel in luto ponunt. Sic revera sunt doctores grecorum

cibum spiritualem valde dulcem et proficuum sacre doctrine catholice ministraverunt. // Unde Latini
spiritualiter refecti ac confortati in virtutibus proficiunt. Et ad patriam regni celorum perveniunt
// Sed greci moderni qui de custodia dicte doctrine gloriantur non illam puram sed corruptam
a semet ipsis tenent et legunt et docent. // Et sic verum exponunt (?) refitiunt. ipsi fame periclitan-
tur. // Tenent etiam quod a tergo lumine veritatis fidei quo luce fulget ecclesia latinorum ga-
udens se esse illuminata a doctrina sancta grecorum. dum illam doctrinam moderni greci tenent
non in cordibus neque in moribus vel in operibus sed tantum in codicibus. Si enim illam doct-
rinam haberent in cordibus. Et servarent eam in factis et moribus. Non essent ita excecati.
Ut via sanctorum suorum quos colunt deserentes illos sequerentur quos condempnant et anathe-
matizant. Et quorum nomina ipsimet oderunt. scilicet hereticos et scismaticos qui ecclesiam grecorum
ab ecclesia Romana et eius obedientia subtraxerunt. Quos tamen contra ad scisma et inobedientiam
imitantur. quod nullatenus facerent si illam doctrinam clare inspicerent. ymo statim in quo sunt
ab oriente sic aborrerent. factum et omnes sequaces eius. Et post sequens semet ipsos ab-
orrere deberent. // Sed hoc non videt nec considerare volunt. Ideo contingit illis quod scribitur
ysaie vi. Audite audientes et nolite intelligere. Et videte visionem. Et nolite cognoscere
Excecata cor populi huius et aures eius aggrava. Et oculos eius claude. Ne forte videat ocu-
lis suis. Et auribus suis audiat. Et corde suo intelligat et convertatur et sanem eum. et
dixi usque quo domine. donec desolate sint civitates absque habitatore. Et domus sine homine
Et terra relinquetur deserta. // Videamus si ista punitio que hic comminatur. unde contingit illis
magis a tempore quo ista ultima divisio incepit. // Nam in tempore Andronici filii Michaelis
Paleologi. qui propter suam pusillanimitatem. istam ultimam divisionem fecit. fere totum
imperium amisit. // Nam dictus Andronicus non audens contrare quod ad huc plurimi suarum
traditionum emulatores erant resistere. // Timens ne de imperio ipsum expellerent. et fratrem
suum. quem in carcere tenebat. eo quod ad imperium anhelare videbatur in imperio sublimarent
permisit eis quod volebant tenere et credere sicut ipsi. Et secundum ritum eorum vivere. // Et sic propter timorem
amittendi terrenum imperium. istam ultimam divisionem consensit. Et patrem suum qui ad ecclesiam
ad unionem multa laboraverat maledixit. Et iuramentum quod cum patre suo fecerat de obedientia
Romane ecclesie tenenda irritavit. // Et eo divino iudicio maiorem partem imperii perdidit. scilicet to-
tam asiam. thurcis eam occupantibus. Et alia pars magna sui imperii. que est circa mare.
thurcis et tartaris. eam depredantibus. in solitudinem redacta est. ut patet ad sensum. Et plu-
res alias civitates. Rege Burgarorum et aliis tirampnis occupantibus. // vix. civitas
Constantinopolitana cum paucis civitatibus et castris adiacentibus ipsis. Ex magna parte depo-
pulate in imperio relicte sunt. // Et licet deus quandoque mittat tribulationem aliquibus amicis suis
ad eorum probationem sive purgationem. Cum tamen magnam communitatem civitatis vel regni nunquam deus

consuevit tam graviter et tam diu affligere. nisi propter grave peccatum et generale. ut patet per totam sacram
scripturam. // Et hic non videtur aliquod peccatum generale esse. causa tante tribulationis nisi inobedientia. //
Et propterea quando deus tribulat aliquos amicos suos propter aliquam causam cessante causa cessat effectus
// Sed ut patet tribulatio ista non cessat. Sunt etiam semper in timore et subiectione inimicorum in-
fidelium. Et cottidie sic eorum deteriorantur. // Nam civitas constantinopolitana est fere de 3a parte
deteriorata. // Et forte plus tam in hedifitiis quam habitatoribus et aliis bonis exterioribus
a quadraginta annis citra et cottidie destruitur et depauperatur. Et sic semper stante ista
inobedientia. de malo in peius. ibunt donec ad nichilum redigantur. ut distant per tanta dis-
tantia. inter obedientiam Ecclesie. Et obedientiam turchorum et alienarum gentium. // Et ista
divisio videtur significata in veteri testamento in separatione regni israel a Regno iude. // Nam
sicut Rex israel. timens ne populus suus propter templum domini quod erat in ierusalem in Regno iude ad
Regem iude reverteretur. confinxit novos deos. i. vitulos aureos. et fecit eis templa
Et compulit populum suum eos adorare. et nunquam ad templum ierusalem ire. // Sic constantinus
monomacus. Credens quod papa Romanus abstulisset sibi insulam sicilie videns totum populum
suum ab obedientia ecclesie Romane avertere. fecit sibi novum papam. scilicet de patriarcha suo. vo-
luitque papa auctoritate sua mutare legem divinam et ordinationem christi. // Volens sibi dare plenam
potestatem spiritualem super universalem ecclesiam alteri pontifici quam successori Petri. Et in hoc aliquo
modo se fecit parem deo vel deum. Et sicut filii israel adherentes regi suo tam diu
ista divisione se tenuerunt. donec deus iratus eos totaliter repudiavit atque a se alie-
natos. cum infidelibus deputavit. // Nam in assirios translati. Ritus et legem eorum susceperunt
Et legem dei totaliter contempnentes. gentiles facti sunt. // Vere timeo ne ita contingat
isti populo. grecorum. // Nam quod est orribile. iam plures eorum turchi facti sunt. // Et sic ad
tantum malum devenerunt quod non solum fidem latinorum. Sed christum negaverunt et a fide aposta-
taverunt. // Et adhuc audivi a viris fide dignis quod plures eorum. qui nomine christiani esse
videntur in tanta protervia contra ecclesiam Romanam obstinati sunt. ut non erubescant dicere
quod citius efficerentur turchi. quam latini. // Et plus eligunt fieri discipuli. machometi quam
beati petri. // Desistant ergo ab ista insania. Et revertantur ad gremium et obedientiam. sancte
matris ecclesie Romane. Non propter ecclesiam Romanam. Sed propter salutem suam. Non propter pontificem
Romanum. sed propter deum. quia hec est voluntas et ordinatio eius. Cui resistentes dampnationem
sibi acquirunt dicente apostolo. // Dico ergo revertantur. Ne dum longius errant a veritate et
vera obedientia. longius fiant a salute et vita. Et postmodum redire non valeant. // Inquirant
ergo diligenter veritatem de hoc quod est secundum fidem catholicam credendum. Et cum sic propter deum obedie-
rint. ut veritatem agnoscentes. et veritate agnita facientes liberet eos. // Ipso prestante.
Ulterius. greci possent arguere contra unam rationes supradictas. In qua probatum est Christum sanctum

a filio procedere ex eo quod dicitur esse spiritus oris Christi. // Contra possent respondere per istam rationem // Sequeretur quod Christus procedit a nobis. // Probatur quia in fine lamentationum Jeremie dicitur sic // Spiritus oris nostri Christus dominus captus est in peccatis nostris. Sed ne occasione huius auctoritatis impediantur auditores cogitationum Ideo volo eam solvere. Dico ergo quod Christus dicitur esse spiritus oris nostri metaphorice et improprie. Inquantum dans nobis vitam dat nobis respirationem que est signum vite apparentis corporis. // Vel dicitur spiritus oris nostri loquens in prophetis prophetarum. Inquantum inspiravit verba divina que locuti sunt. Sicut ipse dixit. Luce xxi. Dabo vobis os et sapientiam cui resistere non poterunt omnes adversarii vestri. // Et sic utrobique modo est denominatio cause ab effectu. Sicut frequenter invenitur in sacra scriptura. Sicut dicitur deus fortitudo mea in quantum dat michi fortitudinem. Et spes mea in quantum dat michi spem de semetipso et ita de aliis. // Sic ergo in hoc quod Christus dicitur spiritus oris nostri non denotatur quod aliquid accipiat a nobis. // Sed econverso verum quod ab eo accepimus vitam per respirationem. propter quod subiungitur cui diximus in tua vivemus. // sive aliquid aliud. Sed in proposito non est simile. quia filius dei in quantum deus non accipit aliquid a spiritu sancto. cum non procedat ab eo. Cum ergo per spiritum oris designetur processio. vel ab illo spiritu ad ipsum cuius oris dicitur esse. ut supra patuit. vel ab eo cuius esse dicitur ad ipsum spiritum. // Sic quando accipitur spiritus oris nostri proprie et naturaliter. // Nam illud quod proprie et naturaliter est spiritus oris nostri procedit a nobis. scilicet flatus aereus. // Cum ergo spiritum sanctum sit proprie et naturaliter spiritus filii dei. opportet quod ab eo procedat. // Sed forte ad hoc diceret sic. Tu exponis verbum sacre scripture ad placitum tuum. Ideo non est tibi credendum. propterea qualitercumque dicatur Christus spiritus oris nostri secundum os nostrum non potest accipi nisi secundum humanitatem quia nos non sumus nisi homines et non dii. // Ergo eadem ratione potest spiritus sanctus dici spiritus oris Christi secundum humanitatem et non secundum divinitatem. Sed processio spiritus sancti non procedit ab eo secundum humanitatem. // Ergo relinquitur quod per hoc quod spiritus sanctus dicitur spiritus oris Christi non probatur quod ab eo procedat. // Ad primum dico quod expositio mea fundatur in verbo sacre scripture que nullo modo potest aliter exponi. // Ideo sciendum est huic expositioni nunquam alia expositio vera in hoc concordat cum ista quod non dicitur spiritus oris nostri ex eo quod a nobis sit. sicut spiritus noster. // Sed econverso.

Ad secundum concedens quod ubicumque reperitur in scriptura sacra spiritum sanctum esse spiritus oris Christi hoc refertur ad eius humanitatem. dum tamen non addatur aliquod verbum importans operationem divinam que attribuatur illi cuius dicitur esse spiritus oris tamquam principalis. quia tunc potest referri nisi ad eius divinitatem eo quod humanitas Christi non est deus. Nec proprie operationes divinitatis. // Aliter necesse haberet sic Eutyches ponentes in Christo unam naturam et unam voluntatem et unam operationem. // Et ideo quamvis spiritus sanctus possit dici spiritus oris Christi secundum humanitatem inquantum omnibus donis replevit eam Et tamen modo quo Christus dicitur spiritus oris nostri. // Tamen in proposito cum dicitur Christus spiritus oris sui firmare celos. providere terram. sufficere inspirare sive morte eterna quam a solo deo potest inferri. et sic de aliis apparet necessario in talibus locutionibus quod verbum spiritus oris eius referatur ad eius divinitatem ad quem tamen pertinet ista operatio et non ad naturam humanam. // Et ideo sicut in locutionibus in quibus ponitur hoc dictum spiritus oris hominis. Si verbum spiritus oris sumatur proprie et addatur verbum importans operationem propriam pertinentem ad illum hominem cuius spiritus oris dicitur significatur processio illius spiritus ab homine. Sicut si dicitur petrus spiritu oris sui succendit vel extinguit candelam. // Vel et cum dicitur de Christo quod spiritum oris sui insufflavit in discipulos suos. hic accipitur spiritus oris proprie et secundum humanitatem. // Item in omnibus istis operationibus denotatur processio illius flatus ab homine // Sic in proposito quia in predictis auctoritatibus sumitur spiritus oris proprie. Non quod ideo sit oris sed proprius et naturalis spiritus dei. dicitur spiritus oris dei ad significandum quod est consubstantialis et connaturalis deo. Et ad differentiam aliorum spirituum qui etiam denominantur spiritus dei ut patet // Apocalipsis quarto et quinto. qui sunt septem spiritus dei missi in omnem terram. // Sed nullus de spiritu oris dei nisi spiritus sanctus qui solus proprius est et naturalis spiritus dei. // Et quia in predictis auctoritatibus additur verbum importans proprie operationem dei scilicet firmare celos. Ideo oportet quod in tali locutione importetur a deo operante ad spiritum per quem operatur ut scilicet potentia divina id est filius qui ita operari dicitur scilicet ac si mittens virtutem operativam. Et spiritus sanctus sit illa virtus procedens ab eo. // Et hoc non potest pure voluntati Christi competere. Non enim potest dici quod petrus spiritu oris sui composuit mundum tamquam in virtute sua firmavit celos. Vel quod iudicaturus sit orbem terre tamquam in virtute sua propria et naturali. // Per hoc patet quod licet advertere quanta est differentia in sensu quo spiritus sanctus dicitur spiritus oris filii. // Et quo Christus dicitur spiritus oris nostri. // Cui trino et uno sit laus et gloria. Amen. Explicit tractatus contra grecos. parisius compilatus Et per eius famosam universitatem approbatus.

Hec 8a synodus contra Fotium celebrata, contra ista facta a Jo. pp. 8o. restitutus est nõ post in maria.
Restituitur hic s. ad fol. 83.

Actus consilii generalis octaui celebrati in constantinopoli contra Fotium temporibus
Adriani pape secundi. Et basilii Imperatoris Constantinopolitani. libellus continens
omnia circa magnum Ignatium missus ad nicholaum papam Romanum. Atho
gnosto Archimandrita senioris Rome primatialis constantinopolitani ex nomine Ignatii
patriarche. Ignatius tirannizatus et inlitas temptationes assidue passus et qui mecum sunt
isto tempore experimentum acceperunt decem metropolite. quindecim Episcopi. Abbatum et presbiterorum et cete
rorum monachorum multitudo infinita domino nostro sanctissimo et beatissimo presuli et patriarche
omnium sedium et uertitalis successori et uniuersali pape et omnibus qui sunt sub eo sanctissimis
Episcopis. et omnium sapientissime romanorum ecclesie in domino gaudere. Quis dabit capiti meo
aquam secundum sacratissimum eloquium et oculis meis fontem lacrimarum et plorabo accidentia michi ma
la et corpus que presserunt me barbarorum seueritate. Nam in frigore et nuditate et fame
et diuersis aliis malis cruciauerunt me iniquissimi. Quindecim enim diebus in frigidissimo
et loco et tempore in quodam corpore secreta concludentes domuncula sic uictu et sic uisitatione
ligauerunt equidem in infirmitate graui iam detentum. Uerberantes senem et omnia membra bar
culis confringentes. unde autem hoc michi contigerit etiam scribo. Jam fuam in luctu et pugna
contra auunculum Imperatoris bardam. Qui tirannizauit penitens et uerbis spiritualibus non ces
sabam et reprehendebam minis et insidiis. Causam autem quare ego arguebam ipsum herodialis
fornicationem et ut non obedientem potius expellebam ecclesiam. Super hiis Imperator aliquando quidem
rogabat me. aliquando autem seuera minabatur. si non suassisse fuero recipe auunculum
suum. cum autem Imperator male informatus ab eo noluit matrem et sororem expellere de edibus
regalibus. et iubet michi condere eas. ego autem non suadebam propter merentem uiolenta consilia
propterea ab ecclesia fui expulsus. propterea fui uberatus et exulaui et ligatus inclususque fui
ante nostrorum meditum aduentum. et qui mecum erant eadem passi sunt. propter nos autem date
epistole infrascripte interrogantes. secundum epistole per presbiterum laurentium et duos Stephanos sub
diacones et laicum quos admirauimus manibus nostre sanctitatis ipsa reddi sic effectum remanse
serunt. Cum autem iussu fuimus capafatum illis michi adstare clamauimus coram beatissima sanctita
te appellates iudicari. Sed nullus erat audiens post mutari feci. iterum interrogauimus
quo mandatur nos oportere ad nos uenire sicut monachos et condempnatos aut ut iudicandos
et remiserunt nobis. Quia sic estis digni. Induimus ergo nos sacerdotales uestes et sic
procedebamus ad sinedrium. uel magis dicere latrinum et cum prope essemus mittes Stephanos
in primicerio quodam sacerdote nos expoliauit stolla. postea cum essemus impulsi in templo mise
runt ad nos tres iudicium ministri. Laurentius et duo Stephani et dixerunt ad me. Quid

quem reprehendis episcopus propter istas tot causas et deponitur. Sacra autem estis indue uestem
contimentes quo me ab aliis qui erant mecum. uiolenter solum Imperatoris fecerit abstrahere et Imperato
stati me uituperiis lauit. me autem dicente maiora tormenta passus deposuit furorem
et scabello ligneo sedere me iussit et colloquio eius secreto Radualdum et zachariam uestros
legatos salutare quesiui et data in licentia salutaui. Quos et interrogaui causam sue presentie
qui dixerunt. Legati sumus Nicolai pape. Romani et missi sumus uidere que sunt circa te. Iterum
Interrogaui si litteras michi portauerunt uestre sanctitatis. Qui dixerunt se non habere. quia non uenerant
ad patriarcham sed ad illum qui propria sinodo fuit depositus et parati sumus quod secundum canones sunt
facta disponere. Ego prius de meo auferetis adulterum quod si non potestis non iudices estis. Il
li autem iterum dixerunt sic uult ille ostendentes manu Imperatorem. hiis dictis ad rogationes
conuersi sunt qui erant circa Imperatorem et renuntiationem petebant ut minis nunc suasio
nibus sed non persuadebant. propter hoc et ad metropolitas conuersi alios alter calumpnian
tes et in causantes qui renuntiationem meam ipsi portauerant et quo iterum quererit me pa
triarcham quibus illi contradixerunt eidem duobus malis potius hoc est Imperiali furore et concer
tatione populi leuius elegimus tunc. Sed uos qui estis circa Imperatorem reddatis sedem
patriarche et de nobis non curetis. Sed in istis iterum ad rogationem procedebat Imperia
les. Querentes me renuntiare pallam et sit adulterum sine timore ecclesiam tenere. Cum
autem non suaderer transsiit dies illa et hiis dictis soluta est congregatio hec idem per multos
dies faciebat. cum autem deficerent a sua intentione ad alia machinationes spem suam conuersi
et predictos iudicium ministros mittentes ad sinedrium uocabat me. ego autem dixi. Illuc
non uenio nec enim scio uos Iudices secundum ordinem ecclesiasticum esse factos. quia non Inuaso
rem de medio abstulistis. Sed magis comedistis simul cum eo et donaria eius alonge re
cepistis in rodosto cum hoc nobis occurrerent uestes encolpia planete. uos ego Iu
dices tales non recipio sed ad papam me ducite et inde ego libenter iudicium recipimus
hoc idem omnes qui erant mecum clamauerunt. postea epistolas predictas legi quesiuimus cano
nicales enim probationes illis inherant Innocentii pape pro sancto Crisostomo quod non oportet
Johannem ad iudicium intrare ante quam ad propriam restituatur sedem. Et sardicensis canon contra
Quod si quis episcopus depositus fuerit et dixerit iterum habere defensiones non in sede sua alium ponen
dum quam Romane ecclesie. Episcopum diffinitionem de illo proferat et alia multa talia in epistolis scripta
erant. Que querere te rogamus pater et presidium reuerentissime et fratrum amator et lege
Cum autem uehementer instaret querentes uenire nos ad ipsos hac uenire nos ad ipsos hac fecimus
diffusionem ut uidetur primo meis nec canones legistis nec diffinitionem ecclesiasticam scitis. diffinitio
enim est talis ut Episcopus uocatus a sinodo per duos episcopos uocetur et hoc fiat bis et ter. Uos

aut p duos diacones et laycu nos quotat. Et nos quide talia videbam. Illi uero ad
duxerunt testes dicentes se ee patos iurare sic sine electione fui ppoit et ofecrat
Ad qd e iteru ondixi. Qui sunt isti et quis credet eis. Qualis aut cano iubs tes
Impatore adduce. Si igit e no su pontifex nec tu Impator nec isti epi nec ctia
adult omis ct nos indignarum mearum manuu et orationu estis effecti si de ecca
erat ad ult ofentire utiqz sponte ipi. nunc aut alienu quom ofstitua pastore omni
xpi. Multa hinc ctra sunt. Unu quide qm de excomicatorum et anathematizator e no
solu. aut anos anob hoc passi sunt. et reliquie sedibus sed et auria ptate increpati
p prauu zachariam ut no hrent potatem celebrari uel coitare uel ofecre q
totu ctra fecerat anteqz absoluerent. Aliud aut de curia erat et de sectari ordine
et anteqz eet omis pastor extitit. Et in sup. et ab anathematizato et deposito fuit
ofecrat. Et et qm metropolitas suasit ofbene sibi requisit fuit ab ipis cirographu
de me. et scripsit cu iuramto q nichil fecit pret uerbu meu. tamqz pprijs ptis
Et nondu quadraginta dies post ofecratione transtert et deposuit me pncie et
anathematizauit absentem. Confregunt et digitos archiepi qui fecerat ct pmissione
ipius et rapuerunt sic ubi fuit sibi copia cirographi sui et ipm deposuit et quosdam
qde male tractauit ut caleret cirographu p me factu ab eode. Quosda aut domi
ad se traxit. Sed tirannus adhuc in no videns subordinabat pmptos iurare qd
sic electoe fui ppoit et ofecrat. e aut ad pntes epos clamaui recipiate pres
mea huius semis supplicatione et venite ad nos. Accipientes igit me solu uidi
ces et tirann et religio separantes. Itex supplicabat me de poribz cu aut nil pro
ficerent ad minas pcedebant. Postea tortores dimiserunt epos mecu et recesserunt
Et ipi eade conabant. Ego aut dicebam qd oz eos scire que st ega me. et tuc
pete ame qd petunt. ubi aut posset scire ii ame solo. Alius aut no audebat de ta
ta mltitudine abbatu sacdotu monachorum scolariu fiducialit loqui. Uidert ei illi
metropolita clamatem ueritate in synedrio et quo eu babarus bagina
gladij sup capud percussit et sanguine ueste illi repleuit. et ad reliquos quanta fecer
sema. h dixi. ego et ofentientibz illis in crastinu uenire recessim nos ab inuice
ad domu. Et decimu die ad castacu sinedrij rapientes me ofstituerunt et tes
tificates q me qd sic electoe ppoit fui et ofecrat. et quatas in plagas tuc ipo
suerunt qd no oz. dice. p septe ei dies sic tortu sic cibo sic sompno sine sessioe pe
mane me coegerunt. h. breuit significaui. Tu aut sanctissime mi dne onde in
me dne uiscera misationu. Et sim magri pauli dic et tu. Quis infirmat et

ego no infirmor. Quis scandalizat et ego no uror. Recogita aut nos patriarchas
dico flamanu. Iuliu. Innocentiu leone. et simplicie omnes p ueritate ot iniustiam mlr
agentes et emulare ipos et ad mnm in iniuriam passi de offensione. excitare

Ex actibus sinodi sanctissimi ppe. Romani Nicholai.

Nicolaus eps scte catholice et aplice Romane ecce. omibz ueri cultoribz et mini
stris sanctissimisqz et religiosissimis patriarchis et metropolitis Cetisqz epis
et clericis et omibus fidelibus in Asia et Europpa ubilibe ofstitutis notu
faciu ure caritati de nobis. nob misse scripsit qm eorum tal erat text cu decernibz
scripturarum et canonum pbatombus. In pmo quide loco e phemiu opendiose significans
q actenus in ofstantinopoli concurrerunt. Qd michael excellentissimus et bardas
ei auunculus cessar sipretem suu pontifice, alia remouerunt sede no apontificatu manet
ei potifex apud deu qui miserunt ad nos eplm cu ambasiatoribz accusante in quibusdz
fem et coepm nrm ignatiu simul aut et de sacris ymaginibz et qd misim nre aplice sedis
Ambasiatores. Epos duos mandaret eis fatiena. In ista aut scripta otinet eplar du
as quas misimus ad tranquillissimu Impatore Michaele de fre et coministro nro
ignato quo et qz fuit eiect. et de sacris ymaginibz. Sed et ad fotiu qa nullatenus
ipm in clero recepimus eorum diligent antio Ambasiatoribs q sunt erga cu expedientur
et nob dcet cognito. Inde loco ponit. Qm reuersi sunt anobis missi duo Epi cu Am
basiatoribus Impatoris qui epi significauerunt nob de laterinali sinodo et ea q ot frez
nrm Ignatiu facta e tirannide. et cu cognouim inique fieri q feta sunt inpugnata. Am
basiatores cu omi ecca. Anathematizauim hoc nepharium opus. Et q nusqz fotiu con
secratoem aut comunione recipiem. In quarto aut capto e ad Impatore epla. Quod
in nullo ordine sacdotali eu recepim. Sed et in qito ordine qd Epos sinodice deposuis
et excoicauimus et fotiu similit adultm et inuasore Constantinopolitane ecce. ste. pmo
quidem qm de pte erat scismaticorum q se absciderunt postqz sepe depositi fuint ad sancta
dei ecca. et coepo nro ignatij corone. Sco aut qm et Neofit. et de militari et laicali
ordie fuit pmot. Tertio quia apdictis scismaticis fuit ofecrat. et insup qm ctra
pprio cirographo fecit qd ad metropolitas fecerat de ignatio. Sz et ppt inta alia deposuim
fotiu et illos qui cu eo sunt. Quod si no otentant quiete depositioni et Anathematiza
Restituim aut ignatiu ad ppiam sede et et illos qui cu eo erat eplsi ad ppias inte
dicim sedes In septa aut scripta dem e de theopaschitis et de nra recta fide. Et

septima de transgressore Radualdo. Et in octavo amotiones ut nullus de vobis se
ducatur de hijs que facta sunt lateraliter contra ignatium. Sed sequamini. Quod non rece-
pimus violentiam in iusta contra ignatium et ad fotium alia epistola nostra similiter. Et quia nos
non timentes hec scripsimus. Nam sedes petri a nullo iudicatur nisi ab illo qui dedit si-
bi claves ecclesie. Sed ut nos sic apostolico custodiamini ne iudicetis aut consentiatis ab-
sque mea traditione. hoc autem scripsi eo quod preterito anno veniat vir imperialis spatarius
cum imperiali epistola et gloriabatur quam synodum pater imperator eo quod non recepimus nos suscep-
tam iniuriam. In nova continetur quod nisi obediant divinis statutis ut mictat fratrem nostrum
ignatium et illos qui cum illo sunt et fotium et eos qui eum receperunt et iudicent in puro
et sine partium acceptione synedrio. Quando autem quis iuste iudicabitur absque accusatoribus. Decima
autem et ultima conclusio ut recipiat dracones virorum apostolorum et nostre exiguitatis. Et ubi-
cumque petet vestrum auxilium defendatis eos secundum posse vestrum. maxime ad hoc certamen
commune est tamen est errantium fratrum conversio et ad melius cogitatio. scilicet armenorum

N[icolaus] icolaus episcopus servus servorum dei. Sanctissimo fratri et comministro ignatio patri-
arche Constantinopolitano domino. Impossibile est fratri reverendissime quantis ploratibus
tibus et tristitijs pro nuntijs nostris persecutoribus oppressimur. postquam igitur
Ambasiatores nostros Radualdum et Cathaiam olim episcopos quos in constantinopolim
destinavimus questituros causam vestre remotionis et de sacris ymaginibus ad nos re-
verterentur et relatu ipsorum scivimus per imperialem Ambasiatorem. Quod ipsi similiter contra nos
protulerunt. Multa dolore circumdati sumus. Quia fecerunt contraria hijs que fuerant eis pre-
cepta. propterea in presentia imperialis Ambasiatoris convocata omni mea ecclesia et de multis
provincijs occidentalium partium sanctissimos episcopos quam plures. predictam synodum communi Catharia
depositioni submisimus. de radualdo autem qui non aderat tunc depositione suspendimus
Postea vero nec ille affugiet sententiam contra se. Et et fotium deposuimus et insuper et mandavimus
ut si post depositionem istam possidet aut nos ad recipiendam ecclesiam impediret aut sacerdotum
officium tangeret Anathema sit. Similiter et consecrantem eum gregorium siracusane ecclesie
Episcopum. sub anathemate posuimus si post hoc consecrationem quamquam tangeret. et eos quos fecimus
consecravit omni clericali denudamus ordine. Et hoc quidem de illis diffinimus. nos autem
potestate magis iudicis divini dei et salvatoris nostri ihesu christi decernimus numquam esse depositos
vel anathematizatos suppositos omnem aut non obedientem priori nostro iudicio vel se ipsum avere volentes
separantem. Aut ultio contra nos iudicium sic apostolice sedis consensu presentem. Si quidem clericus sit omnino

clericorum coram deo

clericorum coram deo et hominibus est alienus. Si vero laycus benedictione paterna privabitur. et si
non penitebit et anathematizabitur. Episcopos vero quod aut exilio opprimuntur aut officio vel gra-
du propter te sunt privati diffinimus proprias ecclesias et gradus recipere. si quis hinc vero
de cetero contradicere ausus fuerit Anathema sit donec obediat. Si qui vero accanti expulsi fuerint
a proprijs ecclesijs sancimus ecclesias proprias quod recipere iudicium aut ab apostolica sede Romani
pontificis habere. Et que una synodo fecimus et consacerdotum nostrorum per ambas provincias occiden-
talium sequentes antecessorum nostrorum traditionem fecimus. et propter hoc beatitudini vestre notificare
cogitavimus. et cognoscatis nostrum pro nobis affectum. Epistola alia eiusdem pape ad senatum consta-
ntinopolitanum quod non consentiat deponi ignatij. Sed fotium studeat expellere. Et alia
epistola ad orientales sanctissimos patriarchas et maxime ad hlimitam sacrificans quot
synodalia fecit ipse papa de depositione ignatij et admissione fotij. et ad monendum
quod eadem sapere debere et ipsos. Epistola epifanii Archiepiscopi cipriensis ad ignatium Constantinopolitanum
post redditum ipsius dustus indignus et infirmus sanctissimo et pari angelo domino meo servus 2°
Tetigerunt quidem et meas sanctas et deiformes aures sanctissime acceptante omnes qui sedem
deum vivunt principes mali demonis temptatores substinet. Quod autem probiorem et lucidiorem
te constituerunt omnibus est manifestum. vere in nanum vigilavit temptator. nostre Arsillie
petrus offendens. Ecce calumpniatores veritatis transierunt. et lunare orbis iterum proprium
recepit gloriam. Et propter hoc occurrit et cum gaudet in restitutione tua omnis orbis et
concelebrat istis. et super ne virtutes. valde autem et nos appetebamus humiles et pectore
extremitate hanc habitantes. gaudium tuum participare et spiritualibus donis imbui. Sed
prohibita sumus timore et verecundia ne forte ex p   mendicem absque manu hoc fu-
tientes indigni esse putemur. absque visu priorum et virtutum magnorum Imperatorum nostrorum et domini-
ca sanctitate hoc audere. tamen licet corporaliter non simus presentes sed anima et congaudemus et participamus
et consentimus omnibus nobis et sancte synodi iussis et confirmavimus eam sicut septem synodos
patrum. et eam non recipientes hos renuimus. Initium actium octave synodi generalis
Actus sancte universalis octave synodi prohemium

E[i] i principalissimum verbum christi et domini nostri salvatorisque et domini omnium scilicet
antequam fiat malefactis malitias presignavit sic dicens. Cavete a falsis
prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ovium intus autem sunt lupi rapaces
a fructibus eorum cognoscetis eos. Sensus est ergo aliquibus nostris temporibus vir astutia
et malitia plenus huius interiore hominem. propter autem ambitionem et vanam gloriam figura
pietatis fuit ubi et tunc regentes decepit. et sic vincam ecclesiam tenuit. et sic legiptio

pincipe pastor po. bissimo ignatio nuqz expulso. sed cito larua ablata astutibz
desphemia e labor et ipis illis pponentibz et eu ad osecrand. pmouentibz edibilis
fuit et oibz in mu orbe fidelibz magis aut sanctissime romane ecce et orietalibz
patriarchalibz sedibus pptea et ultion dus. Quemadmodum alia helia zellante bissimus
ppam nicholau suscitauit cont ipm qui et rapace lupu sicut latrone et fure itera
et eos qui erant cu eo ofusionis sacdotes et ministrante et fouete dio osilio et suo
xpi amatore adeo gubnato impatore nro basilio. Ipe eni vniusale synodu congregauit
bita spiu sco pte exequiture. Reprobato fotio p antifrasim dco. et eos q ab eodem
erant osecti. Confirmato aut in ppria sede duinissimo ignatio

Actio pma octaui osilij.

In nomine dni et Regis oim ihu xpi et dei nri. Consulatu adeo coronatorum
et tranquillissimorum nror dnor. Basilij qd anno to. Constantinij aut filij
eius anno seo. Indict. ta. pdie nouas octobr ppoit honorabilibz legis et scis
euuangelijs in dextra pte Cathecumenis noiatissimi tpli sce et magne noie sophie
conuenientibz. donato et Stefano dei amatoribus epis et marino dei amatore
diacono locutenen Adriani bissimi Archiepi senioris Rome et Ignatio honorab.
sanctissimo metropolita Tiri locu hnte sedis Anthiocene qd uiduata erat ipsa
ecca. Et helia dei cultore sacdote et sinchello locu hnte Theodosij sanctissimi
Epi Ierosolimi. et iussu Impatoris amatoris xpi. Simul audientibz patricijs gloriosis
Theodoro patricio et magro baano ppoito hilucrio Theofilo. Iohe legatera
cursus leone domestico excubitorum paulo Balmo ptitorum. Emanuele Theofi
lacti petna horesti pmi spatarij et domestici hircanatorum. Ipis qo collectis sanc
tissimi bicarij senioris Rome et Ignatius sanctissimus patriarcha Constantinopol.
et honorabiles bicarij orientis dixerunt. Intret epi omes qui laborauerunt et cer
uert ppt uerbu bitatis et de eade sapiētes cu ignatio quibus intrantibz et sede
tibz. Statim iussit magr baanes notissimus patricius et ppositus ad sctam sinodu dixit. Imp
ator nr sctis lectam misit et si pcipit puitiet sce synodi sctissimi bicarij se
nioris Rome et orientaliu dixerunt legat. Et accipiens Theodor Constit secre
tarius legit diuina et misicordi pudentia gubnacta gnalis nauis ponente
i maibz nris ome studiu hiuim et ante pp. eius eccis lites dissolue iudi
cauim qo acertis patriarchalibz sedibus bicarios duce ppt dcam cam q et con
gregati sunt cooperatione diuina. ppt hoc admonem et ortum fres os nos

cu magna reuerentia et deuotioe. Accede sanctissimo et gnali synodo sic actoe et sine
inuidia i loco sanatois nullu hntibz motu aut affectu uitiosum nec ad longiorsus
respitientibz ppositum et bolent magis bene uiui q uiuere nephariae et piculose
et ad hos iudices sit dicim quid uitare quidē amatores nos ee no ignoram
bituine et sedin data nob mensuram potatis in eccasticis reb no tacem q dre
debem ppt hoc rogamus uram religiond si e aliq uitio passione inducti faciatis
Post lectione dixerunt bicarij. Quemadmodum miserunt nri sci impatoris pt
itum surrexit. baanes noiatissimus ppoit et dixit. bicarijs. Epi simul cu
senatu petunt bidē quomo missi estis ad sctissimi patriarche donat qo et
ceti. Romani bicarij dixerunt sic no inuenimus in vniusali synodo bicarios Romanos
iudicari. baanes dixit. no p dedecore hoc fit. sed ppt Radualdu et Catharia qui
ante papam uenientes decepit nos et alia cepunt fecert pter ea q fuit eis pcepta
bicarij dixerunt. Et ppt hoc e dam epistolas ad Impatorem et ad patriarcha. Ex quo eni
Ambasiatores Impatoris et patriarce Ignatij ueneri Rom ad tuc papa Nicholau
Ille aut ad dnm migrauit recep. eplas post eu papa Adrian et misit nos cum
eplis istis. Exemplar eple adriani ppe de legatis.

Adrianus eps seruus seruor dei. deo amatori et pijssimo Impatori Basi
lio augusto xpianissimo et carissimo filio meo Sup nalis urē Ambasi
ate pulcinos latores ad pdecessorē meu aplice Rome papa Nicolauz
missos nos recepimus et gras deo retulim. qm in istis diebz suscitauit de tiui
adeo custoditu impiu ad quietandu fluctum qui adhuc mouet ot sctam et
aplicam sede ostantinopolitana. Intelleximus eni ac hec urē mansuetudis annuntiauit
qualibz bulnibz uulnata e apud nos ecca et qd ista sedes curare pt talia bul
nera et ppt hoc appetens curari aplice sedis expositione curatioe sant petis
tis. Scias qo filij dilecte et honorabilissime augusto Quod quitqd qo fine et coep
nrm ignatium et sismaticu fotiu adeo inspirat fecistis bn fecistis et sicut
aplica sedes omniz occidentaliu ppulu decuit et sciat caritas uea sic duis modis
peccauit et q ignatiu senserunt sit diuss mois diffinitionu somitti oporte
no in merito opinam. horum tn dcdis aplice sedis legati cu fre nro et cu sac
dote ignatio quietentes modificare iudicauim. Quod si uellet sobrij ee begnis
dispensabunt. Ita qd cu sco ppa Gelasio et nos dicem necessitates rerum
dispensatione otinem. os. qo et nos recte ronem redde ut lucim pudicates
tporis necessitate fotiu tn sic aliqua otradictioe de pietate omo excomunicamus
volum aut nro pio studio i nuabile fieri ogregatoem et ibidem nris pribus

ut nri vicarij psidentes tuncq3 & ps dissentias manifest iudicates totalr nephanj synedrij memorias cobuiat stati auffentes atenentibz eas. Tale em synedrui nec differre putam ab illo q in Arrimino fuit collectum a Constantio ul i Ephesino adiostora s3 si q's eas abscondere attemptauit aut deffende pp. submittet legibz hijs ita de ctis. Rogam trasglutas tue adeo custodite cap incepti piet op erga frem & consacdotem nrm ignatiu pmane & a precept ap'ce sedis no declinare. curare aut citius verre ad nos ambasiatores nros ut p eos distam omne bonu de tuo sancto Impio. Religiosissimu vrm Impiu supna gra csuet & omes in fideles gentes subiciat ipi.

p Ost h & lecta fuit epla patarche Jerusalem ad patarcha ignatiu q circa fine sic hebat. Non ignoras sctissime dne qm pp q n scibere n mitte possum n sim sup nos hntem ptatem insuspitione na magna deuotione condunt eg. nos pmittentes edificare eccas meas & tene sic phibitione consuetudines nras & nuc nrm amuratu pmissi sum scribe decente g Rogam ut loquami in aures adeo coronati dni nri ut nob donaret q voluit de Sarracenis ad hoc qd p eos pmutatione unigeni salutate dnantium sup nos. asism pondem et sup humerale cu mitra pontificale hitus sci Jacobi fris dni tuo carissimo & honorabli capiti aliq3 & sacerdotes de repositis sce/ desectoms ciphu argenteu cu ymaginibz sculptis ad sanctificatoem nre ecclie.

p Ostq3 Epla ista fuit lecta mandatu fuit legi ipm libellu q sacta Romana eccia exposuit / & lecta e pmo quide latine pea aut & grece.

I In noie patris & filij et sci spus. Imperantibus dnis nris pijssimis & sctissimis et sup aug. tis Basilio & Constantio filio ei Anno p. mense oct Indictione pma salus e recte fidei ritas custodire & ab ordinatone fidei pr'm nullaten declinare ypas g seqntes & nos Anathatizam omes heres & ipam yconomachia anathatizamus & fotiu qui contra sacros canones subito amissio curiali & de mudana militia fuit pmot epante ignatio sanctissimo patarcha in Constantinopol. eccia latenatis ab aliquibz scismatic. Sequi aut & sm synodum q bte meorie papa Nicolaus celebrauit. in q ipe dns pat Angulus pontifex Adriane sbscripsit. Recipientes qd illa recep & condampnates qui in ypa condepnant. scilz fotiu & gregoriu siracusan patricidas s. q. spuale prem ypor linguas mouetes & manetes i scismate sequaces ypor. Et si q'us coicatioe eor pertinaciter pmanet. Synagogas aut malignatiu & adiutores psidis dogmatu a Michaele Impatore vis contra sanctissimu patarcha ignatiu et semel contra Vniversalissim apostolice sede in dissolubilibz anathe. inclos alligam et deffendentes ea ul impia ypor acta abscondetes. Et de honorabilissio igno patarcha & de ypis qui cu eo sapiut q admoni apostolice sedes exposuit tota mete sequim ypam ego cofessione c. tal. feci epus sce dei ecce & manu ppria scripsi et ti sanctissimo domino & mag pontifici & universali ppe Adriano p Ambasiatores dedi.

p Ost electione pgens vaane noiatissim ppoitus dixit. Imperatores nri sci qd iustu e. quesierut & vicarij dixerunt plz omnibz libellis iste vicarij aut orientes petierut legi & ab ypis expositam deffensionem q et lecta e. a. Stephano diacono et constituto notario intitulata sit.

Ffo. Thome metropolite tyrensis p sedis et exarchi & vicarij Theopoli & helie pbris & singelli sedis illor statu obtinentis. Theodosij patarche ierusolimor diuulgate in Constantinopoli. pusq3 venirent vicarij senioris Rome. q sunt apud nos eccar rex turbatoem passis attemptatoe demonis odientes bon omniu curator dns suscitauit in romano regimine deo amabile pijssimu Basiliu p quin ecciar scandala extirpare voluit. qui conuocauit & nram humilitate ab orientalibz sedibus et diocesibz. ut cu illis qui expectabat venire a senior. Rom sanctissime vicarijs diligent eccias dissoluam lites ex q aut multa fuit eor tarditas ppt suspitione ab agarenor tyrannice po tie et timore qd no patiam nos & oes xpianor genus venirent mirabilia. et pusq3 illi q erat a Rom venti snian nram i scripti dedim. Et g a nob determinatu de iam mor rob omnodo & semp obedire diffoibus vissimi ppe Nicolai. omes homies & consentium et eade dicim et erit quidh sanctissimi ignatius patarcha Costantinopoli. hij aut qui cu eo tenuert & ipi restituant. vniusqsq3 in ppriu nom. Sed et hij qui coicare fatio passi st si depositioni illi ad ecclam concurrerit ul concurrent usq3 ad fine sce synodi istius recipiant. pemis submissio dixi patarche ignatio. fotiu aut omo reputam sac actois & noie & rebus alienu et anathetizam si no obediat synodali iussu. Quicu g co iudicm & pcepta vissimi ppe Nicolai & nri hoc iudicm ausus fuit renuere ad aut recipe tales quicuque sint anath sint.

p Ost g istius diffois lectione senioris Rome vicarij dixerunt plz nob diffinito ead aut & dixit. & reliqua certa sinods & senatus interrogauit aut senatus p vaan ppoitu vicarios Romanos. Cu fotiu pius nuq3 audissent

Quo m° deposuisti et anathizasti. Et dixerunt vicarij. Sanctissimus papa Nicolaus
videns scripta et epistolas fotij simulatorie et abutens tempore presente per epistolas et am-
basiatores indicavit eum. Erant etiam ambasiatores et ipsius et Imperatoris et scrip-
ture continentes expulsio sanctissimi ignatij. Petebat mitti et ambasiatores
Constantinopolim. et missi sunt. Radualdus et Cacharias qui cum fecissent contra ea
que precepta erant a papa depositi sunt ab ipso. postquam venerit ibidem sicut omnibus
que fota fiebant in depositione ignatij inique. Ista dixerunt vicarij Romani. Item ergo
proposuit orientales vicarios interrogavit. vos autem multo tempore hic commoran-
tes et presentes habentes fotium quo modo non expellastis qui ergo cum erant, et sic condepulistis
eum. Et Sergius singelus locum ultimorum habens. Sciatis omnes autem quod propter hoc
patriarchalia capita in mundo posuit spiritus sanctus quod in ecclesia dei pullulantia
scandala per ipsas extinguerent. ergo presidente sede senioris Rome et nullo modo
recipiente fotium nec orientalibus tribus sedibus Alexandrie Antiochie et Iherosolimorum
non erat necesse ut ipse vocaretur ad examen et ad iudicium. Item igitur et bene
fecimus numquam a senioris Rome vel ab orientalibus receptum inlatenus ducentes in examen
habebat etiam manifestam condemptionem. Et quando in constantinopolim venimus igitur expul-
erat. et nos tunc ipsum habebamus patriarcham et licet erat ex apostolica sede. Et
licet fotio non fuimus locuti pluries. sed diversos eadem sapientes invenimus et dis-
cebamus et cognovimus rationes ipsius esse vanas. Dicebat etiam. Postquam expulsus fuit
et igitur cessit. Si autem dicit aliquis quod et consecrationem fotij facientes digni erant
eidem condemptione hoc non bene dicit. Et etiam nos infirme existentes non patiebamur
mortem iminentem nobis propterea et qui propter timorem succubuerant. postea vero post
mortem displicuit eis que ab ipsis fuerant acta contra ignatium veniam sumus digni talia
ex parte eorum qui erant cum fotio dixerunt orientales vicarij magnificissimi autem et glo-
riosissimi barones consolati de isto sermone de quibus dubitabant. gratias egerunt deo et
siluerunt collocutionem in die illa concludentes sermonem in laudibus Imperatorum Basilij Con-
stantini et leonis Eudochie piissime Auguste Nicolai pape etiam Adriani
multi anni. Ignatij et tum orientalium patriarcharum multi sunt anni. Actus secundus.

In nomine patris et filij et spiritus sancti. Nonas octobris convenientibus conscriptis
sacris viris et senatoribus stetit in medio paulus dei amator Bibliothecarius
et dixit. Quia similiter ceciderunt in diebus fotij episcopi venerunt cum libellis et pe-
tunt introduci. Dixerunt autem vicarij Romani et orientales introducantur. Et intraverunt
episcopi petentes legi libellos et accipientes illos. Stephanus legit unum illorum habentem
sic. Si erant ignota in senioris Roma illata sententia a fotij intrare ecclesie per persecutoribus

oportet nostram humilitatem magis contempere sermone tacere dico in exponente nostram. Cum autem
fuit talis homo qualis numquam fuit in malitia sicut se duxit et nos congregatis ab oriente
omnibus patriarchalium sedium qui ambasiatores concordantes ipsi sanctificatum ignatium
et sit et nos ceciderimus. Qui autem in dei hominem et magnum pontificem ignatium talia mala
machinatus est. expulsia verbera inclusiones oppressiones et famem et quanta alia que non loquatur
Quo vero nobis infirmis erat pretium tenebrosus foti et propter hoc seducti fuimus nolentes
propter metum et consistentiam confusi et habemus spem salutis. Non ex operibus nostris. Sed ex eo quod
vos estis dei imitatores. Cum ergo tum tali spe in humilitate spiritu et contritione cordis
ad vestram accedentes sanctitatem presentem libellum dedimus non in labijs doloris. sed sinceram
puritate ut non amplius fotio nana sapienti. Aut eadem oppinantibus sibi non adereamus
donec manserit in malitia eorum et non reverterent in dei catholicam ecclesiam. Confitemur et
recipe et diffinita nobis a sanctissimo pontifice nostro pena libenter. Et post lectionem
vicarij recipimus nos dixerunt. Lecto autem libellus omnes clamaverunt sanctissimo pa-
triarche ignatio dixit ergo patriarcha. ponatur libellus in honorabilia ligna et sic ipsam
accipiet et dentur ei. Quo facto accepit patriarcha palia. Episcoporum et dedit ipsis dicens
ad theodorum caricense. Ecce sanus factus es. noli amplius peccare ne tibi aliquid deterius
contingat. Et sedit quibus in proprio ordine cum multa gratiarum actione. Item ergo dei
amator bibliothecarius dixit et de sacerdotalibus similiter libellos portantibus et querentibus
intrare que permissi sunt et intraverunt et illi cum eadem humilitate. sicut et episcopi confes-
sione et consecuti sunt eandem et ipsi indulgentiam. hoc idem et de diaconibus factum est et
etiam de ceteris clericorum ordinibus. dixit autem post hec patriarcha diffinite pene omnibus
qui ceciderant legant in audientia. Et accipiens Stephanus notarius legit sic. hec
est penitentia illorum quidem qui carnes comedunt abstinentia a carnibus caseo et ovis
illorum autem qui carnes non comedunt caseis ovis et piscibus feria quarta et sexta
comedant leguminia et olera cum oleo et modico vino facientes genuflectiones omni
die quinquaginta et dicentes per ipsi clamare centies. Et legere psalmum quinquagesimum et tricessimum
septimum et quinquagesimum. hoc mando servare usque ad Christi nativitatem. et hec autem qui re-
ceperint pontificatum nostrum et post istam lectionem Item facta est consueta laus Im-
peratorum et cessaverunt. Actus tertius.

In nomine domini et Regis Ihesu Christi et cetera sicut in ceteris actis indictione tertia quinto idus
octobris in presentia vicariorum et senatorum et ceterorum episcoporum hijs congregatis surgentes
nutu famine. Sunnensis Nichifor Amasiensis et Niceta Athenarum. Dixerunt hone-
stum est sanctam istam et universalem synodum audire epistolas Imperatoris ad papam Romanum et

et orientaliu p̄sulu᷑ et itum patarche nr̄i. dixerunt vicarij Romani. Audiuim᷒ quoniam sunt aliq' epi errantes exutes consecratois beatissimi Methodij et sancti Ignatij et mandam᷒ religionē nr̄am p̄pē ad eos et s̄cdm canonica᷑ auctem vocare eos ut faciat quod iudicatu ē dectuz inuitati ut recipiant᷑ ad sancta synodo facietes s̄m libelli ētitudine quē admodum et ceti fecert. hoc idem dixerunt et alij vicarij et metropolite ad theodorum auctere et michelorum arcepolita᷑ mecen. et dixerunt que man^ta fuant. Qui respondert de ppoita subscriptione. dicim᷒ quia p̄p̄t fecis irrato. subscribere Excepto q̄d subscripsim᷒ et ofessi sum᷒ scil; fidei nr̄e simbolu᷑ q̄d repositum ē in bibliothecario in ofectatione v̄r̄a. Ideo rogam᷒ s̄cam synodu᷑ si est metropolite. qui dixerunt in comi. h̄ diuulgari. Quo facto itum dixerunt vicarij legat᷑ epla Impa^toris ad p̄p̄am nicholau᷑ et accipiēs hanc ōstitutus notarius legit hentes sit

In nōie p̄ris et filij et sp̄s sc̄i uni᷒ et soli᷒ dei ueri. Basilius fidelis. Imperator Romanorum nicholao sanctissimo semoris p̄p̄e Rome. Uti p̄poitū quo mō se hēt ōsiliu᷑ de nr̄is ecclasticis reb᷒ diui^m et sac^r cap^o in p̄mis scriptis significauim᷒. Iudicauim᷒ aut et nūc q̄ admodum in quoda᷑ capto h̄ eundē remittere et q̄ deffuiuit apponē illa scriptura hebat in qualib; malis nr̄am ecc^am inuenimus. nūc uō Imperiu᷑ suscipiētes legittio pastore nudata᷑. Alieno aut pastori p̄uente. Et hebat que anob fuit fc̄a et que diuisa s̄t nr̄e p̄ne s̄c̄itati. Nos et fotiu᷑ asede remouim᷒ ut nūc quiete h̄ret. Ignatiu᷑ aut tiraniā passu᷑ s̄m iudi^m in diuisis uris litteris ōtentu᷑ quas qui ante nos regerunt. studuerit abscondē ad p̄p̄am restituim᷒ sedē cetis aut fine ponē. Magis aut h̄ sigilāe tue s̄c̄itati dimissim᷒. dicim᷒ de sacdotib; q̄ peccauerit et quos decepimb᷒ et dolis foti᷒ decept᷒ pauci et totalit̄ supiores illi᷒ laqueis fc̄i s̄t. de quib; s̄niam et iudi^m v̄r̄am s̄c̄itate facē petim᷒. Et nūc aut petim᷒ adicientes scripture de peitentib; ut ne pontificib; ecc^e nr̄e comune naufragiu᷑ occurat ut aut manifesta fiat et fotio adiuctis. nr̄a diuia ap^ca fiat s̄nia. q̄ a s̄c̄issimo patarcha et inp̄ssimo fotio missi s̄t. ex utrāque p̄te ambasiatores et anob alt᷒ ut i ōsp̄tu uorum q̄ uident noti diffiniat᷑ simul et mittat᷑ ambasiatores ad nos in certificatione omnis eccle. Salutam᷒ s̄c̄im et p̄amabile in cap^t litteris tangi᷒ labijs. valeto.

Post istā eplam lectā. Lecta ē eplā Ignatij patarche ad papā Nicolau᷑ hn̄s sit adeo honorato et Carissimo fr̄i et cōministro. Nicolao sanctiss^o p̄p̄e senioris Rome Ignati᷒ miseratiōn dei archiepē Constatinopolitan nouē Rome In huais mebris sustinentiu᷑ plaga atq; uulnā multos medicos ars i stituit in mebris aut x̄pi et dei et saluatoris oi^m nr̄i^m capite et sp̄osi catho^ce et ap^ce ecc^e. vnu᷑ et solu᷑ remotu᷑. et vniuersalissimu medicu᷑ ipm diui^m et dipotēs v̄bu; instituit. tua. v; s̄uiam et patniam s̄c̄itatē. p̄p̄t q̄d et dix. pet^o mag^e. et vticulissimo aptorum. vn̄ tu es pet^o et sup hanc petrā edifi^bo ecc^am meā et porte inferi nō p̄ualebut adu̇sus eā. et itum t̄ dabo claues regni celorum et q̄ solūis erit solut᷑ et q̄ ligauis sup t̄rām erit ligatu᷑ et i celis. has p̄pās v̄tās uoces nō s̄m aliq' sorte ueritiali soli ascripsit sed p ipm et ad omēs q̄ s̄t p̄t illu᷑ et s̄m illū pontifices senioris rome tr̄uit et hiium᷒ gr̄a pululantiu᷑. hactē᷒ error et iniquitatu eradicatores malos cicanorum fc̄i s̄ut ap^ce sedis nr̄e ancessor. et nūc aut tua v̄titudo diuj dispoita data t̄^l. axp̄o potate uitat᷑ adu̇sarios depoiut. Et p portitu᷑ in ouile oium latinati intrante et gloriante cont̄ diu intm. q̄d et synodu᷑ fingit cont^a tuu reprhensi^les pontificatu᷑ et ad regem occulte mittēt manuali opatione pontifical^e. tue et ap^ce potat᷑ cois ecclastice abscidisti cor^e. et i uirā passos nos tamq̄ fr^m amator uiste iustificasti. et nr̄am ecc^am p q̄ s̄cupsist᷑ restituist᷑ adeo. Adeo et p̄poit᷒ nr̄i Imparō s̄riaz et delibatione nr̄e s̄c̄itat᷑ obedies fu^t s̄c^t fili᷒ nr̄e fidelissim᷒ utq; dig^a tbuit p quib᷒ omnibus orōnes cu᷑ grarum actoē deo tbuentes misim᷒ Ioh. Religiosissimu᷑ metpolit᷑ silerise simul. quidē p nob rursus. simul aut et de cetis institutoib; acceptus missas adeo et vr̄e sapiētie ordinatōēs. bina et expute sacdo^ls catha logo ro^es ōsecratione et quid; ex nob ipam recipientiu᷑ manuu᷑ subscriptiones anob sponte. Quibdam aut a nephandissimo et uiolatore fotio. Alijs q̄dē uolentib; alijs aut uolentat᷑ ab illo de istis omnib; Rogam᷒ dare ordinē Juxtapē et petim᷒ ut uicarios uestre v̄titudinis epos dig^t s̄inonie benire et cu᷑ ipis bnē et decent᷑ gubnem᷒ nr̄am ecc^am.

Post h^c fuit lecta epla p̄p̄e Rom^a Adriani ad patarcham Ignatium

Nec scriptura explanare n̄ ling^a totalit̄ sufficit enarrare. o amatissime fr̄ quatas p̄fulcimōte ecc^e ōstātinopolie et p nr̄a restitōe missas etamimu. p̄decessor meus s̄cē memorie. p̄p̄a Nicolaus simul sb eo ecc^a substituit cui᷒ affectionē et nos suscipientes s̄ct successim᷒ sibi. s̄t et ea q̄ s̄t ap^d te laboēs

Ille cadit et ero diffinita. Et de hijs ac de quibus omnes petisti gubna et iudi.

suscipe. Igr q pdict aplice memorie pontifex et regularit et synodice de scismatico adultero fotio et de te spatii. Et de hijs qui mala passi sunt tecu diffinivit illas cas de dictiones sequim sctissim pdecessor mi ante 9 gregoriu syracusanu et foru tuzannu et ipos in quocuq ordine pmutiavit excoicam digne. Iste ei foti brevi sclarium negoc implicat mundialis neofitus invasor. et adult anathematicat merito hiis meruit dedit. Eos aut q simul tecu mala passi sut et recepim affectuose ppt pnuptiti et unitatem q ondezut et retribuere cisq te dig decet sic voli q pe uirauut inte vl voluntarie vl violent si tu gcecent pmi uenunt opportere recipi dicim et totalir in omibs dictoibs illius qui fuit an nos sctissimi ppe seq iudicam. de hijs aut q in nephario sinedrio qd p miuria et grtiela aplice sedis in cstatinopoli fem fuit volutarie subscribentiu si cuiuscuq ordinis pmissionis n nullius bonitat dignos ee iudicam. p n mag pietas eide sedis cui noce conati sunt pueuit sic et in vniuersali sinodo calcedonen fem e. Ausus ei diostor tunc et excoicatoem impone in sanctissimu papa mag Rome leone. vnde de hoc anatheli fatet q no ppt fide cdempnat fuit dioscor. sed quia excoicatione induxit btissimo ppe leoni. hac epla ta i laude Impatoriz conuilii et comione dissoluit. Actus quartus.

In note dei et Regis omi ihu xpi etc. sic in pcedentibz act Indict t. Tertio Idus octobr. Istis sic convenientibus stas i me baanis notissim ppoit dix. Sut epi ordinatoem hntes methodij. Theofilus et zacharias qui fotiu receput si g uidet intrent in scam et vniversale synodu dixunt egregii qui cant in synodo nece e illos ueire et misiut ex pte quide uicarior senioris Rome patriati glosissim clic. ex pte aut orientium anamas aliu cticus ex pte aut senatus. gregorius spatarius et cubictarius et dixunt Epis. vocat nos sca et vniversalis synod. hij aut dixunt. Nos de dni methodij sum consecratoe et coicamus fotio dno patarche Et reuersi qui fuant missi dixunt que audiert. Exclamavit sca synod. pro theofili et zacharie fit cu fotio post h magnificissimi et glosissimi pncipes dixunt. Impatores nri sci misiut suos suos uacata sanatu ut sim dilligentissimi rcep audito rei. Si intus g veniant fotius et epi eius ut in cspitu nrm obmutescat ipor ora ex synodalibz et legalibus ordinatoibz si ei no fiet no scribet man nra vna ltam in synodo. sca intfamis dei amator mitpolitan sum nesis. dix. dnius aplo dixit pphetas nolite spernere oia pbare q bonu e tete Sanctissimos vicarios senioris Rome sic pphas recepim et no

pbantes aut verba magnificor pncipu inuenimus e iusta. Eo dixit sancta synod diffinii ut illi ignorat qd iudicavit ronor sca eccia. baanis dixit ignorant n enim erat vocent. dixunt vicarij Rom ut dicit ignorant. quid iudicavit ronor sca eccia baanis dixit ignorat no ei erant ibi uicarij dixunt nob no licet mutare iudiciu romanor potificii. Q no aut ignorant q p pprios ambasiatores ibi fuit et sca didicunt. Vultamen intrant occoez aut querat. nua aut ignorat Qd decima Indict cdapnavit eos sctissim ppa Nicolaus et p tot tempora no cognouert sinaz plata cont ipos. sz videt q subterfuge querut iudicium barones dixunt si volebat fuge no clamaret ut iudicarent. vicarij dixunt intret et stent i novissimo loco et audiat eplam ad michaele Impatore asctissimo papa Nicolao p Radualdu et cathariam barones dixunt Rogam i simul veniam cu fotio salte tres vl quattuor ut audiat salte sic laici stetes Ro nos vicarij dixunt intret si cfitent tres illi ex pte oium reliquar vere qui ex pte ipor st tu no ppt cteniione eos uocaim sed solu ut audiat. Missi fuit quide deas tentibz ut vocaret eos sed no inuenerunt sz inuenti st soli theofil et zacharias qui cu fotio sapiebat. Et q ctr multu pitebat dicebat ei Qd ctau nob ppa. Nicolaus. et intitu dicebat. Qd si recep istos duos ppa. et coicauit ipis recep g et fotiu. vicarij Rom dixunt absit q sanctissim ppa Nicola in Romana eccl. recep fotiu. et dicetes comicare cu sanctiss ppa intret barones. dixunt. Expositio libelli nri delut Correctione hnte methodij et Ignatij uenia dig ee et iustificatne in quibuscq peccaunt in ipm si peccaverant vicarij dixunt. Qual pem illor q paulo dixunt qd coicant fotio baanis dix. multi ot st de hic sedentib usque in fine comicantibz fotio vicarij dixunt. Q ipi p libelli ctitudine recepti sunt g intrantibz hijs theofilo et zazaria dixunt vicarij legat libellus in audia ipor. illi dixunt nos in libellu nolum audire n nolum huc venire. Jussit aut Impator ut veniam in pallatio et ibimus illuc baanis. dixit dixistis in pallatio. Q m potestis ondere. Qd sic sacdotes x sanctissimo Nicholao comicaste Ipi dixunt. Et itum ide dicim. vicarij romi dixunt medaces sut ut aut ctificemi. legunt. Eple ppe. Nicolai ad michaele Impatore et ad fotiu. Et accipiens Stephan cstitutus notar legit eplas ad Impatore ctinente ita.

Nicolaus eps servus servor dei. dilecto filio michaeli gloso Impatori

ꝯncapatu diuie potat q3 oīm creator electꝰ suis aptis ditauit beticiali aptoꝝ
petꝰ sup alios dedit dicens. Tu es petrus et sup hanc petrā edificabo eccāz meaz
et iterum dixit ad petrum et tu aliqn̄do ꝯuersus ꝯfirma frēs tuos. Ergo petrus
vbiq3 ecc̄iaz custodire nō diuittē iubetur et ei ītotiēs ꝯgregaꝰ fca ē sctoꝝ petrum
et absq3 rōnoꝝ sede et ipius pontificis mt detinmatu fuit. nūc aūt in ꝯstantinopoli
ꝯgregatū sinedriū ut a nob didicim hꝰ decti. expone nullius momēti iudicatur
Et ꝯgnatu ipius potificꝰ absq3 Rōnoꝝ pontificū ꝯsilio tal. synody appo bore
puat illaten appbata contra eū nō accusatione. Cetā nō byꝰ sit iuste fris ul ppli
intitudo. ex sctari hitu cū pce elegerūt fotiū. dico q pius q̄ docēt ordinatꝰ
fuit doctor et pius q3 illuiaret illuiare uoluit. h aūt cathōlica ordinaō et Rōnoꝝ
ecc̄a renuit. Sz et celestinus sctissimꝰ ppa Rōne aūt audiuiꝰ quadā ciuitatū
petentes Epōs de laycis. Q d omi detestane ē pleri qd etiā despiciant laici
phonorem. Siliz et q leo sanctissimꝰ apce Rōne sedis pontifex cuiꝰ laus in
quarta synodo mitāde affirmat dicens. Si i ciuitatibus qoꝝ ductes moriūtur
de ꝯpntibus Epis eligi aliū si bone uite sit qui eligit si nō erit laycꝰ uel
neophicꝰ ul sedi matrimonij uir. Ita decteo in supdicti biri ꝯsectionē ꝯsentire
nō possimꝰ quousq3 p nros Ambaxiatores quos ad uos misimꝰ oīa q̄ in ꝯstatiō
poli de ecc̄asticꝰ rebz acta sūt uel aguntur distamꝰ uīrissime augte. Et ut igitꝰ
beniat in ꝯspētu nroꝝ Ambasatoꝝ et omi synedrio et ut quat q sit ꝯtra eiz
si putas sedis canꝯ alegiptie fca sūt. Et sic amp̄i plidentia diiudicet qd de eo
sit agendū. Cetā epte huius ꝯtinet de adorāne ꝯtep ygīnū. Infine aūtē
ꝯtinet. et h bolumꝰ aūt ut ꝯsectatio siracusani archiepi de ma sede mitat ut tra
ditio ab aptis diffinita nullatenus nris tempzibz diminuat. ꝯsimꝰ aūt nost
tranqllitt reuerentissimos Epos Redualdū et zacharia. Imposita eis legatioe mis
sionis nre Quos et honorifice recipiatꝰ et queq3 de ecctico statu dixit sine
dubꝰ credē nō dubitetꝰ. Et cū in ꝯgregatiōe ecce sederit nō debet aliquē inue
nire ꝯtradicentē.

p (marginal note) | Decreta (marginal note)

Ost istiꝰ epte lectionē magnificentissimi barones dixerunt certificati simꝰ
ex ipa qd fotiū et ꝯsecrationē ipiꝰ nō recepit. ppa nicholaus lcta aūt
fuit h et alia epta ad eundē Impatorē ab eod ppa et significabat
et ipa idē de fotio et post lectionē indit Theofilꝰ oli Epus si ꝯdampnatur
fotiꝰ ꝯdepnent et illi q intromiserunt eū et ꝯsecrauerunt quomodo dixit q̄ et tu ꝯcept

eo qi comitas ipi. et Theofilꝰ eō nō ꝯdepnatꝰ qa nz aderā qn̄ fuit ꝯsecratꝰ. Sz in
ueiēs cū patarcha recepi eū post aūt eptaꝝ finē Asilpolitus carens dixit usz
nō credebā qd ppa nicholaus recepisset fotiū. et ppt hoc nō hebam ppam re
ceptibilē. post h peeptū fuit legi ad fotiū eiusdē ppe. epta huius ita.

n (marginal note)

Icolaus Epus serus suoꝝ dei. prudentissimo biro fotio sctio. Et
pꝰ phemiū ait h. Cū omne mltitudo fideliū ab ipa sancta rōnoꝝ
ecc̄a q capd ē omij ecc̄arꝝ doctrinam quit pfectionē fidei exposcit
petrorꝝ remissionē optat. oz nos ad idē ꝯstitutos magna curā facē et ex
pellatꝰ hupꝰ contra eccam fauens insultū didimꝰ ei sic ex sctari ordine absq3
canonica pbatione ad patarchalē digitatē subito ductꝰ estis credetes exēploz
hre qualē in sctissimo biro nethario quē sancta synodꝰ nō ppt aliud ad sacdotiū
elegit nisi qd i ꝯstantinopolitana ecca nullꝰ de clericꝰ inueniret pue hēns nō pticip
Nectariꝰ bo sufficies eēt p unitate pugtor Q d at erga charasiū fcm ē
qd siliz ex laicꝰ ad patarchalē deductū ē inuenitur nō suffic uob ad exēplū.
Tunc ei sctissimꝰ papa adānus audiēs hoc ē ualde indigtaꝰ et dixit. Q d si nō
inueniebat biroꝝ sufficientē ad resistenm inimicentibz ymagībz ppt qd sbi recept
eū pontificē. Sz in btissimū Ambrom q de cathecumino duare uelatis ad
epatū ad tendē. nō oz uos opponē sufficꝰ ei diuiū nō humanū mandatū
ad huc i infantilibz pannis dormientē mltitudo appium subito supueniēs eo
opuit faciē eiꝰ et ad impleuit os quibdam intrantibz aliquibꝰ exeuntibꝰ hoc
uides patꝰ sigm aliqd eē putans et exspectanō finē uidere et tandē descendet
ab infāte. tanta eēt mltitudo eoꝝ qd tū bolasset aerē cooperuerit et tunc
pr pphetice dixit. Si bixerit infamis magnū qd erit. ille ad iuuilē etatē pue
niens mediolani accessit tūc epo biduata. Cū aūt pplus ꝯgregatꝰ eēt ad
electionē pastoris. ecce quidā puer clamauit dicēs Ambrm epm Cū at
pplus nō sine dei uolunte uerbū eē accepisset i petū fecerat ad ꝯphendendū
biꝝ ipē aūt omē studiū posuit ut fugēr et se absconderet et nō baluit pplo
et clero ipm eligēre et de cathecumino p singlos gradꝰ eccacos deductū. bīꝰ
die in omibz ꝯnalibz cathōlici ꝯsentiēs ꝯsecraꝰ ei dina sina epo. Equidē etiā
illos hoc de nob aūt ad tale inspicē nō inter q3 fotio et eos q sit tecū nī. ad
huānā gliam et uiuere mirabili ignario sedē ipiꝰ rapuisti latrocinatus ppt qd
nllatē audemꝰ ꝯsentire tui ꝯsecratioi. Q d at uiolentꝰ nos ad sacdotalē digitatē

ximoniu dicatis stim e. ex quo eu in sede deduct estis. no sic pz in filijs gulatis
fuistis sz sic sem depositionis pontificu moti fuistis et in odepnatione innocentis
ignatij quin in pstino restituat honore et ea q st qt illu pbent no ali eitis
ni post odepnationem et ordinatu p illo eu pbatione no recept rono eccie qz go
vos sic nos ipos diligim p increpanem patiam beam pudentia volumus
revocare sz aptm dicente qo filiu que pz diligit castigat. De ambasiatoribz
at ures quos misistis et p alijs quids sz sim. ut tam uno mo depositionis brs
simi ignatij requirent i ures pribz no tacebim pt centu dies spatiu sicut
apce sedis ambasiatores dio no sunt recepti. Postqz epla fuit lecta zndit
theofilus oli epe ego ista et arome audiui in roma ea que sunt erga Ambrosiu
et nectariu. sz et fotiu recepit theodorus carensis dixt. Quo recept fuit
apapa adult ab eo vocat excellentissimi barones ad orientales vicarios dixunt
Ecce audiuim sinam rone ecc scire volum et de antiocen ecc quo se habz
ad fotiu et zndens carensis thomas locu tenes antiocesiu dixt. nuqz recepiz
fotiu n misim scripta recepinus ad ipm n ab ipso recepim. sz et helyas sin
gellus sedis ierlioz dixt. h eadz vicarius theodosij ierlimoz patarche anf
famus simirnen dixt intelleximi oms et diiudicauim actibz hodiernis q
nuqz foti in scissima rona ecca recept fuit sic epe n et i alijs patarcha
libus sedibz sz electus cat et rephensus. Et dixt ad cetos. qd dicitis fres et
vos. Theodorus carien dixt errabā extimans receptu fuisse fotiu arona
ecca et grās ago deo qui eripuit me de errore. excellētissimi barones dixūt
Consuetudo e in rona ecca omem hoiem hospitē exigere libellu fidei et sic dit
tere eu in sctm pcton ittre fecerit isti sm forma ista ul no vicarij romai
dixunt fecerit e. zacharias et theofilus oli epi dixunt. vui nos fecimus
q erat aroma dixunt. no solu vui sz duo barones dixunt et qd gti
nebat libellus ut s. catholicaz eccaz teneat et deffendat vitate et sequtur iudi
rone ecca vicarij dixunt e ofessi sunt et heri i secreto vicarij romi dixūt
intogare transgressores si s. canonis libellu fatiut qui intogati n et au
dire velle dixunt libellu dixunt vicarij eicite illos ex et eiecti fuit
et cu hora tarda eet laudes ipatoz fatientes srexunt. Act quintus.
Inoie dni et regis om ihu xpi. vi dei et saluatoris nri et c. ut i pcedentibus
actibz indictione tria trodecio klas nouebr sic e ouenientibz paulus dei a
mator bibliothecarius dixt sz pcedente actiui sic mandaut. scitas vegasist.

hic itez zacharias. sz xpi amator ni imparator misit ad sinodu fotiu vicarij roi
dixunt si vult fotius intret bibliothecarius dixt imitatus q vocet eu q eant
aroma dixunt layci vadat et misit senat laicos ut vocaret fotiu e uibus
vetentibus ad se zndit fotius quo qd usqz nc no fecistis faciat hoc ego spo
te no veio violent at vetam. dixi ei custodia vias meas ut no delinqz i lingua
mea posui ore meo custodia et c. nos legite. Vltatu e hoc vicarijs et di
xunt illi qd dixt ad h scta sinodus nos no ppt ad a no vocam eu n qo cora
xpo scis dem fine. Et stati sina in scriptis ad fotiu scta ista sinodo p he
liā singellu h. ex qua gctone tanta ondisti pcatrice stam ista sinodu et be
nerandu senatu dignu ad hoc dice qo opa tenebrazz hns i temctyo times
i luce vitatis ogregata scitis et vtem sinodu ut no maifestetis et publicatis
p ipam. sz scriptu e in chamo et freno maxillas coz ostinge q no appxi
mant adte. Igit sinodica auctas ipiali sina fine dabt pphetico tn qo allo
cutione fotij sta ut fotius no debetis nos intogare qd pceptu e nob facite
sm scta sinodus responsione dixt ecclastici ordine scptres prtiam volunta
riam requimus sz ex quo pector exnit iusti iudicatoru no mirais volēs
vemens nolens ut recipias maifestiore dampnatione introduct e go foti
i mediu et stetit i nouissimo loco et dixunt vicarij hic e fotius p que sta
rona ecca vij. anos et plus sustinuit multos labores similr et orientales se
des ostantinopolitana ecca causa fuit et intogauint eu si recept ordinanes stoz
ptin. q no zndit itez intogatus dixt voce mea et i me tacente deus audit
vicarij dixunt ppt taciturnitate no effugies maifestiore dapnationis foti
dixt n. sthc taces effugit dapnatom vicarij dixunt no e dignu zndere. ex
quo dni nri ihu xpi tua simlia fecisti n ulla gone luci ad tenebras de qbz
intogarius eo responde n zndit vicarij itez dixunt anathematizet nepha
ria scripta et scta q sem uirz ignatiu ofiteat nullam q eu omotom facere
et ipm sic vium potifice recepe et apce sedis de eo iudicijs gtentari. fotio
aut itez tacente mandatu fuit legi de eo scriptas eptas arona ecca que
et lce sunt insup aut et q ipm fotiu scissimo ppa nicholao et pt lectione
om eptarz volias tollens dnis psbrum et singellus sedis ierlimoz scitis ome
dixt q in transactis tpibz imparatores cant ogregates sinodos. Ipse go ipato
testificat vij et ad quid misi. venim nob aut venientibz et omorantibus
fe p duos anos anqz veniret scissimi vicarij sedis rome i pouit ipator nras

collis sui pectorale reliquarum et dixit. Ecce omnes ecclesie requirat deus a collis vestris
in die judicij ut nil siue aliquam penam uel uitium fatiatis et nos igitur sicut amatores
xpisti imperatoris penam dispositi fuimus exprimere usque nunc sicut exigit iustitie ratio
nunc quod profundam taciturnitatem fotij uidetis. Et quoniam quidem cognosco non scripturas
ab eo recepimus non misimus. Quia et iste sanctissimus thomas tyrensis eadem dicat de
sede antiochena dico nunc an fatie ipsius quod contemptus est qui non recepit ab
aliqua patriarchalium sedium et male fuit hoc tanta taciturnitate ut inde appe-
at qui tacite habet aliquas excusationes nam non habet aliquam excusationem occasionem ad propriam
iustitiam nam omnes scimus quod violentia et tirannice ad sedem constantinopolitanam
ascendit. Et nos consilium damus ei proprium recognoscere peccatum et si quidem pe-
tebit pure et manifeste ut recipiat in ecclesia dei sicut quilibet fidelium et non re-
cipiet confirmationem eterni casus adeo et dampnationis propter datum per ana-
thema. Vel cetinus prepositus dixit et nos hoc idem amoneamus. Postea theodorus asecretis
legit ea que a vicarijs rome scripta erant. hec audistis fratres et audistis antiquis temporibus
dicta de ista questione et uisum est omnibus nobis quod irrecepibilis est permoto hoc uiri et de-
scensus fotij a sede nefarius. Et uidimus non nouum iudicamus sed iam iudicatum a sanctis-
simo papa nicholao et post eum ab adriano et non possumus mutare ipsa que enim sedes
nostra nec sedes orientalium receperunt. Quamuis quoque episcopus romanus recipiet eundem
sed tale conatum reuincimus et anathematizamus ut non amplius contra ecclesiastica ordinatio-
nes unquam audeat insurgere. Hijs tunc sancta et universalis sinodus clamauit placent omnia
ut concordia ecclesiasticis et decretis. vicarij romani dixerunt ergo hortamur ipsum ut
pergat huic sancte sinodo et inclinare eum cum sanctissimo patriarche ignatio et fieri
membrum ecclesie et quinque xpistianorum omni sic uiri fidelium. vicariorum et baanes prepositus dixit
loquere domine foci quid habes. Ius fotius dixit mea iura non sunt in mundo isto
Baanes dixit satis sapis foci. nunc pro confusione quam dat tibi sancta sinodus spatium
ut mediteris satum tuam. vade igitur et considera quod expedit et beni sic ei acceptione
pro a te uidimus qui non ex bona sola sede tua sed a quatuor pontificalibus sedibus est peni-
tear ut soluat que contra te prolata est anathematis sententia. post recessum eius sanctissimorum ui-
cariorum bana loquens super hoc fotius nichil inde dixit et contio soluta est siue consuetudine
in laude imperatorum conuersa. Actus sextus.

In nomine domini et regis omnium ihesu xpisti veri dei et saluatoris nostri imperantibus a deo coro-
nris natis et tranquillissimis dominis basilij quidem anno tertio et constantini filij eius
anno secundo sempiternorum augustorum octauo kalendas nouembris indictione 3a positis sanctis
euangelijs et honorabilibus lignis presidente imperatore in dextra parte magnifij

magne ecclesie conueniente sancta et universali sinodo. scilicet vicarijs senioris rome orientalium sedium et
sanctissimo patriarcha ignatio simul existente et sacro senatu idest viris patritiorum
et magistratuum quodecim. Et insuper consedentibus et dei amatoribus metropolitis et quibusdam
episcopis quinquaginta omnibus. xxxxij. hijs sic conuenientibus sergius monachus famulus
in medio sancte universalis sinodi acclamauit. o iuste sol non solum infinite potentie domine
et deus noster qui fecit duo luminaria magna. magnum in principatum diei minus ut pr-
esset nocti et posuit illa in firmamento celi. Et posuit et in firmamento ecclesie sic
quedam luminaria diuina patriarchalia capita in illuminatione uniuerse terre ut presit
diei et nocti et in diuisione in medio noctis lucis et tenebrarum. id est in medio fatientium
opera tenebrarum. Ista quoque magna luminaria domine piissime sicut in magna domo intras fa-
ctas in tua ciuitate congregasti et clariorem te ostendisti et ciuitatem tuam lucidiorem
et xpisti ecclesias fulgentiorem et magis quippe per tuam presentiam sic maximum luminare eccam
hunc sancte universali sinodo esse dicat hoc et apparentia luminaria clariora ostendisti. hec allo-
cutio siue quid quidem habebat laudis sinodi in parte autem imperatoris in orationem pro illo fiebat.
Post hanc lectionem legit leo asecretis lecturam vicariorum orientalium habens
sic Suasi sumus quam non lateat hanc sanctam universalem sinodum quod posuit a deo coronatus
iste imperator de fundamento et restitutione sancte constantinopolitane ecclesie que diu detenta
et fluctuata est ab inuasore et tirano fotio qui expulit siue proprium ordinantes
et sanctum restituit ignatium. Et post hoc sepe predecessores suos piissimos imperatores
tores misit nuntios suos roma. qui ueientes in benerunt in ea presidentem sanctis-
simum adrianum qui audiens contra adulterum fotius in perturbationem ecclesie fecit congregari
sinodum episcoporum occidentalium in medio ecclesie sancti petri. non ad euersionem iudicij an-
tecessoris sui beatissimi nicholai pape quod de fotio iudicauit. sed ad confirmandum
et stabiliendum ob hanc causam nos seruitores suos et sancte romane ecclesie misit
huc cum epistolis suis ad piissimum imperatorem et sanctissimum ignatium et iam manifestum
est in precedentibus actibus que de fotio diffinita sunt et de constantinopolitana ecclesia et
nunc superfluum est eadem dicere. Quamuis et cognouimus sermonem sacro dei ecclesiarum ad quid
uaniloquia de insipientibus uiris nolumus audire. Post hec iussu imperatoris introducti
sunt in sinodo episcopi fotij et in presentia ipsorum lecta fuit epistola nicholai pape ad imperatorem
michaelem scripta. postea helias vicarius ierosolimorum surgens in primis quidem gratias
egit imperatori de cura quam fecit in ecclesia ordinationem. postea narrauit causam propter quam

ignati⁹ nefarie fuit expulsus. et foti⁹ male p eo fuit intrusus Et q̄ basilies īpator
restituit ignatiū s̄ iudiᵐ sctissimoꝝ romanoꝝ pontificū et fotiū expulit et q̄ eundē
actiū bū pfecit p p̄sēciā vicarioꝝ magnaꝝ sediū et q̄ in exilio sēm renū
tiatois scriptū p ignatiū patriarchā q̄ nō fcō ē lz fuit fcm. sic tiranice
fcm ē pt. hys v̄bis dictis helias dix⁺ et h'. Si vō et p romali ca dicat
ad h̄ntes fotio qui vbiq̄ȝ metpolite et epi ꝯgregati fotiū ad pōtificatū
pmouerūt. et ppt hoc si ille sunt recipien'. mīro magis ille dican⁹ ad ipos
quē ꝯtigerūt in s̄o ꝯcilio q̄ in hac amāte xp̄ᵐ ciuitate sb theodosio īpatore
fuit celebratū. asapim⁹ ei ciuit⁹ et q̄uis ois ꝯsecratio exptā ē q' aūt
ordinauit eū ad p̄sidentiā nō fuat elect⁹. s. thimothē allexandrinus
eps. nᶜ alius epoꝝ qui thimotheo coopati sūt. fatiete ī maximy ordiatone
e g̃ nō sunt ꝯdepnandi aᵃob inuenti epi q' ordinatione fotij executi
sunt ī pulsi ei ad h̄ auᶜte impᵘ sunt ī uiti. ille solus ē q' an depoit' et
anatheātizat' ē apatriarcha ignatio et ab apᶜᵃ romana eccᵃ. gregori⁹ sira
cusanus et ꝯdepnat⁹ et depoit⁹ st. hec elya dicere mītī societatē fotij
ꝯcurrere scē sinodo et decentē veniā meruere ceteri aūt occōm ī uenerīt
qm̄ ppē man⁹ scriptiones et juramtuȝ uolentes trāsgredi. ppt hoc nō acces
sere. Scītissimj aūt vicarij omēs dixerūt. h' omīa dissoluimus grā ihu xp̄. qui
dedit nob ptatem ligan'. et soluen'. ex quo violent et coacte fcā sūt omīa
Ergo quidē tiranj sinam cor amatore xp̄. īpatore et scā sinodo maifesta
fecim⁹ auctorē ē pacis petim⁹ deū ut trāquillissim et pijssim̄ nrm īpatorē
in sctm ꝯsuare dignet'. post h̄. dix⁺ īpator ad epos fotij ecce nᶜ audist
sinam patriarchaꝝ quid nob uidet' epi dixerūt credebim⁹ ad h̄ēc dixᵗ. Eu
simon fcus afotio capadocie cesariensē metᵒpolita. Dnē īpator cogitim⁹
ī pui veīm patient' et rogam⁹ ondere eandē patiam ī nob in tm̄ ut sine
phibitione disputem⁹ et spam⁹ q̄ cartas et pconizatores possim⁹ ondē va
nas. Jmpator dix⁺. vanj estē ausi dicē vana sunt q̄ lcta sūt dicta ei sūt
aut magnis patriarchis vos ꝯnatiua mali sinodos ī ordinatas soli. sine
patriarchis fatietes scās istas uocare ausi estis et istā sinodū ab omnibus
patriarchalibz sedibz celebratā calūpari ausi estē at uidem̄ nō crede q̄ ꝯcta
sunt apatriarchis. Ego g'ᵒ et nccm vlī porrigo et carta ad patriarcharū
et ꝯfirmenȝ zacharias qui afotio ꝯsecrat⁹ ē calcedonen metᵒpolita dix⁺ canones

ꝯnant patriarchis q̄ᵒ si ꝯ canones fatiūt nō ꝯsentim⁹ et ei martellū ancire julli⁹
romis recep⁺ et in sardicen sinodo. Sz ille usqȝ nᶜ st̄ heretic⁹ anatheātizar
atᵃ. Et clarissimu apiorū ap̄sulibz romis iustificatū africana sinod⁹ nō iu
stificauit et alia multa talia exempla sūt. Et nᶜ si fcā sūt q̄ fuit s̄ canones
ꝯsētim⁹ eis. dicē aūt nō expedire q̄ aliquis ꝯsecrare aliq̄ eos q' ꝯsecue
rūt redd reddit ī mimes ꝯsecratū aūt ꝯdepnat ꝯsuetudo ē canonē illū
vinat. Nam tarsus b' fuit ꝯsecratus nectarius nectarius talasi⁹ cesa
riens eusebius. Ambrus et alij infiniti et si st illi rei sic et foti⁹ ē. dicē ē
p depositos eū ēē ꝯsecratum nō ē. vinū nō ei ppt ēpas illi depoiti st. Sz q̄
adūsarij erant paci eccᵉ. vinti aūt et primatiā illā spnentes recipien sunt
Si aūt ille qui ꝯsecrat eū depositus nō ē fotius re⁹ nō ē. Sz pmouentes
eū et gregori⁹ aūt et si ē depositus. Sz qui pmouūt eū pnt ēē inmes fla
uian⁹ ei depoiūt euthice Anatholi⁹ recep⁺ eū. Et qui in quarta sinodo epi
ꝯcabant cū ipo et nō sūt dampnti et pet⁹ mong⁹ depoit⁹ fuit p ptherium
quia nō recipiebat quartā sinodū et p̄ea post thimoteū fcūs ē patriarcha
tū ultus ab illo ꝯsecrat⁹ fuit dampnᵃtus. Achati⁹ et ꝯstantinopolitanus
dapnat⁹ ē appa romano st sunt ꝯcanis hētici et ille quidē dapnationē non
curauit q' aūt pt istū sūt patriarche factas eufemi⁹ et macedoni⁹ recipie
tes ipm et flauianū antiocen patriarcham romj nō receperunt Sz eū cano
nes nō ꝯdempnauerūt et nos q̄ cano nō ꝯdempnat Jmpator dix⁺ oīa delic
ta que dicit ab alijs patriarchis renocata sunt et ppt h' recepti st q̄ sana
ti ab alijs qui potant curare. hᶜ aūt veīm earū omīa capita vtis eccᵉ
ī curabilē reliquerit. Omnes ei principes pastoꝝ vnaīmit' uos ꝯdep
nant impui ē nrm cura hīs de nob sollicitat ut sequam̄ nīam quā
diffinict ita et scā sinod⁹ et n̄ dixim⁹ uos latrare oīa ei vrā fcā sūt
et decepᵒ. Epi dixerūt h̄ et diabolus ausus ē dicē tū renūtiauit ꝯfᵃ
tuos. Jmpator dix⁺ qui pt descēsū violentū expulauit et in exilio renū
tiauit quō firmā renūtiationē et nō violenta fecit vicarij dixerūt qui
loquit' cū ipo reo depoit⁹ ē et anathazat⁹ asca romana eccᵉ et nos cū
ipo loqui nō possum⁹. volum⁹ aūt q̄ legat in aurib⁹ ipoꝝ libell⁹ scē romē
eccᵉ et si primam ꝯgūt ut saltē ꝯonē sic xp̄ani maneant sin aūt anathēse⁹
istos et aforte xp̄anoꝝ excludam⁹. Tūc misimus simeonē ad zachaᵃ

qui a fotio ꝯsecrat͡ erat in calcedonen̄ metpolita dix͛ ad ea que dixist͡ indebim⁹
t. leges ecc̄ae et ciuiles sanxiut ut q̄ elegit aliquē iudicē nō recusaret eū aut
iudicata ab ipō. Abrā g° pte petente iudice qui ꝯdempti sᵗ ab eo q̄ sūt expre
bia petentes iudicē papā nicholaū quō nc nos q̄ sūt ab eo iudicata nō recipit.
Cū aut̄ illate audieris lr̄as solones in lr̄is bti pape nicholai de ordinatōe
nectarij et ambrij et alioꝝ q̄ fuūt ꝑ istos | item illos in ex°. ducit | oppōtz cō
fidare s̄ ꝑ. altitudine illoꝝ nō preciul fuit pmorꝫ necthariū quidē sinod⁹ btis
et patarche diuisi elegūnt nlla aut̄ dnatiua maū aᵗ bi mtpolita i pialiū mt
duct⁹ ē aliq° alio expulso. Simile ambrus post mortē auxentij arriani me
diolanensiū sinodo ꝑ orthodoxos fuit ordinat⁹ sine uiolentia. Eque ā et bta
tarasi⁹ ab illo nouo ꝯfessore paulo qui cessit sedi ecc̄ae eo q̄ dicebat se eē indign⁹
sedis. accep͛ testimo⁹ et ordinat⁹ ē ab omnibꝫ ortodoxis tanq̄ potes | tunc re
gnante yconomatoꝝ errorē expellē. Sꝫ et p̄t isti⁹ mortē sctissim⁹ nichifor⁹
sinodali electus ē uolūtaie nō ꝑ biolen.ᵃꝫ atuc pontificab⁹ de fotio dnl tlē
recipit | nā ignati⁹ pulsus ē biolent⁹ | et ad huc uiuēte ipō intducꝫ ē foti⁹ sua
uiolentia. Et q̄ ꝯsecuerūt ipm̄ ꝑpt ipius uiolentiā ꝯpellebant | et cū hoc
nllus patarchaꝝ i sacdotiū ipm̄ recep͛. Quod aut̄ dixistꝭ q̄ canō alaīas
ꝯsectos nō remutꝫ eos a qui ꝯsecuerūt tuet⁹ et ꝯsue°. hunc canonē biat
in ꝯductionē caditis. Confessi ē᷑ ast papā nicholaū canōe inistē et rep
bare fotiū. Nō explucis nō ꝯsentictes canō. sine hoc. Sꝫ ꝯsuetudinj et hoc
i euersionē canonis ꝑpoitis | nō ignoāntes q̄ raro fecit leges nō euertit
cū et mag.ª eē differētia stoꝝ uiroꝝ illoꝝ et fotij Sꝫ q̄ m̄ltos quidē rōna
ecc̄ae iustificat. nos aut̄ ꝯdepnatos reputam⁹ et eꝯ⁹ ꝑlīn c. marcell⁹ ci
cū anathematizauit omem hē̄sꝫ iuste et canō. Julli⁹ ppa rōn⁹ et ōt sardi
cen sinod⁹ recep͛. Sꝫ et athanasi⁹ magn⁹ et ꝯfessor paulus marcellū ō recepit
nouissime aut̄ ad ꝑpum bomitū reuertēte qui cānt circa seluan anathꝫauit
quibꝫ tiberi⁹ ꝑpria scripta ꝯcordat simitꝫ et apitiū ꝑbiteꝝ ecc̄ae siccēse pro
chia affricana ꝑpt aliq̄ cām exc̄cauit ꝑpius eps postea depoiut ipm̄ to
tam celebrata sinod⁹ | zosim⁹ ā ppa rōnus cū recurrerit ad eū et iusti
ficauit se et in affricana sinodo missū cū lr̄is iterꝫ recipi fecit | cudente
sinodo ꝑ rescripta bonifa. p̄t zosimū papā rōnꝫ de appiarij depositione
et itm̄ iustificatōe et usqꝫ nc iustificatū ipm̄ reputam⁹. Judicam⁹ aut̄ eū

nō opari ea q̄ sūt sacdot̄ in ecc̄ae thesi ꝑ ea q̄ secuta sᵗ scandala. In alijs aut̄ ecc̄ijs
sic̄ facē inuenit g° sardicens. synodus obediens maḡ uidi° zosimj | patarcha
aut̄ antiochenū flauianū recusabat rōnoꝝ ecc̄ae usque ad tp̄s ꝑpt amorē ad mag⁹
eustachiū. Impat̄ aut̄ theodosio interueniente recep͛ eū et patarcha hebat antio
chenū. Dicē aut̄ pet⁹ mongū allexandrinꝫ patarcha. Achatiū ꝯstantinopolinū
illatenus aut̄ depoitā sunt ab eis ꝯsecti. Nō aut̄ balet ad bēam aut̄ fotij iustificatiōnes
qꝫ ecc̄e decreta alit puniunt epōs de hē̄sibus quersōs et alit de adultis et bitijs
ꝯlaut⁹ ꝯsectos. nā illis libellū dantes et ꝑpām anathematizantes hē̄sim sanxiut rapi
sic et tunc orientales epi sinodū cellebrantes. Et felix p̄t simplitiū ppa rōnus
sinodali pet⁹ quidē mongū ꝯdepnauit. Simile et idē felix achatiū pcomzando
expulit illate aut̄ ꝯ ꝯsecratos ab usque maīfestā siām ꝑtulerꝫ ꝑpt maīfe
stas ecc̄e leges sᵗ dupi equidē pet⁹ fere mag aut̄ et achatius duplices in fide
appuerūt | ꝯsectos aut̄ sic̄ foti⁹ et nos nllo mō recep͛. Et sta et btis sinod⁹ sctā de
mapio cuii et de hijs qui ab ipō ꝯsecti sᵗ fecit gregoriū aut̄ siracusanū ꝯse
cratorē fotij nō eē eo q̄ distessit ab ecc̄a depoiut eū patarcha ignati⁹ Sꝫ ꝑpt
culpabilles q̄nes. Et ipē quidē gregorius siracusan⁹ eps bn̄ erat depoit⁹ i mu
nes aut̄ cānt qui pmouerant eū ꝑpt uiolentiā et tirāīdē fotij aut̄ et gregorij
nō aut̄ ꝑpt hoc et fotius i muine erat | fuit ei et scismatic⁹ et m̄ltos ab ecc̄a
ꝯone separauit et sponte a gregorio ꝯsecrari uoluit. Sꝫ iḿ hꝫ zacharia dicē reptare
bicarij rōni dixerunt ad i patorē ecce m̄ltotiens audiuim⁹ banas eoꝝ ꝯdictiones
Nunc iteꝝ g° dicim⁹ ad eos dimittite excusationes excusatōnes in pectis et accedant
ad sctām sinodū et salueiꝫ ab anathē. sta ei rōna ecc̄a ab undecima indictꝭ eū
ō occidentali sinodo ligauit anathētizauit et tenuit fotiū et hꝫ p⁹ⁱⁿ fecit nicho
laus ppa. Et p̄t eū adrianus qui misit nos huc ad maīfestan⁹ et ꝯfirmandā
huꝫ et iustū iuditiū in ꝯspu iusto bēi impij. q̄ admoin isti sᵗ ꝯdepnati et expli
metuum ō erūt huie

Post hꝫ lcta fuit ꝑ astucū hortatoriū impatoꝝ huīs sᵗ. Multi quidꝫ comes
pānas ut ꝑpt eaꝫ uēm adeo ꝑpositū impiū plorare et testari mag̃ ā mali et aspi
tatū ecc̄e tepestatis uel pacis repositio et antiq° ordine destructo et iuuenē
quidꝫ sup senorē cadē et ignobilē sup nobile euerti totalꝫ ecc̄asticū statū et i
exptioribus quidꝫ iudicatorijs. iustitia uiolari | i ecc̄ae aut̄ i iustitiā sūdualꝫ agere
hꝫ mea opprimebat | et ꝯturbabat aīam | et sollicitudo cāt m̄ ꝯti⁹ scandala de me° tollere

discordant go priu exaratonem s. hactenus ecclastica tradutoem in ptoribus ⁊ iudicib'
omniss acctie patarchalibz sedibz ⁊ h quod nc. Ut aut sactissim' patarcha ad
sua rediret sede nō uri i pij op' tuc aut cogitat' fuit, Sz sctissim' ppa tuc eag
circa ignatiu scte dilligent' cstitutoem ⁊ sb anathē decruit ⁊ posuit cu omi
rōna ecc'a resistentes huic sine ⁊ ii nos cine anathētis timentes executi
fuim' sinodale snam ⁊ ppam sede reddidim'. Ex q' aut nc cetarū eccarū rō
ne. s. eccarū que sunt ad ortu solis diuina puden'a bicarij uenert nō amplius
ctrariari in aliquo iustissim' bin impiu uult. ppteā i nlla alia sinodo uelt
impiu bin. ne quis hēat dicē q manus impialis aut ptas judi'm adultauit
bui go solu nob ē optale ⁊ auob judicibz rogandu nulli pmitte pice sit pole
hoc solu sit cimen in omnibz aut alijs canones segm rogantes benige dispoi ad
illos qui ceciderut et pice spuale et uitatis deffensores q' estis sicut sba aato-
misesima sim zellu sinces sm iudi'm solomo exquirat pdita oue ciutatis erra
tem ⁊ nonaginta noue omibus dispensatōis in' inscrat. Et uos cu curane
indigetis hora'ba mebra. x'. p mali demone arrapite separata suscipiatis exortatois
smone nō hoz aut dic ⁊ arrogantie ad hoc em dedux' p nob misericordia itima
cstie ⁊ inuenientis uos ab ecc'a male distantes, nō ē turpe morbu manifestare
⁊ locu pime ⁊ medicine quesisse nulla cfusione hūt fres pde deo illi pdut
qui ecci ⁊ pastorib' se sbmittunt. Si aliquatr cfusione hoc extimatis ego uob
fortiam bui' humilitatis ignar ⁊ isipiens sapientib' ⁊ sciam sibi uendicates ego
i pectio dephensus uobis et cc. biz'tes studentibz p'm incipim' i pauimtus pctio
stet' sc mapillas meas p meos ocellos ambulate nō reputetis mag'm imparos
dorsum calcare omia pati pmpt' sii. tm uidea cocim bmone tm nō auctaz
aiam ⁊ sgaudeat cois inimicus dra. hoc ē quod rogo si aut nō suadem'
uos uidebitis Jnnocens e'. amea pditioi dimittatis ex ptar tpra fres ⁊ rep
mutatores si op' bui' uz' nri nllam rōnē hūs totu aut sicut tanta tbanez
fecit act' priarchaliu sediu quis solue potit. Et ad que fugietis solu'ne. bici
petetes aquatuo hijs sedibus cdempnati

Post hor lectione bicarij rōni ipiale hanc locu'ne laudates ⁊ ipi exortatōz
ppam pponerut Sz ⁊ thomas ⁊ hylias uicarij orietaliu sediu sibz impiales
exortac'es laudates dixerunt. Nos nō sum' rc'e. alia possez' coacte ⁊ uiolent
dispoiti eem' ad illos cu d. e'ole aial hō exortatōe agit' magis suffitientes ab i
pialib' exorta. cathetizati estis ⁊ quod uult sup h eligatis Jmparatos dedt septe
diep spatiu ⁊ solut' cctione fine pueniente ad laude csueta imparatoz. Xctus septi'.

Jn noie dm ⁊ rege omi ihu xpi. bi dei ⁊ saluatoris nri Consulatu adeo coronatoz
dnoz basilij ⁊ cstantini Jndict' tia iiij kl. nouebz. ppositis hono'bs signis ⁊ hono'li
euua'o psidente imparatore i dextra pte tepli magne ecc'e couenientē sca uniulsali
sinodo iussu imparatoz baanis ppositi dixit. dato fotio spatiu. ca cstimato id
scam foti' benit si pcipit go sctas bra introducat dixerunt bicarij i tret et
introductus ē fotius becc' bacto ⁊ cu eo gregorius siracusanus eps. cia-
emus, aut bicarius rōne ecc'e dix't. auferte bactm amanibz ipius signu em ē
dignitatis pastoral. cui ipse ē indignus. Ablat' fuit go ab ipo ⁊ intogat' ē p baa-
nē si facio libellu sce sinodi fotius dix'. des csuet p intros amnes imparatore
nem scm hoc ide dixit ⁊ gregorius, bicarij dixerunt rusione nō dani? dixerut
in ppa pina diffoem q' ppouerunt nob p opa sudant ⁊ pertcant ipi corp que
pdauerut bicarij dixerunt p intpte damianu impiale cliu hoc ad cfusione
ecc'e dixerunt nos nō aliud intogam' ii si uolut face libelli cti'ne. Postea legt'
Theodorus astettis ex p' orientaliu sediu sic p' introitu fotius nō solum
nc cstumaciam queiens sui intellectus eructuauit ⁊ exortatores impiales
⁊ sce sinodi dicas ad pinam ipi' d impa'tez. nem scm ⁊ i scm sinodu tirstulit
Si go in obedia ⁊ ctumatia pseuauit audiet declinates aut obligoes ad
ducet dns cu opantibz iniquitates Jtm go fuit intogat' p baane foti' si het
ad dre cuz dixit, isti ad calupniandu nos adduxerunt. Et qd cetin oz dice
Jntogati sut p baane fotij epi si fatuit libellu. Jlle aut intogantibz
quis ē libellus. bicarij rōni dixerunt. Que uc area sca ecc'a dixim' ut dimit
tatis fotiu ⁊ omia q acta st ab eo anathatizetis ⁊ gregor'm siracusan ⁊
recipiatis patarcha ignatiu dixit iohes erachen cfecratis eps a fotio c'
anatheatizat pontifice suu sic anathe. Et ceti epi dixerunt rōnabiliter
fetis nō cstitutum'. Et itiz baanis qi ex p'a imparatore. dix' ad eos ondite
i hac ora. quia si quis hētict sic scismatic' in quoqz loco reuit' ex. q'tuor
patarcharu saluus ē. Si go hodie quatuor patarchatis magis aut quis
cdepnat uos qd iuuabit uos. Q' aut erant fotij dixerunt Canones ap'li
bicarios aut iudices nō recipim'. Jmparator p baane dix'. Jte ad patarch.
⁊ ducite alios ad nos. Romani bicarij dixerunt Ecce audiuit tota bni-
uersalis sca sinod' ab undecia indic. btus ppa nicolaus indicauit cuz

omnibz occidentalibz epis de fotio ⁊ de omnibz sequacibz ei9 sm apca ⁊ canoicas
auctem ⁊ odepnauit ipm eo q inuasit ostantinopolitana eccam ⁊ expulit ⁊ de
posuit sanctissimum ignatiu. Integram g cui9 gra ipe expulsus ⁊ ligat9 ⁊ anathati-
zat9 ⁊ sctaz expne ausus ē talia. Rogauim9 g legi q a btissimo ppa nicolao
sut acta ⁊ a successore suo sctissimo Adriano ⁊ fuit lecta epla ppe nicolai
ad metpolitas Archiepos pbros ⁊ dicos ostantinoplinos hns sic
Ea q in ostantinoplim acta st ⁊ usque nunc fiut ucam sctitate credimus
nō ignorare. Sz quali zelo zelauim9 p domo dni q ē ecca dei uincētes mōe
ancessoz nroz sollicitudine omnz eccaz gerentes nc hoc ignoto audientes
ei9 p quod nrm i inuidia ⁊ supbia elati g pastore ⁊ doctore suu osacdotem
nrm ignatiu insurrexerunt ⁊ expulert de eccā eum unde sollicti fuimus
⁊ maxe qui sentina in dicta pritu ⁊ in sbditis sibi ciuitatibz p quenda fotiu
qui de foro ⁊ mundiali militia ⁊ hitu ⁊ in regali palatio comorante subito
tosum ⁊ in ipā eccā gt sacros canoes pmotu nō ut min9 audiui9 pululae
de hys aut nob sollicitis subito cu eptis quida epoz Impialiu uenerut
ad nos legatinez portates ad apcas sede ⁊ accusitores gt osacdote nrm igna
tiu ⁊ in uerbis reuerentia a fotio pferetes quos benigne recepim9 intrabat
aut de yconomachoz hesim, hoz g gra ad nos de nris epos Radualdu
⁊ zachariam misim9 dantes lras ad Augustu ⁊ fotiu comittetes causas
g ignatiu patriarcham examinare ⁊ apce sedi signficare fotij aut oscectionez
nudu sciui9 fcam ambasiatorib9 aut ipis mandaui9 sic laico coicare foto
Q aut h sic se hrt maifestabit p lras nras ad augm ⁊ ad fotiu missas
Nos nō pfice q st contra ignatiu machinas pcepim9 i epla aut impiali do
ti fuim9 sic epi nō soli gsensum noluert pbere in h tali iudio s3 et gdicebat
nō fi tle nephas. et amabil nr fili pius Augustus scies pter iussu nostru
illos fatientes p culpa eoz puaricane scribe curauit. Q e aut dicat q
n pcantes depouim9 dictim9 quide incepit quida gdicere qua nō usqz i fi
ne pmanserut s3 mchati sut ppt h depositi sunt. si g ut iudicaret ignatiu
missi sut a nob. g si an omne iudicium sede ipi eide restitui sine du decreuim9
⁊ qd inique contra leges p potestatem ptate pdideat p ecclesiasticu canonem
inueniret s3 qui ambasiatores nros mittebam9 ad augm eplam in tribus
comis sillz ⁊ eande signauim9 Quoz quide unu apd nos mansit aliud aut
portatu ad augm est diffinitum tertius nō mandatu fuit ipos ambasiatores hre
secu ad ppiam cautella. Ipi aut applicantes constinopolim et impiale auctem

timentes sic ipi dicut dimiserunt pcepta nra ⁊ cu fotio adultero coicauerut
sacra mistia. Et ignatiu sene uiru ⁊ sctm gdepnauerut ⁊ a sacerdotali digte expulert
⁊ ipi quod hoc fecert. Nos aut sic exposim9 Quequque pontifice nō antiis
sctatibz iudicari nō   nec expelli a in audientia ppa eccā nō puari s3 amaio
ribus ⁊ pncipatoribus ptates ecti iudicij sinam recipe. Cu quide ambasiatores nri
post h inde rediss nō aut aliud nutiauit nisi depositum quod ignatiu fotiu
aut in sede constantinopolitana appbatu. Post aut duos dies mittit impator
duos nob thomos pntauit quoz unu quod depomis ignatij causa gtiebat
Alt aut de sctoz ymaginibus p quos apte cognouim9 q nc impator ad corpm
nrm ignatiu eplam ondit nc ipi ambasiatores nri copia ipius i conuentu
epoz maifestauit. Cognouim9 g hoc excecbam. ⁊ qd absqz ambasiatorib9
nris actu ē uel cu ambasiatorib9 stati nouim9. Sed post hoc obtulit ipe i
pialis nuti impiales lras rogantes ut depoitoi ignatij ⁊ appbatoi fotij
gsentiam9. Nos aut coram illo ambasiatore gnocātes tota nram eccām excla
mauim9 depoitoi ignatij ul pmotoi fotij nullate gsentire. Cu h fiebat
Radualdus ⁊ zacharias qi fuant missi a nob epi. sic dictu ē nō st cofessi
qd depouerut patriarcha ignatiu ⁊ gcauerunt adultero fotio s3 tusacto tpe
ppendim9 illos donis corruptos fuisse sic fecisse q adignatiu ⁊ fotium
fca st gnocates g ex multis pnicye occidentaliu ptiu sctissimoz epoz col
legiu ⁊ sinodu in dei eccā fatientes duxim9 i mediu zachariam Radualdus
eni nō erat pns. Et exacat diligent zacharias inuent9 fuit in depositioe
ignatij ⁊ coione fotij totaliter culpabilis ee qd ipe zacharias ppo ore gfess9
ē ⁊ gsideratioe tc sinodi deposit9 ē. Radualdus aut eade patiet ad alia ueniens
sinodu mut9 Que ue aut de rapace fotio ⁊ ptectoribus ei9 ⁊ de patriarcha igna
tio ⁊ eoz qui cu eo sut. Sz et de sacris ymaginib9 diffinimbz sb ordinar
captis retulerut. fotij cogniti astimatice ⁊ aeclari administratione ⁊ militiz
⁊ de foro subito tosus ⁊ a gregorio siracusano deposito osecrat9 uiuete co
ministro nro ignatio ⁊ uiolent9 expulso ⁊ gdepnato ⁊ anathematizat a
pdecessore nro sto Benedicto ligat gnicanos ⁊ gsulanos cu quibz gtexuit
g patriarcha ignatiu ⁊ puertens a nob missos epos ita ut gsentirent
ei ⁊ usqz nunc eccā dei euertes ⁊ torques ipm patriarcham ignatiu ⁊ ipos
q st cu eo tormtis importabilibz sic ab omipotenti saluatore ⁊ a btorum

vitalium Petro et Paulo et omnium sanctorum et venerabilium sex synodorum omni sacerdotali
honore et nomine alienus et ab omni ordine clericali expulsus. Si autem post diiudicationem
attemptavit in sanctam Constantinopolitanam sedem ascendere aut impedire commissum nostrum
Ignatium aut sacerdotium aliquid tangere excommunicatus totaliter condempnabitur et anathemate subiacebit
cum participantibus cum eo. Et hoc ultimus de incepto ex laicali statu in sacerdotales subito
venit locum quemadmodum in ipsa Constantinopolitana ecclesia sepe auditum cognovimus. Et sic despi-
ciunt clerici quorum infinita multitudo ab infantie etate ecclesie servivit. Gregorium
autem Siracusane ecclesie contra canones presidentem ligatum a Benedicto predecessore nostro
sanctissimo papa qui Fotium sectatorem subito ex laicis consecravit decernimus et sanc-
cimus omni sacerdotali ministerio eum privari et non licere sibi aliqua synodo restitutionis habere
spem. Quod si amodo ausus fuerit aliquid sacerdotium tangere aut contra Ignatium meditatus
fuerit anathema sit cum omnibus communicantibus cum eo. Quosque Fotius Constantinopolitane
ecclesie adulter in quocumque ecclesiastico ordine promovit tamquam consentientes operibus eius remo-
vimus. Reverendissimum autem Ignatium quondam pro imperiali iniuria propria privatus
sede postea vero a Fotio et qui cum eo erant sacerdotalibus spoliatum veste aut magis dei et
domini nostri Iesu Christi sacerdotium numquam depositum reputari sed esse episcopum Constantinopolitane
ecclesie iudicamus. Adversos autem non obedire ipsi siquidem clericus est omni clericali ordine
alienamus. Si vero laicus omni benedictione spirituali privamus cum nullus ei contradicere
audeat ut accessit ad primam sedem beati apostoli Petri. Episcopos autem vel clericos cuius-
cumque ordinis per patriarcham Ignatium passos diffinimus exilio absolvi et pro-
prias sedes et gradum recipere. Si quis huic iudicio contradicere ausus fuerit anathema
sit donec obediat. Si qui autem ex ipsis ab aliis accusantur proprias quas sedes
habeant iudicent aut in Romana sede. Diffinimus autem de sanctis ymaginibus
domini nostri Iesu Christi et ipsius semper virginis matris omniumque sanctorum dei qui ab Abel
iusto placuerunt deo sicut in universo orbe ecclesia hactenus recepit nullatenus di-
minuta maneant. Propter quod et Iohannem Constantinopolim presulem et omnes eiusdem
erroris existentes decernimus esse anathematizatos donec nobiscum in hoc con-
cordent quod hec apostolica sedes diffinivit que et nos oportet observare inconcusse. Si quis
in contentione proferat quod a Gregorio Siracusano olim episcopo deposito a sino-
do et anathemate qui consecravit Fotium bene fuit Fotius consecratus commissa sibi
pontificali potestate hoc facere dicat iste ex quibus canonibus hoc recepit dictari auctoritatem
vel ligare vel solvi sacerdotem elatum est. Quando vero depositus consecravit post deposi-
tionem. Si autem dicit item Gregorium apostolicis absolvi vane. Non enim ab inferiori-
bus vel ab equalibus sed a maiori potest et sic per apostolicos canones dicimus vel ab episcopo

qui excommunicaverat vel manifeste a prima sede opponebatur solvi. Inferior enim vel equalis
subditum alicuius vel equalem sine nutu maiorum solvere non potest. Sed hec recogitet
Fotius. Stare Fotius potest et si mirabilibus virtutibus floreat si omni scientia
floreat. Ex quo qui statim cum voluit in fine positus erat. Nos ergo quod debe-
bamus facere fecimus quod scilicet vos docemus. Vos autem videte quoniam quod propter
ignorantiam nec ullam habere potestis excusationis occasionem quoniam canones divina
inspiratione memores estis. Et in eis aptius docti fuistis propter quod nolite communicare
alienis peccatis. Gregorius hactenus. Sed et nos satis per patriarcham Ignatium
in suam sinodum depositum est et depositionem ipsius a predecessoribus nostris Leone et Benedicto
confirmari petitum est. Sed illi solum ab ipsis hoc non fecerunt. Gregorius autem ex tunc
multa mala ad patriarcham Ignatium operatus est et se maiorem neophitum Fotium in Constan-
tinopolitanam ecclesiam consecravit. Unde quoniam considerare vos convenit nos Ignatio de-
bemus qui sibi fuimus resistentes et inimicos suos fecimus. Licet nos non
propter hoc iudicium eorum distulimus ut sibi nocuimus parem sed ut sic sanius quod est
per ipsis nobis oblatum videri habet ut ad nos examinato perveniat. Et iterum illa que sibi
ab ipsis imposita fuerunt totaliter coram nobis proponeret. Et ex parte Ignatii per nostra
in presentia nostra positus defuit. Cum autem preparet pars Ignatii ad nostra adversarii eius
apostolice sedi amplius non indigentes. Ignatium trahunt et expellunt et in fine malis
oppressum ab ecclesiastico ovili eiciunt. Propter hoc fratres ex nobis inventa est iniurie
expulsionis occasione adiuvare ipsum debemus. Propter hoc predicti predecessores nostri Leo et
Benedictus si talia quedam in diebus eorum Gregorium et astutiam eius fecisset abuten-
tes tanta patientia et longanimitate apostolice sedis ad Ignatium mala statim ipsos
condempnassent et conatus impietatis destruere ardenter optassent. Sed quia divina vocatione
ad celum illi transierunt tantam iram deo non ... Nos debemus complere locum
eorum et pristine dignitatis studiose perficere. Non autem est despiciendum memorare
vos quod in preterito anno XIIII indictione epistolam imperatoris Michaelis recepimus que
multis contumeliis nobis plena fuit existimo cum scriberet illa infantes
spiritus tingeret calamum. Scripsimus autem ad augustum tunc talia existimantes quod
et adhuc existimamus sicut pietas ipsius animum evigilabit de gravi oppressione
et salubria nostris ammonitionibus suadebit et olim male scripta extimabit. Non solum
contra nos sed et contra commissum nostrum Ignatium excitata. Nam propter hoc excellentissimo
imperatori epistolam de prudentia nostra remisimus et nos ad rogationem pro nobis monemus

ut expiaret imperator contumeliosam scripturam et si in multis mendaciis curie brando
captus fuit ad talia scribendum. non pigeat huiusmodi confici et copiam illius scripture tra-
dere igni ne ingruens filius inveniat ecclesiam propriam interim aqua huius impium
ipse et pater eius. Nunc ergo cognoscite quod si huic presumptioni insistere nolueritis usque
ad finem congregabimus omnes occidentalium regionum horribilissimos sacerdotes
et doctores et preceptores hos tanti mendacii dictatores et apostatas fortibus
anathematibus vinctos submittemus et epistolam in magistrum igni potius finali eidem
perditioni ut istis rationabiliter factis prius doceat qui diligit et sevissimus
timeat. Reliquum caritatis concordie vestre et de fratris nostri Ignatii expulsione
nobiscum doleat. et de priori despectu. Impietas enim tam suum levavit caput ut
ecclesiasticos prepositos facile a laicis tunsioni. laici enim habent sine timore
facere prout malis volunt et non a pontificibus arguuntur. non ex clero ad pontificalis
ordinationes promovent sed ex se ipsis eligunt desideria eorum futuros. hoc autem
in nostris partibus absque timore fit ut scilicet aliquis ex laicis statim tondeatur
et in episcopum consecretur quod divinis canonibus abhominabile est timeatur divinam con-
desperationem medici estis et occulta vulnera per prudentiam sicut consideratis specta-
tores estis ad altum contactum mentis ascendite et omnia dominorum mala facta
in gradi desideranter de longe inspiciatis sic in tuba exaltate vocem vestram et an-
nuntiate populo dei peccata eorum. hec nobis ut sufficienter scripsimus. Pax autem dei
superans omnem intellectum meliora cordium vestrorum penetret et non sinat in nobis
scismata sed in una anima et uno ore mereamur glorificare deum et patrem et filium et
spiritum sanctum.

Post istam epistolam tota fuit Adriani pape epistola ad Imperatorem Basilium huius-
modi ita. Cum tranquillissime imperator exaudisti vocem domini dei per apostolorum sedem prelati
et reddidisti ecclesie Constantinopolitane sedis proprium pastorem expulsum adulterio be-
nedictus es ab omnipotenti deo si ab incepto non desistatis sed usque in finem
in ipso permaneatis et ego autem tecum hoc faciente adero omni modo decretis
eius sancte memorie pape Nicholai de depositione Fotii et restitutione Ignatii intac-
tum desistam. propterea et confidenti huic Theognosto honorabilissimo presbiterali
qui legationem per se et commisso nostro Ignatio ministrans septem annis totum circa
limina apostolorum sicut peregrinus et advena [illegible] et decet eum condigna mercede remune-
rare. deus autem det tibi hic quidem prosperitatem continuam et inimicorum subiectionem in futuro
autem gloriam eternam et regnum sine fine

Post hec tota fuit epistola pape Adriani ad patriarcham Ignatium sic habens. Decebat
tuam sanctitatem convocare nos licet non prius ad adiutorium sed saltem nunc ut congau-
deamus revocationi tue. Cum enim sciremus eo sed vidimus te necessitate huius clau-
sum visceribus nostra ante quomodo caritas dei manet in nobis. Igitur cognoscite
quod in quibus predecessor meus sanctissimus Nicolaus pro te et pro hijs qui sunt tecum et pro nostra
ecclesia diffinivit in ipsis manemus et sancti confratrem filium Theognostum religiosissimum
presbiteralem qui pro te multa malaboraverat. Rogamus ut digna mercede consequatur si non nobis
mittere volueris eum iste veniet annuntiaturus nobis de prosperitate tua et gubernatione
ecclesie Constantinopolitane.

Actus sinodi facte a papa Adriano contra Fotium.

Debemus fratres et alii dilecti in agro dominico apti esse cultores et si in ipso spi-
nosa quedam aut corrupta pullulantia perpendamus curiose cogamus radi-
citus illa. Ex quo ergo Fotius adhuc existens laicus accepit in iudicium contra sanctissi-
mum Ignatium et contra presidentes licite non gradatim et paulatim sed inordinate
in aliis et actione proprii presulis se alienavit. propterea ab omni universali ecclesia
predicto patriarcha colcare se ostendit totaliter alienum et scismaticum per nulla
causa sanctissimo apostolico patriarcha. Exiliaque et diversas penas sed et non et mortes in
sacerdotes Christi et reliquos fideles in tantum operatus est ut et Diocletianum excederet
propter quod antecessor meus sanctissimus papa Nicolaus per ambasiatores et litteras mul-
ta hortatus est. postea hic videns quod non proficeret exhortatio eius ipsum excogi-
tavit et anathematizans ab ecclesia allienavit quam in nostri latinaliter
hec grece Fotius non solum non venit ad penitentiam sed et congregavit congregationem ma-
lignantium et ut presidens primo quidem tamquam sevus et patricida proprium patrem
Ignatium expulit postea posuit in celum os suum et lingua eius transivit in terra
et contra divinum ordinem ecclesie nec in scientia machinas beati sanctissimi Nicolai ca-
lumpniari non piguit. Ad enim opportet dicere quot et de nobis collegit fictionum menda-
cia componens contra sanctum papam illum qui virga solum fulcitur in hac tenebrosa vita
et sectatoribus principibus Michaeli imperatori et [illegible] Cesari iniquis fraudibus
non subtrahit. Igitur dilecti considerate quid pro tali iniquitate nos opportet facere

Responsio sinodi ad papam.

Cum cor tuum videmus illuminatum gratia spiritus sancti gratias agimus deo qui patrum
ordinationem studiosius sequaris et sedis predecessorum diligens custos existis. Fotius
ergo qui a foro et [illegible] statim in ecclesie ordine promotus sicut latro
et multa mala omni ecclesie et in ipsum presidentem operatus est refutatur et anathematizatus
est. Accendatur ergo sicut ignis zelus tuus beatissime pater et succinge sicut vir lumbos

tuos et contumelias apostolice sedis sicut iustus iudex iudica et sinedrium cum actibus eius
quod olim in constantinopoli contra reverendissimam apostolicam sedem et contra veritatem a michaele
imperatore tirannice congregatum sic sinatis falce succide ut nulla eius sic in medio
sed ut ad condempnationem turpitudinis eius remaneat. Sinodo vel in epheso lat-
rocinali operi. Eius autem inventi fuerint subscribentes aut talia scripta defendentes
reatibus anathematis obligentur domini pape voce et subscriptione quod factum sit anathematizet
nec in laicorum communione a catholica ecclesia recepti. Promulgatio [illegible] sancta ipsius pape
Quod caritas vestra sinaiavit notitie plurium sed quia libellus in quo turpia sancta
sinedrii scripta sunt nunc per suos ambasiatores corpus nostre ignatius et piissimus
imperator basilius transmiserunt apud nos est considerare oportet. quid circa hanc sanct-
amus. Ego quidem dico ut ne aliorum iura rethant et corrumpant mores
quia in nullo ab hereticorum ut et scismatorum fictionibus differt liber iste totus
et falsitatibus et pravis dogmatibus est plenus omnis. hunc omnis anathematis subiunct et
cum toto sinedrio et gestis ambasiatoribus igni tradi. Responsio secunda.
Pia consideratio pontificis vestri et presulis universalis sedis omnibus placet. eadem idem
dicimus corde rogamus et consentimus. Promulgatio tertia ipsius pape
Importabilis est hec audacia. dicta nostri sancte et hanc aures cordis mei sufferre
non possunt nunquam romanum pontificem aut reliquis ecclesiis legimus iudicatum sed eos
ab illo iudicatos cognoscimus nam et si honorium post mortem
anathematizatum ab orientalibus esse tamen cognitum est quia pro errore dampnatus fuit pro quo solum licet
minoribus contra maiores insurgere sed et in nullius patriarcharum nec aliorum
presulum proferre potuit sententiam nisi eiusdem sedis auctoritas consentiret. In hoc
iterum recordamur rege quodam theodorico volente papa simachum in inditum
ducere et convocante ex diversis terris episcopos et insuper sicilie insula et ad ro-
mam istos recommendante et dicere multa apud simachum mala esse facta et ad il-
lorum inditum remittente episcopi papam sinodum debere convocare testati sunt scientes
eius primitus sedes prima apostoli petri honoraret preeminentia eo quod apostolice ecclesie romana
non subiacet minorum iudicio. Sic cognovimus omnes romanam ecclesiam iudicare sed non
iudicari. Responsio tertia.

Huic expositioni nos omnes subscripsimus. Si quis iste fotius non legit quia
si grece non scripta saltem Johannis antiocheni episcopi oportebit meminisse propterea
hec nunc ille condempnatus est quia et ipse alexandrinum condempnavit. Hoc nunc prefata universalis
sinodus ad celestinum magne urbis sedis pontificem scripsit. Dedignabitur quoque religio vestra

de suis si dabit maiores sedes contumelijs a quibuscumque submitti et ibunt ad
ultimam confusionem ecclesie rex. nam licet illicitum est non habentibus potestatem contra leges
et canones sententiam proferre. Istis sic se habentibus maiorum exquirunt expositionem secundum
ipsa in prius sinodi proferat. Rogatio sinodi ad eundem papam Adrianum.
Qui hanc contumaciam non extrema dampnatione dignam esse reputat nec evangelium
nec apostolum audivit. dicit enim dominus non est discipulus super magistrum. et apostolus omnia secundum
ordinem fiant. Quo modo quoque hec ordinata fuerunt secundum paulum quis contra primum sedem protulit sententiam
cui libet vero quod sortitur est ordinem hunc canonem statuit secunda tertia sequens sinodus
antiocenum condempnavit Iohannem quia contra maiorem sedem alexandrine ecclesie primum non co-
sentiente sede ausus est proferre sententiam. Quarta autem et universalis sinodus propterea
dioscorum alexandrinum renuit et condempnavit ut nullo modo revocationem haberet
universis. nunc est extra ipse contra prime sedis presulem contra prememoratum canonem fatiens quod
ultimum exitus prius restitit et magnum papam leonem prius iudicavit Et quidem non prius
nec auctoritatem habentis sinodum convocavit sicut apostolice sedis vicarij in eadem sinodo testificantur
extremum quoque exitus qui sive ore aperire sive manus extendere in nephario illo sinedrio
contra apostolicam sedem ausi fuerint non effugient dignam ultionem. Tu beatissime papa omnes
sic istis rogamus. Iuva nos. eligere electos et revertentibus porrige veniam
ut erroris auctore fotio abscisso ceteri erga se apostolica intelligant pietatem iuste
apostolice sedis si ad rectitudinis primam curat. Et omnia que ab ipso male facta et scripta
remittent. Nam et si Johannis anthiochenj presulis albi et diostori labia contra
maiorem presulem sedis moverunt et propterea ambo sententiam condempnationis acceperunt tamen uno
eorum benignius recepto alter dampnationem dignam non effugit quia ille quidem totaliter evi-
gillavit. ille vero non sane dilapsus est. Quia vero cotidianis ecclesiarum negotijs va-
cantes quiete non possumus quidquid tibi divinitus inspiret de constantinopolitana
ecclesia sic omnes sequimur.
horum rogationes suasus papa adrianus sequentia promulgavit capitula.
Sinedrium baccantes quod a fotio et coadiutore suo michaele imperatore olim in con-
stantinopoli contra venerandam romanam ecclesiam et eius presulem congregatum tamquam veritati
inimicum et omni falsitate plenum ephesino latrocinali comparemus et eius nefarios
actus utque sunt omnis extimatione diffinimus et igitur consumi et anathematizari. Sed
autem et de ceteris scriptis diffinimus quod contra eandem sedem temporibus scripta sunt ab eisdem
actoribus similiter autem et de hijs que contra ignatium constituta mentem ab eodem imperatore.

michaele et fotio scripta uel facta sunt diffinim(us) eos cum q(ui) ista fecerunt tamquam
patridas habominat fotium qui predecessore n(ost)ro et a nob(is) p(ro) dictis accusationib(us)
condepnat(us) est et anathatizat(us). postea n(on) potens iniquitates excessit et q(uod) reue-
rendam ap(osto)lice sedis puillia p(ro)cessit et inuentiones falsitatum et p(ro)uersorum dogmatum
p(ro)pegit et q(uod) ante nos s(an)ctissimum papam et q(uod) nos latrare ausus est et iterum condep-
nam(us) et p(ro)p(r)ie sp(ec)ialiter anathatizam(us) tunc si una uoce et p(ro)pria subscriptione omnib(us)
q(ue) a nob(is) et predecessore n(ost)ro sunt diffinita obedire p(ro)misit et predicti sinedrij
gesta ... laicorum colore gratiam sibi n(on) ab inuegam(us). De hijs aut(em) qui
huic inpio conuenticulo siue consenserunt siue subscripserunt si de cetris predecessoris
mei s(an)ctissimi p(a)p(e) nicholai sequentes et ab honorabilissimi ignatij colonem
reciterent et ea q(ue) ap(u)d eos inuenient comburent ecc(lesi)asticam comunionem merebunt. Alias
aut(em) n(on) ip(su)m. filium aut(em) n(ost)rum Imperatorem Basilium mitissimum et orthodoxissimum
q(ui) n(ost)r(u)m ei(us)m dictis nephariy sinedrij actib(us) fle est scripturi dedicam(us) omni
contra oppositione alien(um) ponim(us) et sanctis piorum augorum ordinam(us) si sic p(er)ma-
neat usque in fine. si q(ui)s n(on) p(ost) deliberatione(m) ista predicta memoralia actuum
eide(m) abhominabil(is) sinedrij. aut occultaret aut deffenderet s(ed) n(on) magis
maifestaret et igit(ur) tradet ... anathat(is) obligam(us). s(ed) colone p(ro)ua-
bit(ur). si n(on) cl(er)ic(us) est u(e)l(u)t ap(ro)prio gradu cadet. h(ec) aut(em) omnia n(on) soli de co(n)sta(n)-
tinopolitanis sed et de alexandrinis et antiocenis et ierlimitanis et omnib(us)
fidelib(us) simpl(ic)iter ap(osto)lic(e) decretis sentium(us). Subscriptiones. Adrian(us) ep(iscop)us
s(an)c(t)e catho(lice) et ap(osto)lice romanorum ecc(lesi)e istis s(an)c(t)is a nob(is) expositis manu p(ro)pria
subscripsit. Iohes archiep(iscopu)s ep(iscop)ge pauslice ambasiator s(an)ctissimi ignatij
patriarce constantinoplitani locum t(enens) p(atriarch)as et omnis s(an)c(t)e sinodi sue obtinens
concordens p(re)dict(is) sinis subscripsi. Et de maiorib(us) romane ecc(lesi)e uiginti noue
ep(iscop)i s(imi)liter subscripserunt. Et sacerdotes eide(m) ecc(lesi)e nouem. diaconi quinque et
postea lecta fuit exortatorium ad fotium et ad suos a uoce uicariorum huius
s(ed). Ia maifestum est dilecti mei fr(atr)es et consacerdotes in p(re)denti ordine h(uius) s(an)c(t)e et
mag(ne) sinodi admonuim(us) fu(n)t fotiu(m) pu(b)lice ... maior ecc(lesi)e constantinopolitane
et inclinaret et ... et stupro et nazzaret p(er) ... sua et anathatizaret inique
scripta et acta ab ipso ... sui patriarcha ignatium et co(n)scient machinationes
aut comotiones ap(osto)lice s(an)c(t)e s(ed) ip(su)m tamq(uam) pontifice(m) suum cum magna reuerentia caperet
et ap(osto)lice sedis expositiones de se et de ignatio prelatas reuerenter obedaret et quia
in istis omnib(us) uide(mu)s cum n(on) obedientem i(m)portab(i)le est nob(is) tande(m) sinam a b(eatissi)mo
papa Nicolao romano ab xi(m)a Indict(ione) q(uod) ip(su)m p(ro)batur et nunc iterum p(ro)mulgam(us)

p(er) successore(m) suum adrianum cui(us) nos nunc sum(us) famuli et uicarij in hac s(an)c(t)a sinodo
celebrata iussu s(an)c(t)orum Imperatorum basilij et constantini in hac Regia ciuitate. p(ro)pter hoc
q(uo)q(ue) iterum p(ro)ferre sinam anathatis q(uod) fotium dicim(us). Post h(ec) lecta fuit aloquutio
Ignatij patriarce ad sinodum sic h(abe)ns. fr(atr)es. s(an)c(t)i et filij dilecti rogo ego uos
humiliter et u(iri) pontifices nunc excogitare illud scriptur(e) dicentis Cogitare generatio-
nes antiquas et uidete quis credidit d(omi)no. et confusus est ... e(pi)s(tola)ssimo eius minime
uos ignorare n(on) quam p(er) totum orbem est q(ue) in me f(a)c(t)a sunt ab Imperatore constantinate
et Iuuenit(ur) et coadcessore suo narda et ce(teris). quasi pontifice(m) tamq(uam) ab alio cauf
fa. et aiia qui p(er) potentiam intiuit In ouile ouium et p(ro)ptea destruxit eum et exci-
tauit alium et Imperatorem maxime dei amatore(m) et orthodoxissimum hic Imperatoris
fotium q(uo)d depouit q(uonia)m romana ecc(lesi)a sic gloria et iusta(li)ter dic notarium humiliare
aut(em) n(ost)ram multa bona passum Reuocauit ad p(ro)priam sede(m). h(ec) aut(em) f(a)c(t)a sequens
dictores b(eatissi)mi pape nicholai q(ue)s ille sinodice p(ro)mulgauit et p(er) ep(isto)las huc mi-
sit. Cum aut(em) p(ost) h(ec) mag(na) humilit(er) curam uicarios congregare et ex alijs patriarca
libus sedib(us) et sinodum fecit generale(m) et h(ec) p(er)duxit ad fine(m). et nunc uidentes istos
principes et p(re)sidentes in hac s(an)c(t)a sinodo o(mn)i sapia et d(iui)na gr(ati)a plenos glorificare
bonum et benig(nissi)m(um) d(omi)num. o(mne)s dilig(ite) p(ro)p(r)issimum n(ost)r(u)m Imperatore(m) ad talia bona splenda.
et nullus sic e(st). molest(us) dicens ego su(m) pauli ego appolo. ego zephe s(ed) benite
simul omnes et stet(is) uobiscum et uni(us) existentes pastoris hac uni(us) ouil(e) unum
d(omi)num laudem(us) et magnificem(us). fotio constiliario et inuasori anath(em)a. fotio neo
fito et tiranno anath(em)a. fotio s(c)ismati et p(ro)u(ar)icatori anath(em)a. fotio scismatico et
condempto anath(em)a. fotio adultero et patrida anath(em)a. fotio fabricatori falsitatum
anath(em)a. fotio nouo dioscoro. anath(em)a. fotio nouo iude anath(em)a. Omnib(us) sequa
cibus ei(us) et rectorib(us) ei(us) et gregorio olim siracusano Archiep(iscop)o et eulapio deposito
et abscisso anath(em)a. Et exeunte fotio facta est lauo. Imperatoris. p(re)dicta lecti sunt
duodecim libelli habiti contra fotium in captiuitate. Actus octauus.
In no(m)i(n)e d(omi)ni et Regie ... Ihesu Christi. inpio ad eo coronatorum d(omi)norum basilij et constantinij
Indict(ione) 3a nonis nouembr(is). p(ro)positis honorabilib(us) lignis et s(an)c(t)is euangel(iis) presidente
Imperatore in eode(m) loco mag(ne) ecc(lesi)e quiescentib(us) eisd(em) uicarijs sic et in p(re)cedentib(us)
sinodis hijs sic quiescentib(us) iussu Imperatorum stetit in medio ... p(ro)posit(um) et
d(omi)ni p(ro)pt(er) nimiam astutiam et malitiam in p(re)cedentib(us) temporib(us) subscripsit sacerdotum
et senat(us) et tota ciuitas uolent(es) in questionib(us) i(n)iust(is). hoc aut(em) n(ost)r(u)m d(omi)na adeo
gubernauit et spiritu n(ost)ri uoluit conburere ipa ut o(mn)i homi pec(c)at(um) h(ec) ignorantia q(uo)d ...

videtur veritati vere. dixerunt omnes hoc placet deo et nobis. Itemque baanes prepositus dixit
Imperator sanctus dicit. Consulo ut male acta comburantur et exterminentur. Sanctissimi
episcopi dixerunt. Nunc adimpleta est auctoritas dicentis Solve omnem copullam iniustitie
et obligationes violentarum commutationum et disrumpe omnem scriptum iniustum. Et
iubente Imperatore prepositus fuit in medio sinodi vas ereum plenum igne et portati
fuerunt in marsupio omnes thomi cirographorum requisiti a fotio registri ab omni
sacerdotali catholico et omni ordine clericali magne ecclesie et forensium et priorum ma-
gistrorum et omnis senatorie dignitatis. Aliorumque magistrorum et minorum qui in diversis arte
et scientia consistebant. Calefactorum pistatorum carpentatorum operantium artis et ceterorum
talium et insuper libros ficte scriptos contra beatum papam Nicolaum et notulas contra
patriarcham Ignatium que facte fuerunt a latrinali sinodo fotii // missi fuerunt in igne et combu-
sta et exterminata fuerunt. Postea imperator ad vicarios // quorum libri per ministros vi-
cariorum romanos dixit. Imperium nostrum dixit. hic filios vicarios quos fotius as-
sumpsit contra beatissimum papam Nicolaum. quomodo vultis quod introducantur vicarii dixerunt
introducantur. et introducti sunt petrus. Et primo baanes prepositus fuit interogans Nunquid
fuit in sinodo quam fecit fotius contra papam Nicolaum aut dedisti libellum contra illum
petrus dixit. nullam de istis scio. legatur contra libellus et ille manifestabit. qui
fuit coram me et lectus fuit sic habens Cum quidem innocentiam vestram existimaverit
contra romanam sanctam ecclesiam libellum tradidisse et quod nomen meum in scriptura ab omnibus
divulgata inveniretur. dico Iterum non libellum dedi nec Imperiales aures molestavi. sed nec
si facta fuit sinodus. scio hec est mea intentio constituta et hac non cessabo dicere semper
vos autem rogo semper salvare ut dimittatis redire ad romam. Post hunc Interogati fuerunt
Si tu dedisti libellum contra romanam ecclesiam qui dixit absit. qui dixerunt — alii inter quos erant bassilius ad quos dixerunt // anathematizatis et qui dedit et qui scri-
psit. Basilius dixit. Ego non dedi libellum contra romanam ecclesiam anathema sit. Ego autem
sum de sancta civitate. Interogavit Imperator vicarium ultimorum. Cognoscitis istum
et dixit et   Interogatus fuit basilius quando cum intravit civitatem consta-
ntinopolim. qui dixit. veni huc tempore pape benedicti. et feci menses viginti. Et non fecisti
et quando expulsus fuit patriarcha ignatius habui. Romam tempore pape nicho-
lai et Reversus sum Itemque huc et nec libellum dedi contra illum nec sinodum scio quamvis eram
quod domesticus fui Nicholai. post hunc interogatus leontius filius vicarius alexan-
drini. Et dixit se nichil de dictis scire. baanes prepositus ad sinodum dixit. Quomodo vobis
videtur et quomodo Ignominiam se dicunt habere. fotius quomodo secundum suum velle finxit sermones et per
sanctissimi vicarii senioris rome ad fictos vicarios dixerunt fiat libellos et

anathematizetis qui fecerit illos libros ut recipiamini in coronam. Leontius di-
xit nescio librum nec subscripsi in eo sancta sinodus dixit anathematizare qui fecerunt libros
et qui conscripsit. Alii vicarii dixerunt heretici anathema et qui conscripsit et qui cooperatus
est in hunc librum. Bardas senatus dixit. ex quo vultis anathematizare videmini esse
participes et anathematizabimini et nos vicarii Romani dixerunt ex quo non su-
stinet anathematizare sicut scripsit papa adrianus descendat nobiscum in romanum. Leontius
dixit anathema et actori et scriptori eorum. Basilius similiter dixit. baanes prepositus
Imperator vir sanctus. Consulendo dicit sedentibus in sancta sinodo et astantibus et toto
coetui populi. Videte quomodo apparet veritas et lumen in tenebris lucet. Si quod ex vobis
hic scandali accedat hoc ad sanctam dei ecclesiam ut non heresis eius occasio. Sancta sinodus
dixit. deus custodiat piissimum nostrum Imperatorem. Interogati fuerunt subscripti in illo libello
metropolite si vere subscripsissent et omnes dixerunt absit Non subscripsimus. vica-
rii Romani petierunt legi Canonem martini pape Romani de filiis vicariis. eterno
est hic. Si quis secundum antiquos hereticos quacumque modo verbo tempore vel loco conatus fuerit
terminos removere quos posuerunt sancti catholice ecclesie patres magis autem sancte et universales
quinque sinodi. aut novitates excogitare et fidei aliene expositiones aut libel-
los aut sinodos aut actiones aut vicarias et superius omnia que impii heretici consu-
etum est facere et usque ad finem adinvenerint talia impie facere. talis in eternum sit condempnatus.
Post hoc sergenis metropolita alloquitur imperatorem alta voce veritas
super omnes res est fortis quod nullo modo manu ducitur. et dominus noster ihesus christus veritatem se se
nominavit Cuius amator sanctus est et tu piissime Imperator imitator hoc aperuisti ab
ipsa veritate domino nostro Jhesu christo confortatus est et per sanctas orationes per angelos celestesque
cives et patris ignatii. Ceterorumque sanctorum vicariorum et det tibi deus longitudinem dierum sub-
iectionem omnium gentium et Regnum celeste. post completionem alocutionis ipsi princeps
heresis ductus est ad sanctam et universalem hanc sive dominus quid quod vobis videtur
de isto. vicarii autem dixerunt mirantur ad cui quid de magnificis baronibus et dicatur
sed ex parte vicariorum romanorum per piissimum imperatorem ad spiritualem eius patrem
papam adrianum missus est sanctissimus papa et misit vicarios et et collecti sumus in hac Regia
urbe Cum vicariis orientium sedium et convocavit et continuit nos ab errore
et liberationem nobis adquirimus. Eadem autem dicimus et nos orientalium sedium vicarii baanes
quoque prepositus et leo patricius iussu Imperatoris fuerunt et dixerunt Ceithius
aut ut ad ista induit baanes aut prepositus dedit sibi   huic Imperator
virginem et dixit recipio hunc   Theodorus dixit. Recipio hoc et honoro s

oz. honzari impiale uniuersina baanis dix. ei virgine mortal imperator no despicio quo theuticam virgine dnj. nri ihu. xpi. et scissime ei matris cuiuzqz scorum audes despicere. Theodorus dix. ecce ondisti uniuersina sic dubio cogsco hunc imperator virgine epigro ame recipe xpi. carathem et figam. Ignoro aut sibi e mayestatis xpi. et placiti baanis dix no sum nisi qz disputatores et si uultis suadere et bem Reuocat te tota ecclesia. Cu aut uolet suaderi theodorus et mitatu hoc ecclesie sce sinodo. dixerunt bicarij legati scissimi ppe nicolai de virginibus capitulo qd et lectu fuit hoc sic. Qui uia oz nos maiorz nroz priu diffinition immobiles seruare diffinimus de sacris et benerabilibus virginibus dnj. nri. ihu. xpi. et sce virginis matris ei et scorz qui ante scto placiunt deo sic uniuersal ecclesia recepit et usque in fine colli honorabiliz. Johem aut constantino politane urbis psulem et ipius sequaces qui nobiscu concordent decimus ipos ee anathema. Post hoc dix. Imperator sunt et hic alij eadem sapientes tutius et si iudices scrutati ure bemant et benit. Niceta clic et theofillus alacres et theofilus legista ad quos dixerunt bicarij anathatizate yconomacorz heresim dixerunt illi decepti fuimus prius malignis uerb impiorz honum. Nunc aut biuili et scis sinodi concordia et unanimitate uidentes edempim yconomacorz heresim et anathatizamus omnes no adorantes scas et sacras virgines et ascendens et bemens quilz spatio in ambone altu anathatizauit heresim yconomacorz et duces eius et patriarcas theodorz. antoniu Johem et theodorz cognominatum Cuthin et nos conctatus e. Imperator uicarij aut ualide imperatori gras egerunt et orauerunt pro illo sic pro orthodoxo et diuina sapiente. Et anathatizauit theodorz cuthini omnes sinodus et eos qui similia ei sapiunt. Non solu biuos sz et mortuos. Post hec ascendens stephus diaconus et notarius anathatizauit sic omnibus hereticis anathema fremetes sinedrio contra sacras virgines anathema. Recipienti impias hec errorz auctorz anathema. Assinnentibus auctores accepta quasi ydola dixerunt pro sacris ymaginibus anathema. Qui no osculantur scas virgines anathema. Qui uocant ipos ydolas anathema dicentibus qd sic addeos istis accedunt. parij anathema. Si quis conuictat blasfemantibus ista anathema. Anastasio constantino et nicete qui fuerunt tempore bisancorz hereticorz epis et cetera tribus anathema. Theodoto aut et Johi qui fuerunt causa malorz bri alti. et qui successerunt bri alti in fidelitate anathema. Paulo qui Reuersus e in sanitu et thodoro cognominato gasti et stephano molitu et similibus anathema. Theodoro cuthino anathema. Basilij constantinij et leonis magnorz imperatorz initi sunt anni. Actio nonus.

Inmoie dni et Regis omium fihi xpi. dei imperatorz adeo coronatorz dnorz nrorz. basilij et constantinij anno tercio. leonis aut primo. Indictione tercia pdie Idus februarij ppositis honorabilibus linguis et scis euangelijs in dextris ptibus ecclesie quientibus, bicarijs ppe adriani et ignatij patriarce et cetorz uicariorz alexandrie antiocie icomitiue i primo sac senatus. Cu istis osederunt aretis in dextra pte glosissimi barones michael glosissimi et excellentissimi barones principio bulgarie i alia aut pte aretro sederunt glosissimi barones doluti magnifici franci. Et nos et consedentibus et glosissimis epis ultra centu magnificentissimi ppositus qui ex prosa sac senatus dixit ad uicar. omis scitis pres nrj. scissimi qd in precedentibus actibus ecclastica dispositio facta fuit p nos secundum ordine sinodale. Nunc aut deo cooperante uenit et patriarce alexandrie bicarius quid nob uidetur. Romj cu orientalibus dixerunt legati comidatiua ei epta i audientia oi amores epi dixerunt hoc et nob uidet. Lecta fuit epla hec sic. Pijssimo et magnificentissimo Imperatori uictori basilio augusto triumphatori et deo placabili famuloqz michael uiuuli minimi fratorz dnj mei. alexandrinus hatreus quidem appetens uenire ad tuu impiu. o imperator magnificu ad deo ductu phibiti aut timore alienigenarz nunc Iussu illud qd dilligebam et timebam in pigre fecimus in mortali celesti regi infinitis rectitudinibus redit. Q uero causa dispensatoris nram infirmitate dignatus e ysque aloqutione ad meu dnm et orthodoxissimum imperatore. potas enim palestiorz regionis et tiberiadis et tiri nob significauit ducius. et honorabilissimum litteras iubentes illi ut benirem ad ipm et ut asede alexandrie mitterem aliquem cu meis p uestris de diuisione facta inter duos patriarchas i regia Ciuitate et qd diuit imponens concordia excellentissimus Imperator desiderat audire pax diorz ora quis e diligens iudicis de istis et mouit ad hoc significandu. ppterea et misimus uirz Religiosissimum conuersatione exterioribus uinguli. dicente abba Joseph noie cu quo et hunc humile libellu misimus. Q d quo dnc Imperator duo patriarche i eade sede simul ee sit impossibile no ignorat impiu nram tn e nullate audiui de hijs q accidant et qui iudicat de illis q nesciuit. Uestro quem conectabunt bri. Bri scimus Imperator q in nra potestate sunt pontifices psules plati clerici. birgines oi sapia et scientia ornati et horz dixptu omnes qd expedit ut cognoscatis et tamen et qd nos scimus dicimus Inuenimus i quada autentica ystoriarz qd olim duo p patriarche i ciuitate xpi. dnj nri fuerunt excellentissimus ei patriarcha pro actutioez dnj i ielimis uocatur narcissus qd dilleta gente dimisit psulatu duodecim

annis et qevit p loco ignota et p9 hunc ordinat9 e patarca dimis Cu aut
hic mote tussit fuit germanus et pt hc gordi9 in quo tem appuit narcissi
et cant cu gordio uiuit.te mortuo aut gordio et narcisse initus seuesset e-
xant et annorum centu sedect. Alexander eps in adoratione scorum uetens
fui reuelatione diuin fuit patarcha cuitatu9 alene narcisse initu rogat9
q et martirio post ea hc scbum9 optantes p9 longu uita impio
tuo regim in mortle intercessionib9 ni mactare dei gentes uj. et marci sacri
euangeltem ap9ae et martino et oiu3 scorum am. Hec epla lecta bicarij Ro-
mani et orientaliu sediu et sac senat9 et epi dixerunt firmiter credimus
q9 iussimu uicarius sedis alexandrie e epte lator quia no octo sinodi fu-
ct. q fecer. omia q sca fuer. necesarium e nos scire si cogstat illa Religi-
osissim9 bicarius sedis alexandrie. Interogat9 g9 sic dix. oma scire q9 dedit
libellu et rogauit lege eu in ppco q et lect9 e huius sic Josep monac9 et archid
et bicarius michael scissimi patarche alexandrin. h dico ad scam et uni-
uersale sinodu. Nunc dignu e dice cu pha dauid uoluntate faciet dns time-
tiu eu. Nam cu bassilius p omia inuictissim9 et pijssim9 Imperator ni fundament
et basse in sua aia timore dnj posuit ppt q9 oculi do9 sup eu uidet et uo.tem
eius dirigunt et scriptam duce ex ore duorum. e. ul trium testiu stabit oe u-
bu p quatuo tes in effabilles onde sibi placuit bicare p bicarios Romanos
antiocenos et ierlimorum et sinatz et nos ex australib9 ptibz trax. ad iplectinos
locu ap9ce sedis mag9e allexandrie ecce q dia gra et impiali nutu oia dilligenti
sime in uestigim9 ita q9 nil ex eis q fecerunt fiet nij ante ad uiutu nrz
latet simul et motus hic qonces de ignato patarcha et de fotio adulto ecce
constatinopolitane siunt3 et de sacris uginib3 quib9 scit mirati sum9 q9 aptat e
nox saluatore dicens. Nichil ascondituj q9 no cognoscant et In maifestu
ueiat et em ite inspirati bicarij patarchaliu sediu cu Romanis omia bne
cognouit et dispesauit et bitatem i maifestu deduxerunt quib9 et nos conse-
timus et concordam9 ipsorum iudic. Post g9 lectone istorum scam et uniul sinod
dix. O ne lecta e scpta confirmaui. nos q9 concordat iudic ex9 uiro Religiosissi3
bicarius alexandrie ecce baroncs dixerunt hoc cap9 fine accep9 Q9d g9 uilius
dispensari ho9 bicarij senod Ro9 dixerunt. didicim9 ec quosdam falso testificates
c ignatiu patarca. sic dixerunt nob Raduald9 et zacharias epi qui p9ius a Roma
missi fuer et nece e illos falsos tes duci coti bicarij et sinodo oia. dixerunt bon

e pfecte purgari ecce accedant. Et adducti fuer falsi tes et interogati fuer
sigillati. Et pm9 intogat9 fuit theodor9 prothospatharius qui iurauit cont
ignatiu. et dix. nollens iuraui ppt timore impantiu et Iuramtu3 aut erat
q9 sine electione ignati9 fuit patarcha et sciebant qm falsu Iuraui s3 no potuj
no stet q9 illi. fui pceptu ppt q9 et accessi ad monacu qui quadraginta anno
mansit sup colump.m et confessus sum pec.m et custodio h. usqz nc et recepi peniten.13
Interogat aut fuit iterum Iste si accep. hanc sinodu et plz. e restituto ignatij.
Et consensit sinodu recep. et restitutione ignatij recep cu ceterorum actoe. Post
h Interogat fuit leo consul de eodem Iuramto. Et dix et ipse eam Iuramti eandm
et q9 p biolen.13 ad h induct9 fuit. et q si dabit. e. pna. ppt h recepit ipa3
et plz. e restituto ignatij. Requisitus aut anathatizare fotiu dix iudices
e orthodoxu hoiem anathatizare anatha em de fide st. fotius orthodox
e. dixerunt bicarij. opa ei9 peiora sunt oi heresi. leo dix ex quo iudicatis nos
q9 abiqz heresi anathatizato fieri. et c. anathitizo omis quos anathatizaut.
sca sinod9. Et pt hc Interogati sunt ceti no pauci simile sup h falsum iurantes
et Ide confessi sunt et penite pposuer. et penitent Recipe. Ignati9 scissi9 patarca
dix et alij intri sunt sunt facientes hatus custodes equorum et ceti sittes ppre
h Iustu e q bemat omnes cora sinodo et confiteat uitate et quo fle Iurauit
Post hc dictu e ad cap.m dixerunt bicarij Romani. audiuim9 in hac Regia urbe q9
mali quid et despitores hoies scitares et senatores Induut palia et faciut ut
uideant ea q sunt pontificu introducant g9 et ipi et ducti fuer et biri digniter
et interogati sunt quo hoc faciebat et dixerunt michael Imperator
faciebat bouens sup nos pontificale stolla et nollentes faciebam9 q precipie-
bat nob. bicarij aut dixerunt male faciebatis et ppt h rei estis pena. Et qm
hoc faciebatis uidebat uos foti9 cui dixerunt nescim9 s3 bnu tn scim9 quod
illius hoim ignorabat q fiebant. Post hoc dixerunt bicarij romani. Necesse
e in medio stare falsos uicarios ad cognoscendu fotij malicias et dolositates Et ante
gloriosissimu bicariu allexandrinu. ducti g9 fuer et confessi sunt q9 a fotio fuer
informati ut simularet uicariatu sedis romane et alexandrie et ceterorum orienta-
liu sediu. Interogati aut si recipiut hac scam sinodu et dixerunt. Quia et sic oes
parij sic et nos recipim9 hanc interogati fuer et de papa nicolao et de patarca
ignato si recipiut eos et dixerunt sic recipiut istos sic et sta h sinod9 dixerunt bicarij

Romã ad alexandrinu uicaiium ecce et dilecte nob frã cognouisti p q audi-
sti nc fotij malitias. istos g° hoies paupes expites et exiicos iudicam' ueiam
mereri et diuitti. gfa aut deo q scam hanc uniusale sinodu gregare dignat'
e et sic pacifficu fecit statu. Et helias aut uicarius ierhosolimitanor grãs ages dixit
deo. O m dignat' e p tot tpa patriarchalia capita sibi in unu uniri. ad glam
ipius. Postea gsuet' laude fca dissoluta e congregatio. Act' decimus.

Jn noie pris et filij et sci spc. Consulatu a deo coronator dnor basilij et co-
stantinij anno t°. leonis anno p°. Indict t°. pdie ydus martij feria qrta
xpositis hobilibz linguis et scis euuagelijs in dexteris ptib' templi ipi'
sce sophie psidentib' amatore xo. basilio et gstantino Imparator conuene-
tibus uicarijs et cetis sic cãnt i nouo actu. hijs igit sic quiescentibz ordi-
natu e legi canones quos sca sinod' exclamauit et lecti fuit. quor pm'
est talis. Primus canon.

Recta et regia uia diuine Justitie sine offendiculo ire uolentes sic quasi fa-
clas semp fulgentes scor prim diffinitiones tenere debem'. Igit' q m catho.
et ap^ca ecc. tradita decreta p scos ubiqz laudatos aplos et p orthodoxos
sinodos uniusales atqz locales ul' p qmqz scm prem doctore ecc. suare
et custodire gsitem. et traditiones quas recepim' ubo uel epta a sanctis
q' an fulsunt sic ortat' expsse paulus magn' aplus. Sedus cano.

Btissimu ppam nicholau tanq organu sci spus hntes et ei' successore
scissimu ppam adrianu pcipim' diffinim' et decnim oia p ipos exposita
et sinodice sedm diusa tpa pmulgata p deffensione et gmendatoe sacte
gstantinopolit ecc. et scissimj eius pontificis ignatij et expulsioe fotij
et gdepnatioe obsuari et custodiri sp cu expoit capitul. et null' de quaqz
statu hominu audeat trãsgredi. si quis uo post hanc nram diffinitionem
dephendant transgrediens de capitul p ipos expoit sacdos quid expns
ut clicus cadat appo honore et ordine. monach' aut uel layc' excoitet
donec peniteat. Tertius cano.

Sctam ymagine dnj. nri. ihu xo. filij. honore lib° scor euuangelior adorare
decnim' sic eni p sillabas q m ipa ferunt. salut gseq omes sic p color y-
gine et sapientes et ydiote omes utilitat facile fruunt. Q uenqz
ei m sillaba ubu. h cade i colorib' scpta annuntiat et repntat. Quis g° no adorat

ymagine saluator

ymagine saluator xp. no uidet in scdo ei' aduentu ipius forma sicut aute et y-
gine in maclate matris ei' et ymagines scor anglor sic eos caratherizat
p auctes sca scripta simulqz scor oium et adorauim' et honorauim' et hijs n
sic hntibus. anatha sit. Canon quartus.

Ambition tanq mala radice oium malor ab ipa radice abscidentes q ptue
et nug sic quida lupus grauis in xp ouile in silui fotiu et turbatoe orbem
impleuit uixo. roc decnimus. Nullaten' si pus uel nuc epm n ab ipo or-
dinat in quoqz gradu sacdo. in quo fuer pmoti manc illos q ab ipo
in quaqz plata fuit pmoti ipa platione excludim'. dixit eni de' p pphm
Quia tu sapientia repulisti. et eo repellã te ut no sacdotiu mi fugaris

Quint' canon.

Cano e dices no opporte epm ordinare aliquẽ neofitu aut i fide aut i sacdo.li
clero expute ut no elat' i iudi. incidat et laqu. dya sedm qd dixit paul' bnain-
mit ergo hoc decim' nullu sic asenatoria dignitate et mudano statu nouit
tosu i tentoe et spe pontifical. aut patriarcal. honoie fcm clicu aut monacu
ad huc reduce gradubz in quoz ordine diui. sacdotij mag. tepus fecerit
ut pbaret no tm ppt religione s ppt ambitione tosus e. ad huc autez
hoc plus excludim' si p regiã potatem ad ide fuit impulsus. Si qs aut
p nulla suspitione dicti spei et desidrij tosus e s ppt bona et gusationem
q e sm xpm fcus e clicus aut monach' et p omem gaudiu trãsc'
tpib' detiat et irrephensibil inuent' e pmouent i pontificatu. Ita qd m gradu
lector gpleat annu unu in sbdiaconatu aut duos et i diaconatu tres et qtuor
In pbratu. De hijs aut q' gmorati sunt de uoce in ordine clicor et monacoru
pdem tps obseruabit p epos tuc existes. Si quis aut pret' hac diffinition
pmoueat ad maiore pdictis honore repbet totalit. Cu fotij' dephensu fuit
qd post plata g ipm iniustissima sinam p scissimu papã nicholau ppter
neffariam inuasione in gstantinopolitana ecc. fcam p quosdã malos uiros apublicis
uicis collegis uiros cos scissimos patriarchalium sediu noiane et cu istis ecc.as
malignatiuz gstituit et diabolicas et gpositiuas calupnias g. btm nicholaum
ppam machinat' e et anath. ocelte g. ipm et gitans' ei decnene quor quasi
sinodice fuer gbuste h' g ea ppt imunitatiz ecc. statu anathizam'
dictu fotiu et eade causa et ome qui am° tale quid audebit eode anathemate
submittim' sic fidei alta decernit. Sextus canon.

Stas et collectas virgines erigere et pessimos ducere disciplina divine et humane scientie
valde est utile non autem bonum hoc ab indignis fieri. Huiusmodi gratia nullatenus virgines sancte in sacris
templis anathematizatos decernimus. Nec in quoque loco docere donec reverterint de suo er-
rore. Siquis vero post hanc nostram diffinitionem ad pictam sanctorum ymaginum in ecclesia
aut magistralem operationem quoque ut recipiat siquidem clericus est in proprio gradu detri-
mentum patiatur si autem laicus excommunicetur et privetur sacris misteriis. Canon septimus

Venit fama ad aures nostras quod non solum heretici et iniqui sancte Constantinopolitane
ecclesie presidentes sed et orthodoxi patriarche cirographum sancte exigunt ad proprium fa-
vorem. Dubium est quod sancte huic et universali synodo nullatenus hoc fieri excepto quod secundum
formam et consuetudinem pro sincera nostra fide exigitur in tempore consecrationis episcoporum. Si quis
contra ausus fuerit dissolvere hanc nostram diffinitionem suo honore privetur. Canon octavus

Divina expresse clamante scriptura ante examinationem non reprehendas iuste et utiliter sancta
et universalis hec synodus precepit nullum monachum aut laicum vel quemquam de cathalogo
clericorum ante diligentem examinationem et synodicam [?] accusationem proprii patriarche se sepa-
rare et siquid culpabile se asserit scire similiter autem et episcopos et sacerdotes in eorum ci-
vitatibus et castris existentes erga proprios metropolitas disponere decernimus sicut metro-
politas ad proprium patriarcham. Si quis autem contraria huic universali synodo de-
prehendatur agere siquidem episcopus est aut clericus privetur omni sacerdotali ministerio et honore
Si vero laicus aut monachus excommunicetur ab omni ecclesiastica communione et ordine donec quousque
ad penitentiam recipiatur. Canon nonus.

Veteri et novo testamento unam animam rationalem et intellectualem docente hominem et
omnium divinorum patrum et doctorum ecclesie ipsam eandem oppinionem affirmantium sunt quidam qui
duas animas hominem habere [?] et quibusdam in contrariis [?] roborantes
propriam heresim hostiliter sancta et universalis synodus auctores huius impietatis inventores et eis
similia sapientibus anathematizat magna voce. Si quis autem de cetero [?] hiis contraria
ausus fuerit dicere sit anathema. Canon decimus.

Cum nos ex divina gratia in episcopale vocatos ministerium tanquam ymaginem et figuram sanctorum
et celestium pontificum omni honore venerari ab omnibus principibus et subiectis sancimus
et nullatenus aut magistratibus aut quibusdam aliis principibus   longe
a propriis ecclesiis neque se ab equis et mulis descendere cum timore et tremore precedere
et adorare. Si autem aliquis episcopus post diffinitionem sancte synodi debitum est honorem con-
tempnari dedignetur fecere [?] ad [?] dicta sunt excommunicetur per annum et princeps ille per
duos annos indignus reputetur communione sacramentorum. Canon undecimus

Venit in auditum nostrum   posse absque baronali presentia synodum fieri nullo modo autem
divini   conveniunt sedere [?] barones in synodis sanccitur. Sed solos episcopos
unde nec aliquam universalium synodorum in presentia ipsorum factam esse invenimus. Nephas est enim
inviandos [?] principes inspectatores esse rerum convenientium sacerdotibus dei. Canon xii.

Si quis tante audacie fuerit sicut fuit Fotius vel Dioscorus in scripto vel sine scripto
aliquas contumelias contra sedem Petri principis apostolorum movere audeat illi condempnationem
recipiat. Si non celebrata synodo universali fiat aliquid dubium de Romana ecclesia
licet de voce et cum debita reverentia interrogare de proposita questione et accipere solutionem
et utilitatem recipere aut prodesse conferre sed non impetuose fieri contra seniores Rome
pontifices. Canon tercius decimus.

De pallio et monachis qui ad episcopatum assumuntur et transfigant [?] sacerdotum ordi-
natos pallia portare episcopos in quibusdam temporibus deputatum est. Indui in talibus
temporibus et locis et non abuti tali habitu propter elationem et vanam gloriam et in
omni tempore divine misse et omni ecclesiastico officio hoc portare. Sed qui devote monasticam
agunt vitam et episcopali merentur fruere habitum et stolam monachalium indumentorum diffi-
nimus et nullum audere exuere habitum predicto propter elationem et mores superbos et inne-
mori transgressores suarum promissionum. Si quis non episcopus extra terminos est scripta
vel non scripta tempora induatur pallio aut monachalem habitum deposuerit formam aut
corrigatur aut deponatur. Post predictorum canonum lectionem facta est diffinitio eius-
dem universalis octave synodi continens simbolum fidei et confessionem tenere predecessorum
universalium septem synodorum. Et anathematizare quos anathematizaverant ille. Et quod
Imperator Basilius hanc octavam collegit synodum in quo modo Fotius depositus
est et anathematizatus et consentientes eius. Et patriarcha Ignatius restitutus est. Immedio
autem diffinitionum istius diffinitiones de sacris virginibus concepit. Istis autem lectis
sancta synodus exclamavit. Omnes sic sentimus omnes sic oppinamur omnes concordantes
sponte subscribimus. Post hec facta est conclusio laudes imperatoris et patriarcharum. Post
hec lecta fuit alocutio imperatoris continens in principio laudes episcoporum qui convenerunt
in hanc synodum sic dicens de verbo ad verbum. Iustum autem et hoc reputamus in au-
dientia omnium expresse dicere. Si quis habet contra sanctam et universalem synodum hanc dicere aut
contra canones et diffinitiones huius stet in medio et iusta est dicat. Si sacerdos sit vel laicus
quia soluta sancta universali synodo qui comprehendet ecclesie dei contrarium. Quoque sit veniam
ab impio meo non inveniet sed iuste dampnabitur et de civitate nostra expellet vos

aut amator ueritat[is] [et] dei pontific[es] no[n] pigeat exortare quelib[et] p[ro]p[r]ium ouile. et
ad salut[em] duce[re] p[er] singlas ciuitat[es] loq[ue]nt[e]s eis salidona. S[ed] qui in clero estis [con]stit[uti]
ecc[lesi]e dei eunde[m] [con]suet[um] statu[m] ad inuice[m] [con]cordia[m] i[n] nullo p[re]ter decreta s[an]c[t]e huic [et]
uniu[er]sali sinodo sapientes. Cum [et] nos in omnibus astantes [et] [con]sentient[es] p[ro]u[e]cti
fuist[is] nullo aut[em] laico aliq[uo] m[od]o dice[re] lice[re] de ecc[lesi]asticis [dis]putatio[n]ib[us] simone mouere aut
resiste[re] toti ecc[lesi]e ul[timo] g[e]n[er]ali sinodo. h[oc] e[ni]m inuestigare [et] quere[re] patriarcar[um] e[st] opus
[et] sacerdotu[m] [et] doctor[um] quib[us] datu[m] e[st] adeo solue[re] [et] ligare. laic[us] e[ni]m licet o[mn]i religi
one [et] sapi[enti]a sit plenus t[ame]n laycus e[st] [et] ouis [et] no[n] pastor. Pontifex autem
[et] si omnem religione[m] o[ste]ndere t[ame]n pastor e[st] donec in pontificalib[us] e[st] [et] no[n] opport[et]
oues ingerere [con]t[ra] pastor[um] sup[er] h[oc]. sinod[us] dix[it]. omnibus placet lecta o[mn]ia h[ec] [et] co
sentientib[us] o[mn]is libent[er] subscribim[us]. bicarij Romani dix[er]unt ex quo diu[ina] pui
dentia i[n] bonu[m] fine[m] omnes Res ecc[lesi]astice p[er]uenerunt opport[et] [et] nos [et] p[r]opria
manu h[ec] [con]firmare [et] subscribant p[ri]us auctores amatores x[pist]i imperatores. Imp[erator]
dix[it] tranquillitas mea sequens antiores imperatores Constantinu[m] magnu[m]
theodosiu[m]. marciane [et] ceteros mult[os]. subscribere. p[os]t subscriptionem o[mn]ium ep[iscop]or[um]
s[ed] quia dig[nu]m iudicat religio u[est]ra nos p[re]ferri scribem[us]. post subscriptionem om[n]i[um]
s[an]c[t]or[um] bicarior[um]. Post accipiens donat[us] q[uo]s subscripsit in quinq[ue] libr[is]. deinde
ceti bicarij patriarchaliu[m] sediu[m] Romane Alexandrie antiocie ierosolim[itane] et
ignatii [con]stantinopolit[ani]. p[os]t bicari[os] Romanos [et] p[os]t hos imperator. basilius con
stantin[us] [et] leo signatib[us] quide[m] istis in quinque libr[is] honorabilib[us] cruc[es] signu[m] impa
torib[us] scribent[es] p[ro]p[r]ia no[m]i[n]a Reliquu[m] aut[em] subscriptionis scribere x[pist]oforo p[ro]thoasi
cristo [et] cametio. postea deinceps. omnes ep[iscop]i s[ecundu]m p[ro]p[r]iam dignitate[m] in quinq[ue]
libr[is] sinodi. p[ost]ea int[er]rogati fuer[un]t magni [et] patrij. omne[s] quide[m] extimat de ip[s]a
[et] dix[erun]t quil[ibet] p[er] se. Om[n]ia q[ue] f[a]c[t]a sunt p[er] fotiu[m] [con]t[ra] b[ea]tissimu[m] n[ost]r[u]m patriarcha[m] ignatiu[m]
[et] [con]t[ra] b[ea]tissimu[m] papa[m] nicholau[m]. anathatizo [et] s[an]c[t]a[m] hunc uniu[er]sale[m] sinodu[m] recipio
has uoces cuil[ibet] uelloces scribe[re] scripsunt [et] lecte sunt in audiam. Et f[a]c[t]a
e[st] [con]sueta laus imperator[ibus]. E[pisto]la circularis s[an]c[t]e [et] uniu[er]sal[is] sinodi p[ro]hemiu[m] narrat
sic de ostitio. simulatione[m] religionis angelis se h[abe]re uirtute[m] aut[em] ei[us] abnegans
s[ecundu]m anthifrasim fotius [con]tras quide[m] [et] uarias a puerili etate [con]t[ra] ueritate[m] ad inuenit
machinas [et] bocari Rabi p[ro] etate om[n]i[u]m bi[s] uolens p[ro]p[ri]us sep[arare] [et] zirographis
lenores. d[e] copullas. Na[m] et p[ro]p[ri]us ip[s]e no[n] abstiebat amicabis s[ed] [et] d[omi]ni cole[re] uole
tes o[mn]i m[od]o alienare ap[osto]lice studiu[m]. p[ro]p[ter] hoc curauit expelle[re] quide[m] legitimu[m] [et] re
gulare pontifice[m] s[an]c[t]issimu[m] patriarca[m] ignatiu[m] se aut[em] latronalit[er] ad sede[m] illi[us] p[ro]pillo intr[o]di

[et] [con]t[ra] fauent[es] u[er]o patriarche ter uos fluct[us] suscitauit maxi[m]os. Q[ua]sd[am] quide[m] de
sedib[us] expellens [et] incarcerans q[ua]sd[am] aut[em] fame [et] flagellis p[os]t h[oc].
aut[em] [et] [con]t[ra] beatu[m] papa[m] nicholau[m] p[ro]cessit. Cu[m] e[ni]m iudice[m] illu[m] ellegit [et] p[re]mia
ad sua[m] ut extimebat iustificatoem [et] ad [con]dep[n]atione[m] ignatij misit cu[m] aba
siatorib[us] p[ro]p[ri]js. papa aut[em] u[er]itate examinata diligent[er] [con]dep[n]auit mag[is]
fotiu[m] tunc ille mag[is] insanuit [et] accu[m] [con]t[ra] illu[m] uilles q[ua]sd[am]
uiros de urbis colligens [et] uicarios eos s[an]c[t]issi[ma]r[um] sediu[m] appellans [et] cu[m]
ip[s]is sinodicu[m] fingens iudicatoriu[m]. Int[ro]duxit p[ri]ma accusator [et] accusant[es] [et]
testiu[m] iudiciu[m] imperator[ibus] int[er]politori o[mn]ia f[a]c[t]a [et]. ficta [con]tinens [et] sic ut uide
bat[ur] deposuit [et] anathatizauit ignatiu[m]. Insup[er] [et] anath[ematizar]e [con]misit s[an]c[t]issimu[m]
papa[m] nicholau[m] [et] om[ne]s [con]cordant[es] ei s[ed] s[an]c[t]iad d[omi]n[u]s manifestas ei[us] malitias in
dens tradidit imp[er]iale[m] p[ri]ncipatu[m] basilio. anthinomagist[er] d[omi]n[u]s i[n]ueni[t] ei bizo
s[ecundu]m cor suu[m] qui Imperator diligent[er] sciens malef[a]c[t]a[m] electione[m] ep[iscop]or[um] [con]gregat[is]
[et] duab[us] ordinis monachal[is]. eccl[esi]e om[n]is qui sunt in p[o]t[est]ate [et] p[ri]mati [et] d[omi]no.
fotiu[m] quide[m] q[ui] indebitu[m] sibi locu[m] acceperat i[n] [con]uoina[m] dedux[it]. Ignatiu[m] u[er]o ad
p[ro]p[ri]am restit[uit] sede[m] s[ecundu]m sinodale[m] iudiciu[m] s[an]c[t]issi[m]e Romane ecc[lesi]e ad manifestato[re]s
aut[em] u[er]itat[is] [con]titudine[m] [et]. bicari[os] ex omnib[us] patriarchalib[us] sedib[us] [con]uocauit [et] eos
s[ub] [con]statyp[ol]itana sede pontifice[s] qui gr[ati]a [et] cooperatione diuin[a] hanc [et] mag[na]
[et] uniu[er]sale[m] sinod[um] celebrates [et] cu[m] in uestigante [et] app[ro]bante f[a]c[t]a examinant[es]
i[n]uenim[us] q[uo]d iniuste [et] [con]t[ra] canones patriarcha ignati[us] e[st] expulsus. Et foti[us] sil[ic]et
int[er]ruso[r] [et] eo[rum] rationabilit[er] quide[m] [et] iuste [et] reg[u]lariter [et] sinodice recepit
quide[m] ignati[us] p[ro]p[ri]am sede[m]. foti[us] u[er]o fuit expulsus [con]t[ra] sepe eos [com]mouens sinod[us]
[et] exortas ut p[ro]p[r]ium pecc[atu]m fateret[ur]. ex quo no[n] potuit suaderi abdicauit [et]
anathetizauit [et] ab o[mn]i catho[li]ca separauit ecc[lesi]a. S[ic] aut[em] fuit expulsus ab ip[s]a s[an]c[t]a
[et] uniu[er]sali ecc[lesi]a sinodo [et] theodorus p[ro]uenias te bellis p[ri]nceps cognominat[us]
cuthin[us] [et] quide[m] alii. s[im]ilia illi sapientes exposuim[us] et canones p[ro] ecc[lesi]astica
utili[ta]te [et] statu co[mmun]i. h[ec] ig[itur] o[mn]ia [con]gnoscentes uos f[rat]res dilect[i]ssimi [et] filij s[an]c[t]e
catho[li]ce [et] ap[osto]lice quiq[ue] [et] qualisq[ue] dignitatis estis ul[timo] sinodi laudabile[m] d[omi]n[u]m lau
date [et] p[ro]tectore[m] timentiu[m] eu[m] [et] liberatore[m] in eu[m] sperantiu[m] [et] millare[m] audeat
q[ui]s q[ui] x[pist]iano no[m]i[n]e meruit applari ul[timo] parte[m] ul[timo] parti ad [con]t[ra]riu[m] age[re] [con]t[ra] hanc
magna[m] [et] uniu[er]sale[m] sinodu[m]. Cu[m]q[ue] e[ni]m boluit ap[er]ire q[uo]d h[ec] uniu[er]sal[is] sinodus
clausit uel claude[re] conat[us] fuit q[uo]d ap[er]uit [con]trarius [et] inimic[us] dei i[n]uenit[ur]. fiat
o[mn]es q[ui] inuocat nom[en] d[omi]ni n[ost]ri. ihu. x[pist]i [et] ei[us] cari[ta]te [con]tinent[ur] i[n] ueritat[is] rectitudi[n]e

suari in Christo domino nostro cui est gloria in secula seculorum Amen. Epistola synodi ad papam Adrianum
Domino sanctissimo et angelico maximo pontifici et universali pape Adriano sancta et universalis synodus
in Constantinopolim celebrata in domino gaudere. Oportunum est cum sapientissimo Salomone
et nos nunc exclamare: Sapientia in exitu laudatur, in plateis fiducialiter agit. Sanctissimi
enim vicarii vestre sanctitatis divina sapientia exeuntes in bivium et plateas divinarum scripturarum fidu-
cialiter egerunt et expresse divine iustitie rectitudinem nuntiaverunt et in sapientie operatores
et zelotes malitie argumentis veritatis reos ostenderunt. Quod et ille beatus homo
dei papa Nicholaus diffinivit et vestra vicarialis paternitas affirmavit, hi consumma-
verunt et fecerunt. Benedictus deus qui non dedit nos escam in dentium odientium nos
sed eruit animam nostram sicut passerem de laqueo venantium per vestras ~~operationes~~ orationes
et exortationes. De insipiente quidem Fotio et seductore per ipsum prophetam illud dictum
dum est: Recte vie domini et iusti ambulabunt in eis, impii autem infirmabuntur in offen-
dendo. Quemvis namque amatorem Christi tranquillissimi nostri imperatoris manifestare potius
studium quidem pro veritate ostendit et contra falsitatem triumphavit qui pietatis luminibus
et virtutum perfectionibus omnes excellit quantum recognoscunt ut magis nos mores o-
perum eius confidere que nostris operibus. Quem vere opus dei quod per vestram prudentiam mediatorem
et iudicem synodicam expositionem tale magnum et universale synodum congregare dignum
putavit et in finem tale opus ducere custodiat per multorum annorum circulum et subi-
ciat ei gentes barbaras. Vos autem libenter accipite omnium nostrum congregationem
et synodum ~~...~~ huius concordiam et nos confirmetis orationibus vestris. Postea scripta epistola
imperatorum Basilii Constantini et Leonis non significatur ad quem vel quo missa fuit.
Post eam scripta est Adriani pape ad patriarcham Ignatium epistola que inter alia habet: Cum
scripsistis ut intra divinitatem quo presbyteri nostri de statu Bulgarie cum magno obprobrio
et confusione abiecti sunt et episcopi cum non parvis ibidem iniuriis expelluntur cum numquam
fuit de hac medietatem eorum nobis vel esse vocati fuimus umquam ad medietatem super hoc. Igitur si dictos
quos nos presbyteros de Constantinopolitana diocesi in predicta provincia oblatores ostendere et
habuisse non negamus causam ei Fotio consecrantes et sequaces, quos non solum in
Bulgarorum provincia sed et in tota ecclesia consacerdotes ministrare prohibuimus. Constituta
fecit statim autem et alia plurima contraria prioris diffinitionibus nos agere ut in hac quoque
namque nuper de laicis Fotio inductores promovisse contrarie ... et eis quod olim fue-
rant patribus ut non et noviter congregata synodo universali non ignoratis autem
quod Fotii causa unde primum cepit. Postea inventa est Metrophanis epistola metropolite
ad Manuelem patricium et logothetam cursus cum interrogatus de depositione Fotii

hic est narrato de hiis que Fotium secuta sint. Quia magnificentissime tuo amori inter
equales indicamus propter hoc credentes manifesto tuo hoc dicimus quod ab principio usque in finem
sic Fotone et veritatem invenit Fotius. In primis quidem quos hic expulit abiectus
erat. Postea propter infirmitas et vanas eius cavillationes quibus a quolibet episcoporum
et eorum qui in dignitatibus erant propriis manibus subscriptiones hunc presbyterum et factus est
successor. De successore autem quot canones leges dicant perquire. Ex tot igitur ecclesiasticis
legibus invenitur manifeste excommunicatur et anathematizatur Fotius et et sic se hunc ad huc
invenisti. Igitur ascendit ut adulter Constantinopolitana ecclesia non per episcopos electos
iuxta leges et ordinem ecclesie sed solum per violentiam ... hunc abeuntes omnes episcopi
iudicio communi alios tres elegerunt et per multos dies manebant prope electionem. Post
ea decepti sunt paulatim quasi omnes exceptis quinque aut quatuor eram et ego. Et
cum vidissemus congregationem et multitudinem episcoporum sed corruptum putavimus decere
saltem per propriam manum scripti confessionem filium cum sinare in Christo secundum nostram ecclesie
et eius sanctissimi pontificis consuetudinem ut et sic ab eius propriam ordinationem
nullatenus ipsi nullam discrepantes. Mandavit namque deus in Christo quod ecclesia nos ecclesie
eligere patriarcham in conspectu igitur nostro cirographus habere cum inreprehensibilem patri-
archam et non amplius durare quam eum vel dicentem suscipe acceptum est a nobis volentibus
propter concordiam unius Fotii quam post modicum et proprium abstulit cirographum et depo-
suit Ignatium. Qui et prius congregatus totius episcoporum parvis Constantinopoli anathe-
matizavit quoque eum et depositum esse sinavit a patre et filio et spiritu sancto. sic omnibus episcopis
concordantibus et se ipsos anathematizantes si quis umquam Fotium consecrabit patriarcham
ac eisdem in diebus quadraginta congregans in sancta ecclesia sancte Irene ille coopa-
te bardia in templo sanctorum apostolorum congregat et iterum deposuit Ignatium et anathematizat
quem et nos iniquitatem eius redarguimus in facie et latinalem iniquissimam
depositionem non sustinuimus et in carceribus inmissi fuimus in mixtis diebus in
carceribus fetidissimis. Et non et patriarcha Ignatius ferro compeditus nobiscum in car-
cere erat ac alii in privatis carceribus. Post hoc educti expulsi fuimus. Patriarcha
quidem Mitilenam reliquit non alibi alibi super hiis solum ex parte sua misit ad Seni-
orem Romam ad beatissimum papam Nicholaum quatuor metropolitas et manifestavit eidem
per eos expediens ... et ad Ignatii damnationem domini autem processus hunc ille pon-
tifex et cum nulla ex parte vestra responsionem habuisset ex quo non credebat, vos
a ... synodum convocans occidentalium episcoporum ex illo tunc Fotii reprobavit eum
et condempnavit laicum nominans eum. Quando et nuper ... rogatus est eos quod circa Zachariam

erant misit et Radualdum epos visitatores sancte constantinopolitane ecclesie. Et prius quod abscinderet fotium pro vero patriarca ignatium restitueret et si quod invenerit fuit cum archano audire dicentes et significare pape. hii vero cum constantinopolim venissent et epistolam tradidissent imperatori et fotio erant per menses octo tardantes fecit ut eis munus fiat non permissi sed magis et decepti. domini deposuerunt quidem iuste et contra canones patriarcham ignatium confirmaverunt vero fotium contra vero propositum fotii non electi accusatorem quam magis ei querebat qui ex manu principis ascendisset preter consensum pontificum de ignito vero filium erat dicere non electus. hos autem vicarios cum descendisset post Romam sanctissimus papa nicholaus deposuit cum scivisset diligenter quod contra voluntatem suam fecerat adhuc et fotium abdicavit. Sinodum vero non paucorum congregans et anathematizavit eum quia non solum vis. preparatus est ei sinodica electione et iudicium. quod ipse voluntatie elegit sed et vicarios eius decepit quia non fotius prevalebat in propria malitia. didicit autem quod et vicarii pape Romani cum in bulgaria venissent repelerunt fotii clericum omnes principes et subiecti bulgarorum contra te ... confirmavit infamia ductus universalem plasmavit sinodum et dominantes imperatores et duos michaelem scilicet et basilium ... presidentes decepit sinodo vicarios item orientalium sedium et totam senatoriam multitudinem et pervicere epos accusatores adduxit conquerentes de maleficiis pape nicholai proclamantes et iudicium sinodicum petentes et testes produxit confirmantes accusatores. et ipse quidem videbat quod non decet iudicari absentem distantem bonitatem per papa nicholao verba non absidentium pontificum qui inducebat ut condicentium esset contra papam ex quibus fere et supra accusatores recepit et exaltatione sub intravit et finaliter condempnavit papam per infinitum flatibus et anathematizavit cum participantibus secum subscriptos figanis omnes congregatores ibidem iuxta propriam ymaginationem et duorum scilicet imperatorum et vicarios item orientalium sedium et omnium senatorum ut non et abbatum et clericorum sic igitur cum hec scripsisset per propriis manibus omnium subscriptiones notavit et laudavit in plasmato sua sinodo imperatorem lotarium et gelugam augustam ad quam et scripsit epistolam laudibus plenam et dignam factam laude universali sinodo qui pulcheria equatur reputabat et deprecabat suadere propos coniugi lotario excludere de thronis papam nicholaum tamquam a sinodo depositum universali et generali cum operi et ad eam transmisit cum muneribus. Sed zelotes deus puerens imperium adeo custodituri imperatorem ... basilio dedit imperium quod talem tentatum impediuit et missa copia quam sinodi in aurea sala coram omnibus proponit quod videntes omnes pane facti sunt et ecclesie et cinere et fotium adiciavit. omnes autem firmiter dixerunt multi sine scriptorum. harum et talem copiam quam ad papam adrianum misit imperator

basilius et vidit cum vidisset ille cum occidentalibus epis sinodum convocat et qui dampnaret imponeret fotio interrogabat per talibus plasmatoribus quos pervenit deposit esse et anathematizat. congregatis vero epis novitius quodam super intelligentibus et minime in decentibus ad primam anathematizationem exaltatio applicavit et confirmari. sed tempus et dicitur nullo modo nominari christianum fotium super hiis autem vicarios transmisit in constantinopolim quam cum aliis vicariis item orientalium sedium quos imperator convocavit cum sedissent in magna nove sophia sinodum universalem fecerunt et octavam nominaverunt quam convocantes fotium et eos qui cum eo erant plures ut viderent si quid herent cum induisset eos non loquentes abdicavit fotium ut non christianum vocet. Cum igitur ita in quaque sinodo per rationabilibus causis et magis iniquitatibus eius condempnatus et transmissum dicamus per anathematizandum indignum iudicare christiani nitatem nominari vel aliquatenus sacerdote esse dei et magis summum habere sacerdotium prius quod depositus est et anathematizatus ab omnibus epis provincie constantinopoline quam in proprium cirographum infideliter egit. Secundo vero a romana sinodo cum ad papam nicholaum ipse misisset. Tertio a cum adualdus et zacharias reversi sunt romam quando et ipsi depositi sunt. Quarto sub eadem per papam adrianum congregata est romana sinodus et quinto in catholica sinodo quam in constantinopoli universali et vocata octava est. hic gratia cum legis firmissime et sapientissime inicium tue auctoritatis introductus ad custodiam et conservationem patris et sortem non habeat cum fotio aliqualiter. Epistola stephani pape ad basilium imperatorem in ultimis suis quando deceptus ipse per fotium scripsit quod sanctum papam marinum hic autem tranquillitate transmisisse ad adrianum predecessorem nostrum recepimus et mirati sumus de magnificentia vestra quod talia sustinuit scribere regula epistole usitate cum hiis quod pia vestra possit quod impiat manus non impugnatas sacerdotali et apostolice vere dignitati. licet namque ipsius christi principatissimum super terram potentes similitudinem de hiis quam super terram et mundana sunt solum debes curare quod et obtezam ad longissima tempora tenere. Quemadmodum igitur ex deo dominari super mundialibus vobis data est. Ita et vobis per vertialem petrum dominari super spiritualibus accipe de petro clement quod sic deinceps datum est curare ut tirannizantium sic deo et ferale gladio dirimeres ut fiant vera. subiectos ut leges conscribas ut interra marique bellicas acies bene dirigas hoc est inter divinum cura creditum nobis ovile tanto est altior quanto differentia est celi ad ea que sunt super terram. audi dominum dicentem ad petrum tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non prevalebunt adversus eam. de viro autem regnum quod dixit Nolite timere ab hiis que occidunt corpus animam autem non possunt occidere sed et de te dicit nobis nullo dicit et dabo claves regni celorum et cetera. Rogo igitur Religionem

sequamini q̄ ordinabunt uniuersales apostolorum et curato de eorum honore Constantino
namque et pontificatus omnium in mundo ecclesiarum uniuersali petri successit minime propter quod et
nos sanctissima doctrina omnes monemus eisque predicamus tuum nomini regnum non
annuimus presumimus meliora expectationem faciat sed intelligat in quali potestate
hoc fratrem temptat. Quomodo in igitur sanctissimum marinum deo placabilem audiuit tuos inquam
uanis contra dominum meum ihesum christum blasphemare ausus est cuius nutu gubernantur totum
quis contra in mactatum de eisdem sponsum et sacerdotem et contra matrem omnium ecclesiarum fuit ausus
decepit arbitrius discipulus esse super magistrum et seruus super dominum eius. pane fecit
sumus usus tuum integrum et lucidum intellectum quo deceptus est. Et contra sanctum uirum
illum contrarium quid cogitauit. Quomodo ualet. namque erant licet nos taceremus lapides cla-
mabant sed fiant labia dolosa muta que loquuntur aduersus iustum iniquitatem sermone
per eos sic et oro noli super salire uias uniuersalium apostolorum. Dic quis te decepit
ut pontificem uniuersalem in miraretur et sacrosanctam romanam infamare ecclesiam cui cum
reuerentia debes subici uel non cognoscis quod sit omnes eccas hic donat. Quis te po-
tificum iudicem constituit quos sacris predicatoribus et fundant a quibus orationes pro te
deo offerunt contra dicens dicitur. Nolite tangere christos meos et in prophetis me-
is nolite malignari. hoc pro omnibus sacerdotibus dictum est deo te ipsum ad equalem qui
angelos eius iudicare audes dicitur. namque propheta labia sacerdotum loquuntur iudicium
et legem ab ore eius requirere. quia angelus domini omnipotentis est. Quomodo iudicabis deo
iudicio solos subiectos qui acceperunt potestatem ligare et soluere. Respice in quale fo-
ueam te ipsum impulisti. audio de te magnificentissime imperator Job mansuetudinem
et patientiam te possidere et maiori. Quomodo ergo es seductus stupefactus cum non esse apud hominem
intellexisti. si uero non intellexisti quo condempnasti magnam pontificum potestatem non
ignorans ea que erga beatum Ambrosium facta sunt et ab eo imperator theodosium Quomodo
dicere marinum presbiterum esse episcopum ouidant hoc unde dilecte et honorabili digne
Imperator sed et prohibebat a canone quod non erat interitudo sanctorum patrum et eorum diu-
inum et iudicium portat huic restituere in pristino gradu sed diuina prudentia cum nouissime
dei ecclesie utilitatis sedi huic uniuersalis petri intimauit. Quid autem magnum gregorium the-
ologum non est translatum in nazanzo uiculum sebastianum in antiochia et dositheus seleucie
in tarsi ciuitate et uenit ab arzifenite in tirum. Et Johannes gordolien in proconsulis
theodorus appameus in silibria alexander capadoceus in ierapolim et inter alios
diuersis locis mutati sunt a propriis sedibus dicat tamen altissimum eorum quibus
accantibus uel quibus probantibus fecisse sanctum marinum ita condempnasti ipsum nescium
sic in prima sinodo in Nicea quod Sanctus papa siluester prius tractauit presidente ibidem. Et

sanctus constantinus de ea dicit sic quod neminem iudicet prima sedes quod est sancta Romana ecclesia
peccauit quod contra eam satagere et monere ligam corruptores persuasi sunt magis sed antiquam
consuetudinem sinodorum et in constantinopolim non misit contra te donate numquam quod per eadem
sinodo sermone non fecit constituturus aut ad quod misit Romanorum ecclesie ad laicum
dz. fotium si enim hodie patriarcam sepius utique nostre ecclesie ipsum uisitaret sed heu quod
talis glorificata et diuitiis obseruata ciuitas uacat et soli nunc impiis prima gloria
et u. dilectio mea detinet nos ut feram iniurias nostre ecclesie utique coacti fuis-
semus contra prauaricatorem fotium qui contra nos ex exhibens sermones eructauit penas
ptes qui mei predecessores diffinire non tamen ad nostram reprehensionem ressimus te
namque in toto mundo deo amatum procurauimus sed tum ad securitatem nostram illius
aut ad maiores iniurias propter similitudinem nostri et equalitatem intellectus procedens
magnum sanctissimum papa nicholaum et quia uolumus ei placata ad implere magistrum
apud nos applicuit prouidentie diuina sapiens marinus eo quod dictum est ab alto sa-
pientibus non fuit conducit in ea que ab eo cum impio meo sinodice facta dissoluit
et infirmauit. Quomodo marinus et papa. hanc causam triginta diebus in carceribus fuit
deceptus in gloriam magnum hoc arbitrem prouidtare et non sermone iniuria. Sed omne co-
stantine quo non es imitatus illum qui cum contra sacerdotes libellos accepisset igni
tradidit non se dignum esse dicens sacerdotes iudicare. propter hoc spiritualis nunc filij mo-
nemus te non contra sanctam romanam ecclesiam insigere. cum aut didicissemus quod de sancto tuo
sic ad sacerdotum optulisti mira leticia repleti sumus Rogo aut nostram potestatem
etiam cellarium armentis cum suis necessarijs a mense aprilis usque septembris et ma-
ritima ad maritimam nostram ob agarenorum incursu de Reliquis uero tacemus
in illustrationem ecclesie uestre debitum honorem dei cui gloria in secula seculorum Amen.

Hec epistola ad imperatorem basilium missa Recepit aut eam leo filius eius eo quod
mortuus fuisset et pater Et cum didicisset contentum epistole et examinasset omnia ma-
lefacta fotij statim conuocasti omnes sacerdotes uniuersis pro fotium anathematizatos
et amore expulsos et expulit tirapnum et in uasbre fotium et introduxit stephanum
proprium fratrem eiusdem leonis. Et uocauit stilliarum necessarium metropolitum et map
pam et omnes cum eo in persequutorem contestatos episcopos abbates presbiteros diaconos
et reliquos zelotes pietatis et deputat ad eos. Ex deo uestrum ipsum cum ueritatem
requisisset iniquitatem uiri a sede repulit et ea que contra nos erant persequentis cessare
fecit et non cogat aliquos ex uobis contra uoluntatem colocare ei in rogantibus magis alioquorum
uestram religionem ut conciliat fratri meo et fiat bonum omnibus. Si non sic romanis
qui legantur fotium non uult cum nemine cum fratre meo quia prior est in diacone

sb fotio vente scribam et imittam simul supplices roma ad papam et dispensabi-
et solvet uincla sb fotio pmotos scripsit g ppe hoc imperator epistolam ad papam
et sittir q cu mappa erat metropolitanus necessus fecerit hic aut metropolite epistola sic
h oia sanctissime et beatissime stephane et universalis pape Stelian eps neocesariensis
eufraticus tre suus suorum dei et qui mecum sunt epi et oes epi pbri et diaconi
sanctissime ecclesie constantinopoline et omes qui versus occidens et oriens si qui abbates
et pbri monachi et heremite dei catholice et apostolice ecclesie semp plus pot quam eam im-
pugnantes scriptum namque e dno infirmum facit adversarium suum et q dei ecclesiam
impugnat illi e adversarius baria quidem constantinopolitane reverentia mali sedito diversis
tpribus gentis hoim alit alios avecta sciata in vias pravas deducens. h aut
maxime in dei ecclesia fec ei conflictum e b et triumphus digna laude et cassis tibilissimus
bn intra in dei ecclesia vasa sucientia sue malitie inveniens ygunale reverentia
xpi et p oia imactare eius mris et suorum ministros ab ecclesia bona ordinatione expulit
sb dei gratia p pios imperatores. nra ecclesia sua spetiositatem nunc recepit et deo
odiosum doctrina yconamathia exerti expulsa e. post h. at bon odiens
demon aliam suscitavit fluctuationem Itempore ei suscitavit gregorius cognimento asbe-
sta et eutabui et pet... et eos qui circa eos sunt et p eos membra xpi dividi
ab invicem et sanctissimo ignato patriarcha no piguit. E uos patriarcha iste ptes
sinodice convocans et quoniam docebat consolatione dignos faceret ne abscissi ad dei
ecclesia venario maligno fient. sanare no potuit. E uare depositioni et ana-
thati eos submisit. Illi vero ... misunt et ambasiatores ad sanctissimum papam
rome felicis memorie leonem ... ab eo uiditum i uiste p... pp pa
ad patriarcam ignatium scripsit rogans mittere quendam ex pte sua advertens
roma ut p eum discat q circa scismaticos illos egant. Et patriarca ignati-
us sic no tardavit sb misit lazarum monachum et confessorem cum litteris sic scribit
sentiente ei q circa gregorium egant ... narravit ppe h quare et ipse ppa uidi-
cavit et condepnavit sibi in ab ignato condepnatos nec scismaticos. Cum at
migrasset. beatus leo ppa illi successit ... bndictio romane ppe Iste monuit
de eisdem sb sanctissimi bndictus ... et ipse investigans negotium iudicavit. cos
ab ignato factum confirmavit. Et post h fotio quidam scismatico existere de con-
stantinopolitane ecclesie baronali. h. dic. existente cooperante uarda ppe ...
te et auictus michael imperator ... e ipse p patriarcham ignatium de m
cestu ignatium de sede volens deposuit calumpnias no paucas fingens ...
cum et imperator p eos deceptus. Et Imperator fotium p ignatio misit p scismati-
cos electus et sb deposito gregorio consecratus eodem die ... ei pontificatus et ...

sacerdotum qt erat i ecclesia fulgentes abscissi sunt p scismatici fotij contra canonicos institutionem
in quibus et ecclesie unum multos aut ad se ille ad se traxit hos quosdam timore hijs at male
faciens alios aut donis decipiens. Postea no ppa mami scripsit ut nunquam contra ignatium
vel sui sacerdotium accusatorem ... Sui dedit cirographum no intrum quidem
p... despitiens sui cirographum unique i templo sanctorum apostolorum sinedrium luminale constitu-
ens depositioni et anathemati patriarcam ignatium adulte submisit. Postea propriam iniquitatem
ex se tlius confirmare volens ad nram sedem roma ad te sanctissimum papam nicho-
laum misit epos cum imperialibus ... et petijt vicarios ab eo mittendos in constantinoplim
ecclesiam expiaturos p eum contra ignatium facta quod et factum est et missi sunt raduldus et zacha-
rias cum commendatorijs litteris ad michaelem imperatorem et fotium. hijs aut vicarijs i consta-
tinoplim venientibus sinodus convocata est et decepti hij vicarij donis quidem p fotium
... aut p imperatorem no fecerit ... quod ordinatum erat eis. Sb condempnaverunt
quidem ignatium. fotium no contra ordinationem ppe confirmaverunt et sic ad apostolicam sedem remissi
sunt cum imperialibus litteris et fotium post hoc zelo matinonac theognostus archimandricha
cum laicali habitu clam et ipse roma se pntat et ea que circa Ignatium fuerunt narrat
sanctissimo nicholao ppe qui et sinodum convocans te ... quidem apocrisarios radu-
aldum et zachariam sic facientes contra mandata deposuit. Iste aut sinodum aliam convocavit
et fotium adulterinum et invasorem anathematizavit et Ignatium patriarcham constantinopolitanum
pdicavit p litteras et omnia p eum facta imperatori michaeli et fotio notificavit. Cumque
aut Imperium ad basilium devolutum fuisset deo amabili zelo ille motus est et i sedem
Roma p papam nicholaum acta de fotio abiecit et ignatij restitutionem confirmavit
ignatium de exilio Revocans et deponens fotium n no ex utque pte et ignatij
et fotij apocrisarios cum Imperialibus transmisit ad sedem apostolicam simul mittens calu-
pniam ab eodem fotio factam contra papam nicholaum qui et invent e ia mortuus ante
tijs adriano aut succedente ei recepta sunt ab eo missa. Iste igitur papa adria-
nus sinodum preclare convocavit et eadem que ppa nycholaus contra fotium fecerat
confirmavit et electos viros religiosissimos misit constantinopolim et universali sino-
do convocata i presentia vicariorum orientalium patriarcharum suarum. Iste contra fotium factum
adulterine i trusum in ecclesia constantinopolitana et deponens eum et anathematizans et igna-
tium restituens. In hijs aut iste fotius no quievit ... namque viros ma-
leficos ... et deceptores congregavit et calumpniatores ... fingens tres felicem
ignatium ad vitam ... deduxit et sic vitam finivit et no solum aut h sb et i ppa
sede ignato sedente ab universali sinodo eiectus et anathematizatus fotius et constantinopolitana
dioc. collationes ordinum divisas fec et no omni militari ... sic olim impius mace-
donius in dei ecclesia insilut cum celebrantibus ... missa ... in templum sce

Sophie ad altare intravit quod et cum vidisset sine confusione ad altare intrantem divi-
na missa semiplena fugerunt. Fotii autem sacerdotes divina celebrant. Nos cum magna vio-
lentia et verberibus multis ad resistendum cogerent et volentes. Ego autem et qui mecum erant
episcopi presbyteri et diaconi omnes occidentales et orientales abbates monachique et heremite
multitudo innumera divina gratia confirmati fuimus illesi non prius nec postius communicantes
fotio qui contra canones ut dictum est intrusus est et in dubitationem plebibus immisit dicentibus non
acceptamus istum nisi consenserit et approbaverit sedes senior Rome. Quod cum sensisset ille si-
mplicior ita decepit. Paulum namque et Eugenium episcopos per papam Johannem missos ad
Ignatium patriarcham de Bulgarorum contracta et invenientes quod beatus Ignatius obie-
rat assumens fotius muneribus decepit et spiritualibus numis fecit dicere coram clero et episcopis
et reliquo populo quod contra Ignatium missi erant per papam Johannem ut excommunicaret quod illum
fotium autem patriarcham predicarent. Qua de re qui erant de nostris decepti sunt ille
autem et nostram et apostolicam sedem cum decipere voluisset epistolam ex persona Ignatij patriarche et
eorum qui erant cum eo quasi rogantes sanctitatem apostolice sedis ut resumeret fotium et
eam ad nos transmisit propter quod et potius prebere ex nobis in regnantem civitatem ascendens
et veniens cum paulo eugenio et fotium ut acceptum ab apostolica sede predicavit. Inde se
civitate assumens et civitatis curas in se ipso assumpsit et ita et ipsam imperialem
potestatem suscipere temptabat. Nam abbaticlin ignobilem et vilem incantatoriam
magnam artem habentem ... fecit. Cuius quidem pater Sanctabaron tiraniceus at-
heresos et incantatorie artis erat qui cum iuvenis esset et puellitaret ne detineretur
ad bulgaros abijt ad existentes in infidelitate atque impietate qui et ipse christianorum
abnegans fidem filius autem cuius dictus abbaticlus in regnantem constantinopolitanam civitatem derelictus
iuvenis adhuc etate traditur studio in monasterio per Bardam cessarem et ibidem roseus
in mensura etatis puerilis et omnia maleficia operatus adhesit sibi ... in moribus
fotio et ordinavit eum fotius in sacerdotem in priori eius violentia in patriarcalem dignitatis
assensione. Cum autem electus esset fotius a patriarchali sede per generale synodum et ipsum
abdicatorem deposuit Sathabare filius ... predicte perfice abbaticlus quemadmodum inve-
re aliquem imperatoribus familiarem. Posse namque dicebat per eum restitui fotium
iuvenis ... Nicetam Camerarium cognominatur ... muneribus ... decepit
propriis persuasitatorem ... magicas aquas et cibos proponens imperatori
fecit ei ... odiosum fotium et sanctissimo Ignatio sedem tenente fotium imperator de
dicto sceptro revocavit ad imperatorem. In palatio habebat habitationem ut magis
ipse patriarcha esset quam Ignatius licet esset in sede constitutus. Quare superius dicimus quod ordina-
tion faciebat ... tunc imperator contra Ignatium ... ut et inter ipsum male fuisse

subreptam. Qui Sanctabaron moriens statim fotius in sede eius sedit. Huius ... Sanctabaro
quod et imperatori ... familiarem fecit et episcopum Euchaitorum ordinavit monasteriaque famo-
sa et in aliis diocesibus existentia et aliis episcopis subiecta ab illis quidem abstulit Sancta-
barono vero dedit ut habita erant. Hic Euchaitorum ecclesie et alios per Satabaronum
promotos episcopos fuisse hic cum fotio qui nunc vobis imperante Leone in omnibus perfidissimum cogi-
tat consilium malignum suggerentes quod cum patre Basilio ut insidiator et contra patrem
volitantibus. Cum quod egrotasset Basilius ... insanabiliter moreretur. Cogitaverat
quod illo moriente et filio elongato ipsi obtinebunt imperium vel per se ipsos vel per
alium quem voluerint per ipsum gubernantes sed non permisit dei providentia id quod cogitaverant
in fine deduci cum malignitate eorum. Licet namque cum pravitate inventi fuissent propterea
filius Leo per Basilium et in carceribus custodiretur tamen ad imperialem sedem assumptus est post
mortem patris. Hic fotium statim quidem expulit ut plura iniqua et execrabilia facientem
nos autem non obedientes ei et in experientia multorum sumentes dolorem libros nos mon-
stravit. Quia autem nos scimus quia ob apostolica vestra sede gubernatur et vestram habemus
propter hoc per litteram nostram rogamus reverentiam vestram compatiatur nobis et populi non sic toa-
bili cum fotij ordinatis acceptantur et prius quidem apostolice sedis vestre apocrisiarios Radu-
aldum et Zachariam qui fotium apostolico intronizaverunt in Constantinopolitana sede. Post autem
et Eugenium et Paulum qui secundario eidem fotio communicaverunt. Nam cum fotij presumptionem
non aliam invariabilem multitudinem repelli. Hoc namque in consuetum ecclesie est et ei universal-
quarta synodus principe quidem impietatis dioscorum occisorem flaviani beati patriarche
constantinopolitani deposuit et occisorem et hereticum et excommunicatis audientem inducentibus
sanctissimo pape Leone Dioscoro sive promotos sive subiectos vel non et persequutores
pietatis secundos per penitentiam recepit. Et in Nicena septima synodo principes quidem in y-
conomachie heresim abdicavit sequaces vero eorum per penitentiam accepit. Bonum decet et cum
in veritate perfecto fotium ut apostolico quidem scismaticum et a sceleribus promotum non
canonice accipiente et propter multa alia que operatus est similiter repellere eos non qui
ex eo ut ex decipiente deducti sunt indulgentiam providere dignos sicut intercedimus ut fi-
at pacificus status constantinopolitane ecclesie ut non hij quidem apollo hij vero cephe hij autem
pauli sint et sic dividatur unum corpus ecclesie sed ut omnes unanimiter unum unitos
caput domini omnium Christum salvatorem nostrum communiter huic laude referamus et maxime cuius
statuit predicemus non propter unum hominem peccantem multitudo peccat. Et si vos sic iam predi-
ximus piissimo imperatori nostro Constantinopolim accedentes mittere nos ad eos
nec impellentibus et in inveniantibus hos per apostolicas sedes dispensationes quoniam dimitti ut ea q

sunt sacdotal' dignitatis sic phibitio e sic nullatenus eis credidim' Credibile et
etenim aliam sctitate expectantes. Verumtamen honorabile cap't ex his qui Fotio
cotrastabant ppa voce hoc fecit sed viri te Regnante ppt hoc tuam sctitatem rogam'
misso ppli desperati suadente petrus. Cum tue sede gubnare sortit' es q' septuagi
es septies pre et sequentes spectantibus a dno oim' doct' e. Exaudi nos et Reci-
pies adeo ut ipse supnam gram et longum tpe ad dirigendam aplicam eccliam intercessio-
nibus sctissime dei genitricis intellectualium virtutum aplorum pphetarum martirum confessorum et
omnium sctorum.

Epla Rescripta ad superiorem eplam cuius subscripcio sic hr. Stephanus eps servus
servorum dei in quolibet climate epis et ceteris clericis universal'. xpi et dni nri
eccl'a fundata sed firmata petra confessio apli petri licet plurimis tribulatoibus et pro-
cellis   turbetur sed tamen plus firmatur et extat. Non est mirum si maligni'
membra eccl'e temptare conantur qui et capud eccl'e dnm ihm xpm no piguit temp-
tare. Igitur satis odio habitum fotium no e mirum si ab eccl'a abdicatum fecistis
illustri vivificam dni crucem p quam honorabile ... oia dona sacdotal ministerij
adimplent et sci baptismatis fons in ipsa sctificat et pficitur apostolus si Regia via ambu-
laret et apostolicis ... terminos contingerent ad tanta ... insaniam nunqua veniret
ppt hoc qui humilitatis xpi honorabile signum crucis illo expunt perculsi sunt pmogeniti
egipti tunc cum vexillum ppls cum erant signati conservati sunt quod autem preciosius
erat sanguis agni qui erat in postibus vexillum vel crux passionis xpi qui fidelium
frontibus signatur. qui ergo salubre crucis signum vitium reputat evangelico
gladio iugulatur sed de fotio quidem sic vos scripsistis. Vos autem Imperialibus
his lectis plurimum ... discrepantes Invenimus sic enim continebat ... fotius
solitariam conversationem elegit et in scriptis sedi renunciavit et ad privatam vitam
concordavit humilitatem p sibi eligens huius gram dubium neminem. Inter enim
differt Renunciare et expelli. Vos ergo sic diligenti examinatione qualemcumque sententiam
pferre no possumus ppt hoc et sancta ...   ... ex qualibet
parte devotissimos epos mitti ut omni dubio examinato et ex omni parte ... ma-
nifesta dicere possimus quod deus dabit. Nam sic speculum et exemplar sancta romana
ecclia e et quicquid in eternum ... permanet et ... examinatis sentenciam
pferre. Alia epla Rogata missa p' tres annos ad eosdem metropolita Neocessa-
rien. ad eundem stephanum papam romanum. quando ex omnibus ptibus ... pape
metropolita et imperialis ... cum his Imperialibus venerimus   ... Sanctissimo
et beatissimo stephano universali ppe. Stelian' eps neocessarien et quamvis

sunt epi. Eusebius eps nazarenus Johes eps comanen. Johes eps leodopolinus
et ceteri epi. alia epla subscripta divinis et sacerdotalibus viri sci et excellentissimi pontificis.
alium humilitate receptis gavisi sum'. Et post phemium eple in qua et laus erat aplce
sedis scripta sunt. hic continebant de verbo ad verbum sacra et honorabile tui divini
pontificatus que dissonancia fuit inventa in his tranquillissimorum nostrorum Imperatorum
et nostre humilitatis cum aut dissonare. hoc est. quod scripsimus fotium Renunciasse ipsi
et hunc sacerdotem recepit. Nos autem qui eum nullum vestigium sacerdotij continere
habuisse eum sed legiptimi et Regulare Judicio sempiterne memorie ppe Nicholai
et adriani sicut sancta universalis sinodus in constantinopolim celebrata per vicarios
aplce sedis et trium sedium sanctarum. quod vos possimus sic condempnatum scribere qui renunciasse
nunciat vicarii aut sanctorum et quod scripsistis remotum affirmata petra xpo in
phemijs. hunc eundem in sancta huius sacerdotum legiptimum pontificem debere iudicari
scripsistis quod non abdicatus iudicabatur sicut enim predecessorum nostrorum sanctissimorum virorum de
certa evacuant tamen   quos voluerit plus examinare ea que sunt erga
fotium credo condempnationem ipsi plus crescere. Cuius alia quidem dimittimus. quem
aut que reprehensibiles. et sanctissimum papa marinus plasmavit vel ponens que non ignorare
te scimus sicut ad eterne memorie nostrum imperatorem basilium sanctitas tua manifestat. si
te scimus ... de illis qui volentes fotium Receperunt
nos ... potioribus rogantibus ad bene. De illis qui volentes fotium Receperunt
Et rogamus eplas eclaresce mittere ad patriarchas orientalium sedium ut cum
ipsi nostram dispensationem recipientes complaceant sanctissimi et confirmarent propter
petitionem nostri imperatoris qui eduxit nos de tenebris et umbra mortis et largitus
est nobis lucem libertatis. Non est quod causas fotium quidem expelli recipere aut illos qui
volentes eum receperunt nunc penitentes. hoc idem sanctus athanasius patriarcha ale-
xandrinus ad rufinum scripsit quod in sinodalibus congregationibus solas auctoritates
errorum eorum certos non dispensationis invenit. Revocamus pax mundo et nobis in xpo
ihesu multiplicatur intercessionibus gloriosissime dne nre dei genitricis deiformium
angelorum et divulgatorum apostolorum et omnium sanctorum. Rescriptum. eple ad hanc supra
scripta sanctissimo ppa et successori beati stephani ad eundem stelianum a formoso
stephano autem morte preventis rescripsit formosus. Venerabilis sancte Romane ad sedem
apostolicam destinatas libenter recepimus et post multa intermedia que continebat epla scribit
et hoc petitis misericordiam et non addidit quod et cum populari aut sacerdoti si dicas
populari venia dignus tamquam laicus. huius dignitatem si dicas sacerdoti Non erat
sedis quod honorem non poterat dare qui honorem non habuit. Nullum potuit dare fotius

ut condempnationem quam habuit per impositionem manus obliquam et condempnationem dedit
quod debebat habere recipere. qui filius est condempnati et particeps ex quo ordinatum
unam consequi rogas attende quod ordinatori plus faucet secundum dominum aduno aut
facite arborem bonum et fructus eius bonos aut malam et fructus eius malos. Unde
quid per futura unas facere aut bitie fecit. Opportebat igitur quod ecclesia ad quam
talia referunt offereat seuerissimam ultorem ut per istam ultorem ecclesia bene
purgetur. Sed oppremunt nos mansuetudo et auditas audiendum partes et suadet
quedam sustinere quedam aut totaliter abstrahere propter hoc misimus de nostro latere reli-
giosissimos episcopos laudenulfum capuanum et romanum cuius queste et meam sanctitati
hortam et theophilactum religiosissimum metropolitam et per meum si
dele sic tamen ut autem omnia in nefario et transgressore fotio sancta presidentium
universalium pontificum sinodice probata et etiam a nostra minoritate confirmata in
perpetuum in concussa permaneat ordinatos autem per fotium mispanctos indicauimus
ut oblatis libellis te peccasse confiteantur et penitentes veniam petant promittentes
nullatenus in tale quidem de inceps peccare huius ita gestis et certa omnia in vero
maynito ordinato cum perfectis promissis uera sententiis firmat ut appositio aut abla-
tione ut mutatio sic ei per nos et tuam reuerentiam in fidelium colonie ipsis recepti
sic laici extimabit scandalum. huius autem perfectis si quis corum recusauit con-
care statim sine non esse particeps nec communion in christo ualere. Unde probat quia sepe cal-
catores crucis proprias cruces transgressi sunt. Et postquam quedam quam uadas tesar co-
natus est deponere a sede patriarcam ignatium. Ille autem ne cum verecondia deponeret sponte
cedere noluit. Tunc pontifices unanimiter statuerent ut si quis si aliquis uiolentis
uadas conatus fuit patriarche stare prius ipsi morerent ut tale quidem permittent
fieri et sic prohibuerunt acessionem Ignatium. Postea uarde uiolenter expellente il-
lum pone ex parte uarde fueri et sic sub anathemate cecideret. quod sibi ipsis imposuerit.
Post ea eo ipso fotio tiramice permoto Repetierunt ab ipso pontifice scriptum
ut in honore et quiete haberet ignatium et tale scriptis fecit fotius et post modicum
transgressus est hoc et sinodo laterinali congregatis deposuit et anathatizauit
ignatium. Post hoc quosdam pontifices coegit fotius anathatizare ignatium
concedens secum in depositione illius et cum ante per eo erant tunc transgressi. propius
cruces et anathatizauerunt eum. Et iterum in alia sinodo laterinali coacti contra ignatium
fuerunt qui pro illo sapiebant contra ipsum quorum Et sic transgressi sunt proprias cruces
hoc autem factum est usque ad nouam transgressionem propriorum cirographorum que fecerit propo-
sita honorabili cruce et pontifices et monaci et omnes populus uiolenter. Postquam autem

expulsus fuit ab ecclesia fotius et facta est sancta et magna octaua sinodi et quinque
patriarchalium sedium in templo magne ecclesie presidentibus piis imperatoribus accesserunt
ad sinodum episcopi sacerdotes diaconi petentes cum latrimo veniam tamquam transgressi ci-
rographum quod fecerunt apatriarcam ignatium portantes et libellum uiratorium confessi-
ones qui posuerunt super honorabilia ligna dicentes bene et timore fecisse que fecerit propter
hoc et ueniam consequunti fuerunt cum competenti penitentia affirmantes nullo modo coitare fotio
et promittentes firmare libellum a Roma missum continente depositionem fotii et anathema
in eos qui cum eo erant et concensum patriarche ignatii restitutionis scripta autem sunt
hoc in quinque libris sinodice actiones equaliter et missi fuerunt in quinque patriarcatus
in quibus libris subscripserunt episcopi presbiteres in dicta sinodo. Centum duo subscriptores autem
cuilibet sic habet. Ego talis episcopus omnia Judicata in hac sancta et universali octaua
sinodo libenter recipiens subscripsi eandem subscriptionis scripserunt in quinque libris
et Jmperatores. basilius et leo constantinus magni autem et patriarche presidentes in ea
fuerunt in sinodo quibus coram diuinis simbellis sic certe et ipsi dixerunt sic omnia per fo-
tium facta contra patriarcam ignatium et beatissimi papam Nicolaum anathatizamus et sanctam
et universale hanc sinodum Recipiens recipit quos recepit anathatizans quos anathema-
tizat Et si numquam recipient quos renuit sinodus anathema ero quoniam Tot igitur tales
cirographis per utraque parte factis iterum per permissionem dei ascendit ad patriarcale
sedem fotius et conuocatis omnibus quosdam quidem bene quosdam autem violenter suasserit trans-
gredi propria cirografa et alia contraria exponere. Cui igitur totiens transgressi sunt proprias
cruces quid facient in die Judicii quomodo uidebunt ipsum honorabile crucem quam
calcauerunt precedentem sic sceptrum imperiale ante terribilem Judicem regem christum. Sed tempore
sanctissimi methodii per transgressionem huius cirographi quidem fuerunt depositi non so-
lum autem illi. Sed et qui coniurauerunt eis. Quanto magis moderni periuri non semel
sed sepe qui et contra se ipsos sinam protulerit anathatizantes se ipsos si transgrederent
quis igitur fidelium ex tunc benedictiones recipiet aut colonie per impurdas manus
eorum facientes cum preuaricatores dixisti propria odio habui. Sed et romani quos uide-
bunt transgredi cirographa sua non et illi omnes cirographa fecerit in duobus ibidem
factis sinodi nicholai et adriani in quibus scripsit Johes archidiaconus qui post eum
factus est papa et omnes posuerunt propria cirographa super sepulcrum sancti petri ut
numquam reciperent adulterium ecclesie fotium aut confectionem illius aut respuerent
dictas duas sinodos. Similiter constantinopolitani posuerunt cirographa eorum super honorabilia
ligna ut numquam communicaret cum fotio aut confectioni illius uel respuerent octa-
uam sinodum que scripta fuit dicta in duabus sinodis romanorum intra zizaniam octa

fuerunt in magna eccl(esi)e post solemnem consecratione(m) abdicati Fotii. Secunda q(ue) facta fuit post indissolubile
anathema differt etiam una ab alia sententia ipsius consecrationis dirrupit canonum prolixe
et universalis octava sinodus propterea secunda non indiget explanatione. Sed et qui post consecra-
verunt ecclesiam et qui secundo differunt ab invicem. Et qui propter insaniam nardi fecerunt ipsi
iterum in sinodo post primam et qui sponte intraverunt Fotii in ecclesiam dei iterum receperunt eum hii sunt
in excusati. Quidam autem consecrati fuerunt ante octavam sinodum et non fecerunt erogata
facta et tamen convenerunt anathematizato Fotio. post secundum ipsius latrunculum insultum quidam
autem vi. Quidam autem sponte et quidam eorum passi fuerunt ab eo recipere penitentiam
quindecim dierum quia anathematizavit eum pluris tamen ex ipsis et resecuerunt iniusticam consecra-
tionem appellantes eam. Quidam autem diu stantes pro veritate et persecutiones passi a Scoto
Fotio et multa mala sustinentes et non potentes amplius sustinere intollerabilia tor-
menta dimisso ordine suo seducti fuerunt iniquitate Fotii in quos omnes nos propriam ordi-
dere dispensationem eo quod in vite seducti fuerunt ut fuerunt et salvet sinodus tamen
gratia et dispensato ordinat. Reliqua autem consecrationem Fotii et post et secundam et verbis
in uxorem Fotium super omnia respuere et ipsum tamquam prevaricatorem anathematizare et
iniurientes cruce calcantes et nefarie consecratos presbiteri Theofani cognominatus
spino demone qui saepe calcavit crucem et plasmavit in scriptis sibi cum Fotio contra
sanctissimum papam Nicholaum libellum totaliter renuit. Hec etiam successor Nicholay
papa Adrianus scribentes contra illum ulla venia esse dignos quam sententiam omnibus
- nerie contra sancte et universalis octavi sinodi omnes sinodos hac etiam sinodo solum
nullus sacerdos aut hic aut Rome sinodales sunt contra transgressorem Fotium in ope-
dio prolixu. Sedis Rome Nicholai Adriani Johannis Marini Stephani Formosi de
sinodica epistola pape Nicholai facta tempore sinodi quam fecerat cum centum septua-
ginta episcopis. Quoniam deposuit Radualdum et Zachariam deceptos a Fotio et dedi-
cationem contra ipsum sicut Fotii qui est de Rosmarich et Amundano missis et de Foro Si-
ro tonsus et per Gregorium Siracusanum depositus episcopus constitutus et vivente consti-
tuto Ignatio sede invasit sicut adulter et simul celebrans cum condempnato per pre-
decessorem meum Benedictum. Et transgressus est premissa ad patriarcham Ignatium et contra
ipsum sinodicum congregavit et depositionem et anathema sibi imposuit et diversis tor-
mentis submisit eos qui noluerunt ei concordare et usque nunc ecclesiam turbans sicut omnipotentis
dei et beatorum venerabilium apostolorum Petri et Pauli et omnium sanctorum simul adhuc autem
et spe sancti viro iudicio sit omni sacerdotali honore et nomine alienus et omni clericali ordine
exclusus. Si vero post diminutam istam temptaverit Constantinopolitanam sedem optinere vel ignatio
restituto in cultum sancte aut ad sacerdotale ministerium exequi vinculis anathematis submittitur.

Etiam gregorium

Etiam Gregorium quem Ignatius sinodice deposuit et anathematizavit qui postea Fotium consecravit
omni clericali ordine expellet et recipientes eum anathematizabuntur. De sinodica epistola
Adriani pape Adriani facta in sinodo quam celebravit cum ducentis viginti episcopis qui dedit sinodum
omnibus sic iudicantibus: Fotium in rebus prius et consiliaris civitatum notarium
et neophitum invasorem et adulterum anathematizamus et abdicamus cum consecratione sua et
cum sequacibus defensoribus sicut et predecessor meus beatus papa Nicholaus deliberavit
Qui vero autem consecrati sunt per duos patriarchas Metodium scilicet et Ignatium si in vice violenter
aut sponte Fotio convenerunt peniteant autem et faciant libellum quo exponimus anathema-
tizent subscriptores quod contra beatum Ignatium fecerunt hoc misericordie in propios gradus
confirmari decrevimus cum magna securitate. Illos autem qui subscripserunt contra predecessorem
meum Nicholaum nulla bonitate esse dignos iudicamus. Anathematizamus autem Fotium
adulterum ecclesie sic dicamus. Tamen si una voce et proprio scripto obedire voluerint omnibus que per
nos et predecessorem meum diffinita sunt in predictarum nefariorum sinodorum actis quos fecit
his quidem contra patriarcham Ignatium semel autem contra beatum papam Nicholaum ad satisfacti-
onem penitentie cassavit tunc laici communionis gratiam non sibi abnegabimus. Quicumque
autem ausi fuerint transgredi aliquid eorum que per papam Nicholaum aut per nos diffinita
fuerunt aut recipere Fotium vel consecrationem ipsius sit anathema patre filio et spiritu sancto. Hanc
sententiam protulit papa Adrianus. Quoniam archidiaconus eius Johannes et successor eiusdem ex vo-
ce omnium ad eum sic exclamavit in Fotio implet sanctissime domine et universalis papa id
dixit: in iustus aut delinquat in semet ipso non timor dei ante occulos ei posuit et
in celum os suum et   fauces aperuit Fotius contra clangorem apostolice sedis suc-
cendat quos sic igitur zelus tuus et succinge sicut vir lumbos tuos et contumeliam
apostolice sedis sicut iustus iudex vindica et falce sermo tue abscide memoriam eius
et eius sequaces et defensores reatibus anathematis opprimentes et nisi propria voce et
subscriptione anathematizaverint eum nec in laicorum communionem recipiantur. Qui hoc dixit
Johannes postquam in sede Adriani successit anathematizavit Fotium quem sedi dixit illos qui
venerant cum Eugeio propter Bulgarorum vientes accepto ei evangelistarium ascendens in
ambonem et omnibus audientibus dixit. Quamvis non sit adeo condempnatum et anathematizatum
Fotium sicut damnaverunt eum Nicholaus et Adrianus sanctissimi pape predecessores mei anathema-
tizat omnis continens in brevi octavam sinodum septimum in dextro portico magne ecclesie
donatus et Stephanus episcopi et Marinus diaconus locum optinentes senioris Rome in hac
felicissima Constantinopolis nobilissimo templo magne ecclesie diffinivimus sicut iam semel
iudicatum in sancta romana ecclesia per beatum papam Nicholaum et eius successorem Adrianum cum
Josep religiosissimo diacone et vicario sedis Alexandrine. Et tomus inscriptus ...

locū obtinent͛ sedis antiocene Johelia p͛bro ꝛ sigelo locū obtinente sedis
ierlitane venerabilē ignatiū v͛gīn adoratoem q̄ui tirannice aūt ꝛ uiolēt͛
constātplinam sedē rapuit fotiū ꝛ p deposit͛ ꝛ anathizatos consecrat͛ est
ꝛ mltis tp̄ibz ecc͛ia x͛i turbauit. Ipm. Ipius consecratoem refutam ēē decēim͛
ꝛ om̄i sacdotio nudatū Ignatiū aūt sc̄tissimū patriarcā constantiplis ī iuste
a sua sede depositum. legitim͛. potificē. Cū ei͛ consectione ꝛ sc̄tissimū metho-
dij q͛ añ eū fuit patriarca confirmam͛. uolent͛ Ista nō tradi obliuioi ꝛ si-
nodica scriptura tradim͛. Cuiq3 aūt contdixit huic sinodo quousq3 manet
ī obstinat͛ sic condepnat͛ a scā ꝛ consbali trinitate ꝛ cōione sacramentor͛ indi-
gnū. diffinimꝰ aūt scribi ꝛ patrior͛ uocē inior͛ sup͛ bigitū uiuo q͛ sic dixi ut
ppoit͛ honorabilibz ꝛ diuiis lingē ꝛ scis euuangl͛ p͛ntibz imparator͛
basilio costantino ꝛ leone ꝛ sc̄tissimo patriarcā nro ig͛tio ꝛ sc̄tissimis
vicar͛ romanī ꝛ cetor͛ orientlium sedū sic sum͛ confessi omā fcā p fo-
tiū q͛. sc̄tissimū patriarcā ignatiū ꝛ contra. btissimū p̄pam nicolaū anathizam͛
Et scām ꝛ vniūsalē sinodū octauā Recepim͛ Ad huc recepim͛ q̄s illa
recep͛. ꝛ Anathatizam͛ quos illa anathizat. Et si unū quidē recepiem͛
quos sinodium Reuu͛t. Anath͛a sit nob͛ ap͛o. hijs sic fcis qs audax p̄pā
postior͛ contrarij conabit Et recepit illū qui ante fuit anathizat͛ ī ꝛ consecta-
tio ei͛ ꝛ abnegatores ꝛ calcator͛ crucis usque hodie Quadragita quinq3
annis anathatizat͛ fotiꝰ exp͛ssē apapa leone usque ad formosū nam
undecī annis anathabat scēlrie cōne q͛ coicans deposito ꝛ anathiza-
to gregorio siracusano ꝛ alijs triginta quatuor añs ex quo fuit abbas
papa ē leo ꝛ bndict͛ ꝛ nicolaus gregor͛ anathatizabat intrio ꝛ iust͛
de cās Cū aūt fotius p deposit͛ fuit consecrat͛ anathizat͛ anouē pre
sulibz Romanis. leone bndicto nicholao adriano Joh. marino adriano
alio stephano ꝛ formoso. Et nulli de successis. nicholai solū cū aūt consc-
cratione ei͛ nō eī hēbant p͛tatem Johēs eos qui ēant cū eugenio pp͛t
cām bulgarie missi adhuc uiuēte ignatio patriarcā. qui sz coactis et
coactis naue suasit fotiꝰ coicare ut seduceret eos qui cū uenissent romā
depositi fuat a Johē ī atribone. hij quoque noue ꝛ alij. sex patriarce quatuor
gnialiū sedū. Ignatiꝰ constātinoplitanꝰ sofroniꝰ ꝛ michael Alexandrie my-
colaus antiocē Sāguis ꝛ theodosiꝰ ꝛ cetor͛ anathizauunt eos ꝛ q͛ ī octaua
sinodo fuint collecti vicarij patriarcaliū sedium ꝛ ubicq3 sunt ligauunt et
anathizauunt concordit͛ gregoriū ꝛ fotium ꝛ consecrationē eor͛ ante q͛ patri-

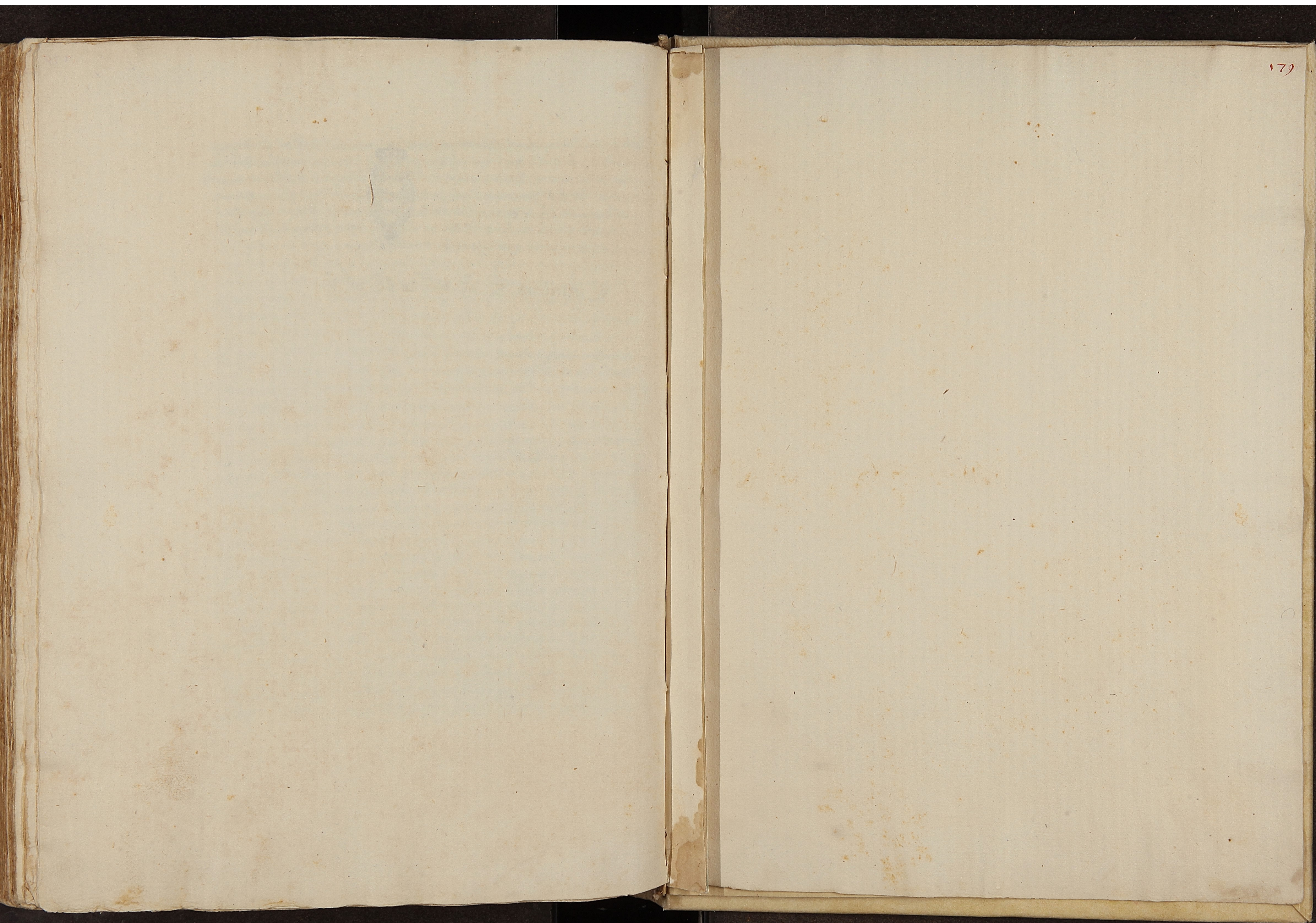
cis ligatos bnus patriarcat͛ soluē nō p͛t nō soluto in quadragitaquinq3 annis
hos qui lex excludit usque decēnnij ꝛ cessum annū ꝛ tūc quō potit soluē
fotiū qui semet ipm soluit y͛o tunc plus decet ligari q͛ contemptor͛ nichi
Dicit quidā petijt ueniā fotiꝰ apatriarca ignatio ꝛ patriarca dixit ad eum
Q̄uiqd fecisti in me deꝰ parcat t͛. de illis aūt q͛ fecisti ī ecc͛iam deꝰ parcat t͛.
saluo qd añ ī consulta ecc͛ia suos ꝛ nullū sacdotale offiū facias ꝛ ego sc̄-
bā rogatione ad patriarcat͛ ꝛ si soluit te auincolo dispensabit ꝛ spē me͛
sz fotiꝰ phibuit p imparator͛ ad patriarcat͛ scriptum sciens impole ēē solui
eū ut sacrificaret ex tūc nō cessauit bello suscitano contra patriarcā sz et in
magna aula palatij sedens sic patriarca faciebat consecrationes ꝛ contra resistentibz
t͛ magna tormēta ꝛ exilia inferens infortunauit quoq3 Imparator͛ scripē nemine
baronū ire ad funus ignatij amare mortuus ppt͛ eius insidias. Et statim
p͛ tertiā diē mortis ignatij mouit cū p͛cessione ecc͛ie cū celebraret sacdotes
ꝛ diaconi qui uiso eo fugerunt in p͛fecta missā. Relicta ꝛ sacē sic cura di-
missis. hijs aūt omibus fcis Quo nō mentiunt qui dicunt solui illū p p̄pā
Johm ab alio ligatū alius nō pot soluē si n͛ papa Johēs fotiū aūt ligatū
a suo p͛decessore n͛ dispensatiois gr̄a hoc fieri qs dabit. dic ei Cur͛ dispensando
ē ubi nō contingit nunque fcē sicut ipē fecit cū puniret ephesinis epis p͛ de-
positione ppt͛ simoniacā duritiā cordiū saluandor͛ exquisitā pacē reuoca-
re ad signis cetis apert ꝛ scisma quadraginta fere annor͛ ad p͛stinā sanitat͛
redire. q͛ ei tua mat͛ usque nūc tenuit ꝛ cū tenuisti ꝛ quib͛ consensit ꝛ tu
consensisti. volim͛ ergo ꝛ nūc quādo sim ipm ordine ordinatores scor͛ potificū p͛de-
cessor͛ nror͛ ī iolate maneat. ppt͛ hoc ignatiū fotiū stephanū ꝛ Antoniū
sic sc̄tissimꝰ p̄pā nicholaus ꝛ Johēs ꝛ stephanꝰ btissimꝰ ꝛ tota romana ecc͛ia usq3
nūc tenuit ꝛ nos illos eodē ordine recepimꝰ ꝛ tenemꝰ ꝛ uenientibz de consec-
tione illor͛ eodē ordine manū porrigamꝰ ꝛ nec est tu nobiscū sic manꝰ
dirrigas. hortāmi pacis ꝛ gaudis bndict͛ ipsis Reddimus ꝛ illis btis. sic suanbꝰ
ordines sirocophum aūt tuū qd nob fecisti intitū exquisitū nō Inuenimꝰ
Consdandū huiꝰ epte tanta v͛ba n͛ iste papa soluit aūt Recep͛ fotiū aūt
consecratione eiꝰ sz confirmauit sinas p͛decessor͛ suor͛ dicens aūt n͛ tormenta
aut exilia. aut decepnes lenis potuerit separe te amiēe tua romana ecc͛ia
tirannū ꝛ p͛secutore ꝛ. lonone oit. vz. fotiū. Post pauca aūt oit q͛ ēant
illos sibi nō sanct annis quadragita Rationē sacdotij ꝛ p͛p͛t. ī uiolata sinai
ordinationes p͛decessor͛ ei͛. de cēris. vz. q͛. gregorii siracusani ꝛ fotiū ꝛ consecrates

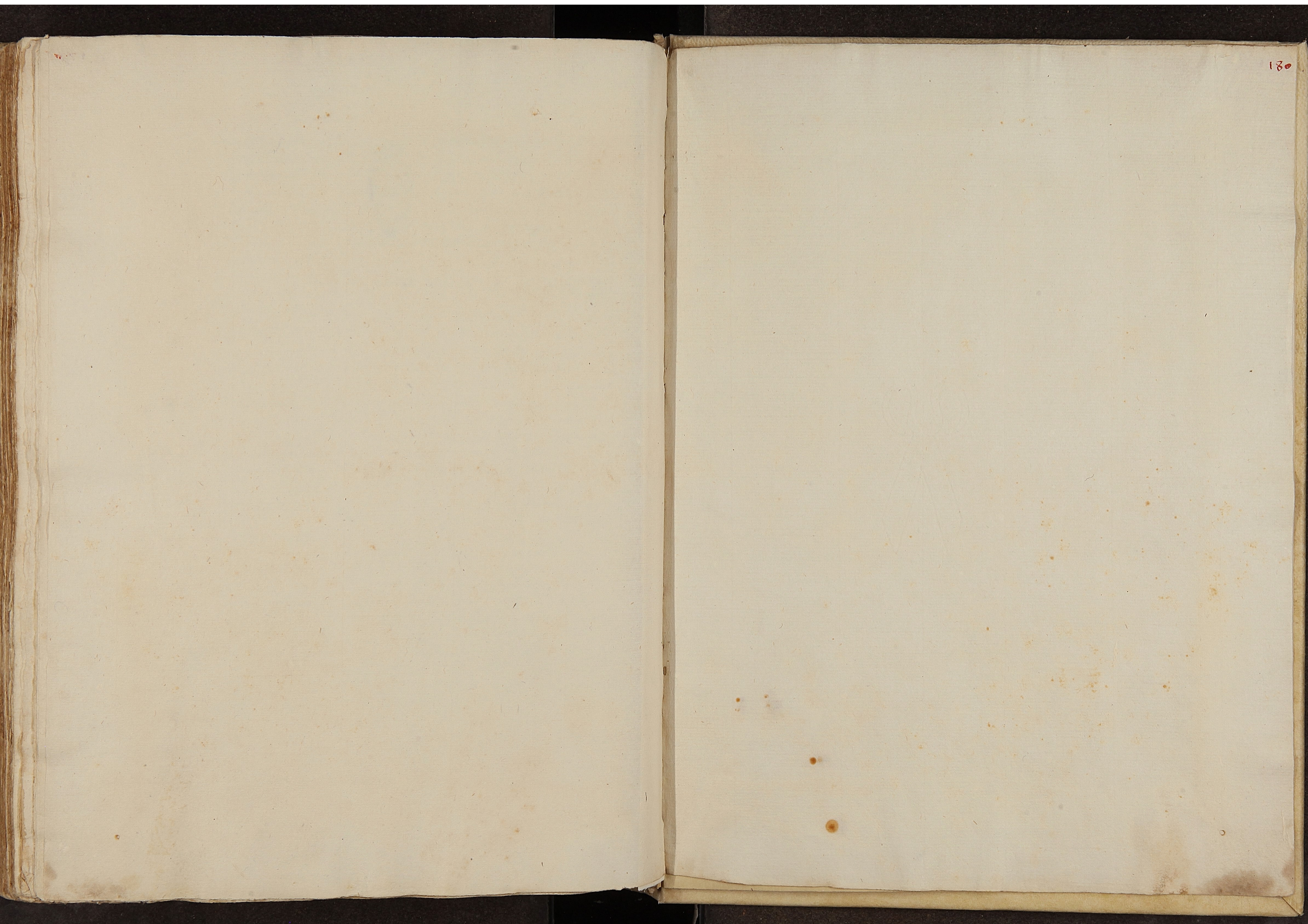
eorum dicens. Et secundum ista predicta indicta et ordines et nos eos recipimus et tenemus. Igitur quidem manifeste consecratum Cetos non reliquos. Scripta autem ancholao stephanus iuxta. Primus enim Nicolaus condempnavit fotium et iustificavit ignatium. Postea adrianus et post hunc Johannes et deinceps marinus et post marinum adrianus alius et post stephanus postea formosus et post hunc alii quatuor. scilicet bonifatius. Stefanus Romanus et theodorus et post hos Johannes qui hoc scripsit dicens autem quod sic tota romana ecclesia usque nunc tenuit et comprehendit et ante se et post se patriarchis quorum ordinationes dicit autem tenere. Et quod in nicholaus est duo sunt facta et illorum ordinationes scilicet tenere et exclusos per ordinationes illorum recipere in sacerdotium aliqualiter sed solum eos ad pacem et communionem benedictionis recipere tamquam laicos sicut expresse significavimus. De istoria Johannis trachisii scilicet cognominati de ipso fotio sed comprehendio igitur tius michiforo imperatore ex filia. filius autem michaelis qui cecidit ab ipso post patrum cassium genitalibus quidem privatur membris. factus autem monachus et post hec propter virtutem quam ex tempore omnes testificabantur de eo ad patriarchalem sedem promovent. hic uardum propter repudium uxoris. sine causa et quaestione propter na ab ecclesia excludit. Quem cum multum rogaret et obsecraret uarda et dulgeri mereri et gemitus uolens ignatium expulit ab ecclesia. Et post multa et intolerabilia in exilium mittitur in muilene. multi autem et alii episcoporum et ipsi passi sunt pressura quia displicebat eis quod fiebant tamen postea multi inclinaverunt quidem minime. alii promissis bonis baardas uirum in sapientia notabilem et phylosophicis existentem tunc promovit ad patriarchatum. Cum autem preteres essent propter romani comminatos missi suadent et ipsi ignatium condempnare propterea in sancto templo apostolorum sinodus collecto depositione submittunt ignatium ab exilio reductum. hec in istoria michaelis filii theofili continentur. Que non secuntur de istoria ipsius basilii macedonis qui fuit post michaelem ibi. sic se habent. Nec ecclesiarum rerum reuocare. preterito basilius reputavit sed et hoc cum hunc expulit et apostatatum fotium qui invasit principatum ecclesie et nature cum vellet deorum iuste ordinator ad se deus vocaret ignatium. scilicet inique exclusum per uarde cessatum quod et constituit et constantinopolitane sedi et sic quiescere ecclesiam fecit. et iterum post aliam narrationem scribit sic igitur tio autem transmutante potestate uitam imperator reddidit fotio ecclesiam. De santauarino quem fotius promovit monachus quidem fuit intrinsecus dilectus et fidelis. basilio imperatori hic autem et sacerdos erant quod sentauarinum notabant. De isto tunc existentes non bonam opinionem hebant. propter hoc introitens alcone filio imperatoris detrahebat qui de exceptore et maleficus et. Imperator sepe a bono proposito retrahens a quibus mortibus

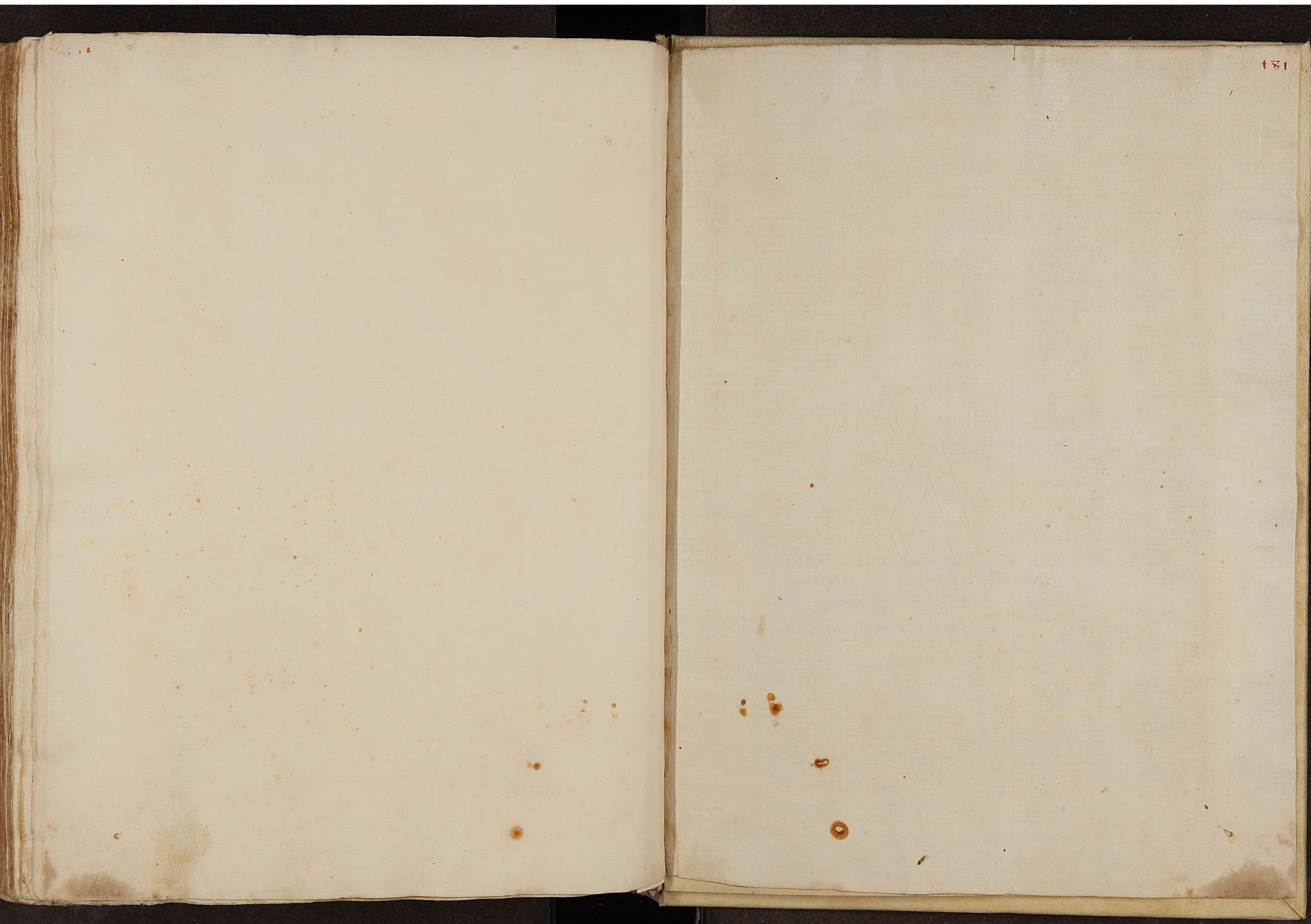
santuzanni ara et uolens iudicare in constantinopoli amicitiam simulavit ad leonem et consulibus est. quod non decebant quod decepti ab eo et santauarinum ea quod leo fatiebat consilio suo ad detractionem quod illum usus ad patrem basilium. Ex quibus concitat illum quod filium in tantum quod in quadam regali domo quod margarita uocatur nominatur pater fecit eum incarcerari auferre autem ab eo et. Sicut ipsa lia et totaliter santauarino consensisset tunc excecasset filium cum autem mox fecisset leo in carcere nixo. extrahitur de carcere et cetera.

Conuictus. S. M. Nolle. De Ao. or. p.

180

Riscontrato il presente codice di cc. 181 (sono mancanti le cc. 76-77; 175-178) + 2 guardie in principio e 1 in fine

Firenze 30 ottobre 1952 L. G.